Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Arbejderen
Udgiver: De Samvirkende Fagforbund
Udgivelsesår: 1932-1933

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NIOGTYVENDE AARGANG
FRA DEN 1. JULI 1932 TIL DEN 1. JULI 1933

Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv
Rosenørns Alle 12
København V.

Arbejderbevægelsens
Bibliotek og Arkiv

KØBENHAVN
UDGIVET AF DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK
1933

INDHOLDSFORTEGNELSE

(Tallene angiver Side-Nr).

Adressefortegnelse.

Adresser paa de tilsluttede Organisationer 180.

Arbejdslønnen i Industrien.

April Kvartal 1932 137. Juli Kvartal 210. Oktober Kvartal 245.

Arbejdsløsheden.

Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, Socialministeren nedsætter et Arbejdsløshedsraad 124.

Arbejdsløsheden Jan. Febr. 213. Marts og April 232. Septbr. og August 103. Oktober og November 102. Oktober og Septbr. 138. Januar 1933 178.

International Oversigt over Arbejdsløsheden 169.

Den forberedende Tre-Gruppe-Konference for Arbejdstidens Nedsættelse 165.

Aarsoversigt.

Farvel 1932 — 133.

Fagforeningskursus

i Sommeren 1932 200.

Ferierejser.

Ferierejser 1933 149.

Generalforsamlinger, Kongresser og Konferencer.

I. *Danmark.*

Det ordinære aarlige Repræsentantskabsmøde 217, Dansk Arbejdsmandsforbunds Kongres 73, Bageri- og Konditoriarbejderforbundets do. 89, Dansk Brolæggerforbunds do. 177, Glarmestersvendenes Forbunds do. 21, Dansk Glasarbejderforbunds do. 218, Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbunds do. 203, Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds do. 114, Husassistenternes do. 101, Dansk Jernbaneforbunds do. 3, Dansk Kedel- og Maskinpasserforbunds do. 125, Dansk Kommunalarbejderforbunds do. 112, Kvindeligt Arbejderforbunds do. 64, Privatbanefunktionærernes Forbunds do. 238, Skraatobaksarbejdernes Forbunds do. 18, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds do. 29, Snedkerforbundets do. 33, Tobaksarbejderforbundets do. 55, Dansk Typografforbunds do. 115.

II. *Udlandet.*

Landsorganisationen i Hollands Kongres 58, Landsorganisationen i Spaniens do. 99.

III. *Internationale.*

16. internationale Arbejdskonference i Genève 143, 157. Den internat. fagl. Landscentrals Repræsentantskabsmøde i Zürich 9.—11. April 1933 201.

Grænseudvalget.

Grænseudvalgets Kendelse i Sag Nr. 45 (Arbejdsmænd og Kommunalarbejdere) 213.

Herbergeringsforhold.

Arbejdernes Fællesorganisations Gæstehjem 38.

Ind- og Udmeldelser.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund indtræder 54.

Landarbejderforbundet udtræder 112.

Love.

Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring 6, 13, 25, Loven af 31. Januar 1933 om Forbud mod Arbejdsstandsninger 156, Udvalget ang. do. 210.

Lønbevægelser og Konflikter.

Danmark.

Den faglige Situation 97, 109, 141, 153, Forligsmandens Forhandlinger i Henhold til Mæglingsforslaget af 10. Febr. 1932 110.

Arbejdsmænd (København).

Brødkuske hos Bagermester Alf. Johansen 204.

Chauffører hos Fabrikant J. Johansen 103, hos Brdr. Justesen 28, hos Københavns Brødfabrikker 228, hos Vognmand O. Thurah 228.

Fabrikarbejdere hos H. Hollesen 210, hos Petersen & Albech, Lastning af S/S »Nedjan Java« og M/S »Malaya« 228.

Havnearbejdere hos D. F. D. S. 176, 228, Losning af Cement fra A/S William Boas, 242, Losning af Mursten og Tændstiktræ 28, Losning af M/S »Eva« 228, Losning af M/S »Gun« 176.

Jord- og Betonarbejdere og Københavns Brolæggerlaug 228, hos Københavns Asfaltkompagni 136.

Kuske hos Vognmand Chr. Hansen 243.

Lager- og Pakhusarbejdere hos S. Poulsen (Soigneringsforretning) 243, hos Stenhugger Carl Scheller 185.

Støberi- og Maskinfabrikarbejdsmænd hos A/S »Vølund«, 211.

Arbejdsmænd, Provinsen.

Aabenraa. Havnearbejdere ved Losning for en uorganiseret Arbejdsgiver 211.

Aalborg. Havnearbejdere ved Lastning af M/S »Elan« og S/S »Henry« 136, Lastning af S/ »Maud« 176, Losning af S/S »Tennesee« 185, Losning af M/S »Ajax« 136, Aflæsning af Jern paa Byggepladser 148, Kuske hos Vognmand Gregersens Enke 176.

Aarhus. Fabrikarbejdere paa Aarhus Oliefabrik 104, Havnearbj. ved Indladning i M/S »Tilly« 243, Jord- og Betonarbejdere hos Binderup-Hansen & Lauesen 220, do. hos Rasmussen & Sønner 228, Kuske hos Vognmand Glass 211, Støberi- og Maskinfabrikarbejdere hos A/S »Vølund« 136.

Esbjerg. Havnearbejdere hos A/S Stevedorekompagniet 37, do. hos Firmaet Eriksen & Christensen 242, do. hos Speditør Dujardin, Statens Markeds- og Eksportstalde 242.

Faaborg. Havnearbejdere, Nægtet Overarbejde 136.

Fredericia. Jord- og Betonarbejdere hos Entreprenør Ove Christensen 37.

Glostrup. Murarbejdsmænd hos Murmester Molberg 227.

Haderslev. Havnearbejdere ved Losning for udenbys Arbejdsgiver 136.

Hobro. Havnearbejdere hos D. F. D. S. 37, do. ved Losning af M/S »Emma« 37, do. ved Losningen af M/S »Castor« 104.

Horsens. Havnearbejdere ved Losning af M/S »Adalbert« 204, do. ved Losning af S/S »Arizona« 28, do.

ved Losning af D. F. D. S. S/S »Hjortholm« 37, do. ved Losning af Rutebaadene »Marie Clausen« og »Ruth« 242, Chauffører hos Mælkekondenseringsfabrikken 53.

Hørsholm. Murarbejdsmænd hos Murermester Alex J. Hansen 6.

Kolding. Havnearbejdere ved Losning af Træ til Kolding Trælasthandel 103.

Kronborg Birk. Kuske hos Vognmandsforeningen 220.

Køge. Havnearbejdere ved Losning af Damperen »Putter« 228.

Korsør. Chauffører hos Firmaet Th. Rasmussens Sønner 211, Havnearbejdere ved Losning af Damperen »Niritos« 211.

Langaa. Jord- og Betonarbejdere hos Ingeniør Gusmer 204.

Nakskov. Overenskomstforholdet med Foreningen af Arbejdsgivere i Nakskov og Omegn 6.

Nykøbing Sj. Chauffører og Kuske hos A/S Carl Jensen & Søn 6.

Nordsjælland, 2. Zone. Murarbejdsmænd 112.

Odense. Havnearbejdernes Mindstebetaling 149, do. ved Indladning i S/S »Schwinge« 149, do. Indbæring af Cement i Papiremballage 149, Jord- og Betonarbejdere hos Carl Nielsen, Fruens Bøge, 136, Chauffører samt Lager- og Pakhusarbejdere hos A/S Det fynske Trælastkompagni 176.

Randers. Arbejdsmænd ved Aflæsning af Brosten for Vognmand P. C. Jensen 228.

Rudkøbing. Havnearbejdere ved Losning af S/S »Rugia« 136.

Rønne. Havnearbejdere hos Øernes Andelsselskab 37, Fabrikarbejdere paa Rahbekkeværftet 176.

Skanderborg. Blokaden mod Skanderborg Amt 52.

Svendborg. Havnearbejdere ved Losning af M/S »Käthe« 193, do. ved Losning af »Damperen »Eirini N. Rallia 37, do. Undladelse af Winchman 137, Jord- og Betonarbejdere hos Entreprenør Chr. Mortensen 63.

Sønderborg. Havnearbejdere ved Losning af M/S »Junior« og M/S »Delphin« 176.

Tønder. Arbejdsmænd ved Mergelarbejde 573.

Vejle. Havnearbejdere ved Kulaflæsning 137.

Vordingborg. Trælastarb. hos A/S Vordingborg Trælasthandel 211.

Bagere (København) hos Hofbager E. Rubows Eftf. 63, hos Bagermestrene Simonsen, E. Benthin, Wiedbrecht og paa Bagermestrenes nye Rugbrødsfabrik 204.

Bogbindere (København) hos Fabrikant Hj. Joensen 211, paa Dansk Papæskefabrik 205, hos Carl Sørensens Eftf. 53, (Aalborg) hos I. Bjørnstrup 54, (Odense) hos C. A. Mortensen 54, 63, do. hos forskell. Mestre 137, (Vejle) hos I. P. Boesen 54.

Bødkere (København) hos Firmaet Alfred Olsen & Co. 53.

Elektrikere (København) hos Berg & Co. 149, hos A/S Glud & Marstrand 53, (Aalborg) paa Skibsværftet 63, (Haderslev) Indskrænkning af Overarbejde 211, (Randers) hos E. D. Christensen 243, hos A/S »Scandia« 243, (Rønne) hos Petersen & Jørgensen 54.

Formere hos A/S Burmeister & Wain, Afspadsering af Overarbejde 104 (Aarhus) hos A/S Frichs 104, (Odense) hos A/S H. Rasmussen & Co. 211.

Funktionærer hos Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger 63, 211.

Gartnere hos Statens Lysthaver 137.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere hos A/S Carl M. Cohr's Sølvvarefabrik 112.

Hatte- og Buntmagere, Overenskomst for Hue- og Kasketsyersker 193, Pelsberedernes Ferieordning 64.

Jern- og Metalslibere hos A/S Johs. Allen 149.

Keramikere paa Fabrikken »Norden« 28, 212.

Kvindl. Arbejdere (København) hos Bladkompagniet 212, hos A/S H. A. Gruberts Sønner 64, hos Sækkelejekompagniet 212, (Horsens) Emil Møllers Telefonfabrik 64, (Roskilde) paa Halmvarefabrikken 91.

Landarbejdere og Kolindsund Lodsejerlaug. Overenskomst 209.

Malere (Aalborg). Lærlinges Deltagelse i Svendeakkorder 53.

Metaltrykkere hos Brøndberg & Tandrup 212.

Møllere (København) paa Danske Handelsmøller 149, Toldbodmøllen 37, 212, (Esbjerg) paa Valsemøllen 37, (Nakskov) Kvinder hos A/S »Ota« 212.

Sadelmagere hos Barnevognsfabrikant Itkin 53.

Skibstømrere (Odense) paa Staalskibsfærftet 228.

Skotøjsarbejdere hos A/S Københavns Slippersfabrik 177.

Skræddere (København) hos Brdr. Andersen, Særoverenskomsten 64.

Smede- og Maskinarbejdere (København) hos A/S Burmeister & Wain, Strandgadeværftet, 64, do. Overarbejds-Reglementet 104, do. Søndre Værft, Lokalernes utilstrækkelige Opvarmning 212, Centralvarmebranchen 6, hos Blikkenslager-, Gas- og Vandmestrene 37, hos A/S Glud & Marstrand 104, hos A/S Fisker & Nielsen 229, hos A/S »Vølund« 104, (Aarhus) hos Gas- og Vandmester Fr. Lyberg 91, (Holbæk) paa Holbæk Maskinfabrik 212, (Kastrup) paa Kastrup Maskinfabrik 91, (Vejen) hos Barnevognsfabrikant Simon Brønd & Co. 176.

Stenindustriarbejdere hos A/S E. Nielsens mek. Stenhuggeri 54.

Stukkatører (København) hos Ove H. Svendsen 28.

Tobaksarbejdere (København) hos A/S A. M. Hirschsprung & Sønner 104.

Træindustriarbejdere (Holbæk) paa Holbæk Maskinfabrik 212, (Køge) hos A/S Junckers Savværk 212, (Odense) hos A/S Odense Savmølle 104, (Randers) hos A/S »Odin« 104, do. A/S »Scandia« 28.

Typografer (København) hos C. Hamburger 105, hos Firmaet »Merkur« 54, hos Carl Sørensens Eftf. 53, (Sønderborg) hos »Dybbølsposten« 54.

Udlandet.

Norge, Lønforholdene i, 168.

Majdemonstrationen.

Majdemonstrationen, Opfordring til Deltagelse i 194, Maj-Manifest fra I. F. C. 202.

Politik.

Folketingsvalget Novbr. 1932. Socialdemokratisk Forbunds Tak 108, »Pas paa din Valgret« 152.

Prisniveauet.

Prisniveauet Juli 1932 37, Oktober 102, Januar 1933 169.

Skand. Samarbejde.

Samarbejde mellem de nordiske Landes faglige og politiske Hovedorganisationer 29.

Socialpolitik og Økonomi.

Den økonomiske Udvikling 1, Heldig Socialpolitik i Czekoslovakiet 183, Englands-Delegationen 166, Socialforsikring i Danmark og andre Lande, Arbejdsgivernes Bidrag til 162, Arbejderklassen og Verdenssituationen 49, Fornuft eller Desperation i den økonomiske Politik 121.

Særlige Artikler.

Udlandet.

Amerika. Fra Fagbevægelsen i U. S. A. 134.

Rusland. Sovjets Overenskomstprincipper i 1933 192.

Tyskland. De tyske Fagforeningers Vej 189, Erklæring fra den tyske fagl. Landsorganisation 190, Den tyske Fagbevægelse under Nazisternes Styre 233, De national-socialistiske Fagforeninger i Tyskland 241, Ny Form for Lønnedsættelse i Tyskland 61. Frivillig Arbejdstjeneste, Nej Arbejdstjenestepligt 181, Internationalerne og Stillingen i Tyskland 236, Mægling og Voldgift i Tyskland 191. Marxismen og Fagforeningsbevægelsen 173, Fagbevægelse kontra Kommunisme og Nazisme 225.

Teknokrati. — En Udflugt 182.

Voldgift.

Danmark.

Den faste Voldgifsret.

Kendelser.

Arbejdsmænd. København. Brødkuske hos Bagermestrene Kastrup & Hagstrøm (Sag Nr. 1611) 47. Jord- og Betonarbejdere hos A/S Københavns Asfaltkompagni (Sag Nr. 1712) 206. Havnearbejdere ved Losning af M/S »Vaardag« og Murstenslosning for A/S William Boas (Sag Nr. 1623) 105. Do. ved Losning af M/S »Atlas« (Sag Nr. 1632) 71, Kuske hos Københavns Kommunes Kørselsafdeling (Sag Nr. 1722) 215.

Do. Provinsen: Aalborg. Aflæsning af Jern paa Byggepladser (Sag Nr. 1733) 231. Havnearbejdere ved Losning af M/S Ajax (Sag Nr. 1735) 243. Aarhus: Murarbejdsmænd hos Murerm. Jens Hvid (Sag Nr. 1559) 10. Chauffører og Arbejdsmænd hos A/S Aarhus Oliefabrik (Sag Nr. 1699) 194. Faaborg: Havnearbejdere ved Losning af S/S »Ribersborg« (Sag Nr. 1736) 239. Do. ved Losning af S/S »Hilda« (Sag Nr. 1617) 68. Gram-Skovdistrikt. Skovarbejdere og Landarbejdere (Sag Nr. 1714) 207. Hillerød: Kuske hos Vognm. Lars Jensen (Sag Nr. 1650) 119. Horsens: Havnearbejdere ved Losning af D. F. D. S. »Hindsholm« (Sag Nr. 1681) 171. Kolding: Havnearbejdere v. Losn. af M/S »Erno« (Sag Nr. 1703) 196. Odense: Jord og Betonarbejdere hos Entrepr. Carl Nielsen, Fruens Bøge (Sag Nr. 1719) 214. Do. Lager- og Pakhusarbejdere, Losning og Indbæring af Cement i Papiremballage (Sag Nr. 1711) 198. Do. hos Det fynske Trælastkomp. (Sag Nr. 1727) 221. Rønne: Havnearbejdere hos Øernes Andelsselskab (Sag Nr. 1545) 22. Svendborg: Havnearbejdere ved Losning af M/S »Käthe« (Sag Nr. 1732) 229. Do. hos Medlemmer af Svendborg Importørforening (Sag Nr. 1635) 106. Vallø Stifts og Bregentved Skovdistrikter (Sag Nr. 1729) 222. Vraa: Teglværket (Sag Nr. 1723) 216.

Bogbindere hos Litograffirmaet Carl Sørensens Eftf. (Sag Nr. 1684) 172.

Blikkenslagere hos L. Hannibal (Sag Nr. 1689) 186.

Elektrikere, København, hos Firmaet Berg & Co. (Sag Nr. 1702) 195. do. hos A/S »Glud & Marstrand (Sag Nr. 1669) 130.

Funktionærer hos Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger (Sag Nr. 1668) 120.

Keramikere paa Fabrikken »Norden« (Sag Nr. 1627) 116.

Kyindelige Arbejdere, Randers: Hos Produkthandler Chr. Løgstrup (Sag Nr. 1734) 230. Horsens: Paa A/S Emil Møllers Telefonfabrik. København: Hos A/S A. Gruberts Sønnes (Sag Nr. 1672) 150. Hillerød: Kvindelige Bladbude hos Nordsjællands Venstreblad (Sag Nr. 1609) 46.

Landarbejdere hos Lensgreve J. Wedell-Wedellsborg (Sag Nr. 1678) 139. Do. hos do. (Sag Nr. 1596) 42.

Murere. København: Hos Murermester Sofus Andersen (Sag Nr. 1645) 91. Do. hos Tømrermester J. P. Jarlstrup (Sag Nr. 1608) 44. Do. hos Murerm. J. Møller-Jensen (Sag Nr. 1643) 118. Favervraa: Hos Murermester Th. Skov (Sag Nr. 1724) 221. Rønne: Hos Bygmester Johs. Hansen (Sag Nr. 1674) 138.

Murarbejdsmænd, København: Hos Tømrermester J. P. Jarlstrup (Sag Nr. 1608) 44.

Mølleriarbejdere. Aarhus: Hos A/S Karensmølle (Sag Nr. 1581) 38.

Sadelmagere. Vejle: Hos Strøyer & Knudsen (Sag Nr. 1594) 40.

Skibstømrere. Frederikssund: Paa Skibsværftet (Sag Nr. 1671) 132.

Slagteriarbejdere paa Andels- og Privatslagterierne (Sag Nr. 1685) 178.

Smede- og Maskinarbejdere (Rørlæggere) hos forskellige Centralvarmeinstallatører (Sag Nr. 1622) 69. København: Hos A/S Glud & Marstrand (Sag Nr. 1600) 43, do. (Sag Nr. 1690) 187. Hos Gas- og Vand- samt Blikkenslagermestrene (Sag Nr. 1628) 70. Aarhus: Hos Gas- og Vandmester H. V. Jensen (Sag Nr. 1613) 59. Kastrup: Maskinfabrik (Sag Nr. 1683) 178. Randers: Smedemester Munksgaard-Nielsen (Sag Nr. 1664) 95.

Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejdere. Aarhus: Hos Frisørmester Poul A. Christensen (Sag Nr. 1657) 129. Esbjerg: Hos Axel og Herluf Christensen (Sag Nr. 1687) 185. Kolding: Hos I. P. Nielsen (Sag Nr. 1661) 130. Varde: Hos A. Sørensen (Sag Nr. 1658) 130.

Tapetserere. København: Magasin du Nord (Sag Nr. 1594) 40.

Telefonarbejdere. Københavns Telefonselskab og De samvirkende Telefonselskaber (Sag Nr. 1565) 23.

Tjenere. Hos Restauratør M. Suhr (Sag Nr. 1649) 94.

Tobaksarbejdere. København: Hos A. M. Hirschsprung & Sønner (Sag Nr. 1679) 163. Hos A/S Aage Lichtinger (Sag Nr. 1563) 11.

Tømrere. København: Hos Chr. E. Christensen og Firmaet E. Jørgensen og Blichert-Hansen (Sag Nr. 1706) 197. Faaborg: Hos Johs. Clausen (Sag Nr. 1707) 205.

Typografer. København: Hos Firmaet »Merkur« (Sag Nr. 1646) 93.

Den faste Voldgiftsrets Præsidium 116.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 1 * KØBENHAVN DEN 15. JULI 1932 * 29. AARGANG

Den økonomiske Udvikling.

Af cand. polit. *Henry Stjernqvist.*

I tre Aar har Verdenskrisen nu varet, og saa langt fra at vise Tegn paa Bedring synes Forholdene at blive værre og værre. Produktionen bliver stadig mindre og mindre, Arbejdsløsheden stiger og Fattigdommen breder sig. Man har ikke tidligere under det kapitalistiske Samfund oplevet en saa haardnakket Kriseperiode, og det er ikke mærkeligt, at man spørger, om vi *nu* er ved det store Kladeradatch, hvor det kapitalistiske Samfund styrtes og afløses af et andet. Selv om man imidlertid har nok saa megen Sympati for en saadan Udgang, gælder det dog at holde Hovedet klart og nøgternt, sammenligne Spirerne til det nye Samfund med de Kræfter, som virker opretholdende for det nuværende. Ved en saadan Vurdering er det af Betydning, at man skarpt skelner mellem de Kriseaarsager, der hænger nøje sammen med Kapitalismens Væsen og de Kriseaarsager, som er særegne for den nuværende Tilstand; thi hvis disse sidste er de stærkeste, maa man være belavet paa, at man ved at ophæve disse Aarsager giver Kapitalismen en Slags Livseleksir, saaledes at vi endnu i en Aarrække maa vente paa de nye Samfundsformer.

Som det blev omtalt i den foregaaende Artikel, er et afgørende Træk i de sidste Aars økonomiske Udvikling den paafaldende Usikkerhedstilstand, der virker lammende paa store Dele af Erhvervslivet, og denne Usikkerhed knytter sig i særlig Grad til de politiske Uoverensstemmelser mellem Stormagterne. Uenigheden griber ind paa mange Omraader, der ofte griber ind i hverandre, saaledes at Staterne, ikke kan løse een Vanskelighed ad Gangen, men samtidig maa forhandle om en Mængde tilsyneladende vidt forskellige Forhold. Dette har særlig været paafaldende i den sidste Maaneds Tid, hvor der samtidig har været Konferencer om en almindelig Nedrustning (i den svejtsiske By Genève), og om Krigsgældens Afvikling (i den svejtsiske By Lausanne), samtidig med at der ved den sidstnævnte Konference har været forhandlet om Nedsættelse af Toldskrankerne, og saa længe man ikke véd, om og hvad der kommer ud af disse Forhandlinger mellem Staternes Politikere, vil denne Uvished som sagt lægge en klam Haand paa Produktionslivet.

Konferencen i Lausanne var for saa vidt den, hvoraf man maatte vente sig de mest positive Resultater. Konferencens Formaal var at naa til nye Aftaler om Størrelsen af de Gældsbeløb, som officielt paahvilede Tyskland til Krigens Sejrherrer; men i Korridorerne er sikkert ogsaa diskuteret de sejrende Magters indbyrdes Gæld, hvilket i Hovedsagen er det samme som Amerikas Tilgodehavende hos dets tidligere Allierede.

Om alle disse Spørgsmaal har der været forhandlet lige siden Krigens Afslutning, og Resultaterne af disse Forhandlinger har for hver ny Konference været en stadig Nedgang i Størrelsen af det Beløb, som man paalagde Tyskland at betale i Krigserstatning. Efter den sidste Konference, der afholdtes i Haag i 1929, enedes Tyskland og de andre Magter om den saakaldte Young-Plan, hvorefter Tyskland i Løbet af 60 Aar skulde betale en aarlig Ydelse af henved 2 Milliarder Reichsmark. Forudsætningen var imidlertid, at der ikke skete saa indgribende Ændringer i Landets Økonomi, at det blev umuligt at udrede disse Kæmpebeløb, og denne Forudsætning blev da ogsaa klart formuleret i Young-Planen. Nu vilde Skæbnen, eller hvad man nu vil kalde det, at ganske kort Tid efter Afslutningen af Overenskomsten blev Verdenskonjunkturerne daarligere, og Tyskland blev endda eet af de Lande, som haardest blev ramt. Det varede derfor ikke længe, før man fra Tyskland hørte Røster om, at nu var Young-Planens Forudsætninger bristede, men Tyskland betalte dog trods denne indre Modstand de skyldige Ydelser. I Foraaret 1931 skærpedes Vanskelighederne imidlertid, og Tyskland vilde utvivlsomt have erklæret sig Fallit, hvis Præsident Hoover ikke i Juni Maaned havde udstedt det berømte Budskab om, at Amerika i eet Aar vilde undlade at kræve sit Tilgodehavende af de tidligere Allierede, forudsat selvfølgelig, at disse til Gengæld gav Henstand paa tilsvarende Maade overfor Tyskland. Efter nogle Forhandlinger enedes Staterne da om dette saakaldte Hover-Moratorium.

Vi erindrer sikkert alle, hvorledes Hoovers Budskab skabte Forventninger om, at *nu* vilde der atter komme gode Tider, selv om den Glorie af Ædelmodighed og Uegennytte, som villige Sjæle straks satte omkring Hoovers Pande, for de køligere Iagttagere syntes noget malplaceret, idet Hoovers Indgreb dels var Resultatet af Kampe mellem

de stridende Finansfyrster, dels maatte bedømmes ud fra Ordet om at gøre en Dyd af Nødvendigheden.

De gode Tider kom imidlertid ikke; tværtimod blev Verdenskrisen stadig værre, og i Sommeren 1932 stod man derfor i den Situation, at Tyskland i endnu mindre Grad end for et Par Aar siden var i Stand til at betale paa sin Krigsgæld. En overfladisk Betragtning vil maaske lægge afgørende Vægt paa, at den tyske Protest mod Erstatningsbetalingerne er blevet særlig skarp efter Nationalsocialisternes rivende Fremgang; ja, man kan endda tænke sig, at nogle ser Aarsagen til alle Ulykkerne i en Hitlers forfjamskede Agitation. Heroverfor kan det ikke noksom fremhæves, at Hitlers Fremgang er foregaaet samtidig med den voldsomme Forarmelse af det tyske Folk, og Nazisternes stadig stærkere Protester mod Krigserstatningerne er meget forstaaelige, og rent bortset fra deres hadefulde Form, kan man endda sige, at de er historisk berettigede og nødvendige, idet det jo er ganske øjensynligt, at der blandt Ententemagterne ogsaa er ved at vokse en stærk Stemning for at foretage en radikal Nedskrivning af Gælden.

Ud fra disse Betragtninger kunde man da paa Forhaand vove den Spaadom, at Lausannekonferencen paa een eller anden Maade vil ende med et Resultat, idet en Sprængning derved, at Frankrig stejlt krævede de af Tyskland indgaaede Forpligtelser opretholdt, sandsynligvis vilde medføre en saa voldsom nazistisk Stemningsbølge, at Tyskland rent ud vilde erklære, at det hverken nu eller i Fremtiden agter at betale en Pfenning mere til de sejrende Magter. Det gik da ogsaa, som man kunde vente, at man enedes om, at Tyskland de første Aar, indtil der kommer bedre Tider, ikke skal betale noget, og derefter i Løbet af en ikke for lang Aarrække udrede et Beløb, som er ganske væsentligt lavere end Ydelserne efter Young-Planen. Medens disse Linjer skrives, er det endnu usikkert, om Parlamenterne i de forskellige Lande — og navnlig Tyskland — vil godkende Overenskomsten, ligesom det ikke er ganske klart i hvilket Omfang den amerikanske Regering er indforstaaet med Planerne, men meget tyder paa, at det nu er ved at glide.

Hermed vil da foreløbig være fjernet et af de væsentligste Usikkerhedsmomenter i international Politik og samtidig vil en afgørende Kriseaarsag være afskaffet. Den økonomiske Virkning heraf vil navnlig vise sig ved, at Tyskland nu ikke mere er nødsaget til hvert Aar at udføre for 1—2 Milliarder Reichsmark mere end det indfører, og da denne Merudførsel i de sidste Par Aar navnlig har generet England, er det forstaaeligt, at dette Land er stærkest interesseret i at komme til en mindelig Overenskomst paa lempelige Vilkaar med Tyskland.

Medens der saaledes er Grundlag for en vis Optimisme m. H. t. en Ordning af Krigsgældsspørgsmaalet, kan man ikke sige det samme hverken om Nedrustningen eller Toldskrankerne. I snart et halvt Aar har Politikere og Militære i Genève diskuteret Mulighederne for at formindske Rustningerne, uden at der endnu er kommet noget Resultat deraf. I Juni Maaned greb Hoover ind i Diskussionen ved at foreslaa dels fuldstændig Afskaffelse af visse Arter Krigsvaaben, dels Formindskelse med ca. en Trediedel af det øvrige Militærapparat, og han stillede endda disse Krav op som et Ultimatum, saafremt Amerika skulde gaa med til en Nedskrivning af Krigsgælden. Det er dog tvivlsomt, om der vil komme noget ud af disse Bestræbelser, saalænge Modsætningerne mellem de kapitalistiske Stater er saa store som nu. Og paa samme Maade maa man med Beklagelse konstatere, at Arbejdet for at nedsætte Toldskrankerne endnu ikke har givet store Resultater. Det maa dog nævnes som et Lystegn, at der er ved at blive sluttet en Overenskomst mellem Holland, Belgien og Luxemburg om, at de ikke vil vedtage nye Toldforhøjelser for hverandres Varer, men tværtimod hvert Aar nedsætte Toldsatserne med 10 pCt., dog kun saa langt, at der for de færdige Varer bliver en Told paa 8 pCt. af Værdien og for Raavarer 4 pCt. af Værdien. Maaske er dette Forslag nærmest Udtryk for de Bestræbelser, som gaar ud paa at slutte de nævnte Lande tættere økonomisk til hverandre, hvorved det gamle Nederlandene altsaa vil genopstaa til liden Glæde for Frankrig. Men da det udtrykkelig siges i Forslaget, at andre Lande er velkomne i Unionen, har man Lov til at haabe paa, at det Frø, som nu er saaet, maa spire godt. I England har Forslaget vakt megen Interesse, og man er i vide Kredse villig til at gaa ind i en saadan Toldunion, uden at man dog derved vil afskære sig Muligheden af at etablere et endnu intimere Samarbejde med de engelske Kolonier og Dominions. I Skandinavien, og ikke mindst i Danmark, har Forslaget ogsaa vakt Forventninger, men saa længe vort handelspolitiske Forhold til England ikke er klarlagt, kan man givetvis ikke binde sig til en saadan Toldunion.

Til sidst skal gives nogle statistiske Oplysninger, der for de vigtigste Lande illustrerer, hvor stærk Produktionsnedgangen har været i den senere Tid.

I Amerika beregnes hver Maaned et saakaldet Produktionsindeks, som for de største Industrigrene under eet viser Produktionens Størrelse i Procent af den gennemsnitlige Produktion i Aarene 1923—25. Indekset beregnes af Federal Reserve Board (nærmest svarende til vor Nationalbank) og viser det interessante, at man nu er nede paa samme lave Niveau som i det forfærdelige Kriseaar 1921. Der er imidlertid den afgørende Forskel, at den Gang varede Nedgangen i Produktionen kun 1—1½ Aar, nemlig fra Begyndelsen af 1920, da Indekstallet var 95, til Forsommeren 1921, da Indekstallet var faldet til 63. Produktionen steg derefter, ganske vist afbrudt af periodiske Lavkonjunkturer, indtil man i Midten af 1929 var kommet op paa Indeks 127, d. v. s. Produktionen laa 27 pCt. over Produktionen i 1923—25. Men siden har der været en praktisk talt uafbrudt Nedgang i Produktionens Størrelse, saa man nu i Maj kun har et Indeks paa 61, d. v. s. en Nedgang til det halve i Løbet af 3 Aar.

For Tysklands og Englands Vedkommende er det tilstrækkeligt at henvise til Arbejdsløshedstal-

lene. Tyskland havde i Aarene 1927—29 nogle forholdsvis gode Aar, hvor Arbejdsløsheden i Sommermaanederne kun udgjorde 6—8 pCt. blandt de organiserede Arbejdere. I 1930 kommer man imidlertid op paa en Snes Procent, i 1931 er 30 pCt. arbejdsløse i Sommerens bedste Maaneder, og i Aar er man oppe paa over 40 pCt. fuldstændig arbejdsløse, hvortil kommer en Snes Procent, som arbejder paa indskrænket Tid. I England har Udviklingen haft en nogen anden Karakter, idet der selv i de bedste Aar var en halv Snes Procent arbejdsløse, men til Gengæld har Stigningen ikke været saa voldsom i den følgende Tid. Sammenlignet med Forholdene i Tyskland virker det derfor beskedent, at der i England »kun« er 20—22 pCt. arbejdsløse Aaret rundt. Uden iøvrigt at komme ind paa en Beskrivelse af Arbejdsløshedens Udvikling herhjemme skal det dog anføres, at der i Januar var 35 pCt. arbejdsløse af Fagforeningsmedlemmerne, og at man i Maj endnu havde 26 pCt., saaledes at vi er noget bedre stillet end Tyskland, men daarligere stillet end England.

Det er bemærkelsesværdigt, at der i den sidste Maaned atter har været en betydelig Stigning i Arbejdsløsheden. Forklaringen herpaa maa formentlig bl. a. søges i den formindskede Indførsel fra Udlandet af forskellige Halvfabrikata, som gennem Valutakontorets Virksomhed er blevet Følgen af den lille Eksportværdi af vore Landbrugsprodukter.

Dansk Jernbaneforbunds 27. Kongres.

afholdtes i Dagene den 16.—17. og 18. Juni i Studenterforeningens Lokaler i København med følgende

Dagsorden:

1. Kongressen aabnes.
2. Mandaterne prøves.
3. Fastsættelse af Kongressens Dagsorden.
4. Valg af Kongressens Forretningsorden.
5. Virksomheden.
6. Regnskaberne.
7. Den fremtidige Taktik.
8. Valg af Tillidsmænd.
9. Fastsættelse af Lønninger.
10. Behandling af indkomne Forslag.
11. Fastsættelse af Stedet for næste ord. Kongres.
12. Afslutning.

Kongressen bestod af i alt 122 Jernbanemænd og følgende Gæster.

Tysk Jernbaneforbund Sekretær *Franz Apitzch,* Svensk Jernbaneforbund *Carl Løvén,* Norsk Jernbaneforbund Sekretær *Erling Kiil,* De samvirkende Fagforbund Hovedkasserer *Hans Jacobsen,* Privatbanefunktionærernes Forbund Baneformand *Petersen,* Tømmerby, Værksteds- og Remisearbejdernes Fællesorganisation *Lauritz Hansen,* Dansk Postforbund *P. Jensen,* Dansk Kommunalarbejderforb. *Th. Thomsen,* Forbundets Oplysningsudvalg og Københavns Afdeling Togbetjent *S. Fogsgaard Nielsen.* Desuden var to af Forbundets Medlemmer, Folketingsmændene *O. Andersen,* København, og *M. K. Sørensen,* Vejen, samt Forbundets Revisor, Pakmester *H. M. Petersen* til Stede som Gæster.

Forbundets Forretningsfører, Landstingsmand *Charles Petersen,* bød Kongressen Velkommen.

Han udtalte bl. a.:

I en Tid, der saa haardt som aldrig før er præget af Krisen, er vi samlet for at drøfte vor Stands Interesser og øve Kritik over vor Organisations Virksomhed. Landbruget er ude af Stand til at udrede de Byrder, Forrentningen og Driften kræver. Industrien og Byggevirksomheden er lammet. En Arbejdsløshed som aldrig før har ramt vort Land, og Krisen truer med helt at sprænge Samfundets Rammer.

Arbejdsgivere og Landbrugets Lappomænd skriger sig hæse i Krav om Nedgang i Arbejderes og Tjenestemænds Løn og de sociale Loves Forringelse.

Heldigvis har disse Befolkningslags politiske Partier ikke for Øjeblikket Magten i vort Land, saa de kan gennemføre deres Krav eller til at skære den danske Krone ned.

Kampen mellem Klasserne skærpes og nærmer sig Kulminationspunktet, og den Virksomhed, hvori vi er beskæftiget, er ligeledes kriseramt og har bragt mange af os ud i Arbejdsløshedens Rækker. Dertil kommer de Ubehageligheder, som Forflyttelser, Forsættelse, Omlægninger i Arbejdet osv., medfører.

Lysning er ikke i Sigte, og vi gør bedst i at belave os paa ubehagelige Overraskelser. Lad da vore Drøftelser være præget af Tidens Alvor og Vilje til fortsat ubrydeligt Sammenhold.

Paa de danske og den tyske Gæsts Vegne talte Hovedkasserer *Hans Jacobsen,* der takkede Dansk Jernbaneforbund for dets beredvillige og loyale Samarbejde inden for Landets Centralorganisation, inden for de snævrere faglige og inden for de internationale Rammer. Den Aand, der præger de danske Jernbanemænd, er Samhørighed med den øvrige Arbejderklasse. Taleren saa heri en Garanti for, at Kongressens Arbejde vilde være i Kontakt med Broderskabets, Frihedens og Lighedens Idé til Gavn og Fremskridt for Organisationen.

Den norske Gæst, Sekretær *E. Kiil,* paaviste, hvorledes Kaarene, trods Nationalitet og Forskel i Landenes Naturforhold overalt var ens for Arbejdere og Tjenestemænd, og takkede de danske Jernbanemænd og alle danske Arbejdere for deres Støtte og Samarbejde med Norges Arbejde.

Derpaa konstitueredes Kongressen med Portør *Meldgaard Kristensen,* København, og Banearbejder *Fr. Bøtchicær,* Odense, som Dirigenter; Overbaneformand *N. Fr. Nielsen,* Gørlev, Overportør *J. K. F. Jensen,* Aarhus, Togbetjent *O. J. Bentzen,* København, Vognopsynsmand *F. Frederiksen,* København, Overportør *Dalager,* Nyborg, og Skibsfyrbøder *C. A. Jensen,* København, som Sekretærer.

Til Redaktionsudvalg valgtes Sekretær *Christian Vejre,* Overtelegrafformand *Petersen* og Portør *Berthelsen,* Helsingør.

Til at prøve Mandaterne valgtes Overportør *Ryttersgaard,* Holstebro, Banearbejder *N. A. Jensen,* Aarhus, Pakmester *C. M. Schmidt,* Struer,

Vognopsynsmand *N. Frederiksen,* Aarhus, og Overskibsfyrbøder *H. C. Figge,* Fredericia.

Beretningen.

Charles Petersen aflagde Beretning for den forløbne Kongresperiode, der havde været præget af Lønningsforhandlinger.

Han begyndte med at omtale Lønningskommissionens Betænkning og den nye Lønningslov samt den Kritik, den havde mødt. De Beregninger, der den Gang blev gjort om forestaaende Krisetider, slog desværre til, og det var en stor Fordel for os, at vi fik Lønningsrevisionen gennemført paa det Tidspunkt, det skete.

Vi Repræsentanter i Kommissionen var den Gang alt andet end tilfredse med denne Lov, men i hele vor Stands Interesse maatte vi lægge Rygstykkerne til og tage Ansvaret. Havde vi ikke faaet Lønningsloven i 1930, vilde vi ikke i den Tid, der siden er gaaet, have haft den ringeste Chance for i Rigsdagen at faa gennemført en Lov med blot tilnærmelsesvis de Lønninger, Pensionsvilkaar etc. som de, der nu er gældende for Statens Tjenestemænd.

Det var i den 11. Times 59. Minut, at Forslaget blev gennemført; men alle vil vist indrømme, at der ikke senere har været Mulighed for et gunstigere Resultat — tværtimod. Det var heldigt, at vi fik denne Lov, før Krisen for Alvor satte ind.

Med den stedfundne Lønrevision som Baggrund er det ikke uden Interesse at henvise til Lønforholdene, som de paa Grund af de særlig vanskelige Tilstande har udviklet sig. Ved Privatbanerne, hvor Personalet mange Steder har maattet godkende ret betydelige Lønreduktioner, ved Kommunerne, hvor Tjenestemændene trods mange Forsøg ikke har opnaaet de ønskede Lønrevisioner, samt i Sverige, hvor Lønsagen ogsaa er kørt fast, idet man afviser ethvert Krav om Lønforbedring med Tidens Depression som Begrundelse.

Med disse Kendsgerninger for Øje turde det ikke være uberettiget at hævde, at vor Organisations Medlemmer saa rigtigt, da de i 1930 foretrak at tage Lønningsforslaget med de Forbedringer, det indeholdt, i Stedet for at give sig de større Krav og dermed Fremtiden og Uvisheden i Vold.

Forretningsføreren redegjorde dernæst for Arbejdet i Forbindelse med den nye Lønningslov, der iblandt Anciennitetsspørgsmaal og lign. Endvidere omtalte han det nye Uniformsreglement. Der har ligeledes været nedsat et Velfærdsudvalg, hvor Dansk Jernbaneforbund ogsaa havde været repræsenteret. Endelig sidder der fremdeles et Udvalg, hvis Opgave det er at billiggøre Driften af Statsbanerne.

Forretningsføreren takkede Oplysningsudvalget for dets store Arbejde.

Forbundet var fornylig indkaldt til et Møde i Generaldirektoratet om Omnormering af en Række 7. Klasses og 12. Klasses Stationer. Der var nærmest Tale om en Nednormering af Stationerne. En Række af Stationerne skulde overgaa i privat Entreprise og til Betjening af Overportører. Statsbanerne mente herved at kunne spare 175,000 Kr. aarligt. Vi vil naturligvis bestræbe os for at faa saa mange Stationer som muligt bevaret i 12. Lønningsklasse, og vi bestræber os for at faa de flest mulige Stationer betjent af Tjenestemænd. Sagen er imidlertid stadig Genstand for Behandling.

Forretningsføreren omtalte den nye Generaldirektør som en meget handlekraftig Mand. Skønt han vel ikke kan undgaa ved visse Foranstaltninger at komme til at berøre Personalet paa en ubehagelig Maade, tror jeg, han vil bestræbe sig paa at komme til at staa i et godt Forhold til Organisationerne.

Som man har set, er Statsbanerne gaaet saa stærkt tilbage, at man har maattet afskedige saa at sig alle Ekstraarbejdere. Generaldirektøren har endvidere gjort opmærksom paa, at man til Efteraaret vil have mindst 400 overkomplette faste Tjenestemænd. Statsbanerne har foreløbig foreslaaet, at man til Efteraaret bliver lettet for dette Personaleoverskud ved, at alle Tjenestemænd over 65 Aar og syge Tjenestemænd indgav deres Begæring om Afsked med Pension. — Skønt vi naturligvis havde vore Betænkeligheder, har vi givet vor Tilslutning. Det maa ikke være Familieforsørgere, der har et langt Liv for sig, der kastes paa Gaden.

Vi ved endvidere, hvilke Besværligheder overkomplette Tjenestemænd medfører af Ubehageligheder. Giver vi ikke vor Tilslutning, vil det blot medføre Lovforslag herom paa Rigsdagen.

Forretningsføreren sluttede sin Beretning med at udtale en Tak til sine Medarbejdere i den forløbne Periode.

Betænkningen fra Uniformsudvalget.

Viceforretningsfører *C. F. V. Poulsen* redegjorde dernæst for Betænkningen fra Uniformsudvalget.

Resultatet var blevet Forbedringer paa visse Punkter, navnlig for Banearbejderne. Disse Forbedringer havde medført Forringelser for andre, men som Helhed taget og organisationsmæssig set maatte Resultatet anses for tilfredsstillende i denne Omgang.

Begge Beretninger diskuteredes samlet, og Debatten gav Udtryk for Enighed om Lønningslovens udemokratiske Tendens, og at dette mere end dens øvrige Indhold var Aarsag til den Opposition, der havde givet sig Udslag.

Uniformssagen fandt man i Hovedsagen tilfredsstillende løst, og man var enig om, at Generaldirektoratets Henstilling om de 65-aariges Afsked var rimelig. Intet var mere forrykt, end at de Gamle arbejdede, medens Sønnerne gik arbejdsløse.

Man mente iøvrigt, at Sagen bedst kunde og burde løses ved en Lovgivning herom.

Beretningen om Virksomheden godkendtes enstemmigt.

Regnskaberne.

Forbundets Hovedkass., Overmatros *R. Kantsøe,* forelagde Regnskaberne, som han gav en Oversigt over.

Kontingentindtægten, der i 1929—30 udgjorde 409,701 Kr., var i 1930—31 dalet til 400,325 Kr. og i 1931—32 til 383,972 Kr.

Denne Nedgang skyldes Statsbanernes Indskrænkninger af Personalet, og Nedgangen har i de 2 Aar udgjort 25,728 Kr.

Status udviser en Formue paa 2,436,808 Kr. og

en Formuefremgang paa 453,812 Kr. eller omtrent ½ Million Kroner.

Efter Bemærkninger af Revisor *H. M. Petersen*, der fremhævede den udmærkede Orden, Regnskabet altid udviste, godkendtes Regnskaberne enstemmigt.

Paa Kongressen vedtoges en lang Række Beslutninger, af hvilke vi skal nævne de vigtigste.

Arbejdstidsnedsættelse.

Forretningsfører *Charles Petersen* forelagde Hovedbestyrelsens Stilling til Arbejdstidsspørgsmaalet og anbefalede Kongressen at vedtage dennes Indstilling enstemmigt.

Hovedbestyrelsens Resolution havde følgende Ordlyd:

»Kongressen tiltræder den af De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab vedtagne Resolution vedrørende Arbejdsløshedens Bekæmpelse og udtaler sin fulde Tilslutning til de Synspunkter og Forslag, som den nævnte Resolution indeholder.«

Vedtagelsen skete med alle Stemmer mod 1, og derefter vedtog Kongressen enstemmigt følgende Resolution:

»Kongressen paalægger Hovedbestyrelsen gennem De samvirkende Fagforbund at søge fremmet Spørgsmaalet om Arbejdernes Indflydelse paa Produktionen gennem Bedriftsraad, hvor ogsaa Statens Arbejdere medtages.«

Sekretær *Chr. Vejre* forelagde Spørgsmaalet om *Forrentningsprincippet for Statsbanerne,* og efter en indgaaende Diskussion vedtoges enstemmigt følgende Resolution:

»Den i Loven bestemte Forrentning af Statsbanernes Anlægskapital er i høj Grad uheldig alene af den Grund, at der ingen som helst Mulighed er for, at Kravet vil kunne opfyldes. Hertil kommer, at Tidspunktet for Iværksættelsen har været det uheldigst mulige under en tiltagende økonomisk Nedgangsperiode og særdeles vanskelige Konkurrencevilkaar.

Kongressen beklager, at Administrationskommissionen, der bragte den nævnte Forrentnings- og Afskrivningsorden i Forslag, ikke i tilstrækkelig Grad har taget det Forhold i Betragtning, at Banerne i høj Grad er anlagt og ledet af samfundsmæssige Hensyn, og at deres Andel i Landets økonomiske og kulturelle Udvikling er saa betydelig, at de saavel direkte som indirekte har frembragt Værdier, der mange Gange overstiger den samlede Anlægskapital.

Systemet har derhos vanskeliggjort Personalets Stilling overfor Befolkningen, idet Offentligheden, vildledet af Forrentningsmillionerne, har faaet bibragt den Opfattelse, at Statsbanedriften koster Staten ca. 30 Mill. Kr. aarlig, hvilket man tillægger Personalet en væsentlig Del af Ansvaret for.

Kongressen retter derfor en indtrængende Opfordring til Regering og Rigsdag og til Socialdemokratiets politiske Organer om at søge den nævnte Lov ændret med rimelig Hensyntagen til de foreliggende Muligheder for Banernes økonomiske Ydeevne samt til de Samfundsopgaver, der har været og fremdeles er Statsbanerne paalagt.

Støtte til Socialdemokratiet.

Under Afsnittet Bevillinger behandledes Hovedbestyrelsens Bemyndigelse til at yde Tilskud af Reservefonden til Socialdemokratiets Valgfond.

Det herom stillede Forslag giver Bemyndigelse til at yde 1 Kr. pr. Medlem pr. Regnskabsaar, dog saaledes, at Medlemmer, der ikke ønsker at yde denne Støtte, kan fritages derfor.

Forslaget vedtoges enstemmigt.

Jubilæumsgratiale.

Hovedbestyrelsen foreslog, at der fremtidig ydes et Gratiale til Medlemmerne ved deres 25 Aars eller 40 Aars Jubilæum, naar de i mindst 10 Aar har været Medlem af Forbundet. Samme Gratiale ydes ved Afsked og til Efterladte.

Forslaget vedtoges med 88 St. mod 12.

40,000 Kr. til Hjælpefonden.

Hovedbestyrelsen foreslog ligeledes at overføre 40,000 Kr. af Reservefondens Midler til Hjælpefonden til Bestridelse af Begravelseshjælp til Medlemmer.

Enstemmigt vedtaget.

Oplysningsarbejde.

Til Oprettelse af Aftenskoler for Forbundets Medlemmer og som Tilskud til de lokale Fællesorganisationers Aftenskoler og Feriekursus bemyndiges Hovedledelsen til at anvende indtil 1 Kr. pr. Medlem pr. Aar. Ogsaa dette vedtoges enstemmigt.

Lønninger og Valg.

Kongressen foretog derefter Valg. Hovedbestyrelsen fremgaar af Valgene i de 5 Kategorier paa disses Tillidsmandsmøder eller udpeges af disse og vælges ved Urafstemning. Kongressen vælger derimod Forretningsfører, Revisor og Repræsentanter til Forbundets Oplysningsudvalg.

Landstingsmand *Charles Petersen* valgtes til Forretningsfører med stormende Akklamation.

Til Revisor valgtes Overportør *L. C. Jensen,* Aarhus, og til Revisorsuppleant Portør *J. K. Jensen,* København.

Togbetjent *Fogsgaard Nielsen,* København, og Banearbejder *Poulsen,* Vildbjerg, genvalgtes til Oplysningsudvalget.

Kongressen vedtog at lade de hidtil bestaaende Lønninger bestaa uforandret.

Afslutning.

Efter at Kongressen havde besluttet næste Gang at samles i Aarhus, tog Gæsterne Afsked ved at holde nogle Taler, hvori de trak Linierne op for den samlede Arbejderklasses Opgaver og takkede Jernbaneforbundet for dets loyale Indsats.

Forretningsføreren holdt Afslutningstalen, og derpaa sang Kongressen »Internationale«, hvorefter Dirigenten udbragte et »Leve for enigt Sammenhold og godt Kammeratskab indenfor Forbundet.«

Lønbevægelser og Konflikter.

Overenskomst mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Foreningen af Arbejdsgivere i Nakskov Omegn.

Efter Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 1. Juni d. A. i Henhold til hvilken Dansk Arbejdsmandsforbunds Strejkevarsler overfor Foreningen af Arbejdsgivere i Nakskov og Omegn var kendt lovlige, afholdtes der den 3. Juni en Forhandling i Arbejdsgiverforeningen med Hovedorganisationernes Medvirken.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om en ny Overenskomst, idet de generelle Bestemmelser for Havne- og Købmandsoverenskomster indføres i Nakskov, ligesom Ugelønnen forhøjes med Kr. 1,37 og Timelønnen fra 99 Øre til 105 Øre.

Arbejdsmænd hos Murermester Alex J. Hansen, Hørsholm .

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 8. Juni behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at den nordsjællandske Murermesterforening, der er Medlem af Centralforeningen af Murermestre i Danmark, har nægtet at lade en hos Murermester Alex J. Hansen, Hørsholm, opstaaet Uoverensstemmelse behandle i Henhold til de gældende Mæglings- og Voldgiftsregler.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig derfor sin Stilling med Hensyn til Sagens videre Fremme.

Smede og Maskinarbejdere i Centralvarmebranchen.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverf. d. 9. Juni, hvori deltog Repræsentanter for Hovedorganisationerne, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, Blikkenslagerforbundet i Danmark og Fagforeningen for Gas- og Vandarbejdere i København, forhandledes der om en af ovennævnte Arbejderorganisationer fremsendt Klage over, at Arbejdsgivere indenfor Centralvarmebranchen ved Akkordarbejde, udført efter Rørprislisten af 1931, tilbageholder et Beløb af Lærlingenes Overskud, og at Arbejdsgiverne har nægtet at tage Mægling.

Da Arbejdsgiverne paa Mødet nægtede at forhandle om det paaklagede Forhold, afbrødes Mødet, og Organisationerne meddelte, at de vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos A/S Carl Jensen & Søn, Nykøbing Sj.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 15. Juni behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at der hos Firmaet var oprettet en Slags Entreprise for Vognmandskørsel. Paa Mødet enedes man om, at Spørgsmaalet henvises til Afgørelse ved en faglig Voldgift, og samtidig enedes man om yderligere 3 Spørgsmaal, nemlig at ugelønnede Folk ikke kan afskediges uden ved Ugens Udgang, at Chaufførerne skal have overenskomstmæssig Overarbejdstillæg og at Overenskomstens Bestemmelser om 20%'s Tillæg ved Aflæsning i Forbindelse med Losning skal overholdes.

Lov

om

Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m.

I. *Arbejdsanvisning.*

§ 1.

Stk. 1. Der oprettes i hvert af Landets Amter i den Købstad, som Socialministeren bestemmer, et offentligt Arbejdsanvisningskontor, hvis Omraade er Amtsraadskredsen (Amtsraadskredsene) og de i Forbindelse dermed staaende Købstæder; for de fire sønderjydske Amters samlede Omraade oprettes der dog kun eet Kontor, beliggende i Haderslev Købstad. Endvidere oprettes et saadant Kontor i København, omfattende Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Stk. 2. Derudover kan der af Socialministeren efter Andragende fra vedkommende Kommunalbestyrelse meddeles offentlig Anerkendelse til kommunale Arbejdsanvisningskontorer i Købstæder med over 10,000 Indbyggere eller til saadanne Kontorer, hvor Anvisningernes gennemsnitlige Tal i de sidste 3 Regnskabsaar har været mindst 1000, eller hvor Antallet af Anvisninger af personligt tilmeldte har været mindst 500. Endvidere kan Socialministeren, saafremt Kommunalbestyrelsen andrager derom, meddele offentlig Anerkendelse — dog uden Ret til Statstilskud — til saadanne Kontorer, som enten ved Lovens Ikrafttræden var anerkendt i Henhold til den hidtil gældende Lovgivning, eller som er blevet anerkendt i Henhold til Bestemmelsen i nærværende Stykkes 1ste Punktum, men ikke længere fyldestgør de der nævnte Betingelser for at bevare Anerkendelsen. I det Omfang, hvori de i nærværende Stykke omhandlede Kontorer anerkendes, begrænses Omraadet for det i vedkommende Amt (Amter) i Henhold til Stk. 1 oprettede Arbejdsanvisningskontor efter Socialministerens nærmere Bestemmelse.

Stk. 3. De i Stk. 1 og Stk. 2 omhandlede offentlige Arbejdsanvisningskontorer har til Opgave paa den i denne Lov og i Kontorets Reglement nærmere angivne Maade at foretage vederlagsfri Anvisning af Arbejde af enhver Art, at udøve Kontrol vedrørende Arbejdsledighed efter de i denne Lov givne Bestemmelser og at yde Statsinstitutioner Bistand ved Indsamlingen af Statistik vedrørende Arbejdsforhold samt i øvrigt at udføre de Hverv, som Lovgivningen maatte paalægge dem. Endvidere er et Kontor forpligtet til paa den af Socialministeren angivne Maade at afgive Indberetning til Arbejdsdirektøren om de inden for Kontorets Omraade erklærede kollektive Arbejdsstridigheder. Kontorerne er forpligtede til at samarbejde indbyrdes efter Socialministerens nærmere Bestemmelse.

§ 2.

Stk. 1. Et offentligt Arbejdsanvisningskontor uden for København skal ledes af en Bestyrelse, der bestaar af en Formand og 2 Medlemmer, hvoraf den ene skal være Arbejdsgiver og den anden Arbejder. Bestyrelsen vælges af det kommunale Raad i den

Kommune, hvori Kontoret er beliggende; samtidig foretages Valg af Suppleanter. — Kontoret i København ledes af en Bestyrelse, bestaaende af en Formand og 6 Medlemmer, hvoraf 3 skal være Arbejdsgivere og 3 Arbejdere. De 2 Arbejdsgivere og 2 Arbejdere vælges af Københavns Borgerrepræsentation, medens Frederiksberg Kommunalbestyrelse vælger 1 Arbejdsgiver og 1 Arbejder. Formanden vælges af Borgerrepræsentationen efter Forhandling med Frederiksberg Kommunalbestyrelse. Samtidig foretages Valg af Suppleanter. Forholdstalsvalg skal bringes til Anvendelse, naar det kræves af noget Medlem af det kommunale Raad.

Stk. 2. Til Formand maa ikke vælges nogen, der beskæftiger sig som Arbejdsgiver eller Arbejder eller er Leder af en Arbejdsgiver- eller Arbejderorganisation. Valget af Formanden skal godkendes af Socialministeren.

Stk. 3. Til Valg af Formand udkræves, at vedkommende har opnaaet et Stemmetal paa over Halvdelen af det kommunale Raads Medlemstal. Saafrem saadant Stemmetal ikke opnaas, vælges Bestyrelsens Formand af Socialministeren, der ligeledes træffer Bestemmelse om Valget af Formanden, saafremt det af det kommunale Raad trufne Valg ikke godkendes.

Stk. 4. Ved Valg af Medlemmerne af Arbejdsanvisningskontorets Bestyrelse og Suppleanter for disse skal der gives de stedlige Sammenslutninger af Organisationer af henholdsvis Arbejdsgivere og Arbejdere, hvor saadanne Sammenslutninger findes — dog i København »Dansk Arbejdsgiverforening« og »De samvirkende Fagforbund i Danmark« —, Lejlighed til at afgive Indstilling om et dobbelt saa stort Antal Personer som det, der skal vælges, og mellem disse træffes Valget.

Stk. 5. Valget gælder for vedkommende kommunale Raads Funktionstid. En til Kommunalraadet valgbar Person er forpligtet til at modtage Valg i den kommende Valgperiode.

Stk. 6. Bestyrelsen er ulønnet, men der kan tillægges den Dagpenge for hver Mødedag.

Stk. 7. Det fornødne Personale ved Kontoret ansættes efter Indstilling fra Kontorets Bestyrelse af vedkommende kommunale Raad, i København Magistraten efter Forhandling med Frederiksberg Kommunalbestyrelse. Kontorbestyrerens Valg og Vilkaarene for hans Ansættelse skal godkendes af Socialministeren.

Stk. 8. De nærmere Regler for et offentligt Arbejdsanvisningskontors Virksomhed, herunder Instruks for Kontorbestyreren, fastsættes efter Indstilling fra Kontorets Bestyrelse i et Reglement, der udfærdiges af vedkommende kommunale Raad — i København den samlede Kommunalbestyrelse efter Forhandling med Frederiksberg Kommunalbestyrelse — og godkendes af Socialministeren. Kontoret er forpligtet til at benytte Skemaer, Blanketter og andre Tryksager, der autoriseres af Socialministeren, til Brug ved Anvisningen.

Stk. 9. Udgifterne ved et i Henhold til § 1, Stk. 1, oprettet Amts-Arbejdsanvisningskontors Oprettelse og Drift afholdes forskudsvis af den Købstad, i hvilken Kontoret er beliggende. Vedkommende Købstad afholder endelig en Trediedel af de paagældende Udgifter, medens en Trediedel efter Regnskabsaarets Udløb fordeles — i Forhold til Folketallet ved den senest afholdte almindelige Folketælling — imellem vedkommende Amtsraadskreds (Amtsraadskredse) og de i Amtsraadskredsen (Amtsraadskredsene) beliggende Købstæder; paa Bornholm afholdes den paagældende Trediedel af den for Købstæder og Landdistrikter fælles Repartitionsfond. Kommuner, for hvilke der er anerkendt et Anvisningskontor i Henhold til § 1, Stk. 2, deltager ikke i og medregnes ikke ved Fordelingen af Udgifterne vedrørende Amts-Arbejdsanvisningskontorerne. Udgifterne ved Oprettelsen og Driften af Anvisningskontoret i København afholdes forskudsvis af Københavns Kommune og fordeles efter Regnskabsaarets Udløb paa Københavns og Frederiksberg Kommuner efter Folketallet ved den senest afholdte almindelige Folketælling.

Stk. 10. Staten yder som Tilskud til Udgifterne ved et i Henhold til § 1, Stk. 1 eller Stk. 2, 1ste Punktum, oprettet Arbejdsanvisningskontors Oprettelse og Drift en Trediedel af Kontorets aarlige Udgifter, hvilket Tilskud beregnes og udbetales efter Regnskabsaarets Udløb paa Grundlag af et Regnskab, der aflægges af Kontorets Bestyrelse efter Socialministerens nærmere Bestemmelse. — Statstilskuddet til et i Henhold til § 1, Stk. 2, 1ste Punktum, oprettet Arbejdsanvisningskontor bortfalder, naar Kontoret ikke længere opfylder de i nævnte Punktum opstillede Betingelser for dets Anerkendelse.

§ 3.

Stk. 1. Ved Anvisning af Arbejde skal det offentlige Arbejdsanvisningskontor eller den Arbejdsløshedskasse, der foretager Anvisningen, jfr. § 22, Stk. 1, Pkt. 5, straks give Arbejdsgiveren skriftlig Meddelelse om, at Anvisning har fundet Sted. Arbejdsgiveren skal, hvis Arbejdsforholdet ikke kommer i Stand, eller naar Arbejdsforholdet afbrydes umiddelbart efter Overtagelsen, straks give Meddelelse herom til Arbejdsanvisningskontoret, der straks skal lade den modtagne Meddelelse gaa videre til vedkommende Arbejdsløshedskasse samt til Direktøren.

Stk. 2. Udviser en Arbejdsgiver Forsømmelighed med Hensyn til de i Stk. 1 omhandlede Forpligtelser, straffes han med Bøde til Statskassen.

Stk. 3. Der kan af Kontoret tilstaas Rejsehjælp til Personer, til hvilke der anvises Arbejde udenfor deres Hjemsted. Saafremt en Arbejdsgiver, der har forlangt Arbejdskraft anvist, antager andre Arbejdere, forinden den eller de af det paagældende Arbejdsanvisningskontor anviste Personer har kunnet naa frem til Arbejdsstedet, og Arbejdsgiveren som Følge heraf ikke har Brug for disse, kan de paa nærmeste offentlige Arbejdsanvisningskontor faa udbetalt Rejsehjælp til Tilbagerejsen. I saadanne Tilfælde skal de af Kontorerne i den Anledning afholdte Rejseudgifter godtgøres dem af vedkommende Arbejdsgiver, medmindre han til det anvisende Kontor har sendt Afbestilling paa et saadant Tidspunkt, at Rejsen til Arbejdsstedet kunde have

været undgaaet. Samme Erstatningspligt paahviler Arbejdsgiveren over for en anerkendt Arbejdsløshedskasse, der paa tilsvarende Maade har afholdt forgæves Rejseudgifter.

§ 4.

Stk. 1. En anerkendt Arbejdsløshedskasse, som har Sæde eller Afdelinger i det Distrikt, for hvilket et offentligt Anvisningskontor er bestemt, skal, saa snart et Medlem melder sig arbejdsledig, paa Blanketter, som er godkendt af Socialministeren, tilstille vedkommende Arbejdsanvisningskontor Meddelelse herom med Angivelse af det ledige Medlems Nummer, Navn, Bopæl, sidste Arbejdssted, Arbejdsindtægt m. v. Naar Medlemmet senere overtager Arbejde — enten efter eller uden Anvisning — eller af anden Grund ophører at være arbejdsledig, skal vedkommende Arbejdsløshedskasse (Afdeling) uopholdelig tilstille Arbejdsanvisningskontoret Meddelelse herom paa Blanketter, som ligeledes er godkendt af Socialministeren.

Stk. 2. Saafremt der mellem et offentligt Arbejdsanvisningskontor og en stedlig Afdeling af en anerkendt Arbejdsløshedskasse — med Tilslutning af Direktøren samt vedkommende Arbejdsløshedskasse — træffes Aftale om, at de Medlemmer af Afdelingen, der bliver ledige, forinden Understøttelse udbetales, personlig skal henvende sig til Kontoret for at søge Arbejde, og at Arbejdsanvisningskontoret derefter skal tilstille Afdelingen de fornævnte, af Socialministeren godkendte Anmeldelsesblanketter i udfyldt Stand, bortfalder den i Stk. 1 omhandlede Pligt for Afdelingen til at give Arbejdsanvisningskontoret Meddelelse.

Stk. 3. De paagældende Arbejdsløshedskasser er forpligtede til at yde de offentlige Arbejdsanvisningskontorer Bistand ved Arbejdsanvisning efter Socialministerens nærmere Bestemmelse.

Stk. 4. Socialministeren kan, naar Omstændighederne taler derfor, efter Indstilling fra Direktøren, undtagelsesvis tillade, at der for enkelte Arbejdsløshedskassers eller Afdelingers Vedkommende foretages Afvigelser med Hensyn til Indsendelsen af de i Stk. 1 omhandlede Anmeldelsesblanketter.

Stk. 5. Ved Anvisning til ledige Pladser skal Arbejdsanvisningskontoret, naar der findes flere lige kvalificerede arbejdssøgende, fortrinsvis anvise Plads til Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskaser.

Stk. 6. Naar der af Arbejdsanvisningskontoret er anvist Plads til en arbejdssøgende, som er opført paa de fra en Arbejdsløshedskasse modtagne Blanketter, skal Meddelelse herom straks tilstilles Arbejdsløshedskassen.

Stk. 7. I Tilfælde af, at nogen af de til Arbejdsanvisningskontoret personlig anmeldte ledige uden forudgaaende Anvisning overtager Arbejde, skal der herom af vedkommende Arbejder straks gives Meddelelse til Arbejdsanvisningskontoret.

Stk. 8. Arbejdsanvisningskontoret maa ikke give uvedkommende Adgang til at gøre sig bekendt med de fra Arbejdsløshedskasserne modtagne Oplysninger; dog skal Kontoret paa Anmodning give Oplysning om, hvorvidt bestemte Arbejdere, der ønskes anvist til et Arbejde, er ledige. Finder Kontoret Anledning til at nægte at give en saadan Oplysning, kan Arbejdsgiveren indanke Sagen for Direktøren, hvis Afgørelse er endelig.

Stk. 9. Saafremt en anerkendt Arbejdsløshedskasse udviser Forsømmelighed med Hensyn til at tilstille Arbejdsanvisningskontoret de foreskrevne Til- og Afmeldinger af arbejdsledige, kan Socialministeren, efter Indstilling fra Direktøren, paalægge den eller de forsømmelige Tillidsmænd under en daglig eller ugentlig Tvangsbøde at opfylde deres Pligt. De saaledes ikendte Bøder inddrives ved Udpantning og kan ikke føres Kassen til Udgift. Bøderne tilfalder Kommunekassen paa det Sted, hvor vedkommende Afdeling af Kassen har Sæde. I Gentagelsestilfælde eller under særlig skærpende Omstændigheder kan Socialministeren nedsætte Kassens Statstilskud eller lade dette helt bortfalde for det paagældende Regnskabsaar, saafremt Direktøren gør Indstilling derom.

§ 5.

Stk. 1. Naar der fra en af de vedkommende faglige Organisationer skriftlig tilstilles et offentligt Arbejdsanvisningskontor fyldestgørende Oplysning om, at der er varslet Strejke eller Lockout over for en eller flere Arbejdspladser, foretager Kontoret ikke Arbejdsanvisning til disse fra Iværksættelsen, indtil Strejken eller Lockouten er hævet eller kendt ulovlig.

Stk. 2. Har et Arbejdsanvisningskontor gentagne Gange, uden at der foreligger Oplysnig om, at der paa det paagældende Sted er varslet Strejke eller Lockout, forgæves foretaget Anvisning til samme Arbejdssted, indberettes Sagen til Direktøren.

Stk. 3. Skønner Direktøren herefter, at der foreligger en faglig Strid, tilstiller han de paagældende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer samt de Hovedorganisationer, hvorunder disse eventuelt hører, Meddelelse om Sagen og anmoder dem om inden 2 Dage at indsende nærmere Meddelelse om, hvorvidt de paagældende Spørgsmaal vil blive behandlet efter gældende Regler for Behandling af faglig Strid eller indbragt til Afgørelse for Den faste Voldgiftsret. Hvis Parterne eller en af dem ikke er Medlem af nogen Organisation, opfordrer Direktøren dem direkte til gennem Forhandling at søge Uoverensstemmelsen bilagt.

Stk. 4. Samtidig med, at Direktøren udsender den i foranstaaende Stykke omhandlede Meddelelse, anmoder han de 2 Organisationer om, saafremt Sagen vil blive optaget til Behandling efter Stk. 3, hver at udpege en Repræsentant til sammen med Direktøren at afsige den i § 17, Stk. 7, omhandlede Kendelse.

Stk. 5. Naar Direktøren har udsendt den i Stk. 3 nævnte Meddelelse om en Sag angaaende Arbejdsvægring, foretages ikke yderligere Anvisning i det omhandlede Tilfælde, før Sagen er blevet behandlet i Henhold til Bestemmelserne i § 17, Stk. 6—8.

Stk. 6. Meddelelse om Afgørelsen skal straks gives Direktøren, som derefter foranlediger, at Anvisning paa ny foretages i Henhold hertil. Nægter vedkommende Arbejdsgiver at bøje sig for den trufne Afgørelse, giver Direktøren fornøden Meddelelse saavel til Arbejdsgiveren som til vedkommende

Arbejdsanvisningskontor om, at yderligere Anvisning ikke foretages.

II. Anerkendte Arbejdsløshedskasser.

§ 6.

Stk. 1. Ved en Arbejdsløshedskasse forstaas en Forening af Personer, der som Lønarbejdere er knyttet til et eller flere bestemte Fag indenfor Handel, Kontorvirksomhed, Industri, Haandværk, Landbrug, Beværterernæring, Transportvirksomhed og Jordarbejde og har sluttet sig sammen for ved bestemte Bidrag at sikre hverandre gensidig Hjælp i Tilfælde af Arbejdsløshed, der ikke er begrundet ved de i § 17 anførte Aarsager.
Stk. 2. Hvor ganske særlige Omstændigheder taler derfor, kan Socialministeren efter Indstilling af Arbejdsnævnet bestemme, at andre Erhvervsomraader end de nævnte vil være at anse for Fag i nærværende Paragrafs Forstand.
Stk. 3. Lønarbejdere, der tilhører forskellige Fag, har Ret til at slutte sig sammen i en Landskasse, der ligestilles med Arbejdsløshedskasserne.
Stk. 4. En Arbejdsløshedskasse maa ikke have andre Formaal end det i denne Paragraf nævnte.

§ 7.

Stk. 1. Enhver Arbejdsløshedskasse har Ret til at faa offentlig Anerkendelsen og den dermed forbundne Støtte af det offentlige, naar det efter Indstilling fra Direktøren godkendes af Socialministeren, at den fyldestgør de i denne Lov indeholdte Forskrifter. Findes der for vedkommende Fag eller for det paagældende stedlige Omraade allerede en anerkendt Arbejdsløshedskasse, kan Socialministeren dog i Overensstemmelse med Indstilling af Arbejdsnævnet nægte Anerkendelse af en ny faglig eller stedlig begrænset Arbejdsløshedskasse.
Stk. 2. Anerkendelse meddeles af Socialministeren og offentliggøres af denne.
Stk 3. Begæring om Anerkendelse indsendes til Direktøren, ledsaget af:

1) Et Eksemplar af Kassens Vedtægt,
2) Fortegnelser henholdsvis over de nydende og over de bidragydende Medlemmer med Angivelse af deres Alder og for de sidstnævntes Vedkommende tillige deres Livsstilling,
3) Udskrift af den Beslutning, i Henhold til hvilken Anerkendelse søges, samt
4) for saa vidt Kassen ikke er nyoprettet, det sidste Aars Regnskab.

§ 8.

Stk. 1. Det er en Betingelse for, at en Arbejdsløshedskasse kan faa og beholde offentlig Anerkendelse, at den har mindst 100 Medlemmer, er knyttet til et eller flere bestemte Fag og mindst omfatter en Landsdel.
Stk. 2. Undtagelsesvis kan der meddeles offentlig Anerkendelse til en Arbejdsløshedskasse, der udelukkende er stedlig begrænset, eller som omfatter mindre end 100 Medlemmer.

§ 9.

Stk. 1. Kun ubemidlede Lønarbejdere, der har deres Hovederhverv og væsentligste Livsophold ved Lønarbejde, kan optages i og vedblive at være nydende Medlemmer af en anerkendt Arbejdsløshedskasse.
Stk. 2. Som Lønarbejder betragtes i denne Lov enhver, der mod Løn eller Akkordbetaling eller som ulønnet Lærling (eller Medhjælp) her i Landet stadig eller midlertidig beskæftiges i Virksomheder indenfor de af § 6 omfattede Fag, eller som for Arbejdsgiveren mod Vederlag har Tilsyn med eller Ledelse af saadanne.
Stk. 3. Som ubemidlet efter denne Lov kan en Lønarbejder ikke anses, naar hans Formue overstiger 5000 Kr., hvis han er ugift, 10,000 Kr., hvis han er gift. Hvis Formuen helt eller delvis bestaar i fast Ejendom eller paagældende ikke har fri Raadighed over Formuen, kan de fastsatte Grænser af Socialministeren efter Indstilling fra Direktøren samt vedkommende Arbejdsløshedskasse forhøjes indtil henholdsvis 8000 og 15,000 Kr.
Stk. 4. Aldersgrænsen for Optagelse i en anerkendt Arbejdsløshedskasse bestemmes ved dens Vedtægt. Dog maa ingen optages som nydende Medlem, forinden han er fyldt 18 Aar, eller — bortset fra Overflytning fra en anerkendt Arbejdsløshedskasse til en anden — efter at han er fyldt 60 Aar.
Stk. 5. Optagelse i en anerkendt Arbejdsløshedskasse som nydende Medlem kan ikke nægtes nogen, naar han fyldestgør de ovenfor foreskrevne Betingelser (jfr. dog § 10) og er knyttet til et Fag, for hvilket Kassen er bestemt, samt bosat indenfor Kassens Omraade.
Stk. 6. En anerkendt Arbejdsløshedskasse kan optage Medlemmer, der kun yder Bidrag til Kassen, men ikke har Ret til Hjælp af denne. En Person, der ikke er Lønarbejder og en Lønarbejder, der efter ovenstaaende Regler ikke kan anses som ubemidlet, samt en Person under 18 Aar kan, hvis han henhører under Kassens faglige Omraade og i øvrigt opfylder de nødvendige Betingelser, fordre sig optaget som bidragydende Medlem. Opfylder et hidtilværende nydende Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse ikke længere. Betingelserne for nydende Medlemsret, vil han kunne overgaa til at være bidragydende Medlem med Ret til — uanset Alder, men i øvrigt paa de sædvanlige Betingelser — paa ny at kunne blive nydende Medlem.
Stk. 7. Naar en Person opfylder Betingelserne for at være nydende Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse, kan han ikke staa som kun bidragydende Medlem.
Stk. 8. Om nogen efter Bestemmelserne i nærværende Paragraf kan være Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse og med hvilken Medlemsret, afgøres i Tvivlstilfælde af Direktøren. Ligningsmyndighederne er forpligtede til efter skriftlig Begæring fra Direktøren at give denne Oplysning om den paagældendes Formueforhold. Henvendelse til Direktøren angaaende en Persons Ret til at være Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse kan ske fra den, hvem Medlemsret er nægtet, fra Arbejdsløshedskassens Bestyrelse og fra vedkommende Kommunalbestyrelse.

§ 10.

Stk. 1. I en anerkendt Arbejdsløshedskasses Ved-

tægt skal det bestemmes, at Kassens Bestyrelse skal nægte som nydende Medlem at optage en Person, der ikke kan anses som arbejdssøgende, samt som nydende eller bidragydende Medlem at optage en Person, der af legemlige eller moralske Grunde maa anses uskikket til regelmæssig Erhvervsvirksomhed eller til Samarbejde med Arbejdsledere eller Arbejdskammerater, samt at Bestyrelsen skal være forpligtet til at udelukke saadanne Personer fra Medlemsret i Kassen

Stk. 2. En Arbejdsløshedskasse kan nægte at optage en Person, som paa det Tidspunkt, da Optagelse søges, ikke har Beskæftigelse indenfor vedkommende Fag, eller som ikke henhører under den Kreds af regelmæssig arbejdende, for hvilke Kassen er bestemt, selv om han iøvrigt fyldestgør de i Kassens Vedtægt fastsatte Betingelser om Tilknytning til Faget. Optagelse kan dog ikke nægtes Personer, som godtgør umiddelbart efter Optagelsen at kunne faa Beskæftigelse af passende Varighed indenfor vedkommende Fag.

Stk. 3. Et Medlem, hvem der i Henhold til foranstaaende Bestemmelse vilde kunne nægtes Optagelse i Kassen, kan udslettes af denne eller overføres til at være bidragydende Medlem. Kassen skal efterkomme Direktørens Begæring herom.

Stk. 4. De af Kassens Bestyrelse i Henhold til denne Paragraf trufne Afgørelser kan dog indenfor et Tidsrum af en Maaned af vedkommende indankes for Direktøren, der træffer sin Afgørelse under Hensyn til de i det enkelte Tilfælde særlig foreliggende Forhold. Direktørens Afgørelse kan indenfor et Tidsrum af 14 Dage indankes for Arbejdsnævnet med Appel til Socialministeren, hvis Afgørelse er endelig.

§ 11.

Stk. 1. Ingen maa samtidig have nydende Medlemsret i mere end een anerkendt Arbejdsløshedskasse. Er nogen ved sin Optagelse i en anerkendt Arbejdsløshedskasse Medlem af en ikke-anerkendt, skal han samtidig med Optagelsen anmelde det for Bestyrelsen for førstnævnte Kasse. Lignende Anmeldelse skal straks ske, dersom et Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse tillige har eller erhverver Medlemsret i en ikke-anerkendt Arbejdsløshedskasse, Hjælpekasse eller anden privat Forening, der yder Understøttelse i Anledning af Arbejdsløshed. Naar et Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse ved at indtræde i flere Arbejdsløshedskasser (Hjælpekasser eller andre Foreninger) sikrer sig en større daglig Pengehjælp end ⅔ af den gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste i paagældende Fag eller indenfor Kassens Omraade, vil Understøttelsen fra den anerkendte Arbejdsløshedskasse være at nedsætte saa meget, at den samlede Pengehjælp ikke overstiger nævnte Grænse.

Stk. 2. Svig mod Kassen medfører Tab af Medlemsretten, hvilket ogsaa gælder Overtrædelse af de i foranstaaende Stykke indeholdte Bestemmelser, for saa vidt Direktøren træffer Beslutning herom. Mister et Medlem af de nævnte Grunde sin Medlemsret, kan den kun generhverves med Arbejdsnævnets Samtykke. I øvrigt gælder vedrørende Svig mod Kassen de almindelige Regler om Straf og Erstatning.

Stk. 3. For andre Forseelser mod Kassen kan Ledelsen idømme Tab af Understøttelsesret for et i hvert enkelt Tilfælde nærmere fastsat Tidsrum. Ledelsens Afgørelse kan af vedkommende Medlem indankes for Direktøren og skal af Ledelsen forelægges denne til Godkendelse, saafremt Understøttelsesretten fratages et Medlem for længere Tid end 1 Aar.

(Fortsættes).

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1559.

Arbejdsmænd i Aarhus hos Murermester Jens Hviid.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 11. Maj 1932 i Sag Nr. 1559: Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og denne igen for Murermester Hviid, Aarhus, mod De samv. Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Arbejdsmændenes Fagforening i Aarhus.

Ved et større Byggeforetagende, som Murermester Jens Hvid, Aarhus, udførte i afvigte Vinter, var Arbejdet naaet saa langt, at Fliser skulde opsættes i Køkkener og Badeværelser. Overenskomsten mellem Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne og Dansk Arbejdsmandsforbund indeholder i § 5, D, Pkt. 9, herom følgende Bestemmelse:

»For Pasning af Svende med Vægflisearbejde betales 16% af de passede Svendes — eventuelt Lærlinges — samlede Fortjeneste med et Tillæg af 1% for hver Etage udover Stuen.«

Ved Paamuringen af Fliser var beskæftiget 8 à 6 Svende og til Hjælp for dem een Arbejdsmænd. Den 13. Januar stilledes der Krav til Arbejdsmanden om, at han skulde foretage Udvanding af Vægfliserne ved at sænke dem i Vand og atter tage dem op. Da Arbejdsmanden var i Tvivl om, hvorvidt Udvandingsarbejdet omfattedes af den citerede Bestemmelse, henvendte han sig samme Aften til Afdelingsformanden og fik af denne det Svar, at Arbejdet ikke omfattedes af den omhandlede Bestemmelse. Den 14. Januar stilledes der samme Krav til Arbejdsmanden, der nu forlangte et Tillæg for at fortsætte med Arbejdet, og Murermester Hviid forhandlede i den Anledning dels med Forbæreren og dels med Arbejdsmanden, overfor hvem han tilkendegav, at han ansaa ham for pligtig til at udføre Udvandingen uden Ekstrabetaling, idet dette Arbejde altid tidligere havde været udført af Arbejdsmænd. Om hvad der nærmere er sket, er der ikke ved den mundtlige Procedure opnaaet Klarhed, idet Muremester Hviid har forklaret, at han til Arbejdsmanden sagde, at hvis han ikke vilde vande, »maa vi holde op«, og iøvrigt henviste til, at Spørgsmaalet vilde blive afgjort ved Akkordregnskabets Opgørelse, medens de Indklagede hævder, at Hviid til Arbejdsmanden sagde, at hvis han ikke vilde foretage Udvandingen uden Ekstra-

betaling, kunde han gaa. Den 15. Januar ved Arbejdstidens Begyndelse mødte Afdelingsformanden paa Arbejdspladsen og henstillede til Hviid, at der beregnedes et Tillæg af 2% for Udvandingsarbejdet, hvad Hviid ikke vilde indgaa paa. Afdelingsformanden erklærede derefter, at naar de ikke kunde blive enige om en Pris for det Arbejde, som Hviid forlangte, at Arbejdsmanden skulde udføre, og som efter Fagforeningens Mening ikke paahvilede Arbejdsmanden at udføre, vilde der ikke blive fortsat med Udvandingsarbejdet. Følgen af, at Arbejdsmanden ikke maatte udvande Fliserne, blev, at hele Arbejdet standsede og først genoptoges efter et Møde den 22. Januar mellem Hovedorganisationerne, hvori man vedtog følgende:

»Man enedes om, at Arbejdet straks gaar i Gang igen, og at den foreliggende Uoverensstemmelse henvises til Afgørelse ved faglig Mægling og Voldgift.

Arbejdsgiverne forbeholder sig at indbringe for Den faste Voldgiftsret Spørgsmaalet om Bod og Erstatning i Anledning af det paaklagede Forhold.«

Ingen af Parterne har derefter søgt Uoverensstemmelsen indbragt for faglig Mægling og Voldgift.

Ved Klage af 25. Januar har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark indbragt Sagen her for Retten og paastaaet Arbejdstandsningen kendt ulovlig og De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund for Arbejdsmændenes Fagforening i Aarhus paalagt Bod for Overtrædelse af Septemberforligets Punkt 2 og de gældende Regler om Behandling af faglig Strid.

De Indklagede paastaar sig frifundne.

Til Støtte for deres Paastand gør Klagerne gældende, at det paagældende Udvandingsarbejde altid har været udført af Arbejdsmænd, der tidligere var lønnet med Timeløn. I 1930 blev den nugældende Landsoverenskomst sluttet, ved hvilken der blev fastsat den ovenfor citerede Akkordpris for Vægflisearbejde, og Udvanding af Fliserne, der kun er et ubetydeligt Arbejde, er efter Klagernes Mening includeret i den nævnte Akkordpris.

De Indklagede hævder, at da det ikke i Overenskomsten udtrykkelig er nævnt, at Udvandingsarbejdet paahviler Arbejdsmændene, maa disse være berettiget til at forlange et Tillæg for dette Arbejdes Udførelse. At Arbejdsmændene, saalænge de lønnedes med Timebetaling, har hjulpet Svendene med at udføre Arbejdet, kan ikke bevirke, at Arbejdet, efter at man er gaaet over til Akkordløn, kan paahvile Arbejdsmændene, naar dette ikke udtrykkeligt er anført i Overenskomsten.

Retten kan ikke tage Stilling til den foreliggende Tvist om Overenskomstens Forstaaelse, hvilket Spørgsmaal maa finde sin Afgørelse efter Regler for Behandling af faglig Strid.

Uden Hensyn til, hvorledes dette Spørgsmaal afgøres, maa Retten gaa ud fra, at Afdelingsformandens Paabud om, at Udvandingsarbejdet ikke maatte udføres, i det foreliggende Tilfælde har været uberettiget, idet Arbejdet allerede var i Gang. Divergensen mellem Parterne burde ikke have medført Arbejdets Standsning, idet hver af Parterne straks burde have søgt Sagen afgjort ved faglig Mægling og Voldgift. Under disse Omstændigheder, og da Hviid ikke har gjort gældende, at han har lidt noget Tab ved Arbejdsstandsningen, findes der ikke tilstrækkelig Anledning til at paalægge Afdelingen nogen Bod, medens Sagens Omkostninger vil være at paalægge de Indklagede.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Arbejdsstandsning har været ulovlig.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1563.

Tobaksarbejderne hos A/S Aage Lichtinger.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 20. April 1932 i Sag Nr. 1563: De samvirkende Fagforbund for Tobaksarbejderforbundet i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S Aage Lichtinger.

I den mellem Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark og Tobaksarbejderforbundet i Danmark indgaaede Hovedoverenskomst er der i § 2 optaget en saalydende Bestemmelse:

»Arbejdstiden fordeles med 8½ Time paa Ugens 5 første Dage og 5½ Time om Lørdagen. Den daglige Arbejdstid maa kun afbrydes af et Spiseophold og skal være fuldstændig effektiv, saaledes at der ingen Løbetid finder Sted ved Mødetiden. Arbejdere, der undtagelsesvis kommer for sent, vil der blive givet Lejlighed til at komme ind paa Fabrikken mellem 1½ og 1¾ Time efter Arbejdstidens Begyndelse. Ligeledes har Arbejderne undtagelsevis Lejlighed til at komme ind paa Fabrikken til Middag.

Arbejdere, beskæftiget ved Rengøring og Tilrettelægning af Arbejdet for de øvrige Arbejdere kan begynde Arbejdet ½ Time tidligere og afslutte det ½ Time før de andre Arbejdere, eller paabegynde Arbejdet ½ Time senere og afslutte det ½ Time senere end de andre Arbejdere, saaledes at Arbejdstiden ialt bliver 48 Timer ugentlig.«

Med forskellige Firmaer indenfor Sammenslutningen har Forbundet dog truffet Særaftaler blandt andet om en ekstra Løbetid om Morgenen, og dette har ogsaa været Tilfældet med Hensyn til A/S Aage Lichtinger, København, med hvem der har været truffet Aftale om en Løbetid paa ½ Time.

I afvigte Aar indledede Selskabet Forhandlinger om Bortfald af den nævnte Aftale, uden at der dog, skønt Spørgsmaalet ogsaa har været behandlet imellem Forbundet og Sammenslutningen, opnaaedes Enighed, og Sammenslutningen har der-

efter paa Selskabets Vegne opsagt Aftalen ved en Skrivelse af 13. Novbr. 1931, der er saalydende:

»Den trufne midlertidge Aftale opsiges pr. 1/1 1932. Fra dette Tidspunkt maa Firmaet, da Forbundet ikke har kunnet indlade sig paa nogen Realitetsforhandling om en Ændring i den midlertidige Ordning, gaa ind under de almindelige og i Overenskomsten hjemlede Forhold: ingen Løbetid. Sammenslutningen er villig til mod behørigt Varsel at optage en Forhandling om Spørgsmaalet, saafremt Forbundet ønsker det.«

Paa et den 14. Januar d. A. afholdt Fællesmøde blev truffet den Aftale, at Løbetiden opretholdtes indtil videre mod, at Spørgsmaalet om Opsigelsen forelagdes Den faste Voldgiftsret.

Under nærværende Sag har derefter De samvirkende Fagforbund for Tobaksarbejderforbundet i Danmark indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark og dennes Medlem A/S Aage Lichtinger og nedlagt Paastand om, at de Indklagede kendes pligtig til fortsat Overholdelse af den paagældende Overenskomst.

Klagernes Fremstilling gaar nærmere ud paa, at den paagældende Ordning har været gældende paa Fabrikken i et Tidsrum af ca. 18 Aar; der har ganske vist, da Fabrikkens Virksomhed i 1926 overførtes fra Nyhavn til Jagtvejen, været ført Forhandlinger om en Ændring af Løbetiden, men disse Forhandlinger førte ikke til noget Resultat, og Ordningen — der angives navnlig at være af Betydning for Fabriksarbejdersker, som har Børn, der skal bringes til Asyler, Plejehjem og lignende Steder — vedblev derfor at bestaa. Siden disse Forhandlinger er der tre Gange afsluttet ny Overenskomst mellem Fabrikantforeningen og Forbundet, nemlig i 1927, 1928 og 1930; samtlige Separataftaler har været opsagte, derunder ogsaa den angaaende Løbetiden hos A/S Aage Lichtinger, uden at der er truffet nogen Bestemmelse om Ændring heri, og da denne Aftale ikke under Overenskomstforhandlingerne har været nævnt, henholder Klagerne sig til Bestemmelsen i den gældende Overenskomst, hvorefter »alle Aftaler og Bestemmelser, som ikke er nævnte eller erstattede af andre Aftaler, bliver uforandrede«. Den paagældende Aftale er derfor efter Klagernes Opfattelse sideløbende med Hoved-Overenskomsten og kan ikke ensidigt fra Selskabets Side opsiges til Udløb midt i en løbende Overenskomstperiode.

De Indklagede procederede til Frifindelse, saaledes at det statueres, at den skete Opsigelse er lovlig. De hævder, at der, da Fabriken var i Nyhavn, ikke har foreligget nogen Aftale om Løbetid, idet de daværende uheldige lokalemæssige Forhold gjorde det vanskeligt at føre effektiv Kontrol med Arbejderne, hvilket medførte, at man var nødt til foreløbig at tolerere en vis Løbetid. Efter at Fabriken imidlertid i 1926 var overflyttet til Jagtvejen, ønskede Selskabet at gennemføre den ovenfor citerede Overenskomst-Bestemmelse om effektiv Arbejdstid; men der blev da gennem Afdelingsformanden for Tobaksarbejderforbundets Afdeling rettet en Henvendelse til Selskabet om midlertidigt ikke at kræve den effektive Arbejdstid overholdt strængt, da en Del Arbejdere fik betydeligt længere til Arbejdspladsen, ligesom der paa det daværende Tidspunkt var daarlig Sporvognsforbindelse til den nye Fabrik. Denne Henstilling imødekom Selskabet, og man enedes derefter om en rent midlertidig Ordning med ½ Times Løbetid om Morgenen. De nævnte Ulemper er nu ikke længere tilstede, og da det som angivet drejer sig om en i sin Oprindelse rent midlertidig Foranstaltning mellem lokale Parter, har Selskabet efter de Indklagedes Opfattelse i ethvert Fald været berettiget til som sket med passende Varsel at opsige en Ordning, der strider direkte imod den gældende Overenskomsts Bestemmelser.

Det er ikke oplyst og iøvrigt ikke heller af de Indklagede gjort gældende, at der fra Arbejdernes Side har foreligget noget Misbrug af deres Adgang til Løbetid. Det henstaar i nogen Grad uklart, hvorledes Forholdet har været, da Fabriken laa i Nyhavn, men der maa i ethvert Fald gaas ud fra, at der efter Fabrikens Henlæggelse til Jagtvejen har foreligget en egentlig Særaftale, der hjemlede Arbejderne en Adgang til ½ Times Løbetid om Morgenen. Det er dernæst overfor Klagernes Benægtelse ikke godtgjort, at denne Aftale, der har været gældende gennem flere Aar, skulde være vedtaget som en rent midlertidig gældende Ordning, hvorved ogsaa bemærker, at der for en Flerhed af Tobaksfabriker i København foreligger Aftaler af lignende Indhold. Herefter maa det antages, at Aftalen omfattes af den ovennævnte Forskrift, hvorefter alle ikke-nævnte eller ikke-erstattede Aftaler og Bestemmelser bliver uforandrede, og at Aftalen er indgaaet som et Led i den gældende faglige Overenskomst og derfor ikke indenfor Overenskomstperioden særskilt kan opsiges som sket. Den fornævnte Opsigelse kan derfor ikke anses som gyldig, og Klagernes Paastand vil herefter være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at betale med 300 Kr.

Kendelse:

De Indklagede, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark og dennes Medlem A/S Aage Lichtinger kendes pligtig til fortsat Overholdelse af den ovennævnte Aftale angaaende Løbetid.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kroner.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri. København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 2 * KØBENHAVN DEN 1. AUGUST 1932 * 29. AARGANG

Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring

m. m.

II.

§ 12.

Stk. 1. I en anerkendt Arbejdsløshedskasse skal det aarlige Medlemsbidrag være fastsat saaledes, at det i Forbindelse med det i § 13 omhandlede Statstilskud efter de forhaandenværende Erfaringer maa antages at være tilstrækkeligt til at yde Medlemmerne den i Vedtægten fastsatte Understøttelse, at opfylde Kassens øvrige Forpligtelser samt at tilvejebringe en passende Reserve. Endvidere skal Ekstrabidrag kunne opkræves i Forhold til Kassens skiftende Behov.

Stk. 2. Saafremt Direktøren skønner, at det af Kassen opkrævede Bidrag ikke er tilstrækkeligt til at fyldestgøre de fornævnte Fordringer, kan han efter Forhandling med Kassens Ledelse og Arbejdsnævnet paalægge Kassen at tilvejebringe den fornødne Merindtægt enten ved Forhøjelse af det ordinære Medlemsbidrag eller (og) ved Paaligning af Ekstrabidrag. Kassens Ledelse kan indanke Sagen for Socialministeren, hvis Afgørelse er endelig.

Stk. 3. Kassens Indtægt og Formue skal holdes strengt afsondret fra andre Foreningers Midler og maa hverken som Laan eller Gave tilflyde andre Foreninger eller anvendes i andet uvedkommende Øjemed.

§ 13.

Stk. 1. Til de anerkendte Arbejdsløshedskasser udredes aarlig af Statskassen et Tilskud, der for den enkelte Kasses Vedkommende beregnes procentvis i Forhold til de samlede Medlemsbidrag, der er indbetalt af dens nydende Medlemmer i det foregaaende Finansaar. Tilskudsprocentens Størrelse fastsættes i Henhold til den gennemsnitlige Aarsfortjeneste i Faget — for stedlige Kasser i Omraadet — i det foregaaende Finansaar i Overensstemmelse med følgende Skala:

Gennemsnitlig Aarsfortjeneste for Fagets (Omraadets) Arbejdere:	Statstilskud i Forhold til Medlemsbidraget:
indtil 2000 Kr.	90 pCt.
2000 - til 2250 Kr.	85 —
2250 - - 2500 -	80 —
2500 - - 2750 -	75 —
2750 - - 3000 -	70 —
3000 - - 3250 -	65 —
3250 - - 3500 -	55 —
3500 - - 3750 -	45 —
3750 - - 4000 -	30 —
over 4000 -	15 —

Denne Skala gælder kun for det Tilfælde, at Arbejdsløshedskassen har oprettet Fortsættelseskasse. Er dette ikke Tilfældet, reduceres Procenttallene med 10.

Stk. 2. Beregningen af den gennemsnitlige Aarsfortjeneste i Faget (Omraadet) vil af Direktøren være at foretage i Henhold til Det statistiske Departements Meddelelser om Lønforhold og til den af Direktoratet udarbejdede Statistik vedrørende Arbejdsløsheden i Faget i det foregaaende Finansaar. Ved Opgørelsen medregnes ikke ledige Arbejdsdage som Følge af i Aaret stedfunden Arbejdsstrid.

Stk. 3. Ved Beregningen af den gennemsnitlige Aarsfortjeneste i Faget (Omraadet) til Brug ved Fastsættelsen af det offentliges Tilskud til Kasser med en af Ministeriet fastsat Indtægtsgrænse udskydes alle Aarsfortjenester, der ligger over denne Grænse.

Stk. 4. Et nydende Medlems Opholdskommune er berettiget til uden Samtykke af højere Myndighed at yde et Tilskud til Bestridelsen af hans Medlemsbidrag for det løbende Regnskabsaar, naar Kommunalbestyrelsen skønner, at vedkommende vanskelig vil kunne udrede hele det ham paahvilende Bidrag. Ydelsen af et saadant Tilskud, der dog ikke maa udgøre over Halvdelen af Medlemsbidraget, medfører ikke Retsvirkninger for den paagældende i Forhold til det offentlige.

Stk. 5. Af det i Stk. 1 nævnte Tilskud refunderes en Trediedel til Staten af Landets Kommuner saaledes, at de enkelte Kommuner bidrager i Forhold til Antallet af nydende Medlemmer, der havde Ophold i Kommunen den sidst foregaaende 31. Marts. Direktøren tilstiller Kommunerne Opgørelse over

de dem paahvilende Bidrag, der af Kommunerne inden 3 Maaneder derefter indbetales til Direktoratet.
Stk. 6. Kommunernes Udgifter i Henhold til Stk. 4 og Stk 5 er ikke Genstand for mellemkommunal Refusion.

§ 14.

Stk. 1. For at en Arbejdsløshedskasse kan gøre Krav paa Statstilskuddet for det forløbne Aar, maa den inden en af Socialministeren fastsat Frist indsende til Direktøren Regnskab for det forløbne Aar regnet fra 1. April til 31. Marts, Beretning om Kassens Virksomhed for samme Tidsrum, Fortegnelse over Kassens Medlemmer med Oplysning om, hvilke af disse der efter Reglerne i § 9, Stk. 3, ikke kan anses som ubemidlede, samt i øvrigt saadanne Oplysninger, som Direktøren maatte skønne nødvendige til Brug ved Beregningen af Statstilskuddet. Formular til Medlemsfortegnelsen udfærdiges af Direktøren.
Stk. 2. Efter at de fra Kasserne modtagne Oplysninger er gennemgaaet af Direktøren, foranlediger han de Kasserne tilkommende Tilskud fra Statskassen for det forløbne Regnskabsaar anvist til Udbetaling.

§ 15.

Stk 1. Kassens Bestyrelse bestemmer i Henhold til Vedtægten Omfanget og Arten af den Understøttelse, der kan ydes i hvert enkelt Tilfælde. Understøttelsen kan udredes som:

1) Dagpenge.
2) Rejse- og Flyttehjælp samt Juleunderstøttelse.

Stk. 2. Understøttelsen vil af Kassen være at udrede kontant eller in natura, dog at Restancer til Arbejdsløshedskassen kan dækkes af Understøttelsen i Henhold til Vedtægtens Regler.
Stk. 3. Er Kassen faglig begrænset, maa der i gennemsnitlig daglig Understøttelse ikke ydes udover ⅔ af den gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste i det eller de paagældende Fag. Dagpengenes Maksimumsbeløb fastsættes til 4 Kr. for Forsørgere og 3 Kr. for Ikke-Forsørgere. En Trediedel af ovennævnte Maksimumsbeløb pr. 1. April hvert Aar paa Grundlag af det af Det statistiske Departement efter Varepriserne i den nærmest forudgaaende Januar Maaned beregnet Tal for Udgiften til Fødevarer, Klæder, Fodtøj, Vask, Brændsel og Belysning efter det Normalregnskab, der benyttes til Beregning af det Udgiftstal, efter hvilket Tjenestemændenes Reguleringstillæg fastsættes, saaledes at nævnte Trediedel forhøjes eller nedsættes med 20 pCt. for hver 100 Kr., nævnte samlede Udgiftsposter stiger over 1799 Kr. eller falder under 1700 Kr. De herefter fremkomne Maksimumsbeløb forhøjes til de nærmeste med 10 delelige Beløb (i Øre). I Kassernes Vedtægter kan fastsættes lavere Dagpengebeløb, dog ikke under 1 Kr. daglig.
Stk. 4. Retten til at erholde Understøttelse bortfalder, naar et Medlem ikke har haft Arbejde i mindst 10 Maaneder i Løbet af de sidste 2 Aar før Understøttelsens Udbetaling. Socialministeren kan tillade, at denne Bestemmelse midlertidig sættes ud af Kraft i Tilfælde af, at der hersker eller indenfor de sidste to Aar i mindst 8 Maaneder har hersket ekstraordinær stor Arbejdsløshed i det paagældende Fag.
Stk. 5. Retten til at erholde Understøttelse bortfalder dog i alle Tilfælde, saafremt et Medlem ikke har haft Arbejde som Lønarbejder i henholdsvis mindst 26 eller 39 Uger indenfor den i Vedtægten fastsatte Grænse af 3 eller 4 Aar, jfr. § 18, Stk. 2. Understøttelsesretten genindtræder først, naar den paagældende indenfor et Tidsrum af 12 paa hinanden følgende Maaneder efter Udelukkelse fra Understøttelse har haft Arbejde som Lønarbejder i mindst 26 Uger og derhos opfylder de i 1. Punktum fastsatte Betingelser for at oppebære Understøttelse.
Stk. 6. Det skal i en Kasses Vedtægt bestemmes, at naar et Medlem under en Arbejdsløshedsperiode faar Arbejde af midlertidig Art, for hvilket han oppebærer en Løn, der svarer til hans eller Fagets gennemsnitlige daglige Arbejdsindtægt for et større Antal Dage, end Arbejdet varer, skal hans Ret til Understøttelse for dette større Antal Dage bortfalde.
Stk. 7. I en Kasses Vedtægt kan det fastsættes, at naar et Medlem har haft 3 Dages Arbejde i en Uge, bortfalder Understøttelsen for den paagældende Uge, og det skal fastsættes i Vedtægten, at Understøttelsen bortfalder for hele den paagældende Uge, saafremt Medlemmet har haft 4 eller flere Dages Arbejde i Ugen; var vedkommende arbejdsløs den foregaaende Uge, mister han i den Uge, i hvilken han kommer i Arbejde, dog kun Understøttelse for de ledige Dage, der ligger efter henholdsvis 3 eller 4 Dages Arbejde.
Stk. 8. Det kan i en Arbejdsløshedskasses Vedtægt bestemmes, at Kassen er berettiget til at indgaa Overenskomst med andre (ogsaa udenlandske) Foreninger om gensidig Ydelse af Understøttelse til Medlemmerne. Saadanne Overenskomster skal godkendes af Direktøren og kan af denne kræves opsagt.
Stk. 9. Socialministeren kan — under Forudsætning af, at der med andre Stater opnaas gensidig Overenskomst — paalægge anerkendte Arbejdsløshedskasser at yde vedtægtsmæssig Understøttelse til fremmede Lønarbejdere paa de nærmere Vilkaar, som fastsættes i vedkommende Overenskomst.

§ 16.

Stk. 1. Understøttelse ydes ikke til nogen, medmindre han har været Medlem af en anerkendt Kasse og som nydende Medlem har betalt sit skyldige Medlemsbidrag i de sidste 12 Maaneder før Understøttelsens Ydelse.
Stk. 2. Dog skal Socialministeren kunne meddele Samtykke til, at der i en Kasses Vedtægt indeholdes en Bestemmelse om, at en Lærling, som ved Læretidens Udløb optages i Kassen, indenfor de første 12 Maaneder efter Læretidens Udløb skal kunne erholde Ret til en begrænset Understøttelse efter en kortere Medlemstid, dog ikke under 1 Maaned. Det er en Forudsætning for Ydelsen af Understøttelsen, at den paagældende er fyldt 18 Aar.
Stk. 3. En Person, der er overgaaet fra bidragydende til nydende Medlem af en Kasse, har Ret til at oppebære Understøttelse efter et i Vedtægten nærmere fastsat Tidsrum. Dette Tidsrum ansættes

til mindst 1 og højst 12 paa hinanden følgende Maaneder under Hensyn til Forholdet mellem det for nydende Medlemmer og det for bidragydende Medlemmer fastsatte Bidrag.

Stk. 4. En værnepligtig er under Indkaldelse fritaget for at erlægge Medlemsbidrag, men er desuagtet berettiget til efter Indkaldelsens Ophør at faa Understøttelse, naar han paa det Tidspunkt, da Understøtelsen ydes, har været Medlem af en anerkendt Kasse i et Tidsrum af mindst 12 Maaneder og indenfor dette Tidsrum har erlagt det for nydende Medlemmer skyldige Medlemsbidrag for mindst 3 Maaneder.

Stk. 5. Understøttelse tilstaas ikke for de første 6 Dage af hver Arbejdsløshedsperiode, hvilken Frist (Ventetid) efter Vedtægtens nærmere Bestemmelse vil kunne forhøjes indtil 15 Dage eller, saafremt Understøttelsen ydes som Rejsehjælp, vil kunne nedsættes eller bortfalde.

Stk. 6. I en Kasses Vedtægt kan det fastsættes, i hvilke Tilfælde de Dage, for hvilke et Medlem i Medfør af Bestemmelsen i § 17, Stk 1, Nr. 11, om Arbejde paa nedsat Arbejdstid ikke kan oppebære Arbejdsløshedsunderstøttelse, kan medtages som ledige Dage ved Beregning af Ventetid.

Stk. 7. Saafremt et Medlem efter at være blevet arbejdsløs opnaar Arbejde af kun midlertidig Art og derefter paa ny bliver arbejdsløs, vil de arbejdsløse Dage forud for det midlertidige Arbejdes Begyndelse og efter dets Ophør være at betragte som hørende til samme Arbejdsløshedsperiode; det samme gælder om arbejdsløse Dage umiddelbart forud og efter et Medlems Sygdom. Den i Stk. 5 nævnte Ventetid for Understøttelsesrettens Indtræden skal dog foreligge indenfor et Tidsrum af højst 2 Maaneder. Arbejde, som varer over 3 Uger, kan — uanset dets Beskaffenhed — ikke anses som værende af midlertidig Art, hvilket Tidsrum dog med Socialministeriets Samtykke kan forlænges indtil 5 Uger, naar Forholdene indenfor vedkommende Fag taler derfor. De nærmere Regler i saa Henseende skal indeholdes i Kassens Vedtægt.

Stk. 8. For en Kasse, der i større Omfang tæller Sæsonarbejdere blandt sine nydende Medlemmer, skal det af Socialministeren — efter forud indhentet Erklæring fra Arbejdsnævnet — fastsættes, enten at Understøttelse ikke skal kunne ydes Kassens Medlemmer eller de paagældende Sæsonarbejdere paa saadanne nærmere angivne Tider af Aaret, hvor der sædvanligvis indtræder Ledighed, eller at Understøttelse først skal kunne ydes, naar Arbejdsløshedens Varighed har strakt sig over et længere Antal Dage end 6. Efter samme Fremgangsmaade skal det for Kasser, hvor Forholdene i Faget bevirker hyppigere, kortvarige Arbejdsperioder, kunne bestemmes, at Ventetiden helt eller delvis bortfalder.

§ 17.

Stk. 1. En anerkendt Arbejdsløshedskasse maa ikke yde Understøttelse:

1) under Strejker eller Lockout til Personer, der omfattes af samme; som Følge heraf maa Understøttelse ikke ydes under en indenfor paagældende Kasses faglige Omraade iværksat Strejke eller Lockout for de Arbejderes Vedkommende indenfor Faget, hvis Opholdssted gør Anvisning til de af Lockouten eller Strejken omfattede Arbejdssteder begrundet. De nærmere Regler for Genaabningen af Kassen eller en eller flere af dennes Afdelinger fastsættes for 3 Aar ad Gangen af Socialministeren efter Forhandling med Socialministeriets Arbejdsudvalg;
2) til Medlemmer, hvis Arbejdsløshed er foraarsaget ved Sygdom eller Arbejdsudygtighed, saa længe Sygdommen eller Arbejdsudygtigheden vedvarer;
3) til Medlemmer, hvis Arbejdsløshed skyldes, at de uden fyldestgørende Grund har forladt deres Arbejde, overdreven Nydelse af berusende Drikke, Ufordragelighed overfor Arbejdsgivere eller Arbejdskammerater eller anden utilbørlig Adfærd;
4) til Medlemmer, der afsoner en dem ikendt Straf;
5) til Medlemmer, der hensidder i Varetægtsarrest;
6) til Medlemmer, der aftjener deres Værnepligt eller unddrager sig denne;
7) til Medlemmer, der oppebærer Invaliderente eller Aldersrente, eller som paa Grund af nedsat Erhvervsevne af det offentlige erholder udbetalt en Understøttelse, der i Omfang og Varighed kan sidestilles med Invaliderente. Direktøren kan dog tillade Undtagelse fra denne Bestemmelse, naar særlige Omstændigheder taler derfor;
8) til Medlemmer, der forsørges paa Anstalt;
9) til Medlemmer, der oppebærer eller har oppebaaret Fattighjælp, hvis Virkning endnu ikke er ophørt;
10) til Medlemmer, der uden fyldestgørende Grund vægrer sig ved at overtage et af Kassens Bestyrelse eller et offentligt Arbejdsanvisningskontor eller Kommunalbestyrelsen anvist passende Arbejde;
11) til arbejdende Medlemmer, hvis Arbejdstid er nedsat med en Trediedel eller derunder. Hvor Arbejdstiden er nedsat med mere end en Trediedel, kan Understøttelse, hvis der herom er truffet Bestemmelse i vedkommende Arbejdsløshedskasses Vedtægt, ydes forholdsmæssig for de Dage eller Timer, hvormed Arbejdstiden er nedsat, dog at det ved Understøttelsens Ansættelse skal paases, at vedkommende altid skal være væsentlig økonomisk interesseret i at have Arbejde fremfor Understøttelse. Hvor særlige Omstændigheder taler derfor, kan Socialministeren tillade Afvigelse fra disse Bestemmelser.

Stk. 2. Det skal ikke kunne anses for fyldestgørende Grund til at vægre sig ved at overtage et anvist Arbejde, at Lønnen for Arbejdet er lavere end den, paagældende har haft, naar Lønnen dog ikke er under Timeløn, der i Henhold til Overenskomst mellem Arbejdsgivere og Arbejdere er fastsat for tilsvarende Arbejde, eller under, hvad der i den paagældende Virksomhed eller Egn sædvanlig ydes for tilsvarende Arbejde. Et Medlems Vægring ved at overtage et Arbejde paa de i Overensstemmelse

med foranstaaende tilbudte Vilkaar medfører Understøttelsens Bortfald straks, jfr. dog nedenstaaende Stk 3.

Stk 3. Nægter vedkommende Kasses Bestyrelse i Tilfælde af et Medlems Arbejdsløshed at yde ham Understøttelse under Henvisning til foranstaaende Bestemmelser, skal den af Bestyrelsen trufne Afgørelse indenfor et Tidsrum af en Maaned af paagældende kunne indankes for Arbejdsnævnet. Saavel Direktøren som vedkommende Kommunalbestyrelse kan forelægge Nævnet Sagen, saafremt det menes, at en Kasse har ydet Understøttelse i Modstrid med foranstaaende Bestemmelser.

Stk. 4. Nævnets Afgørelser kan indenfor et Tidsrum af en Maaned indankes for Socialministeren, hvis Afgørelse er endelig.

Stk. 5. Naar Direktøren i Henhold til § 5, Stk. 3, har givet vedkommende faglige Organisationer m. v. Meddelelse om en Arbejdsvægring af kollektiv Natur, paalægger han vedkommende Arbejdsløshedskasse indtil videre ikke at udbetale Understøttelse til de Medlemmer, der har vægret sig ved at overtage det anviste Arbejde.

Stk. 6. Har Direktøren ikke inden Udløbet af 2 Dage modtaget den i § 5, Stk. 3, nævnte Underretning om, at den paagældende Sag er optaget til Behandling, anses dette for en Tilkendegivelse fra Parterne om, at de ikke anser Spørgsmaalet for at være af kollektiv Natur, og Sagen forelægges Nævnet til Afgørelse efter Stk. 1, Nr. 10. Samtidig hermed giver Direktøren alle vedkommende Meddelelse om, at Arbejdsanvisningen paa ny genoptages, og eventuelle yderligere Tilfælde af Arbejdsvægring behandles efter Regelen i Stk. 1, Nr. 10.

Stk. 7. Modtager Direktøren Underretning om, at Sagen vil blive behandlet, afsiger det i § 5, Stk. 4, nævnte Udvalg inden 3 Dage en foreløbig Kendelse om, hvorvidt der i det foreliggende Tilfælde kan udbetales Understøttelse til Medlemmer, der uden at have vægret sig ved at overtage det paagældende Arbejde dog maa skønnes at være omfattet af den formodede kollektive Arbejdsvægring. Efterkommer en af Organisationerne ikke Anmodningen om at udpege en Repræsentant, eller udebliver en Repræsentant fra det indkaldte Møde, afsiges Kendelsen af Direktøren i Forbindelse med den mødte Repræsentant. Udpeger ingen af Organisationerne en Repræsentant, eller udebliver begge disse fra Mødet, standser Direktøren Understøttelsen til den fornævnte Kreds af Medlemmer.

Stk. 8. Er Parterne eller en af dem ikke Medlem af vedkommende faglige Organisation, og har Direktørens Opfordring til Forhandling om Uoverensstemmelsens Bilæggelse, jfr. § 5, Stk. 3, sidste Pkt., ikke medført noget Resultat, afgør Direktøren hvorvidt Understøttelsen skal standses for den paagældende Kreds af Arbejdsløshedskassens Medlemmer.

§ 18.

Stk. 1. En anerkendt Arbejdsløshedskasses Vedtægt skal fastsætte det højeste Antal Dage, i hvilke et nydende Medlem indenfor 12 paa hinanden følgende Maaneder skal kunne oppebære Dagpenge; dette Dageantal kan ikke ansættes til mindre end 70 Dage.

Stk. 2. I de enkelte Kassers Vedtægter fastsættes det Tidsrum, for hvilket et Medlem højst skal kunne oppebære fuld aarlig Understøttelse. Dette Tidsrum maa ikke være mere end 4 Aar.

Stk. 3. Har et Medlem oppebaaret Maksimalydelsen i den i Vedtægten fastsatte Aarrække, kan der ikke ydes ham yderligere Understøttelse af Kassen, før han i de følgende 12 Maaneder har været Medlem af en anerkendt Kasse og betalt Medlemsbidrag som nydende Medlem.

§ 19.

Stk. 1. En anerkendt Arbejdsløshedskasse er berettiget til at oprette en Fortsættelseskasse, der ikke maa anvendes til Dækning af Kassens ordinære Understøttelse, men af hvis Midler der under ekstraordinær stor Arbejdsløshed indenfor Kassens Omraade kan udredes Understøttelse udover det i Vedtægten fastsatte Dageantal.

Stk. 2. Der skal fra Fortsættelseskassen oprettes en særlig Vedtægt, der skal godkendes af Direktøren.

Stk. 3. Medlemsbidraget til Fortsættelseskassen, der skal ansættes særskilt i Vedtægten, maa ikke andrage mindre end 20 pCt. af det ordinære Medlemsbidrag til Arbejdsløshedskassen, medmindre Direktøren efter Bestyrelsens Indstilling bifalder en lavere Præmie. Medlemsret i Arbejdsløshedskassen bevares uden Medlemsbidrag i 3 Maaneder, efter at den arbejdsløses Understøttelsesmuligheder gennem Arbejdsløshedskasse og Fortsættelseskasse er udtømt, saafremt vedkommende fortsat er arbejdsløs i nævnte Tidsrum. Denne Fritagelse føres ikke til Afdrag i Kontingentet ved Beregning af Stats- og Kommunetilskud. — Hvis Bestyrelsen skønner, at Fortsættelseskassen har naaet en saadan Størrelse, at den er tilstrækkelig til Løsning af Fortsættelseskassens Opgave, kan Bestyrelsen med Direktørens Billigelse bestemme, at der indtil videre ikke skal svares Medlemsbidrag til Fortsættelseskassen; modsætter Direktøren sig dette, kan Spørgsmaalet indbringes for Arbejdsnævnet.

Stk. 4. Fortsættelseskassens Midler skal holdes adskilt fra Kassens øvrige Midler og anbringes efter nærmere af Socialministeren fastsatte Regler, hvis Overholdelse skal paases af Direktøren.

Stk. 5. Fortsættelseskassen træder i Virksomhed efter Beslutning af Arbejdsløshedskassens Bestyrelse paa Betingelse af, at Ledighedsprocenten indenfor Kassen i hver af de foregaaende to Maaneder har oversteget Kassens Normal-Ledighedsprocent, jfr. nedenfor, med 70 pCt., hvis Normal-Ledighedsprocenten er 7 eller derunder, med 66 pCt., hvis Normal-Ledighedsprocenten er mellem 7 og 8, med 63 pCt., hvis Normal-Ledighedsprocenten er mellem 8 og 9, og med 60 pCt., hvis Normal-Ledighedsprocenten er mellem 9 og 10. For hvert Point, Normal-Ledighedsprocenten ligger over 10, nedsættes den nævnte Tillægsprocent af 60 med 2, dog at Tillægsprocenten ikke kan nedsættes under 20. Kassens Normal-Ledighedsprocent er den gennemsnitlige Ledighedsprocent indenfor Kassen i de tilsvarende Maaneder i de sidste 30 Aar, med Udskydelse af de 10 daarligste Aar og saaledes, at Aarene forud for 1910 ikke tages i Betragtning.

Den af Kassen foretagne Opgørelse i Henhold til foranstaaende skal i Forvejen være godkendt af Direktøren.

Stk. 6. Selv om Ledighedsprocenten i en Kasse ikke overstiger Kassens Normal-Ledighedsprocent i den Udstrækning, som er fastsat i Stk. 5, kan Bestyrelsen dog med Direktørens Godkendelse beslutte at aabne Kassen for Udbetaling, naar over 40 pCt. af de ledigmeldte Medlemmer har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse, og Ledighedsprocenten i Kassen derhos andrager mindst 7½ pCt., eller for Kasser, hvis Medlemsantal ligger under 200, mindst 10 pCt. Ligeledes kan Bestyrelsen med Direktørens Godkendelse aabne Kassen for Udbetaling, naar mindst 50 pCt. af Kassens Medlemmer er ledigmeldte.

Stk. 7. Naar Ledighedstallene indenfor en Kasse, hvis Fortsættelseskasse er traadt i Virksomhed, i en Maaned ikke opfylder de i Stk. 5 eller Stk. 6 nævnte Betingelser, skal Fortsættelseskassen lukke senest med Udgangen af den derefter følgende Maaned, medmindre det beregnede Ledighedstal for denne sidste Maaned viser sig at opfylde de nævnte Betingelser.

Stk 8. Fortsættelseskassens Understøttelse ydes efter samme Regler og i samme Størrelse og Omfang som Kassens ordinære Dagpenge-Understøttelse, dog at Understøttelsen indenfor 12 paa hinanden følgende Maaneder ikke kan ydes i mere end 70 Dage.

Stk. 9. Til Arbejdsløshedskassernes Fortsættelseskasser ydes der af det offentlige Tilskud i Overensstemmelse med de i § 13 fastsatte Regler.

Stk. 10. Arbejdsløshedsfonden yder som Tilskud til en Arbejdsløshedskasses Fortsættelseskasse efter Regnskab aflagt i Henhold til nærmere af Direktøren givne Regler Halvdelen af den i det foregaaende Regnskab udbetalte Fortsættelseshjælp. Der skal i det Omfang, hvori Arbejdsløshedsfondens Økonomi tillader det, ydes Kassen fornødne Forskud paa dette Tilskud.

Stk. 11. Arbejdsløshedsfonden yder een Gang for alle Arbejdsløshedskasserne et Tilskud pr. nydende Medlem den sidst foregaaende 31. Marts til Etablering af Fortsættelseskasser af 25 Kr. for Kasser, hvor Aarslønnen i Fagene er indtil 2500 Kr., 20 Kr. for Kasser, hvor Aarslønnen i Fagene er fra 2501 Kr. til 3000 Kr., og 15 Kr. for de øvrige Kasser. For Kasser, der allerede har modtaget Etableringstilskud i Henhold til § 5 i Lov Nr. 124 af 4. April 1928, nedsættes de i foregaaende Punktum anførte Tilskud med 10 Kr.

Stk. 12. Beslutter en anerkendt Arbejdsløshedskasse at ophæve sin Fortsættelseskasse, skal Kassen tilbagebetale det Beløb, hvormed det modtagne Etableringstilskud (fra Staten eller Arbejdsløshedsfonden) og Statstilskud i Henhold til Stk. 9 overstiger den Del af den udbetalte Fortsættelseshjælp, der endelig paahviler Kassen. Socialministeren fastsætter efter Indstilling af Direktøren, paa hvilken Maade Tilbagebetalingen skal ske. Fortsættelseskassens Beholdning overgaar i øvrigt, naar skyldige Laan er fuldt ud tilbagebetalt, til Arbejdsløshedskassen.

§ 20.

Den, der oppebærer Hjælp til nærværende Lov, kan ikke samtidig oppebære Hjælp i Henhold til Lov Nr. 101 af 29. April 1913 om Hjælpekasser; herfra kan dog gøres Undtagelse i særlige Tilfælde (saasom store Forsørgerpligter eller langvarig Sygdom).

§ 21.

Stk. 1. Af Tillidsmænd for Arbejdsløshedskasserne afholdes under Forsæde af Direktøren et aarligt Møde. Enhver anerkendt Arbejdsløshedskasse sender en Repræsentant til Aarsmødet; tæller en Kasse over 1000 Medlemmer, har den Ret til at sende 2 Repræsentanter; tæller den mindst 3000 Medlemmer, kan den sende 3 Repræsentanter; Kasser, der tæller over 3000 Medlemmer, kan yderligere sende 1 Repræsentant for hvert fulde 2000 Medlemmer over 3000. Tillidsmændene vælges paa den i Kassens Vedtægt fastsatte Maade. Paa Aarsmødet forhandles der om Kassernes Virksomhed og Samarbejde, ligesom der af og blandt Tillidsmændene vælges 6 til Arbejdsnævnets Afdeling for Arbejdsløshedsforsikring (§ 35). Disse Medlemmer af Nævnet vælges for et Tidsrum af 6 Aar, saaledes at Halvdelen af Medlemmerne fratræder efter 3 Aars Virketid. Samtidig vælges der paa samme Maade 3 Suppleanter for et Tidsrum af 3 Aar. Medlemmerne af Arbejdsnævnets Afdeling for Arbejdsløshedsforsikring har Adgang til at overvære Aarsmødets Forhandlinger.

Stk. 2. Et Medlem af Nævnet fratræder, naar han ophører at være Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse; Valg af et nyt Medlem bliver at foretage paa det nærmest følgende Aarsmøde. Tilsvarende Regler gælder for Suppleanterne.

§ 22.

Stk. 1. En anerkendt Arbejdsløshedskasses Vedtægt skal være affattet i Overensstemmelse med den af Direktøren og Arbejdsnævnet udarbejdede Mønstervedtægt og skal indeholde Oplysninger om følgende Punkter:

1) Kassens Navn, Hjemsted, Formaal og Omraade, Medlemmernes Optagelse, Rettigheder og Pligter, herunder det gensidige Ansvar og dettes nærmere Ordning,
2) Generalforsamling og Bestyrelse samt disses Myndighed,
3) Regnskabsvæsen, Kasseeftersyn (mindst fjerdingaarlig) og Revision, Anbringelse af Kassens Midler, Reservefond samt Overskuddets Anvendelse ved Kassens Opløsning eller ved Anerkendelsens Bortfald. Af Kassens Revisorer skal mindst 1 være autoriseret i Henhold til Lov Nr. 124 af 15. April 1930 eller godkendt af Socialministeren,
4) Vedtægtens Forandring,
5) Kontrol med arbejdsløse Medlemmer og Arbejdsanvisning for saadanne overensstemmende med de af Direktøren efter Forhandling med Arbejdsnævnet paabudte Regler. Det skal herunder fastsættes, at et Medlem kun kan afkontroleres og dermed blive berettiget til at oppebære Understøttelse for det Tids-

rum, vedkommende Afkontrolering omfatter, naar han ved Kontrollen foreviser det af Kassen for ham udfærdigede Kontrolkort, der skal indeholde Oplysning om Medlemmets Navn og Nummer i Arbejdsløshedskassen. For Medlemmer, hvis Arbejde kendetegnes ved stadig skiftende og kortvarige Arbejdsforhold, skal Understøttelsens Udbetaling gøres afhængig af, at deres Ledighedsperiode og Fortjeneste i Arbejdsperioderne godtgøres paa en for Kassen fyldestgørende Maade,

6) Bestemmelser mod Misligholdelse af foreskrevne Kontrolregler.

Stk. 2. Den Afgørelse, der i Overensstemmelse med Vedtægten træffes angaaende Anvendelse af en Kasses Overskud ved dens Opløsning eller ved Anerkendelsens Bortfald, har kun Gyldighed, naar den godkendes af Direktøren. Overskuddet kan ingen Sinde deles mellem Medlemmerne.

Stk. 3. Direktørens Samtykke udfordres til enhver Forandring af Vedtægten.

Stk. 4. Et Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse, der opholder sig paa et Sted, hvor Arbejdsløshedskassen ikke har Afdeling eller et af Direktøren anerkendt Kontrolsted, kan kun oppebære Understøttelse, naar der fra en stedlig Autoritet — eventuelt et dertil af Kommunalbestyrelsen valgt Medlem — afgives Erklæring om, at den paagældende er arbejdsløs.

§ 23.

Stk. 1. Direktøren gennemgaar de fra Kasserne indsendte Aarsregnskaber, vedrørende saavel ordinær Understøttelse som Fortsættelseshjælp, og fører i det hele Tilsyn med de anerkendte Arbejdsløshedskasser, er dem behjælpelig med fornøden Oplysning og Vejledning og yder sin Bistand til Oprettelsen af nye Kasser. Han skal til enhver Tid have Adgang til at gøre sig bekendt med Kassernes Bøger, Regnskaber, Beholdninger og hele Virksomhed.

Stk. 2. Paa Direktørens Foranstaltning foretages hvert Aar Regnskabs- og Kasseeftersyn hos samtlige anerkendte Arbejdsløshedkasser. De til saadant Eftersyn fornødne Beløb bevilges paa de aarlige Finanslove.

Stk. 3. De nærmere Regler for det i foranstaaende Stk. 1 og 2 omhandlede Tilsyn fastsættes af Socialministeren.

Stk 4. Mener Direktøren, at de af en Arbejdsløshedskasse trufne Bestemmelser om Kontrol med arbejdsløse Medlemmer ikke kan anses for fyldestgørende under de foreliggende Forhold, er han berettiget til at kræve yderligere Kontrolregler indført.

§ 24.

Holder en Kasses Bestyrelse sig ikke nærværende Lov efterrettelig, eller findes dens Virksomhed ikke at foregaa i Overensstemmelse med de for samme gældende Bestemmelser eller under Iagttagelse af den fornødne Paapasselighed og Orden, og efterkommer Kassen ikke de i denne Anledning af Direktøren givne Anvisninger, kan Socialministeren efter Direktørens Indstilling lade Anerkendelsen bortfalde eller under formildende Omstændigheder bestemme, at Ydelsen af Statstilskud til Kassen skal bortfalde for et enkelt Aar.

§ 25.

Stk. 1. Foruden de i nærværende Lov særlig nævnte Beføjelser og Forpligtelser har Arbejdsnævnet den Opgave at danne Bindeled mellem de enkelte Kasser, fastsætte Regler for deres Samvirken, herunder for Overflytning af Medlemmer fra en Kasse til en anden, og saa vidt muligt sørge for Ensartethed i Reglerne for Kassernes Understøttelser. Nævnet er derhos beføjet til at udarbejde Regler angaaende hel eller delvis Genforsikring af Kassernes Risiko, hvilke Regler skal forelægges Socialministeren til Godkendelse.

Stk. 2. Naar Nævnet skønner, at en anerkendt Arbejdsløshedskasse uden direkte at overtræde Lovens Forskrifter dog i Forholdet til sine Medlemmer eller til andre Arbejdsløshedskasser virker paa en for Arbejdsløshedskasseinstitutionen i dens Helhed uheldig Maade, indstiller Direktøren til Socialministeren, hvorvidt Anerkendelsen for en saadan Arbejdsløshedskasse bør bortfalde, eller under formildende Omstændigheder, hvorvidt Statstilskuddet til Kassen skal bortfalde for et enkelt Aar.

§ 26.

Dokumenter, som oprettes mellem anerkendte Arbejdsløshedskasser og deres Medlemmer er stempelfri, for saa vidt de vedrører Forsikringen. Det samme gælder Arbejdsløshedskassernes Vedtægter. (Fortsættes.)

Skraatobaksarbejderforbundets 9. Kongres.

Fredag den 24. Juni paabegyndtes Skraatobaksarbejdernes 9. Kongres.

Kongressen afholdtes i Folkets Hus, Jagtvejen. I Kongressen deltog 44 Repræsentanter, deraf 7 Gæster; disse var Sekretær H. Tiedemann, Tysk Tobaksarbejderforbund, Jean Schifferstein, Zürich, som Repræsentant for International Levneds- og Nydelsesmiddelarbejderforbund, Hj. Johansen, Norsk Tobaksarbejderforbund, E. Eliasen, Svensk Tobaksarbejderforbund, Chr. Jensen, De samvirkende Fagforbund, Edm. Olsen og Fr. Willumsen, Tobaksarbejderforbundet i Danmark.

Forbundets Formand, Theodor Nielsen, aabnede Forhandlingerne med en Velkomsttale, hvori han fremhævede Tidens Alvor for Arbejderne Verden over og Betydningen for de danske Arbejdere af, at en socialdemokratisk Regering forvaltede Landets Administration, og tiltrods for manglende Flertal i Rigsdagen øvede en betydelig og mærkbar Indsats i vor Lovgivning, og paa Fagets Vegne takkede han Regeringen og tilsagde den fortsat Støtte fra Faget.

Ordet blev derefter givet til Gæsterne. Edmund Olsen hilste paa Tobaksarbejderforbundets Vegne og takkede for godt Samarbejde mellem de to Forbund. Han ønskede, at den endelige og fuldstæn-

dige Sammenslutning af de to Forbund, maatte fremmes ved Kongressens Beslutninger.

Desuden bragte Edm. Olsen Hilsen fra Tobaksarbejdernes Internationale, hvis Formand, Fr. Husum, var forhindret i at være til Stede.

Chr. Jensen bragte De samvirkende Fagforbunds Hilsen og sin personlige Tak til Kongressen.

Han omtalte den uhyre Arbejdsløshed, som det officielle Tal ikke afgav noget reelt Billede af, og de mørke Udsigter for Fremtiden.

Fagligt og politisk maa Arbejderne sætte ind for en bedre Fordeling af Arbejdsmulighederne, og Vejen hertil gaar kun gennem enigt Samarbejde.

Den tyske Gæst, H. Tiedemann, redegjorde for de frygtelige Forhold, hvorunder Tysklands Arbejdere kæmper for Livet. Tysklands Tobaksarbejdere har mærket Krisen, saa godt som nogen. Fabrik efter Fabrik lægges stille, og Afskedigelser følger paa Afskedigelser. Nødforordningerne og Skatteforanstaltninger ødelægger Tobaksarbejdernes Tilværelse, og i de sidste 4 Aar har Forbundet mistet 21,000 Medlemmer som Følge af Nød og Arbejdsløshed.

Alene i Januar i Aar maatte Arbejderne aflevere 15 pCt. af deres Lønninger gennem den udstedte Nødforordning.

Hj. Johansen, Oslo, talte om Forholdene i sit Hjemland og takkede de danske Arbejdere for deres Støtte.

Formanden Th. Nielsen forelagde herefter følgende Forslag til

Dagsorden:

1) Mandaternes Prøvelse.
2) Kongressens Konstituering.
3) Fastsættelse af Diæter.
4) Beretning om Virksomheden.
5) a) Forbundets Regnskab.
   b) Hjælpefondens Regnskab.
6) Forslag om Oprettelse af en kooperativ Tobaksfabrik.
7) a) Særlige Forslag.
   b) Forslag til Ændringer i Lovene.
8) Fastsættelse af Løn for Forf., Sekretær og Revisorer samt Forretningsudvalget.
9) Valg af Forretningsfører.
10) — Viceforretningsfører.
11) — Repræsentanter.
12) — Hovedrevisorer.
13) Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.
14) Eventuelt.

Dagsordenen og en af Formanden foreslaaet Forretningsorden godkendtes enstemmig.

Til Dagsordenens Punkt 1 og 3 nedsattes Udvalg, derefter fik Formanden Ordet for at aflægge Beretning om Virksomheden.

Formanden indledede med i hjertelige Ord at mindes de Afdøde, deriblandt Fred. Larsen, Aalborg, og Forbundets tidligere Formand Ferdinand Larsen, København.

Kongressen paahørte staaende Formandens Mindetale.

Beretning om Virksomheden.

Af Beretningen fremgik det, at Perioden for Forbundet havde betydet økonomisk Stabilisering, idet Formuefremgangen nu udgør 109 Kr. pr. Medlem.

Ved Overenskomstsituationen i 1927 afsluttede Forbundet en 2-aarig Overenskomst med Regulering efter Pristallet, men afviklede denne Regulering ved i 1928 at forlænge yderligere i 2 Aar, og endelig er i 1930 i Samraad og Samarbejde med Tobaksarbejderforbundet afsluttet en 3-aarig Overenskomst.

Ved denne Taktik har Forbundets Medlemmer haft gode Betingelser for at klare deres økonomiske Forpligtelser og opretholde Hjemmene, men Krisen har jo her sat ind, og bl. a. i sidste Aar medført en Nedgang i Salget af Skraatobak paa 65,000 kg.

Faget gaar iøvrigt stadigt tilbage, og Nedgangen i Medlemstallet de sidste 10 Aar udgør 30 pCt., medens Arbejdsløsheden stiger.

Arbejdstiden.

Denne Nedgang i Beskæftigelsesgraden har medført, at Forbundet har søgt at bekæmpe Virkningen af Arbejdsløsheden, som i 1931 omfattede en Sjettedel af Fagets Udøvere. Man har søgt — men ikke faaet — en Overenskomst med Fabrikanterne om en Nedsættelse af Arbejdstiden: Det, der skal naas her, maa naas ved lokale Forhandlinger med Arbejdsgiveren, om Nedsættelse af Arbejdstiden i Stedet for Afskedigelser.

Formanden forelagde følgende

Forslag til Resolution vedrørende Arbejdstiden.

Ved Henvendelse fra Hovedbestyrelsen til de enkelte Afdelinger har man søgt at gøre Medlemmerne forstaaeligt, at en Arbejdstidsindskrænkning var et af Midlerne til Arbejdsløshedens Bekæmpelse.

Vore Medlemmer har, til Trods for det store personlige Offer, der derved skulde bringes, set forstaaende paa Sagen, og paa forskellig Maade, dels ved Forhandling med den enkelte Fabrikant faaet Arbejdstiden nedsat og tildels ved en Indskrænkning i Arbejdsydelsen.

Vort Maal maa være at søge en forkortet Arbejdstid, saa vidt gørligt med Godtgørelse, gennemført ved kommende Forhandlinger, og bemyndiges Hovedbestyrelsen til, ved alle lovlige Midler, at søge Sagen gennemført, og indtil dette kan ske, opfordrer Kongressen Medlemmerne til at fortsætte med de nu trufne Beslutninger om Arbejdstidsindskrænkninger og Indskrænkninger i Arbejdsydelsen, for derved at støtte Kravet om en overenskomstmæssig Nedsættelse af Arbejdstiden og muligvis derved forhindre ny og øget Tilgang af Arbejdsløse.

— Formanden forelagde endvidere et Forslag om at rette en Henvendelse til Regeringen og Rigsdagen om, ikke yderlig at beskatte Skraatobakken.

Sammenslutning.

Sidste Kongres havde paalagt Hovedledelsen at søge Sammenslutningen med Tobaksarbejderne

fremmet, men Medlemmerne var ved de foretagne Afstemninger derom gaaet imod.

Formanden forelagde paa Hovedledelsens Vegne følgende

Forslag til Resolution vedrørende Sammenslutning.

Paa Forbundets Kongres i Svendborg 1927 paalagdes det Hovedbestyrelsen at arbejde for Dannelsen af et Industriforbund indenfor de ved Tobaksfabrikata beskæftigede.

Da en saadan Sammenslutning maa anses for at have større Handledygtighed og Slagkraft end den nuværende Organisationsform — Betingelser, der nok skal blive Brug for i det afsluttende Livtag med Kapitalmagten —, og da Skraatobaksarbejderne, med deres fortsatte Ønske om selvstændigt Forbund, staar som en direkte Hindring for Realisationen af den paa sidste Kongres fremsatte Tanke om et Industriforbund indenfor Tobaksindustrien, paalægger Kongressen den kommende Hovedbestyrelse stadig at have sin Opmærksomhed henvendt paa Beslutningen i Svendborg, og, naar Tiden findes belejlig dertil, atter at optage Spørgsmaalet til Behandling.

— Formanden forelagde ligeledes følgende

Forslag vedrørende Sommerferien.

Kongressen paalægger Medlemmerne, ved Forhandling med den enkelte Fabrikant, at søge Ferietiden forlænget til 9 Dage — hvad der i Ferielønnen er Dækning for — og derved støtte Kravet om en forlænget Ferie.

— Beretningen sluttede med nogle Meddelelser vedrørende Hovedledelsens Arbejde for at erhverve en kooperativ Fabrik, og derefter begyndte

Diskussionen.

Af Udtalelser fremgik det, at der var fuld Enighed om med alle Midler at arbejde for en Nedsættelse af Arbejdstiden, saaledes at det ikke blev som dengang 8 Timersdagen indførtes, at Produktionen pr. Arbejder opretholdtes. Derved afhjælpes ingen Arbejdsløshed.

Der var ligeledes Enighed om at søge Ferien forlænget, hvorimod Spørgsmaalet om den fuldstændige Sammenslutning med Tobaksarbejderforbundet viste stærkt delte Meninger.

Den aflagte Beretning godkendtes enstemmigt.

Resolutionerne om Ferieforlængelsen og om Arbejdstidsnedsættelsen vedtoges enstemmigt.

Regnskaberne.

Forretningsføreren forelagde Regnskaberne, hvis mest bemærkelsesværdige Enkelthed var den Konsolidering af Fagets Hjælpefond, der var naaet siden sidste Kongres.

Regnskaberne for Forbundet udviste en Balance paa 251,130 Kr. 93 Øre. Strejke- og Hjælpefondens Beholdning udgjorde 81,593 Kr.

Paa Revisionens Vegne takkede Chr. Salomonsen Forretningsføreren og Afdelingskassererne for den udmærkede Orden, hvori Regnskaberne altid befandt sig, hvorefter Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Kooperativ Virksomhed.

Paa Foranledning af Hovedledelsen drøftede Kongressen derefter det kooperative Spørgsmaal.

Der var mange Vanskeligheder at tage i Betragtning, hvis Faget skulde drive en kooperativ Fabrik; men ogsaa adskillige Fordele at opnaa.

Hovedbestyrelsen ønskede en gennemgribende Debat om Sagen og en Udtalelse af Kongressen.

Denne Udtalelse stilledes af M. Jørgensen, Horsens, og gik ud paa, at Ledelsen fremdeles skulde have sin fulde Opmærksomhed henvendt paa Sagen og forelægge et eventuelt udarbejdet Forslag for Medlemmerne til Urafstemning.

Udtalelsen vedtoges med alle Stemmer mod 3.

Særlige Forslag og Lovændringer.

Under særlige Forslag stillede Afdelingerne i Viborg, Randers og Roskilde Forslag, der tog Sigte paa at lette Kontingentbyrderne for de Arbejdsløse.

Hovedbestyrelsen stillede følgende

Forslag vedrørende Kontingentfond.

Fondens Formaal er at betale Kontingent for arbejdsløse Medlemmer, og Midlerne hertil fremskaffes ved, at hvert heltbetalende Medlem betaler 20 Øre og hvert halvtbetalende 10 Øre pr. Uge.

De nærmere Regler er følgende:

Ethvert Medlem, der har arbejdet ved Faget et Aar efter Indmeldelsen og som bliver arbejdsløs, faar sit Kontingent til Arbejdsløshedskassen og Krisefonden betalt af Kontingentfonden.

Hvis Arbejdsløsheden varer uafbrudt i 2 Aar bortfalder yderligere Ret til Kontingentfrihed for den Periode.

Midlertidig Lukning af en Fabrik af ikke over 3 Ugers Varighed berettiger ikke til Kontingentfrihed.

De Arbejdsløse, med Understøttelse af en eller anden Art, betaler til Afdelingens Administration 20 Øre for heltbetalende og 10 Øre for halvtbetalende pr. Uge.

Medlemmer, som grundet paa for lang Arbejdsløshed, eller som ikke er Aarsmedlemmer og saaledes ikke faar deres Kontingent betalt af Kontingentfonden, betaler kun ordinært Bidrag til Arbejdsløshedskassen og Krisefonden med henholdsvis 140 og 70 Øre pr. Uge.

Protokoltilførsel.

I Tilfælde at Krisefonden skulde kræve et højere Kontingent end det nu beregnede, kan Forretningsudvalget udskrive Ekstrakontingent.

— Dette Forslag vedtoges enstemmigt.

Under Lovændringsarbejdet behandledes paany Tanken om Industriforbund. Der vedtoges en Udtalelse, der paalægger Hovedledelsen at arbejde paa en tilfredsstillende Løsning af denne Sag, og der lovfæstedes en Tilføjelse til Lovenes Formaalsparagraf i Traad hermed.

Et Forslag om at indskrænke Hovedbestyrelsesmedlemmernes Antal forkastedes. Man lovfæstede en Række Protokoltilførsler vedrørende forskellige Forhold, herunder Regler for Arbejdsstandsningers Iværksættelse og Afslutning.

Lovændringerne træder i Kraft 1. Oktober og Indbetalingen til Kontingentfonden begynder den 1. August.

Man vedtog enstemmigt en Henvendelse til Regeringen og Rigsdagen, om en Nedsættelse af Raastoftolden og Skatterne paa spunden Skraatobak.

Ledelsen genvalgtes.

Derefter valgtes Ledelsen.

Formanden Th. Nielsen og Næstformanden N. M. Nielsen genvalgtes med Akklamation. Til Hovedbestyrelsen genvalgtes iøvrigt: V. Christensen, Slagelse, E. Høyer, Aalborg, N. Skou Jensen, Horsens, Vald. Andersen, Svendborg, H. Christensen, J. Granner, Johs. Lorentzen og Lilly Sørensen, alle København, og nyvalgtes Hans Hansen i Stedet for Astrid Christiansen, der ikke ønskede Genvalg.

Med Tak til Gæsterne og den socialdemokratiske Presse og et Leve for Forbundet sluttede Kongressen.

Glarmestersvendenes Forbunds ordinære Kongres i Odense.

Glarmestersvendenes Forbund, der omfatter Fagets Udøvere udenfor København, afholdt i Dagene den 26. og 27. Juni ordinær Kongres i »Den ny Forsamlingsbygning« i Odense. I Kongressen deltog 25 Delegerede og som Gæster var mødt Sekretær Chr. Brun, De samv. Fagforbund, og Væver Scheel som Repræsentant for Arbejdernes Fællesorganisation i Odense.

Formanden for Odense Afdeling, Fr. Nielsen, bød de delegerede velkommen til Odense og udtalte gode Ønsker for Kongressens Arbejde.

Forbundets Formand, A. Nielsen, aabnede derefter Kongressen, idet han udtalte Haabet om, at de Beslutninger, der vilde blive truffet, maatte blive til Gavn for Medlemmerne.

Chr. Brun fra De samvirkende Fagforbund bragte ligeledes Hilsen. Han udtalte derefter, at det var vanskeligt at optrække Linierne for den kommende Tid, idet man maatte regne med Forholdene i Udlandet, og disse var yderst forvirrede. Videre kom han ind paa forskellige Punkter fra De samvirkende Fagforbunds Virksomhed i det sidste Par Aar.

Væver Scheel bragte Hilsen fra Arbejderorganisationerne i Odense og betonede, at skulde Arbejderklassens Frigørelse lykkes fuldt og helt, maatte Arbejderne indenfor alle Fag sætte Ryg mod Ryg og Skulder mod Skulder.

Til Dirigent valgtes Troensegaard Nielsen, Roskilde, med Fr. Nielsen, Odense, som Suppleant.

Til Mandatudvalg valgtes Fr. Nielsen, Odense, H. Jensen, Aalborg, og Petersen, Aarhus.

Sekretær blev Poul Jensen, Aalborg, med Petersen, Aalborg, som Suppleant.

Beretning.

Forbundets Formand, A. Nielsen, fik derefter Ordet for at aflægge en udførlig Beretning for Perioden siden sidste Kongres i 1929. Efter denne Kongres blev det ved Urafstemning vedtaget at indtræde i De samvirkende Fagforbund. De 3 Aar er forløbet uden større Brydninger. Der er afholdt 10 Forretningsudvalgsmøder, 3 Mæglingsmøder, 1 Forhandling og 1 Voldgift.

Taleren kom derefter ind paa en Række Enkeltheder i Organisationsarbejdet, bl. a. et Konfliktspørgsmaal hos en Glasgrosserer i Kolding.

De efter sidste Kongres indførte Lønningsbøger var tilbagekaldt, da de ikke virkede som ønsket.

I Esbjerg var der stiftet en Afdeling.

I 1930 opsagde Mesterlauget Overenskomsten, og Resultatet af de derefter førte Forhandlinger blev, at der opnaaedes Forbedring af saavel Timesom Akkordlønnen. Mellem et Udvalg, bestaaende af Mestre og Svende, var der opnaaet Enighed om et Forslag til tvungen Svendeprøve, men Forslaget blev forkastet af Fagforeningen i København, og siden er der ikke rørt ved Sagen.

Mellem nogle Kolleger i København og Forretningsudvalget havde der været ført en Forhandling angaaende Københavnernes Optagelse i Forbundet, men Spørgsmaalet henlagdes.

Videre kom Formanden ind paa forskellige Uoverensstemmelser mellem Mestre og Svende, bl. a. i Odense, Aarhus, Aalborg og Vejle.

Spørgsmaalet om Faggrænserne er stadig brændende, og det maa beklages, at forskellige Statstjenestemænd privat udfører Glarmesterarbejde. Overfor Regeringen er der protesteret mod dette Forhold, og Mesterlauget har støttet Protesten mod denne Smudskonkurrence.

Glarmesterfaget er desværre haardt ramt af Krisen og staar med en Arbejdsløshed, som udgør en Tredjedel af Medlemstallet.

Forbundets Medlemstal var i 1929 148, i 1930 156 og den 1. April 1932 160.

Taleren sluttede sin Beretning med at understrege, at Regeringen gør alt for at mildne den herskende Krise. At Loven angaaende Krisen ikke blev saa god som ønsket, bunder i, at vort Parti ikke har Flertallet i Landstinget.

Efter Beretningen førtes en stilfærdig Forhandling om forskellige Enkeltheder vedrørende Virksomheden. I denne Forhandling deltog Thomsen, Aarhus, Fr. Nielsen, Odense, Rasmussen, Esbjerg, Jensen, Aarhus, Poul Jensen, Aalborg, og Formanden.

Beretningen godkendtes herefter enstemmigt.

Regnskabet.

Forbundets Formand, A. Nielsen, forelagde herefter Regnskabet, hvortil han knyttede forskellige Bemærkninger. Regnskabet udviste en Kassebeholdning fra 13,291 Kr. eller pr. Medlem 83 Kr.

Regnskabet godkendtes enstemmigt uden Diskussion.

Efter at Lønninger og Diæter var fastsat, gik man til

Valg.

Til Formand og Kasserer genvalgtes Nielsen, Randers, med Akklamation.

Til Hovedbestyrelsen valgtes: For Jylland: J. Thomsen, Aarhus, H. Jensen, Aarhus, P. Jensen, Aalborg, Chr. Sørensen, Herning. For Fyn: Villy

Nielsen, Odense. For Sjælland: Troensegaard Nielsen, Roskilde, og E. Christensen, Nykøbing F.

Formanden takkede det afgaaende Hovedbestyrelsesmedlem for Fyn, F. Nielsen, for godt Samarbejde i den forløbne Tid.

Forretningsudvalget bestaar af to fra Jylland og én for Øerne, nemlig P. Jensen, Aalborg, og H. Jensen, Aarhus, samt Troensegaard Nielsen, Roskilde.

Til Mødested for næste Kongres valgtes Aarhus.

Repræsentanten for De samvirkende Fagforbund, Sekretær Chr. Brun takkede sluttelig paa Gæsternes Vegne.

Formanden sluttede derefter Kongressen med et Leve for Forbundet.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1545:

Arbejdsmænd i Rønne hos Øernes Andelsselskab.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 20. April 1932 i Sag Nr. 1545: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Foreningen af Arbejdsgivere ved Rønne Havn mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundet igen for Arbejdsmændenes Fagforening i Rønne.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Foreningen af Arbejdsgivere ved Rønne Havn indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundet igen for Arbejdsmændenes Fagforening i Rønne i følgende Anledning:

I den gældende Overenskomst vedrørende Losning og Lastning paa Rønne Havn findes i § 18 en saalydende Bestemmelse:

»Losning af Sækkegods fra Sejlskib betales med 24 Øre pr. Ton pr. Mand med 3 Mand pr. Gæng, naar vejes. Ikke Vejning 2 Mand pr. Gæng. For Soyaskraa 2¼ Øre pr. Sæk.

Hvor Øernes Andelsselskab benytter Hejsespil inde fra Pakhuset, skal de 2 Mand da benyttes inde i Pakhuset til at transportere Sækkegods.«

Øernes Andelsselskab for Indkøb af Foderstoffer, der er Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Rønne Havn, indførte imidlertid i Sommeren 1930 et mekanisk Losseapparat, som uden Anvendelse af Havnearbejdere til Arbejdet ombord i Skibet kan bringe Varen ind i Pakhuset, og dette gav Anledning til en Uoverensstemmelse, idet Andelsselskabet holdt paa, at Forudsætningen for den anførte Bestemmelse vedrørende Hejsespil var bortfaldet ved de nye Losseindretninger, og derfor krævede Arbejdet i Pakhuset afregnet med Timeløn + 20% i Henhold til en herhenhørende Bestemmelse i Forliget af 4. Juli 1930, medens Fagforeningen hævdede, at nævnte Bestemmelse stadig maatte være gældende, saaledes at Havneklubben ogsaa ved Losning fra den nye Kran havde Ret til at faa to Mand beskæftiget i Pakhuset og aflønnet efter de i Overenskomsten angivne Satser.

Efter at der forgæves var afholdt to Mæglingsmøder angaaende denne Uoverensstemmelse, senest den 3. November 1930, enedes Parterne om at lade en faglig Voldgift afgøre Spørgsmaalet. Sagens Behandling, der trak ud paa Grund af Opmandens Sygdom, afsluttedes med, at Voldgiftsmændene — uden at Opmanden behøvede at træde til — den 7. Maj 1931 enedes om følgende Kendelse:

»Der optages mellem de direkte interesserede Parter under Medvirkning af en Repræsentant for Dansk Arbejdsmandsforbund og en Repræsentant for Sammenslutningen Forhandling om en Akkordtakst for de paagældende 2 Mand, idet man er enig om, at Arbejdet ikke fremtidig udføres af Medlemmer af Havnearbejdernes Klub. Forhandlingerne skal være tilendebragt senest den 1. Juni 1931. Opnaas Enighed ikke, betales Timeløn + 20%. I Forbindelse med disse Forhandlinger genoptages Forhandling om Akkord for alt Pakhusarbejde i direkte Forbindelse med Losning og Lastning. Opnaas Enighed herom ikke, bibeholdes de nu gældende Aflønningsforhold.«

Ved den af Voldgiftsretten paabudte Forhandling, der fandt Sted den 27. Maj 1931, blev der ikke opnaaet Enighed om en Akkordtakst. I det om Forhandlingen optagne Referat udtales det efter en Redegørelse for Forhandlingens Forløb:

»Som Følge heraf vil Andelsselskabet herefter have at betale Arbejdet ved Kranlosningen med Timeløn, henholdsvis Ugeløn, med et Tillæg af 20%.«

Under denne Sag har Klagerne nu gjort gældende, at Øernes Andelsselskab, der ved Voldgiftskendelsen har faaet Medhold i sin Opfattelse af det omtvistede Lønspørgsmaal, maa have Krav paa at faa tilbagebetalt, hvad der i den forløbne Tid — i hvilken man ved de stedfundne Losninger under Protest har maattet afregne paa den af Arbejderne krævede Maade — er udbetalt for meget, i alt Kr. 1060,20. Saadan Tilbagebetaling er ganske vist ikke udtrykkelig fastsat i Voldgiftskendelsen, men dette er efter Klagernes Mening uden Betydning, idet de — under Henvisning til Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sag Nr. 1356 — hævder, at selv om en Voldgiftskendelse i sin Konklusion og sine Præmisser kun beskæftiger sig med den principielle Side af en Sag, saa er Sagens Parter dog berettigede til paa Grundlag af den paagældende principielle Afgørelse at kræve Afregning foretaget for alt Arbejde, der er udført, efter at Sagen er rejst, og indtil Voldgiftsrettens Afgørelse foreligger, og dette hvadenten selve det økonomiske Krav har været bragt frem under Voldgiftssagen eller ej.

Da man fra Indklagedes Side har nægtet at anerkende det rejste Krav om Tilbagebetaling, mener Klagerne, at Fagforeningen, støttet af Dansk Arbejdsmandsforbund, vægrer sig ved at respektere den afsagte Kendelse, og de har derfor nedlagt

Paastand om, at de Indklagede tilpligtes at respektere denne og at tilbagebetale det for meget udbetalte Beløb med Kr. 1060,20, samt at der paalægges de Indklagede en Bod.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet de gør gældende, at det af de i Forbindelse med Voldgiftskendelsen førte Forhandlinger klart fremgaar, at der ikke kan rejses Krav om Tilbagebetaling af det omtvistede Beløb.

De lægger i saa Henseende navnlig Vægt paa det af Repræsentanter for begge Parter underskrevne Referat af Forhandlingerne paa Mødet d. 27. Maj 1931, hvori udtales, at Andelsselskabet *herefter* vil have at betale Arbejdet med Timeløn o. s. v., hvoraf det maa være berettiget at slutte, at der netop ikke skal være Spørgsmaal om nogen Regulering bagud i Tiden. Hertil kommer, at naar Selskabet i sin Tid har foretaget Afregning under Protest, kan der efter de Indklagedes Mening ikke lægges mere heri, end at man har forbeholdt sig at gaa Rettens Vej med Hensyn til Forstaaelsen af Overenskomsten. — Hvis Selskabet vilde have sikret sig en eventuel Regulering af dette Forhold, maatte man have truffet en Ordning med Deponering af den omtvistede Del af Lønnen.

Foreløbig bemærkes, at der ikke kan drages sikre Slutninger fra det i Rettens Kendelse Nr. 1356 statuerede til det foreliggende Tilfælde. Det drejer sig her om en Voldgiftskendelse, der ikke indskrænker sig til at fastslaa en vis Forstaaelse af en omtvistet Bestemmelse, men træffer videregaaende Dispositioner til Ordning af den foreliggende Konflikt. Den har derved i Realiteten mere faaet Karakteren af et Forlig, indgaaet mellem Repræsentanter for Parterne, og naar der heri intet udtales om eventuel Regulering bagud for det Tilfælde, at der ikke opnaas Enighed om en Akkordtakst, saa at der skal betales Timeløn + 20%, kan det ikke antages, at Tilbagebetaling skal finde Sted. Dette bestyrkes ogsaa ved den foran anførte Udtalelse i Referatet af Mødet den 27. Maj 1931. Yderligere skal det bemærkes, at Kravet om Tilbagebetaling efter Voldgiftskendelsens Afsigelse i Maj Maaned — efter hvad der uimodsagt er blevet anført under Proceduren — først er blevet rejst i Oktober.

Herefter vil de Indklagedes Frifindelsespaastand være at tage til Følge. Sagens Omkostninger vil være at udrede af Klagerne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 1565.

Telefonfunktionærer hos Telefonselskaberne De samvirkende Telefonselskaber og Københavns Telefonselskab.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 28. April 1932 i Sag Nr. 1565: Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening paa De samvirkende Telefonselskabers og disse igen paa Københavns Telefon Aktieselskabs Vegne.

Paa Grund af en opstaaet Uoverensstemmelse mellem Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark og dennes Afdeling 23, der omfattede bl. a. de ved Københavns Telefon Aktieselskab beskæftigede Formænd, blev denne Afdeling fra 1. Oktober 1931 ekskluderet af Centralorganisationen, og de udelukkede oprettede en Forening kaldet »Foreningen af Arbejdsledere ved Telefonselskaberne i Danmark«. Da nu samtlige Formænd under Københavns Telefon Aktieselskab ikke længere stod som Medlemmer af Centralorganisationen, formente Selskabet, at de imellem dette og Centralorganisationen vedtagne Forhandlingsregler ikke mere kunde gælde for Formændene. Foruden disse Forhandlingsregler, der er stadfæstet af Ministeren for offentlige Arbejder i 1926, findes der et andet Sæt Forhandlingsregler, der er stadfæstet af Ministeren i 1923, og som er gældende mellem Selskabet og den Del af Personalet, der staar udenfor Centralorganisationen. Selskabet ansaa sig ifølge sin Koncession forpligtet til at have Forhandlingsregler med den nye Forening, og da man fandt det tvivlsomt, om Reglerne af 1923 nu uden videre kunde betragtes som gældende for denne Forening, blev det ved Protokollen over et mellem Selskabet og Arbejdslederen den 28. November 1931 afholdt Møde konstateret, at disse Forhandlingsregler skulde være gældende mellem Parterne.

Herimod protesterede Centralorganisationen ud fra den Opfattelse, at de mellem den og Selskabet vedtagne Forhandlingsregler, uanset Eksklusionen, vedblivende maatte være bindende for den tidligere Afdeling 23, og da man ikke har kunnet forhandle sig til Rette om dette Spørgsmaal, har Centralorganisationen nu under denne Sag indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa De samvirkende Telefonselskabers og disse igen paa Københavns Telefon Aktieselskabs Vegne her for Retten.

Klagerne gør i første Række gældende, at en Organisation ikke paa Grund af ændrede Organisationsforhold kan frigøre sig for bestaaende Overenskomster. Hovedorganisationen har Pligt til at garantere Overholdelsen af bestaaende Overenskomster, men den maa da ogsaa have Ret til at kræve af den modstaaende Organisation, at denne ikke, saa længe Overnskomsterne ikke gyldigt er bragt til Ophør, gør disse illusoriske ved at træffe nye Aftaler med Grupper af de Personer, for hvem den oprindelige Aftale er sluttet. Selskabet har derfor været uberettiget til at træffe Aftale om nye Forhandlingsregler med det Personale, der hidtil har staaet i Afdeling 23. Klagerne fremhæver herved, at Forhandlingsreglerne af 1926 uden Ændringer er anvendelige som Forhandlingsregler for den ny Forening, oven i Købet bedre anvendelige end Reglerne af 1923, der paa flere Punkter er uklare og derhos ugunstigere for Personalet.

Rent bortset fra Spørgsmaalet om de nye Forhandlingsreglers Gyldighed overhovedet, hævder Klagerne dernæst, at saadanne Regler i hvert Fald ikke gyldig kan vedtages, uden at Forhandling derom har været ført med Centralorganisationen. Forhandlingsreglerne af 1926 indeholder i § 1 den Be-

stemmelse, at Aftaler med Organisationer, som vil forrykke Forudsætningen for Centralorganisationens Aftaler eller medføre Forringelse for Centralorganisationens Medlemmer, kan af Centralorganisationen forlanges henvist til Forhandling med denne. Efter Klagernes Mening falder den nu trufne Aftale ind herunder, hvorved bemærkes, at Organisation fortsat staar aaben for de udelukkede Formænd, men Selskabet har intet Hensyn taget til Centralorganisationens Krav om at faa Forhandling om Spørgsmaalet.

Endelig gør Klagerne gældende, at de nu vedtagne Regler i alt Fald maa anses ugyldige af den Grund, at de ikke er stadfæstet af Ministeren. Det maa nemlig være uden Betydning, at nogle dermed enslydende Regler i sin Tid er stadfæstet af en Minister.

Klagerne nedlægger herefter Paastand om, *at* de mellem Københavns Telefon Aktieselskab og »Foreningen af Arbejdsledere ved Telefonselskaberne i Danmark« den 28. November 1931 indgaaende Forhandlingsregler kendes ugyldige, *at* Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark anerkendes som forhandlingsberettiget paa de ved Selskabet beskæftigede Formænds Vegne i Henhold til Forhandlingsreglerne, som for Tiden er gældende imellem Centralorganisationen og Københavns Telefon Aktieselskab, samt *at* der ikendes de Indklagede Bod for Overenskomstbrud.

Klagerne har derhos under Henvisning til Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sag Nr. 786 subsidiært nedlagt Paastand om, at der tilkendes Centralorganisationen Forhandlingsret efter de gældende Regler for den Afdeling, hvori Formænd nu optages (Afdeling 14), om alle Spørgsmaal, Formænd vedrørende, uanset om Afdelingen omfatter et Flertal af de under Selskabet beskæftigede Formænd.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet for Klagen, idet de gør gældende, at de med Centralorganisationen aftalte Forhandlingsregler efter deres eget Indhold ikke kan gælde for en Organisation, der ikke længere staar under Centralorganisationen. Dette følger baade af Overskriften og af § 1, der begynder saaledes: »De under Centralorganisationen staaende enkelte Organisationer er berettiget til at forhandle efter nærværende Regler paa det Personales Vegne, som Organisationen omfatter, paa Betingelse af at disse ...«. Blandt Betingelserne er, at vedkommende Organisation omfatter Flertallet af de ved Selskabet ansatte Tjenestemænd indenfor hver af de af Organisationen repræsenterende Lønningsklasser. Men her er Forholdet det, at end ikke et Mindretal af de paagældende Tjenestemænd (Formænd) staar i en Organisation under Centralorganisationen, idet de alle er udtraadt og har dannet en ny, selvstændig Organisation, og det vilde efter de Indklagedes Mening være ganske unaturligt, om Centralorganisationen, der har ekskluderet dem, derefter skulde kunne paatvinge dem sin Medvirken ved Forhandlinger med Selskabet.

De Indklagede har dernæst oplyst, at Forhandlingsreglerne af 1923, der oprindelig gjaldt for alt Personale ved Selskabet, i 1925 blev opsagt af Centralorganisationen, med hvilken der da blev aftalt nye, ændrede Regler, medens de gamle vedblivende er gældende for de Dele af Personalet, der staar udenfor Centralorganisationen. Herefter mener de Indklagede, at Reglerne af 1923 egentlig uden videre maatte omfatte det Personale, der hidtil havde staaet i Afdeling 23, men da dette kunde være noget tvivlsomt, idet disse Regler i sin Tid har været opsagt for Afdeling 23's Vedkommende, har Selskabet fundet det rigtigt at træffe udtrykkelig Aftale derom med den ny Forening.

Med Hensyn til det af Klagerne anførte, kan de Indklagede ikke anerkende, at Selskabet ifølge den foran anførte Bestemmelse har haft nogen Forpligtelse til at forhandle med Centralorganisationen, *forinden* den nævnte Aftale blev truffet. Men dernæst maa de Indklagede bestride, at de med Arbejdslederne aftalte Forhandlingsregler skulde kunne skade Centralorganisationens Medlemmer.

Efter Rettens Mening maa det i og for sig betragtes som unaturligt, om Centralorganisationen, efter at have ekskluderet Afdeling 23, vedblivende skulde kunne bevare sin Ret til at forhandle paa det paagældende Personales Vegne — hvad der vilde være den mest iøjnefaldende Konsekvens af, at Forhandlingsreglerne af 1926 statueredes at være gældende for den ny Forening. Efter hvad der foran er oplyst om Forholdet mellem de to Sæt Forhandlingsregler, maa det imidlertid antages, at en Organisation, saa snart den ikke længere staar under Centralorganisationen, uden særlig Vedtagelse falder ind under Forhandlingsregler af 1923, og den Omstændighed, at disse Regler i sin Tid har været opsagt ogsaa for den daværende Afdeling 23's Vedkommende, kan under de foreliggende Omstændigheder ikke have nogen Betydning i denne Henseende. De Forhandlinger, der er blevet ført mellem Selskabet og den nydannede Forening har derfor været overflødige og egnede til at fremkalde Uklarhed.

Herefter vil de Indklagedes Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes hver af Parterne at burde udrede med Halvdelen.

Kendelse:

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri. København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 3 * KØBENHAVN DEN 15. AUGUST 1932 * 29. AARGANG

Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring

m. m.

III. Arbejdsløshedsfonden.

§ 27.

Stk. 1. Arbejdsløshedsfondens Midler anvendes til at yde statsanerkendte Arbejdsløshedskassers Fortsættelseskasser et aarligt Tilskud, endvidere til Tilskud til de i § 31 omhandlede Arbejder til Afhjælpning af Arbejdsløsheden, til Kursus for arbejdsløse og til under ekstraordinær stor Arbejdsløshed i et Fag at yde vedkommende statsanerkendte Arbejdsløshedskasse Laan til Bestridelse af Kassens vedtægtsmæssige Forpligtelser. Endelig kan Fonden efter de i § 30 indeholdte Regler yde Støtte til de dér omhandlede Foranstaltninger til Gavn for arbejdsløse.

Stk. 2. Endvidere ydes der af Fonden Tilskud til Fortsættelseskasser, som ikke har Statsanerkendelse, men som efter Socialministerens Skøn yder deres Medlemmer en til de anerkendte Arbejdsløshedskassers Ydelser svarende Understøttelse, og som forpligter sig til at virke i Overensstemmelse med de i § 16 fastsatte Regler.

§ 28.

Stk. 1. Arbejdsløshedsfondens Midler tilvejebringes ved Bidrag fra samtlige efter Ulykkesforsikringslovgivningen forsikringspligtige Arbejdsgivere indenfor de i § 6, Stk. 1 og Stk 2, nævnte Faggrupper og Erhvervsomraader. For saa vidt der indenfor de i § 6, Stk. 1, nævnte Faggrupper er Fag, for hvilke der ikke bestaar nogen anerkendt Arbejdsløshedskasse, kan Socialministeren efter Indstilling fra Arbejdsløshedsfondens Bestyrelse bestemme, at det paagældende Fags Arbejdsgivere skal være fritaget for at yde Bidrag til Fonden.

Stk. 2. De herefter bidragspligtige Arbejdsgiveres Bidrag fastsættes til 3 Kr. aarlig pr. forsikret Helaarsarbejder; for ved Kontrakt ansatte Lærlinge i de 2 første Aar af Læretiden og for Land- og Skovbrugsarbejdere dog kun 2 Kr. aarlig. — Der ydes dog ikke Bidrag for:

1) Personer, som udelukkende eller ganske overvejende beskæftiges i Arbejdsgiverens Husholdning eller ved personlig Tjenestegerning.
2) Arbejdsgiverens Børn under 18 Aar.
3) De ved Stat og Kommune samt ved statskoncessionerede eller lignende Virksomheder fast ansatte Funktionærer eller Arbejdere, for hvilke der af kompetent Myndighed er godkendt Regler om Ret til Pension ved Afskedigelse af utilregnelig Aarsag, dog saaledes, at Fritagelsen for Bidrag for disse Klasser af Personer skal tilstaas af Socialministeren.
4) Personer, herunder Landvæsenselever, der har Kost og Logi hos Husbonden og af ham paa den af Direktoratet foreskrevne Maade godtgøres at være antaget for mindst et halvt Aar. Denne Fritagelsesbestemmelse gælder ikke for ved Kontrakt ansatte Lærlinge.
5) Fremmede Statsborgere om Bord i danske Skibe, der er fast stationeret i udenlandsk Havn eller gaar i fast Rutefart mellem udenlandske Havne, og som ikke indenfor vedkommende Forsikringsaar har anløbet dansk Havn i andet Øjemed end for Reparationer eller lignende.
6) Personer, som beskæftiges paa Skibe, der benyttes til Fiskefangst, og som til Vederlag for deres Arbejde lønnes med Procenter eller Andel i Fangsten (Part).

Stk. 3. Saafremt Fondens Midler maatte stige til et Beløb af over 12 Mill. Kr., bortfalder Arbejdsgivernes Bidrag med Udgangen af det Regnskabsaar, i hvilket Fondens Størrelse har naaet det nævnte Beløb for dog at træde i Kraft igen, naar Fondens Midler er faldet til 10 Mill. Kr. Ved Opgørelse af Fondens Beholdning i Henhold til nærværende Bestemmelse vil Fondens udestaaende Fordringer være at ansætte til deres Værdi i Handel og Vandel, for noterede Værdipapirers Vedkommende til deres sidst noterede Kursværdi, jfr. § 33, Stk. 3.

Stk. 4. Arbejdsgivernes Bidrag, der i Mangel af rettidig Betaling kan inddrives ved Udpantning, opkræves af vedkommende Forsikringsselskab (-forbund) sammen med Præmierne (Medlemsbidragene) for lovpligtig Ulykkesforsikring. Fra Arbejdsgivere, der i Henhold til Ulykkesforsikringsloven af 14. Juli 1927 § 18 er fritaget for at afgive Risiko efter Loven til et anerkendt Selskab, sker Indbetalingen direkte til Arbejdsløshedsfonden. I Tilfælde af Arbejdsgiverens Konkurs lige-

stilles Fordringen paa de forfaldne Bidrag med de i Konkursloven af 25. Marts 1872 § 33, Nr. 2, omhandlede Fordringer. Nærmere Regler med Hensyn til Bidragets Beregning, herunder hvorledes Beregningen skal foretages i Tilfælde, hvor Ulykkesforsikringen ikke er tegnet i Forhold til forsikrede Arbejdsdage (Arbejdsaar), samt Regler angaaende Indbetalingen og angaaende Revision fastsættes af Socialministeren efter Forhandling med Direktøren og Arbejderforsikrings-Raadet; i disse Regler vil der kunne fastsættes, at de under Stk 2, Nr. 1 og 2, foreskrevne Fritagelser for Bidragspligt beregnes efter et paa statistisk Grundlag udregnet Gennemsnit.

Stk. 5. Viser Fondens Midler sig paa Grund af ekstraordinære Forhold utilstrækkelige til Opfyldelse af Fondens Forpligtelser, indstiller Fondens Bestyrelse til Socialministeren, at der af Statskassen ydes foreløbige Laan til Fonden, hvilke Laan afvikles af Fonden efter nærmere Bestemmelse af Socialministeren.

§ 29.

Stk. 1. Arbejdsløshedsfondens Bestyrelse bestaar af Direktøren som Formand, to Arbejdsgivere, valgte af Socialministeren efter Indstilling af »Dansk Arbejdsgiverforening«, og en Repræsentant for Arbejdsløshedskasserne, valgt af de under § 35, Stk. 3, Pkt. b, nævnte Tillidsmænd af deres Midte. Direktøren er Fondens Forretningsfører. Socialministeren kan tilforordne Bestyrelsen et Medlem, dog uden Stemmeret.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter efter Indstilling fra Direktøren de fornødne Regler for Anbringelsen af Fondens Midler og Regnskabsaflæggelse. Fondens Regnskabsaar er Finansaaret.

Stk. 3. Ved Fonden ansættes af Socialministeren 2 Revisorer, hvoraf den ene skal være autoriseret i Henhold til Lov Nr. 124 af 15. April 1930. — Revisionen af Fondens Regnskaber foretages i Henhold til en af Socialministeren fastsat Instruks.

Stk. 4. Der tillægges de i § 28, Stk. 4, omhandlede Forsikringsselskaber (-forbund) som Vederlag for Opkrævningen af de Arbejdsgiverne paahvilende Bidrag et Beløb paa indtil 4 pCt. af de opkrævede Bidrag, hvilket Vederlag udredes af Fonden.

§ 30.

Stk. 1. Af Arbejdsløshedsfondens Renteindtægt anvendes indtil 20 pCt. som Tilskud til de i § 27 omhandlede Arbejdsløshedskasser, som ikke har Statsanerkendelse, saaledes at Tilskuddet til de enkelte Kasser fastsættes til 40 pCt. af det af disse Kassers Medlemmer i det foregaaende Regnskabsaar indbetalte Bidrag til Fortsættelseskassen. Saafremt de nævnte 20 pCt. ikke muliggør en Udbetaling af 40 pCt. af Medlemsbidraget, foretages en forholdsmæssig Nedsættelse.

Stk. 2. Naar Arbejdsløshedsfondens Økonomi tillader det, kan Fondens Bestyrelse under ekstraordinær stor Arbejdsløshed, jfr. § 19, Stk. 5 og 6, af Fondens Midler bevilge Tilskud til Foreninger og Institutioner til Løsning af Opgaver til Gavn for arbejdsløse. Bestyrelsen kan betinge Ydelsen af saadanne Tilskud af, at de Kommuner, hvis arbejdsløse særlig nyder godt af de paagældende Foranstaltninger, samtidig yder Tilskud hertil.

§ 31.

Stk. 1. Saafremt Staten, Kommunerne eller private Institutioner, der nyder offentlig Støtte for at afhjælpe Arbejdsløshed, iværksætter Arbejder, som ellers ikke eller ikke for Tiden vilde være blevet bragt til Udførelse (Nødhjælpsarbejder), skal Udbetalingen af Arbejdsløshedsunderstøttelse i Henhold til nærværende Lov være betinget af, at vedkommende arbejdsløse ikke kan faa Beskæftigelse ved saadant Nødhjælpsarbejde.

Stk. 2. Afgørelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt et Arbejde kan anerkendes som Nødhjælpsarbejde, træffes af Socialministeriets Arbejdsudvalg, der ligeledes skal godkende Arbejdsvilkaarene for saadanne Arbejder.

Stk. 3. Socialministeriets Arbejdsudvalg skal bestaa af Departementschefen i Socialministeriet som Formand og 13 andre Medlemmer, hvoraf 2 vælges af Socialministeren, 3 af Dansk Arbejdsgiverforening, 3 af De samv. Fagforbund i Danmark, hvoraf mindst 1 skal repræsentere Landarbejderforbundet, 1 af den danske Købstadforening, 1 af Fællesorganisationen af Landkommuner med bymæssig Bebyggelse, 1 af de samv. Sogneraadsforeninger, 1 af De samv. danske Landboforeninger og 1 af De samv. danske Husmandsforeninger. Udvalget skal ogsaa i Tider, hvor der ikke hersker ekstraordinær Arbejdsløshed, afholde regelmæssige Møder med det Formaal at planlægge og forberede Arbejder, som kan forudses at blive nødvendige, men ikke af Forholdene kræves iværksat i den nærmeste Fremtid, saaledes at disse Arbejder ved en eventuel ekstraordinær Arbejdsløsheds Indtræden kan paabegyndes med kort Varsel.

Stk. 4. Den til fornævnte Udvalg fornødne Bevilling, herunder til Rejsegodtgørelse og Dagpenge til Udvalgets Medlemmer, fastsættes paa de aarlige Finanslove.

Stk. 5. Vilkaarene skal ved Nødhjælpsarbejder fastsættes saaledes, a t de flest mulige arbejdsløse derved kan finde Beskæftigelse, og a t det bliver fordelagtigt for de arbejdsløse at faa Beskæftigelse ved disse Arbejder fremfor at oppebære Arbejdsløshedsunderstøttelse, men a t det dog stadig er af Interesse for dem at søge Beskæftigelse ved andet Arbejde. Naar et Nødhjælpsarbejde udføres direkte af en Institution eller for denne ved en Entreprenør (Arbejdsgiver), der for den paagældende By eller Egn har Overenskomst om Arbejdsbetaling, bliver Nødhjælpsarbejdet at udføre efter dennes Satser, og hvor saadan Overenskomst ikke foreligger, betales der efter den for tilsvarende Arbejde paa Egnen sædvanemæssige Betaling. Ved hver Lønudbetaling tilbageholder Arbejdsgiveren 15 pCt. af den forfaldne Løn, hvilket Beløb derefter straks tilstilles Arbejdsløshedsfonden. De nærmere Regler herom fastsættes af Socialministeren, der tillige efter Forhandling med Direktøren træffer Bestemmelse om, hvorledes der vil være at forholde med Hensyn til Anvisningen af paagældende Arbejde til de arbejdsløse.

Stk. 6. Socialministeriets Arbejdsudvalg kan

træffe Bestemmelse om, at et Arbejde kun delvis vil være at betragte som Nødhjælpsarbejde.

Stk. 7. Til Nedsættelse af Udgifterne til Arbejdsløn ved de i Henhold til Bestemmelserne i denne Paragraf godkendte Nødhjælpsarbejder ydes af Arbejdsløshedsfonden et Tilskud, der enten fastsættes til et bestemt Beløb pr. Arbejdsdag for hver beskæftiget Arbejder eller til et for det paagældende Nødhjælpsarbejde samlet Beløb. Socialministeren fastsætter efter Indstilling fra Socialministeriets Arbejdsudvalg nærmere Regler for Beregningen af dette Tilskud, der i intet Tilfælde kan udgøre mere end 20 pCt. af den virkelig udbetalte Arbejdsløn eller 2 Kr. pr. Arbejdsdag pr. beskæftiget Arbejder. De nævnte Regler vil være at fastsætte under Hensyn til Opretholdelse af Fonden med Løsning af dennes øvrige Opgaver for Øje.

§ 32.

Stk. 1. Direktøren skal virke for, at der paa Steder, hvor der hersker betydelig Arbejdsløshed, oprettes Uddannelses-Kursus for arbejdsløse. Der kan af Arbejdsløshedsfondens Midler bevilges Kommuner Tilskud til Oprettelse af saadanne Kursus.

Stk. 2. Til arbejdsløse, der ønsker at deltage i et Kursus af længere Varighed paa Fagskole, Handels- eller teknisk Skole eller Kursus i almendannende Fag som Led i en faglig Uddannelse, kan der, selv om det paagældende Kursus ikke særlig er bestemt for arbejdsløse, efter nærmere af Socialministeren fastsatte Regler ydes Understøttelse af Arbejdsløshedsfondens Midler.

§ 33.

Stk. 1. For saa vidt Arbejdsløshedsfondens Økonomi tillader det, kan der af Fonden, naar Omstændighederne taler derfor, i Tider, hvor der indenfor et Fag hersker ekstraordinær stor Arbejdsløshed, jfr. § 19, Stk. 5 og 6, af Socialministeren efter Indstilling af Fondens Bestyrelse ydes vedkommende Arbejdsløshedskasse Laan til Bestridelse af Kassens vedtægtsmæssige Forpligtelser.

Stk. 2. Laanene kan kun ydes til saadanne Kasser, der har opbrugt eller i den nærmeste Fremtid vilde opbruge deres Reservefond, og som efter Direktørens Skøn ikke er i Stand til gennem Forhøjelse af det ordinære Medlemsbidrag eller (og) ved Paaligning af Ekstrabidrag at tilvejebringe de Midler, der er fornødne til Fyldestgørelse af Kassens vedtægtsmæssige Forpligtelser.

Stk. 3. Rente- og Afdragsvilkaar ved Ydelse af Laan fra Fonden vil stedse være at fastsætte med rimelig Hensyntagen til Opretholdelse af Fondens fremtidige Ydeevne og Likviditet og saaledes, at det som Regel vil være forsvarligt ved Opgørelse af Fondens Størrelse at optage Skylden til dens Paalydende. For Laanene vil ordentligvis være at kræve den eller de vedkommende faglige Organisationers Kaution.

Stk. 4. De for Laanene udfærdigede Dokumenter er stempelfri.

IV. Tilsynet med Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen.

§ 34.

Stk. 1. Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen ledes af et under Socialministeriet henlagt Direktorat, hvis Chef er Arbejdsdirektøren.

Stk. 2. Direktøren afgiver hvert Aar Beretning til Socialministeren om Arbejdsanvisningskontorernes og Arbejdsløshedskassernes Virksomhed samt angaaende Arbejdsløshedsfonden. Et Uddrag af Beretningen offentliggøres paa den af Socialministeren foreskrevne Maade.

§ 35.

Stk. 1. I Forbindelse med det i § 34 omhandlede Tilsyn oprettes et Arbejdsnævn, bestaaende af 2 Afdelinger, henholdsvis til Behandling af Spørgsmaal om Arbejdsanvisning og om Arbejdsløshedsforsikring.

Stk. 2. I hver Afdeling er Direktøren Formand.

Stk. 3. Afdelingerne sammensættes iøvrigt paa følgende Maade:

a. Afdelingen vedrørende Arbejdsanvisningen: 4 Arbejdsgivere og 4 Arbejdere, valgte af Socialministeren efter Indstilling fra henholdsvis Dansk Arbejdsgiverforening og De samv. Fagforbund i Danmark;
b. Afdelingen angaaende Arbejdsløshedsforsikringen: de i § 21 nævnte, af Arbejdsløshedskasserne valgte 6 Tillidsmænd samt 2 af Landstinget og 2 af Folketinget paa 6 Aar valgte Medlemmer.

Stk. 4. Nævnets Forretningsorden fastsættes af Socialministeren.

Stk. 5. Nævnets Afgørelser i Henhold til denne Lov kan indankes for Socialministeren, hvis Afgørelse er endelig.

§ 36.

Stk. 1. Det i § 35 omhandlede Nævns Afdelinger skal, foruden at udføre de særlige Funktioner, som ved Loven er henlagt til dem, virke som raadgivende for Statens Tilsynsmyndigheder.

Stk. 2. Formanden kan indkalde Medlemmerne af Arbejdsnævnets Afdelinger til samlet Møde til Drøftelse af Spørgsmaal af almindelig Interesse for de af denne Lov omfattede Forhold.

Stk. 3. Hvervet som Medlem af Arbejdsnævnet er ulønnet, men der tillægges dets Medlemmer Dagpenge for hver Mødedag samt Rejsegodtgørelse. Den fornødne Bevilling fastsættes paa de aarlige Finanslove.

§ 37.

Det paahviler Direktøren at forsyne Lærekontrakter, indgaaede med Lærlinge, der er antaget til Arbejde i Virksomheder i København eller Frederiksberg, med den i § 1 i Lov Nr. 342 af 6. Maj 1921 om Lærlingeforholdet omhandlede Paategning om Kontraktens Overensstemmelse med Lovens Regler.

V. Overgangs- og Slutningsbestemmelser.

§ 38.

Lov Nr. 151 af 1. Juli 1927 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m., ændret ved Lov Nr. 268 af 9. Novbr. 1928, ophæves.

§ 39.

Stk. 1. De offentlige Tilskud til de anerkendte Arbejdsløshedskasser vil for hele Regnskabsaaret fra 1. April 1932 til 31. Marts 1933 være at beregne efter de i nærværende Lov § 13 og § 19, Stk. 9, indeholdte Regler. Retten til at erholde Etableringstilskud udbetalt i Henhold til § 19, Stk. 11, kan tidligst indtræde den 1. April 1933.

Stk. 2. De ved denne Lovs Ikrafttræden fungerende Medlemmer af Arbejdsnævnets 2 Afdelinger, jfr. § 35, samt deres Suppleanter vedbliver at fungere, indtil deres Funktionstid er udløbet i Henhold til de hidtil gældende Regler.

Stk. 3. Regeringen bemyndiges til ved kongelig Anordning at sætte Loven i Kraft paa Færøerne med de Ændringer, som maatte følge af disse Øers særlige Forhold.

Lønbevægelser og Konflikter.

Havnearbejdere i København ved Losning af Mursten og Tændstiktræ.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 17. Juni behandledes en Klage fra Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn over, at Havnearbejderne ved Losning af Mursten stillede Krav om Betaling for indenbords Arbejde udover det i Tariffen fastsatte.

Endvidere var klaget over, at Havnearbejderne ved Losning af Tændstiktræ fra M/S »Vaardag« havde krævet og faaet Udførelsen af Arbejdet om Bord, og den derved opnaaede Betaling Kr. 238,59 kræves nu tilbagebetalt under Henvisning til, at Havnearbejderne maatte være forpligtede til at udføre ogsaa delvis Overarbejde.

Da Forbundet ikke mente, at et saadan Tilbagebetalingskrav er retslig begrundet, og da man maa holde for, at Betaling for Murstenslosning er i Henhold til Coutume, opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at rejse Klage ved Den faste Voldgiftsret.

Keramikere paa Fabriken »Norden«.

Da Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri har opsagt en Særoverenskomst for Ferie paa Fabriken »Norden« har Keramisk Forbund for det første protesteret mod en særskilt Opsigelse af en saadan Overenskomst, og dernæst mod at Opsigelsen i det hele taget er gyldig efter Vedtagelsen af Forligsmandens Forslag af 10. Februar d. A.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde den 14. Juni d. A., hvor Arbejdsgiverne hævdede deres Opsigelsesret og forbeholdt sig at indbringe Sagen til Afgørelse for Den faste Voldgiftsret med Paastand om Henvisning til faglig Voldgift.

Stukkatører hos Stukkatørmester Ove H. Svensson.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 13. Juni forhandledes der om en af Stukkatørfagets Mesterforening fremsendt Klage over, at Stukkatørernes Forbund skulde have iværksat Blokade overfor Stukkatørmester Ove H. Svensson, København.

Imod den fremsendte Klages Rigtighed protesterede Forbundet.

Da der imidlertid ikke opnaaedes Enighed ved Mødet, meddelte Arbejdsgiverforeningen, at den vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Træindustriarbejdere paa A/S »Scandia«, Randers.

Træindustriarbejderforbundet har gennem De samvirkende Fagforbund fremsendt Klage over, at A/S »Scandia« i Randers til Pasning af Træarbejdermaskinerne har antaget en Forbundter til en Løn af 50 Øre i Timen.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 14. Juni, hvor Arbejdsgiverne hævdede deres Ret til at etablere et Forhold som det omtalte, medens Forbundet maatte holde for, at en saadan Nydannelse i Arbejdsforholdene ikke kunde hjemles efter Overenskomsten.

Da Enighed ikke kunde opnaas, forbeholdt Forbundet sig at indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret.

Chauffører hos Firmaet Brdr. Justesen.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 30. Juni behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling, Chaufførernes Fagforening, over, at Firmaet Brdr. Justesen havde nægtet at betale for Afbæring i Henhold til Standard Chaufføroverenskomsten.

Under den Forhandling, der fandt Sted, fremhævedes det fra Firmaets Side, at naar man havde indstillet Betalingen af Afbæringspengene, var det paa Grund af, at det ved en Undersøgelse, Firmaet havde foranstaltet for en enkelt Dag, havde vist sig, at af 21 Tilfælde, hvor der var krævet Afbæringspenge, havde Chaufførerne kun Ret til Afbæringspenge i de 3.

Man enedes derefter om, at Spørgsmaalet om Betaling af Afbæringspenge efter Standard-Chaufføroverenskomstens § 4, 2. Stk., henvises til Behandling mellem Kjøbenhavnske Grossisters Arbejdsgiverforening og Chaufførernes Fagforening, og indtil saadan Forhandling er afsluttet, skal Firmaet Brdr. Justesen ikke betale Afbæringspenge i Henhold til den nævnte Overenskomsts Bestemmelse, men endelig Opgørelse finder først Sted derefter.

Havnearbejdere i Horsens.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 25. Juni behandledes Klage fra Arbejdsgiverforeningen over 2 Trusler om Arbejdsstandsning ved Losningen af Damperne »Arizona« og »Isidore«.

Arbejdsstandsningerne var dog ikke kommet til Udbrud da Arbejdsgiverne havde imødekommet Kravene, der ikke var af særlig omfattende Karakter.

Mødet endte uden Resultat for begge Sagers Vedkommende og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Samarbejde mellem de nordiske Landes faglige og politiske Hovedorganisationer.

Den 10. August afholdtes i København en Konference mellem Repræsentanter for Arbejderbevægelsens faglige og politiske Hovedorganisationer i Sverige, Finland og Danmark.

I Mødet deltog fra Sverige: Edv. Johansson og Per Bergmann (Den faglige Landsorganisation), P. Albin Hansson og Gustav Møller (Det socialdemokratiske Parti). — Finland: A. Ahlström (Det socialdemokratiske Parti), Edv. Huttunen (Den faglige Landsorganisation). Danmark: Vilh. Nygaard, Chr. Jensen, Knud V. Jensen (De samv. Fagforbund), Th. Stauning, Fr. Andersen, Alsing Andersen og Hans Hansen (Socialdemokratisk Forbund).

Mødet, der lededes af Statsminister Th. Stauning, betyder en Genoptagelse — i samme Form — af det tidligere intime organisatoriske Samarbejde, der afbrødes ved Begivenhederne i den norske Arbejderbevægelse i 1920—21.

Der forelaa Meddelelse om, at man ogsaa kan paaregne Islands Deltagelse i det paabegyndte Samarbejde, men at de islandske Organisationer var forhindret i at være repræsenteret paa dette indledende Møde.

Paa Mødet udtaltes en Beklagelse over, at Norges Arbejderparti og faglige Landsorganisation har skilt sig ud af den internationale og dermed af den nordiske Forbindelse, saaledes at de norske Arbejdere ikke kan være repræsenteret i den stedfundne nordiske Konference.

Komitéen drøftede Formen for det fremtidige nordiske Samarbejde, og der blev truffet forskellige Beslutninger om Fremme af dette.

Angaaende de private bevæbnede Korps gav Mødet Udtryk for den nordiske Arbejderbevægelses Syn ved Vedtagelsen af en saalydende Resolution:

> Den nordiske Arbejderbevægelses Samarbejdskomité konstaterer, at Forekomsten af private, bevæbnede Korps har vist sig at udgøre en alvorlig Fare for den fredelige Samfundsudvikling. Det er en vigtig demokratisk Opgave at forhindre Dannelsen og Tilstedeværelsen af saadanne Korps.
>
> Kun Samfundet selv bør være i Besiddelse af de Magtmidler, som kræves for Udøvelsen af Ordenstjeneste indadtil og Sikkerhedstjeneste udadtil.
>
> Komitéen hilser med Tilfredshed, at den danske Regering i sit Afrustningsforslag har optaget Forbud mod private, bevæbnede Korps, samt at det svenske Socialdemokrati i Rigsdagen har krævet Forbud mod saadanne Korps.
>
> Komitéen opfordrer alle Demokratiets Venner til at støtte Kravet om saadanne Forbud, for derigennem at afværge Risikoen for voldsomme Opgør mellem forskellige Interessegrupper i Samfundet.

Til det tyske Socialdemokrati afsendtes følgende telegrafiske Hilsen:

> Den nordiske Samarbejdskomité, der repræsenterer de socialdemokratiske Partier og de faglige Landsorganisationer i Danmark, Sverige og Finland, sender de tyske Kammerater sin broderlige Hilsen. I Eders haarde Kamp mod Fascismen kæmper I for Freden og Demokratiet i hele Verden, og vi ønsker Eder i den nordiske Arbejderklasses Navn Lykke og Sejr i Eders tapre Kamp.

Sluttelig drøftedes forskellige Spørgsmaal i Forbindelse med den internationale økonomiske Situation.

Det vedtoges at lade Komitéens Sekretariat skifte mellem Landene. Som Sekretariatets første Sæde valgtes Danmark.

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbunds Kongres.

I Dagene fra den 5te til og med den 11te Juli afholdt Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund sin 24. ordinære Kongres i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Aarhus.

Kongressens Forløb er kendt af Dagspressen, hvad det aktuelle Spørgsmaal om Ledelsens Stilling til Oppositionen angaar.

Det blev ikke, som Kommunisterne havde ventet, den store Nedsabling af Hovedledelsen.

Vi bringer her følgende Uddrag af Kongressens Forløb.

Kjærbøls Velkomst.
En kraftig Tale af Forbundsformanden.

Forbundets Formand Johannes Kjærbøl hilste Kongressen velkommen til Arbejdet efter først at have takket Leonhard Hansen og Jacob Jensen.

Kjærbøl udtalte bl. a., at Tidens Alvor med 30—40 pCt. arbejdsløse Maskinarbejdere giver Kongressen den strengeste Opfordring til Enighed og Samling i Arbejdet. I de mørke og usikre Fremtidsudsigter er den socialdemokratiske Regering et Lyspunkt. Uden at eje Flertallet, afbøder den dog i betydningsfuld Grad Krisens ødelæggende Virkninger ikke mindst for den daarligst stillede Del af Arbejderne.

Socialdemokratiet og Krisen.

De nylig vedtagne Kriselove er et Bevis derpaa og giver et godt Udtryk for den Autoritet og den politiske Indsats, som vore Partifæller her har formaaet at gøre gældende. De trufne Kriseforanstaltninger er ingenlunde tilfredsstillende, men ingen Arbejder kan for Alvor tro, at der uden den nuværende Regerings Eksistens blot tilnærmelsesvis var naaet, hvad der er naaet. Man behøvede blot at erindre Madsen-Mygdals Nedskæringer af den sociale Lovgivning og Tugthuslovens Mindesmærke over Venstreregeringens Arbejde for at være klar over, hvad vi havde haft i Vente i Stedet for de nuværende Resultater. Regeringen har ogsaa lettet Fagforeningernes Bestræbelser for at opretholde Lønnen.

Eksemplet fra Norge.

Den, der tvivler, bør tage til Norge, hvor Bonderegeringens Indsats overfor Storlockouten i Fjor var præget af Ønsket om at se den norske Arbejderbevægelse slaaet ned.

— Jeg vil, sluttede Kjærbøl, udtale Ønsket om, at denne Kongres i Lighed med tidligere paa Grundlag af sine Erfaringer vil trække saadanne Linjer op for Fremtiden, som vil betyde Lykke og Fremgang for vort Fag, at dens Beslutninger fortsat kan være saaledes, at vort Forbund kan vedblive at være en betydende Faktor inden for Fagbevægelsen, en Støtte for Socialdemokratiet og en Befordrer af den kooperative Bevægelse.

Kongressens Gæster.

En lang Række Gæster fra danske og udenlandske Organisationer overværede Kongressen, og hilste den i Redegørelser over den faglige Situation indenfor deres Organisationer.

Vi nævner af Gæsterne: De samv. Fagforbunds Formand Vilh. Nygaard, Formanden for Dansk Former- og Støberiarbejderforbund Arnold Nielsen, Dansk Lokomotivmandsforenings Repræsentant Sofus Jensen. Formanden for Svensk Metalarbejderforbund Fridthjof Ekmann, og for Norsk Metalarbejderforbund Konrad Nordahl. Finsk Metalarbejderforbunds Repræsentant August Walta. Tysk Metalarbejderforbunds Sekretær Georg Reichel, Formanden for Østrigs Metalarbejderforbund Johan Janesieck, Repræsentanterne fra Tjekoslovakiet Josef Berlin og Internationalt Metalarbejderforbunds Sekretær Konrad Ilg, Zürich.

Kongressen konstituerer sig. Kjærbøls Beretning.

Derefter konstituerede Kongressen sig med følgende Dirigenter:

Leonhard Hansen, Aarhus, Marius Andersen, Aalborg, Werner, Odense, og S. Munck, København, og med P. Andersen, Vilh. Christensen, Otto Wolff og S. A. Svendsen, København, samt Andreasen, Horsens, og Carl Franck, Odense, som Sekretærer. Der valgtes et Stemmetællingsudvalg paa otte Mand og et Lønningsudvalg paa 12 Medlemmer.

Derefter vedtoges Kongressens Dagsorden i den af Hovedledelsen foreslaaede Skikkelse.

Formanden Johs. Kjærbøls Beretning.

Johs. Kjærbøl aflagde derefter en meget udførlig Beretning, der gentagne Gange blev afbrudt af Bifaldstilkendegivelser. Han begyndte med at pointere, at Kongressen havde en dobbelt Hensigt, dels at gennemgaa Virksomheden, der er udfoldet, dels at angive de Retningslinjer, hvorefter det fremtidige Arbejde skal foregaa.

Da jeg i 1929 aflagde Beretning — udtalte Kjærbøl — var det paa Baggrund af et Tidsrum, der havde vist stigende Beskæftigelse. I 1926 androg Arbejdsløshedstallet 5905, i 1929 kun 3227. I September 1929, faa Maaneder efter, begyndte den Krise, som blev Indledningen til en saa omfattende og dybtgaaende økonomisk Katastrofe med en deraf følgende uhyre Arbejdsløshed, som Verden under det privatkapitalistiske System endnu aldrig har oplevet.

Man har kaldt Overenskomsten en Konjunktur-Overenskomst, rummende en Mulighed for at gøre Fremstød, naar der var god Beskæftigelse, men samtidig indeholdt den Faren for Forringelse under Arbejdsløshedsperioder. Ser man tilbage over de Aar, Systemet har eksisteret, vil man dog konstatere, at Fremdriften i Opgangstider er større end Tilbageslaget i Nedgangstiderne. Derfor staar Forbundets Medlemmer ogsaa i Dag med saadanne Lønninger og Arbejdsbetingelser, at de befinder sig blandt de danske Arbejderes Fortrop.

I 1929 var de vigtigste Spørgsmaal Kravet om Indskrænkning af Overarbejdet, Arbejdstidens Forkortelse, Lærlingenes Uddannelse og Sommerferie med Løn. Dette sidste Krav er i Princippet gennemført, og med Hensyn til Lærlingeuddannelse er man naaet et større Skridt frem, end man for tre Aar siden havde ventet.

Spørgsmaalet om Overarbejde og Arbejdstid har stadig været holdt frem paa en saadan Maade, at vor Organisation har sin store Andel i, at det nu rejses overfor Rigsdagen og Arbejdsgiverforeningen. I Overarbejdsspørgsmaalet har Forbundet stadigt plejet det intimeste Samarbejde med Afdelingerne for at naa længere frem. Med Hensyn til Arbejdstidens Forkortelse maa det staa enhver klart, at ingen enkelt Organisation kan løse dette Spørgsmaal. Kun i Samarbejde med hele den øvrige Fagbevægelse og med Benyttelse af Arbejdernes politiske Organisationer er der her en Chance.

Efter en Omtale af Situationen i 1931, der var behandlet paa den ekstraordinære Kongres i 1931, omtaltes Situationen i Aar.

Arbejdsgiverne havde allerede i 1931 bebudet, at de vilde stille nye Krav. Det kom ikke til nogen egentlig Forhaandsforhandling mellem Parterne paa Grund af Valutasituationens Udvikling, og hverken Arbejdere eller Arbejdsgivere kunde overse, hvilke Muligheder, der kunde komme til at foreligge. Man udskød Opsigelsesfristerne til den 30. December. Men da De samv. Fagforbund gjorde Forsøg paa at opnaa en Forlængelse med Dækning for Dyrtidsstigningen, mislykkedes dette, hvorefter Arbejdsgiverforeningen opstillede sit bekendte Krav om 20 pCt. Lønreduktioner.

Hele Situationen er kendt. Den offentlige Mening rejste sig stærkt mod Arbejdsgivernes Krav, og de standsede Forligsforhandlinger kom paany i Gang og endte med et Mæglingsforslag.

Selve Forslaget betød uændret Forlængelse af Overenskomsterne i et Aar, og nogle Regler for Forhandlinger, som Arbejdsgiverforeningen har krævet indført.

Den egentlige Skavank ved Forslaget var den korte Svarfrist, og det var klart, at større Organisationer ikke kunde naa at iværksætte Urafstemninger.

Naar vor Hovedledelse derfor paatog sig at træffe Afgørelsen, var det ud fra den Forudsætning, at naar den havde Mandat til at opsige Overenskomsten, maatte den ogsaa — som det faktisk er sket i dette Tilfælde — have Mandat til at tage

Opsigelsen tilbage. Hovedbestyrelsen har protesteret herimod og betonet, at den ikke oftere vil udsættes for en lignende Tvangssituation. Iøvrigt er alle jo enige om, at det under de givne Forhold var umuligt at opnaa nogen bedre Ordning. Der er ingen saglig eller reel Baggrund for Kritik imod Hovedledelsen i denne Anledning.

Arbejdstidsforkortelsen.

Med Hensyn til dette Spørgsmaal udtalte Kjærbøl, at hele Fagbevægelsen maa staa samlet om dette Problems Løsning. Der er Uenighed indenfor Nationaløkonomernes Kreds om, hvilken Fremgangsmaade, der bør anvendes, og Spørgsmaalet kan kun løses ved et Samvirke mellem de forskellige Lande. Men medens der ingen Mulighed er for et lille Land med Hensyn til at gaa i Spidsen for en varig Ordning, var der intet til Hinder for, at man i videst mulig Udstrækning midlertidigt fordeler det forhaandenværende Arbejde. De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab har her formet en Udtalelse, som vi alle bør kunne samles om.

Efter at have omtalt en Række indre Spørgsmaal vedrørende Forbundets lokale Løntaktik, paaviste Kjærbøl, at trods den store Arbejdsløshed var der alligevel i Dag 7—8000 Metalarbejdere flere beskæftiget end før Krigen. Efter Omtale af Forholdene vedrørende Fagbladets Redaktion og den herimod rejste Kritik, sluttede Formanden sin Beretning med at takke alle, der i den forløbne Periode havde vist ham og Hovedbestyrelsen Tillid.

Debatten om Beretningen tog derefter sin Begyndelse.

Debatten varede to Dage og en Mængde Talere havde Ordet.

Af Kongressens Protokol bringer vi Vilh. Nygaards Indlæg i Debatten.

Vilh. Nygaards Tale.

Heinr. Wolf siger, at jeg har været med til at hjælpe det borgerlige Samfund, men det er jo ikke andet end en ren og skær Talemaade fra Wolfs Side. Som Fagforeningsmand maa man tage Hensyn til de faktiske Forhold, og vi lever i et borgerligt Samfund, ganske vist under store Kvaler, fordi det eksisterende Samfundssystem er i Opløsning. Det, det gælder om for Fagforeningsmandens Arbejde, er, at Arbejderne faar Fordele af dette.

Under Forhandlingerne i Foraaret krævede Arbejdsgiverne nedsat et Udvalg om Formerne for Forhandlinger mellem Parterne. Efter Arbejdsgivernes Ønske skulde Forligsmanden ikke alene være Forhandlingslederen for dette Udvalg, men ogsaa Opmanden. Dette sidste modsatte vi os, og derfor blev Forligsmanden ved den endelige Aftale om Udvalgets Nedsættelse kun dettes Forhandlingsleder. Der er intet som helst Ønske hos De samv. Fagforbund om at udsætte disse for den Belastningsprøve, at Urafstemningen skal ophøre. Noget helt andet er, om ikke vi som Organisationer selv skal se at finde en Ordning, saa man kommer ud af den uholdbare Tilstand, at et enkelt Fag kan drive alle andre Fag ud i Konflikt. Jeg vil da sige, at jeg ikke staar fremmed for Tanken om, at Urafstemningen bliver lagt til Grund, men saaledes at Stemmerne fra de forskellige Forbund lægges sammen.

I Fagbevægelsen gælder det om at fire paa det uvæsentlige for at sejre paa det væsentlige, og det var det, der skete. Det maatte være Realiteterne, der var afgørende, Formaliteterne kunde ikke være det bestemmende.

Man siger nu her paa Kongressen, at man vilde have stemt for Forslaget, hvis det var naaet ud til Urafstemning, men hvorfor saa dog i Alverden hænge sig i Formaliteter.

Jeg forstaar Kommunisterne, de har til Opgave at stemme imod alt, thi ellers havde de jo overhovedet ingen Opgave.

Det aldeles afgørende i Foraaret var, at vi fik Fred paa et for Arbejderne akceptabelt Grundlag, og dette blev Resultatet.

En Situation som den sidste kommer ikke til at foreligge en Gang til. Til næste Aar vil et Forslag betyde Forandringer.

Naar vi sagde op i Foraaret, var det, fordi vi frygtede en stærk Stigning i Varepriserne. Denne Stigning udeblev heldigvis.

Vi maatte i Foraaret gøre Indrømmelse paa Tidsfristerne, men vi havde ikke gjort det, hvis der i nogen Maade havde været Tale om Forringelse i Overenskomsten — og ingen har paastaaet eller vil kunne paastaa, at der i Foraaret var Muligheder for at opnaa Forbedringer.

Debatten drejede sig jo nærmest om Situationerne i 1931 og 1932 og Kommunisterne kørte op med deres sværeste Skyts, og anbefalede Kongressen at forkaste den aflagte Beretning.

En Taler følte sig velsagtens foruroliget af disse mange Indlæg — den første Snes Talere var næsten alle Kommunister at dømme efter deres Indlæg. Derfor foreslog den paagældende Taler at nøjes med at tage den aflagte Beretning til Efterretning i Stedet for at forkaste eller vedtage.

Johs. Kjærbøl tog straks Ordet og erklærede, at han maatte forlange en tydelig Afgørelse med Ja eller Nej under Afstemningen om hans Beretning.

En stor Del af Debatten var rettet mod Fagbladet, og man foreslog her nedsat et Redaktionsudvalg. Ogsaa dette gik Kjærbøl kraftigt imod og erklærede ikke at ville fortsætte, hvis et saadant Udvalg blev nedsat.

Der blev ligeledes stillet en personlig Misbilligelse til Kjærbøl i Anledning af Overenskomstsituationen i 1932. Kjærbøl erklærede, at han fremdeles mente, at som Smedeforbundets Love var affattede, havde Hovedbestyrelsen haft Ret til at afgøre Overenskomstsituationen, der i Realiteten var en Tilbagetagelse af den af Hovedledelsen fremsendte Opsigelse.

Der fulgte efter Debatten en Række Afstemninger.

Afstemningerne.

En Resolution, stillet af Heinrich Wolf, København, hvori der udtaltes en Misbilligelse under Konfliktssituationerne i 1931 og 1932 forkastedes med 84 Nej- imod 48 Ja-Stemmer.

En følgende Resolution, stillet af Carl Hansen, København, indeholdt en personlig Misbilligelse af Johs. Kjærbøl, forkastedes med 144 St. imod 88.

Selve Beretningen godkendtes derefter med 145 Ja-Stemmer mod 87 Nej.

Beskæftigelsesproblemet.

Naturligvis beskæftigede Arbejdsløshedsproblemet Kongressen stærkt og man vedtog her en Resolution, der i en for Forbundet passende Form tiltræder den af De samv. Fagforbunds Repræsentantskab vedtagne Udtalelse om Arbejdstidsnedsættelse. I Resolutionen gøres Rede for de for dansk Jern- og Metalindustri gældende Forhold, og der peges paa, at Krisen har bragt en Arbejdsløshed, der omfatter ca. 40 pCt. af de omkring 30,000 Medlemmer, som Organisationen tæller.

Resolutionen paalægger Smedeforbundets Ledelse af al Magt at støtte De samv. Fagforbund i Bestræbelserne for at gennemføre en fornuftig Fordeling af det forhaandenværende Arbejde, idet Kongressen dog fremhæver Betydningen af, at Arbejdernes Købekraft bevares i størst mulig Udstrækning.

Resolutionen om Bedriftsraadene.

Den Udvikling, der foregaar indenfor Verdensproduktionen har forlængst aabenbaret saa voldsomme Mangler i den bestaaende Samfundsordning, at Arbejdernes Krav om ikke længere at skulle leve under et industrielt Enevælde forlængst har vundet Øre hos alle tænkende Mennesker.

Smedenes Kongres har beskæftiget sig indgaaende med dette Forhold og Organisationen er i Kraft af sit Omfang, sin Placering i Erhvervslivet og sine Medlemmers personlige Indsigt her i Spidsen indenfor Arbejderbevægelsen og har gentagne Gange krævet Bedriftsraadene indført.

Resolutionen lyder saaledes:

Idet Kongressen anerkender Betydningen af de af Forbundet arrangerede Bedriftsraadskursus paalægges det den kommende Hovedbestyrelse at tilrettelægge disse Kursus med Hensyn til Undervisning og Dagetal paa en saadan Maade, at de kan blive et nyttigt Led i Bestræbelserne for at bibringe Medlemmerne de fornødne Kundskaber, som Udviklingen i Retning af stigende Indflydelse paa Virksomhedernes Ledelse maatte kræve.

Regnskaberne.

Hovedkasserer A. J o h a n s e n forelagde Regnskaberne, der viste, at Forbundet havde tegnet for 100,000 Kr. Præferenceaktier i Arbejdernes Landsbank. Forbundet havde laant Arbejdsløshedskassen 500,000 Kr. Balancen for Aaret 1931—32 udgjorde 4 Mill. 889,608 Kr. 59 Øre.

Efter korte Udtalelser fra enkelte Delegerede godkendtes Regnskaberne enstemmigt.

Et Forslag om at ansætte en Sekretær for Rørlæggerne forkastedes.

Det under Kongressen nedsatte Udvalg angaaende Lærlingeforhold stillede Forslag om at ansætte en Sekretær til at organisere Oprettelsen af Lærlingeklubber i Tilslutning til Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, og at det gjordes til en Pligt for Afdelingerne at oprette saadanne Lærlingeklubber.

Dette Forslag blev dog forkastet, hvorimod der vedtoges et Forslag i samme Retning, hvorefter Forbundet støttede Organiseringen af Lærlingeklubberne. Det blev dog overladt til Afdelingerne at bestemme, om de ønskede at oprette saadanne Klubber eller ikke.

Septemberforliget opsiges ikke.

Forretningsfører K j æ r b ø l trak Linjerne op for det fremtidige Arbejde og fraraadede at vedtage et af nogle københavnske Afdelinger stillet Forslag om Opsigelse af Septemberforliget. Derimod kunde han tiltræde et af Odense Afdeling stillet Forslag om gennem De samv. Fagforbund at undersøge Mulighederne for at skabe et nyt arbejdsretligt Grundlag. Dette vedtoges.

Valg af Ledelse.

Til Formand valgtes Johs. Kjærbøl med alle Stemmer mod 41, som faldt paa Kommunisten Rosendahl fra Esbjerg. Forbundets Hovedkasserer, A. Johansen, genvalgtes med Akklamation. Ligeledes genvalgtes Næstformanden P. Andersen og Sekretær Vilh. Christensen. Iøvrigt valgtes til Hovedbestyrelsen K. Rasmussen, København, V. Jeppesen, København, J. P. Nielsen, H. Schiøtz, S. A. Svendsen, N. C. Christensen, Otto Wolff, Th. Nielsen, A. Hansen, Otto Hansen og Torp Steffensen, alle af København.

For Provinsen valgtes: Leonhard Hansen, Aarhus, P. Mortensen, Haderslev, Marius Andersen, Aalborg, Chr. Thomsen, Vejle, Chr. Johansen, Randers, Godtfred Larsen, Frederikshavn, Kai Lyngberg, Helsingør, Svend Eckvaldt, Rønne, A. Thomsen, Roskilde, Carl Hauch, Odense, H. P. Larsen, Svendborg, og A. C. Rasmussen, Nykøbing F.

Afslutning.

Det vedtoges at afholde næste Kongres i København.

Paa de indenlandske Gæsters Vegne tog V i l h. N y g a a r d Afsked med Kongressen og paa de udenlandske Gæsters Vegne takkede F r i t h j o f E k m a n n, Sverige, i en begejstret Tale, der hilstes med demonstrativt Bifald.

Forretningsfører K j æ r b ø l takkede Kongressen for den Tillid, de havde vist ham ved at genvælge ham med saa stor Majoritet og understregede, at Tillid ogsaa var nødvendig, hvis man skulde naa et godt Resultat. Han takkede de afgaaede Hovedbestyrelsesmedlemmer, Gæsterne og Aarhus Afdeling for det gode Arrangement, idet han adresserede Takken til Leonhard Hansen. Idet han motiverede et Leve for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, erklærede han Kongressen for hævet.

Og til Slut sang Kongresdeltagerne staaende første Vers af »Internationale«.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 4 * KØBENHAVN DEN 1. SEPTBR. 1932 * 29. AARGANG

Snedkerforbundets Kongres.

I Dagene 25. til 29. Juni d. A. afholdt Snedkerforbundet i Danmark sin 20. ordinære Kongres i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej.

Forbundets Formand, Martin Petersen, bød velkommen til Gæsterne og de Delegerede. Han beklagede, at der ikke denne Gang var kommet Gæster sydfra til Stede. Det skyldtes den frygtelige økonomiske Situation i Centraleuropa, det glædede ham dog, at Fritz Tarnow, Berlin, der er Formand for det tyske Træarbejderforbund og Sekretær i Træarbejdernes Internationale Union, senere vilde komme til Stede.

Denne Kongres vil komme til at staa i Krisens Tegn, men Samfundet har før oplevet Kriser af voldsomt Omfang, og vi haaber, lysere og lykkeligere Tider maa følge efter dem, vi nu oplever.

Gæsternes Velkomsthilsen.

Kongressens Gæster var:

For Norge: Haakestad, Jens Johansen, Hans Eriksen og Chr. Systad.

For Sverige: Oskar Karlén, Grevin og August Lindberg. Endvidere Heinonen, Helsingfors, Fritz Tarnow, Berlin. Knud V. Jensen, De samv. Fagforbund, V. S. Petersen,Træarbejder-Sekretariatet, Arnsfelt, Drejerforbundet, Bjørn, Forgylderforbundet, Jørgensen, Børsteindustriarbejderforbundet, og C. Carlsen, Karetmagerforbundet.

Oskar Karlén, Stockholm, bragte en Hilsen fra de svenske Kammerater og haabede paa, at Kongressens Beslutninger maatte være medvirkende til bedre Tider for Arbejderklassen.

Chr. Systad, Norge, bragte en særlig Tak til den danske Arbejderklasse for den solidariske Støtte til de norske Arbejdere under Konflikten i 1931. Netop her fik man et Bevis paa, hvad et ubrydeligt Sammenhold er værd. Der var ingen, der brød ud under den 5½ Maaned lange Konflikt, og det blev særligt ved Hjælp af det skandinaviske Samarbejde, at vi sejrede.

Heinonen, Helsingfors, bragte Kongressen en Hilsen fra den finske Broderorganisation. I Finland kæmper Arbejderne en voldsom Kamp mod Lappobevægelsen, der gaar Kapitalisternes Ærinde. Hidtil har Kapitalisterne ved Hjælp af en økonomisk Terror været i Stand til at diktere Lønningerne, der er frygteligt lave.

Knud V. Jensen, De samv. Fagforbund, takkede for Indbydelsen og udtalte sig om Foreteelserne ved de sidste Aars Overenskomstsituationer.

Selv om Snedkerforbundet var saa heldigt stillet, at dets Medlemmer i Stedet for som andre Fag at maatte gaa ind paa Lønreduktioner, tværtimod har faaet Lønforhøjelser i de sidste Aar, har dog hele den faglige Situations Enkeltheder maattet interessere dette Forbunds Medlemmer, som næsten altid er sikre paa at blive dragen med ind i de faglige Kampe.

Solidaritetsfølelsen har staaet sin Prøve de senere Aar, lad os haabe den fortsat maa være til Stede og yderligere styrkes.

V. S. Petersen, Dansk Træarbejder-Sekretariat, omtalte den faglige og politiske Modvind, Arbejderklassen Verden over er ude for. Han fremhævede det gode Samarbejde indenfor Sekretariatet, der skyldtes den udmærkede Ledelse og ikke mindst Snedkerforbundets Formand.

Taleren udtalte sluttelig Haabet om, at Kongressens Beslutninger maatte virke til Gavn for Snedkerforbundet.

Fritz Tarnow, hvis Tale oversattes af Knud V. Jensen, bragte en Hilsen til Kongressen fra det tyske Træarbejderforbund og den internationale Union.

Fritz Tarnow gav derefter en Skildring af den øjeblikkelige Nødstilstand i Tyskland og en Oversigt over den politiske Situation.

Han omtalte den voldsomme Arbejdsløshed, der indenfor Træindustriarbejderne var aldeles abnorm. Af disse var i Øjeblikket 65 pCt. fuldstændig arbejdsløse. 12 pCt. arbejdede paa nedsat Arbejdstid, saa man kun kunde regne med Kontingent fra 25 pCt. af Medlemmerne, hvilket jo fuldstændig havde sprængt de økonomiske Rammer. Imidlertid var Organisationen efter Krigen vokset, saa Fundamentet var i den bedste Orden, saa snart de gode Tider atter kom.

Kongressen konstitueres.

Efter Godkendelse af Mandaterne foretoges Valg af Dirigenter og Sekretærer.

Til Dirigenter valgtes Niels Madsen, Odense, og Fr. Jensen, København, og til Sekretærer Chr. Madsen og Jens Rosendahl.

Beretning om Virksomheden.

Derefter aflagde Formanden Beretning om Virksomheden. Han henviste i det store og hele til den trykte Beretning, men knyttede Kommentarer til forskellige Punkter af særlig Interesse.

Snedkerforbundet er et af de faa udvalgte Fag, der i den forløbne Kongresperiode for en væsentlig Del af Faget har haft Lønforbedringer trods Pristallets Nedgang. Men alt i Verden er relativt, og hvis den Bedring, der begyndte i 1929, var fortsat, havde den Overenskomst, der blev lavet i 1930, været langt mere værd. Overenskomsten vil aldrig virke ens i gode og i daarlige Tider. De skrevne Arbejdsvilkaar bliver præget af Arbejdsløsheden.

Formanden gennemgik dernæst, hvorledes Overenskomsten for de enkelte Kategorier havde virket. For Fremtiden maa der være bedre Kontrol med Lønvilkaarene i Provinsen.

Udover de direkte Lønforbedringer fulgte der med Overenskomstfornyelsen to andre Reformer, som Forbundet havde fremført Gang paa Gang ved Overenskomstfornyelser uden at vinde Ørenlyd, nemlig Tillidsmandsspørgsmaalet og Lærlingesagen.

Formanden kom nærmere ind paa en detailleret Omtale af Overenskomstsituationen i 1931 og redegjorde for den Overenskomst, der blev gennemført.

Endelig beskæftigede Formanden sig med Aaret 1932. Det blev Valutasituationen, der kom til at præge Forhandlingerne, og man ventede, at Arbejdsgiverne vilde udnytte de elendige Arbejdsforhold med de ca. 130,000 Arbejdsløse, og Arbejdsgiverne opsagde da ogsaa Overenskomsten og forlangte 20 ptC. Lønreduktion. Overenskomsten blev dog forlænget i alt væsentligt uforandret et Aar.

Efter at have beskæftiget sig med Pianofortearbejdet, der var særligt haardt ramt af Krisen og ved Radioens Udbredelse, sluttede Formanden med nogle almindelige Betragtninger over Forholdene i Faget.

Diskussionen.

I Diskussionen om Beretningen deltog en lang Række Talere, til hvilke Formanden replicerede.

Tilslutning til Ledelsen.

Derefter stilledes de i Debatten fremkomne Resolutioner under Afstemning.

En af Kronborg Nielsen stillet Resolution, der misbilligede Ledelsens Dispositioner, blev forkastet med alle Stemmer mod 8.

Følgende Resolution vedtoges med 80 Stemmer mod 14:

»Kongressen anerkender de af Hovedbestyrelsen under Overenskomstperioden 1931—32 fremførte Beslutninger og udtaler sin skarpeste Misbilligelse af den fra kommunistisk Side førte Opposition, som virker nedbrydende for hele Fagbevægelsen.«

De unge Medlemmer.

Endvidere vedtoges enstemmigt følgende Resolution stillet af Siegfred Andersen, Pianofortearbejderne:

»For at give de nye Medlemmer af de respektive Fagforeninger under Snedkerforbundet større Forstaaelse af Organisationens Formaal og Virksomhed, henstiller Kongressen til Fagforeningernes Bestyrelse, at disse en Gang halvaarligt sammenkalder Medlemmerne fra det forløbne Halvaar til instruktivt Møde.«

Arbejdsløshedens Bekæmpelse.

Med 126 Stemmer mod 6 vedtoges følgende Resolution:

»Idet Kongressen giver den paa De samv. Fagforbund vedtagne Resolution vedrørende Arbejdsløshedens Bekæmpelse sin fulde Tilslutning, undlader den ikke som Supplement hertil at udtale følgende:

Arbejderklassen har under den nuværende omfattende og langvarige Arbejdsløshed mere end nogensinde berettiget Krav paa at paakalde det Offentliges Støtte til saavel Mindskelse som Mildnelse af Arbejdsløshedens Følger.

Til dette Formaals Fremme peger Kongressen i første Række paa Igangsættelse af det mest mulige offentlige Arbejde og Fremhjælpning af det størst mulige Privatarbejde til samme Formaals Fremme. Man tænker her for vort Fags Vedkommende i første Linie paa Nedbrydning af gamle, usunde Bydele og Opførelse af nutidssvarende Bygninger, samt saalænge Krisen har et Omfang som det nuværende, saavel gennem Valutaforanstaltninger som ad andre Veje at fremme Erhvervsmulighederne bedst muligt for Hjemmemarkedet.

Da man imidlertid er klar over, at disse Foranstaltninger ikke vil dække den nu herskende Arbejdsløshed, udtaler Kongressen som sin Opfattelse, at de Arbejdsløse maa have billigt Krav paa at oppebære en Understøttelse, der i nogen Grad gør det muligt at bevare den Levestandard, de har opnaaet under normale Tider og Arbejdsvilkaar, til hvilke Formaals Fremme vi mener, at det er alle Samfundsklassers Pligt at yde sin Medvirken og bære de deraf følgende Byrder.

Gaaende ud fra, at det af De samv. Fagforbunds Repræsentantskab rejste Spørgsmaal om en 40 Timers Arbejdsuge snarest bliver Genstand for Behandling saavel mellem Arbejdere og Arbejdsgivere som indenfor Lovgivningsmagten, undlader Kongressen ikke at pege paa, at den anser Opretholdelse af den bedst mulige Købeevne for et af de virksomste Midler til Imødegaaelse af de herskende Krisetilstande.«

Derefter blev Formandens Beretning godkendt med alle Stemmer mod én.

Regnskabet.

Efter Fastsættelse af Diæter blev Ordet givet til Forbundet Hovedkasserer Chr. Sørensen, der fremlagde Regnskabet og knyttede enkelte Bemærkninger hertil.

Kontingentet havde i hele den forløbne Kongresperiode givet 5,510,822,85 Kr. Deraf var der til Arbejdsløshedskasserne betalt 4,775,628,98 Kr. Saa det egentlige Overskud blev 735,193,96.

Der var til Strejkefondet overført 914,973,13 Kr. Forbundets Formuefremgang havde været 533,170,11 Kr., hvilket vilde sige en Fordobling. Fremgangen kunde have været endnu større, men man havde betalt Kontingentet for alle Arbejdsløse, der ikke oppebar vedtægtsmæssig Understøttelse, hvilket i hele Kongresperioden beløb sig til 363,207,39 Kr.

Hovedkassereren omtalte sluttelig Pianofortefabriken.

Der blev stillet forskellige Forespørgsler, hvorefter Regnskabet blev enstemmigt godkendt.

Lovændringer.

Der var indkommet en lang Række Forslag, de mest betydningsfulde til Lovenes § 10 vedrørende Arbejdsforholdene. Der førtes en indgaaende Debat herom, hvorunder man særlig diskuterede det store Spørgsmaal om de fremtidige Overenskomstforhold for Jernindustriens Snedkere.

Det vedtoges at nedsætte et Udvalg, der kunde samarbejde de til denne Paragraf indkomne Ændringsforslag.

Som Ændring til Formaalsparagraferne vedtoges bl. a. følgende:

»At søge Lønnen hævet bedst muligt efter Tidsforholdene samt søge Indførelse af Sommerferie med fuld Løn for alle Forbundets Medlemmer« og »At søge gennemført den kortest mulig lovfæstede Arbejdstid i Overensstemmelse med Teknikens Udvikling og Befolkningens Behov« samt »At anvise Arbejde for Forbundets Medlemmer, om muligt gennem obligatorisk Arbejdsanvisning.«

Paa Forslag af Møbelarbejderne, København, vedtoges:

»Arbejdsløse betaler intet Forbundskontingent«.

Odense-Afdelingen fik følgende Forslag tiltraadt:

»Arbejdsløse er kontingentfri. Dog betales Kontingent til Arbejdsløshedskassen, saa længe Vedkommende oppebærer vedtægtsmæssig Understøttelse eller ekstraordinær Understøttelse, der tilnærmelsesvis svarer dertil.«

Endelig vedtoges følgende Forslag fra Viborg:

»For Arbejde i 3 Dage og derover, der falder mellem to Kontingentdatoer, betales Kontingent.«

Det vedtoges at stille et Beløb paa 2000 Kr. til Raadighed til Hjælp for Kolleger, der ønskede at deltage i Kursus paa Esbjerg eller Roskilde Arbejderhøjskole. Endvidere vedtoges det at stille et Beløb paa 2000 Kr. til Raadighed til Afholdelse af særlige Kursus for Tillidsmænd.

Kravet om Bedriftsraad.

Følgende Forslag fra Bygningssnedkernes Fagforening, København, vedtoges enstemmigt:

»For at forbedre Medlemmernes økonomiske Stilling i Almindelighed udtaler Kongressen, at Forbundsledelsen bør sætte virksomt ind for at faa Arbejdsugen betydelig forkortet og søge det tidligere fremførte Krav om Bedriftsraad, økonomisk Demokrati, gennemført, ved snarest at fremsætte disse Krav overfor Regering og Rigsdag for at faa Kravene lovfæstede og igennem De samv. Fagforbund og ved kommende Overenskomstforhandlinger at søge disse Krav gennemført, for derved at bidrage til Styrkelsen af Samarbejdet og Solidaritetsfølelsen i Arbejderklassen, til Værn om Arbejderbevægelsen for at sikre Vejen frem mod Arbejderklassens Overtagelse af den politiske og økonomiske Magt.«

Overenskomstafslutninger.

Vedrørende Kompetence til Afgørelse af Overenskomstafslutninger vedtoges følgende:

»Overenskomster for større Dele af Forbundet kan ikke afsluttes uden at have været udsendt til Urafstemning eller været forelagt et Delegeretmøde til Godkendelse.

Forsaavidt der ved en Forkastelse af et Forslag ikke afgives 60 pCt. Stemmer af det Medlemstal, der fremkommer ved Medlemsoptællingen pr. 31. Marts, skal Hovedbestyrelsen indkalde til et Delegeretmøde, der træffer den endelige Afgørelse.«

Jernindustriens Snedkere.

Med Hensyn til Jernindustriens Overenskomstforhold vedtoges:

»Jernindustriens Snedkere afgør suverænt deres egne Løn- og Arbejdsvilkaar uden Indblanding fra de andre Medlemmer af Forbundet, saa længe Spørgsmaalene, derunder ogsaa Strejker og Lockouter, er begrænset til denne Branche alene.

Ved disse Afstemninger kan kun de, der inden for de forskellige Afdelinger arbejder eller sidst har arbejdet i jernindustrielle Virksomheder, deltage i Afstemningen. Ved Forkastelse kan Hovedledelsen anvende samme Regler, som er anført i Stk. 7.

Sker det herefter, at der ved Fremsendelsen af 2. Varsel fra Arbejdsgiverforeningen inddrages større Dele af Forbundets Medlemmer eller af den organiserede Arbejderklasse i Konflikten, skal Hovedbestyrelsen indkalde til Delegeretmøde eller lade foretage en Afstemning i Forbundets samtlige Afdelinger til Afgørelse af Spørgsmaalet.«

Endvidere vedtoges:

Undtagelse fra disse Afgørelsesregler danner saadanne Tilfælde, hvor De samv. Fagforbunds Generalforsamling træffer Vedtagelser i Henhold til de for samme gældende Love. Skulde disse Love angaaende Løn- og Arbejdsvilkaar ændres væsentligt, skal Forbundsledelsen forelægge disse til Godkendelse blandt Medlemmerne.

Forslag om Arbejdsanvisning.

Følgende Forslag om Arbejdsanvisning vedtoges enstemmigt:

Som et Middel til at raade Bod paa den med Arbejdsløsheden forbundne uheldige Fordeling af det forhaandenværende Arbejde foreslaar Kongressen, at Forbundsledelsen snarest muligt udarbejder Regler om Arbejdsanvisning under en Form, der gør det muligt at praktisere den.

Arbejdsanvisningen skal omfatte de københavnske Afdelinger, eventuelt alle Landets Afdelinger.

Delegeretmøde i Arbejdsløshedskassen.

Formanden, Martin Petersen, aabnede Delegeretmødet og bød velkommen til Direktør Vater og Ekspeditionssekretær Korsgaard fra Arbejdsdirektoratet, der var kommet til Stede.

Beretning.

Formanden aflagde derefter en kort Beretning, idet han udtalte, at Direktør Vater nærmere vilde redegøre for den nye Lov om Arbejdsløshedskasser. Ved sidste Kongres stod man overfor en betydelig Forhøjelse af Kontingentet til Arbejdsløshedskassen, men det var man saa lykkelig at være forskaanet for nu.

Andre Kasser havde allerede været tvunget til at optage Laan eller foretage Kontingentforhøjelser. Det behøvede Snedkerne ikke. Formanden tilbageviste den Antagelse, at det var muligt at foretage en klækkelig Nedsættelse af Kontingentet, saafremt Gælden til Staten blev betalt. Snedkerne var saa godt stillet, at de kunde udnytte den nye Lov i dens fulde Udstrækning.

Regnskabet.

Hovedkasserer Chr. Sørensen fremlagde derefter Regnskabet. Han udtalte, at det største Spørgsmaal i Øjeblikket var, om Kassen kunde bære Krisen. Det var vanskeligt at give et bestemt Svar herpaa, men Kassen havde klaret sig godt i den forløbne Periode. Om det senere — hvis Krisen fortsætter — blev nødvendigt at forhøje Kontingentet, det var umuligt at sige noget bestemt om.

Arbejdsdirektør Vater talte om den nye Lov om Arbejdsløshedskasser og den Adgang, der gennem Loven aabnes for Oprettelse af Fortsættelseskasser.

Direktøren anbefalede kraftigt, at Kongressen paalagde Hovedbestyrelsen, at man traf Forberedelser til Oprettelse af Fortsættelseskasse. I en Tid som denne, hvor man ikke vidste, hvor Kursen bar hen, gjaldt det om at tilsidesætte alle personlige Divergenser og handle.

Det vedtoges med alle Stemmer mod 2 at give Hovedbestyrelsen Bemyndigelse til at undersøge Muligheden for Oprettelse af Fortsættelseskasser. Behandlingen af de indkomne Ændringsforslag til Lovene og Resultatet af Hovedbestyrelsens Arbejde skal derefter forelægges paa et ekstraordinært Delegeretmøde i Juli efter Aarsmødet i Arbejdsløshedskasserne.

Ansættelse af Rejsesekretær.

Som Følge af den tiltagende Uensartethed paa Arbejdspriser og den deraf følgende Konkurrence mellem de forskellige Byer og organiserede Snedkersvende, vedtoges det efter en Debat med 92 Stemmer mod 34 at ansætte en fastlønnet Rejsesekretær, der skal staa til Disposition for samtlige Landets Afdelinger.

Andre Vedtagelser.

Det blev paalagt Hovedbestyrelsen at arbejde hen til, at en lignende Aftale som den af 10. Februar 1906, der er truffet mellem Bygningssnedkere og Tømrere i København, ogsaa bliver gældende for Provinsen.

Paa Forslag af J. M. Jacobsen, København, vedtoges følgende Resolution enstemmigt:

»Kongressen paalægger Hovedbestyrelsen at arbejde for en Revision af Forligsmandsloven, saaledes at Organisationerne har Forligsmandsforslaget i Hænde mindst tre Dage før Stemmeafgivningen slutter.«

Valg af Tillidsmænd.

Efter Fastsættelse af Lønninger gik man over til Valg.

Formanden, Martin Petersen og Hovedkasserer Chr. Sørensen genvalgtes med Akklamation.

Til Rejsesekretær valgtes Niels Madsen, Odense.

Den ny Hovedbestyrelse kom til at bestaa af følgende:

For København: Axel Hansen, H. C. Nielsen og Jes Madsen, alle fra Bygningssnedkerne. Andreas Hansen, J. Rosendahl, Frederik Jensen og Johs. Sonne, alle fra Møbelsnedkerne. H. P. Sejersen, Pianofortearbejderne, og Carl Nielsen, Møbelarbejderne.

For Jylland: Niels Juul, Aarhus, Truelsen, Haderslev, Carl Boeberg, Randers, Chr. Jørgensen, Vejle, og Jens Andersen, Aalborg.

For Sjælland: Jens Petersen, Helsingør, og O. Jørgensen, Roskilde.

For Fyn: Ras. Andersen, Svendborg, og Lauritz Petersen, Odense.

For Lolland-Falster: Jos. Andersen, Stubbekøbing.

Jubilæums-Kongressen i København.

Det vedtoges at holde næste Kongres om 3 Aar, naar Forbundet fejrer 50 Aars Jubilæum. Kongressen holdes i København.

Afslutning.

Paa de skandinaviske Gæsters Vegne bragte August Lindberg, Sverige, en Tak for Deltagelsen i Kongressen. Han komplimenterede Kongressen for den udmærkede og saglige Maade, hvorpaa Debatten var ført. Lindberg var af den Overbevisning, at Kongressens Vedtagelser vilde blive af ualmindelig stor Betydning for det danske Snedkerforbund. Lindberg udtalte Haabet om et fortsat godt skandinavisk og internationalt Samarbejde (Bifald).

Knud V. Jensen, De samv. Fagforbund, takkede paa de danske Gæsters Vegne. Det er med særlig Interesse, vi har set de betydningsfulde Lovændringer, der her er foretaget. Disse Ændringer er i Overensstemmelse med de Tanker, der for Tiden er fremme indenfor den danske Fagbevægelse. Ogsaa Ansættelsen af en Rejsesekretær fandt Taleren meget betydningsfuld.

Formanden, Martin Petersen, sluttede med en Tak til de udenlandske og danske Gæster, og udbragte et Leve for et stærkt internationalt, fagligt Samarbejde. (Hurra!)

Der udbragtes kraftige Leveraab for Martin Petersen og Chr. Sørensen, og man sang Internationale.

Dirigenten, Niels Madsen, udbragte et kraftigt besvaret Leve for Snedkerforbundet, og dermed var Kongressen sluttet.

Lønbevægelser og Konflikter.

Havnearbejdere i Svendborg.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 27. Juni d. A. behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over Overarbejdsvægring ved Losning af Damperen »Eirini N. Rallia«.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Smede og Maskinarbejdere i København hos Blikkenslager-, Gas- og Vandmestre.

I Anledning af, at Gas- og Vandmesterforeningen og Københavns Blikkenslagerlaugs Medlemmer havde modsat sig at give Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Medlemmer den samme Ferieordning, som er gældende for Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, havde Forbundet fremsendt Varsel om Arbejdsstandsning fra Mandag den 4. Juli d. A.

Arbejdsgiverforeningen protesterede mod Lovligheden heraf, og paa denne Foranledning afholdtes den 2. Juli et Fællesmøde med følgende Resultat:

Idet Dansk Arbejdsgiverforening giver Tilsagn om omgaaende at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret, indgaar Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund paa at udsætte Strejkens Ikrafttræden saaledes, at den eventuelt først iværksættes 3 Dage efter at Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sagen foreligger.

Mølleriarbejdere paa Valsemøllen i Esbjerg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 23. Juni behandledes en Klage fra Mølleriarbejderforbundet over, at Firmaet Valsemøllen i Esbjerg havde afskediget 10 Arbejdere i Paaskeugen uden at betale de paagældende, der arbejdede paa fast Ugeløn, Løn for hele Ugen, idet Møllen havde tilbageholdt Lønnen for Skærtorsdag og Langfredag.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, hvorfor Forbundet forbeholdt sig sin Stilling med Hensyn til Sagens videre Fremme.

Mølleriarbejderne paa Toldbodmøllen.

Den 30. Maj afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen foranlediget af en Klage fra Mølleriarbejderforbundet over, at »Toldbodmøllen« havde truffet Aftale med en Møllersvend om, at Firmaet skulde tilbageholde 25 Kr. om Ugen af hans Løn, og at han, da han krævede nogle af de tilbageholdte Penge udbetalt, blev afskediget.

Havnearbejdere ved Losning af Det forenede Dampskibsselskabs Damper »Hjortholm« i Horsens Havn.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 19. Juli 1932 behandledes en Klage fra Havnesammenslutningen over, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer i Horsens Havn havde etableret Arbejdsstandsning ved Losning af Det forenede Dampskibsselskabs Damper »Hjortholm«.

Paa Mødet sluttedes Sagen, idet Arbejdsgiverforeningen gentog deres Erklæring om, at der ikke havde fundet Boycotning af de 6 i Sagen omtalte Arbejdere Sted, og Fagforeningen beklagede den ved Losning af S/S »Hjortholm« den 29. Juni d. A. stedfundne Arbejdsstandsning, som var iværksat under den Forudsætning, at der havde foreligget en Boycotning.

Arbejdsmænd hos Det forenede Dampskibsselskab i Hobro.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 21. Juli 1932 behandledes 2 Uoverensstemmelser mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Havnesammenslutningen vedrørende Mindstebetalingen hos Det forenede Dampskibsselskab samt Losning af M/S »Emma«. Paa Mødet opnaaedes der ikke Enighed, hvorefter Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos A/S Stevedorkompagniet i Esbjerg.

I Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over Mønstringsforholdene i Esbjerg afholdtes den 21. Juli 1932 et Fællesmøde med følgende Resultat:

Parterne er enige om, at den bestaaende Overenskomst vedrørende Mønstringsforholdene og den i Tilslutning dertil afsagte, faglige Voldgiftskendelse skal overholdes i alle dens Ord og Punkter.

Arbejdsmænd hos Entreprenør Ove Christensen, Fredericia.

I Anledning af en Uoverensstemmelse mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Entreprenør Ove Christensen, der har en Del Arbejde ved Bygningen af Lillebæltsbroen i Entreprise, angaaende Arbejdets Betaling, afholdtes den 20. Juli d. A. et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor der ikke opnaaedes Enighed, og Forbundet har derefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Øernes Andelsselskab i Rønne.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 5. August behandledes en Uoverensstemmelse mellem Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund og Øernes Andelsselskab i Rønne angaaende Nedsliskning fra en ny Vægt. Man enedes paa Mødet om at henvise Sagen til hurtig Afgørelse ved en faglig Voldgift.

Prisniveauet.

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget med en samlet aarlig Udgift paa gennemsnitlig 2000 Kr., beregnet efter de i Juli 1914 gældende Priser, er nu ført op til Juli 1932. Opgørelsen er foretaget paa tilsvarende Maade som ved de nærmest foregaaende Beregninger; angaaende Enkeltheder ved Beregningen skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger Nr. 5, 1928.

I nedenstaaende Oversigt er meddelt Resultaterne af den nu foretagne og de nærmest foregaaende Beregninger; endvidere er anført Indekstallet for Prisniveauet (Pristallet), idet Udgiften i Juli 1914 er sat = 100,

	Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper:					Forandring fra April til Juli 1932
	Juli 1931	Oktbr. 1931	Januar 1932	April 1932	Juli 1932	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	pCt.
Fødevarer	995	996	980	980	961	+ 0,1
Klæder, Fodtøj og Vask	356	354	354	369	368	+ 0,0
Bolig	504	504	504	509	509	+ 0,0
Brændsel og Belysning	137	136	136	137	138	÷ 1,4
Skatter, Kontingenter o. lign.	414	414	414	414	438	÷ 4,1
Andre Udgifter	672	672	672	678	683	+ 0,4
Ialt	3078	3076	3076	3087	3097	—
Pristallet	154	154	154	154	155	+ 0,6
„Udgiftstal" i H. t. Lov om Statens Tjenestemænd af 31. Marts 31	—	—	2299	—	—	—

Arbejdsløsheden i Juni 1932.

	Antal Arbejdere pr. Maj 1932	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet ved Udgangen af				
		Juni[1]) 1932	Maj 1932	April 1932	Marts 1932	Juni 1931
Hovedstaden:		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	12731	35,2	32,3	28,5	36,4	8,9
2. Anden Industri m. v.	76248	25,2	23,6	24,3	26,6	14,3
3. Handel	6657	11,2	11,2	11,3	12,1	6,6
4. Arbejdsmænd	38278	23,9	24,6	25,8	31,0	11,5
Ialt	133914	25,1	24,1	24,5	28,0	12,6
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	21546	39,3	32,2	32,9	52,0	6,4
2. Anden Industri m. v	64778	23,5	21,6	21,8	25,1	11,7
3. Handel	8519	12,3	12,2	12,8	13,0	6,6
4. Arbejdsmænd	83845	25,9	27,6	37,7	55,9	10,5
Ialt	178688	26,0	25,3	30,2	41,9	10,3
Hele Landet	312602	25,6	24,8	27,7	35,8	11,3

Samtlige Fag:	1927 pCt.	1928 pCt.	1929 pCt.	1930 pCt.	1931 pCt.	1932 pCt.
Januar	31,8	29,9	27,7	19,9	24,2	34,1
Februar	31,2	26,2	29,7	20,5	24 5	35,9
Marts	26,2	21,6	21,8	15,3	22,1	35,8
April	23,0	16,8	13,3	11,6	15,3	27,7
Maj	19,1	14,2	10,8	9,4	12,3	24,8
Juni	18,0	13,5	10,0	8,7	11,3	25,6[1])
Juli	17,2	13,6	9,6	9,3	11,8	
August	16,4	13,1	9,1	9,0	11,8	
September	16,0	12,2	8,7	9,0	12,1	
Oktober	17,5	14,5	10,1	11,4	15,8	
November	21,8	17,7	13,0	15,5	22,1	
December	31,6	28,4	22,4	25,1	32,2	

[1]) Foreløbige Tal.

Arbejdernes Fællesorganisations Gæstehjem i København.

Arbejdernes Fællesorganisation har nu faaet rejst det længe savnede Gæstehjem i Hovedstaden. Gæstehjemmet, der er beliggende Nattergalevej 32, indviedes d. 4. August og paabegyndte d. 9. August Modtagelse af Gæster.

Tilrejsende arbejdsløse Medlemmer af Arbejdsløshedskasserne har fortrinsvis Adgang til Optagelse paa Hjemmet. — Hvis der er Plads, vil dog ogsaa andre Arbejdssøgende kunne optages.

Betalingen for Logi, Enkeltværelse, er 75 Øre pr. Nat, dog med et Tillæg af 50 Øre for første Nat. Hvis det ønskes, er der Adgang til Hjemmet i 14 Dage. Ved Forudbetalingen herfor betales Tillæget kun for første Nat. Hjemmets Kontor er aabent for Indskrivning af Gæster til Kl. 10 Aften. Efter denne Tid modtages ingen nye Gæster. For indskrevne Gæster er Hjemmet aabent til Kl. 11 Aften.

Gæsterne er pligtige til, forinden der tilstedes Adgang til Opholds- og Sovestuer, at gaa i Bad. Da Gæstehjemmet er anlagt efter de bedst mulige sanitære Forhold, er her rig Adgang for Gæsterne til Brusebade, med varmt og koldt Vand, hver Dag.

Gæstehjemmet raader over 168 Enkeltværelser og en Sovesal til 22 Senge, ialt 190 Senge. Hjemmet er overalt, hvor det har ladet sig gøre, opført af Jernbeton. Til Væggene mellem Soverummene er anvendt brandfri Slaggepladser. Gulvene i de store Toiletrum er belagt med Terrazzo. De øvrige Gulve og Trapperne er belagt med Linotol. I Stueetagen forefindes Kontoret, Spisesal og Opholdssal, medens Soveværelserne er paa 1., 2. og 3. Sal, med 56 Værelser i hver Etage.

Vedrørende Forplejningen kan oplyses, at der gives fuld Kost, 3 Maaltider dgl. i 7 Dage, for 9 Kr. Varme Retter fra 35 Øre. Smørrebrød fra 8 Øre samt Øl til Butikspriser. Selvbetjening, ingen Drikkepenge. Gæsterne er underkastet Hjemmets Reglement.

Omkostningerne og Indretningen af Hjemmet er kalkuleret til 500,000 Kr. Københavns Kommune har ydet et Laan paa 250,000 Kr., rente- og afdragsfrit i 10 Aar. Paa samme Vilkaar har Frederiksberg Kommune ydet 50,000 Kr., Arbejdernes Fællesorganisations Tilskud er 136,000 Kr. Det manglende Beløb skal fremskaffes ved Laan.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1581.

Mølleriarbejdere paa Karensmølle og hos A/S Korn- og Foderstofkompagniet, begge i Aarhus.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 5. April 1932 i Sag Nr. 1581: Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere i Aarhus paa dettes Medlemmer A/S Karensmølle og A/S Korn- og Foderstofkompagniet i Aarhus' Vegne mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Mølleriarbejderforbunds Vegne.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere i Aarhus paa dettes Medlemmer A/S Karensmølle og A/S Korn- og Foderstofkompagniet i Aarhus' Vegne indklaget De samvirkende Fagforbund paa Dansk

Mølleriarbejderforbunds Vegne i følgende Anledning:

Den 15/5 1931 blev der indgaaet en Overenskomst mellem A/S Chr. M. Elgaard og A/S Karensmølle paa den ene Side og Mølleriarbejdernes Fagforening i Aarhus paa den anden Side. De to Selskaber, der har fælles Direktør, Hr. Chr. M. Elgaard, stod begge udenfor Arbejdsgiverforeningen. A/S Chr. M. Elgaard, Hørning St., er et Købmandsfirma med Filialer i Solbjerg, Galten, Stilling og Skanderborg. A/S Karensmølle havde tidligere en Mølle i Hørning, men efter at denne var brændt i Januar 1931, overflyttede Virksomheden sin Fabrikation af Hønse- og Kyllingefoder m. m. til Aarhus, hvor Fabrikationen foregaar i Lokaler, der tilhører A/S Korn- og Foderstofkompagniet i Aarhus, hvilket Selskab ogsaa foretager Lønudbetalingen. Korn- og Foderstofkompagniet, der er Medlem af Arbejdsgiverforeningen, har betydelige Interesser i A/S Karensmølle.

Den ovenfor nævnte Overenskomst indeholder for A/S Karensmølles Vedkommende følgende Bestemmelse:

»2) b. Hvad angaar Korn- og Foderstofkompagniets Fabrikation af Hønse- og Kyllingefoder til A/S Karensmølle i Aarhus, skal A/S Karensmølle yde et Tilskud til hver af de for Tiden beskæftigede 2 Møllersvende paa Kr. 6,60 pr. Uge, hvilket er Differencen mellem almindelig Arbejdsmandsløn, Kr. 50,40, og Kr. 57,00, der udbetales dem hver Uge.«

Overenskomsten er af begge Parter opsagt til Ophør den 1/3 1932, uden at der er opnaaet Enighed om en ny Overenskomst, og Dansk Mølleriarbejderforbund har derefter ved Skrivelse af 1/3, stilet til »A/S Chr. M. Elgaard Karensmølle, Aarhus«, afgivet Varsel om Arbejdsstandsning fra og med 9. s. M., for saa vidt der ikke forinden er opnaaet Enighed om ny Overenskomst.

Paa Henstilling af Arbejdsgiverforeningen udsattes denne Strejke til den 16. Marts, og Sagen kom til Behandling paa et Møde i Arbejdsgiverforeningen Tirsdag den 15. Marts. Arbejdsgiverforeningen protesterede imod, at Dansk Mølleriarbejderforbund paa Grundlag af det afgivne Strejkevarsel lovligt kunde iværksætte Strejke overfor A/S Karensmølle, og henstillede, at Strejken udsattes, indtil Den faste Voldgiftsrets Kendelse forelaa, hvilken Henstilling toges til Følge.

Klagerne har nu under denne Sag gjort gældende, at Mølleriarbejderforbundet er uberettiget til paa Grundlag af det givne Varsel at etablere Arbejdstandsning ved den ovenfor omtalte Fabrikation af Hønsefoder m. m., idet Klagerne — bl. a. under Henvisning til den ovenfor citerede Bestemmelse i Overenskomsten — hævder, at denne Fabrikation ikke foretages af A/S Karensmølle, men af Korn- og Foderstofkompagniet. Dette Kompagni er Medlem af Arbejdsgiverforeningen, og det givne Varsel fyldestgør ikke Septemberforligets Fordringer til et lovligt Strejkevarsel. Men heller ikke for A/S Karensmølles Vedkommende kan Varslet erkendes for lovligt. Direktør Elgaard har nemlig den 1. Marts forhandlet med Foreningen af Arbejdsgivere i Aarhus om Optagelse af A/S Karensmølle, hvilket straks vedtoges af Foreningen, og ved Skrivelse af 2. Marts bekræftede Aktieselskabet denne Begæring om Optagelse fra den 1. Marts at regne. Først den 2. Marts modtog »A/S Chr. M. Elgaard Karensmølle« den Skrivelse, der indeholdt Forbundets Strejkevarsel, altsaa paa et Tidspunkt, da Selskabet var tilsluttet Arbejdsgiverforeningen og derfor havde Krav paa Overholdelse af Septemberforligets Varselsregler. Hertil kommer, at Varslet er uklart affattet med Hensyn til Adressering, idet det ikke klart fremgaar, til hvilket af de to Aktieselskaber »Chr. M. Elgaard« eller »Karensmølle« Varslet er adresseret. Endelig fremhæver Klagerne, at det afgivne Varsel ogsaa maa anses for ulovligt af den Grund, at det virkelige Formaal med Aktionen er at faa ændret Arbejdstid og Lønvilkaar hos A/S Chr. M. Elgaards Filialer, overfor hvilke Arbejdsgiverforeningen ingen Indflydelse har.

Klagerne nedlægger herefter Paastand om, at det af Dansk Mølleriarbejderforbund afgivne Strejkevarsel kendes ulovligt, for saa vidt angaar Standsning af Korn- og Foderstofkompagniets og A/S Karensmølles Fabrikation af Hønse- og Kyllingefoder i Aarhus.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse. De hævder, at det afgivne Strejkevarsel er lovligt, idet den anvendte Fremgangsmaade er ganske normal. Varslet er ikke afgivet overfor A/S Korn-og Foderstofkompagniet, med hvilket Forbundet ingen Forbindelse har. De Indklagede har endvidere fremhævet, at A/S Karensmølle er indmeldt i Arbejdsgiverforeningen netop som Følge af og i Forbindelse med Afgivelsen af Strejkevarslet fra Forbundets Side, saaledes at der faktisk har været Konflikt, da Indmeldelsen fandt Sted, hvorfor Arbejdsgiverforeningen i Henhold til Septemberforligets Punkt 2 har været uberettiget til at yde Virksomheden Støtte.

Hvad først Adresseringen af Varslet angaar, finder Retten ikke at kunne tillægge den af Forbundet begaaede Unøjagtighed nogen Betydning. Det fremgaar af det oplyste, at man ikke tidligere har taget det nøje i denne Henseende mellem Parterne, idet blandt andet selve Overenskomsten, der er underskrevet af begge Aktieselskaber, i Overskriften kun nævner det ene, nemlig »A/S Chr. M. Elgaard, Hørning Station«.

Der maa dernæst gives de Indklagede Medhold i, at det afgivne Strejkevarsel ikke berører »A/S Korn- og Foderstofkompagniet i Aarhus«. Forbundet har kun indgaaet Overenskomst med de to andre i Sagen omhandlede Selskaber, og hvad enten den i Overenskomstens Punkt 2) b nævnte Fabrikation udføres af A/S Karensmølle eller af Korn- og Foderstofkompagniet — hvad der ikke fremgaar klart af de Retten forelagte Oplysninger — er det alene A/S Karensmølle, der ved Overenskomsten har forpligtet sig med Hensyn til det paagældende Arbejdsforhold, ligesom der ved tidligere Uoverensstemmelse alene har været forhandlet med dette Selskab.

Naar Klagerne nu gør gældende, at A/S Karens-

mølle paa Grund af den skete Indmeldelse i Arbejdsgiverforeningen har Krav paa Overholdelse af Septemberforligets Varselsregler, kan der ikke gives dem Medhold heri. Indmeldelsen har efter det oplyste først fundet Sted efter, at det fra Fagforeningens Side var meddelt Direktør Elgaard, at Strejkevarsel nu vilde blive afsendt, og ved Afsendelsen af dette har Forbundet end ikke kendt eller kunnet kende noget til denne Indmeldelse. Under disse Omstændigheder findes det afgivne Strejkevarsel ikke at kunne kendes ulovligt, saa meget mere som Forbundet kunde have valgt den Fremgangsmaade straks at erklære Arbejdsstandsning uden noget Varsel, i hvilket Tilfælde den paafølgende Indmeldelse i Arbejdsgiverforeningen i alt Fald maatte have været uden Betydning.

De Indklagede vil herefter være at frifinde for Klagernes Tiltale, medens Sagens Omkostninger vil være at paalægge Klagerne.

Kendelse.

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 1594.

Tapetserere hos A/S »Magasin du Nord«.

(Et Formandsspørgsmaal.)

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. Maj 1932 i Sag Nr. 1594: De samvirkende Fagforbund for Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sadelmager- og Tapetsererlauget i København og dette igen for Tapetserermester S. Due Kjær.

A/S Magasin du Nord har 2 Værksteder inden for Tapetsererbranchen, *det ene* særlig indrettet for Møbelarbejde, hvor der som Regel beskæftiges 4 Svende og 1 Syerske — den ene Svend indtager Stillingen som mere betroet Arbejder med en ugentlig Løn af 95 Kr. —, *det andet Værksted,* særlig anlagt for Dekorations- og Byarbejde, hvor der som Regel beskæftiges 5 Svende og 6 à 7 Syersker. Til Ledelse af Arbejdet paa disse Værksteder er ansat Tapetserermester S. Due Kjær, der er Medlem af Sadelmager- og Tapetsererlauget i København; desuden er ansat en kontoruddannet Bogholder ved Værkstederne.

Den 1. Februar 1932 afskedigedes en Svend, der havde været ansat paa Dekorationsværkstedet siden 1923 som Tilskærer og Dekoratør til en fast Løn af 475 Kr. pr. Maaned. Han indtog Stillingen som mere betroet Arbejder, idet han i Mesterens Fraværelse modtog Ordre paa Arbejders Udførelse, fordelte Arbejdet mellem de øvrige Svende og Syerskerne, samt foretog Kalkulationer. Samtidig fratraadte en Syerske, der havde Ledelsen paa Systuen. — Den 1. Marts antog Kjær en Tapetserer E. Sporré, der fra 1924 til 1928 havde været Medlem af Sadelmager og Tapetsererlauget og igen var fratraadt som Medlem af Lauget fra 1. Januar 1932, for en Løn af 400 Kr. pr. Maaned. Grunden hertil var, at Kjær ønskede at samle Tilsynet med Værkstedet hos een Person, saaledes at denne navnlig overtog de Funktioner, som den afskedigede Svend og den fratraadte ledende Syerske havde haft.

Da Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund formente, at der ikke i Septemberforligets Punkt 5 var Hjemmel for at ansætte Sporré som Formand, blev Spørgsmaalet forhandlet paa et Møde mellem Hovedorganisationerne den 6. April d. A., uden at Parterne opnaaede Enighed om Spørgsmaalet. Under Medvirkning af Lauget oprettedes derefter en Kontrakt af 14. April mellem Kjær og Sporré, hvorefter der er tillagt Sporré Beføjelse som Arbejdsleder og med Forbud mod at tilslutte sig andre faglige Organisationer end Organisationer af ligestillede Funktionærer.

Ved Klage af 19. April har De samvirkende Fagforbund paa Forbundets Vegne indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa Sadelmager- og Tapetsererlaugets Vegne og dette igen paa Tapetserermester S. Due Kjærs Vegne og paastaaet fastslaaet ved Rettens Kendelse, at E. Sporré ikke kan anses som Formand i Septemberforligets Forstand, medens de Indklagede har paastaaet Frifindelse.

De Indklagede har til Støtte for deres Paastand anført, at Arbejdet paa Dekorationsværkstedet i de senere Aar er blevet betydeligt forøget, og at Virksomhedens Art (Montering af Tæpper og Gardiner) i stort Omfang kræver Kjærs personlige Nærværelse hos Kunderne, hvilket umuliggør det for ham at føre et personligt, effektivt Tilsyn i Værkstedet. Da Sporrés Funktioner er at kontrollere og lede de paa Værkstedet ansatte Svende og Syersker, kan han ikke samtidig staa som Medlem af Forbundet.

Da der ikke kan lægges særlig Vægt paa den foreliggende Kontrakt, der først er oprettet efter, at Sagen har været forhandlet mellem Hovedorganisationerne, og da de Sporré paahvilende Funktioner efter det oplyste ikke er væsentlig andre end de, der paahvilede den afskedigede fast ansatte Svend, og idet Virksomhedens Størrelse heller ikke giver Føje til at foretage Forandring i den hidtil bestaaende Tilstand ved Antagelsen af en Formand i Septemberforligets Forstand, maa der gives Klagerne Medhold i deres Paastand.

Sagens Omkostninger findes hver af Parterne at burde betale med Halvdelen.

Kendelse:

Ovennævnte E. Sporré kan ikke anerkendes som Formand i Septemberforligets Forstand.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Sag Nr. 1995:

Sadelmagere og Tapetserere hos Firmaet Strøjer & Knudsen, Vejle.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. Juli 1932 i Sag Nr. 1595: De samvirkende Fagforbund for Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen for Sadelmager- og Tapetserermestre i Provinsen og denne igen for dens Medlem, Firmaet Strøjer & Knudsen, Vejle.

Under nærværende Sag har De samvirkende

Fagforbund for Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen for Sadelmager- og Tapetserermestre i Provinsen og denne igen for dens Medlem, Firm. Strøjer & Knudsen, Vejle, for Brud paa den mellem Forbundet og Centralforeningen indgaaede Overenskomst.

Af Sagens Oplysninger fremgaar følgende:

Efter at de saakaldte billige Møbler af de senere Aar var bleven en meget fremtrængende Konkurrenceartikel, aftalte Firmaet Strøjer & Knudsen i Vejle, hvis Virksomhed i væsentlig Grad omfattede Fremstilling af saadanne Møbler, med Medlemmer af Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund, at disse skulde udføre dette specielle Arbejde og herfor aflønnes med en ret høj Timeløn, nemlig 1 Kr. 70 Øre. Da Forholdet imidlertid udviklede sig saaledes, at Firmaet ved nævnte Arbejde beskæftigede et stort Antal Lærlinge og kun to Svende, foreslog Forbundet ved Overenskomstforhandlingernes Udarbejdelse af en for de omhandlede Møbelgrupper gældende Akkordprisliste, idet man samtidig meddelte, at Grunden til Ønsket om Akkord bl. a. var den, at man vilde det nævnte Lærlingearbejdsforhold, som man ansaa for uforsvarligt, til Livs. Under 15. Maj 1930 blev derefter indgaaet »Overenskomst angaaende Forarbejdning og Priser paa billige Chesterfield Møbler«, hvori Akkordpriser var fastsatte, og hvori det bl. a. hedder, at »Organisationerne er enige om, at dette Arbejde fremtidig ikke maa udføres paa Timeløn«. I den følgende Tid opstod imidlertid Uoverensstemmelse med Firmaet Strøjer & Knudsen om Betalingen af Arbejdet, og da Firmaet derhos etablerede et Kompagniskab med et af Forbundets Medlemmer, blev Sagen indbragt for Den faste Voldgiftsret (Nr. 1461), der bl. a. henviste det nævnte Forhold til fornyet Undersøgelse ved Mægling. Efter den ved de under Mæglingen fremkomne Oplysninger dertil givne Anledning optoges nye Forhandlinger mellem Organisationerne, og der opnaaedes derefter Enighed om en den 5. August 1931 dateret Overenskomst, hvori det hedder:

»Ved et den 5. ds. imellem Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund og Centralforeningen for Sadelmager- og Tapetserermestre i Provinsen afholdt Møde i Anledning af Forbundets Klage over, at Firmaet Strøjer & Knudsen, Vejle, lader Svende færdiggøre Arbejde, der er paabegyndt af Lærlinge, og aflønner disse Folk med Timeløn, hvilket efter Forbundets Opfattelse er i Strid med den gældende Overenskomst, enedes man om følgende:

Ved Udførelse af Arbejde, hvorfor der i Priskuranten er fastsat Akkordpriser, maa systematisk timelønnet Samarbejde imellem Svende og Lærlinge, saaledes som det praktiseres hos Firmaet Strøjer & Knudsen, ikke finde Sted.

Til Hjælp ved Uddannelse af Lærlinge og ved Færdiggørelse af disse Arbejder, har Firmaet Ret til at ansætte en ugelønnet Svend.«

Denne Overenskomst suppleredes derhos efter senere Forhandling med en saalydende Tilføjelse:

»Denne Ansættelse afskærer ikke Firmaet fra at rejse Krav om Ansættelse af en Værkfører i Septemberforligets Forstand. Dog saaledes, at der ikke i denne Forbindelse, i noget Tilfælde, bliver Tale om mere end een udenfor Akkord beskæftiget Mand.«

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa, at Firmaet aldrig har overholdt den citerede Overenskomst, idet Firmaet hele Tiden har beskæftiget mere end een Svend paa Timeløn i Samarbejde med Lærlingene, nemlig Charles Ernst, der har været lønnet med 1 Kr. 70 Øre pr. Time, Nielsen Rasmussen, der efter den af ham opgivne Aarsindtægt kun har en Timeløn af 1 Kr., og Dyhrberg, der har oppebaaret en fast Ugeløn af 70 Kr. I Tilknytning hertil gør Klagerne gældende, at der fra Firmaets Side — udover det nævnte Overenskomstbrud — har foreligget en Underbetaling i Forhold til de to sidstnævnte Svende. Firmaet har nemlig — hævder Klagerne — under alle Forhandlinger stadig fremhævet, at der med Hensyn til det heromhandlede Arbejde var tilsagt en Timeløn af 1 Kr. 70 Øre, og at Arbejdet ogsaa lønnedes overensstemmende hermed. Ved at lønne de to Svende som ovenfor angivet, er derfor sket en Underbetaling, der for Nielsen Rasmussens Vedkommende udgør ugentlig 24 Kr. 96 Øre eller for 47 Uger fra 1. September f. A. 1173 Kr. 12 Øre og for Dyhrbergs Vedkommende udgør ugentlig 11 Kr. 31 Øre eller for samme Tidsrum 531 Kr. 57 Øre, altsaa ialt 1704 Kr. 69 Øre. Under Henvisning til foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om, at Firmaet dømmes til Efterbetaling af det opgjorte Beløb, og at der ikendes Firmaet en efter Rettens Skøn fastsat Bod.

De Indklagede procederer til Frifindelse. Til Støtte herfor har Firmaet gjort gældende, at det i det hele og store kun er Svenden Charles Ernst, som har arbejdet sammen med Lærlingene til Hjælp ved Uddannelse af disse og ved Færdiggørelse af disses Arbejder, og at der, selv om den overenskomstmæssig fastlagte Grænse er gaaet saa nær som muligt, dog ikke har foreligget et saadant systematisk Samarbejde mellem Svende og Lærlinge, som alene efter Overenskomsten er retsstridig. De Indklagede har derhos benægtet, at der har fundet nogen Underbetaling Sted. Firmaet er ikke overenskomstmæssig forpligtet til at betale en Timeløn af 1 Kr. 70 Øre, og Firmaet har ikke heller paa anden Maade forpligtet sig hertil. De Indklagede har derhos hævdet, at den af Svendene Nielsen Rasmussen og Dyhrberg oppebaarne Aarsindtægt rettelig udregnet svarer til en Timeløn af 1 Kr. 41 Øre og 1 Kr. 64 Øre, og de Indklagede har iøvrigt protesteret imod, at der tillægges Klagernes paa et ganske løst misvisende Grundlag opstillede Beregning nogensomhelst Betydning.

Efter de under Sagen fremkomne Oplysninger maa det anses godtgjort, at det fornævnte Firma, Strøjer & Knudsen, har etableret et Samarbejde med Lærlingene, der i væsentlig Grad overskred det ved Overenskomsten af 5. August 1931 foreskrevne Omfang, og Firmaet, der var bekendt med, at Klagerne ved den indgaaede Overenskomst tilsigtede at ramme et af dem som uforsvarligt anset Arbejdsforhold, findes derfor at have gjort sig skyldig i et groft Brud paa Overenskomsten. Det

maa dernæst efter alt foreliggende anses tilstrækkeligt godtgjort, at Firmaet for den heromhandlede Produktions Vedkommende har tilkendegivet at ville aflønne det timelønnede Arbejde med en Timeløn af 1 Kr. 70 Øre under saadan bindende Form, at i ethvert Fald de to Svende, der har været i fleraarig Tjeneste hos Firmaet, har haft Krav paa at aflønnes overensstemmende hermed. Herefter maa det antages, at der rent bortset fra fornævnte Akkordbestemmelse i et vist Omfang — og i ethvert Fald overfor Dyhrberg — er foregaaet en Underbetaling, hvis nøjagtige Omfang dog ikke kan bestemmes paa det foreliggende Grundlag, og den af Klagerne i saa Henseende formulerede Paastand kan derfor ikke tages til Følge. Under Henvisning til alt foranstaaende vil der være at ikende oftnævnte Firma en Klagerne tilfaldende Bod, der passende findes at kunne bestemmes til 1000 Kr., hvorhos de Indklagede vil have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse.

Det indklagede Firma, Strøjer & Knudsen, Vejle, bør til Klagerne, De samvirkende Fagforbund for Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund, betale en Bod af 1000 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1596.

Landarbejdere
hos Lensgreve J. Wedell-Wedellsborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. Juli 1932 i Sag Nr. 1596: De samvirkende Fagforbund for Landarbejderforbundet i Danmark mod Lensgreve J. Wedell, Wedellsborg.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Landarbejderforbundet i Danmark indklaget Lensgreve J. Wedell med Paastand om, at Indklagede kendes pligtig til

at aflønne de paa Wedellsborg Gods antagne Landarbejdere, der er Medlemmer af Landarbejderforbundet, overensstemmende med den mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og Landarbejderforbundet gældende Overenskomst, saalænge Indklagede ikke lovligt har frigjort sig for denne Overenskomst, samt

at efterbetale til Landarbejderforbundet, hvad han i Henhold hertil har betalt Forbundets Medlemmer for lidt i Tiden siden 1. Novbr. 1931.

Indklagede paastaar Afvisning eller Frifindelse.

Mellem Indklagede og Landarbejderforbundet blev der den 17. Maj 1930 oprettet en Overenskomst gaaende ud paa, at Parterne gensidig vilde overholde de til enhver Tid gældende Overenskomster mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og Landarbejderforbundet i Danmark. Overenskomsten af 17. Maj 1930 blev af Indklagede rettidig opsagt til Ophør den 1. Maj 1931, men Indklagede vedblev foreløbig faktisk at aflønne sine Landarbejdere i Overensstemmelse med Maribo-Overenskomsten, saaledes som denne ændredes ved Forligsmandsforslaget af 5. Maj 1931.

I Sommeren 1931 lod Indklagede imidlertid samtlige Godsets faste Landarbejdere under eet tilkendegive, at de, saafremt de fortsat vilde arbejde paa Godset efter 1. Novbr., maatte finde sig i en Lønnedsættelse, og fra 1. November har han derefter aflønnet dem med 4 Kr. pr. Dag, medens Lønnen i Henhold til Maribooverenskomsten vilde udgøre 4 Kr. 65 Øre pr. Dag i Tiden fra 1. Marts til 14. November og 4 Kr. 15 Øre pr. Dag i Tiden fra 15. Novbr. til 1. Marts.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne i første Række gjort gældende, at Indklagede ved som nævnt i Foraaret og Sommeren 1931 faktisk at følge Maribo-Overenskomsten har bundet sig til vedblivende at overholde den, indtil han ved ny Opsigelse har frigjort sig for den. Denne Betragtning bestrides af Indklagede, der gør gældende, at han ved den stedfundne Opsigelse af sin Overenskomst med Landarbejderforbundet klart har tilkendegivet, at han ikke længere vilde være bundet ved denne Overenskomst. Indklagede henviser derhos til, at han ifølge Rettens Kendelse af 19. Juni 1931 i Sag Nr. 1464 ikke er underkastet Septemberforligets Bestemmelser.

Retten maa give Indklagede Medhold i, at han ikke ved i Foraaret og Sommeren 1931 faktisk at følge Lønbestemmelserne i Maribo-Overenskomsten kan anses som genindtraadt i denne Overenskomst, i hvilken Henseende det særlig skal fremhæves, at det organisationsmæssige Forhold mellem Landarbejderforbundet og en Række Arbejdsgivere, der til 1. Maj 1931 havde opsagt deres Overenskomster med Forbundet, stillede sig uklart og var Genstand for en Strid, der først blev afgjort ved Rettens ovennævnte Kendelse af 19. Juni 1931.

Ved denne Kendelse blev det statueret, at en Gruppe Arbejdsgivere, der havde været Medlemmer af den i 1930 opløste Arbejdsgiverforening for Land- og Skovbrug i Danmark, ifølge Septemberforligets § 13 vedblivende var underkastet Septemberforligets Bestemmelser, ogsaa efter at deres Enkelt-Overenskomster med Forbundet var bragt til Ophør ved Opsigelse til 1. Maj 1931, medens det om 2 andre Grupper Arbejdsgivere, deriblandt Indklagede under nærværende Sag, statueredes, at de med Opsigelse af Enkeltoverenskomsterne maatte anses for frigjorte ogsaa for de dem ved Indgaaelsen af disse Kontrakter paadragne Forpligtelser efter Septemberforliget, idet Kendelsen gaar ud fra, at disse Arbejdsgivere ikke havde været Medlemmer af den opløste Arbejdsgiverforening for Land- og Skovbrug.

Ved Domsforhandlingen under nærværende Sag er det imidlertid blevet oplyst, at Indklagede, Lensgreve J. Wedell, i sin Tid som Forpagter af Tybrind Hovedgaard under Wedellsborg var Medlem af den i 1922 opløste fynske Afdeling af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug, og at Rettens Kendelse i Sag Nr. 1464 forsaavidt hviler paa en urigtig Forudsætning. Idet Klagerne herefter hævder, at Indklagede uanset hvad der er statueret ved Rettens fornævnte Kendelse, maa anses at være Septemberforliget underkastet, gør Klagerne fremdeles gældende, at den af Indklagede fra November 1931 uden om Forbundet etablerede generelle Lønnedsættelse efter sin kollektive Karakter er i Strid med Septemberforliget. Klagerne paa-

staar herefter subsidiært, at Indklagede i hvert Fald kun efter lovlig varslet Lockout kan frigøre sig for den indtil 1. Maj 1931 gældende Aflønning.

Retten maa give Klagerne Medhold i, at Indklagede ikke ved at henvise til Rettens Kendelse i Sag Nr. 1464 kan anse sig for frigjort for Septemberforligets Bestemmelser, idet denne Kendelse for Indklagedes Vedkommende alene statuerer, at Indklagede er frigjort for de ham *ved Indgaaelsen af Enkeltoverenskomsten med Forbundet* paadragne Forpligtelse efter Septemberforliget, men lader uafgjort, om Indklagede *paa andet Grundlag* — saaledes som det nu er oplyst — er undergivet Septemberforliget.

Følgen heraf maa da blive, at Indklagede ved som sket uden om Forbundet kollektivt at nedsætte de ved Overenskomstens Udløb den 1. Maj 1931 faktisk bestaaende Lønningsforhold har handlet i Strid med Septemberforliget, saaledes som dette ved forskellige af Den faste Voldgiftsrets Kendelser er blevet fortolket.

Retten maa imidlertid nære Betænkelighed ved i Anledning at det passerede at paalægge Indklagede en Bod eller tilpligte ham at efterbetale den af Forbundet paastaaede Løndifference. Det skal i saa Henseende fremhæves, at Indklagede har haft god Grund til at opfatte Rettens Kendelse i Sag Nr. 1464 saaledes, at han — i Modsætning til den 1. Gruppe af Arbejdsgivere — i det hele og uden Forbehold var udenfor Septemberforliget, og naar Kendelsen som nævnt bygger paa en urigtig Forudsætning om Indklagedes tidligere organisationsmæssige Stilling, er dette sket, uden at Indklagede har givet nogen Anledning hertil.

Derimod maa Indklagede i Forhold til Landarbejderforbundet kendes pligtig til fra nærværende Kendelses Afsigelse paany at aflønne de paagældende Landarbejdere i Overensstemmelse med Maribo-Overenskomsten, indtil han paa lovlig Maade har frigjort sig.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse.

Den ovennævnte af Indklagede, Lensgreve J. Wedell, foretagne kollektive Nedsættelse af Lønningerne for de paa Wedellsborg Gods ansatte Medlemmer af Landarbejderforbundet har været uberettiget, og Indklagede bør fra nærværende Kendelses Afsigelse indtil videre aflønne de paagældende Landarbejdere overensstemmende med den mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug for Maribo Amt og Landarbejderforbundet gældende Overenskomst. Iøvrigt bør Indklagede for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Sag Nr. 1600.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S Glud & Marstrands Fabrikker.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 20. Maj 1932 i Sag Nr. 1600: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og dennes Medlem A/S Glud & Marstrands Fabrikker mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Forbundet igen paa to nærmere angivne Grupper af Medlemmers Vegne.

A/S Glud & Marstrands Fabrikker, der hidtil har drevet Virksomhed dels paa Kapelvej, dels i Løve Allé, har med Udgangen af 1931 overtaget de A/S Carl Lunds Fabrikker hidtil tilhørende Bygninger, beliggende i Carl Lundsgade, med tilhørende Maskiner. Hensigten hermed har bl. a. været efterhaanden at overflytte Virksomheden fra Fabrikken paa Kapelvej, der er utidssvarende, til de større og mere moderne indrettede Lokaler i Carl Lundsgade, hvorefter Fabriksanlæget paa Kapelvej skal nedlægges. Efter Overtagelsen af Fabrikken i Carl Lundsgade har Glud & Marstrand vedblivende beskæftiget de der ansatte Maskinarbejdere, medens det dog var Hensigten efterhaanden at overflytte de Maskinarbejdere, der havde været i Selskabets Tjeneste paa Kapelvej, og i det hele først og fremmest at bevare disse Folk i Selskabets Tjeneste. De fra Carl Lund overtagne Maskinarbejdere havde beholdt deres hidtidige Lønninger, der laa noget højere end de tilsvarende paa Fabrikken paa Kapelvej, idet deres sædvanlige Antagelsesløn var 142 Øre pr. Time. Den 2. April overflyttedes de første 2 Arbejdere fra Kapelvej til Carl Lundsgade, og da Glud & Marstrand ikke vilde udbetale dem den højere Løn, som de andre Arbejdere her havde, forlod de den 11. April Arbejdet. Den 15. April mødte 11 Mand fra Kapelvej til Arbejde paa Fabrikken i Carl Lundsgade, deriblandt de fornævnte 2 Mand, der af Firmaet var opfordret til paany at træde i Arbejde. Den 20. April afholdt Maskinarbejderne et Klubmøde, hvor der blev rettet Bebrejdelser mod de 11 Mand, fordi de arbejdede for lavere Løn, og den 21. April nedlagde de Arbejdet. Firmaet indberettede Arbejdsstandsningen til Jernindustriens Sammenslutning, der paaklagede Forholdet overfor Smede- og Maskinarbejderforbundet, uden at det lykkedes at tilvejebringe en Ordning, og der har den 26. April forgæves været afholdt Mæglings- og Timandsmøde.

Under denne Sag har derefter Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og dennes Medlem A/S Glud & Marstrands Fabrikker indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Forbundet igen dels paa de nævnte 11 Mands Vegne for Brud paa Septemberforligets Punkt 2, dels paa de øvrige paa Fabrikken beskæftigede 36 Smede og Maskinarbejderes Vegne for Brud paa Septemberforligets Punkt 4.

For de 11 Mands Vedkommende gør Klagerne gældende, at de ved den uvarslede Arbejdsstandsning har overtraadt Septemberforligets Punkt 2. For de øvrige Arbejderes Vedkommende gør Klagerne gældende, at de har chikaneret de 11 Mand, blandt andet ved at kalde dem Skruebrækkere og Løntrykkere, og derigennem tvunget dem bort fra Arbejdet, hvorved de i Strid med Septemberforligets Punkt 4 har blandet sig i Arbejdsgiverens Valg af Arbejdskraft. Med Hensyn til begge Forhold gør Klagerne gældende, at Forbundet har

paadraget sig Medansvar ved at stille sig ganske solidarisk med Arbejderne. Klagerne nedlægger herefter Paastand om, at den paaklagede Arbejdsstandsning og det paaklagede Indgreb i Arbejdsgiverens Ret til at anvende den efter hans Skøn passende Arbejdskraft kendes ulovlig, og at der i den Anledning paalægges de Indklagede en Bod fastsat efter Rettens Skøn.

Klagerne hævder, at den af A/S Carl Lunds Fabrikker drevne Virksomhed ikke mere eksisterer, og at Glud & Marstrand ikke er bundet ved de Lønaftaler, der maatte have bestaaet for denne Virksomheds Vedkommende. At man har valgt at betale de fra Carl Lund overtagne Arbejdere den samme Løn, som de tidligere har faaet, kan ikke forpligte Glud & Marstrand til at give deres egne Folk, der blot er blevet flyttet fra et Fabrikslokale til et andet, en højere Løn.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse. De gør gældende, at Forholdet i Virkeligheden er det, at Glud & Marstrand har overtaget og fortsat den af Carl Lunds Fabrikker hidtil drevne Virksomhed og derfor er bundet ved de for denne gældende Overenskomster og Aftaler, indtil disse paa lovlig Maade bringes til Ophør. Blandt disse Aftaler er for Smedes og Maskinarbejderes Vedkommende en bestemt Antagelsesløn, for Tiden 142 Øre pr.Time, som Firmaet ogsaa har anerkendt i Gerning ved at give de nyantagne Arbejdere denne Løn. Men den samme Løn maa — efter de Indklagedes Mening — da ogsaa tilkomme Arbejdere, der fra Glud & Marstrands andre Virksomheder overflyttes til Virksomheden i Carl Lundsgade.

De Indklagede kan under disse Omstændigheder ikke anerkende, at de 11 Mand ved at nægte at arbejde for en lavere Løn har gjort sig skyldig i ulovlig Arbejdsstandsning, men i alt Fald bestrides det, at Forbundet staar bag ved denne Arbejdsnedlæggelse, idet man fra Afdelingens Side tværtimod har opfordret dem til at blive i Arbejdet og tilkendegivet dem, at de i modsat Fald handlede paa eget Ansvar. Endvidere bestrides det, at de andre Arbejdere skulde have chikaneret de 11 Mand ud af Arbejdet, selv om det er rigtigt, at der er blevet rettet Kritik imod dem. De Indklagede besværer sig derhos over, at man fra Glud & Marstrands Side nu har nægtet at forhandle med Arbejdernes hidtidige Tillidsmand, Bærentzen, uagtet han hele Tiden har fungeret som saadan. De Indklagede kræver derfor, at Bærentzen fortsat anerkendes som lovlig valgt Tillidsmand for Smedeforbundet Medlemmer i Virksomheden i Carl Lundsgade.

Saafremt Glud & Marstrand blot havde købt en Fabriksbygning med Maskiner og hertil overført en andet Steds drevet Virksomhed, er det ganske klart, at de for den paagældende Fabrik tidligere bestaaende Lønaftaler maatte være dem uvedkommende, men efter alt, hvad der foreligger, hvad Smedefaget angaar, og navnlig under Hensyn til, at man har beholdt hele den gamle Stab af Arbejdere, der udgør et betydeligt større Antal end de fra Kapelvej overflyttede, finder Retten for dette Fags Vedkommende at maatte give de Indklagede Medhold i den Betragtning, at Glud & Marstrand maa være stillet som den, der har overtaget en bestaaende Virksomhed, og derfor maa være bundet ved de for denne Virksomhed hidtil gældende Lønaftaler. Som Følge heraf har de fra A/S Carl Lund overtagne Arbejdere haft Krav paa at oppebære samme Løn som tidligere, hvad Glud & Marstrand jo ogsaa har respekteret, ligesom man har aflønnet — og maattet aflønne — nyantagne Arbejdere i Overensstemmelse hermed. Men det kan under disse Omstændigheder ikke antages, at Arbejdere, der hidtil har været beskæftiget paa en anden af Glud & Marstrand drevet Virksomhed, skulde være anderledes stillet. De findes derfor at maatte have Krav paa den samme Løn som nyantagne Folk. Med Hensyn til denne Løns Størrelse finder Retten det unødvendigt at komme ind paa, hvad herom er anført under Proceduren, idet det er uomtvistet, at Antagelseslønnen faktisk har været 142 Øre pr. Time. En Konsekvens af det her anførte bliver, at Tillidsmand Bærentzen maa anerkendes som saadan.

Medens de indklagede 11 Mands Lønkrav saaledes findes at have været berettiget, har de ikke desto mindre ved kollektivt og uden Varsel at nedlægge Arbejdet gjort sig skyldig i Overtrædelse af Septemberforligets Pkt. 2, hvorved bemærkes, at Lønspørgsmaalet i sig selv kunde give rimelig Anledning til Tvivl. Efter Omstændighederne findes der dog at kunne bortses fra Bod.

Hvad de øvrige Arbejdere angaar, findes det ikke godtgjort, at de har presset de 11 Mand til at nedlægge Arbejdet, ligesom Retten for Forbundets Vedkommende ikke finder at kunne forkaste det af de Indklagede anførte.

Herefter vil Arbejdsnedlæggelsen være at kende ulovlig, medens de Indklagede iøvrigt vil være at frifinde for Klagernes Tiltale.

Sagens Omkostninger vil være at udrede med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Den ovennævnte Arbejdsstandsning har været ulovlig. Iøvrigt bør de Indklagede for Klagernes Tiltale fri at være.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Sag Nr. 1608.

Murersvende og Murarbejdsmænd hos Tømrermester J. P. Jarlstrup.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16/6 1932 i Sag Nr. 1608: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Tømrerlaug og dettes Medlem, Tømrermester J. P. Jarlstrup mod Murersvendenes Fagforening af 1919 og Murarbejdsmændenes Fagforening.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Tømrerlaug og dettes Medlem, Tømrermester J. P. Jarlstrup indklaget Murersvendenes Fagforening af 1919 og Murarbejdsmændenes Fagforening for Brud paa Septemberforligets Punkt 2 og de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

Anledningen hertil er følgende:

Tømrermester Jarlstrup paabegyndte i Efteraaret 1931 for egen Regning Opførelsen af en Beboelses-

bygning i Brønshøj. Murerarbejdet blev overdraget til en Murermester, der ikke kunde gennemføre det paa Grund af sine økonomiske Vanskeligheder, men maatte fratræde i Januar 1932. Der blev derefter truffet den Ordning, at Murersvendene og Murarbejdsmændene arbejdede direkte for Tømrermester Jarlstrup, og der blev i den Anledning, under Medvirken af de paagældende Fagforeninger, oprettet særlige Overenskomster med Jarlstrup, hvorved denne indgik paa at betale i Henhold til de i Faget gældende Overenskomster, Akkorderinger og Aftaler. Ifølge Overenskomsten med Murersvendene skulde Arbejdet tilses af Byggeforetagendets Arkitekt, Jarlstrup, der er en Søn af Tømrermesteren, medens Arbejdet skulde ledes af Murerformand Peter Petersen, der i Forvejen var ansat som Formand ved Murerarbejdet paa Bygningen.

Tømrermester Jarlstrup, der efter det oplyste maa antages at være heftig og ubehersket og vanskelig at samarbejde med, blandede sig imidlertid selv stadig i Sagerne, og dette førte til bestandige Rivninger mellem ham og Formand Petersen. — Blandt andet var der gentagne Gange Uoverensstemmelser angaaende Udbetalinger til Formanden eller Svendene. Disse blev dog hver Gang ordnet ved Fagforeningens Mellemkomst, og Arbejdet fortsattes indtil den 13. April. Denne Dag havde Jarlstrup et heftigt Sammenstød med en af Murersvendene, hvoraf Følgen blev, at saavel Murersvendene som Murarbejdsmændene samme Dag forlod Arbejdet, der ikke senere er blevet genoptaget.

Efter at Jarlstrup ved Henvendelse til Fagforeningen forgæves havde opfordret Murersvendene til at gaa i Arbejde igen, meddelte han den 20. Apr. Fagforeningen, at Arbejdet nu vilde blive fortsat paa anden Vis, udbad sig Opgørelse over det udførte Arbejde og opfordrede Svendene til at fjerne deres Tøj og Værktøj fra Byggepladsen.

Efter et forgæves Forsøg paa at faa Arbejdet færdigggjort ved Hjælp af to Murermestre fra Provinsen, henvendte han sig en Maaneds Tid senere til Arbejdsgiverforeningen, og den 23. Maj afholdtes et Møde i Arbejdsgiverforeningen med Repræsentanter for de to Fagforeninger. Her blev der fra begge Sider stillet Forligsforslag, men Forlig kom ikke i Stand, da Fagforeningerne stillede Krav om, at Jarlstrup ved selve Forliget skulde forpligte sig til at betale en betydelig Erstatning saavel til Murersvendene som til Arbejdsmændene, medens man paa den anden Side holdt paa, at Spørgsmaalet om Spadserepenge skulde afgøres af Murerlaugets faglige Voldgiftsretter.

Sagen er derefter indbragt her for Retten, hvor Klagerne har nedlagt Paastand om, at den iværksatte Arbejdstandsning kendes ulovlig, og at Murersvendenes Fagforening og Murarbejdsmændenes Fagforening ikendes en efter Rettens Skøn passende Bod, der kan tjene som Erstatning for det Tab, der er paaført Tømrermester Jarlstrup.

De indklagede Fagforeninger har paastaaet Frifindelse, idet de gør gældende, at Jarlstrups Forhold overfor Arbejderne har været af en saadan Art, at Arbejdsnedlæggelsen har været fuldt berettiget. Men endvidere gør de gældende, at Jarlstrup Gang paa Gang har gjort sig skyldig i Brud paa de indgaaede særlige Overenskomster, idet han dels har nægtet at foretage Udbetalinger, som han efter disse har været forpligtet til, dels ikke har villet respektere Bestemmelsen om, at Arbejdet skulde ledes af Formanden, men bestandig blandet sig i dennes Dispositioner.

De Indklagede har derfor paa deres Side paastaaet Arbejdsgiverforeningen paa Jarlstrups Vegne dømt for Overenskomstbrud og tilpligtet at betale en Erstatning, der for Svendenes Vedkommende er ansat til 6000 Kr., for Arbejdsmændenes til 3000 Kr., samt endelig Jarlstrup idømt en Bod efter Rettens Skøn for hans brutale Adfærd overfor sine Arbejdere, og dernæst kendt pligtig til at udbetale alle færdige Akkorder med deres Paalydende, samt Murerformandens Tilgodehavende, der er blevet tilbageholdt.

For saa vidt Murarbejdsmændenes Fagforening særlig har bestridt Arbejdsgiverforeningens og Tømrerlaugets Ret til at antage sig Jarlstrups Sag, idet det her drejer sig om særlige Overenskomster, der ikke er indgaaet af Jarlstrup i Egenskab af Tømrermester eller som Medlem af sin Organisation, bemærkes, at de nævnte Organisationer efter Omstændighederne ikke har savnet Føje.

Hvad dernæst angaar Jarlstrups Forhold overfor de indgaaede Overenskomster, drejer det sig dels om Uoverensstemmelser, der er blevet jævnet ved Fagforeningens Mellemkomst, dels om Tilbageholdelsen af Murerformandens Tilgodehavende, hvorover endelig Opgørelse først er tilsendt Jarlstrup efter Arbejdsstandsningen. Der er fra Jarlstrups Side under Sagen afgivet bindende Tilbud om Udbetaling af ethvert Tilgodehavende i Henhold til de foreliggende Opgørelser, og der findes ikke paa disse Punkter Føje til at ikende nogen Bod. Hvad Jarlstrups personlige Optræden angaar, vil det under denne Sag være at afgøre, hvorvidt den har givet berettiget Anledning til Arbejdsnedlæggelsen, medens dens Bedømmelse iøvrigt falder uden for nærværende Rets Kompetence.

Sagen drejer sig herefter alene om Arbejdsstandsningen, hvis direkte Anledning var Jarlstrups Optræden den 13. April. Det er herom oplyst, at Jarlstrup gik hen til en Svend, der af Formanden var sat til et bestemt Arbejde i en Butik, og forlangte, at han skulde forlade dette, hvad Svenden nægtede at gøre under Henvisning til, at han alene havde at rette sig efter Formandens Ordre. Trods Jarlstrups Benægtelse maa det efter de for Retten afgivne Forklaringer antages, at Jarlstrup derefter i Vrede har væltet en stor og tung Buk, hvorpaa Svenden stod og arbejdede, saa at Svenden faldt ned paa Gulvet, og derpaa vist ham ud og kastet hans Værktøj ud af Butikken.

Naar denne Optræden fra Jarlstrups Side ses paa Baggrund af, hvad der iøvrigt er oplyst, blandt andet, at han ca. 8 Dage i Forvejen under en Forhandling havde udvist voldelig Adfærd imod Murerformand Petersen, kan Retten ikke finde, at den skete Arbejdsnedlæggelse har været ubeføjet, ligesom det ikke med Rimelighed har kunnet forlanges, at Arbejdet skulde genoptages uden passende Garantier mod en Gentagelse. Dernæst maa det be-

mærkes, at Jarlstrup i Stedet for at henvende sig til sin Organisation for ved dens Hjælp at opnaa en Ordning, selv den 20. April har afskediget Svendene og søgt at klare sig paa anden Maade. Der vil herefter ikke kunne statueres ulovlig Arbejdsstandsning, for saa vidt angaar Tiden indtil 23. Maj, da Mødet i Arbejdsgiverforeningen fandt Sted. Men noget andet er, at en derefter forsat Blokade af Arbejdspladsen maa anses for ulovlig, hvorved bemærkes, at Jarlstrup under Sagen har forbundet sig til at overdrage Arbejdet til en Mester, der er Medlem af Murerlauget, og truffet Aftale med en saadan. Herefter bør Arbejdet uopholdelig genoptages.

Hvad angaar Fordringen om Spadserepenge til Svendene og Arbejdsmændene, finder Retten ikke paa det foreliggende Grundlag at kunne tage Stilling til dette Krav, som derfor vil være at henvise til faglig Voldgift.

Efter det anførte bliver der ikke Spørgsmaal om at paalægge nogen Bod.

Sagens Omkostninger vil — blandt andet under Hensyn til, at de Indklagede har været uvillige til at indgaa paa et rimeligt Forlig — være at udrede af hver af Parterne med Halvdelen.

Kendelse:

Den ovennævnte Arbejdsnedlæggelse kan ikke betragtes som ulovlig. Kravet om Spadserepenge henvises til faglig Voldgift. Arbejdet bør uopholdelig genoptages.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 250 Kr.

Sag Nr. 1609.

Kvindelige Bladbude
hos Nordsjællands Venstreblad i Hillerød.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 8. August 1932 i Sag Nr. 1609: De samv. Fagforbund for Kvindeligt Arbejderforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og dennes Medlem »Nordsjællands Venstreblad«.

Under denne Sag har De samv. Fagforbund for Kvindeligt Arbejderforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og dennes Medlem »Nordsjællands Venstreblad« i følgende Anledning:

Ved en mellem Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Kvindeligt Arbejderforbund truffet Aftale, der har fundet Udtryk i en i April—Maj stedfunden Brevveksling mellem Bladudgiverorganisationen og Forbundet, blev Betalingen for Udbringelse af de 3 Blade i Hillerød fastsat for hvert Avisbud til 14 Kr. ugentlig for indtil 200 Eksemplarer og 50 Øre mere pr. Uge for hver 10 Eksemplarer derover. Ved en den 30. December 1919 indgaaet skriftlig Overenskomst mellem de tre Hillerødblade: »Nordsj. Venstreblad«, »Frederiksborg Amts Avis« samt »Nordsj. Soc.-Dem.« paa den ene Side og Kvindelige Arbejderes Fagforening paa den anden Side indgik de nævnte Blade paa at yde Avisbudene et efter Pristallet nærmere reguleret Dyrtidstillæg til den ovennævnte Grundløn.

Overensstemmende med disse Vedtagelser har »Nordsj. Venstreblad« aflønnet de 3 Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund, der besørgede Udbringelsen af dette Blad, indtil Bladet fra 1. April d. A. overgik fra at være Morgenblad til at blive Eftermiddagsblad. Med denne Ændring i Bladets Udgivelse for Øje opsagde Bladet i Begyndelsen af Marts d. A. uden Varsel til eller Forhandling med Forbundet de 3 Budkoner til Fratrædelse fra 1. April og indførte en ny Ordning om Bladets Udbringelse med et større Antal Drenge, der hver for sig erholder en betydelig lavere Løn end den for Budkonerne aftalte.

Ved Skrivelse af 12. Marts protesterede Kvindeligt Arbejderforbund overfor Redaktøren af »Nordsjællands Venstreblad« imod, at Bladet saaledes havde opsagt de paagældende Kvinder uden at have frigjort sig for den bestaaende Overenskomst, men erklærede sig forøvrigt villig til Forhandling om Sagen. En saadan Forhandling blev imidlertid ved Skrivelse af 21. s. M. afvist af Bladudgiverorganisationen med den Begrundelse, at de stedfundne Opsigelser efter Organisationens Opfattelse var fuldt ud lovlige.

Under nærværende Sag har Klagerne hævdet, at de Indklagede ved det passerede har gjort sig skyldige i Overenskomstbrud og paastaaet dem ikendt en Bod.

De Indklagede, der paastaar Afvisning eller Frifindelse, gør gældende, at der ikke mellem Parterne foreligger nogen Overenskomst, der kræver Opsigelse i Forhold til Forbundet, men kun en Lønaftale indtil videre. De Indklagede henviser i saa Henseende navnlig til, *at* de ovennævnte Lønaftaler ikke indeholder noget Opsigelsesvarsel, medens en senere særlig, fra den almindelige Aftale noget afvigende, Overenskomst af 4. Juli 1924 mellem Forbundet og »Frederiksborg Amts Avis« udtrykkelig foreskriver et Opsigelsesvarsel paa 3 Maaneder, samt til, *at* Kvindeligt Arbejderforbund aldrig under de i 1919—20 stedfundne generelle Drøftelser af Dyrtidstillægsordninger for de under Arbejdsgiverforeningen hørende Medlemmer, der beskæftigede Medlemmer af Forbundet, har paaberaabt sig at have Overenskomst om Udbringelse af Blade med Organisationen af Bladudgivere i Provinserne. Endelig gøres det af de Indklagede gældende, at Lønaftalen af 1919 var baseret paa Bladets Udbringelse om Morgenen, medens det efter 1. April d. A. drejer sig om Omdeling af et Eftermiddagsblad, der maa foregaa langt hurtigere, altsaa om et Arbejde af anden Art end det oprindelig forudsatte.

Retten maa — uanset de af de Indklagede fremhævede Omstændigheder — give Klagerne Medhold i, at der ved den i April—Maj 1919 trufne Lønaftale er etableret et kollektivt Overenskomstforhold mellem Parterne, som ifølge Septemberforliget kun har kunnet opsiges med 3 Maaneders Varsel fra en af Siderne. Da derhos den planlagte og fra 1. April iværksatte Ændring i Tiden for Bladets Udgivelse og Omdeling ikke skønnes at have været af saa væsentlig Betydning, at den oprindelige Lønoverenskomst uden videre kan anses som bortfaldet, maa det statueres, at Bladet ved uden Varsel overfor Forbun-

det eller uden Forhandling med dette at indføre den ovennævnte nye Lønningsordning har begaaet Brud paa den bestaaende Overenskomst, hvorfor Bladet findes at burde erlægge en Kvindeligt Arbejderforbund tilfaldende Bod paa 300 Kr.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse.

Nordsjællands Venstreblad har ved Indførelsen af den ovennævnte nye Lønningsordning ved Bladets Udbringelse gjort Brud paa den bestaaende Overenskomst med Kvindeligt Arbejderforbund og bør til Forbundet erlægge en Bod paa 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1611.

Brødkuske hos Bagerfirmaet Kastrup & Hagstrøm.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 29. Juli 1932 i Sag Nr. 1611: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Afdeling, Brødkuskenes faglige Forening mod Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bagerlaug og dettes Medlem, Bagerfirmaet Kastrup & Hagstrøm.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Afdeling, Brødkuskenes faglige Forening, indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bagerlaug og dettes Medlem, Bagerfirmaet Kastrup & Hagstrøm, for Brud paa den bestaaende Overenskomst.

Det fremgaar af Sagen, at der under 11. August 1930 mellem Københavns Bagerlaug og Brødkuskenes faglige Forening er vedtaget et »Løn- og Arbejdsregulativ for Arbejdere over 20 Aar, for Chauffører over 18 Aar, der er beskæftiget med Befordring af Brød fra Fintbrødsbagerier i København og Omegn«, hvis § 1 er saalydende:

»For Kuske og Chauffører, der beskæftiges med Befordring af Brød, og som overfor Mesteren har Ansvaret for Betalingen af det ham solgte Brød, er Ugelønnen Kr. 63.

For Kuske og Chauffører, der kun den halve Arbejdstid er beskæftiget med Befordring af Brød, er Ugelønnen Kr. 57.

For Hjemmearbejdere, cyklende og gaaende Bude er Ugelønnen Kr. 57.

Overarbejde betales med Kr. 1,60 pr. Time.

Regulativets § 2 bestemmer bl. a., at »Arbejdstiden er saavel Hverdage som Søn- og Helligdage 8 Timer pr. Dag plus to Timers Spisetid« med en en hel ugentlig Fridag; § 3 foreskriver et Opsigelsesvarsel fra begge Sider af 7 Dage; ifølge §§ 5 og 6 betales i Sygdomstilfælde fuld Løn for indtil de første 3 Dage og ved indtræffende Ulykkestilfælde under Arbejdet en Godtgørelse af 3 Kr. pr. Dag, regnet fra Ulykkesdagen, indtil Arbejdet genoptages, dog kun, indtil den lovformelige Ulykkesforsikring træder i Kraft. Endelig erholder enhver Arbejder, som har været i Arbejde i samme Virksomhed fra 1. Oktober til 1. Juni, 6 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Løn.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa, at Bagerfirmaet Kastrup & Hagstrøm, — efter i flere Aar at have beskæftiget tre Personer som Chauffører og Brødkuske og lønnet disse overensstemmende med den gældende Overenskomst, — under 5. November 1931 med den ene af disse, L. Rasmussen, har oprettet en særlig Kontrakt, og at Firmaet derpaa betydede den anden, Jacobsen, at han, saafremt enslydende Kontrakt ikke blev underskrevet, vilde faa sin Afsked, hvorefter ogsaa han underskrev saadan Kontrakt.

I den med L. Rasmussen indgaaede Kontrakt, der i Genpart er fremlagt under Sagen, hedder det i

§ 1.

»Fra 18. Oktober 1931 forhandler Rasmussen pr. Automobil de i Firmaets Bageri fremstillede Brødsorter og erholder herfor en Provision af 20 pCt. af Brødets *en gros Pris,* Rugbrød dog undtaget. For det Brød, Rasmussen medtager, er han pligtig til at aflægge Regnskab og betale samme Dags Eftermiddag og Aften. Firmaet tilbagetager ikke Brød, som ikke maatte være solgt, ligesom eventuel Kreditgivning til Rasmussens Kunder er Firmaet uvedkommende« og i

§ 2.

»Fra førnævnte Dato køber og overtager Rasmussen Firmaets Chevroletvarevogn, K 21050, for en Pris af 800 Kr., hvilket Beløb afdrages med 15 Kr. ugentlig, første Gang den 24. Oktober 1931. Indtil hele Købesummen er betalt, er Vognen at betragte som Firmaets Ejendom. Rasmussen forpligter sig til at holde Vognen i samme Stand, som den var ved Overtagelsen, indtil sidste Afdrag er betalt« og i

§ 3.

»Skat, Forsikring, Garage, Benzin, Olie og Vedligeholdelse af Bilen samt andre Udgifter ved dens Drift betales af Rasmussen og er Firmaet uvedkommende«.

Ifølge § 4 er Rasmussen forpligtet til udelukkende at forhandle de af Firmaet fremstillede Brødsorter, hvorhos Kontrakten efter § 5 er gældende i 5 Aar fra 1. November 1931 at regne, ligesom Rasmussen efter § 6 er pligtig til, hvis Kontrakten ikke overholdes, at betale Firmaet en Bod paa 10.000 Kr.

Denne Kontrakt er — hævder Klagerne videre — i Strid med den gældende Overenskomst og er kun et Forsøg paa fra Firmaets Side at skaffe billigere Arbejdskraft. Kontrakten er ensidig i Firmaets Farvør og hjemler dette Arbejdets Udførelse paa Betingelser, der er ringere end de, som Overenskomsten foreskriver. De to Kontraktunderskrivere er ikke selvstændig erhvervsdrivende Brødforhandlere; de arbejder kun for Firmaet. Det er ganske samme Arbejde, som udføres; nu som før er det Firmaets Brød, som udbringes til dets Kunder i dets egne Vogne, Chaufførerne, der nu forhandler paa egen Risiko og har overtaget flere Aar gamle Vogne, som næppe kan holde Afbetalingsperioden ud, kan ikke antages at ville opnaa

den Fortjeneste, der skal ydes efter Overenskomsten, der sikrer dem — foruden den faste Ugeløn en særlig Betaling for Overarbejde, en vis Godtgørelse i Tilfælde af Sygdom og Ulykkestilfælde samt Ferie. Under Henvisning hertil har Klagerne paastaaet de to Kontrakter kendt ugyldige og Firmaet ikendt en Bod, fastsat efter Rettens Skøn.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De hævder, at de paagældende Kontrakter er indgaaet uden nogetsomhelst Tryk fra Firmaets Side; Rasmussen fremsatte selv Anmodning desangaaende, og Jacobsen, der nogen Tid efter blev afskediget, fordi han ikke kom rettidig om Morgenen, bad derpaa om at blive ansat paa samme Vilkaar som Rasmussen, hvad Firmaet indgik paa. Kontrakterne er ikke oprettede for at skaffe Firmaet en billigere Arbejdskraft; de er kun Udtryk for en praktisk Omlægning af Arbejdet til Fordel for begge Parter og indeholder ingen usædvanlige Vilkaar. Forholdet er endelig det, at de to Kontrakt-Underskrivere ved den etablerede Ordning har haft en langt større Indtægt, end Overenskomsten vilde have indbragt dem, idet de udover den hidtidige Kundekreds har skaffet sig nye Kunder og derfor nu medtager til Salg større Partier end før. Der foreligger derfor ikke noget Brud paa Fagets Overenskomst, de paagældende er selvstændige Næringsdrivende, og Overenskomsten indeholder ingen Bestemmelse om, at et Laugsmedlem ikke skulde kunne bortgive Kørslen til en Brødhandler, der kører for egen Regning.

Efter alt foreliggende finder Retten at maatte give Klagerne Medhold i deres Paastand om, at det ved de paagældende Kontrakters Bestemmelser etablerede Forhold er stridende mod den gældende Overenskomst. Selv om Udbringelse og Salg af Firmaets Varer i Tiden efter Kontrakternes Indgaaelse er foregaaet under den ændrede Form, at Forhandlingen sker for Rasmussens og Jacobsens egen Regning, skønnes disses Stilling dog efter de for deres Virksomhed afstukne Rammer ikke at kunne betegnes som egentlige Brødforhandlere, men at maatte sidestilles med Brødkuske. Det er dernæst vel ikke godtgjort, at de paagældende i det siden Kontrakternes Oprettelse hengaaede Tidsrum har oppebaaret en Fortjeneste, der ligger under den overenskomstmæssige, og Rasmussen har som Vidne forklaret i de forløbne Maaneder at have haft en Indtægt, der endog er væsentlig højere, idet han dog har angivet endnu ikke at have haft Udgifter til Reparation af den fire Aar gamle brugte Automobil; men der haves paa den anden Side ingensomhelst Sikkerhed for eller tilstrækkelig begrundet Formodning om, at Salgsmulighederne ikke i de kommende Aar vil kunne forandre sig saaledes, at de paagældende, der efter Kontrakten selv skal bære Risikoen ved Tab, nedadgaaende Omsætning, Ændringer i Salgsmarkedet, glider ind i et Arbejdsforhold, der er økonomisk ringere end den Stilling, som hjemles dem ved den gældende Overenskomst, der sikrer en fast Minimums-Indtægt og ved sine fornævnte øvrige Bestemmelser i flere Henseender paa gunstig Maade har underbygget Medlemmernes Arbejdsstilling.

Denne Betragtning har saa meget større Betydning, som der i de indgaaede Kontrakter ikke findes optaget Bestemmelser, der beskytter de to Kontraktunderskriveres Salgsomraade eller begrænser Firmaet i dets Adgang til Dispositioner, der under den ene eller den anden Form maatte kunne forringe Chancerne og Omfanget for Varesalget, hvorved navnlig ogsaa fremhæves, at de paagældende, hvis Salget maatte vise en nedadgaaende Fortjeneste, er afskaaret fra at søge denne suppleret ved anden Forhandling af Brød, idet de efter Kontrakten er forpligtede til udelukkende at forhandle de af Firmaet fremstillede Brødsorter og ikke under nogen Form medtage eller forhandle Brød fra noget andet Bagerfirma eller Brødfabrik. Hertil kommer yderligere, at Kontraktunderskriverne, selv om de i Tidens Løb maatte finde det ønskeligt at frigøre sig for det indgaaede Arbejdsforhold, er afskaaret fra at opsige dette med sædvanligt Varsel, idet Kontrakten er bindende for et saa langt Tidsrum som 5 Aar og først kan bringes til Ophør med tre Maaneders Varsel til 1. November 1936.

Endelig er der — som ovenfor angivet — til Opfyldelse af Kontrakterne fra Rasmussens og Jacobsens Side knyttet en Bestemmelse om øjeblikkelig og skadesløs Betaling til Firmaet af en Konventionalbod paa 10.000 Kr. Selv om Forholdet derfor maatte være det, at Jacobsen og Rasmussen i det forløbne første halve Aars Tid af den femaarige Kontraktperiode har haft en større Indtægt end den hidtil oppebaarne, kan denne Omstændighed ikke være den eneste bestemmende. Det afgørende maa være en Vurdering af den ved Kontrakterne i disses Helhed opnaaede Stilling, og under Henvisning til alt foranstaaende skønnes denne Stilling ved sine usikre samt organisationsmæssig ukontrollable og samtidig vidt bindende Vilkaar at maatte betegnes som saavel faglig som økonomisk ringere i Sammenligning med Overenskomstens Vilkaar. Herefter vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, hvorhos der vil være at ikende det ommeldte Firma en Ordensbod, stor 100 Kr. De Indklagede vil endelig have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

De to forommeldte mellem Bagerfirmaet Kastrup & Hagstrøm og L. Rasmussen og Jacobsen indgaaede Kontrakter kendes ugyldige. Til Klagerne betaler det nævnte Firma en Ordensbod, stor 100 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 5 * KØBENHAVN DEN 15. SEPTBR. 1932 * 29. AARGANG

Arbejderklassen og Verdenssituationen.

Af Oscar Hedberg.

Fagforeningsbevægelsen er selvfølgelig ikke kun en økonomisk Sammenslutning af Arbejdere, der i en fælles Aktion i Stedet for hver for sig tiltvinger sig en saa høj Løn som muligt for deres Arbejde. Hvis den ikke var noget andet og mere, vilde den simpelthen ikke kunne eksistere, i hvert Tilfælde ikke som en Bevægelse, som Dag for Dag under skiftende Konjunkturer og øvrige sociale Forhold hævder sin omend ikke netop afgørende saa i alle Tilfælde medbestemmende Betydning, og selv om den moderne Fagforeningsbevægelse i de forskellige Lande Gang efter anden har maattet drage sig ud af faglige Stridigheder med et Nederlag for, hvad disse enkelte Stridigheder gjaldt, saa kan det jo ikke fornægtes, at Fagforeningsbevægelsen i sin Helhed er betydeligt stærkere nu end nogensinde, tiltrods for at den i nogle Lande foreløbig er illusorisk eller ophævet paa Grund af diktatoriske Forhold.

Med Fagforeningsbevægelsen har Organisationstanken faktisk bevist sin Nødvendighed for Udviklingen, enten denne gaar ud paa Fremskridt eller Bagstræv. Magt er langt fra altid det samme som bærende Idé; det ser man i Italien, hvor den sociale Tilstand bevisligt nærmer sig den russiske før Revolutionen (dokumenteres bl. a. i en nylig paa Tysk udkommen Bog: »Mussolini ohne Maske« af A. Kurella); selv om der findes et italiensk fascistisk Parti, saa er dette ingen social Bevægelse med et opretholdende Idéprogram; Fascismen er en reaktionær Modstand mod den sociale Udvikling, som saaledes i Italien i nogen Tid ikke skal foregaa efter demokratiske Principper, men i sociale Paroksysmer, af skiftevis revolutionær og kontrarevolutionær Art. En Gang før eller senere vil det fascistiske Diktatur i Italien blive styrtet ved en revolutionær Aktion. Paa Grund af sin totale Mangel paa Idé kan Fascismen, nemlig ikke glide over i en evolutionær Tilstand, der normalt regulerer Samfundsforholdene; Fascismens Væsen er ikke Fornuft, men Fornuftstridighed. Fra historisk Synspunkt set kan denne Fornuftstridighed dog gøre positiv Nytte ved at gøre en Tilstand saa uudholdelig, at den tilsidst styrter sammen af sig selv og saaledes maa vige for andre Forhold, der saa maa være fremskridtstjenlige, og et Lands Fornuftstridighed kan jo ogsaa virke erfaringsmæssigt advarende for andre Lande; men om det gælder at gøre Udviklingen saa human og jævnt løbende som muligt, er selvfølgelig saadanne Tidsforeteelser som Fascismen til at beklage. Den sovjetrussiske Terror mod frit Tænkende er naturligvis ogsaa beklagelsesværdig, og man kan langt fra være sikker paa, at der i nær Fremtid vil blive social Retfærdighed ud af den med saa megen teoretisk Intensitet igangsatte Opbyggelse af et nyt Samfundssystem; men man maa dog ikke forveksle det russiske Sovjetregime med den italienske Diktaturvælde; thi selv om det vel kan siges, at Fascisme havde visse Betingelser i den italienske Folkekarakter, ligesom Sovjetdiktaturet havde (og tilsyneladende vedblivende har det) i den russiske Folkekarakter, saa er der dog saa stor Væsensforskel paa disse Diktaturer, at de absolut ikke kan bedømmes som ét. At Rusland saavel som alle andre Lande skal gennem en demokratisk Udviklingsfase, eller en tilsvarende saadan, før det, der indesluttes i Socialismens Idéologi, kan virkeliggøres, er sikkert, og trods alle Paastande i Henhold til det som kaldes for Kommunisme, om at f. Eks. Femaarsplanen er en sidste Etape før den socialistiske Samfundsordning, er den efter alle Tegn at dømme en kapitalistisk Fase i en noget anden Form end den hidtil gængse, og staar saaledes ikke Socialismen som Virkelighed nærmere end alle andre Lande, hvor Kapitalismen har maattet assimilere eller i det mindste associere sig med Demokratiet for at kunne fuldkommengøre sig selv.

Men den temmelig stærke Idé i den russiske Reorganisering af Riget har, omend i en Tillempelse, som strider mod den vesterlandske Kulturbevidsthed, Socialismen som Virkelighed, som Endemaal, medens derimod den italienske Fascismes Fraseologi (som ikke maa forveksles med Ideologi, hvoraf Fascismen ikke har nogen) er et Forsøg til Reaktion mod Socialismen, paa Grund af den af Verdenskrigen foraarsagede socialpsykologiske Abnormitet. Medens man i Sovjetrusland baserede Opbyggelsen af Riget paa Fagforeningsbevægelsen og saa at sige paatvang den en for Sovjetregimen

formaalstjenlig socialistisk Idéologi, opløste man i Italien Fagforeningsbevægelsen som Magt, og for de Organisationer, man tillod og autoriserede, udstedtes Forbud mod al Idéologi. De Skæbner, som har ramt Fagforeningsbevægelsen i Rusland og Italien, sætter Fagforeningsbevægelsen som Magtfaktor i Relief; de beviser nemlig, at den er nødvendig som Idéfaktor for en Kulturskaben og en Hindring for den kulturfjendske Bagstræv.

Man kan jo ikke kalde det for Idé, at en Organisations Medlemmer skal have nogle Øre mere i Timen; men paa den anden Side vilde det maaske være vanskeligt at opnaa denne Lønforhøjelse, hvis der ikke var saa at sige ideelt Formaal dermed. Man kan jo henvise til, at der findes f. Eks. primitivt levende Folkeslag med en af klimatiske Forhold begunstiget Kamp for Tilværelsen, som ikke er ulykkeligere end i materiel Henseende bedre situerede Kulturmennesker; Fattigdommens Forbandelse er næsten ligesaa meget af aandelig Beskaffenhed som materiel, det er sikkert ogsaa mindst ligesaa meget det aandelige som det materielle, som har været Drivkraften i Arbejderklassens Rejsning ved faglig Organisering; Normalarbejdstiden f. Eks. er jo ikke kun et økonomisk Spørgsmaal, men ogsaa et moralsk, intellektuelt, ja, tilmed etisk, æstetisk, religiøst m. m. Det er ikke min Hensigt her nærmere at behandle Spørgsmaalet om Marxismens Sandhed eller ej, men det kan vedrørende Fagforeningsbevægelsen i Egenskab af kun en økonomisk Kamporganisation eller en meget mere omfattende Bevægelse, f. Eks. en Kulturbevægelse, fremhæves som et tungt vejende Argument, at ligesaa sikkert som at Verdenskrigen var en økonomisk Krig, hvortil alt af saavel materiel som aandelig Struktur var mere eller mindre tjenlige Attributer, og at Verdensforholdene derefter faktisk har været en Slags økonomisk »Efterkrig«, hvis Resultater i Dag er ganske ubestemmelige, hvis det drejer sig om »Genoprejsning« af den gamle Verden, ligesaa sikkert er det, at Kapitalismen ikke mindst med og efter Verdenskrigen har bekræftet den materialistiske Historieopfattelses Sandhed, endskønt den vedblivende har sine saakaldte Videnskabsmænd til at forkvakle Begreberne derhen, at det for Arbejdernes Vedkommende skulde gælde om først at tage Hensyn til saa meget andet og mange andre, inden de krævede den fulde Godtgørelse for det præsterede Arbejde, og Forsikring mod den for hele deres Eksistens truende Arbejdsløshed. Kapitalismen har ingen Idéologi; den forsvarer sig ganske vist med baade Ideologier og Fraseologier, som den maa leje og egentlig betale meget dyrt, men aldrig vil kunne blive Ejer af, fordi den ifølge sin Natur slet intet kan eje, men selv er et mangfoldigt Redskab for enkelte Individers profane og helt og holdent uprincipielle, asociale og ukulturelle Kamp for Tilværelsen. Kapitalismen kan ikke med et eneste Argument bevise eller med en eneste Terminologi paavise, at den er en i Henhold til Nødvendighed eller principielt Ønske fra et større eller mindre Antal om Forholdene fuldt bevidste Individer generel Foreteelse; skal man bedømme den som System og karakterisere dens Beskaffenhed som saadant, saa leverer den med sine Virkninger for Menneskeheden i Egenskab af saavel enkelte Individer som Nationer, Folk og Klasser m. m. i den Grad Beviser for sin Urimelighed, Meningsløshed, Planløshed, Dumhed, Brutalitet m. m., saa at det, ifald det skal nævnes i Forbindelse med Definitionen System, maa betegnes et Vanvidets System.

Man kan godt give dem Ret, der siger, at Kapitalismen kun kan afskaffes ved, at man uden egentlig at kæmpe mod den erstatter den med andre Levemaader, i hvilke der naturligvis saa helst skulde være System; og System kan kun det kaldes, der udtrykker og ivaretager fælles Interesser. En saadan vital Erstatning for den kapitalistiske Selvhævdelse er et Produktionssystem, der ikke kun er interesseret i og ansvarligt for Fremstillingen, men ogsaa for Fordelingen af Varerne. Som det nu er, er jo en Landmand i sin fulde Ret til at brænde Brødkornet, endskønt der er utallige Mennesker, som mangler Brød, og naar han gør det, er det fordi det ifølge den Produktions- og Fordelingsmaade, han anser at være det eneste System, der duer, slet ikke kan betale sig for ham at sælge det. Det er jo klart, at om denne Landmand og mange andre Landmænd og Besiddere med ham bliver ved med at tro paa og tillempe et saadant saakaldt System, endskønt det periodevis og for hver Gang værre, lægger sin ruinerende Planløshed for en Dag, saa er det Landmændene og Besidderne, der er noget i Vejen med. Hvis man fremkaster den Tanke, at det ikke vil vare ret længe, før det ikke kan betale sig for strengt taget nogen Kapitalist at være Besidder i Henhold til den nu som System gældende Ejendomsret, saa vil der blive svaret, at vi befinder os i en Krise, der har været mange Kriser og de har været forbigaaende alle, og vi kommer nok ud af denne ogsaa. Men denne Bevisførelse er i alle Henseender negativ som Argumentering for Opretholdelsen af Ejendomsretten i dens for Tiden gældende Beskaffenhed; thi enten man opfatter Kapitalismen som et vitalt Livssystem eller som kun et Middel for Tillempelsen af et eventuelt endnu vitalere System, saa rammer Kriserne enten det ene eller det andet System, og virker i Lighed med rent organiske Kriser i Længden nedbrydende og til Slut helt ødelæggende: enten bliver den Maade, som kaldes for System, ubrugeligt, eller Menneskene, der lever efter dem, ødelagte. Faren er allerede nu overhængende.

Imidlertid er Kapitalisme i Dag ikke det samme som i dens Oprindelse, dens Begyndelse, eller for at tale med Gustav Bang, som »Kapitalismens Gennembrud«. I sin store Bog med dette Navn (udkommen 1902) skriver Bang bl. a. følgende, som ikke mindst den danske Fagforeningsbevægelse og Arbejderbevægelsen i det hele taget, der sikkert kan anses høre til de kampdygtigste Arbejderorganisationer i Verden, har bekræftet med sin Virksomhed: »Samfundet er en Organisme, er som et levende Væsen, sammensat af en Uendelighed af Celler, der alle virker sammen. Livsfornødenhedernes Tilvejebringelse er den store Nerve, der strækker sig gennem hele denne Organisme og forbinder alle dens enkelte Led med hverandre

til en Helhed. Ethvert Kulturprodukt, selv det mest aandelige, kan i sidste Instans spores tilbage hertil. Til enhver Ændring i den Maade, hvorpaa Livsfornødenhederne tilvejebringes og fordeles mellem Samfundets forskellige Led, svarer en Ændring i Samfundsbygningen, det vil sige et Stykke Udvikling. Al Historie udspringer fra denne Kilde. Som enhver anden Organisme befinder Samfundet sig i stadig Udvikling. Efterhaanden som Produktionsforholdene ændrer sig, fødes der nye Kræfter; skridtvis, men ustandselig arbejder de sig frem; der er en evig Kamp mellem det gamle, som svinder, og det ny, som kommer; Aar efter Aar skydes overlevede Rester fra svunden Tid til Side. Saaledes skifter Samfundet bestandig Karakter, ikke ved pludselige Spring, men ved en grundig Vækst paa det gamle Grundlag. Nutiden er aldrig et Brud med Fortiden, kun en Følge af den.«

Til denne klare Analogi føjer Bang følgende særlig for vor Tid gyldige Ord: »Revolution« og »Evolution«, »Omvæltning« og »Udvikling« er i Virkeligheden to Ord for det samme Begreb. En voldsom Rystelse indtræder kun, naar uddøde Fortidslevninger har lagt sig saa stærkt i Vejen for nye Kræfter, at disse maa sprænge dem med Magt i Stedet for at fjerne dem med Lempe.«

Lige efter Verdenskrigens Ophør fik det sociale Spørgsmaal en stærk akut Aktualitet, i flere Lande gjaldt det for Alvor »med Magt« eller »med Lempe«; hvor det kom til »Revolution« og »Omvæltning« og »voldsom Rystelse«, havde man Kapitalister og politiske Magthavere (eller rettere sagt Magtmisbrugere), som hverken vilde eller kunde have den historiske Opfattelse, som fremgaar af Gustav Bangs ovenfor anførte Analogi, og Arbejderklassen var ikke stærk nok til bevidst eller ubevidst at hævde den som en evolutionær Nødvendighed. I disse Lande udartede det sociale Spørgsmaal til en »voldsom Rystelse«, der blev en Kamp om den mere eller mindre brutale Magt, og i kun et Land, nemlig Rusland, sejrede Proletariatet, som saaledes der blev den brutale Magthaver. Jeg vil ikke hermed sige noget som helst om, hvad den russiske Revolution har skabt eller vil komme til at skabe i Retning af social Retfærdighed og Humanisme; endskønt jeg er Socialdemokrat og nærer en sikkert uovervindelig Antipati mod Vesterlandets Kommunisme og Kommunister, saa ønsker jeg som socialistisk Kulturmenneske, at det sovjetrussiske Eksperiment vil lykkes og jeg støtter det efter bedste Evne, om ikke for andet, saa for at Tilstanden hurtigst muligt skal glide ind i den demokratiske Fase, som indebærer Arbejderklassens Selvstændighed og muliggør Overgangen til Socialismen. Men i Lande som Danmark og Sverige, og af større England og Frankrig, hvor Kapitalismen i vis Grad var begyndt at associere sig med den generelle Kultur (dog ikke skabt den, som visse stærkt kapitalistisk inficerede Videnskabsmænd hævder), fandt ganske vist under stærke Pres en Potensering af Samfundsopgørelsen Sted, Fagforeningsbevægelsen maatte være med til adskillige Styrkeprøver i Lønkonflikter og intensive Kampe, og i politisk Henseende maatte Arbejderklassen i sin Helhed Gang paa Gang erobre nye Stillinger eller forsvare gamle; men det hele har dog for disse Landes Vedkommende gaaet over i en stabilere evolutionær Fase, Fagforeningsbevægelserne er blevet sociale Institutioner, som enhver i Samfundet maa regne med, og man kan i politisk Henseende ikke regere uden Hensyn til Arbejderklassen, i visse Lande kun med dens Bistand. Samfundsudviklingen er i disse Lande udviklet til at være en Slags Afvikling af de Samfundsforhold, som kaldes det kapitalistiske System. Kun i en Nation, der hører til de større og ældre Kulturlande, er Opgørene mellem gammel og ny Tid udartet til Voldsomhed og saa godt som desperat Klassekamp, nemlig Tyskland, hvor Arbejderklassen for sine Opofrelser baade under og efter Verdenskrigen er blevet belønnet med en saa uhyggelig social Mishandling, at den maa betegnes som strengt taget ubeskrivelig. Aarsagerne hertil skal vi ikke komme ind paa her; kun maa det, for i nogen Grad at antyde den tyske Arbejderklasses eventuelle Udsigter til bedre økonomiske og i det hele taget sociale Kaar, paapeges, at den i mangt og meget har betydeligt klarere Linjer for et maalbevidst socialt Fremskridt end f. Eks. Frankrigs og Englands Arbejderklasse, og selv om den tyske Arbejderklasse har betydeligt svækket sin egen Kampdygtighed i den desperate Klassekamp med Uenighed, Splittelse, indbyrdes Stridigheder mellem Kommunisme og Socialdemokrati, saa har Splittelsen dog tiltrods for alle kommunistiske Forsøg ikke kunnet direkte ramme Fagforeningsbevægelsen, og det synes jeg vidner om, at den tyske Arbejderbevægelse paa det væsentligste Omraade, nemlig det økonomiske, har en vis Stabilitet.

Imidlertid vilde, uafhængigt af Arbejderorganisationernes Styrke i de forskellige Lande, den privatkapitalistiske Produktion, saadan den nu er beskaffen, i alle Tilfælde være blevet uholdbar. »De frie Kræfters Spil« tror kun nogle af de mere enfoldige Kapitalister paa. Konkurrence med billige Priser har ogsaa vist sig at være utjenlige for Kapitalismen. En Rationalisering uden andet Formaal end at den ene Kapitalist skal kunne tjene flere Penge end hans Konkurrent, har man i Tyskland lært at kende i dens uhyggeligste Form. Ogsaa i de andre ekstremt kapitalistiske Lande har Rationaliseringen hidtil vist sig som kun en Forbandelse, f. Eks. i Amerika (det privatkapitalistiske »Paradis), men i intet andet Land er det blevet vist, hvor skæbnesvanger den er for især Arbejderklassen og iøvrigt for alle Samfundsklasser. Der har den dog vist til hvilket Vanvid Kapitalisterne kan drive det, naar de sætter enorme Pengeværdier paa »Spil«, ved uden andre Beregninger og afgørende Hensyn end til Profitbegæret at fuldkommengøre Produktionen. Man paalagde Tyskland en enorm Krigsgæld, som det af flere Grunde ikke kunde betale (den rent psykologiske Grund var ikke den mindst betydende: ikke en eneste Tysker vilde eller følte sig forpligtet til at betale); Landet havde ofret alt i Verdenskrigen, dets Valuta var ødelagt i Bund og Grund, Middel-

standen var ruineret (for hvilket den nu hævner sig paa Arbejderklassen ved at bekende sig til Hitlers abnorme og blodige Evangelium), dets Industri var blevet utidsmæssig i teknisk Henseende, den manglede Kapital; og saa gav man det store, kortfristede Laan til at rationalisere sin Industri, saa det kunde producere og tjene Penge — til at betale Krigsgælden. Rationaliseringen blev gennemført med ægte tysk Energi, Brutalitet og Nøjagtighed. Millioner af Arbejdere blev arbejdsløse, tiltrods for at der produceredes under Højtryk. Tyskland kom atter med paa Verdensmarkedet med billige Varer. Prisfaldet begyndte, alle Industrilande ramtes af dette, ikke mindst Tyskland selv, der ved den stadig mere fuldkomne Rationalisering og den dermed afstedkomne Arbejdsløshed alt mere og mere forringede den indenlandske Købeevne. Og saa indtraf den Dag, hvor Tyskland erklærede, at det kunde ikke betale de kortfristede Laan, langt mindre Krigsgælden. Det havde to Gældsforpligtelser, der gjorde gensidig Tjeneste som Bevisførelse for at Pligtopfyldelsen var ganske umulig, ja simpelthen utænkelig: Hvis de kortfristede Laan skulde betales (hvilket der i Øjeblikket slet ikke kunde blive Tale om), saa blev der intet til at betale Krigsgælden med, og hvis Krigsgælden skulde betales efter Aftale, saa vilde der aldrig blive noget til de kortfristede Laan. Det var Bedrageri fra de tyske Kapitalisters Side, thi det har ikke et eneste Øjeblik været deres Hensigt at betale Krigsgælden efter den trufne Aftale, og Bedrageri fra Laangivernes Side var det ogsaa, thi de laante Milliarderne ud med det Forsæt, at de gennem mange Aar skulde give høje Renter i Form af Krigsgælden, som den tyske Kapitalisme med sin for de laante Penge gennemførte Rationalisering skulde presse ud af Tysklands Befolkning, især dens Arbejderklasse. Forsøget mislykkedes. Og hvorfor mislykkedes det? Det er blevet sagt, at det var fordi der var for hasaderet og iøvrigt i Strid mod selv de mest primære Love for Verdensøkonomien, der tilmed ramtes af en af de mange Kriser, som anses høre til »Systemet«, endskønt man endnu véd hvorfor og hvorledes de opstaar. Grunden er imidlertid den simple, at med Rationaliseringen har Kapitalismen i dens hidtil generelle Virkninger umuliggjort sig selv som suverænt herskende økonomisk Magtfaktor. Man skal ikke vente, at Kapitalisterne frivilligt eller i mere eller mindre modvillig Erkendelse af deres egen Mangel paa Evne afstaar fra Suveræniteten; men Forholdene vil i det mindste tvinge dem til at revidere deres Opfattelse af Forholdet mellem Produktion og Forbrug, mellem Kapital og Arbejde, mellem Fremstillingsevne og samtlige Samfundsklassers Købekraft, og hvorledes man heri skulde komme uden om Arbejderklassen er ikke til at regne ud for selv den mest durkdrevne Kapitalist. Jeg tror ikke at Kapitalismen vil blive afskaffet i den nærmeste Tid, men jeg er overbevist om, at dens fortsatte Bestaaen er ubønhørligt betinget af, at den »udvikler« sig i Retning af en Socialisering af sit generelle Væsen, og naar vi har faaet Kapitalismen derhen, at den ikke kan eksistere uden at blive alt mere og mere socialiseret, da har den socialistiske Grundidé, som har været den bærende i alt hvad Arbejderklassens faglige og politiske Organisationer har udrettet, for Alvor slaaet Rod, og Kulturudviklingen kan fortsættes efter en fornyende Syntese. Man kan, hvor meget man vil plastre paa det nuværende System, som paa Grund af sin Struktur af alles Kamp mod alle, Individualismen, egentlig ikke er noget System; dets Tid som suverænt Princip er ude. Socialiseringen af Kapitalismen begyndte allerede ved, at Kollektivismen, som er Kimen til det, der i Udviklingsforløbet skal blive Kapitalismens Frugt, begyndte sin Virkeliggørelse i Arbejderklassens organisatoriske Selvhævdelse.

Man skal være meget pessimistisk for at tro, at vor Kultur er tilendebragt ved at Kapitalismen brager sammen, i Stedet for at lade sig socialisere og sluttelig afskaffe; men paa den anden Side skal man være ligefrem sygeligt optimistisk for at mene, at Kapitalismen vil kunne fortsætte som hidtil uden at lade sig ændre. Historisk Bevidsthed plejer ikke at være Folks stærke Side, selv ikke historiske Forskeres, men det er ellers ikke vanskeligt at faa Øje paa, hvorledes det sociale Fremskridt har fundet Sted i Kraft af Arbejderklassens økonomiske Selvhævdelse og dermed kulturelle Selvuddannelse, og paa Trods af strengt taget alle andre Samfundsklassers enten Uforstaaelse eller Modstand. Man har ikke kunnet hindre dette Fremskridt i at præge Aandslivet, hvor det i Videnskab, Kunst og Digtning genspejles i mange forskellige Teoretiseringer og Argumenteringer for eller mod eller objektivt, i Symboler og Sublimeringer m. m. Arbejderne selv har nok mange Gange syntes, at Konflikter og faglige Kampe for et Par eller nogle Øre mere eller mindre i Timen var formaalsløse, og til Tider har de vel ogsaa ment, at uundgaaelige Lønnedsættelser var ensbetydende med et Nederlag for den Sag, de havde eller vilde kæmpe for; men hvor store vitale Spørgsmaal har det, naar det kom til Stykket, ikke drejet sig om, naar der ved Forhandlingsbordene kæmpedes om fattige Øre. Ved Forhandlingsbordene, de faglige saavel som de politiske, har Vedtagelsen fundet Sted, som i Løbet af ikke engang et halvt Aarhundrede har forvandlet hele det menneskelige Liv i saa godt som alle dets Forhold.

Lønbevægelser og Konflikter.

Dansk Arbejdsmandsforbunds Blokade overfor Skanderborg Amt.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 15. August behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over de af Dansk Arbejdsmandsforbund og De samv. Fagforbund overfor Dansk Arbejdsgiverforening fremsendte Varsler om Sympatiblokade i Anledning af Dansk Arbejdsmandsforbunds Konflikt med Skanderborg Amt, idet Dansk Arbejdsgiverforening formente, at den efter Varslerne iværksatte Blokade, efter sin Virkning maatte være ulovlig.

Paa Mødet opnaaedes ingen Enighed og Dansk Arbejdsgiverforening forbeholdt sig at lade Spørgsmaalet afgøre ved Den faste Voldgiftsret.

Dansk Arbejdsmandsforbund og Entreprenørforeningen.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 12. Juli behandledes en Klage fra Entreprenørforeningen over, at Dansk Arbejdsmandsforbund havde nægtet at deltage i en faglig Voldgift til Afgørelse af, hvorvidt Foreningens Opsigelsesgrundlag for Overenskomsten for Mergelarbejde i Tønder Amt maatte være tilstrækkeligt.

Paa Mødet enedes man om at anmode Dommer Pihl om at komme til Stede ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen, hvor man forespørger Dommeren, om han mener, at hans Kendelse af 5. April d. A. skal staa ved Magt, hvis det ikke kan paavises, at det Mergelarbejde for Raaager Mergelleje, der er udført efter Kendelsens Afsigelse, er underbetalt i Henhold til Overenskomsten af 5. April 1930 (Mergeloverenskomsten). Svarer Dommer Pihl bekræftende herpaa, frafalder Arbejdsgiverne Krav om faglig Voldgift, svarer han benægtende, indgaar Dansk Arbejdsmandsforbund paa at tage faglig Voldgift.

Chaufførør hos A/S Den danske Mælkekondenseringsfabrik, Horsens.

I Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at A/S Den danske Mælkekondenseringsfabrik i Horsens dels havde afskediget en Chauffør, fordi denne havde indtaget sin medbragte Frokost i Jerslev Kro, og dels udstedt et almindeligt Forbud mod, at Chauffører spiste deres Frokost andre Steder end paa Fabrikken, og betydet dem, at de, saafremt de overtraadte dette Forbud, vilde blive afskedigede, afholdtes d. 19. Juli 1932 et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor det imidlertid ikke lykkedes at opnaa Enighed, og Forbundet forbeholdt sig derfor sin Stilling.

Bødkere hos Firmaet Alfred Olsen & Co.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 2. August behandledes et Formandsspørgsmaal vedrørende Bødkere hos Firmaet Alfred Olsen & Co. Sagen havde været behandlet paa et tidligere Møde og var af De samvirkende Fagforbund indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Paa Mødet enedes man om en Ordning, saaledes at Firmaet ikke lægger nogen Hindringer i Vejen for, at den i Sagen omhandlede Arbejder staar som Medlem af Bødkerforbundet, og man enedes endvidere om, at De samvirkende Fagforbund trækker Klagen tilbage.

Elektrikere hos A/S Glud & Marstrand.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 6. August behandledes en Klage fra Dansk Elektrikerforbund over, at A/S Glud & Marstrand dels havde undladt at opfylde et givet Løfte om Akkord paa et bestemt Stykke Arbejde, dels havde foretaget en formentlig ulovlig Afskedigelse.

Da der ikke paa Mødet opnaaedes Enighed, forbeholdt Forbundet sig at føre Sagen videre.

Bogbindere og Typografer hos Firmaet Carl Sørensens Eftrflgr.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 11. August forhandledes der om en af Dansk Litograflaug fremsendt Klage over, at de hos Firmaet Carl Sørensens Eftrflgr. (Carl Jensen, København) beskæftigede Kvinder, efter Ordre fra Bogbinderforbundet, har nægtet at efterkomme Firmaets Anmodning om at udføre Arbejde ved Makulaturmellemlæg og ved Pasning af Broncérmaskine.

Paa Mødet hævdede Bogbinderforbundets Repræsentanter, at Forbundet ikke havde Overenskomst for det omhandlede Arbejde, men at dette faldt ind under Overenskomsten mellem Dansk Typografforbund og Dansk Litograflaug, og at det derfor maatte være dette Forbunds Medlemmer, der udførte det omhandlede Arbejde, som der i øvrigt ikke for Betalingens Vedkommende var nogen Uenighed om.

Der opnaaedes ikke Enighed og Arbejdsgiverforeningen meddelte derfor, at den vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret, og da ogsaa Typografforbundet nedlagde Forbud mod, at dette Forbunds Medlemmer udførte Arbejde paa Omraader, hvor Bogbinderforbundet havde Overenskomst, vilde ogsaa Typografforbundet blive indklaget.

Malere i Aalborg.

Ved et Fællesmøde den 19. August forhandledes der i Arbejdsgiverforeningen om en af Centralforeningen af Malermestre i Provinsen fremsendt Klage over, at Malerforbundets Aalborg Afdeling ved Skrivelse til Malerlauget dersteds har fastsat Løntarif for Lærlinge, der deltager i Svendeakkorder.

Ved Fællesmødet meddelte Forbundet, at det tilsluttede sig Aalborg Afdelings Standpunkt, men bestred, at der herigennem var begaaet Brud paa Overenskomsten, idet Forbundets Medlemmer ingen Pligt har til at lade Lærlinge deltage i Akkorden.

Der opnaaedes ikke Enighed om Sagen og Arbejdsgiverforeningen meddelte, at de vilde indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Sadelmagere og Tapetserere paa Skandinavisk Barnevognsfabrik.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 3. August forhandledes der om en af Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund fremsendt Klage over, at Skandinavisk Barnevognsfabrik, Indehaver M. Itkin, havde antaget en Sadelmager Sørensen som Arbejdsleder, hvilken Ansættelse efter Forbundets Anskuelse ikke faldt ind under Begrebet »Formand« i Septemberforligets Forstand.

Ved Mødet oplystes det, at der ikke beskæftigedes andre Sadelmagere i Virksomheden, og da den antagne Arbejdsleder nu, som forhen, udførte almindeligt Arbejde, forlangte Forbundet, at Arbejdslederen skulde indmelde sig i Forbundet.

Forhandlingerne afsluttedes med, at Fabrikant Itkin erklærede, at han vilde ophæve den med Sadelmager Sørensen afsluttede Kontrakt.

Stenindustriarbejdere hos A/S E. Nielsens mekaniske Stenhuggerier.

Ved et Fællesmøde den 10. August i Arbejdsgiverforeningen om en af Dansk Stenindustriarbejderforbund iværksat Blokade overfor A/S E. Nielsens mekaniske Stenhuggerier, for saa vidt angaar Aktieselskabets Arbejde for Nordisk Insulin-Laboratorium, enedes man om følgende:

»Idet Stenhuggerfagets Repræsentanter udtaler deres Beklagelse over, at Nordisk Insulin-Laboratorium, Gentofte, trods den inden for Faget herskende store Arbejdsløshed har vist saa ringe Samfundsforstaaelse, at det indfører færdigt Stenhuggerarbejde, hvis Udførelse her i Landet vilde have givet Arbejde til et ikke ringe Antal arbejdsløse Stenhuggersvende, samt udtaler deres Forbavselse over, at Valutakontoret har stillet Valuta til Raadighed for den omhandlede Import, er man enig om, at den iværksatte Blokade straks bringes til Ophør.«

Typografer paa Bogtrykkeriet »Merkur«.

En Klage fra Københavns Bogtrykkerforening over, at Dansk Typografforbunds Københavns Afdeling havde indblandet sig i et Afskedigelses- og Antagelsesforhold paa Bogtrykkeriet »Merkur« behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 9. August d. A.

Paa Mødet viste det sig, at den paagældende Afskedigelse var baseret paa Ønske om en Lønnedsættelse, som den paagældende Typograf og Forbundet mente at være i Strid med Overenskomsten. Der opnaaedes ikke paa Mødet nogen Enighed og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Typografer paa »Dybbøl-Posten«s Trykkeri.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 9. August forhandledes der om en af Organisationen af Bladudgivere i Provinsen fremsendt Klage over, at et Medlem af Dansk Typografforbund beskæftiget ved »Dybbøl-Posten«, forud for den overenskomstmæssige Ferietid havde anmodet om at faa Ferie, og at denne var tilstaaet ham.

Da imidlertid det omhandlede Medlem havde opnaaet Beskæftigelse i et andet Firma (det bemærkes, at Medlemmet forud for Henvendelsen om at opnaa Ferie, havde meddelt Trykkeriets Indehaver, at han søgte Ansættelse i et andet Firma), og derfor ophørte med Arbejdet ved »Dybbøl-Posten«, forlangte Arbejdsgiveren, at det udbetalte Feriebeløb skulde tilbagebetales.

Ved Fællesmødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Arbejdsgiverne meddelte, at de vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Elektrikere hos Installatørfirmaet Pedersen & Jørgensen, Rønne.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 16. August forhandledes der om en af Elektrikerforbundet fremsendt Klage over, at Installatørfirmaet Pedersen & Jørgensen, Rønne, havde begaaet Brud paa den mellem Firmaet og Forbundet oprettede Særoverenskomst angaaende Lærlingeantallet og over, at Firmaet havde udstedt et urigtigt Svendebevis.

Paa Mødet erklærede Installatør Pedersen, at det beroede paa en Fejltagelse fra hans Side, naar han havde opført Læretiden til 4 Aar, idet det faktiske Forhold var dette, at Lindberg det første Aar havde været beskæftiget som Arbejdsdreng hos Firmaet. Installatør Pedersen beklagede den skete Fejltagelse og indgik paa til fuld Afgørelse af Sagen at erlægge et Beløb paa 50 Kr., der indbetales til Indsamlingen for Nødlidende i Rønne.

Bogbindere hos Bogbindermestrene I. P. Boesen, Vejle, I. Bjørnstrup, Aalborg, og C. Mortensen, Odense.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 17. August forhandledes der om følgende Uoverensstemmelser:

Underbetalingsspørgsmaal hos Firmaet I. P. Boesen, Vejle.

Til fuld Afvikling betaler Firmaet inden 1. September d. A., udover det allerede indbetalte Beløb Kr. 150,00.

Underbetalingsspørgsmaal hos Firmaet I. Bjørnstrup, Aalborg.

Til fuld Afvikling betaler Firmaet til Bogbinderforbundet i Danmark inden 1. September d. A. Kr. 100,00.

Tillidsmandsafskedigelse hos Firmaet C. A. Mortensen & Co., Odense.

Spørgsmaalet henvistes til Behandling ved lokal Mægling den 18. August.

I Tilfælde af resultatløst Mæglingsmøde forbeholder Arbejdernes Repræsentanter sig at indbringe Sagen for en faglig Voldgiftsret.

Ind- og Udmeldelser.

Ved en blandt Repræsentantskabets Medlemmer foretagen Afstemning er Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund optaget som Medlem af De samvirkende Fagforbund.

Forbundet tæller 13,443 Medlemmer, heraf 3628 Kvinder, fordelt i 108 Afdelinger. Dets Hovedkontor er Gl. Kongevej 6, 3. S. Telefon 8143 og 12143. Formand er Julius Hansen, M. B.

Vi hilser Forbundet velkommen indenfor den faglige Landsorganisations Rammer.

Tobaksarbejderforbundets 14. Kongres

Søndag den 26. Juni paabegyndtes Tobaksarbejderforbundets 14. Kongres, der afholdtes i Folkets Hus, Jagtvej.

Kongressen aabnedes med Sang af Tobaksarbejdernes Sangforening af 1872, »Orpheon«, og Kvindesangkoret »Lucretia«, hvorefter Forbundets Formand, Edm. Olsen, bød de Delegerede og Kongressens Gæster velkommen i en Tale, hvori han i et kort Tilbageblik gjorde Rede for de danske Tobaksarbejderes Stilling. Perioden havde bragt Løsning paa forskellige Mærkesager indenfor Faget, og var rent lønmæssigt set tilfredsstillende. Forbundet stod, trods Krisen, absolut ikke svagere overfor Fremtidens Opgaver.

Nye Krav er rejst i Pagt med Tiden, og nye Maal skal naas. Lad os samles i Enighed og Saglighed om at finde den bedste Maade at naa dem paa. Saa bliver Opgaverne lettere at løse til Gavn for vore Kammerater.

Dermed velkommen til Arbejdet.

Kongressens Gæster.

Følgende Repræsentanter overværede som Gæster Kongressens Forhandlinger:

Chr. Jensen, De samv. Fagforbund, Th. Nielsen, Skraatobaksarbejdernes Forbund, Ferd. Møller, tidligere Hovedkasserer og Formand i Forbundet, Internationale Tobaksarbejderforbunds Sekretær Ferd. Hussung, Berlin, A. Eliason, Sverig, Hj. Johansen, Norge, Sekretær i Tysk Tobaksarbejderforbund H. Tidermann, Sekretæren for hollandsk Tobaksarbejderforbund, v. d. Hooven, Amsterdam, og Internationale Levnedsmiddelarbejder-Unions Sekretær Jean Schifferstein, Zürich.

Gæsterne taler.

Chr. Jensen, De samv. Fagforbund, hilste Kongressen i en Tale, hvori han bl. a. pegede paa, at Krisen ændrede Organisationernes Stilling saavel udadtil overfor Arbejdernes Modstandere, som indadtil for at varetage deres mange ulykkeligt stillede Arbejdsløses Interesser.

Opgaven for Arbejderbevægelsen er at hindre, at Krisen deler Arbejderne i to Lag, og det er et Spørgsmaal om Organisationernes Liv eller Død at løse denne Opgave.

Hvis ikke Arbejderne alene skal bære Byrderne ved det kapitalistiske Fallitbo, maa alle Kræfter forenes i enigt Arbejde paa at hjælpe den ny Tid gennem Fødselsvanskelighederne.

Ferd. Hussung gav en rystende Skildring af Forholdene i Tyskland, som det Land, hvor Krisen hærgede haardest. Arbejdsløsheden var her saa overordentlig stor, at Arbejdsmængden f. Eks. i Tobaksindustrien kunde udføres ved 18 Timers ugentlig Arbejde, fordelt paa samtlige Tobaksarbejdere. Tysklands Arbejdere kunde let have besejret de reaktionære Kræfter i Tyskland, dersom de ikke havde været splittede, og Taleren haabede, at Tobaksarbejdernes Kongres i hvert Fald skulde afgive et Eksempel paa Enighed og Samhørighed til Gavn for alle Arbejdere.

A. Eliason hilste paa de svenske Arbejderes Vegne, og gav en Oversigt over den svenske Stats monopoliserede Tobaksindustris Forhold. Han udtalte de bedste Ønsker for Kongressens Arbejde.

Den hollandske Gæst v. d. Hooven omtalte i sin Hilsningstale den stærke Mekanisering indenfor Tobaksindustrien, som derved kunde anvende færre Arbejdere. Han paaviste dette ved nogle statistiske Oplysninger.

Som Nydelsesmiddel er Tobaksindustrien blandt dem, der først rammes. Beskatningen dernede har medført en Nedgang i Forbruget, der nøje svarer til den Arbejdsløshedsprocent, Faget har. Indien og Java har nu en stærkt udviklet Tobaksindustri, der beskæftiger en Mængde Arbejdere, hvis Løn er saa lav, at al Konkurrence er udelukket.

Det aabner Perspektiver for Nødvendigheden af Arbejdernes internationale Organisationsarbejde.

Jean Schifferstein, Zürich: Der ligger den allerstørste Betydning for Arbejderklassens Fremtid i de Beslutninger, som Forbundskongresserne tager i de Spørgsmaal Tiden retter til dem. Arbejdsgiverne er altid enige og benytter alle Vilkaar til Forsøg paa at trænge Arbejderne tilbage, og Krisen er Vand paa deres Mølle. Arbejderklassens enige og faste Holdning, nationalt og internationalt, er det eneste Bolværk mod Kapitalens Angreb.

Hj. Johansen, Oslo, havde fra sit Forbund og de norske Arbejdere iøvrigt en Tak at bringe for de danske Arbejderes Solidaritet mod Norges Arbejdere i 1931. Johansen gav en Redegørelse for de norske Arbejderes Overenskomtsituationer.

Den tyske Sekretær Tidermann holdt derpaa en stor Tale om de økonomiske, sociale og politiske Forhold i Tyskland.

Efter at Formanden havde takket Gæsterne for deres Oplysninger og Lykønskninger forelagde han Kongressen følgende Dagsorden:

1. Mandaternes Prøvelse.
2. Kongressens Konstituering.
3. Nedsættelse af Udvalg for Fastsættelse af Lønninger og Diæter.
4. Virksomheden siden sidste Kongres.
5. Regnskaberne.
6. Forslag om Udmeldelse af De samv. Fagforbund.
7. a. Forslag til Ændringer i Lovene.
   b. Forslag til Ændringer i »Alm. Bestemmelser«.
8. a. Løn-, Overenskomst- og Arbejdsforhold.
   b. Lærlingespørgsmaalet.
   c. Statistik.
9. Særlige Forslag.
10. Valg af Hovedbestyrelse og Revisor.
11. Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres,

som enstemmig godkendtes.

Man gik derefter over til at konstituere Kongressen.

Alfr. Brunemark og Peter Nielsen, Afdeling I, Hans Andersen, Afdeling II, Johs. Rasmussen, Odense, og Chr. Møller, Aalborg, valgtes til Medlemmer af Mandatudvalget.

Dirk Nak, Afdeling I, Ejner Hansen, Afdeling II, M. C. Willumsen, Aalborg, og J. S. Jensen, Nykø-

bing F., valgtes til Dirigenter, medens Fru Thea Tønder, Viggo Christensen, Louis Jespersen, Peter Thomsen, København, og Anton Andersen, Odense, fører Kongressens Protokoller.

Man nedsatte et Lønningsudvalg bestaaende af M. C. Willumsen, Hans Hansen, Dirk Nak, Vald. Rasmussen, Sigurd Olsen, Johanne Jensen, R. Thomas, Morten Knudsen og Ferd. Jensen.

Mandatudvalget, som straks paabegyndte Arbejdet, indstillede at godkende samtlige Mandater, idet de meddelte, at der var mødt 93 Delegerede med Mandat, 2 Hovedbestyrelsesmedlemmer og 1 Revisor uden Mandat og at der var mødt 9 Gæster.

Formanden fik herefter Ordet for at aflægge Beretning om Forbundets Virksomhed siden sidste Kongres.

Han indledede Beretningen med at mindes de afdøde Kammerater i Periodens Løb og specielt afdøde Hovedkasserer i De samv. Fagforbund Alf. Christiansen, hvis store Arbejde i Organisationen, og hvis Formandshverv i Tobaksarbejderforbundet præget af saglig Dygtighed og personlig Elskværdighed, havde skabt ham et uforglemmeligt Minde, som Tobaksarbejderne vil holde højt i Ære.

Iøvrigt formede Beretningen sig som et Rids over Forholdene i 5 Aars Perioden siden sidste Kongres.

Der havde i denne kun været 2 større Forhandlingssituationer, i 1927 og i 1930. I 1927 rejstes Kravet om at komme bort fra Pristallet, men dette lykkedes ikke, før man ved Forhandlinger i 1928 uden foreliggende Opsigelse forlængede til 1930. Prislisterne blev ved denne Lejlighed revideret.

I 1929 forespurgte Hovedledelsen Medlemmerne om, hvorvidt Overenskomsterne skulde opsiges, og dette vedtoges.

Der kom intet Resultat ud af Underorganisationsforhandlingerne, og først ved Hovedorganisationsforhandlingerne i 1930 opnaaedes en Ordning.

Det var kritiseret, at man havde bundet sig til en 3-aarig Overenskomst, men Tiden havde vist, at netop denne 3-aarige Overenskomst havde beskyttet Tobaksarbejdernes Interesser.

Et af de Goder, der naaedes i 1930, var et 50 pCt. Tillæg til Ferielønnen, hvilket ogsaa fik Indflydelse paa Overtidsbetalingen.

Der var ligeledes opnaaet en Ordning af Betalingen for delt Arbejde, og en Betalingssats for Dæksprøver.

Det vanskelige Spørgsmaal om Lønnen for Betjening af de ny Maskiner, der i stigende Grad anvendes i Tobaksindustrien, har bragt Ledelsen meget Arbejde. Ved en lang Række lokale Forhandlinger har man faaet en Ordning, saa Lønnen for dette Arbejde nu er bragt fra den laveste Grundsats ind i et Spor, der kan arbejdes videre paa.

Med Hensyn til Holddrift er der naaet en Ordning, hvorved de to sidste Hold faar kortere Arbejdstid og højere Tillæg.

I Lærlingeforholdene havde Forbundet sat ind for at opnaa en Forbedring. Man ønskede Læretiden sat til 3 Aar, og til en alsidig Uddannelse af Rullere og Sorterere. Spørgsmaalet var ikke tilfredsstillende løst, men man havde Arbejdsgivernes Tilsagn om, at der kunde forhandles videre om dette Spørgsmaal.

Da Beskæftigelsesgraden i 1930 begyndte at aftage, rejste der sig stærke Tilkendegivelser for en nedsat Arbejdstid, eventuelt uden Lønkompensation. Forbundets Forhandlinger med Sammenslutningen herom havde intet ført til. Man maatte søge en Ordning lokalt, da en generel Løsning stødte paa Sammenslutningens og Arbejdsgiverforeningens stærkeste Modstand.

Med en Omtale af forskellige detaillerede Lokalforhold, en Belysning af Statistikens Betydning og de førte Mæglings- og Voldgiftssager, sluttede Formanden sin Beretning med at indstille denne og nogle Bevillinger til Kongressens Godkendelse.

Formandens Beretning gav Anledning til en meget omfattende Diskussion, hvori et meget stort Antal af de Delegerede havde Ordet. Blandt de Spørgsmaal, der særlig gav Anledning til den omfattende Diskussion, var den udvidede Anvendelse af Maskiner til Fremstillingen af Tobaksvarer i Cigarindustrien og Spørgsmaalet om Overenskomstsituationen i 1931.

Til begge Spørgsmaal havde foruden de mange Delegerede tillige De samv. Fagforbunds Næstformand Chr. Jensen Ordet. Han udtalte bl. a., at Tobaksindustriens Arbejdere maatte være vagtsomme overfor Maskinerne, og ikke som andre Fag stille sig modvilligt her. Det vilde kun føre til, at de faglærte Arbejdere i Stedet for at faa Lov at betjene Maskinerne vilde komme til at gaa arbejdsløse.

Chr. Jensen paaviste paa uigendrivelig Maade, at De samv. Fagforbunds Generalforsamling i 1931, ikke havde frataget en eneste Arbejder Medbestemmelsesretten.

Generalforsamlingen havde kun opfordret de forkastende Fag til paany at stemme over Forligsforslaget, og denne fornyede Afstemning var alene i den ringe Deltagelse i første Afstemning tilstrækkeligt og forsvarligt begrundet.

Arbejdstidsspørgsmaalet drøftedes ligeledes indgaaende, og der fremsattes fra mange Sider den Betragtning, at en Nedsættelse af Arbejdstiden var absolut nødvendig, men at kæde Kravet om en saadan Nedsættelse sammen med Kravet om fuld Lønkompensation, var det samme som at give Sagen Gift, da det vilde umuliggøre Tankens Realisation.

Meningerne om Overenskomstsituationen i 1931 var skarpt delte, og Oppositionens Repræsentanter krævede alle, at Beretningen om Virksomheden skulde forkastes.

Af øvrige Ting, der havde Interesse for de Delegerede, nævner vi Fagbladet, som ønskedes moderniseret i Format, Udstyr og Indhold, samt Oprettelse af en Fagskole, hvor baade fag- og ufaglærte Medlemmer kunde dygtiggøre sig til deres Arbejde.

Der foretoges herefter Afstemning om Beretningen og ved Navneopraab godkendtes Beretningen, idet 69 Delegerede stemte Ja for Godkendelsen og 24 Nej.

Man gik herefter over til at behandle Spørgsmaalet om

Lønninger og Diæter.

Det nedsatte Lønningsudvalgs Formand, M. C. Willumsen, forelagde Flertalsindstillingen fra Udvalget, og Sigurd Olsen Mindretallets.

Ved Afstemningerne, der foretoges ved Navneopraab, vedtoges Flertallets Indstillinger, der gaar ud paa en Nedsættelse af Diæterne og Bibeholdelse af Funktionærernes Lønninger.

Regnskaberne.

Hovedkasserer Hans Hansen forelagde Regnskaberne for 5 Aarsperioden. Af Regnskabsoversigten nævner vi. bl. a., at Administrationsfonden har haft en Indtægt paa 333,975 Kr. 42 Øre og en samlet Udgift paa 360,879 Kr. 49 Øre. Beholdningen den 1. April 1927 udgjorde 60,497 Kr. 68 Øre og den 31. Marts 1932: 33,593 Kr. 61 Øre.

Strejkekassen har haft en samlet Indtægt paa 1,137,385 Kr. 62 Øre og dens samlede Udgifter er 258,218 Kr. 07 Øre. Dens Beholdning var 1. April 1927: 1,095,317 Kr. 68 Øre, og dens Formuefremgang har udgjort 879,167 Kr. 55 Øre.

Paa Revisionens Vegne rettede Louis Jespersen en Tak til Hovedkassereren for den udmærkede Orden, hvori Regnskabet altid fandtes, og takkede ligeledes Afdelingskassererne for deres Arbejde.

Formanden takkede ogsaa Hans Hansen og stillede Forslag om, at uafhentede Feriepenge efter 5 Aars Forløb overgaar til Tobaksarbejdernes Hus. Ligeledes foreslog Formanden, at der, indtil Kontingentfonden kan bære sine Forpligtelser, ydes de hertil fornødne Beløb som Laan af Strejkekassen, og naar Kontingentfonden har oparbejdet sig en Beholdning, tilbageføres Beløbene til Strejkekassen.

De stillede Forslag vedtoges.

Forbundsregnskaberne godkendtes derefter uden Diskussion.

De samv. Fagforbund.

Fra Afdeling »Enigheden« og Horsens Afdeling var stillet Forslag om Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund.

Som Ordfører for Forslagstillerne talte Morten Knudsen, Horsens, om dette Punkt paa Dagsordenen, og Jan Spyckmann talte som Ordfører for Kommunisterne; medens Chr. Jensen replicerede.

Morten Knudsen anbefalede Udmeldelse, da han fandt, at Septemberforliget, Voldgiftsretssystemet og de sidst afsluttede Overenskomster havde vist, at Arbejdernes Handlefrihed og Evne til Kamp mod Arbejdsgiverne var forringet, naar de var Medlemmer af De samv. Fagforbund.

Jan Spyckmann var Modstander af De samv. Fagforbunds nuværende Form, men vi skal blive indenfor og indefra revolutionere Organisationen. Han sluttede med at anbefale at forkaste Morten Knudsens Forslag.

Chr. Jensen gjorde Rede for den historiske Udvikling af de danske Arbejderorganisationer og paaviste, at Septemberforliget netop havde gjort Ende paa disse Organisationers Retsløshed. Voldgiftsprincipet og Varselsbestemmelserne var til Arbejdernes Fordel, hvis disse erkendte, at Strejken ikke var Maalet for Organisationernes Arbejde, men deres sidste Middel til at naa Maalet, naar alt andet glippede.

Forligsinstitutionen var ikke et Resultat af Kampen i 1899 og det paastaaede Nederlag dengang! Ethvert Land har sin Lovgivning paa dette Omraade, og den danske Forligsmandsordning er i Sammenligning med andre Landes mere tolerant og giver Arbejderorganisationerne friere Raaderum end i andre Lande.

De samv. Fagforbund er Fagforbundenes Fagforening, og Forbundene har en yderst udstrakt Selvbestemmelsesret indenfor denne deres Fagforening.

De bestemmer selv, om de vil afslutte Overenskomst eller ej, og de bestemmer selv, om de vil deltage i Sympatistrejke eller ej.

De samv. Fagforbund kan hverken slutte Overenskomst mod et Forbunds Vilje eller diktere det i Kamp til Fordel for andre.

De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg har ikke stillet noget Forslag, der tager Sigte paa at udstyre De samv. Fagforbund med afgørende Kompetence.

Generalforsamlingen ønskede hele dette Kompetencespørgsmaal afklaret og nedsatte et Udvalg der skulde udarbejde Forslag herom; men da der ikke i dette Udvalg kunde opnaas en enstemmig Indstilling, erklærede Forretningsudvalget, at det ikke ønskede, at Udvalget skulde fortsætte.

I 1931 havde De samv. Fagforbunds Stilling overfor Skotøjsarbejderforbundet været den samme, som Tobaksarbejderforbundets vilde være overfor en Afdeling, der ikke fulgte den Taktik, Flertallet af Tobaksarbejderne ønskede. Alle Forbund har saadanne Regler, og et enkelt Forbund kan ikke føre alle de andre ud i Lockout mod deres Ønske.

Naar vi kræver Forhandling, stiller Arbejdsgiverne deres Modkrav, og saa forhandles der om begge Parters Krav. Det er dette, der nu sker i Henhold til Forligsforslaget af i Aar. Men det betyder ingenlunde, at De samv. Fagforbund er gaaet ind paa at fratage Medlemmerne deres Medbestemmelsesret ved Afstemning om Overenskomstforslag. De samv. Fagforbund gaar aldrig i Livet ind paa et saadant Krav.

Edmund Olsen fandt det rimeligere, om man gjorde et Stykke Arbejde for at bringe alle Arbejdere ind i De samv. Fagforbund. Det var mere i Kontakt med Arbejdernes Fremtidsinteresser end en Udmeldelse. Mere end nogen Sinde gælder det at holde sammen.

Anbefalede at stemme for en Resolution, hvori Tobaksarbejderforbundet fastholder sine Medlemmers Medbestemmelsesret. En Vedtagelse af denne Resolution vilde overflødiggøre videre Diskussion.

Ved Afstemningen over Forslaget om Udmeldelse forkastedes dette ved Navneopraab med 79 St. mod 13.

Med overvældende Flertal vedtoges derefter følgende af Formanden stillede Resolution:

»I Anledning af Spørgsmaalet om Udmeldelse af De samv. Fagforbund og Spørgsmaalet om

disses Kompetence udtaler Kongressen, at den i sin Stilling til dette sidste maa henholde sig til Tobaksarbejderforbundets Love Par. 25 a, der lyder saaledes:

» Overenskomster — saavel Hoved- som Separatoverenskomster — medArbejdsgiverorganisationer skal af Hovedbestyrelsen forelægges Medlemmerne til Urafstemning og godkendes eller forkastes ved almindelig Stemmeflerhed.«

Kongressen behandlede herefter Forslaget til Ændringer i Forbundets Love. Efter en Generaldebat nedsattes et Udvalg, der viderebehandlede de fremsatte Forslag og forelagde Kongressen en Indstilling, der paany forhandledes og ved en Række Afstemninger afgjordes.

Af de Ændringer, som Kongressen foretog, nævner vi. bl. a.:

Forbundet skal stræbe efter at indføre Bedriftsraad og socialisere Industrien.

Ligeledes skal 40 Timers Arbejdsugen søges indført.

Det paalagdes Hovedledelsen at udarbejde Regler for Lærlingenes Optagelse i Forbundet fra Læretidens Begyndelse.

Den i April Maaned i Aar oprettede Kontingentfond lovfæstedes, og der blev afstukket Regler for dens Virkeomraade.

Medlemmer, der ophører med Arbejdet paa Grund af Alder, kan opretholde deres Forbundsmedlemsskab og er kontingentfri.

Afdelingernes Love skal godkendes af Hovedledelsen og være i Overensstemmelse med Forbundslovene for at være gyldige. Kongressen er den højeste Myndighed, og kun den kan give eller forandre Love.

Medlemmer af Hovedbestyrelsen, der ikke er valgt som Delegerede til Kongressen, har ingen Stemmeret og er ikke valgbare til fortsat Arbejde i Hovedledelsen.

Et Forslag om, at Hovedledelsen skulde vælges ved Urafstemning forkastedes, medens et Forslag om, at ingen Delegerede maatte møde med bundet Mandat fra deres Afdelinger, blev vedtaget med overvældende Majoritet.

Man vedtog desuden at vælge en Næstformand, der tillige som fastlønnet Sekretær knyttes til Hovedkontoret.

Fremtiden.

Angaaende den kommende Periode vedtoges en Resolution, hvori det anerkendes, at den forløbne Periode har bragt Fremskridt i den Retning, Kongressen i 1927 angav, men Forholdene er fremdeles af en saadan Karakter, at den kommende Hovedbestyrelse med størst mulig Kraft skal arbejde for Forbedringer i Løn- og Arbejdsforhold.

Der fremsættes i Resolutionen 23 nærmere udformede Punkter, og Resolutionen slutter med at udtale Haabet om, at alle Tobaksarbejdere i Enighed og Samdrægtighed vil støtte saavel Hovedledelsen som Afdelingsbestyrelserne i Kampen for Forbedring af Livsforholdene.

Følgende Resolution vedtoges:

Til Regering og Rigsdag.

Tobaksarbejderforbundets Kongres henstiller til Regering og Rigsdag i Anledning af, at Maskinernes Indgriben i saavel vort som øvrige Fag bringer store Dele af Arbejderne ud i Arbejdsløshed, at der samtidig med Maskinernes Fremtrængen vedtages Lovforslag, som tager Sigte paa en effektiv Nedsættelse af Arbejdstiden i Forhold til Maskinernes Ydeevne.

Under Dagsordenens Punkt 9, særlige Forslag, vedtoges det at udbetale et Beløb af 40 Kr. til de arbejdsløse, der forud for 1. Juni har haft mindst 6 Ugers Arbejdsløshed.

Beløbet udbetales som Ferieunderstøttelse.

Af andre Forslag, der vedtoges, skal anføres, at det paalægges Hovedbestyrelsen at arbejde for mere Tilslutning til internationale Forbindelser og at Kongressen ikke kan bevilge Pension til Forbundets Funktionærer og Tillidsmænd.

Der foretoges herefter Valg af Forbundets Tillidsmænd og Hovedbestyrelse.

Forbundsformand Edm. Olsen og Hovedkasserer Hans Hansen genvalgtes med Akklamation.

Til Næstformand og Sekretær valgtes Anthon Andersen, Odense.

Som Hovedbestyrelsesmedlemmer valgtes: Ejner Hansen, Viggo Christensen, Chr. Christiansen, Dirk Nak, Thea Tønder og Carl Brunemark, alle af København.

For Jylland: M. C. Willumsen, Aalborg, Rasmus Nielsen, Esbjerg, og A. Hansen, Haderslev.

For Fyn: Ferd. Jensen, Svendborg.

For de øvrige Landsdele: J. S. Jensen, Nykøbing F.

Forbundets tidligere mangeaarige Forretningsfører og Hovedkasserer, Ferd. Møller, blev med Akklamation udnævnt til Æresmedlem af Forbundet.

Dirigenten motiverede et Leve for et godt Samarbejde indenfor Tobaksarbejderforbundet. Og med Afsyngelsen af »Internationale« sluttede Tobaksarbejderforbundets 14. Kongres.

Den hollandske Landsorganisations Kongres.

I Dagene 20.—23. Juni d. A. afholdt vor hollandske Broderorganisation sin ordinære 3-aarige Kongres i Haag.

Kongressen afholdtes i den store Koncertsal i Haags zoologiske Have og aabnedes af Landsorganisationens Formand, *E. Kupers*, med en Indledningstale, hvori han redegjorde for den ondartede Krisetilstand, der ogsaa er gældende i Holland, og han sluttede med at byde specielt Gæsterne Velkommen.

Som Gæster var til Stede:

Schlemme, Tyskland; *Lenoir*, Frankrig; *Mertens*, Belgien; *Klein* og*Schäfer*, Czekoslovakiet; *Frithiof Thunborg*, Sverige, og *Knud V. Jensen*, Danmark.

Endvidere var repræsenteret: *Det hollandske socialdemokratiske Parti, Kooperationen, Arbejderradioforbundet, Sportsorganisationen, Pressen* og *Rigsdagsgruppen.*

Telegrafiske Hilsner var sendt fra Ungarn, Spanien, Schweitz, Polen, Letland og Bulgarien, samt fra Det internationale Arbejds Bureau.

Under Kongressens Behandling af Beretningen over den 3-aarige Periode oplystes det, at den hollandske Landsorganisation har været i fortsat Fremgang igennem de senere Aar, og denne godtgjordes dels ved de gennemførte organisatoriske Fremstød og følte sig særligt i det stigende Medlemstal. Medens Tallet i Aarene mellem 1920 og 1923 var gaaet tilbage til 182.500 var man i Januar 1930 naaet op til 255.00, Januar 1932 til 320.000 og April 1932 til 328.500.

Der findes i Holland yderligere 6 Landsorganisationer, talmæssigt mere eller mindre betydende. Saaledes den romersk-katolske, den kristelige-nationale, Nederlandsk Fagforeningscentral, National Arbejdssekretariat, den syndikalistiske og den kommunistiske Central, hvoraf de sidste kun udgør et ringe Tal. Det er dog saaledes, at der af fagligt organiserede staar ca. 354.000 Medlemmer i andre Organisationer end hollandske »De samvirkende Fagforbund«.

Man beskæftigede sig paa Kongressen særligt med Spørgsmaalet om den obligatoriske Strejkeunderstøttelse, idet man i Holland hidtil har anvendt baade den obligatoriske Understøttelse og de frivillige Bidrag.

Der blev drøftet Forslag om fremtidig kun at anvende den førstnævnte Form, og Hovedbestyrelsen fik som Opgave at søge dette gennemført.

Ligeledes beskæftigede Kongressen sig, som et Led i Beskæftigelsesspørgsmaalet, med Undervisningen i Folkeskolen samt Fortsættelses- og Fagundervisningen. Det oplystes bl. a., at der i Holland findes ca. 200.000 Børn i Alderen 14—18 Aar, som ikke modtager nogensomhelst Fortsættelses- eller Fagskoleundervisning. Kongressen stillede Krav om obligatorisk Elementar-Undervisning i mindst 9 Aar og obligatorisk Fagskole Undervisning indtil det 18. Aar.

Under Behandlingen af Spørgsmaalet om den økonomiske Krise og Arbejdsløsheden besluttede Kongressen, at der bør søges anvendt alle Midler til Gennemførelse af en 40 Timers Arbejdsuge, og søges Forbindelse med Regeringen til dette Kravs Gennemførelse.

Under en mere teoretisk Drøftelse af Problemerne fastsloges det, at det først og fremmest maatte gælde om, at gøre Produktionen og dens Fordeling planmæssig og derefter fæstne Opmærksomheden paa den planmæssige Kredit- og Valuta-Politik.

Der oplystes at være ca. 300.000 Arbejdsløse i Holland, og der fremsattes vedrørende Beskæftigelsesproblemet en Række Spørgsmaal til Behandling og Løsning i den kommende Tid, saaledes f. Eks.: Bør Arbejds-Produktiviteten forhøjes? I hvilke Forhold staar Levestandarden til Produktionen og Arbejdstidens Længde? Hvorledes kan den forhaandenværende Arbejdskraft og de mekaniske Hjælpemidler bedst anvendes i en forud planlagt Produktion? Bør Produktionen fordeles til de forskellige Industrigrene o. s. v. En Række Spørgsmaal, som hver for sig kræver grundige statistiske Undersøgelser, forinden et planøkonomisk Program endelig kan lægges.

Kongressens Forhandling i det hele taget, Behandlingen af de foran nævnte Problemer, og alle øvrige foreliggende Spørgsmaal var naturligt præget af de vanskelige Arbejdsforhold, men samtidig af den Fremgang og Styrkelse, som Landsorganisationen havde været Genstand for i Kongresperioden.

Kongressen sluttede da ogsaa med kraftige Leveraab for snarest muligt at faa det ny fastsatte Maal: 400.000 Medlemmer i den hollandske Landsorganisation.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1613.

Smede- og Maskinarbejdere i Aarhus hos Gas- og Vandmester H. V. Jensen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 29. Juni 1932 i Sag Nr. 1613: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem Gas- og Vandmester H. V. Jensen, Aarhus, mod De samv. Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Forbundet igen for dettes Aarhus-Afdeling.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem Gas- og Vandmester H. V. Jensen, Aarhus, indklaget De samv. Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Forbundet igen for dettes Aarhus-Afdeling med Paastand om, at en overfor nævnte Gas- og Vandmester Jensen etableret Blokade kendes ulovlig, og at der idømmes de Indklagede en Bod.

Ifølge den gældende faglige Overenskomst indenfor Jern- og Metalindustrien er Minimallønnen for Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, som har været Svende i 1 Aar, 76 Øre pr. Time. Mindstebetalingen for Timelønsarbejdere er 96 Øre. Lønnen for de dygtigere og mere betroede Arbejdere ordnes i hvert enkelt Tilfælde mellem Arbejdsgiveren og Arbejderen »uden Indblanding fra Fagorganisationens eller dens Medlemmers Side«.

Klagen gaar ud paa, at Smede- og Maskinarbejderforbundets Aarhus-Afdeling har overtraadt denne sidste Bestemmelse under følgende Omstændigheder, hvorom Gas- og Vandmester Jensen har afgivet Partsforklaring her for Retten:

Jensen søgte i April Maaned d. A. en ny Mand i sin Virksomhed og sendte den 18. April Bud til Smed Emil Nielsen, der tidligere (indtil 27. Februar d. A.) havde arbejdet hos Jensen for en Timeløn af 1 Kr. 35 Øre. Nielsen meddelte ved sin Ankomst, at han paa Fagforeningens Kontor havde faaet at vide, at Jensen var blokeret, og at Nielsen ikke maatte tage Arbejde hos ham, medmindre

han fik 1 Kr. 50 Øre i Timen. Da Jensen hertil erklærede, at han ikke kunde betale mere end 1 Kr. 35 Øre, sagde Nielsen, at han vilde opsøge Fagforeningens Formand personlig, hvorefter han mente at kunne paabegynde Arbejdet d. 20. April. Den 19. kom Nielsen imidlertid tilbage til Jensen og fortalte, at Fagforeningens Formand havde sagt, at han ikke maatte arbejde under 1 Kr. 50 Øre. Jensen henvendte sig saa den 20. April telefonisk til Fagforeningens Formand og meddelte ham, hvad Nielsen havde sagt. Fagforeningens Formand benægtede, at der forelaa nogen Blokade, men udtalte, at naar en Svend meldte sig til Arbejde paa Kontoret og raadførte sig med dette om Timelønnen, fik han at vide, at denne burde være 1 Kr. 50 Øre.

Da Emil Nielsen ikke vilde overtage Arbejdet for de tilbudte 1 Kr. 35 Øre, henvendte Jensen sig til Arbejdsanvisningskontoret og fik i Tiden fra 21. April til 9. Maj anvist 4 Klejnsmede. Af disse erklærede de 3 første, af hvilke den ene tidligere (indtil 26. Januar d. A.) havde arbejdet hos Jensen for 1 Kr. 35 Øre, at de ikke vilde eller kunde arbejde hos ham for en lavere Timeløn end 1 Kr. 50 Øre. Den sidst anviste, der indfandt sig hos Jensen den 9. Maj, erklærede sig tilfreds med den tilbudte Løn 1 Kr. 35 Øre og lovede at paabegynde Arbejdet den følgende Dag, men den 9de om Aftenen kom han tilbage og bad sig undskyldt, idet han oplyste, at han i Fagforeningen havde faaet Besked om, at det vel stod ham frit for at tage Arbejde for den nævnte Løn, men at han saa »selv maatte klare det med Kollegerne«.

Arbejdsanvisningskontoret ophørte derefter at anvise yderligere Arbejdskraft til Gas- og Vandmester Jensen og indberettede Sagen til Arbejdsdirektoratet, som i Skrivelse af 11. Maj meddelte baade de paagældende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer, at Direktoratet efter den fra Arbejdsanvisningskontoret modtagne Indberetning og efter de iøvrigt foreliggende Oplysninger skønnede, at de stedfundne Arbejdsvægringer var af kollektiv Natur, hvorfor Sagen indstilledes til Behandling efter de for Faget gældende Regler for faglig Strid i Henhold til § 5, 3. Stk., i Lov af 1. Juli 1927 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m.

Overfor Indholdet af denne Skrivelse fremkom der ingen Indsigelse fra de Indklagedes Side.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det iøvrigt, at der i afvigte Foraar har været en meget betydelig Arbejdsledighed indenfor Fagets Aarhus-Afdeling, samt at Gennemsnits-Timelønnen hos 11 Gas- og Vandmestre i Aarhus i Jan. Kvartal 1932 udgjorde 135,7 Øre, for Jensens Vedkommende 145,6 Øre, idet enkelte af hans Folk lønnedes med 135 Øre, andre med 150 Øre.

De Indklagede, der paastaar Frifindelse, anfører, at der ikke fra Fagforeningens Side er øvet nogen Pression overfor Medlemmerne for at fremtvinge en Timeløn paa 150 Øre, og at Fagforeningen er uden Ansvar for en mulig i saa Henseende herskende Opinion blandt Medlemmerne. Fagforeningens Formand har forklaret, at han for sit Vedkommende har indskrænket sig til indenfor Grænserne af sin lovlige Vejlednings-Beføjelse at udtale sin Formening om, hvad der kunde anses for en passende Løn. Fagforeningen er nu villig til at fremskaffe Arbejdskraft hos Jensen for en Timeløn af 135 Øre, og Fagforeningen havde i Henhold til Arbejdsdirektoratets Skrivelse af 11. Maj ventet, at Sagen af Arbejdsgiveren var blevet indbragt for faglig Mægling, hvorved Uoverensstemmelsen antagelig let var blevet fjærnet.

Med Hensyn til dette sidste Punkt skal Retten bemærke, at Sagens Indbringelse for faglig Mægling i hvert Fald kunde have bidraget til at skabe større Klarhed over Fagforeningsledelsens Holdning, men at Arbejdsgiverne maa være berettigede til, ogsaa uden at saadan Mægling er forsøgt, at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret med Klage over formentligt Overenskomstbrud.

Efter det foreliggende anser Retten det for utvivlsomt, at de stedfundne Arbejdsvægringer har været af kollektiv Natur og allerede derfor har været i Strid med den citerede Bestemmelse i den faglige Overenskomst om Lønnens Fastsættelse ved fri Forhandling mellem Arbejdsgiveren og Arbejderen i hvert enkelt Tilfælde.

Retten finder det derhos efter alt foreliggende uden Betænkelighed at fastslaa, at Fagforeningens Ledelse har paadraget sig Medansvar for dette overenskomststridige Forhold, i det mindste derved, at Ledelsen har givet Medlemmerne Grund til at antage, at det vilde blive anset som ukollegialt at paatage sig Arbejde hos Jensen til den af ham tilbudte Timeløn. Det skal i saa Henseende særlig fremhæves, at saavel ovennævnte Emil Nielsen som den sidst anviste Arbejder maa antages at have været villige til at arbejde for 135 Øre, og at det maa antages, at det netop har været deres Forhandlinger med Fagforeningens Ledelse, der har foranlediget dem til at opgive deres Ønsker om at tiltræde Arbejdet. Hvad særlig Emil Nielsen angaar, maa der, som Sagen foreligger oplyst, gaas ud fra, at hans Referat til Jensen af, hvad der blev meddelt ham paa Fagforeningens Kontor, i det væsentlige har været rigtigt.

Som Følge af det anførte vil de af Klagerne under Sagen nedlagte Paastande være at tage til Følge, efter Omstændighederne saaledes, at den af Fagforeningen forskyldte Bod bestemmes til 300 Kr., der tillægges Dansk Arbejdsgiverforening.

Sagens Omkostninger bør udredes af de Indklagede.

Kendelse.

De ovennævnte Arbejdsvægringer har været ulovlige.

I Bod til Dansk Arbejdsgiverforening betaler Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Aarhus-Afdeling 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri. København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 6 * KØBENHAVN DEN 1. OKTOBER 1932 * 29. AARGANG

Nye Former for Lønnedsættelse i Tyskland.

Af *A. Kocik, Berlin.*

Hvis den af Arbejdsgiverne i den dertil indrettede Presse i Tide og Utide fremsatte Paastand om, at Lønreduktioner er et sikkert Middel til at overvinde Krisen og modvirke Arbejdsløsheden, idet den muliggør en billigere Produktion og dermed fører til øget Forbrug, var rigtig, maatte det nu være gyldne Tider i Tyskland. Thi i intet Land er man paa dette Omraade gaaet saa radikalt til Værks som netop i Tyskland. Det har her ikke blot drejet sig om spredte Lønreduktioner ved Overenskomsternes Udløb i de enkelte Fag. Nej, man er gaaet frem med den bekendte tyske Grundighed og har gennem Nødforordninger sænket Lønnen for samtlige Arbejdere, Privatfunktionærer, Medhjælpere og offentlige Tjenestemænd i hele Riget. Fra Juni 1930 arbejdede den forhenværende Regering Brüning systematisk paa at presse det tyske Lønniveau ned. Disse Bestræbelser gennemførtes til en vis Grad med Hjælp af det bestaaende Voldgifts- og Mæglingssystem. I Tyskland har man i det sidste Tiaar saa smaat vænnet sig til at faa Løn- og Arbejdsbetingelserne fastsat »fra oven af«. De statlige Forligsinstitutioner har haft en overordentlig stor Indflydelse paa Overenskomsternes Indhold. Dersom de modstaaende Parter nemlig ikke bliver enige ved Forhandlingsbordet, fremsætter Forligsmanden et Mæglingsforslag eller afsiger en Voldgiftskendelse, som Parterne saa tager Stilling til. Men selv om en eller begge Parter forkaster Forligsmandens Forslag, har denne Beføjelse til at erklære Forslaget eller Kendelsen for bindende, under bestemte Forudsætninger endda ogsaa for alle uorganiserede Arbejdere og Arbejdsgivere. Under de gode Konjunkturer virkede dette System i Almindelighed ikke ugunstigt for Arbejderne, idet Fagforeningerne i Reglen undgik store og oprivende Konflikter, mens de paa den Maade for Medlemmerne opnaaede Lønforbedringer sikkert ikke havde været bedre, dersom det var kommen til en Konflikt. Da imidlertid de daarlige Konjunkturer meldte sig og Pristallet gik ned, blev der under Pres fra Arbejdsgiverne og andre reaktionære Kredse ad samme Vej dekreteret Lønnedsættelser, som ikke stod i rimeligt Forhold til Nedgangen i Pristallet og Forholdene i Almindelighed. Fra Regeringens Side blev der tilmed i den Henseende øvet et vist Tryk paa Forligsinstitutionen. Gennem denne Institution og senere gennem Nødforordningerne forkortede man ganske vilkaarligt de bestaaende Overenskomsters Løbetid til nogle faa Maaneder, saaledes at det med korte Mellemrum var muligt at dekretere nye Lønsænkninger. Paa denne Maade og gennem de senere Nødforordninger er der i Tyskland i de sidste to Aar gennemført Lønreduktioner, som i Gennemsnit for alle lønarbejdende Personer inklusive offentlige Arbejdere og Tjenestemænd andrager rundt 25%, eller adskillige pCt. mere end Nedgangen i Pristallet. I hvilken Udstrækning det tyske Lønniveau er sænket, viser Beretningerne fra den tyske Invalideforsikring over Antallet af solgte Bidragsmærker.

Nedenstaaende Tabel viser Fordelingen af de indkomne Ugebidrag paa de enkelte Lønklasser:

Ugentlig Indtægt:	*1930*	*1931*	*1932*
	i pCt. af de Forsikr.		1. Halvaar
indtil 24 Mark	46,8	51,9	60,9
over 24 indtil 36 Mark	16,9	17,9	19,2
over 36 Mark	36,3	30,2	19,9

(For at undgaa Misforstaaelser maa det dog bemærkes, at en stor Del af de i denne Statistik medtagne Arbejdere arbejder paa indskrænket Tid).

Fra Fagforeningens Side har man altid advaret imod denne Lønpolitik, der undergraver Købekraften paa Hjemmemarkedet samtidigt med at den tyske Eksportindustri rammes saa haardt af den af de fleste Lande førte Afspærringspolitik, men disse Advarsler blev altid slaaet hen i Vejret.

Hvorledes har nu denne Lønnedsættelsespolitik, denne systematiske Nedskæring af de brede Befolkningsmassers Købekraft virket i Praksis? Da den første Nødforordning »Til Sikring af Næringslivet og de offentlige Finanser« udstedtes i Juli 1930 fandtes der 2,7 Millioner tilmeldte Arbejdsløse. Indtil den anden Nødfordning i Juni 1931 var Arbejdsløshedstallet steget til 4 Millioner. Efter den anden Nødforordning steg Arbejdsløshedstallet til 4,6 Millioner, og da den tredje Nødforordning kom i Oktober 1931 sattes Arbejdsløshedstallet op til 5,2 Millioner. Med Henblik paa denne alvorlige Situation var Regeringen klar over, at der maatte

gribes til ekstraordinære Forholdsregler, men den fulgte atter Arbejdsgivernes og ikke Fagforeningernes Raad. Den fjerde Nødforordning af December 1931 dekreterede bl. a. en generel Nedsættelse af Lønnen helt ned til det Lønniveau, der bestod den 1. Januar 1927, hvad der for samtlige lønarbejdende Personer i hele Riget betød en yderligere Lønreduktion fra 10 til 15%. De af Fagforeningerne forudsagte Virkninger udeblev heller ikke: Arbejdsløshedstallet steg til 6,2 Millioner.

Disse Tal beviser, at man ikke ustraffet kan ødelægge den arbejdende Befolknings Købekraft og at Lønreduktioner ikke er noget egnet Middel til Overvindelse af Krisen, og de beviser tillige Urigtigheden af Arbejdsgivernes Paastand om, at alt vilde være meget bedre, dersom Arbejderne vilde vise Forstaaelse for Industriens Vanskeligheder ved at gaa med til Lønnedsættelser for dermed at muliggøre en Nedgang i Produktionsomkostningerne. Hverken Industrien eller det tyske Næringsliv som Helhed har haft Fordel af denne Lønpolitik. Tysklands Andel i Verdensproduktionen er sunken fra 11 til 8%. I Jern- og Staalindustrien udnyttes Bedrifternes Kapacitet kun med 45%, i den elektrotekniske Industri med 40% og i Maskinindustrien med 32 %. De Ord, der er sagt om hele denne Nedskæringspolitik, nemlig at den betyder, »at Tyskland efterhaanden sparer sig tildøde«, er ikke ubegrundet.

Dersom man nu tror, at de tyske Arbejdsgivere er tilfredse med den nuværende Lønstandard, tager man dog meget fejl. Det synes i det hele taget, at der ikke findes nogen Løn, som efter disse Folks Mening ikke er for høj eller lav nok. De fortsætter deres Kampagne mod Fagforeningerne og mod Overenskomsterne, som de mener ikke er »elastiske« nok og ikke tager fornødent Hensyn til de særlig nødstedte Bedrifter og Industrigrene. Den nye tyske Regering Papen, som hovedsagelig bæres oppe af den stadig voksende politiske og sociale Reaktion, har i sin første Nødforordning imødekommet Reaktionens og Arbejdsgivernes Krav om en radikal Nedsættelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen, af Invalide- og Alderdomsrenten, af Krigsforsorgens Understøttelsessatser o. s. v. I disse Dage har Regeringen Papen offentliggjort sin anden Nødforordning, der er en eneste Udfordring til Arbejderklassen. Den bærer Titlen »Til Ophjælpning af Næringslivet« og angiver den Politik, Regeringen vil føre paa det økonomiske Omraade. I Virkeligheden er det en storstilet Støtteaktion til Gunst for Privatkapitalen og Storindustrien. Nødforordningens Enkeltheder turde allerede være bekendt gennem Dagspressen, og vi skal derfor her indskrænke os til en kort Omtale af de Bestemmelser, som er rettet mod Arbejderne. Formaalet med denne »12 Maaneders Plan« er som bekendt Bekæmpelse af Krisen og Arbejdsløsheden. Man vil dog ikke — i hvert Fald kun i ringe Udstrækning — naa dette Maal gennem direkte Iværksættelse af Arbejde, saaledes som Fagbevægelsen altid har fordret, men ad indirekte Vej, gennem Skattelettelser til de private Bedrifter til et Beløb af 1500 Millioner Mark, nemlig saaledes, at der ved Indbetalingen af visse produktionshemmende Skatter (Omsætningsskat, Næringsskat osv.) udstedes Skattemodtagningsbeviser, som forrentes og kan belaanes paa samme Maade som almindelige Værdipapirer og i Aarene 1934—1939 modtages som Betaling for Statsskatter. Det drejer sig altsaa om en statlig Subvention til de private Bedrifter, ligesom hele Nødforordningens Tendens gaar ud paa at styrke Privatkapitalismen paa Arbejdernes Bekostning. Hvorvidt denne Statsstøtte kan virke stimulerende paa Produktionen, vil Tiden vise. Endvidere bevilges et Beløb af 700 Millioner, som skal tjene til at betale Arbejdsgiverne en Præmie paa 400 Mark for hver nyantagen Arbejder. (Denne Præmie betales ikke i rede Penge, men ligeledes i Form af saakaldte »Skattesedler«, som Statskassen senere modtager som Betaling for Statsskat). Dersom en Arbejdsgiver udvider Arbejdsstyrken, erholder han foruden denne Præmie Ret til at nedsætte Tariflønnen efter en nærmere bestemt Skala, dog under Forudsætning af, at den af vedkommende Arbejdsgiver udbetalte samlede Lønsum under ingen Omstændigheder er mindre end forud. Det bestemmes, at en Arbejdsgiver, saafremt der i hans Virksomhed beskæftiges flere Arbejdere end den 15. August eller end i Gennemsnittet for Maanederne Juni, Juli og August, er berettiget til at nedsætte de tariflige Lønsatser for de sidste 9 Timer af en Arbejdsuge paa 40 Timer. Nedsættelsen maa, saafremt Arbejdertallet er steget mindst 5%, udgøre 10%. Hvis Arbejdertallet er steget mindst 10%, maa Lønnedsættelsen andrage 20%. Ved 15%'s Stigning maa der foretages en Lønnedsættelse paa 30%, ved en 20% Stigning paa 40% og ved 25% Stigning paa 50%.

Med en 40-Timers Arbejdsuge betyder dette en Nedsættelse af Lønnen med indtil 12½%. For den 41. og de følgende Arbejdstimer skal der imidlertid atter betales den fulde Tarifløn. Paa denne Maade vil man foranledige Arbejdsgiverne til ikke at lade arbejde længere end 40 Timer om Ugen, da de jo herved har Udsigt til at erholde flere Lønpræmier. De Arbejdsgivere, som allerede forinden Nødforordningens Ikrafttræden har indført Korttidsarbejde, for at kunne holde deres gamle Arbejdere, har beklaget sig over, at Lønpræmie-Systemet begunstiger de Arbejdsgivere, som hensynsløst har kastet deres Arbejdere paa Gaden, og bibeholdt den 48 Timers Arbejdstid. For at møde disse Indvendinger, er der fastsat et meget kompliceret Beregningssystem, hvorefter Procentforholdet mellem nyantagne og gamle Arbejdere, og dermed Lønnedsættelsens Størrelse, beregnes paa Grundlag af Længden af den i vedkommende Bedrift gældende Arbejdstid. De paagældende Bestemmelser i Nødforordningen er imidlertid saa uklare og uoverskuelige, at de vil afføde utallige Stridsspørgsmaal, saaledes at i hvert Fald Arbejdsretterne og Statens Forligsmænd faar nok at gøre. Den Omstændighed, at Regeringen i Strid med Forfatningens Bogstav og Aand gennem Nødforordninger uden videre sætter Overenskomsternes Lønbestemmelser ud af Kraft, er selvsagt et Slag mod selve Overenskomsttanken og vil bidrage til at forringe Tariffernes Værdi for Arbejderne.

Regeringen anslaar, at det paa Grundlag af

denne Nødforordning vil være muligt at faa 1¾ Million arbejdsløse i Arbejde; men om den selv tror paa Muligheden heraf, faar staa hen, i hvert Fald betvivles dette i alle sagkyndige Kredse, og det vil højst blive Tilfældet, dersom det fra mange Sider varslede Konjunkturopsving virkeligt sætter ind. Hele Nødforordningen kan forøvrigt betragtes som en konjunktur-teoretisk Spekulation, som, hvis den slaar fejl, let kan føre til Inflation, naar Staten senere skal indløse de udstedte Skattebeviser til et Beløb af 2200 Millioner Mark, og Statens Udgifter ikke til den Tid er forringede gennem Nedgang i Arbejdsløshedsunderstøttelse og andre sociale Udgifter og Indtægterne ikke er stegne. Med en Præmie af 100 Mark pr. Kvartal for hver nyantagen Arbejder skabes jo ikke nyt Arbejde, idet Arbejdsgiverne fremdeles er afhængig af Konjunkturforholdene. Der er i det hele taget mange dunkle Punkter i denne Nødforordning, men det vilde føre alt for vidt i denne Artikel at komme nærmere ind paa alle Enkeltheder. Foruden de overfor angivne Beløb erklærer Regeringen, at den vil anvende betydelige Beløb — der nævnes den sikkert altfor høje Sum af 750 Millioner Mark — til direkte Iværksættelse af offentlige Arbejder. Nødforordningen indeholder til Slut en Blankofuldmagt til Regeringen med Hensyn til en fuldstændig Omvæltning af den bestaaende Socialforsikring, i første Linie naturligvis Arbejdsløsheds-, Syge- og Invalideforsikringen. Navnlig denne sidste Bestemmelse har vakt voldsom Harme blandt Arbejderne. I et den 9. og 10. September i Berlin afholdt Repræsentantskabsmøde i den tyske Landsorganisation blev der kraftigt protesteret mod Regeringens arbejderfjendske Bestræbelser, og hvor det paa nogen Maade er muligt, skal der ydes kraftig Modstand mod disses Gennemførelse. Herved maa dog erindres, at de tyske Fagforeninger, trods deres talmæssige Styrke, er svækket, grundet paa Medlemmernes aarelange Arbejdsløshed, som i Gennemsnit for alle Forbund ved Udgangen af Juli, altsaa paa den bedste Tid af Aaret, androg 44,3%, mens yderligere 22,3% af Medlemmerne arbejdede paa indskrænket Tid. Bygningsarbejderforbundets Arbejdsløshedsprocent er 76,8, Malerforbundets 79, Træarbejderforbundets 66,3 plus 10,2% Korttidsarbejdere o. s. v. I Betragtning af disse Tal vil man kunne forstaa, at det falder de tyske Fagforeninger svært at gennemføre en almindelig Aktion mod Regeringen Papens arbejderfjendtlige Politik, men efter hvad der meldes fra hele Riget, nægter Arbejderne i de enkelte Bedrifter, hvor Organisationsforholdene er gunstige og de fornødne Forudsætninger er til Stede, at gaa med til yderligere Lønnedsættelser og nedlægger Arbejdet. I talrige Tilfælde er Arbejdsgiverne blevet tvungne til at afstaa fra deres Forehavende og gaa med til fremdeles at betale de gamle Tariflønninger. Saafremt den forventede Konjunkturopgang virkelig sætter ind og Arbejdsløsheden som Følge heraf aftager, vil de tyske Arbejdere sikkert sætte alle Kræfter ind paa at generobre de tabte Stillinger.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos Entreprenør Chr. Mortensen, Svendborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 24. August forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over Entreprenør Chr. Mortensen, Svendborg. Klagen gik ud paa, at Entreprenøren, da det Arbejde, han havde i Entreprise, skulde udføres i Timeløn, havde undladt at betale det 20 pCt.s Tillæg, som i Henhold til Overenskomsten skal ydes til Timelønsarbejde.

Ved Fællesmødet opnaaedes Enighed om, at Entreprenør Chr. Mortensen skulde efterbetale Arbejderne de 20 pCt., og det resterende Arbejde udføres i Akkord i Henhold til Overenskomstens Bestemmelser, medmindre Parterne maatte enes om Arbejdets Udførelse i Timeløn.

Bagere hos Firmaet Kgl. Hofbager E. Rubows Efterfølger.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 17. August forhandledes om en af Arbejdsgiverforeningen fremsendt Klage over, at Bagerforbundets københavnske Afdeling havde forbudt 12 af Firmaet antagne Svende at paabegynde Arbejdet forud for Kl. 4 om Morgenen den 7. August.

Ved Mødet opnaaedes ikke Enighed om Sagen, men da Afgørelsen skal træffes af Den faste Voldgiftsret, indgik Forbundet paa, at Arbejderne kan paabegynde Arbejdet den begærede halve Time forud for Kl. 4, indtil Retten havde afsagt Kendelse.

Bogbindere hos Firmaet C. A. Mortensen, Odense.

Den 20. September afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Bogbinderforbundet over, at Firmaet C. A. Mortensen & Co. i Odense havde afskediget en kvindelig Tillidsmand, fordi hun havde røgtet sit Hverv som saadan, hvilken Afskedigelse derfor var i Strid med Overenskomsten. Firmaet hævdede, at Afskedigelsen var sket af legitime Grunde.

Paa Fællesmødet enedes man om at henvise Sagen til en faglig Voldgiftsret, der skal afholdes i Odense, og man enedes ligeledes om en Opmand.

Elektrikere paa Aalborg Skibsværft.

Den 30. August d. A. har der været afholdt et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af, at »Aalborg Maskin- og Skibsbyggeri A/S« har klaget over, at Elektrikerne har nægtet at gaa ind paa en Lønreduktion paa 8 pCt. fra 8. April d. A., hvilke 8 pCt. skulde have været fradraget i Henhold til Overenskomsten af 1931, hvorimod Elektrikerne skulde have haft Ferie saavel 1931 som 1932.

Paa Mødet opnaaedes ingen Enighed og Arbejdsgiverforeningen har derefter indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret.

Dansk Funktionærforbund og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

For to ved Fællesforeningen for Danmarks

Brugsforeningers Virksomhed i København ansatte Kontrollører er der stillet Krav om, at disse ikke maa være Medlem af deres Organisation, Vagtfunktionærernes Fagforening. I denne Anledning afholdtes der den 29. August et Møde med Fællesforeningen, og da denne fastholdt sin principielle Stilling, der gaar ud paa, at saadanne Funktionærer kan forpligtes til ikke at være Medlem af nogen Arbejderorganisation, opnaaedes ikke Enighed, og Sagen gaar til Behandling ved Den faste Voldgiftsret.

Kvinder hos A/S H. A. Gruberts Sønner og Emil Møllers Telefonfabrik.

Paa et Fællesmøde den 30. August behandledes to af Kvindeligt Arbejderforbund rejste Spørgsmaal om Feriebetaling til Kvinder i de ovennævnte Virksomheder.

I det ene Tilfælde drejer det sig om Krav paa Udbetalinger af Ferieløn for en afdød kvindelig Arbejder og saaledes, at det tilgodehavende udbetales til den efterladte Ægtefælle, og i det andet Tilfælde drejer det sig om to kvindelige Arbejdere, der i det forløbne Aar var ophørt med at arbejde.

Da der ikke kunde opnaas Enighed om de krævede Beløb, vil Sagen blive indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Pelsberedernes Ferieordning.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen forhandledes der om en af Dansk Hatte- og Buntmagerforbund fremsendt Klage over den af Pelsberedernes Arbejdsgiverforening praktiserede Form for Ferieordning.

Ved Fællesmødet opnaaedes Enighed om, at Udtrykket i Ferieregelerne: »Det foregaaende Aar er at forstaa som Ferieaaret: 1. Maj—30. April.«

Da Feriebetalingen er en Del af vedkommende Arbejders Løn, ydes der ham forholdsmæssig Feriebetaling for den Tid, han har været beskæftiget paa en Virksomhed, selv om han er afskediget derfra inden Feriens Begyndelse.

Skrædere hos Firmaet Brdr. Andersen.

Igennem en Del Aar har der bestaaet det Forhold, at Skrædersvendene hos ovennævnte Firma har haft en særlig Overenskomst om visse Særbetalinger udover den almindelig gældende Akkordpriskurant, der gav dem en særlig Fordel paa ca. 15 pCt.

Da Skræderlauget i København blev vidende herom, foranledigede dette, at Firmaet opsagde denne Særoverenskomst, men Den faste Voldgiftsret fastslog, at Særoverenskomsten kun kunde opsiges sammen med den almindelig gældende Overenskomst.

Herefter var Sagen fremme ved Overenskomstforhandlingerne i Beklædningsindustrien i Foraaret 1931, og her enedes man om, at Særoverenskomsten skulde afløses af et Særtillæg paa 10 pCt., og saa skulde der i Overenskomstperioden optages Forhandlinger mellem Forbundet og Beklædningsindustriens Sammenslutning om en Afvikling af dette Særforhold.

Efter Afholdelsen af flere Forhandlinger, hvori ogsaa Arbejdsgiverforeningen og De samv. Fagforbund har deltaget, og hvor der i samme Tidsrum var tilvejebragt forskellige Oplysninger, dels om Arbejdets Art hos det omstridte Firma og Arbejdernes Fortjenester i andre Firmaer af samme Art og Størrelse opnaaedes der i et Fællesmøde d. 24. August endelig Enighed om en Afvikling.

Denne gaar i Korthed ud paa, at det 10 pCt.s Tillæg den 1. Marts 1933 nedsættes med 2 pCt. til 8 pCt. og yderligere med 2 pCt. hver efterfølgende 1. Marts indtil det er ude af Verden, hvilket altsaa bliver den 1. Marts 1937.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S Burmeister & Wain (Strandgadeværftet).

Den 19. September afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage over, at nogle Maskinarbejdere hos A/S Burmeister & Wain havde nægtet at arbejde paa et Stillads, forinden der ved dette var foretaget nogle Forandringer. Anledningen var, at en Mand kort Tid forinden var bleven dræbt.

Firmaet imødekom Stilladsforandringen under Protest.

Fællesmødet resulterede i følgende Ordning:

Forbundet udtaler, at Sagen i Overensstemmelse med Overenskomstens § 1 burde have været behandlet ad fagretslig Vej.

Til Spørgsmaalets videre Drøftelse er Parterne enige om at optage en lokal Forhandling snarest muligt.

Indtil disse Forhandlinger er ført til Afslutning, laves det omstridte Stillads som sket i det sidste Tilfælde. Værftet tager dog Forbehold overfor det anførte Stillads, som anses for mere risikabelt end det hidtil benyttede. Forhandlingerne skal derfor være tilendebragt i Løbet af 8 Dage.

Kvindeligt Arbejderforbunds Kongres.

I Dagene 3.—6. Juli d. A. afholdt Kvindeligt Arbejderforbund sin 12. ordinære Kongres i »Folkets Hus« paa Enghavevej.

Formanden, Fru *Alvilda Andersen,* hilste de 116 Delegerede og Gæsterne Velkommen og erklærede Kongressen for aabnet. Hun udtalte nogle varmtfølte Mindeord om fire Medlemmer, der var afgaaet ved Døden, den tidligere Kasserer for Odense-Afdelingen, Fru *Dagmar Petersen,* de to Revisorer, Fru *Ludovika Andersen* og Frk. *Laura Petersen,* og Hovedbestyrelsesmedlem *Kirstine Jørgensen,* Hillerød. Endelig mindedes Formanden Dansk Arbejdsmands Forbunds afdøde Formand, *M. C. Lyngsie,* der var Medstifter af Kvindeligt Arbejderforbund og lige til sin Død havde været en varm Ven og Forkæmper for Kvindernes Sag.

Dernæst udtalte Formanden Ønsket om et godt og gavnligt Kongresarbejde og understregede Sammenholdets Betydning.

Gæstehilsener.

Fru Andersen præsenterede hver enkelt Gæst med nogle hjertelige Ord.

Kongressens Gæster var:

Formanden for det hollandske Fabriksarbejder-Forbund *K. de Jonge,* Amsterdam, der samtidig repræsenterede Det internationale Fabriksarbejder-Forbund, Sekretær Fru *Anna Zammet* fra det tyske Fabriksarbejderforbund, Formanden for det kemiske Industriarbejder Forbund i Østrig, *Otto Weiss,* Hovedkasserer *Anders Bengtsson,* Sveriges Grov- og Fabriksarbejder Forbund, Formanden for Norsk Arbejdsmands-Forbund, *Ødegaard,* fra Norsk Bygningsarbejderforbund Formanden *Haakestad* og Kasserer *Jens Johansen,* Kassereren for Norsk kemisk Industriarbejderforbund, *Nic. Næss,* og Hovedbestyrelsesmedlem *A. Jacobsen,* Sekretær *Robert Nielsen,* Dansk Arbejdsmandsforbund, og Hovedbestyrelsesmedlem *Th. Rasmussen,* Formanden for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, *Johannes Nielsen,* Sekretær *Knud V. Jensen,* De samvirkende Fagforbund, Bryggeridirektør *Em. Svendsen* og Redaktør *Grove,* Horsens.

de Jonge takkede for Indbydelsen og gav et udførligt Referat for det internationale Fabriksarbejder Forbunds Virksomhed, han mindede i smukke og hjertelige Ord Dansk Arbejdsmands Forbunds afdøde Formand, *M. C. Lyngsie,* af hvem han havde været en personlig Bekendt. Samtidig udtalte han Haabet om, at Kvindeligt Arbejderforbund vilde modtage en Indbydelse til det hollandske Fabriksarbejder-Forbunds 25 Aars Jubilæum. Han sluttede sin Tale med at udbringe et Leve for Kvindeligt Arbejderforbund. (Bifald).

Fru *Anna Zammert* bragte en Hilsen til Kongressen fra de tyske Kammerater. Hun dvælede ved de fortvivlede Forhold i Tyskland og udtalte sin Glæde over de gode Organisationsforhold i Danmark.

Talen, der holdtes paa let forstaaeligt Dansk, modtoges med mægtigt Bifald.

Otto Weiss takkede for den Hjertelighed, hvormed han var blevet modtaget, og gav en levende Skildring af Forholdene i Østrig. Han udtalte sin Tro paa, at den faglige og politiske Enhedsfront, den østrigske Arbejderklasse danner, gør det umuligt for Fascismen og Kapitalismen at faa Tag i den østrigske Befolkning.

Bryggeridirektør *Em. Svendsen* gav et lille Tilbageblik over Kvindeligt Arbejderforbunds Stilling og lykønskede Forbundet til, at det nu tæller 12,000 Medlemmer, og udtalte Haabet om et frugtbart Kongresarbejde.

Anders Bengtsson overbragte en Tak og Hilsen og betonede Betydningen af et interskandinavisk og internationalt fagligt Samarbejde.

Dernæst bragte *Nic. Næss* en Hilsen fra det norske kemiske Industriarbejder-Forbund. Han takkede i hjertelige Vendinger for den økonomiske Haandsrækning, de danske Organisationer havde ydet de norske under deres store Konflikt, der fra Arbejdsgivernes Side var tænkt som et Forsøg paa at slaa den norske Fagforeningsbevægelse ned. Uden den Solidaritet, hvis Betydning ikke mindst de danske Arbejderkvinder forstod, havde det ikke været muligt at gennemføre den Kamp, hvis Resultat de norske Industriarbejdere kun havde Grund til at være stolte af. Siden da havde Forbundet modtaget det ene Tusind Medlemmer efter det andet. (Stærkt Bifald).

Sekretær *Knud V. Jensen* takkede paa De samvirkende Fagforbunds Vegne for Invitationen. Derpaa udtalte han bl. a.:

— Dette Aar er et Kongressernes Aar, og der føres store Diskussioner om Tidens vigtigste Spørgsmaal. Det er forstaaeligt, om Desperationen i disse vanskelige Tider kan faa Indpas i Organisationerne, men det værste, der kan ske, er, hvis de gaar amok. Det er mig en Glæde at kunne konstatere, at Kvindeligt Arbejderforbund altid har været besjælet af Enighedstanken og Samarbejdets Aand, og det maa haabes, at denne Aand maa gaa som en Understrøm gennem Forhandlingerne paa denne Kongres, hvad der saa end kan være at drøfte. (Stærkt Bifald).

Som den sidste af Gæsterne bragte Sekretær *Robert Nielsen* en Hilsen fra Broderorganisationen Dansk Arbejdsmands Forbund.

Robert Nielsen udtalte bl. a.:

— Paa jeres ældste Fane staar: »Gennem Kamp til Sejr«. Saadan er det og saadan bliver det. Jeg tror ikke, de gamle Pionerer, der satte dette Motto paa den hæderkronede Fane, havde tænkt sig, at Kampen ogsaa skulde foregaa *indenfor* Rammerne. Hvad der i Øjeblikket sker ude i Verden og ogsaa herhjemme indeholder den alleralvorligste Paamindelse til Arbejderklassen om at staa ubrydeligt sammen. Ude fra kan man ikke splitte os, men skal vi kæmpe indenfor samtidig med, at vi kæmper med vore naturlige Modstandere, saa kommer det kun til at gaa ud over de Medlemmer, hvis Interesser Organisationerne har til Opgave at varetage.

Robert Nielsen mindedes derefter sit Forbunds afdøde Formand, *M. C. Lyngsie,* som stod i saa intimt Samarbejde med Kvindeligt Arbejderforbund. Han takkede for dette Samarbejde og overrakte et smukt indrammet Kunstfotografi af Lyngsie.

Saa sluttede han med at ønske Forbundet Held og Lykke med Kongressen, hvorefter Formanden takkede for Gæsternes Ønsker og for den smukke Gave, der skulde faa Hædersplads paa Forbundets Kontor.

Kongressens Konstituering.

Efter Udveksling af Hilsener vedtoges Hovedbestyrelsens Forslag til Forretningsorden, hvorefter Kongressen konstituerede sig med Fru *Johanne Jensen,* Københavns Afd. I., Fru *Fanny Jensen,* Horsens, og Fru *Ella Petersen,* København, som Dirigenter, og Sekretær Fru *Gunder Christiansen* og Frk. *Paula Poser* som Sekretærer.

Fru Johanne Jensen overtog Ordstyrerhvervet og oplæste en Række telegrafiske Lykønskninger, der foruden et Væld af Blomsterkurve og Buketter var indløbet til Fru Alvilda Andersen og til Kongressen med gode Ønsker for dens Arbejde.

Blandt Hilsenerne var følgende fra de arbejdsløse Medlemmer af Københavns Afd. I.:

Kvindeligt Arbejderforbunds 12. Kongres 1932.

Arbejdsløse Medlemmer af Københavns Afdeling I sender i Dag en Hilsen til Kongressen og ønsker Held og Lykke for de kommende Dages Arbejde. Det er vor faste Overbevisning, at Ledelsen vil gøre, hvad der staar i dens Magt for at afhjælpe Arbejdsløsheden. Vi er kun de faa, men vi tror, at alle Forbundets Medlemmer følger disse Dages Arbejde med stor Interesse, og vi udtaler derfor Ønsket om at de Beslutninger, der i de kommende Dage tages paa Kongressen, maa blive til Gavn for Arbejderkvinderne, for hele Arbejderklassen. Lad derfor Enighed være vor Styrke.

Med social Hilsen.

500 Arbejdsløse i Københavns Afd. I.

Beretningen om Virksomheden.

Forretningsføreren aflagde, i Tilslutning til det foreliggende trykte Materiale, Beretning over Virksomheden i den forløbne Kongresperiode.

De tre Aar har for hele Samfundet og ikke mindst for Arbejderklassen staaet i Vanskelighedernes Tegn.

Det, der har præget vore sidste Kongresser, har jo været dette, at vi i første Række skulde være paa Vagt over for Arbejdsgivernes glubske Nedskæringspolitik og i Lighed med, hvad vi hidtil havde praktiseret, skulde sætte ind for at faa hævet de laveste Lønninger, og at dette er lykkedes, viser den Lønstatistik, der ledsager Beretningen.

De forholdsvis gode Resultater skyldes i første Række det Sammenhold, der er udvist inden for Forbundet, og den Tillid, der i de afgørende Situationer er vist Hovedledelsen fra Afdelingerne Landet over.

Fru *Alvilda Andersen* gjorde Rede for de sidste Aars vekslende Overenskomstsituationer, der ikke har været lige rolige, og under hvilke der ved Strejker og Lockouter i eget og andre Fag er udbetalt 294,116 Kr.

Forbundets Medlemstal var 31. Marts 1929 11,134 og 31. Marts 1932 12,781, saaledes at der i de tre Aar har været en Medlemsfremgang paa 1647. Antallet af Afdelinger er samtidig steget med 1, idet to nye Afdelinger Frederikshavn og Varde er optaget, medens Hørsholm Afdeling er udgaaet.

Formandens Beretning hilstes med kraftige Haandklap.

Diskussionen om Beretningen.

Diskussionen drejede sig i det væsentligste om et Afdelingsspørgsmaal fra Esbjerg, Spørgsmaalet om Overenskomstafslutninger og Ferie indenfor Jernindustrien og Bladbudenes og Ledvogternes Forhold.

I Diskussionen deltog en lang Række Delegerede.

To Resolutioner, stillet af Afdeling 5 mod Hovedbestyrelsen, forkastedes med alle Stemmer mod 22.

Beretningen godkendtes med alle Stemmer mod 22.

Regnskabet.

Derefter forelagdes Regnskabet for Administrationskassen og Strejkekassen samt Status.

Efter at der var stillet nogle Forespørgsler, godkendtes Regnskabet enstemmigt.

Behandling af Lovændringer.

Efter en indgaaende Diskussion om de mange Forslag til Ændringer i Forbundets Love foretoges Afstemningerne.

Efter Forslag af Hovedbestyrelsen vedtoges det at forhøje det samlede Kontingent til Hovedkassen med 25 Øre, der gaar til Arbejdsløshedskassen, saaledes at Kontingentet til denne nu bliver 95 Øre i Stedet for 70 Øre.

Vedrørende Revisionen af Forbundets Regnskab vedtoges følgende Paragraf:

»Til at revidere Forbundets Regnskab vælger Kongressen to Revisorer og 2 Suppleanter. Revisorerne indstilles af Hovedbestyrelsen. Fratræder en Revisor udenfor Orden, indkaldes den Suppleant, der har det højeste Stemmetal. Revisorerne lønnes. Lønnen bestemmes af Kongressen. Forretningsudvalget vælger af sin Midte en kritisk Revisor.

Regnskabet revideres desuden af en statsautoriseret Revisor.«

Iøvrigt var der fra Afdeling 5 stillet en hel Række Forslag, dels til Formaalet og dels til Lovene. De forkastedes med overvældende Majoritet. Hermed bortfaldt ogsaa en Række Forslag, der var stillet af andre Afdelinger.

Fra Afdeling 5 var desuden stillet et Forslag om Indførelse af en Bestemmelse i Overenskomsterne om Beskyttelse af den arbejdende Kvindes Moderskab.

Efter at Forretningsfører Fru *Alvilda Andersen* havde understreget, at en saadan Bestemmelse gik udenfor Forbundets Rammer og hører hjemme under Sociallovgivningen, forkastedes Forslaget.

I Eftermiddagsmødet stillede Hovedbestyrelsen i Tilknytning til Spørgsmaalet følgende Resolution:

> Kongressen beslutter efter Drøftelsen af det alvorlige Spørgsmaal, der staar i Forbindelse med Kvinders Arbejde i Tiden før og efter Fødsler, at det maa være en af Samfundets første Pligter at beskytte den arbejdende Kvindes Moderskab.
>
> Til Gennemførelse deraf opfordrer Kongressen Regering og Rigsdag til snarest at søge gennemført en Lovgivning, der sikrer de arbejdende Kvinder fuld Lønindtægt i en 6 Ugers Hvile før og efter Fødslen.

Denne Resolution vedtoges enstemmigt.

Valgene.

Til Forbundets Forretningsfører genvalgtes Fru *Alvilda Andersen* med stormende Akklamation. Det samme gjaldt Hovedkassereren, Fru *Kirstine Haagensen.* Endvidere genvalgtes med Akklamation Fru *Gunder Christiansen* som Sekretær og nyvalgtes som Provinsens Forretningsudvalgsmedlem Fru

Kirsten Rasmussen, Odense, med Fru *Dagmar Petersen,* Vejle, som Suppleant.

Det tidligere Forretningsudvalgsmedlem Fru *Fanny Jensen,* Horsens, kunde paa Grund af ændret Livsstilling ikke modtage Genvalg.

Som Forbundets Repræsentanter i De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab valgtes Fru *Alvilda Andersen,* Fru *Kirstine Haagensen,* Fru *Gunder Christiansen,* Frk. *Poula Poser,* Fru *Johanne Jensen,* Afd. 7, Fru *Johanne Jensen,* Afd. 1, og Fru *Fanny Jensen,* Horsens.

Til Hovedbestyrelsen valgtes for København: Fru *Johanne Jensen,* Frk. *Poula Poser,* Fru *Albertine Jørgensen,* Fru *Mathilde Andersen,* alle Afd. 1. Fru *Harriet Baadum,* Afd. 2, Fru *Ella Petersen,* Afd. 4, Fru *Johanne Jensen,* Afd. 7. Suppleanter for København: Fru *Astrid Meinert,* Afd. 1, *Hulda Hansen,* Afd. 6, og *Svenna Petersen,* Afd. 7.

For Sjælland, Loll. Falster og Bornholm valgtes: Fru *Margrethe Hansen,* Nykøbing F, og Fru *Bertha Hansen,* Helsingør. Suppleanter: Fru *Anine Kæmpe,* Rønne.

Fyn: Fru *Kirsten Rasmussen,* Odense. Suppleant: Fru *Marie Jensen,* Svendborg.

Jylland: Fru *Fanny Jensen,* Horsens, Fru *Dagmar Petersen,* Vejle, Fru *Petra Schou,* Aarhus, Fru *Martini Christensen,* Aalborg, og Fru *Marie Madsen,* Vejen. Suppleanter: Fru *Anna Scharnberg,* Haderslev, og Fru *Karen Sørensen,* Fredericia.

Til Revisorer: Fru *Henriette Poser* og Fru *Jenny Larsen,* København. Revisorsuppleanter: Fru *Kamilla Gabrielsen* og Fru *Svenna Petersen.*

Det vedtoges til Slut at afholde næste Kongres i København om 3 Aar.

Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde.

Formanden, Fru *Alvilda Andersen,* aabnede Mødet og aflagde Beretningen:

— Vor Arbejdsløshedskasses Virksomhed i de forløbne tre Aar har været en eneste lang opslidende Kamp mod Arbejdsløsheden, udtalte Fru Andersen.

Tallene paa Kassens Virksomhed giver et tydeligt Billede af den alvorlige Situation. Medens der i Aaret 1929—30 udbetaltes 437,987 Kr. i samlet Understøttelse til 3715 arbejdsløse Medlemmer, er de tilsvarende Tal for 1930—31 henholdsvis 551,090 Kr. til 4785 Medlemmer, og for 1931—32 751,855 Kr. til 5405 Medlemmer. I Løbet af de tre Aar er Antallet af arbejdsløse Medlemmer af Kassen altsaa steget med 1690, medens den aarligt udbetalte Understøttelse siden 1929—30 er gaaet op med 313,868 Kr.

I de tre Aar er der ialt udbetalt Understøttelse til et Beløb af 1 Mill. 740,933 Kr. I ordinært Medlemskontingent er indkommet 1 Mill. 081,039 Kr., medens der i samme Periode er indkommet ialt 691,593 Kr. i Stats- og Kommunetilskud.

Kassens Medlemstal er fra 31. Marts 1929 til 31. Marts 1932 gaaet frem med 1397, fra 9387 til 10,784 Medlemmer.

Efter en kort Diskussion godkendtes Beretningen enstemmigt.

Derefter godkendtes Regnskabet uden Diskussion.

Med Hensyn til Vedtægterne motiverede Fru Andersen de Ændringer, der følger af de paa Kongressen vedtagne Kontingentforhøjelser.

I Anledning af Forslag fra Aalborg og Køge vedtoges det at henstille til Hovedbestyrelsen, at optage en Forhandling med Arbejdsdirektoratet om Bekostningen af Dispensation fra 10 Maaneders Bestemmelsen og derefter udsende Spørgsmaalet til Urafstemning.

Inden Mødet sluttede, gav Arbejdsdirektør *Vater,* der var kommet til Stede efter Indbydelse en Redegørelse for Arbejdsløshedslovgivningens Udvikling og den ny Arbejdsløshedslovs Bestemmelser.

Arbejdsdirektørens Redegørelse gav i Eftermiddagsmødet Anledning til en interessant Diskussion, der sluttede med Vedtagelsen af følgende Resolution:

> Idet Delegeretmødet vedtager at oprette Fortsættelseskasse, udtales det, at da vore Medlemmers Arbejdsløshed ikke er selvforskyldt, maatte det være Samfundets Opgave at bære Byrderne ved Arbejdsløshedsforsikringen.
> Delegeretmødet opfordrer Regeringen og Kommunerne til at sikre vore Medlemmer en ordentlig Understøttelse under deres uforskyldte Arbejdsløshed og til at iværksætte Arbejder til Arbejdsløshedens Afhjælpning.

Denne Resolution, der indeholdt den vigtige Beslutning om Oprettelse af Fortsættelseskasse, var anbefalet af Formanden og vedtoges med over 100 Stemmer, medens en Resolution fra Københavns Afdeling 5, der protesterede mod den nye Arbejdsløshedslov og gik imod Fortsættelseskassen, kun fik et Par og tyve Stemmer.

Kongressens Afslutning.

Forinden Kongressen afsluttedes talte Repræsentanter for Kongressens og Delegeretmødets Gæster, *Nic. Næss,* Norge, *de Jonge* fra det internationale Fabriksarbejdersekretariat, *Bengtsson,* Sverige, og *Rob. Nielsen,* Dansk Arbejdsmandsforbund, der alle lykønskede Forbundet til dets fremtidige Arbejde.

Knud V. Jensen udtalte sin Anerkendelse af det saglige og interesserede Forløb af de førte Forhandlinger, men fandt Anledning til at understrege, at dersom Arbejderklassen stod fuldtud enig, vilde dens politiske og økonomiske Magt være større, og den vilde være i Stand til at gennemføre bl. a. en endnu bedre Arbejdsløshedslov end den, som Kvindeligt Arbejderforbund nu havde givet sin Tilslutning ved Beslutningen om Oprettelse af en Fortsættelseskasse.

Dirigenten, Fru *Fanny Jensen,* sluttede Mødet med at udbringe et kraftigt Leve for Arbejdsløshedskassen og Forbundet, og de Delegerede bragte med Hurraraab og Haandklap Forbundets og Arbejdsløshedskassens Ledelse, specielt Fru Alvilda Andersen, en hjertelig Hyldest.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1617.

Havnearbejdere i Faaborg ved Losning af S/S »Hilda«.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 1. August 1932 i Sag Nr. 1617: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Købmændenes Arbejdsgiverforening i Faaborg mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for dets Afdeling i Faaborg.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Købmændenes Arbejdsgiverforening i Faaborg indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for dets Afdeling i Faaborg for Brud paa Overenskomst ved uberettiget Nægtelse af Overarbejde ved Losningen af den til Faaborg indkomne S/S »Hilda«.

I den mellem Købmændenes Arbejdsgiverforening i Faaborg og Arbejdsmændenes Fagforening gældende Overenskomst hedder det bl. a. i

§ 1.

»Arbejdstiden er: Om Sommeren fra Kl. 7—5 med ½ Times Frokost og 1½ Times Middag.

Saafremt der skal losses over ved et Skib, skal dette meddeles Arbejderne inden Kl. 12 Middag«.

§ 9.

a) Det forudsættes, at et Akkordarbejde skal tilendebringes indenfor Skibets Liggedages Antal.

Lossetiden bestemmes af Modtageren, som har Ret til at forlange Losning i Tiden før og efter normal Arbejdstids Ophør.

e) Formanden for Havnearbejderne er saavidt muligt forpligtet til at skaffe de Arbejdsfolk, som Arbejdsgiveren ønsker. Er Fagforeningen ude af Stand til at skaffe den fornødne Arbejdskraft, har Arbejdsgiveren Ret til at antage uorganiserede Arbejdere, . . .

Naar det ved Arbejde beskæftigede Hold ikke mener at kunne præstere Overarbejde udover den fastansatte normale Arbejdstid, skal Varsel fremsættes fra Arbejderne senest paa det Tidspunkt, da Arbejdsgiveren ifølge de gældende Overenskomster kan varsle Overarbejde, og Arbejdsgiveren kan da kræve, at der sættes nye Hold Arbejdere til det paakrævede Overarbejde«.

Af Sagen fremgaar iøvrigt følgende:

Den 21. Juli 1931 om Morgenen ved 5-Tiden indkom S/S »Hilda« til Faaborg med Trælast til A/S Faaborg Tømmerhandel og Kulimport. Liggetiden udløb den 24. s M. om Eftermiddagen, og allerede den første Dag, den 21. Juli, blev der losset over til Kl. 18, altsaa 1 Time over sædvanlig Arbejdstids Ophør. Den 22. Juli regnede det om Eftermiddagen, hvorfor Modtageren ikke vilde have losset, men den paafølgende Dag, den 23. Juli, lossedes der paa ny over, og denne Gang til Kl. 20. Den 24. Juli blev det overensstemmende med Overenskomsten inden Kl. 12 Middag tilkendegivet Arbejderne, at der ogsaa denne Dags Aften skulde losses over, og samtidig meddeltes det, at Arbejderne for at fremme Losningen mest muligt kunde undlade at sortere Lasten i Land og losse i Rosbunke. Herover erklærede Arbejderne, at de kun vilde losse over til Kl. 19, og dette medførte, at Damperen ikke blev losset færdig den 24. Juli hvorfor Udlosningen maatte fortsættes den paafølgende Dag, den 25. Juli, og først tilendebragtes som det maa antages, Kl. 10 Fmd. Den forsinkede Udlosning medførte, at Modtagerne har maattet udrede, ifølge fremlagt Regning, Overliggedagspenge til et Beløb af Kr. 257 Kr. 33 Øre.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa, at Arbejderne ved som sket at nægte Overarbejde har gjort sig skyldig i Brud paa Overenskomsten. Ifølge denne har Arbejdsgiveren Ret til at kræve Overarbejde i rimeligt Omfang, og hvis Arbejderne maatte finde det fremsatte Krav om Overarbejde for at ligge herudover, kan de vel ikke nægte at efterkomme dette, men har Adgang til ad sædvanlig organisationsmæssig Vej at faa Spørgsmaalet prøvet og eventuelt faa Arbejdsgiveren draget til Ansvar. Saaledes var Forholdet, før Forligsforslaget af Juni 1924 optoges i Overenskomstens § 9 in fine med det foran citerede Indhold, og der er med denne Bestemmelse ikke tilsigtet nogen Forandring i den hidtil bestaaende Ordning. Bestemmelsen tager navnlig ikke Sigte paa en almindelig Losning som den her foreliggende, hvor det for at faa Skibet færdigt kun har drejet sig om nogle faa Timers Overarbejde. Det hedder da ogsaa i Referatet af en den 19. Juni 1924 afholdt, af Dansk Arbejdsmandsforbund tiltraadt Mægling: »Arbejderne har været uberettigede til at nægte Overarbejde ved Losning af Damper »Kossuth«, da Forligsforslaget ikke giver Hjemmel for Nægtelse af rimeligt Overarbejde i samme Omfang som hidtil«. Det vilde dernæst praktisk set have været ganske umuligt som i Bestemmelsen angivet at kræve et nyt Skiftehold indsat. Der arbejdedes med et Hold paa 24 Mand, og der var faktisk ikke Mulighed for at skaffe et andet ligesaa stort til Losning af Træ egnet Hold, selvom man gik udenfor de organiserede Arbejdere, hvortil kommer, at en saadan Fremgangsmaade var praktisk ugørlig allerede paa Grund af Arbejdets Udførelse i Akkord. Under Henvisning til foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om, *at* den paaklagede Overarbejdsvægring kendes ulovlig, *at* Dansk Arbejdsmandsforbunds Faaborg Afdeling tilpligtes at erstatte A/S Faaborg Tømmerhandel og Kulimport det ovennævnte Selskabet paaførte Tab, 257 Kr. 33 Øre, og *at* der i Anledning af det passerede paalægges de Indklagede en Bod fastsat efter Rettens Skøn.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De hævder, at Skibets Liggetid har været for kort, og at der derfor bag Kravet om Overarbejde har

ligget en Beregning af, at Betaling herfor var billigere end for Overliggedage. De Indklagede vil ikke bestride, at Arbejderne har en vis Pligt til Udførelse af nødvendigt Overarbejde, men om en saadan drejer det sig ikke her, hvor Kravet om Overarbejde kun er begrundet ved, at man mente sig bedst tjent hermed. Forholdet er dernæst — hævder de Indklagede videre — det, at der vedrørende Overarbejde findes den fornævnte særlige Bestemmelse i Overenskomstens § 9, der — overfor Forskriften i § 1 angaaende Meddelelse inden Kl. 12 Middag af Krav om Overarbejde — giver en modsvarende Regel for Arbejderne, der selv skønner over, hvorvidt de mener at kunne præstere Overarbejde, og i benægtende Fald skal varsle herom. Bestemmelsen giver Arbejdsgiveren Ret til at kræve Indsættelse af nyt Hold, men Vægringen af Overarbejde er ikke betinget af, hvorvidt der kommer et saadant nyt Hold, og i det her foreliggende Tilfælde har Arbejdsgiveren end ikke forsøgt paa at skaffe et Erstatningshold. Det paaberaabte Mæglingsmøde af Juni 1924 er som gældende alene for det behandlede Tilfælde uden præjudicerende Betydning, ligesom Forholdet dengang vistnok var det, at Arbejderne mente sig berettigede til ganske at nægte Overarbejde. Det ovennævnte, af Arbejderne udøvede Skøn er ganske vist underlagt senere Prøvelse, men kan i det her foreliggende Tilfælde efter Omfanget af det allerede præsterede og af det derefter yderligere krævede Overarbejde ikke tilsidesættes.

Efter det oplyste maa der gaas ud fra, at det i i det foreliggende Tilfælde har drejet sig om et i Faaborg Havn med Hensyn til Omfang usædvanligt Arbejde, der har voldt visse Vanskeligheder, og at man allerede paa Skibets Ankomstdag har maattet regne med ikke at kunne tilendebringe Losningen inden den stipulerede Liggetid. Efter Indholdet af de gældende Overenskomstbestemmelser maa det dernæst vel antages, at Arbejdsgiveren er berettiget til ved Losning af Skib at stille Krav om Overarbejde i rimeligt Omfang; men — saaledes som Sagen foreligger i det heromhandlede Tilfælde — skønnes den fra Arbejdernes Side fremsatte Nægtelse af Overarbejde i det krævede Omfang ikke at have været ubeføjet. Der var den 23. Juli præsteret Overarbejde i tre Timer, der blev, da Overarbejde varsledes den 24. Juli inden Kl. 12, tilbudt og præsteret saadant Arbejde i to Timer; der resterede derhos den nævnte Formiddag en saa stor Del af Losningen, at Tidspunktet for Tilendebringelsen var ganske ubestemmelig og ved Arbejdets langsomme Tempo efter Mørkets Frembrud kunde paaregnes at ville vare til henimod Midnat, saaledes at Liggetiden, der udløb Kl. 17, i ethvert Tilfælde vilde blive overskredet. Hertil kommer endelig, at Arbejderne i deres Skøn med nogen Føje kunde tage med i Betragtning, at der ved Beregningen af det Ladningsmodtageren ved en forholdsvis ringe Forsinkelse paaførte Tab maatte fradrages den højere Betaling for Overarbejde, saaledes at Tabet maatte komme til at dreje sig om et forholdsvis ringe Beløb. Herefter vil Indklagede være at frifinde, hvorhos Klagerne findes at burde betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kr.

Sag Nr. 1622.

Smede- og Maskinarbejdere (Rørlæggere) hos forskellige Centralvarmeinstallatører.

Lærlinges Andel i Akkorder.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. August 1932 i Sag Nr. 1622: De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark samt for Centralforeningen for Blikkenslager- og Kobbersmedemestre i Jylland paa deres Medlemmer Firmaerne Carl Christensen & Co., Aalborg, Lindholm & Ryø, Aalborg, og O. Caspersen, Hellerup's Vegne.

I Rørprislisten af 1931 findes under Afsnit E, Stk. e, følgende Bestemmelse:

»Akkordhaverne maa betale Hjælp under Arbejdet af enhver Art, f. Eks. til Lærlinge og Arbejdsmænd. Naar Lærlingene gives til Hjælp, deltager de i Akkorden.«

Denne Bestemmelse fandtes allerede i Rørprislisten af 1903 gældende for København, Frederiksberg og Gentofte, men i 1931 udvidedes Rørprislisten, derunder den nævnte Bestemmelse, til at gælde for hele Landet.

Under Angivende af, at Firmaerne Carl Christensen & Co., Aalborg, Lindholm & Ryø, Aalborg, og O. Caspersen, Hellerup, har fradraget Beløb af Lærlinges Akkordoverskud ifølge den citerede Bestemmelse, har De samvirkende Fagforbund paa Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Vegne indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark samt for Centralforeningen for Blikkenslager- og Kobbersmedemestre i Jylland paa de nævnte Firmaers Vegne og paastaaet dem kendt uberettiget at foretage de nævnte Fradrag.

De Indklagede har paastaaet Sagen afvist.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne anført, at det er ulovligt, at Mestre under nogensomhelst Form tilbageholder Penge, som i Henhold til Prislisten skal udbetales, idet den Montør, der har overtaget et Arbejde i Akkord, skal have den fulde Betaling, der er fastsat i Prislisten, saaledes at Mesteren ikke kan tilegne sig den Del af Akkordsummen, der falder paa Lærlingen. At Lærlingen deltager i Akkorden, betyder bl. a., at han skal være interesseret i at fremme Arbejdet og som Vederlag herfor have en Merfortjeneste. Denne For-

staaelse af den citerede Bestemmelse har efter Klagernes Anbringende siden 1903 været fulgt ved Lærlinges Arbejde i Akkord i København, Frederiksberg og Gentofte Kommune og maa, efter at Bestemmelsen er udvidet til hele Landet, forstaas paa samme Maade.

De Indklagede gør gældende, at alle Spørgsmaal om Lærlingeforhold, specielt Lærlinges Lønningsforhold, er Fagorganisationerne uvedkommende, idet de ligger udenfor de Omraader, hvortil Fagorganisatiooernes overenskomstmæssige Kompetence strækker sig. Lærlingeforholdet er et Kontraktsforhold mellem Mester og Lærling, og i Kontrakten er fastsat, paa hvilke økonomiske Vilkaar Lærlingen skal arbejde i Læretiden. Lærlingen har ikke Krav paa mere end fastsat i Kontrakten, men har paa den anden Side ogsaa Krav paa det fulde i Kontrakten fastsatte Beløb, selv om Mesteren ikke har Arbejde til ham, eller Lærlingen paa Grund af Sygdom er hindret i at udføre Arbejde.

De Indklagede benægter, at der i København, Frederiksberg og Gentofte Kommune er Kutyme for, at Lærlinge, der arbejder i Akkord, faar udbetalt det paa dem faldende Akkordoverskud.

Foreløbig bemærkes, at de Indklagedes Paastand om Sagens Afvisning ikke kan tages til Følge, idet den paagældende Bestemmelse i Rørprislisten angaar Rørlæggernes Akkordfortjeneste. Af samme Grund har det været uberettiget af Arbejdsgiverforeningen inden Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret at nægte at tage Mægling paa det paagældende Spørgsmaal.

Retten finder heller ikke at kunne give Klagerne Medhold i deres Paastand. Ved Lærlingekontrakten er det fastsat, hvad Lærlingen har Krav paa for sit Arbejde i Læretiden. Naar Mesteren giver Lærlinge til Hjælp for Rørlæggere ved en Akkord, skal der af disse ydes et Vederlag for denne Hjælp paa samme Maade som for Arbejdsmænds Vedkommende. For Arbejdsmændenes Vedkommende maa der betales den Timeløn, de skal have. For Lærlingenes Vedkommende er det derimod fastsat, at de deltager i Akkorden. Dette kan efter Forholdets Natur ikke betyde, at de skal have Del i et Akkordoverskud, da deres Løn er fastsat i Lærlingekontrakten, men maa forstaas som Beregningsregel for, hvor meget Mesteren skal have som Vederlag for at stille sin Lærling til Disposition ved Rørlæggernes Akkord. At Mesteren derved kan have en Indtægt, er rimeligt, dels fordi han selv maa undvære Lærlingen, og dels fordi han under hele Læretiden har afholdt Udgifter til Lærlingens Uddannelse, Sygekassebidrag og betalt Løn til Lærlingen i Sygdomstilfælde. Denne Forstaaelse stemmer ogsaa med den Blikkenslagerprisliste, efter hvilken Rørarbejde før 1931 blev betalt i Provinsen, og hvori var fastsat, at i Akkord, hvor Lærlinge benyttes, godtgøres af Svenden 5 Øre pr. Time mere end den Løn, Lærlingen oppebærer, hvilket Vederlag tilfaldt Mesteren for at stille Lærlingen til Disposition.

Herefter vil de Indklagede være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes hver af Parterne at burde udrede med Halvdelen.

Kendelse:

De Indklagede vil for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne og de Indklagede hver med 150 Kr.

Sag Nr. 1628.

Sommerferieordning for Smede og Maskinarbejdere hos Blikkenslager-, Gas- og Vandmestre.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 4. August 1932 i Sag Nr. 1628: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Blikkenslagerlaug og Gas- og Vandmesterforeningen for København og Omegn mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Blikkenslagerlaug og Gas- og Vandmesterforeningen for København og Omegn indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og nedlagt Paastand om, at nedenfor angivne første og andet Strejkevarsel kendes ugyldige.

Af Sagen fremgaar iøvrigt følgende:

Ved Skrivelse af 18. Juni 1932 til Dansk Arbejdsgiverforening meddelte Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, »at da der resultatløst har været forhandlet om Indførelse af en Sommerferieordning for de af Forbundets Medlemmer, der beskæftiges hos Gas- og Vandmesterforeningen for København og Omegn og Københavns Blikkenslagerlaug, tilsvarende den, der for Medlemmer af Jern- og Metalindustriens Sammenslutning er blevet gennemført paa Grundlag af Forligsmandens Mæglingsforslag af 26. Marts 1931, agter Forbundet at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at der overfor Medlemmer af de to nævnte Organisationer iværksættes Arbejdsstandsning med det Formaal at faa nævnte Krav gennemført.« Under 21. s. M. protesterede Dansk Arbejdsgiverforening i Henhold til § 4 B, Pkt. 5, i Loven om Den faste Voldgiftsret af 4. Oktober 1919 mod Lovligheden af den varslede Strejke, og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund har derefter i Skrivelse af 25. s. M. meddelt Dansk Arbejdsgiverforening, at der fra og med Mandag den 4. Juli d. A. ved normal Arbejdstids Ophør iværksættes Arbejdsstandsning for Forbundets indenfor Gas- og Vandmesterforeningen for København og Omegn og Københavns Blikkenslagerlaug beskæftigede Medlemmer. Sagen har derefter været behandlet paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 2. Juli d. A., hvor Enighed ikke opnaaedes, men hvor Forbundet indgik paa at udskyde Strejkens Ikrafttræden, saaledes at den først kan iværksættes tre Dage efter, at Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sagen foreligger.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa, at der under 27. Juli 1931 er oprettet en af en Række Organisationer — derunder ogsaa Københavns Blikkenslagerlaug, Gas- og Vandmesterforeningen for København og Omegn samt Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund — tiltraadt Overenskomst, den saakaldte »Rørprisliste«, der ved Forligsmandens Forslag i indeværende Foraar er forlænget, saaledes at Overenskomsten er gældende, indtil den med 3 Maaneders Varsel af en af Parterne opsiges til en 1. Februar, dog tidligst 1. Februar 1933. Den saaledes bestaaende Overenskomst er altsaa — hævder Klagerne — gældende indtil det nævnte Tidspunkt, og da det maa være ulovligt i Overenskomstperioden gennem Arbejdsstandsning at søge gennemført et Krav, som ikke er hjemlet i Overenskomsten, og da den varslede Strejke tilsigter at faa gennemført et Krav om Sommerferie, der er et maskeret Lønkrav og repræsenterer en indirekte Lønforhøjelse af 2%, maa de fremsatte Strejkevarsler anses overenskomststridige, hvorfor de paastaas kendt ulovlige.

De Indklagede har nedlagt Paastand om, at de afgivne Strejkevarsler kendes lovlige. De har anbragt, at Varslerne er afgivne for at faa de af Forbundets Medlemmer, der er beskæftiget hos Medlemmer af Blikkenslagerlauget og Gas- og Vandmesterforeningen, ligestillet med de Medlemmer, der beskæftiges hos Medlemmer af Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, idet de arbejder efter nøjagtig samme Prisliste. De Indklagede bestrider, at det skulde være uberettiget indenfor den for Rørprislisten gældende Periode at søge Kravet om Ferie gennemført ved Arbejdsstandsning, og henviser til, at alle de Priskuranter, som Forbundet iøvrigt har løbende, er ganske uafhængige af den almindelige Overenskomst, hvilket ogsaa gælder Rørprislisten. Denne indeholder kun visse Prisaftaler, men mangler Regler for en Række almindelige Forhold; den kan derfor ikke betragtes som en egentlig Overenskomst, og der eksisterer saaledes ikke nogen Overenskomst mellem de paagældende Arbejdsgiverorganisationer og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, hvorfor ogsaa Varsel om Strejke maa være lovligt.

Der er under Sagen Enighed mellem Parterne om, at der ikke i Rørprislisten findes Hjemmel for Krav om Ferie for de omhandlede Arbejdere, og at der ikke heller iøvrigt findes overenskomstmæssig Hjemmel for et saadant Krav. Det fremgaar dernæst af Sagen, at Rørprislistens sidste Afsnit E indeholder en Række almindelige Bestemmelser, hvoraf bl. a. fremhæves — foruden den ovenfor citerede Forskrift i Punkt o om tidligst Opsigelse til 1. Februar 1933 — de i Punkt n indeholdte Forskrifter om Afgørelse af faglig Strid, hvorefter opstaaende Uoverensstemmelser om Forstaaelse af Prislisten behandles i et Mæglingsmøde og i Mangel af Enighed viderebehandles af et særligt Udvalg og derefter kan forelægges en faglig Voldgiftsret. Efter alt foreliggende skønnes Rørprislisten udformet i et saadant Omfang, at den efter Rettens Opfattelse maa anses som en egentlig Overenskomst, i ethvert Fald forsaavidt angaar Lønforhold. Herefter og da der ikke er oplyst Omstændigheder, der har gjort det berettiget i Overenskomstperioden at etablere Arbejdsnedlæggelse, og da Krav om Ferie er ensbetydende med Krav om en indirekte Lønforhøjelse, maa de afgivne Strejkevarsler anses som uretmæssige, og Klagernes Paastand vil derfor være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at betale med 300 Kr.

Kendelse:

De af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund den 18. Juni og 25. Juni 1932 afgivne Strejkevarsler kendes ulovlige.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1632.

Havnearbejdere i København ved Losning af Trælast fra M/S »Atlas« til A/S Harald Kjærs Trælast-Import.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. August i Sag Nr. 1632: De samv. Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds og dettes Afdeling Havnearbejdernes Fællesforbunds Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og dettes Medlem A/S Harald Kjærs Trælast-Imports Vegne

A/S Harald Kjærs Trælast-Import, der er Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, har i Juni og Juli 1932 modtaget to Skibe med Trælast fra Finland, og Losningen af disse Skibe har givet Anledning til Strid mellem Firmaet og Havnearbejdernes Fællesforbund. Medens det nemlig ved Losning af Trælast er den sædvanlige Fremgangsmaade, at Træet af Skibets Besætning stikkes usorteret i Land, hvorefter Sortering foretages paa Oplagspladsen af Havnearbejderne, har Firmaet her truffet en Ordning, hvorefter Sorteringen foretages ved Skibets Foranstaltning, saaledes at der ikke bliver andet at udføre for Havnearbejderne end at modtage Træet fra Skibssiden og læsse det paa Kørevogn. Nu indeholder den gældende Overenskomst om Losning af Trælast Akkordsatser bl. a. for Udbæring og Sortering, hvilket Arbejde er af væsentlig Betydning for Havnearbejdernes Fortjeneste, og da man fra Arbejdernes Side ansaa den af Firmaet anvendte Fremgangsmaade for stridende mod Overenskomsten, blev Sagen paaklaget overfor Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn. Paa et den 11. Juli afholdt Møde mellem nævnte Forening og Havnearbejdernes Fællesforbund blev Sagen forhandlet uden Resultat, idet man fra Arbejdsgiverside tilbød at lade Spørgsmaalet afgøre ved faglig Voldgift, medens Forbundet vilde have Sagen indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Imidlertid blev der den følgende Dag — 12. Juli — af de ved Losning af et af de omhandlede

Skibe, M/S »Atlas«, beskæftigede Arbejdere etableret Arbejdsstandsning, og efter forgæves Henvendelse til Dansk Arbejdsmandsforbund og Havnearbejdernes Fællesforbund maatte Firmaet, for at faa Arbejdet i Gang igen, under Protest frafalde Losning direkte til Kørevogn og udlosse hele Ladningen med Sortering paa Kaj til senere Læsning og Frakørsel, hvorved Arbejdet blev væsentlig dyrere for Firmaet.

Under denne Sag har nu De samv. Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds og dettes Afdeling Havnearbejdernes Fællesforbunds Vegne indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og dettes Medlem A/S Harald Kjærs Trælast-Imports Vegne med Paastand om, at den anvendte Lossemaade kendes ulovlig, og at der ikendes Firmaet en Bod, der tillige kan indeholde Dækning for det Tab i Arbejdsfortjeneste, Havnearbejderne har lidt ved, at det dem efter Overenskomsten tilkommende Arbejde er blevet udført af Søfolkene.

Klagerne henviser navnlig til, at Overenskomsten indeholder en Række Akkordsatser for Losning af Trælast, derunder Betaling for Udbæring og Sortering, samt til en Bestemmelse i Overenskomstens § 1, hvorefter Tømmerhandlerforeningens Medlemmer forpligter sig til, saalænge denne Overenskomst gælder, kun at benytte Medlemmer af Havnearbejdernes Fællesforbund. Disse Bestemmelser er efter Klagernes Mening tilsidesat derved, at Firmaet, for at faa Arbejdet udført for lavere Betaling, har arrangeret sig saaledes, at Sorteringsarbejdet, der ifølge Overenskomsten tilkommer Havnearbejderne, udføres af Skibets Besætning, og den af Firmaet praktiserede Lossemaade er derhos i Strid med Kutymen ved Trælastlosning i Københavns Havn.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet de ikke kan erkende at have gjort Brud paa Overenskomsten, og har paa deres Side nedlagt Paastand om, at den ovennævnte Arbejdsstandsning og det til Grund herfor liggende Krav kendes ulovligt, samt at Havnearbejdernes Fællesforbund tilpligtes at erstatte Ladningsmodtageren den ham paaførte Merudgift, der er opgjort til Kr. 1534,69, og derhos paalægges Bødeansvar for det stedfundne Overgreb.

Klagerne har paastaaet sig frifundet for Kontraklagen, idet de henviser til, at den paastaaede »Arbejdsstandsning«, der kun varede en Times Tid, i Virkeligheden ikke kan betegnes som en Arbejdsstandsning, og derhos alene har haft til Formaal at faa Firmaet til at ophøre med en ulovlig Fremgangsmaade.

Fra det indklagede Firmas Side er det oplyst, at Firmaet har fragtet de heromhandlede Skibe med den Certepartibestemmelse, at Skibet paa Lastepladsen skal indlade Varerne saaledes, at Udlevering kan ske med hver Dimension for sig og nogenlunde sorteret i Længder. Sorteringen efter Dimensioner er altsaa foretaget i den finske Lastehavn, og det Sorteringsarbejde, der er udført af Skibets Besætning, er alene Sorteringen efter Længder, som er af underordnet Betydning.

Der kan nu efter Rettens Mening for det første ikke være Tvivl om, at den Omstændighed, at Sortering er foretaget ved Indladningen, saa at der ikke bliver Spørgsmaal om Sorteringsarbejde i Forbindelse med Losningen, ikke kan være i Strid med Overenskomsten. Men selv om der i Tilslutning til Sorteringen efter Dimensioner, der er udført paa Lastepladsen, af Skibets Besætning i Forbindelse med Udleveringen foretages en Sortering efter Længder, findes dette heller ikke at kunne betragtes som et Brud paa Overenskomsten. Som af de Indklagede fremhævet indeholder denne ogsaa en Takst for Læsning fra Skib direkte paa Kørevogn, ved hvilken Læsning der heller ikke bliver Spørgsmaal om nogen Sortering for Havnearbejdernes Vedkommende. Men om Sorteringsarbejdet unddrages Havnearbejderne af den Grund, at det først skal udføres senere, eller af den Grund, at det allerede er udført forinden, kan ikke være af afgørende Betydning.

De Indklagede vil derfor være at frifinde for Klagernes Tiltale.

Hvad Kontraklagen angaar, er der ingen Tvivl om, at den ovennævnte uvarslede Arbejdsstandsning har været ulovlig. At den kun har været kortvarig, kan dernæst ikke betragtes som nogen formildende Omstændighed, idet den er ophørt, fordi Firmaet bøjede sig for det fremsatte Krav, der efter Rettens Mening har været ubeføjet.

Herefter findes Havnearbejdernes Fællesforbund for den stedfundne ulovlige Arbejdsstandsning at burde betale til de Indklagede en Bod af 1000 Kr., der tillige kan tjene som Erstatning for det Firmaet paaførte Tab.

Sagens Omkostninger vil Klagerne have at betale.

Kendelse:

Den paaklagede Lossemaade kan ikke anses som overenskomststridig.

Den ovennævnte Arbejdsstandsning har været ulovlig.

I Bod til Dansk Arbejdsgiverforening betaler Havnearbejdernes Fællesforbund 1000 Kr.

Klagerne betaler Sagens Omkostninger med 300 Kr.

STØT ARBEJDERNES KOOPERATIVE FORETAGENDER

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 7 * KØBENHAVN DEN 15. OKTOBER 1932 * 29. AARGANG

Arbejde paa indskrænket Tid den 20. Juli 1932.

(Udarbejdet af Det statistiske Departement).

De Undersøgelser vedrørende Arbejdsløsheden, der siden 1910 regelmæssigt er foretaget af Det statistiske Departement, omfatter kun de fuldstændig arbejdsløse, medens de Arbejdere, der er delvis arbejdsløse derved, at den ugentlige Arbejdstid er nedsat under den efter de gældende Overenskomster mellem Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer fastsatte normale Arbejdstid, ikke er indbefattet i disse regelmæssige Undersøgelser.

En Undersøgelse af, hvilket Omfang denne delvise Arbejdsløshed har faaet under den herskende Depression, har Departementet foretaget pr. 20. Juli d. A. Efter Aftale med De samv. Fagforbund er der tilsendt de enkelte Fagforbund Spørgeskemaer vedrørende dette Forhold, og disse Spørgeskemaer er fra Forbundene videresendt til disses enkelte Afdelinger.

Fra visse Fagforbund modtog Departementet dog allerede før Udsendelsen af Spørgeskemaerne Meddelelse om, at Arbejde paa nedsat Arbejdstid ikke fandtes i de paagældende Fag, hvorved Udsendelse af Spørgeskemaer til disse Forbund blev overflødig; men til alle de øvrige Fagforbund udsendtes Spørgeskemaer, saaledes at samtlige Fagforbund er medtaget i Undersøgelsen. Da der — bortset fra Dansk Arbejdsmandsforbund — er modtaget Oplysninger for samtlige Medlemmer i Forbundene, omfatter Undersøgelsen saaledes næsten alle organiserede Arbejdere; fra Dansk Arbejdsmandsforbund mangler der kun Oplysninger for ca. 13,000 af Forbundets ca. 105,000 Medlemmer. Da man formentlig kan gaa ud fra, at Stør-

Indskrænket Arbejdstid i de enkelte Fagforbund.

Forbund	Antal Arbejdere i Organisationen 1932	Antal Arbejdere paa indskrænket Tid 1932	Tab af Arbejdstimer omsat til Antal Arbejdere i % af Antal Arbejdere i Organisationen		Arbejdsløshedsprocent	
			1932	1926	ult. Juli 1932	ult. Jan. 1932
Bageri- og Konditoriarbejderne	4 401	114	1,5	—	25,8	30,0
Sukkervarearbejdere	1 438	241	4,9	1,3	24,4	27,6
Tobaksarbejdere	7 942	277	0,9	2,5	33,5	39,6
Tekstilarbejdere	10 584	2 021	5,8	7,4	16,1	32,3
Skræddere	9 909	1 031	3,2	3,1	21,4	31,8
Hattemagere	1 384	77	1,9	1,8	24,4	31,9
Skotøjsarbejdere	4 084	401	4,0	8,8	30,8	30,0
Snedkere	8 664	229	0,9	1,8	47,9	45,9
Sadelmagere og Tapetserere	1 896	63	1,4	4,0	41,3	36,7
Træindustriarbejdere	4 208	350	2,5	2,5	33,5	28,7
Keramikere	1 309	228	4,3	1,9	34,7	7,0
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 246	103	2,8	4,9	44,7	40,5
Smede og Maskinarbejdere	28 841	798	0,7	1,1	37,0	26,3
Formere	1 983	335	5,9	6,2	51.5	33,8
Bogbindere	3 590	312	4,0	0,4	26,2	17,5
Kvindeligt Arbejderforbund	12 518	2 014	4.4	3,2	21,3	25,6
Dansk Arbejdsmandsforbund	104 577	3 448	1,5	1,5	30,1	30,9
Øvrige Fag	105 761	724	—	—	—	—
Samtlige Fag	314 335	12 766	1,4	1,6	28,7	29,8

Under nogenlunde normale økonomiske Forhold vil denne delvise Arbejdsløshed, der kan fremkomme enten ved, at den daglige Arbejdstid nedsættes, eller ved at Driften af Virksomheden indstilles en eller flere Dage om Ugen, næppe være af større Betydning, bortset fra enkelte Fag som f. Eks. Tekstilindustrien, men under en Depressionsperiode vil Indskrænkningerne i Beskæftigelsen kunne vise sig baade ved den fuldstændige og ved den delvise Arbejdsløshed.

stedelen af de Afdelinger i Dansk Arbejdsmandsforbund, der ikke har indsendt Oplysninger, ikke har Medlemmer, der arbejder paa nedsat Arbejdstid, kan de ved denne Undersøgelse fundne Resultater formentlig tages som et fuldgyldigt Udtryk for, i hvilket Omfang der den 20. Juli i Aar arbejdedes paa nedsat Arbejdstid.

Resultaterne af den foretagne Undersøgelse meddeles i det følgende, idet der til Sammenligning anføres Oplysninger om, i hvilken Udstrækning der efter en tilsvarende Undersøgelse pr. 7. Januar 1926 arbejdedes paa nedsat Arbejdstid; ogsaa denne tidligere Undersøgelse, der ligeledes foretoges i en Depressionsperiode, omfattede næsten samtlige organiserede Arbejdere (jfr. Statistiske Efterretninger 1926 Nr. 8).

Af et samlet Arbejderantal paa ca. 314,000 arbejdede i Juli Maaned ca. 12,800, eller ca. 4 pCt., paa indskrænket Tid. Indskrænkningen udgjorde ca. 203,000 Timer pr. Uge, hvilket svarer til ca. 4,200 fuldstændig arbejdsløse eller ca. 1,4 pCt. af det samlede Arbejderantal. Ved Undersøgelsen i Januar 1926 svarede Indskrænkningen i Arbejdstiden til, at ca. 1,6 pCt. af samtlige Arbejdere var fuldstændig arbejdsløse. Medens Tabet af Aarbejdstid ved Arbejde paa indskrænket Tid i 1926 betød forholdsvis lige meget i Hovedstaden og Provinsen, er Tabet i 1932 noget mindre i Hovedstaden end i Provinsen; i Provinsen var Tabet af samme forholdsmæssige Betydning i 1932 og 1926.

For ca. 7,600 af de ca. 12,800 Arbejdere, der i Juli 1932 arbejdede paa nedsat Arbejdstid, var Nedsættelsen af Arbejdstiden sket ved en Reduktion af Antallet af Arbejdsdage, for ca. 4,900 var Reduktionen sket ved en Nedsættelse af den daglige Arbejdstid, og for ca. 300 var Reduktionen sket paa begge Maader. Ogsaa i 1926 skete Nedsættelsen af Arbejdstiden hyppigere ved en Nedsættelse af Arbejdsdagenes Antal end ved en Nedsættelse af den daglige Arbejdstid, jfr. Oversigten.

Antallet af Arbejdsdage i Løbet af en Uge var ved Undersøgelsen i 1932 for ca. 2,700 Arbejdere sat ned til 3, ca. 1,700 var arbejdsløse i 2 Dage, og ca. 1,800 var arbejdsløse 1 Dag om Ugen, — ca. 800 Arbejdere havde kun Beskæftigelse 2 Dage om Ugen.

For ca. 1,800 Arbejdere var den daglige Arbejdstid nedsat med 1 Time, for ca. 1,500 med 2 Timer, for ca. 700 med 3 Timer, og for andre ca. 700 Arbejdere var den daglige Arbejdstid nedsat til det halve (4 Timer).

Tabet af ugentlige Arbejdstimer var for samtlige de Arbejdere, der i Juli 1932 arbejdede paa indskrænket Tid, gennemsnitlig ca. 16 Timer pr. Arbejder mod i 1926 ca. 14 Timer. Udregnes Tabet som et Gennemsnit ikke alene for de Arbejdere, der arbejdede paa indskrænket Tid, men som et Gennemsnit for samtlige Arbejdere i Organisationerne, tabtes der ved Arbejde paa indskrænket Arbejdstid i Juli 1932 gennemsnitlig ca. ⅔ Time pr. Uge mod i 1926 gennemsnitlig ca. ¾ Time pr. Uge; for begge Aarene fordelte dette Tab af Arbejdstid sig saaledes, at ⅔ af Tabet skyldtes Begrænsning af Antallet af Arbejdsdage og ca. ⅓ skyldtes Begrænsning af den daglige Arbejdstid, jfr. Oversigten.

Til Belysning af, i hvilken Udstrækning der i de enkelte Fag arbejdedes paa indskrænket Tid ved de to Undersøgelser, er i hosstaaende Oversigt anført Oplysninger for samtlige større Forbund, d. v. s. Forbund, der i 1932 har 1,000 eller flere

Arbejde paa indskrænket Arbejdstid i 1932 og 1926.

	Antal Arbejdere i Organisationerne		Arbejde paa indskrænket Arbejdstid									
			Antal Arbejdere				Tab af Arbejdstimer pr. Uge		Tab af Arbejdstimer omsat til Antal Arbejdere			
			i alt		i pCt. af Antal Arbejdere i Organisationerne				absolute Tal		i pCt. af Antal Arbejdere i Organisationerne	
	1932	1926	1932	1926	1932	1926	1932	1926	1932	1926	1932	1926
					pCt.	pCt.					pCt.	pCt.
Hovedstaden	134 571	116 870	4 904	6 099	3,6	5,2	69 965	91 854	1 458	1 458	1,1	1,6
Provinsen ...	179 764	154 897	7 862	8 651	4,4	5,6	133 117	117 898	2 773	2 773	1,6	1,6
Hele Landet.	314 336	271 767	12 766	14 750	4,1	5,4	203 082	209 752	4 231	4 370	1,4	1,6

Tab af Arbejdstimer pr. Uge.

	Ved Nedsættelse af den daglige Arbejdstid				Ved Nedsættelse af Arbejdsdagenes Antal				I alt ved Nedsættelse af Arbejdstiden			
	pr. Arbejder med indskrænket Tid		pr. Arbejder i Organisationerne		pr. Arbejder med indskrænket Tid		pr. Arbejder i Organisationerne		pr. Arbejder med indskrænket Tid		pr. Arbejder i Organisationerne	
	1932	1926	1932	1926	1932	1926	1932	1926	1932	1926	1932	1926
Hovedstaden ..	11,5	14,0	0,22	0,27	17,5	15,7	0,29	0,51	14,3	15,1	0,52	0,78
Provinsen	13,2	10,0	0,17	0,27	18,6	17,0	0,55	0,50	16,9	13,6	0,74	0,77
Hele Landet ...	12,3	11,4	0,19	0,27	18,3	16,4	0,44	0,50	15,9	14,2	0,65	0,77

Medlemmer. Oplysninger er dog kun anført, forsaavidt det Tab, der lides ved Arbejde paa indskrænket Tid, ved den ene af de to Undersøgelser svarede til, at mindst èn Procent af Forbundets Medlemmer var fuldstændig arbejdsløse.

Da Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af Juli 1932 var 28,7 pCt., og Omfanget af Arbejdstidsnedsættelserne paa samme Tidspunkt svarede til en Arbejdsløshedsprocent paa 1,4 pCt., vil det

Antal Arbejdere med indskrænket Arbejdstid.

Antal Arbejdere, for hvem den *daglige* Arbejdstid er nedsat med	Hovedstaden	Provinsen	Hele Landet
1/2 Time	29	26	55
1 -	1 135	684	1 819
1 1/2 -	51	35	86
2 -	637	835	1 472
2 1/2 -	26	60	86
3 -	323	335	658
4 -	326	388	714
i øvrigt	2	21	23
I alt Arbejdere	2 529	2 384	4 913
Tabte Timer pr. Uge	29 088	31 401	60 489
1926 I alt Arbejdere	2 287	4 129	6 416
— Tabte Timer pr. Uge	31 910	41 188	73 098
Antal Arbejdere, for hvem Antallet af *ugentlige* Arbejdsdage er nedsat med			
1/2 Dag	40	38	78
1 -	620	1 166	1 786
1 1/2 -	50	109	159
2 -	511	1 204	1 715
2 1/2 -	—	9	9
3 -	864	1 808	2 672
4 -	130	697	827
i øvrigt	15	312	327
I alt Arbejdere	2 230	5 343	7 573
Tabte Timer pr. Uge	39 136	99 560	138 696
1926 I alt Arbejder	3 812	4 522	8 334
— Tabte Timer pr. Uge	59 944	76 710	136 654
Antal Arbejdere, for hvem baade den dagl. Arbejdstid og Antallet af Arbejdsdage er nedsat			
Antal Arbejdere	145	135	280
Tabte Timer pr. Uge	1 741	2 156	3 897

ses, at den her omhandlede Form for Arbejdsløshed kun i ret ringe Grad forøger den almindelige Arbejdsløshedsprocent. Ved Udgangen af Januar 1926 var Arbejdsløsheden 29,8 pCt., og Tabet ved Arbejde paa indskrænket Tid svarede til en Forøgelse af den fuldstændige Arbejdsløshed med 1,6 pCt.

Det Forbund, for hvilket Indskrænkningerne i Arbejdstiden ved de to Undersøgelser havde relativ størst Betydning, var Tekstilarbejderforbundet, hvor Tabet ved Indskrænkningen af Arbejdstiden svarer til en fuldstændig Arbejdsløshed paa 6—7 pCt.; den almindelige Arbejdsløshed var for Tekstilarbejderforbundets Medlemmer ca. 32 pCt. i 1932.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd i Vejle hos A/S Korn- og Foderstofkompagniet.

Ved et Fællesmøde den 9. September i Arbejdsgiverforeningen forhandledes om to af Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark fremsendte Klager overfor Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdelinger A og H i Vejle.

Klagen mod Afdeling H. angik en af Arbejdsgiverne paastaaet Arbejdsstandsning. Paa Mødet enedes man om at henvise Sagen til Behandling ved et Møde i Vejle, idet Arbejdsgiverne dog forbeholdt sig deres Stilling til Sagens videre Behandling, saafremt der ikke opnaaedes Enighed.

Klagen mod Afdeling A angik et af Arbejderne beskæftiget ved A/S Korn- og Foderstofkompagniet i Vejle fremsat Forlangende om et Tillæg til Overenskomsten for Udførelse af et Arbejde ved Kompagniets nu nedbrændte Silopakhus.

Der opnaaedes ikke Enighed om Sagen, hvorefter Arbejdsgiverne meddelte, at de vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret over den etablerede Standsning.

Arbejdsmænd hos Murermester Westergaard, Viborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 10. September forhandledes der om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at Murermester Westergaard ved Opførelsen af et Stuehus til hans Gaard i Møllerup havde aflønnet Murarbejdsmændene med 40 Øre i Timen, hvorfor Forbundet forlangte Efterbetaling i Henhold til Overenskomsten for det Antal Arbejdstimer Arbejderne havde arbejdet.

Paa Fællesmødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Dansk Arbejdsmandsforbund meddelte, at de vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd paa A/S C. M. Hess' Fabrikker i Vejle.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 8. September behandlede man en Klage fra Dansk Arbejdsmands Forbund over for A/S C. M. Hess' Fabrikker, Vejle, der havde affødt et Strejkevarsel fra Dansk Arbejdsmands Forbund Side, mod hvis Lovlighed Dansk Arbejdsgiverforening protesterede.

Da Firmaet oplyste, at den Sandslingermaskine, om hvilken Uenigheden drejede sig, vilde blive sat ud af Drift fra 1. Oktober, erklærede Forbundet at ville slutte Sagen og tage Strejkevarslet tilbage.

Keramikernes Ferieordning hos Bornholms keramiske Fabrik.

Den 23. September afholdtes Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Keramisk Forbund over, at en Arbejdsgiver i den keramiske Industri paa Bornholm i Aar i Strid med hidtil gældende Coutume kun vilde betale Feriepenge for 3 Dage i Stedet for 6 Dage.

Motiveringen herfor var, at der i de sidste 3

Maaneder forinden Ferien kun var arbejdet 3 Dage om Ugen.

Sagen laa iøvrigt saaledes, at Arbejdsgiveren havde udbetalt for 6 Dage, men senere fratrukket det halve.

Mødet endte uden Resultat og Arbejderne forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Chauffører hos Firmaet Johs. Brünnich.

Paa et Fællesmøde den 5. September behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Firmaet Johs. Brünnich gennem længere Tid havde underbetalt en Chauffør, idet den paagældende Arbejdsgiver er underkastet den gældende Standardoverenskomst.

Der opnaaedes ikke Enighed og Sagen er nu indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd ved Trælastlosning i Københavns Havn.

I Fortsættelse af Sag Nr. 1632 ved Den faste Voldgiftsret har Arbejdsgiverne stillet Krav om Erstatning for Overliggedagstid under Losningen af S/S »Atlas«, ialt 500 Kr.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 8. September d. A., hvor der imidlertid ikke opnaaedes Enighed, og Arbejdsgiverforeningen har derefter forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Entreprenørfirmaet Wright, Thomsen & Kier.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 1. September d. A. forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at Firmaet Wright, Thomsen & Kier ikke havde betalt den overenskomstmæssige Løn for et Skærveslagningsarbejde i Heilsminde.

Paa Fællesmødet opnaaedes Enighed om, at Firmaet betaler Fagforeningen Kr. 350,00 som endelig Afregning af Arbejdet ved Hejlsminde indtil Dato.

Arbejdsmænd paa Sojakagefabriken i København.

Paa et Fællesmøde den 30. September d. A. forhandledes om en af Arbejdsgiverforeningen fremsendt Klage over, at Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund, beskæftiget paa Sojakagefabrikken i København, uden Varsel havde nedlagt Arbejdet.

Man enedes om at foretage hvad der var muligt, for at Arbejdet blev genoptaget, og umiddelbart efter Arbejdets Paabegyndelse at optage Forhandling mellem Parterne om de verserende Uoverensstemmelser.

Arbejdsmænd paa A/S Glud & Marstrands Fabrikker.

Paa et Fællesmøde den 6. August behandledes en af Dansk Arbejdsmands Forbund rejst Klage over, at Jernindustriens Sammenslutning havde vægret sig ved at tage faglig Voldgift paa Spørgsmaalet Produktionsmængden ved Pakning af Blikaffald hos A/S Glud & Marstrand.

Mødet endte med, at Sammenslutningen af Arbejdsgivere inden for Jern- og Metalindustrien indgik paa det af Forbundet fremsatte Krav.

Havnearbejdere ved Losning af Damperen »Liana« i Bandholm.

Den 30. September afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Uoverensstemmelse, der var opstaaet ved Losningen af Damperen »Liana« i Bandholm Havn.

Man enedes om, at det foreliggende Stridsspørgsmaal angaaende Losning af løse Bomuldsfrøkager fra S/S »Liana« afgøres ved faglig Voldgift med Dommerfuldmægtig Krarup som Opmand.

Havnearbejdere ved Losning af S/S »Hindsholm« i Horsens Havn.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 29. September forhandledes om en af Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer fremsendt Klage over, at Havnearbejderne i Horsens havde vægret sig ved at udføre Overarbejde ved Losningen af S/S »Hindsholm«, ligesom der klagedes over en uvarslet Arbejdsstandsning den 2. September.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne meddelte, at de vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdslønnen i Industrien m. v.

Januar Kvartal 1932.

Siden April 1918 har der paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement i Statistiske Efterretninger været meddelt kvartalsvise Opgørelser over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Fra og med Januar Kvartal 1926 indsamlede Departementet endvidere til Supplering heraf tilsvarende lønstatistisk Materiale fra Virksomheder, der ikke er tilknyttet Arbejdsgiverforeningen, og for de større Hovedgrupper af Arbejdere er for hvert Kvartal i Aarene 1926—1931 meddelt Opgørelser af den gennemsnitlige Timefortjeneste ogsaa paa Grundlag af dette samlede Materiale. Da det imidlertid har vist sig, at Indarbejdelsen af de af Departementet saaledes indsamlede supplerende Lønoplysninger i det fra Arbejdsgiverforeningen modtagne Materiale ikke har forandret Lønstatistikkens Resultater i nævneværdig Grad, hverken for de i Statistikken benyttede Hovedgrupper af Arbejdere eller for de enkelte Fag, har Departementet besluttet sig til fra og med Januar Kvartal 1932 at udarbejde Lønstatistikken — ligesom tidligere — alene paa Grundlag af det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1932, Nr. 14. (Arbejderen 28. Aarg. Nr. 21).

For de *større Hovedgrupper* af Arbejdere er

Fortjenesten angivet i nedenstaaende Tabel. Den fra Oktober Kvartal 1931 til Januar Kvartal 1932 stedfundne Nedgang i Timefortjenesten er overvejende af sæsonmæssig Karakter, idet Fortjenesten i en Del Fag (Byggefagene m. v.) normalt er betydelig lavere i Januar end i Oktober Kvartal, særlig som Følge af de uregelmæssige Udbe-

Gennemsnitlig Timefortjeneste, beregnet paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Antal Arbejdere pr. 31/3 1932	Gennemsnitlig Timefortjeneste (med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal)				
		Jan. Kv. 1932	Okt. Kv. 1931	Juli Kv. 1931	April Kv. 1931	Jan. Kv. 1931
		Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.
København						
Faglærte Arbejdere	17986	173	181	176	175	173
Ufaglærte —	16179	139	145	143	140	137
Ialt Mænd	34165	156	164	160	158	156
Kvindl. Arbejdere	14094	89	89	90	90	90
Samtl. Arbejdere	48259	137	144	143	141	138
Provinsen						
Faglærte Arbejdere	14873	139	142	141	141	141
Ufaglærte —	18381	120	123	122	121	121
Ialt Mænd	33254	128	131	130	129	130
Kvindl. Arbejdere	7846	81	81	81	80	80
Samtl. Arbejdere	41100	119	123	122	122	122
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere	32859	158	164	160	159	159
Ufaglærte —	34560	129	133	131	129	129
Ialt Mænd	67419	143	147	144	143	144
Kvindl. Arbejdere	21940	86	86	87	86	87
Samtl. Arbejdere	89359	129	134	133	132	131

talinger af Akkordoverskud i disse Fag med ret langvarige Akkorder. Ligesom i Oktober Kvartal var Lønningerne i Januar Kvartal af omtrent samme Størrelse som i det tilsvarende Kvartal Aaret forud, saaledes at de efter 1. April 1931 stedfundne overenskomstmæssige Nedsættelser af Lønningerne indenfor en Række Fag kun har paavirket Fortjenesten i ringe Grad, jfr. herom Bemærkningerne i Statistiske Efterretninger 1932, Nr. 14, Side 80, 1. Stk. (Arbejderen 28. Aargang Nr. 21).

	København		Provinsen		Hele Landet	
	Tillæg pr. Time for		Tillæg pr. Time for		Tillæg pr. Time for	
	Overarb.	Holdskifte	Overarb.	Holdskifte	Overarb.	Holdskifte
	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Faglærte Arbejdere	0,8	0,1	0,8	0,3	0.8	0,2
Ufaglærte Arbejdere	1,1	0,1	0,8	0,2	0,9	0,2
Ialt Mænd	0,9	0,1	0,8	0,2	0,9	0,2
Kvindelige Arbejdere	0,2	0,1	0,2	0,3	0,2	0,2
Samtlige Arbejdere	0,7	0,1	0,7	0,2	0,7	0,2

Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester, samt at disse — ligesom hidtil — ikke inkluderer Tillæg for Overarbejde o. l. For Januar Kvartal 1932 er der imidlertid for første Gang foretaget en særskilt Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold. Hovedresultatet af denne Opgørelse fremgaar af foranstaaende Oversigt.

Med Hensyn til Omfanget af Overarbejde skal oplyses, at 1,5 pCt. af samtlige Arbejdstimer var Overarbejdstimer.

Arbejdsløsheden

blandt organiserede Arbejdere i forskellige Fag

i August 1932

(Efter Statistiske Efterretninger)

Fag	Ant. Arbejd. pr. Aug. 1932	Arbejdsløshedsprocent			
		1932		1931	
		Aug.	Juli	Aug.	Juli
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	4 432	27,9	25,8	21,4	17,5
Sukkervare-, Chocolade- og Biscuitarbejdere	1 440	17,4	24,4	9,0	12,2
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 015	9,0	5,3	3,7	2,0
Slagteriarbejdere	7 968	11,6	9,9	5,8	6,6
Tobaksarbejdere	7 951	22,4	33,5	11,1	14,4
Tekstilarbejdere	10 126	11,0	16,1	12,0	14,3
Skræddere	9 866	24,3	21,4	13,3	11,3
Hattearbejder	1 346	17,2	24,4	9,5	12,5
Skotøjsarbejdere	4 009	22,9	30,8	13,4	15,0
Murere	8 361	45,2	42,9	0,3	0,2
Hustømrere	7 615	39,5	37,6	4,1	2,9
Snedkere	8 738	48,5	47,9	12,8	15,5
Malere	6 240	32,0	24,6	5,9	3,5
Sadelmagere og Tapetserere	1 863	40,5	41,3	16,0	18,9
Træindustriarbejdere	4 106	32,0	33,5	12,1	12,5
Karetmagere	1 213	35,2	31,5	13,5	11,0
Keramikere	1 325	22,3	34,7	10,3	8,2
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 226	47,8	44,7	28,0	26,9
Blikkenslagere	1 941	32,1	29,9	1,7	3,2
Smede- og Maskinarb.	29 889	37,9	37,0	18,2	17,4
Formere	1 957	50,3	51,5	36,6	33,9
Elektrikere	2 860	37,1	40,1	10,8	16,8
Papirindustriarbejdere	1 464	2,5	2,1	1,7	1,2
Bogbindere	3 684	23,5	26,2	17,7	19,6
Typografer	6 080	20,0	17,0	11,9	10,2
Handels- og Kontormedhj.	14 240	13,4	13,0	7,7	6,9
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	104 577	31,0	30,1	12,1	11,7
Murerarbejdsm. i København	1 665	54,3	42,4	4,1	2,9
Landarbejdere	15 500	32,6	35,3	4,3	7,1
Sømænd	3 563	32,9	31,3	20,7	19,5
Søfyrbødere	2 186	38,2	36,4	27,6	27,2
Kedel- og Maskinpassere	2 260	10,1	9,7	5,0	4,0
Kvindeligt Arbejderforbund	10 608	25,2	21,3	16,9	17,8
Andre Fag	20 180	26,4	24,1	12,0	11,6
Ialt	316 494	29,2	28,7	11,8	11,8

Dansk Skibstømrerforbunds 40 Aars Jubilæumskongres.

Fredag den 30. Juli aabnedes i »Folkets Hus«, Jagtvej i København, Dansk Skibstømrerforbunds 22. ordinære Kongres, der tillige var 40-Aars Jubilæumskongres, idet Forbundet er stiftet den 1. April 1892.

Kongressen aabnes.

Kongressen aabnedes af Forbundets Formand, *G. Sigurdsson,* der bød Velkommen og gav en kort historisk Oversigt over Forbundets Tilblivelse og Vækst gennem Aarene.

Arbejdet har givet gode Resultater, der har skaffet bedre Føde og Klæder, mere Fritid og bedre Uddannelsesvilkaar til Fagets Arbejdere.

Opgaverne, man satte sig i 1892, var store, og de er vokset med Tiden, saa det endelige Maal ligger endnu et Stykke borte i Fremtiden.

De Byrder, som Arbejdsløsheden sjæleligt og økonomisk lægger paa det arbejdende Folk, kræver Arbejdernes fulde Sammenhold og Styrke. Den nuværende Regering har ikke kunnet handle, som den ønskede. Det har de andre Partiers Flertal i Landstinget forhindret. Men dens Arbejde, specielt Statsministerens Interesse for Søfart og Fiskeri, er kommet Skibstømrerne til Gode i udstrakt Grad, og dette vil vi paaskønne.

Tilstandene Verden over bærer Vidne om, at Arbejderne bør være enige, dersom de skal undgaa at trykkes ned i den rene Sult og Elendighed.

Ved Bedømmelsen af Forbundets Arbejde i den forløbne Tid bør Sagligheden være det bærende. Enighed og Sammenhold bør præge Forhandlingerne, og i Haabet derom bød Formanden de Delegerede Velkommen til Arbejdet.

Formanden for Skibstømrernes Arbejdsløshedskasse, *Ferdinand Frederiksen,* København, overrakte Kongressen en Dirigentklokke af Sølv, og Formanden takkede for Gaven og udtrykte Haabet om, *at den maatte ringe alle Skibstømrere i Danmark sammen under én Fane.*

Kongressens Gæster.

Paa Kongressen var De samv. Fagforbund repræsenteret af Sekret. *Chr. Brun,* og desuden var Formanden for Arbejdsløshedskassen, *Ferdinand Frederiksen* til Stede som Gæst. Chr. Brun hilste Kongressen i en Tale, hvori han takkede Forbundet for dets loyale Medlemsskab i De samv. Fagforbund. De 40 Aar, der er gaaet siden Forbundets Oprettelse, giver Erfaringens Magt til at trænge ind i Problemerne og den rette Oversigt over de Resultater, der er naaet. De stadig mere komplicerede Samfundsforhold gør Fagorganisationernes Arbejde vanskeligere, og Forhold spiller ind, saa Afgørelserne ved første Øjekast synes meningsløse. Tiden afklarer alle Spørgsmaal og har ogsaa vist, at den Stilling, Arbejdernes Organisationer tog i de store Situationer, var den rette, og de Indrømmelser, Arbejderne har givet, har været Indrømmelser til Krisen og den kolde, klare Fornuft — ikke Indrømmelser til Arbejdsgiverne.

Tiden stiller det uafviselige Krav til Arbejderne, at deres Sammenhold nu skal staa sin Prøve; thi hvor mørk og truende end Fremtiden tegner sig bærer den dog Bud om, at nye Tider fødes, Tider, hvor Arbejderne i Enighed og Sammenhold skal sætte deres Styrke ind for at løse deres historiske Mission og bringe retfærdigere Samfundstilstande til Udfoldelse.

Ferdinand Frederiksen bragte en Hilsen til Kongressen fra Arbejdsløshedskassens Forretningsudvalg. I 25 Aar har de københavnske Skibstømrere ikke deltaget i Forbundets Arbejde, men det ser nu ud til at lysne. Tidens Krav er saa stærke som aldrig før og fortæller tydeligt, at Arbejderne er i samme Baad, selv om de mener at kunne gardere sig og være sig selv nok. Der er nu Chancer for, at Samarbejdet kan komme i Stand. Den nyvalgte Formand i København og Forbundets Formands Stilling til dette Problem lover det bedste i saa Henseende, og de Forhold, der i sin Tid kunde motivere Københavns Udskillelse, eksisterer ikke mere.

Frederiksen takkede Formanden for godt Samarbejde indenfor Arbejdsløshedskassens Virksomhed i Perioden siden 1928.

Kongressen konstitueres.

Derefter konstitueredes Kongressen. Hovedledelsens Forslag til Forretningsordenen godkendtes enstemmigt og uden Debat.

H. Sørensen, Aalborg, og *H. Christensen,* Kalundborg valgtes til Dirigenter, medens *H. P. Hansen,* Odense, og *Chr. F. Jensen,* Faaborg, overtog Sekretærhvervet, hvorefter Formanden fik Ordet for at aflægge Beretning om Virksomheden i den forløbne Kongresperiode.

Beretning om Virksomheden.

Idet Formanden henviste til, at alle de mere betydende Spørgsmaal i Periodens Løb havde været omtalt i Fagbladet, erklærede han at ville give en kortere Oversigt over Virksomheden i de 4 Aar siden sidste Kongres, for derved at opfriske Begivenhederne i de Delegeredes Erindring og give Grundlaget for den kommende Debat.

Perioden har — sagde Sigurdsson — fra først til sidst været præget af Arbejdsgivernes stadige Forsøg paa at reducere Lønnen og forringe Arbejdsforholdene. Tiltrods for, at Samfundsforholdenes Udvikling gav Arbejdsgiverne Vind i Sejlene, var det ingenlunde lykkedes dem at opfylde de Løfter, de havde givet deres Medlemmer. Til Dato var Arbejdernes Organisationer intakte og i Stand til at hævde deres Medbestemmelsesret over Overenskomsternes Indhold.

Ved en Gennemgang af Begivenhederne i de forskellige Aar indenfor Kongresperioden karakteriserede Formanden disse saaledes, at Aarene 1928—29 var rolige, 1930 mere bevæget og Aarene 1931—32 tydelige Kampaar, hvor Arbejdsgiverne havde ønsket at paaføre vore Organisationer en afgørende Kamp. Ved fornuftig Taktik fra Arbejderorganisationernes Side var et saadant skæbnesvangert Opgør undgaaet, uden at Arbejdernes Stilling derved var svækket udadtil.

En lang Række af Forbundets lokale Overenskomster har i Periodens Løb været taget op til Revision, og betydelige Forbedringer er opnaaet. Den største af disse var vel nok Løsningen af Problemet om Smudsreglement ved Reparation af Fiskerifartøjerne i Esbjerg.

I Thyborøn, Skagen, Assens, Kolding, Gilleleje, Sakskøbing, Marstal og Nakskov var de lokale Arbejds- og Lønforhold blevet forbedret i Løbet af Kongresperioden.

Derefter omtalte Formanden udførligt de to store Overenskomstsituationer i 1931 og 1932 og paaviste, at Arbejdsgivernes store Felttogsplan mod Arbejdernes Organisationer var forblevet resultatløst.

Af Arbejdsgivernes store Reduktionskrav i 1931 om fra 5 til 20 pCt.s Forringelser var blevet Forligsforslagets graduerede Reduktioner, der skaanede de lavestlønnede og reducerede Lønningerne iøvrigt med fra 5 til 8 pCt. og gav Arbejderne en Sommerferieordning, der ikke var ideel, men et Gode, som der kunde arbejdes videre paa.

I 1932 stillede Arbejdsgiverne deres Krav om 20 pCt.s Reduktioner op paa en saadan Maade, at deres Lockouttrusler rejste hele den offentlige Mening stærkt imod Arbejdsgiverforeningen. Resultatet blev en uændret Forlængelse.

Formanden omtalte de førte Voldgiftssager. 3 Spørgsmaal var indbragt for Den faste Voldgiftsret, medens 2 blev afgjort ved faglig Mægling og Voldgift. Af disse 5 Sager havde Forbundet vundet 3 og de 2 forligtes. Der har været afholdt 65 Forhandlingsmøder om Løn- og Arbejdsforholdene. 37 Mæglingsmøder og 15 Timandsmøder, medens Forbundet har været repræsenteret ved 18 Møder i De samv. Fagforbund.

Derpaa omtalte Sigurdsson det Arbejde der var gjort for at samle alle Skibstømrere i Forbundet. Trods Enighed i det nedsatte Forhandlingsudvalg og Underskrift paa Samlingsforslaget, havde Formanden for Københavns Afdeling talt imod Sammenslutningen og saaledes desavoueret sin egen Underskrift, og Resultatet blev, at de københavnske Skibstømrere med 360 Stemmer mod 40 havde forkastet Samlingsforslaget. Hvis der skal gøres noget ved dette i Fremtiden, maa det efter denne Afstemning være Københavns Afdeling, der rejser Anmodning derom. Forbundet kunde ikke rette flere Opfordringer om Samling efter en saa overvældende Afvisning.

Forbundet bestaar af 26 Afdelinger med 10 Filialer; der er her Fremgang i nyoprettede Underafdelinger og en samlet Medlemstilgang paa 167 Mand.

Formanden sluttede sin Beretning med en Tak til Hovedbestyrelsen og Afdelingslederne for Samarbejdet i de forløbne Aar.

Efter en Diskussion, hvori deltog: *Christensen,* Odense, *Jacobsen,* Næstved, *Johansen* og *Hansen,* Helsingør, *Hansen,* Fakse, *Kjærgaard* og *Olesen,* Esbjerg, *Isager,* Lemvig, *Sørensen,* Aalborg, *Høyer,* Aarhus, og *Sigurdsson,* godkendtes Beretningen enstemmigt.

Regnskaberne.

Man behandlede derefter Forbundets Regnskaber, der udviste en Formue paa 85.979 Kr. 46 Øre og som i trykt og revideret Stand laa paa Kongressens Bord.

Efter Besvarelse af nogle stillede Spørgsmaal godkendte Kongressen enstemmigt Regnskaberne.

Lovændringer.

Kongressen behandlede derefter en Række indsendte Lovændringsforslag. Bl. a. foretog man en Ændring i Overflytningsreglerne og forkastede et Forslag om at ophæve Afdelinger, der ikke talte 10 Medlemmer.

Ved Spørgsmaal, der kan medføre lokale Arbejdsstandsninger, skal Hovedledelsens Repræsentant have Ret til at forelægge Sagen til Afgørelse i Forretningsudvalget uden Hensyn til den Stilling, den paagældende Afdelings Generalforsamling har taget.

Paa Forslag af Formanden forhøjedes Strejkeunderstøttelsen til Ikke-Forsørgere med 3 Kr. om Ugen.

Forslagene fra Helsingør om at flytte Forbundets Hovedsæde til denne By forkastedes, og ligeledes et Forslag fra Nakskov om at inddele Landet i Kredse, der selv valgte Hovedledelse og Kongresdelegerede, afvist af Kongressen.

Et Forslag fra Aalborg om, at intet Overenskomstforslag kan gøres til Genstand for mere end én Urafstemning, toges tilbage.

Man vedtog derefter, at Afdelingsrepræsentanterne før et Forslag om Overenskomst skal til Urafstemning, tilkaldes til Møde sammen med Hovedbestyrelsen, og Afdelingerne bærer selv de hermed forbundne Udgifter.

Oprettelse af Begravelseskasse.

Efter at Kongressen havde vedtaget Oprettelsen af en saadan Kasse og de for denne nødvendige Love gik den over til Drøftelse af Fremtidens Opgaver med Hensyn til Overenskomstforholdene.

Overenskomster og Arbejdstid.

Under dette Punkt paa Dagsordenen holdt De samv. Fagforbunds Repræsentant, Sekretær *Chr. Brun* et Foredrag om Overenskomstsituationerne i 1931 og 32 og de økonomiske og produktionstekniske Forholds Udvikling.

»Intet Land, hvor stort og rigt det fra Naturens Side end er, er i Stand til at være sig selv nok, men er afhængig af Begivenheder i Jordens fjerneste Egne.

Produktionsevnen er steget overordentligt og Markederne overfyldes samtidig med, at Købeevnen forsvinder.

Det vældige Vareudbud søges standset ved Toldmure, der yderligere ødelægger og umuliggør Omsætningen. Den nuværende Verdenskrise begyndte at øve sine Virkninger paa danske Forhold i Slutningen af 1930 og den skærpedes hurtigt, saaledes at Konjunkturforholdene ændrede sig og Arbejdernes Stilling under Overenskomstsituationen i 1931 præges heraf. Arbejderne fastholdt de-

res Feriekrav, men maatte lade deres Lønkrav falde.

Arbejdsgiverne laasede alle Underorganisationsforhandlinger, men De samv. Fagforbund krævede og fik gennemført deres Krav om Forhandlinger mellem Underorganisationerne og derved opnaaedes fornøden Tid til at se Forholdenes Udvikling an, og faa Situationens Brændpunkt lagt hen paa Foraaret, for at udnytte Aarstidens naturlige Beskæftigelsesstigning.

Man naaede dette, og man fik taget fornødent Hensyn til de enkelte Forbunds Forhold, ja til de enkelte Arbejderes Lønsatser, og man fik Ferieordningen gennemført.

Et enkelt Fag ønskede at gaa sine egne Veje, og derfor maatte dette Fag kobles fra. Rent bortset fra de smaa Ting, der var Arbejderne og Arbejdsgiverne imellem indenfor dette Fag, kan det ikke være saaledes, at en enkelt Organisation kan undlade at tage Hensyn til andre Fag, men alligevel kræve, at disse skal betale derfor.

Det var dette Fag, der brød Arbejderklassens Samhørighed, ikke De samv. Fagforbund, der førte Faget ud i Kampen.

Man kunde i 1931 se, hvad Freden kostede, men ganske afgjort ikke, hvad Kampen vilde kræve ud over dette, at Organisationerne vilde staa svækkede i 1932.

Situationen i Aar kendetegnedes af den fortsatte Krise og de usikre Valutaforhold. Arbejdsløsheden steg helt op til 150,000 Mand.

Et af Arbejdsgivernes Krav var samtlige Overenskomsters Udløb til 1. Januar, hvorved de vilde ødelægge enhver Chance for reelle Forhandlinger mellem de enkelte Fag og deres Arbejdsgivere. Dette vilde blive den store, generelle Linje, der vil raade og som i sine Konsekvenser — rent bortset fra Udløbstidspunktets øvrige uheldige Sider — vilde virke ødelæggende for de enkelte Forbunds Aktions- og Forhandlingsevne.

De samv. Fagforbund vil her altid være rede til Kamp for at hindre en saadan Udvikling, og meddelte Arbejdsgiverne dette.

Ved Forligsordningen lykkedes det at undgaa denne Koncentrering og at blive fri for Bestemmelser, der kunde blive Pristalsreguleringen om igen. Det var i Realiteten en Tilbagetagelse af Opsigelserne, der skete. Saa er der det formelle tilbage om Afgørelsen. Tidsfristen var for kort, og dette skabte Ulykker i vore Organisationer. Men en Afvisning af Forligsforslaget, der ved alle de Afstemninger, det naaede at blive underkastet, vedtoges med vældige Majoriteter, vilde have medført Kampen, og ingen kunde tage Ansvaret for at tage en Storkamp, naar Talen var om en i Realiteten fuldstændig Opfyldelse af Arbejdernes og Afvisning af alle Arbejdsgivernes Krav.

Situationen i 1931 og 1923 har vist, at det ikke altid er Love og Vedtægter, men det levende Liv og Forhold, som vi ingen Indflydelse har paa, der dikterer Fremgangsmaaden.

Verdensøkonomien har medført, at de smaa Kampes Tid er forbi og de store Sammenstød forestaaende. Mod denne Udvikling kan det enkelte Fag ikke dæmme op ved at vedtage Lovændringer.

Det gælder derfor for Arbejderorganisationerne til enhver Tid at kunde udnytte en foreliggende Situation til Gavn for Arbejderklassen, selv om man ogsaa derved tvinges til at se bort fra hævdvundne Regler.«

Bruns Foredrag hilstes med stærkt Bifald, hvorefter der vedtoges en Resolution vedrørende Ferieordningen paa Virksomheder, der ikke er Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen.

Arbejdstidsforkortelsen.

I Lighed med andre Forbundskongresser drøftedes en Nedsættelse af Arbejdstiden. Sekretær *Brun* redegjorde for Beslutningen paa De samv. Fagforbunds Repræsentantskabsmøde i Aar.

Det er den stadig fortsatte tekniske Udvikling, der gennem den deraf følgende Overflødiggørelse af Arbejdere har gjort Spørgsmaalet aktuelt. Arbejderorganisationerne Verden over kræver en Nedsættelse af Arbejdstiden, for derved at opnaa en mere ligelig Fordeling af det for Haanden værende Arbejde.

Hvis en Arbejdstidsforkortelse ikke skal begrænses til de Arbejdere, der beskæftiges hos Arbejdsgiverforeningens Medlemmer, maa de uorganiserede Arbejdsgivere og Stat- og Kommune være med, og derved faar Spørgsmaalet foruden en faglig, tillige en politisk Side, og kan kun løses ved Samarbejde mellem Fagorganisationerne og Socialdemokratiet.

I Tilslutning hertil vedtog Kongressen enstemmig følgende Resolution:

»Dansk Skibstømrerforbunds Kongres i København, Juli 1932 udtaler sin Tak til Regeringen for dens store og resultatrige Arbejde for dem, der i særlig Grad er ramt af den kapitalistiske Verdenskrise, samt udtaler, at det er af afgørende Betydning for Arbejderklassen, at den nuværende Regering fortsat kan blive ved Magten.

Kongressen tiltræder ligeledes den af De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab den 20. Maj d. A. vedtagne Resolution angaaende Arbejdsløshedens Bekæmpelse, og udtaler sin fulde Tilslutning til de Synspunkter og Forslag, som nævnte Resolution indeholder«.

Lærlingeuddannelsen.

Efter at Formanden havde redegjort for Lærlingeuddannelsen indenfor Faget vedtoges følgende Resolution eenstemmig:

»Kongressen paalægger Forbundet i Forbindelse med Afdelingerne at drage Omsorg for, hvor det er muligt, at oprette Lærlingeklubber med det Formaal at interessere Lærlingene for i Forbindelse med deres faglige Uddannelse at deltage i tilgængelig Skoleundervisning (Aftenskole), som er til Fremme for deres Kundskab til det faglige og socialdemokratiske Oplysningsarbejde.

Det er Forbundets Pligt at opfordre yngre

arbejdsløse Medlemmer i saa stor Udstrækning som muligt til at tage et eller flere Kursus paa en af Landets Arbejderhøjskoler. Forbundets Formand er, naar Andragende tilstilles Forbundet herom, berettiget til af Tilskudsfonden at yde saadanne Medlemmer Rejsehjælp, dog kan Rejsehjælpen til Hjemrejse fra Skolen ikke ydes, naar Vedkommende uden Grund afbryder Kursuset, inden den fra først af fastsatte Tid«.

Valg af Ledelse.

Til Formand genvalgtes *G. Sigurdsson* med Akklamation.

Ligeledes genvalgtes Næstformanden, *H. D. Hansen,* Odense, og Sekretæren, *Aage Rasmussen,* Odense.

Til Medlemmer af Hovedbestyrelsen valgtes iøvrigt:

Johansen, Helsingør, *H. Sørensen,* Aalborg, *Kjærgaard,* Esbjerg, og *N. P. Jensen,* Svendborg.

Til Suppleant for Næstformanden valgtes *E. Christensen,* Odense, og til Suppleant for Sekretæren *H. Nielsen,* Odense, medens Hovedbestyrelsens Suppleantposter tildeltes *Simonsen,* Frederikshavn, *Christensen,* Kalundborg, *Jacobsen,* Nakskov, og *Eriksen,* Esbjerg.

Til Revisorer valgtes: *V. Rein* og *L. Rasmussen,* begge af Odense.

Næste Kongres afholdes i Juli Maaned 1936 i København.

Kongressens Afslutning.

Chr. Brun og *Ferdinand Frederiksen* tog derefter Afsked med Kongressen i Taler, hvori de fremhævede Nødvendigheden af Sammenhold og Enighed blandt Arbejderne, parret med Arbejdet for at bibringe Arbejderne den Oplysning, der maa kræves af et Befolkningslag, der har Krav paa at blive hørt, hvor Samfundsforholdene tilrettelægges.

Forbundsformanden, *G. Sigurdsson,* takkede for den Tillid, der var vist ham, og udtalte de bedste Ønsker for det kommende Arbejde, og foreslog Kongressen at sende Statsministeren et saalydende Telegram:

Hr. Statsminister Th. Stauning!

Dansk Skibstømrerforbunds Kongres bringer Dem sin bedste Tak for Deres Indsats for dansk Søfarts og Fiskeris Fremme. Denne Indsats har været til uvurderlig Støtte ogsaa for vore Medlemmer og virket stimulerende paa Beskæftigelsesgraden paa de danske Træskibsværfter.

Vi tilsiger Dem vor uforbeholdne Støtte til Videreførelse af Socialdemokratiets Politik og Program, som alle danske Skibstømrere i Taknemmelighed vil staa Vagt om.

Kongressen gav enstemmig sin Tilslutning hertil, hvorefter Sigurdsen sluttede Kongressen med et Leve for Samlingen af alle danske Skibstømrere i een Organisation.

Efter at Forsamlingen havde sunget »Internationale« og et Leve for Dansk Skibstømrerforbund var udbragt, skiltes Deltagerne i Forbundets 40-aarige Jubilæumskongres.

Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde.

Paa Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde aflagde Formanden, *Ferd. Frederiksen,* Beretning over Kassens Virksomhed.

Usædvanlig Arbejdsløshed havde udsat Kassens Beholdninger for svære Byrder, og Beholdningerne var skrumpet ind i Periodens Løb.

Dette fremgik ogsaa af Regnskaberne. Den samlede Indtægt havde udgjort 590,309 Kr. 72 Øre og Udgifterne 532,575 Kr. 24 Øre. Indeværende Regnskabsaars første Maaneder havde mere end slugt dette Driftsoverskud.

Efter nogle statistiske Oplysninger, hvoraf det fremgik, at Ledighedsprocenten var oppe paa 42,4, gik man over til at behandle de indkomne Forslag til Vedtægtsændringer.

Man vedtog at udvide Understøttelsens Dageantal med 70 Dage i Vinteren 31. Oktober 1932 til 1. April 1933.

Man vedtog en Forhøjelse af Kontingentet for at opnaa Dækning af de Byrder, som Juleunderstøttelsen lagde paa Faget. Det ugentlige Kontingent er dermed oppe paa Kr. 2,75 og derudover 50 Øre til Krisefonden.

Ved Valget af Ledelse genvalgtes Formanden, *Ferd. Frederiksen,* med Akklamation.

Ogsaa de øvrige Valg til Ledelsen var Genvalg.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1621.

Arbejdsmænd hos Medlemmer af Aalborg og Nørresundby Vognmandsforeninger under Blokaden mod Aalborg Amts Vejudvalg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. September 1932 i Sag Nr. 1621 Dansk Arbejdsgiverforening for Vognmandsforeningen for Aalborg og Nørresundby samt for A/S Colas Vejmateriale og for Aktieselskabet for Kemisk Industri mod De samv. Fagforbund paa egne Vegne og for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for dets Afdelinger i Aalborg og Nørresundby.

Under 28. April 1932 tilskrev Dansk Arbejdsmandsforbund Dansk Arbejdsgiverforening saaledes:

»Med Aalborg Amt har vort Forbund en Konflikt løbende, hvad angaar Vejarbejde, og i denne Forbindelse tillader vi os da ved nærværende at meddele den ærede Arbejdsgiverforening, at vi agter at forelægge en dertil kompetent Forsamling Forslag om Iværksættelse af Sympatiblokade, hvad angaar Udlevering og Transport af Materialer til og fra de af Aalborg Amt indenfor Amtet iværksatte Arbejder.«

Imidlertid modtog Arbejdsgiverforeningen allerede ved en Skrivelse dateret 30. April 1932 fra Aalborg Vognmandsforening Meddelelse om, at den derværende Fagforening den 28. April havde taget Chaufførerne væk hos et af Foreningens Medlemmer, der kørte for Amtsvejvæsenet, og denne Aktion var den 29. April udvidet til flere. Arbejdsgiverforeningen klagede straks til Dansk Arbejdsmandsforbund, der foranledigede, at de af den stedlige Fagforening foretagne Skridt ophørte den 4. Maj.

Under 6. Maj er det af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendte 1. Varsel efterfulgt af et saalydende Varsel fra De samv. Fagforbund:

»I Kontinuation af Dansk Arbejdsmandsforbunds Skrivelse af 28. April d. A., hvormed fremsendtes 1. Varsel om Blokade overfor en Række Virksomheder, som leverer Vejmaterialer til Brug ved et af Aalborg Amtsraad iværksat Vejarbejde, skal vi herved tillade os at meddele, at vor dertil kompetente Forsamling har vedtaget, at der fra og med 14. Maj d. A. ved normal Arbejdstids Ophør af Medlemmer af Organisationer tilsluttede De samv. Fagforbund iværksættes Sympatiblokade overfor følgende Virksomheder: A/S Kemisk Industri, Aalborg, der sorterer under Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik, Aalborg, A/S Colas Vejmaterialefabrik, Nørresundby, der er en Filial af Rindoms Colasfabrik i Horsens, samt overfor dennes Colasfabrik i Horsens, hvad angaar alt Arbejde ved Udlevering og Transport af Vejmaterialer for disse Virksomheder, og endvidere overfor al Transport af Vejmaterialer til Aalbog Amt, som maatte blive overdraget Medlemmer af Aalborg og Nørresundby Vognmandsforeninger.«

Overfor Lovligheden af dette 2. Varsel protesterede Arbejdsgiverforeningen ved Skrivelse af 7. Maj, hvori det blandt andet hedder:

»Vi erkender ikke De samv. Fagforbunds Berettigelse til paa Grund af en Konflikt mellem Aalborg Amtsraad og Dansk Arbejdsmandsforbund at blokere vore ovennævnte Medlemmer, og vi gør De samv. Fagforbund ansvarlige for ethvert Tab, der ved en saaledes etableret Blokade maatte tilføjes vore Medlemmer.«

Ved Klage af 21. Juni indklagede Arbejdsgiverforeningen paa Vognmandsforeningen for Aalborg og Nørresundbys Vegne De samv. Fagforbund paa egne og paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne og paastod disse paalagt Bod dels for som anført samtidigt med eller kort efter 1. Varsels Udstedelse at have taget Chauffører bort fra flere Vognmænd, der kørte for Amtsvejvæsenet, hvorved der for de paagældende Vognmænd er lidt Tab, der i Klagen ialt er opgjort til 261 Kr., og dels for efter Blokadens Ikrafttræden den 14. Maj i tvende Tilfælde at have udvidet Blokaden udover den ved Varslerne angivne Ramme.

I Kontinuationsklage af 28. Juli har Klagerne endvidere paastaaet de afgivne Varsler kendt ugyldige, subsidiært paastaaet, at Sympatiblokaden straks hæves, forsaavidt angaar A/S Colas Vejmateriale og Aktieselskabet for Kemisk Industri. Til Støtte herfor har Klagerne anført, at A/S Colas Vejmateriale ved Sæsonens Begyndelse havde en større Ordre paa Levering af Asfaltemulsion til Amtsvejvæsenet, hvoraf knapt Halvdelen blev leveret inden Blokadens Indtræden. Efter den Tid har Fabriken maattet indstille sin Levering, ligesom Aktieselskabet for Kemisk Industri er blevet afskaaret fra at levere Materiale til Vejvæsenet. Samtidig arbejder Amtsvejvæsenet ganske uforstyrret trods den Konflikt, Dansk Arbejdsmandsforbund har etableret, ligesom andre udenfor Arbejdsgiverforeningen staaende Asfaltfabriker arbejder uhindret videre for at udføre de Leverancer, som Arbejdsgiverforeningens Medlemmer er hindret i at udføre. Klagerne hævder, at det er i Strid med Septemberforligets Punkt 2 og et Misbrug af Varselsreglerne at etablere en Sympatiblokade i et Tilfælde, hvor der overhovedet ikke længere eksisterer nogen Konflikt, der giver sig Udslag i, at noget Arbejde er standset.

De Indklagede paastaar sig frifundne. Hvad angaar de i Hovedklagen anførte Forhold, anfører de, at Dansk Arbejdsmandsforbund intet Ansvar har for, at Chaufførerne blev taget væk fra Vognmændene, idet dette skete paa Foranledning af de paagældende Afdelingers Formænd; da det kom til Forbundets Kundskab foranledigede dette straks, at Arbejdet blev genoptaget. Iøvrigt hævder de Indklagede, at Afdelingsformændene forinden havde forhandlet med de paagældende Vognmænd og med dem truffet Overenskomst om, at de paagældende Chauffører ikke maatte arbejde.

Efter de for Retten afgivne Forklaringer maa der imidlertid gaas ud fra, at de to Afdelingsformænd samtidig med 1. Varsels Udstedelse og kort derefter egenmægtigt har taget Chauffører bort fra Vognmænd, der kørte for Vejvæsenet, og for dette Forhold og de øvrige i Hovedklagen omhandlede Forhold findes Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdelinger i Aalborg og Nørresundby at burde betale hver en Bod stor 100 Kr. til Vognmandsforeningen for Aalborg og Nørresundby.

Forsaavidt angaar Kontraklagen, bestrider de Indklagede Klagernes Paastand om, at de afgivne Varsler er ulovlige, idet der stadig er en løbende lovlig Konflikt med Aalborg Amts Vejvæsen, med hvem Dansk Arbejdsmandsforbund ingen Overenskomst har, og som i Aar ensidigt har nedsat Timelønnen for de Arbejdere, der tidligere har været beskæftiget ved Amtets Vejarbejde. Til Støtte for Arbejdsmandsforbundets Aktion mod Amtsvejvæsenet er Varslerne afgivne i Henhold til den Hovedorganisationerne ved Septemberforligets Punkt 2 givne Bemyndigelse, og Blokaden, der i Følge sin Ordlyd kun er løbende for indeværende Aars Vejarbejde, maa derfor fortsættes, saalænge de Indklagede anser det for stemmende med deres Interesser. At Blokaden foreløbig ikke er blevet effektiv, kan ikke gøre den ugyldig eller bevirke, at den skal hæves.

Hvad angaar denne Del af Klagen finder Retten at maatte give de Indklagede Medhold. Der findes ikke at kunne være Tvivl om, at der stadig er en Konflikt løbende mellem Amtsvejvæsenet og Dansk Arbejdsmandsforbund, selv om Arbejdet stadig gaar sin Gang ved Hjælp af uorganiserede Arbejdere og udenfor Arbejdsgiverforeningen staaende Fabriker, som Forbundet ikke har kunnet ramme. Da Varslerne er afgivet i Overensstemmelse med Reglerne i Septemberforligets Punkt 2, og der ved Aktionen søges forfulgt et lovligt, fagligt Formaal, og dette Formaal efter Omstændighederne skønnes tilstrækkelig angivet i de paagældende Varsler, findes disse, uanset at Blokaden ikke har faaet den tilsigtede Virkning, at maatte være gyldige.

Sagens Omkostninger findes hver af Parterne at burde betale med Halvdelen.

Kendelse.

Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdelinger i Aalborg og Nørresundby bør hver især til Vognmandsforeningen i Aalborg og Nørresundby betale 100 Kroner.

Iøvrigt bør de Indklagede for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Sag Nr. 1642.

Slagteriarbejdere paa Horsens Andels-Svineslagteri.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 6. Oktober 1932 i Sag Nr. 1642: De samvirkende danske Andelsslagterier med Dansk Slagteriarbejderforbund og dettes Horsens Afdeling.

Under denne Sag har De samvirkende Andelsslagterier indklaget Dansk Slagteriarbejderforbund og dettes Horsens Afdeling med Paastand om, at den neden for omhandlede, af Slagteriarbejderne paa Horsens Andels Svineslagteri etablerede, Arbejdsstandsning kendes ulovlig, og at der idømmes Dansk Slagteriarbejderforbund, dettes Horsens Afdeling saavel som de enkelte i Arbejdsstandsningen deltagende Arbejdere en Bod, fastsat bl. a. under Hensyn til det Slagteriet ved Arbejdstandsningen paaførte Tab, som af Klagerne er opgjort til ca. 4900 Kr.

De Indklagede, der erkender Arbejdsstandsningens Ulovlighed, paastaar Forbundet som saadant frifundet og Sagen i øvrigt bedømt under Hensyn til foreliggende formildende Omstændigheder.

Arbejdsnedlæggelsen blev iværksat uden Varsel Lørdag den 23. Juli d. A. ved Arbejdstidens Begyndelse og var foranlediget ved en Uoverensstemmelse mellem Arbejderne og Slagtermesteren, opstaaet som Følge af, at Mesteren ved Genantagelse af to tidligere afskedigede Arbejdere havde undladt at følge Anciennitetsprincippet, som efter Arbejdernes Formening var koutumemæssig fastslaaet, og som Mesteren tilmed skulde have lovet Arbejderne at følge.

Samme Dags Aften rejste Dansk Slagteriarbejderforbunds Sekretær Houdal til Horsens for at søge Konflikten bilagt. I Løbet af Søndagen fik Houdal Slagteriets Arbejdere, her imellem Formanden for Forbundets lokale Afdeling, sammenkaldt til et Møde, hvor han energisk, under Trusel om Eksklusion af Forbundet, paalagde dem at genoptage Arbejdet Mandag Morgen, hvorefter der kunde forhandles med Slagteriets Ledelse om den opstaaede Uoverensstemmelse. Arbejderne vedtog imidlertid at stille sig afventende, indtil en saadan Forhandling havde fundet Sted. Et Forsøg paa at faa Slagteriets Bestyrelse sammenkaldt til Møde i Horsens samme Dag strandede paa, at Bestyrelsens Formand, der ligesom de øvrige Bestyrelsesmedlemmer boede uden for Horsens By, bl. a. paa Grund af den tidlige Telefon-Lukning om Søndagen ikke mente med Nytte at kunne søge Bestyrelsens mange Medlemmer samlet. Arbejdsstandsningen fortsattes herefter Mandag den 25. Juli, og i Løbet af denne Dag forhandledes der mellem Parterne, hvilke Forhandlinger endte med Vedtagelse af en Ordning, hvorefter bl. a. Tvivlsspørgsmaal vedrørende Antagelse og Afskedigelse altid skulde kunne indankes for Slagteriets Direktør, saaledes at Slagtermesteren ikke vilde blive eneraadig i dette Forhold. Arbejdet blev derefter genoptaget Tirsdag den 26. Juli ved normal Arbejdstids Begyndelse.

Efter det foreliggende finder Retten ikke Grundlag for at gøre Slagteriarbejderforbundet som saadant ansvarlig for Arbejdsstandsningen, hvorimod Ansvaret herfor maa paalægges den lokale Afdeling og de i Arbejdsstandsningen deltagende Arbejdere.

Hvad Vurderingen af dette Ansvar angaar, bemærkes, at Retten ikke kan anerkende den af Klagerne opstillede Tabsopgørelse med dens fulde Beløb. Retten mener dernæst ikke at kunne bortse fra, at Arbejdstandsningens Fortsættelse om Mandagen muligt kunde have været afværget og det lidte Tab derved være blevet væsentlig begrænset, saafremt Slagteribestyrelsens Formand havde udfoldet mere virksomme Bestræbelser for at faa Bestyrelsens Medlemmer samlede om Søndagen eller i det mindste selv havde indfundet sig til Arbejdernes Møde i Horsens denne Dag.

Under Sagen har Klagerne fremlagt en Liste, omfattende 150 navngivne Arbejdere, der skal have deltaget i Arbejdsstandsningen. Efter de Indklagedes Paastand har dog ca. 20 af disse Arbejdere ikke været Deltagere enten paa Grund af Sygdom eller Ferie, for enkeltes Vedkommende fordi de var afskedigede.

Efter Omstændighederne findes Forbundets Horsens Afdeling solidarisk med de i Arbejdsnedlæggelsen deltagende enkelte Arbejdere at burde erlægge til Horsens Andels Svineslagteri en Bod paa 20 Kr. for hver af disse Arbejdere.

Sagens Omkostninger bør udredes af de Indklagede.

Kendelse:

Den ovennævnte Arbejdsstandsning har været ulovlig. Til Horsens Andels Svineslagteri betaler hver enkelt af de paa den af Klagerne under Sagen fremlagte Liste opførte Arbejdere, forsaavidt de faktisk har deltaget i Arbejdsstandsningen, en Bod paa 20 Kr. For Betalingen af disse Bodsbeløb hæfter Dansk Slagteriarbejderforbunds Horsens Afdeling overfor Slagteriet solidarisk med de enkelte Arbejdere.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kroner.

Sag Nr. 1644.

Murersvende hos Københavns Murerlaugs Medlemmer.

(Arbejdshvile i Anledning af en Skovtur).

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 15. September 1932 i Sag Nr. 1644 Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug mod Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug indklaget Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn for Brud paa Septemberforligets Punkt 2 og Fagets Overenskomster.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

I »Social-Demokraten« for den 3., 4. og 6. Juli d. A. fandtes optaget en Meddelelse saalydende:

Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn.

Mandag den 11. Juli afholder Fagforeningen Udflugt til Helsingør. Umiddelbart efter Ankomsten til Helsingør samles Deltagerne om Fagforeningens Fane og afmarcherer til Sommariva, hvor den medbragte Frokost indtages i Fællesskab.

Alle Medlemmer, saavel arbejdende som arbejdsløse, opfordres til at deltage i Udflugten. *Dagen er Fridag.*

Deltagerne samles paa Hovedbanegaarden Kl. 9, Perron 1.

Rejsen er gratis for alle Deltagerne.

For at kunne deltage i Udflugten, skal Indtegning finde Sted paa Fagf. Kontor Mandag den 4., Tirsdag den 5., Onsdag den 6. og Torsdag den 7. Juli, fra 10—12 Fm., efter denne Dag finder ingen Indtegning Sted.

Ved Indtegningen skal Medlemsbogen forevises.

Afrejse fra Helsingør Kl. 7,20.

Bestyrelsen.

Klagerne gør gældende, at denne fra Fagforeningen udgaaede Meddelelse i Virkeligheden var ganske ensbetydende med Etablering af en Arbejdsstandsning. Forholdet var da efter Sagsøgernes videre Fremstilling ogsaa det, at 654 af de hos Laugets Medlemmer i Arbejde værende Svende nedlagde Arbejdet den 11. Juli, hvilket har bevirket, ikke alene, at et stort Antal Murarbejdsmænd har maattet gaa ledige den paagældende Dag, men ogsaa, at der er paaført Laugets Medlemmer Tab, ligesom der i enkelte Tilfælde fra Bygherrens Side er rejst Erstatningskrav overfor Murermesteren i Anledning af Arbejdsstandsningen. Det passerede er — hævder Klagerne — i Strid med Septemberforligets Punkt 2 og Fagets Overenskomst, og Klagerne har derfor nedlagt Paastand om, at Arbejdsstandsningen kendes ulovlig, og at der idømmes Fagforeningen, der har det fulde Ansvar, en Bod, hvis Størrelse beregnes i Forhold til Antallet af tabte Arbejdstimer og derfor bør ansættes til ikke under 10,464 Kr.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De hævder, at den paaklagede Deltagelse i en Skovtur ikke omfattes hverken af Fagets Overenskomst eller af Septemberforliget, der kun sigter til Arbejdsstandsninger, der bunder i Uoverensstemmelser mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. De henviser dernæst til, at der ikke forelaa nogensomhelst Pligt til at deltage i Udflugten, og at Fagforeningen i alle Tilfælde, hvor Medlemmerne erklærede ikke at kunne undværes paa Arbejdspladsen, gav Tilladelse til at udeblive fra Udflugten. De Indklagede har derhos anbragt, at man ikke har beregnet, at nogen Konflikt skulde opstaa, og at man ved Angivelsen af, at »Dagen er Fridag«, dels har taget Sigte paa de Folk, som var i Fagforeningens egen Tjeneste, og dels iøvrigt villet bekendtgøre, at alle Kontorer var lukkede. De Indklagede har endelig benægtet, at noget Medlem af Lauget skulde have lidt noget Tab eller paadraget sig noget Erstatningsansvar, ligesom de henviser til, at det paa alle Arbejdspladser havde været muligt at ordne sig med Stedfortrædere, og at Lauget efter Annoncens Fremkomst i ethvert Tilfælde burde have tilstillet Fagforeningen en Protestskrivelse.

Efter Indholdet og Formen af den ovenfor citerede Meddelelse, der indeholdt en direkte fra Fagforeningens Bestyrelse udgaaet Opfordring ogsaa til de i Arbejde værende Svende om Deltagelse i en Skovtur den nævnte Hverdag, der samtidig erklæredes for at være Fridag, maatte de Indklagede være klar over, at et saadant Skridt vilde resultere i, at Svendene i betydeligt Omfang fulgte den stillede Opfordring og dermed undlod at give Møde paa deres Arbejdsplads, hvilket ogsaa ubestridt har været Tilfældet. Retten maa med Klagerne være enige i, at den i Anledning af den selskabelige Udflugt opstaaede delvise Arbejdsstandsning har været retsstridig, og det kan ikke betage Arbejdsstandsningen dens retsstridige Karakter, at der til Grund for denne ikke har foreligget nogen Uoverensstemmelse af arbejdsmæssig Art imellem Mestre og Svende. I denne Forbindelse finder Retten derhos Anledning til at bemærke, at det, naar de Indklagede som af dem angivet af praktiske Grunde ønskede at henlægge den planlagte Udflugt til en Hverdag, havde været nærliggende først at sætte sig i Forbindelse med Laugets Bestyrelse og indhente en Udtalelse om, hvorledes denne saa paa Forholdet. Efter det saaledes foreliggende vil de Indklagede ikke kunne undgaa Ansvar for den skete retsstridige Arbejdsstandsning, hvorved dog bemærkes, at der ikke fra Klagernes Side er ført noget Bevis for, at der hidtil er paaført Laugets enkelte Medlemmer Tab. De Indklagede vil herefter være at dømme til at betale Dansk Arbejdsgiverforening en Ordensbod, der findes at kunne bestemmes til 500 Kr., ligesom de vil have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

De Indklagede, Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn, bør til Dansk Arbejdsgiverforening betale en Bod, stor 500 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 8 * KØBENHAVN DEN 1. NOVEMBER 1932 * 29. AARGANG

Dansk Arbejdsmands Forbunds 21. ordinære Kongres.

Den 18. September aabnedes Dansk Arbejdsmands Forbunds 21. ordinære Kongres i Arenateatrets festligt smykkede Rum i København.

Kongressen faldt i Forbundets 35. Aar, og i den Anledning formede den sig særligt festligt, med Velkomsttale af den fungerende Formand, *Jens Larsen,* Solosang af *Johannes Fønss,* Deklamation af Skuespiller *Adam Poulsen* og Musik af et 40 Mands Orkester under Ledelse af Musikdirektør *Hemme.*

Paa Tribunen var et legemsstort Portræt af *M. C. Lyngsie,* malet af *Saltoft,* opstillet paa et florbehængt Staffeli.

Kongressen og dens Gæster.

Som Dansk Arbejdsmands Forbund er det største af de danske Fagorganisationer, er dets Kongres den talrigste herhjemme. 388 Delegerede, 24 Hovedbestyrelsesmedlemmer, 6 Sekretærer, 1 Bogholder og 1 Assistent samt 16 udenlandske og 13 indenlandske Arbejderrepræsentanter tog Plads i Salen, da Forhandlingerne begyndte. De samvirkende Fagforbund var repræsenteret af Formanden *Vilh. Nygaard* og Sekretær *Knud V. Jensen,* Regeringen af Statsminister *Th. Stauning,* Socialminister *K.K.Steincke,* Finansminister *C.V.Bramsnæs* og Landbrugsminister *Kr. Bording.*

Internationale Grov- og Fabrikarbejderforbund var repræsenteret ved *Aug. Brey,* Internationale Transportarbejderforbund af *Edo Finnen,* Skand. Transportarbejderunion af *Oscar Eriksson,* Sverrig, Tysk Fabrikarbejderunion af *Karl Røssler,* Hollands Fabrikarbejdere af *V. v. d. Berg* og *H. I. v. Lersum,* Norsk Arbejdsmands Forbund af *Chr. Henriksen,* Norsk kemisk Industriarbejderforbund af *J. Bjerkmann* og *J. Olsen,* Norsk Transportarbejderforbund af *H. Fladeby,* Norsk Matros- og Fyrbøderunion af *A. Birkeland,* Svensk Grov- og Fabriksarbejderforbund af *Janne Jönsson, Anders Bengtsson* og *Elof Johansson,* Svensk Transportarbejderforbund af *Charles Lindley,* Svensk Fyrbøderforbund af *Sv. Lundgreen,* Kvindeligt Arbejderforbund af Fruerne *Alvilda Andersen, Gunder Christensen* og *Kirsten Rasmussen,* Dansk Papirindustriarbejderforbund af *P. Brendorp* og *Magnus P. Elling,* Søfyrbødernes Forbund af *Erik Jacobsen* og Sømændenes Forbund af *Chr. Borgland.* Endvidere var Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse repræsenteret af *Johs. Nielsen, H. P. Jensen, Chr. Petersen* og *J. P. Johannessen.*

I alt talte Kongressen 453 Deltagere foruden Kontorets Funktionærer og den socialdemokratiske Presses Repræsentanter.

Formandens Beretning.

Efter at Indledningshøjtideligheden var overstaaet, og Gæsterne havde talt, valgte Kongressen Præsidium, og derefter aflagde *Jens Larsen* Beretning om Virksomheden.

Af denne bringer vi følgende korte Uddrag:

Kongresperioden spænder over Tiden fra 1. Apr. 1928 til 31. Marts 1932, altsaa 4 Aar.

100,000 Medlemmer.

I dette Tidsrum er Forbundets Medlemstal steget betydelig. Fra 422 Afdelinger med 85,933 Medlemmer er Tallet gaaet frem til 448 Afdelinger med 95,341 betalende og 4381 kontingentfri Medlemmer, saaledes at Forbundets Medlemsantal regnskabsmæssigt set udgør 99,722 Mand, men i Virkeligheden er dette Tal betydeligt overskredet, og Forbundet tæller i Dag over 100,000 Medlemmer.

Formanden omtalte i sin Beretning de store Situationer med Overenskomstkompleksets Fornyelse. Det er et mægtigt Materiale, der her er behandlet, mere end 3000 Lokaloverenskomster har Forbundet løbende, og dette medfører selvsagt et overordentligt Arbejde, der koncentreres i Forbundets Hovedkontor.

Landsoverenskomst i Stedet for Kaos.

Straks i Periodens Begyndelse var der opnaaet Forbedringer i Entreprenørfaget gennem en Overenskomst for Uddybningsarbejde, og det var ligeledes lykkedes at opnaa en Ordning for de Medlemmer af Forbundet, der er beskæftiget ved Land- og Skovbrugsarbejde.

Overenskomstsituationen i 1929 udløstes gennem det kendte Forlig af 31. Oktober 1928, og Forbundet kunde som Følge heraf hellige hele sin Arbejdskraft til en Gennemgang af de mange lokale Overenskomster.

Ved Overenskomstsituationen i 1930 opnaaedes en gennemgribende Revision af Størstedelen af Forbundets Overenskomster.

Hovedparten af disse afgjordes ved Forligsforslaget af 5. April 1930, og Resten, navnlig Transportarbejderoverenskomsterne, afsluttedes gennem en lang Række lokale Forhandlinger og et af Forligsmanden den 15. Juli stillet Mæglingsforslag.

I Mæglingsforslaget af 5. April bragtes en Løsning af et mere end 20 Aar gammelt Stridsspørgsmaal angaaende Entreprenørfagets Forhold.

Der afsluttedes her en Landsoverenskomst, der bragte Orden i de inden for denne Branche hidtil herskende kaotiske Forhold.

Krisen benyttes af Venstre.

Krisen har senere givet Venstremændene Chancer for rundt om i Kommunerne at søge at knibe udenom Overenskomstens Bestemmelser, og der hersker for Tiden Konflikt i Aalborg og Skanderborg Amtskommuner for Vejarbejdets Vedkommende.

Formanden omtalte udførligt de Forhandlinger, som Hovedledelsen havde ført med Dansk Kommunalarbejderforbund og Landarbejderforbundet angaaende Grænseforholdene, og derefter kom han ind paa en Omtale af Oplysningsproblemet og udtalte, at man her havde haft glimrende organisationsmæssige Resultater at pege paa gennem den Uddannelse, Forbundets Medlemmer havde opnaaet paa Arbejderhøjskolen i Roskilde.

I det følgende Afsnit af sin Tale skildrede Formanden Situationerne i 1931 og 1932. Han omtalte de nugældende Overenskomsters Forlængelse, og med en Tak til Afdelingerne og Hovedkontorets Funktionærer indstillede Formanden Beretningen til Kongressens Godkendelse.

Diskussionen.

Kongressen diskuterede derefter Formandens Beretning, og en Mængde Talere havde Ordet.

Fra alle Sider rostes saavel den mundtlige Beretning som den store trykte Redegørelse for de 4 Aars Forbundsvirksomhed. Hovedemner under Debatten var Overenskomstsituationerne i 29—30—31 og 32.

Fra Jord- og Bygningsarbejderne udtaltes Anerkendelse af det Arbejde, der var udført fra Hovedledelsens Side, og som havde skaffet Medlemmerne Landsoverenskomsten med Entreprenørforeningen. Transportarbejdergruppens Repræsentanter var ligeledes tilfredse med det Arbejde, der i 1930 var udført for denne Gruppe, der derved naaede betydelige Forbedringer. Derimod var Fabrikarbejdergruppens Folk ikke saa tilfredse, hvilket ikke kan undre, da denne Gruppes Overenskomster baade i 1930 og 31 fik langt de ringeste Resultater ud af Forligsforhandlingerne. Storindustriens Mænd øvede her en uhyre Modstand mod enhver Forbedring.

Under Beretningen kritiseredes Fremgangsmaaden ved Overenskomsternes Afslutning, saavel i 1931 som i Aar, og der manglede ikke de sædvanlige kommunistiske Beskyldninger mod Fagforeningslederne, speciel angaaende Skotøjsarbejdernes Konflikt.

Angrebene vedrørende 1931 var dog snævert begrænsede, idet Situationen dette Aar afklaredes gennem en Tiltrædelse af Forligsforslagene ved en Ekstrakongres med 268 Ja mod 122 Nej. Selvfølgeligt bøjede de fleste af Kongresdeltagerne sig for denne Afgørelse, og kun ganske enkelte kværulerende Delegerede fandt, at en Kongresafgørelse ikke var paa sin Plads. De krævede Urafstemning, men vel at mærke kun Urafstemning over Overenskomstforslagene blandt dem, disse direkte berørte.

Langt mere Tilslutning fandt Kritiken over 1932 Afslutningen, idet det ikke her kun var Kommunisterne, der opponerede, men en lang Række af Forbundets Afdelingsrepræsentanter, som følte Medlemmernes Medbestemmelsesret truet og var bange for, at der her var skabt Præcedens for Fremtiden.

Der stilledes en Række Forslag, spændende fra Misbilligelse af Hovedledelsen til Forslag om, at Forligsforslag, der ikke levner Tid til ordentlig og i Forbundets Love hjemlet Behandling, skal afvises af Ledelsen som forkastede.

Der lød dog ogsaa adskillige Røster om, at Hovedledelsen netop havde handlet som Mandfolk, der var sig deres Ansvar bevidst og i en faretruende Situation havde tilintetgjort Arbejdsgivernes Planer om et Overfald paa Arbejdernes Organisationer.

Den i 1931 opnaaede Ferieordning kritiseredes, fordi dens praktiske Gennemførelse vanskeligt lod sig administrere, i Særdeleshed paa Grund af den svigtende Beskæftigelsesgrad.

Grænseforholdene over for Komumnalarbejder- og Landarbejderforbundet var ligeledes et staaende Emne i Debatten, og man krævede af De samvirkende Fagforbund, at de trufne Beslutninger desangaaende skulde skaffes respekterede.

Der lød Røster om at søge Forbundets Overenskomstkomplekser simplificerede gennem Oprettelse af Standardoverenskomster, og der stilledes Forslag, der tog Sigte paa Arbejdstidsregulering, Overarbejdets Begrænsning og paa Dobbeltstillingers Bekæmpelse.

Hovedledelsen formulerede disse Krav i to Resolutioner, der ved Debattens Afslutning vedtoges med alle Stemmer mod Kommunisternes 11—12 Nej-Stemmer.

I øvrigt var der ingen Knaphed paa Resolutioner og Forslag fra Afdelingerne. Resolutioner om Lønforhøjelser som Følge af Kronens Fald, 6 Timersdag, Misbilligelse af Hovedledelsen, Overflyttelse eller rettere Tilbageflytning af Medlemmer fra Kommunalarbejder- og Landarbejderforbundene, Resolutioner om Teglværksarbejde, Statsskove, Overarbejde, Urafstemning om Arbejdstidsforkortelse osv., osv.

Forbundets Forretningsførere, Sekretærer og Hovedbestyrelsesmedlemmer replicerede gentagne Gange under Debatten, der varede en Uge, inden man naaede til Afgørelserne.

Afstemningerne.

Da man endelig naaede frem til at stemme om den aflagte Beretning, viste det sig, at 400 stemte for dennes Godkendelse og 10 imod.

Man vedtog dernæst at kræve Tilbageflytning af Medlemmer fra Dansk Kommunalarbejderforbund og at udvide Forbundets Kursus til ogsaa at omfatte Jernindustriens Tillidsmænd.

Misbilligelse af Hovedledelsen.

Kongressen behandlede nogle Forslag, der udtalte Misbilligelse af Hovedledelsen og at denne ikke maatte modtage Genvalg. De herom fra Skibsværftsarbejdernes Fagforening og fra Hartvig Sørensen, Ivan Roos og Carl Andersen, Nørresundby A, stillede Forslag forkastedes med alle Stemmer mod 10.

Arbejdstidsforkortelsen og Arbejdsløsheden.

I Lighed med alle andre Fagorganisationer beskæftigede Kongressen sig med det store Problem om en Forkortelse af Arbejdstiden som Middel i Kampen mod Arbejdsløsheden.

Fra en Række af Forbundets Afdelinger var indsendt Forslag, der tog Sigte paa Spørgsmaalet.

I Hovedsagen hævdede disse Afdelingsforslag, at en 7 Timers Arbejdsdag, dog højst 40 Timersuge, med fuld Lønudligning, maatte gennemføres.

Hovedledelsens Forslag.

Paa Hovedledelsens Vegne stillede *Robert Nielsen* følgende *Forslag,* som vedtoges med meget stor Majoritet.

»Under Hensyn til den herskende Krise, hvis Virkninger i Særdeleshed rammer den arbejdende Befolkning med det Resultat, at Tusinder og atter Tusinder af vore Kammerater er ramt af Arbejdsløshedens Svøbe og ikke ser Udvej til at skaffe det allernødtørftigste til sig og Familiens Underhold:

paalægger Kongressen den samlede Hovedledelse — i Samarbejde med de øvrige organiserede Arbejdere og gennem deres Indflydelse i De samv. Fagforbund — at arbejde for, at der finder en rimelig Fordeling af det forhaandenværende Arbejde Sted derved, at den nu normerede Arbejdstid paa 8 Timer daglig nedsættes betydeligt, og

Kongressen paalægger Hovedledelsen i videst muligt Omfang at opnaa Løndækning for det herved for Arbejderne forbundne Tab i lønmæssig Henseende, saa der gennem disse Foranstaltninger kan skaffes Arbejde til de mange ledige Hænder.

Det paalægges ligeledes Forbundets kommende Ledelse — gennem De samvirkende Fagforbund — med alle til Raadighed staaende Midler — at gøre sin Indflydelse gældende over for de politiske Partier, saa denne Sag bliver optaget paa Rigsdagen og ordnet paa en for os tilfredsstillende Maade gennem Lovgivningsmagten.

— Vi vil i denne Forbindelse pege paa, at en Afskaffelse af alt Overarbejde, med eventuel Afspadsering af særlig nødvendigt og absolut uundgaaeligt forekommende Overarbejde, vil være en nødvendig Følge af ovenstaaende Krav.

Kongressen paalægger Afdelingsledelserne hver i sin Kreds at paase, at ingen fastlønnet Arbejder eller Funktionær paatager sig et saadant lønnet Bierhverv, som kunde give Arbejde til en af de Arbejdsløses store Skare.

Kongressen maa endvidere kræve af de offentlige Myndigheder — det være sig Stat eller Kommuner — at der iværksættes Arbejder i en saadan Udstrækning, at der derigennem gives Beskæftigelse til saa mange som muligt af de ulykkeligt stillede Mennesker, der for Tiden uden egen Skyld er ramt af Arbejdsløshed«.

Tillidsmændenes Beskyttelse.

Kongressen behandlede en Række Forslag vedrørende Tillidsmændene paa Arbejdspladserne.

Forslagene formedes som en Henstilling til Hovedledelsen om at arbejde for en Forbedring af Overenskomsternes Tillidsmandsbestemmelser.

De samvirkende Fagforbunds Kompetence.

Kongressen drøftede dernæst Spørgsmaalet om De samvirkende Fagforbunds Kompetence under Lønsituationer, og fire Afdelinger havde indsendt Forslag, der udtalte, at en Udvidelse af Landsorganisationens Myndighed ikke burde foretages og ikke vilde blive godkendt af Dansk Arbejdsmands Forbund.

Førstesekretær *Robert Nielsen* og Forretningsfører *Axel Olsen* gjorde opmærksom paa, at der intet forelaa, der tydede paa, at nogen saadan Ordning tilstræbtes, og at man ikke kunde tale om en Udvidelse af Kompetencen i dette Spørgsmaal, fordi De samvirkende Fagforbund ingen Kompetence havde.

Robert Nielsen stillede den Ændring til Forslagene, at de opfattedes som et Paalæg til Hovedledelsen og dens Repræsentanter i De samvirkende Fagforbunds kompetente Forsamlinger om at modarbejde ethvert Forsøg paa en saadan Ændring i De samvirkende Fagforbunds Love.

Dette sluttede Kongressen sig til.

Septemberforliget.

Kongressen diskuterede derefter nogle Forslag angaaende Septemberforliget, spændende fra Krav om dets »Annullering« (!) til Paalæg til Hovedledelsen om, naar Lejligheden dertil er inde, at søge Septemberforliget revideret.

Robert Nielsen stillede et samlende Forslag, hvorefter det henstilledes til Hovedledelsen, i Samraad med Landets øvrige Arbejdere, at søge Opgaven løst, naar Lejligheden dertil gives.

Dette Forslag blev vedtaget med stor Majoritet.

Forbundet og Arbejdsløshedskassekontingentet.

En Række Afdelinger havde foreslaaet at overføre fra 1 til 2 Mill. Kr. fra Forbundets Kasse til Arbejdsløshedskassen til Dækning af denne sidste Kasses Ekstrakontingenter. Kongressen forkastede samtlige derhenhørende Forslag.

Ikke andre lønnede Hverv.

Kongressen vedtog en principel Udtalelse om, at ingen af Forbundets fastlønnede Tillidsmænd eller Funktionærer maa have andre lønnede Hverv. Herfra undtages dog Tilfælde, hvor faglige Repræsentationer gør dette nødvendigt.

Pensionsforslaget forkastedes.

I Henhold til Beslutning paa sidste Kongres havde Hovedledelsen udarbejdet et Forslag til Oprettelse af en Pensionsfond for Forbundet.

Efter nogen Debat nedsatte man et Udvalg, der udarbejdede et noget ændret Forslag; men Kongressen forkastede ogsaa dette og vedtog i Stedet

Hædersgave til afgaaende Funktionærer og deres Enker.

Det herom vedtagne Forslag lyder saaledes:

»Kongresvalgte Funktionærer, der er fyldt 65 Aar, som ikke ønsker eller opnaar Genvalg, bevilger Kongressen en aarlig Hædersgave, der fastsættes til det halve af deres oppebaarne faste Løn. Enker efter afdøde Funktionærer oppebærer en Tredjedel af deres afdøde Mands Løn«.

Overflytningsreglerne skal overholdes.

Paa Forslag fra Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København vedtoges det, at »ingen af Forbundets Afdelinger i deres respektive Overenskomster med Arbejdsgiverne maa indføre Bestemmelser, der er i Strid med Overflytningsreglerne inden for Forbundet, der loyalt og ubetinget skal overholdes.«

Fagbladet.

Man diskuterede derefter Forbundets Fagblad, og der var her stillet Forslag om en større Udvidelse og Valg af en særskilt Redaktør.

Efter en længere Debat forkastedes Forslagene, og Hovedledelsen bemyndigedes til at træffe de Foranstaltninger vedrørende denne Sag, som man maatte finde fornødne.

De Arbejdsløse. — Licitationer.

Vedrørende de Arbejdsløses Kontingentforhold vedtog man, jfr. Arbejdsløshedskasseloven, at yde 13 Ugers Frikontingent til Arbejdsløse, der har opbrugt al Understøttelse.

Man behandlede derpaa et Forslag, der skulde raade Bod paa forskellige uheldige Forhold vedrørende Medlemmernes Deltagelse i Licitationer og Arbejdstilbud. Det forbydes gennem det vedtagne Forslag Medlemmerne at give Tilbud, der ikke er af en saadan Størrelse, at der deri findes Dækning for de overenskomstmæssigt fastsatte Lønninger.

De unge Arbejdere.

Ligeledes vedtoges et Forslag, hvorved der skabes Basis for de unge Arbejderes Optagelse i Forbundet, og det Arbejde, der i saa Henseende allerede var udført af Arbejdsmændenes Fællesledelse i København gennem Oprettelsen af Arbejdsmændenes faglige Ungdomsafdeling, anerkendtes og legaliseredes.

Regnskaberne.

Forbundets Hovedkasserer, *I. Andreas Nielsen,* forelagde Regnskaberne, der efter nogen Debat og Besvarelse af stillede Spørgsmaal enstemmigt godkendtes.

Valg af Ledelse.

Kongressen valgte derefter Ledelse.

Til Formand foresloges *Axel Olsen, Robert Nielsen, Vald. Petersen* og *Carl Andersen,* Nørre Sundby. Axel Olsen valgtes.

Førstesekretær *Robert Nielsen* og Hovedkasserer *Andreas Nielsen* samt Rejseagitator *Marius Sørensen* genvalgtes med Akklamation.

De forskellige Grupper valgte derefter Forretningsførere, Sekretærer og Hovedbestyrelsesmedlemmer samt Repræsentanter til De samvirkende Fagforbund.

Transportarbejdergruppen genvalgte Forretningsførerne *Vald. Petersen og Thorvald Pedersen* samt Sekretær *Niels P. Hansen* og Revisor *Thomas Nielsen,* alle med Akklamation.

Til Hovedbestyrelsen valgte denne Gruppe *Viggo Eigtved, P. Poulsen, Søren Jacobsen, Julius Nielsen* og *Chr. Mikkelsen.*

Jord- og Betonarbejdergruppen valgte Sekretær *Chr. Larsen* og *Carl Hansen,* Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København, til Forretningsførere og *Arthur Christiansen,* Aalborg, til Sekretær, medens Revisor *Emil Jørgensen* genvalgtes med Akklamation.

Til Hovedbestyrelsesmedlemmer valgtes: *Axel Petersen, Frantz Petersen, Hans Møller, J. Westerskov* og *Hans Hinrichsen.*

Fabrikarbejdergruppen genvalgte *Sophus Mortensen* og *Hans Nielsen* som Forretningsførere og *Otto Jespersen* som Sekretær og *Th. Gath* til Revisor.

Til Hovedbestyrelsen valgtes *Chr. Gram, C. Mathiesen, M. Nielsen, H. Chr. Nielsen* og *Niels Christensen.*

Robert Nielsen valgtes af den samlede Kongres til Næstformand for Forbundet, og til statistisk Sekretær genvalgtes *P. Johansen.*

Sekretærerne *L. P. Olsen* og *N. Christensen Voldby* ønskede ikke Genvalg, og det overlodes til Hovedbestyrelsen at foretage eventuel nødvendig Besættelse af disse Poster.

Efter at *Jens Larsen* og Gæsterne havde taget Afsked med Kongressen, og *Axel Olsen* havde talt ganske kort om Fremtidens Opgaver, sluttede Forhandlingerne med »Internationale« og et Leve for Dansk Arbejdsmands Forbund.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse afholdt derefter Delegeretmøde og vedtog bl. a. Oprettelsen af Fortsættelseskasse, Forhøjelse af Kontingentet med 16 Øre pr. Uge og af Understøttelserne med 50 Øre pr. Dag. Ledelsen genvalgtes.

L e i s.

Bager- og Konditoriarbejderforbundets Jubilæumskongres.

Forbundets 15. Kongres afholdtes 1.—5. August i Rømersgades Festsal og fik paa Grund af Forbundets 40 Aars Jubilæum et meget festligt Forløb.

Kongressen aabnedes af Formanden, Chr. Nielsen, med en Tale, hvori han bød de Delegerede og Gæsterne velkommen til Arbejdet.

Ingen Kongres i Forbundets Levetid havde været samlet under saa alvorlige Forhold som den nuværende, udtalte Formanden, men han nærede Haabet om, at Beslutningerne vilde blive præget af den Saglighed og det Sammenhold, som ene kan bære Arbejderbevægelsen gennem Trængselstiderne frem til Maalet.

Tidens Vanskeligheder med den stigende Arbejdsløshed har bragt Understøttelsesproblemet i Forgrunden. Arbejderne maatte kræve, at dette Surrogat ikke overskyggede Bestræbelserne for at skaffe Arbejde, thi Arbejde var, hvad enhver ærlig Arbejder ønskede.

Strejke og Lockout var ærlig Kamp, medens Arbejdsløsheden som en snigende Sot listede sig ind over Arbejderhjemmene.

Bagerfaget er særlig haardt ramt af Arbejdsløsheden, ikke som Følge af Krisen, men som en Frugt af den uforholdsmæssige Lærlingetilgang til Faget, og Formanden udtalte, at Kongressen senere maatte beskæftige sig med dette Forhold. I Saglighed og Fordragelighed bør Kongressen behandle de Spørgsmaal, der ligger paa dens Bord, for derved at opnaa de bedste Resultater for de Kammeraters Interesser, den skal varetage.

Bagersangkoret og Bagernes Musikkorps hilste derefter Kongressen med Sang og Musik, og Formanden bragte dem en Tak herfor.

Derpaa konstitueredes Kongressen med Emil Baunsgaard, København, og V. Aggerholm, Holbæk, som Dirigenter.

Samtlige Mandater godkendtes efter Indstilling af et nedsat Udvalg.

Foruden 93 Delegerede var en Række danske og udenlandske Organisationer repræsenteret paa Kongressen.

Internationalt Levneds- og Nydelsesmiddelarbejderforbund og det svejtsiske Bagerforbund var repræsenteret af Internationalens Sekretær, Jean Schifferstein, Zürich, Tysk Levnedsmiddelarbejderforbund af E. Baecker, Berlin, Hollandsk Bagerforbund af Roeg, Amsterdam, Belgiens Bagere af Jorissen, Antwerpen, norske Bagere af J. Nygaard og Bjarne Ask, Oslo, Sveriges Bagere af H. Molander, Stockholm, og C. Ljungquist.

De samv. Fagforbund var repræsenteret af Hovedkasserer Hans Jacobsen, og de danske beslægtede Fagorganisationer af Vald. Hartmann, Slagteriarbejderforbundet, Marius Johansen, Mølleriarbejderforbundet, og Ejner Jensen, Sukkervare-Chokolade- og Bisquitarbejderforbundet.

De forskellige Repræsentanter for Organisationerne hilste derefter Kongressen.

De udtalte deres Tak for Forbundets 40-aarige energiske Arbejde i Fagets Tjeneste og udtalte Haabet om de bedste Resultater af Kongressens Arbejde.

Beretning om Virksomheden.

Forbundets Formand, Chr. Nielsen, henviste til den i Fagbladet givne udførlige Beretning vedrørende Forbundets Virksomhed, herunder navnlig de Forhold, der havde været bestemmende for Forbundets Ledelse med Hensyn til Overenskomsternes Varighed.

Overenskomstfornyelsen i 1929 bragte en Revision af Pristalsreguleringsbestemmelserne.

Kun for Jyllands Vedkommende mislykkedes dette, saa der her ikke naaedes samme Lønningssatser som i det øvrige Land.

Jyllands Bagermestre havde søgt at praktisere Overenskomstens Arbejdstidsbestemmelser saaledes, at Svendene arbejdede mere end de 8 Timer pr. Dag uden Overarbejdsbetaling og saa holdt fri, naar de 48 Timer var naaet.

Forbundet greb ind her og fik standset denne Omgaaelse af 8 Timersdagen, og ved Forhandlingerne opnaaedes ogsaa en Del andre Forbedringer.

Pristallet i 1930 betingede en følelig Lønreduktion. Forbundsledelsen havde i Tide haft sin Opmærksomhed henvendt herpaa, og ved Forhandlinger midt i Overenskomstperioden opnaaedes en Ordning, der var en utvivlsom Forbedring for Medlemmerne, og medførte Pristalsreguleringens Bortfald; men til Gengæld havde man maattet tage en Forlængelse af Overenskomsten til 1. April 1933.

Det lykkedes at faa gennemført en Lærlingeskala, der naturligvis ikke kan siges at være tilfredsstillende, men Fundamentet er dog lagt til videre Udbygning, dersom Forholdene fortsat skulde kræve det, og et gammelt Krav er dermed bragt til en foreløbig Løsning.

Spørgsmaalet om en Ændring af Bageriloven er stadig stærkt brændende. Den Beslutning, Kongressen tog i 1929, forelagdes Socialministeren, der stillede sig imødekommende, uden at dette dog har medført noget afgørende.

Der er paany optaget Forhandlinger, der dog endnu ikke har ført til officielle Møder, men stadig kun har en orienterende Karakter, men baade Socialministeriet, Fabriksdirektoratet, Mesterorganisationerne og Forbundet har været repræsenteret her.

Kongressen vil under Debatten om Forbundets fremtidige Virksomhed træffe en Beslutning, der forhaabentlig kan forene de nu splittede Opfattelser af dette vigtige Spørgsmaal.

Formanden omtalte Separatoverenskomsterne, som i et Antal af 24 er afsluttet i Periodens Løb, og omtalte ligeledes de første Mæglings- og Voldgiftssager, der dels drejede sig om Overenskomstbrud og navnlig om de mange pro forma Kompagniskaber, som Mestrene oprettede for at knibe udenom Overenskomsten.

Diskussionen.

I Diskussionen om Beretningen deltog mange Talere, og den drejede sig navnlig om Formerne for

Overenskomstens Afslutning i 1930, der var sket uden Urafstemning, og Bagerilovens Revision.

Debatten sluttede med Afstemning over en Resolution, der misbilligede Hovedledelsen, men denne forkastedes med alle Stemmer mod 4, hvorimod følgende Resolution om Hjemmebagerierne vedtoges enstemmigt:

»Den stadige Forøgelse af de saakaldte Hjemmebagerier foranlediger Kongressen til — da disse antages i nogen Grad at medvirke til at nedsætte Beskæftigelsesmulighederne, at udtale følgende:

»Hjemmebagerier« opnaar i ret stor Udstrækning Dispensation fra Bageriregulativets Bestemmelser, medens der overfor den virkelig næringsdrivende Bager stilles de yderste Krav, der forøvrigt findes ganske naturlige, men herved opstaar et Misforhold, der i høj Grad virker skadeligt for Fagets Beskæftigelsesmuligheder, fordi en Række Mænd og Kvinder, der endog ikke er faguddannede, paa Grund af den lette Adgang til Opnaaelsen af Dispensationer for »Hjemmebagerier«, etablerer saadanne, og ret ofte i et Køkken, beliggende op til Beboelsesrum. Ud fra den Betragtning, at det forbrugende Publikum har et naturligt Krav paa en fuldt hygiejnisk Behandling af de færdige Spisevarer, og ud fra, at Bageri-Regulativets Bestemmelser fuldtud bør være gældende for begge Kategorier af de nævnte Virksomheder, og ud fra, at den i Faget oplærte Mands eller Kvindes Beskæftigelsesmuligheder ikke bør forringes, paalægger Kongressen den kommende Hovedledelse — saasnart ske kan — at optage en Forhandling med Mesterorganisationerne om en fælles Henvendelse til Socialministeriet, der skal tage Sigte paa:

1) at der ikke dispenseres for disse saakaldte Hjemmebagerier,
2) at de givne Dispensationer ikke fornyes,
3) at det paalægges Fabriksdirektoratet gennem Fabriksinspektørerne og Bageriinspektøren i København at foretage en kritisk Gennemgang af samtlige Hjemmebagerier, der tager Sigte paa:

a) de hygiejniske Forhold,
b) om de givne Dispensationer hviler paa den nuværende Indehaver, eller om Dispensationen, der maa antages at være personlig, er overdraget til en anden Person.

Undslaar Mesterorganisationernes Ledelse sig ved at gaa med til den foreslaaede Forhandling, paalægges det Forbundets Hovedledelse at rette Henvendelse til Socialministeriet uden Bistand fra nævnte Organisationer.

Beretningen godkendtes derefter med alle Stemmer mod 3.

Regnskaberne.

Forbundets Hovedkasserer, Laur. Andersen, forelagde de reviderede Regnskaber, hvoraf vi bringer følgende Uddrag:

Forbundets Kontingentindtægt har været 183,915 Kr. 95 Øre. Heraf er bl. a. overført 51,897 Kr. 20 Øre til Begravelseskassen; medens 22,805 Kr. 22 Øre er brugt til Arbejdsanvisningen. Kontingenter til De samv. Fagforbund og til Forbundets udenlandske Forbindelser har krævet 12,247 Kr. 64 Øre, og Fagbladet har kostet 12,972 Kr. 80 Øre.

Strejkefondens Kontingentindtægt har udgjort 98,927 Kr. 50 Øre. Faget har ikke haft Konflikter i Periodens Løb; men til Strejker i andre Fag er medgaaet 18,614 Kr. 47 Øre og til Kontingenthjælp 62,370 Kr. Fondens Regnskab viser en Formuefremgang, idet Beholdningen fra 342,128 Kr. 67 Øre er gaaet frem til 412,436 Kr. 29 Øre.

Begravelseskassen har udbetalt 17,700 Kr. i Hjælp til 59 Dødsfald.

Efter at et Par enkelte Spørgsmaal var besvaret, godkendtes Regnskaberne enstemmigt.

Særskilte Forslag.

Blandt disse forelaa et Forslag til en Pensionsordning for Forbundets Funktionærer, som vedtoges med alle Stemmer imod 3. Den vedtagne Ordning er gældende til næste Kongres.

Af andre Beslutninger skal nævnes, at Begravelseshjælpen forhøjedes fra 300 til 400 Kr.

Det paalagdes Hovedledelsen »at søge Natarbejdet paa Brødfabrikkerne indskrænket, at søge indført obligatoriske Svendeprøver med ligelig Bedømmelse fra Mestres og Svendes Side, at søge Ferien hos de uorganiserede Mestre udvidet til samme Omfang som hos Arbejdsgiverforeningens Medlemmer, at forbedre Lærlingeskalaen og Betalingen for Kost og Logi ordnet saaledes, at denne staar i Forhold til det til enhver Tid gældende Prisniveau, og endelig at søge opnaaet, at Mestrene ikke beskæftiger uorganiserede Svende.«

Bagerilovens Revision.

Der hersker stor Utilfredshed indenfor Bagernes — og for den Sags Skyld ogsaa indenfor Bagermestrenes Rækker — med den gældende Bagerilov.

Forbundets Formand redegjorde udførligt for Bagerilovens Tilblivelse, og de Ønsker, der maatte næres til en ideel Bagerilov.

Hans Indlæg gav Anledning til en lang Diskussion, hvori ogsaa den norske Forbundsformand, Joh. Nygaard, Oslo, deltog.

Efter Diskussionen vedtoges ved Navneopraab med 75 Ja- og 24 Nej-Stemmer følgende Resolution:

»Efter at Kongressens Deltagere er blevet gjort bekendt med de nyoptagne Forhandlinger om Ændringer til den nugældende Bagerilov udtaler Kongressen: at man billiger Beslutningen, der er taget om Deltagelsen i disse, og man paalægger den kommende Hovedledelse fortsat gennem et Udvalg at deltage i de fortsatte Forhandlinger, og at dette skal være medvirkende til Fremsættelse af et Realitetsforslag, der efter de optrukne Linjer for Forhandlingsudvalget vil være at udsende til Afgørelse gennem en Urafstemning blandt Forbundets Medlemmer.«

Efter at Lønningerne for den kommende Periode var fastsat foretoges

Valg af Ledelse.

Chr. Nielsen genvalgtes med Akklamation som Formand og takkede for Tilliden.

Hovedkasserer Laur. Andersen ønskede paa Grund af Alder og Svagelighed ikke at fortsætte, og Kongressen rejste sig, medens Københavns Afdelings Formand Vilh. Kristiansen takkede ham for hans Livsarbejde.

Kongressen udnævnte derpaa Laur. Andersen til Æresmedlem.

Til Hovedkasserer valgtes derefter Vald. Aggerholm, Holbæk, medens Forbundssekretæren Jacob Larsen genvalgtes.

Ved Valgene til Hovedbestyrelsen valgtes: Edv. Lyng, Mandal Kruse, Emil Baunsgaard og Hjorth Hansen, København, Asmussen, Sønderborg, Johan Nielsen, Randers, Hellstrup Petersen, Aarhus, Dalsgaard, Odense, Vald. Mogensen, Rønne, Ludvig Christensen, Køge, og Weber, Helsingør.

Næste Kongres besluttedes det at afholde i Aalborg om 3 Aar, og til Tonerne af »Internationale« og et Leve Forbundet sluttede Kongressen.

Arbejdsløshedskassen.

Paa Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde aflagde Hovedkasserer L a u r. A n d e r s e n Beretning om Kassens Virksomhed.

Denne har for saa vidt været normal, som dens Ledighedsprocent har ligget omkring de 24, der har været gældende de sidste 12 Aar. Pr. 31. Marts var Ledigheden 30 pCt. med 1506 arbejdsløse.

Medlemstallet er gaaet frem i Periodens Løb og udgør 4331 Mænd og 115 Kvinder.

I Kontingent er der indbetalt 1 Mill. 355,901 Kr. 75 Øre, og den har udbetalt 1 Mill. 636,572 Kr. 52 Øre.

I Stats- og Kommunetilskud er der indkommet 757,466 Kr. 15 Øre.

Regnskabet udviser et Driftsoverskud paa 244,317 Kr. 49 Øre; Beholdningen udgør nu 296,571 Kr. 28 Øre, og der er udbetalt vedtægtsmæssig Understøttelse for 576,192 Dage.

Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt.

Da Forholdene vedrørende Administrationen efter den ny Arbejdsløshedslov endnu ligger ret uklare, og da Mønstervedtægterne for Oprettelse af og Virksomhed indenfor Fortsættelseskasserne endnu ikke foreligger, vedtog man at udskyde Afgørelsen, og naar disse Vedtægter er i Orden at bemyndige Hovedledelsen til at indkalde et ekstraordinært Delegeretmøde, og dette skal da afgøre, om Faget vil oprette Fortsættelseskasse efter den nye Arbejdsløshedslov.

Lønbevægelser og Konflikter.

Smede og Maskinarbejdere (Rørlæggere) hos Gas- og Vandmester Fr. Lyberg, Aarhus.

I Anledning af en Klage fra Jern- og Metalindustriens Sammenslutning over, at Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Medlemmer, der var beskæftiget hos Gas- og Vandmester Lyberg ved Installering af et Varme- og Koldtvandsanlæg paa en Nybygning i Aarhus, havde vægret sig ved at udføre Arbejde for den i Rørprislisten fastsatte Pris, medmindre de fik et Tillæg af 25 pCt. til Akkorderne, fordi Lyberg jun. selv udførte en Del af Arbejdet, og endvidere klagede Sammenslutningen over, at Formanden for Rørlæggernes Klub i Aarhus foretog Opmaalinger paa Tidspunkter, der ikke passede Arbejdsgiverne og mod deres Protest, blev der den 18. Novbr. afholdt et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor der imidlertid ikke opnaaedes Enighed, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig derfor at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Smede og Maskinarbejdere hos Firmaet Kastrup Maskinfabrik.

Den 28. September afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage over, at 27 Maskinarbejdere hos Firmaet »Kastrup Maskinfabrik« havde iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning den 21. September, der dog var bragt til Ophør Dagen efter.

Arbejderne hævdede, at Arbejdsstandsningen var lovlig, da det var deres Velfærd, der var bragt i Fare ved, at der var antaget en ukyndig Mand til at passe Karbidgasværket.

Fællesmødet endte uden Resultat og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Kvinder paa Roskilde Halmvarefabrik.

Den 29. September fandt der under Hovedorganisationernes Medvirken en Forhandling Sted om Oprettelse af en Overenskomst mellem Kvindeligt Arbejderforbund og Roskilde Halmvarefabrik.

Det lykkedes at opnaa Enighed om saavel Timeløn og Akkordsatser. Om en enkelt Akkordsats skal der senere optages Forhandlinger, og ligeledes om Skifteholdsbetaling, hvis Skifteholdsarbejde igen indføres.

Overenskomsten udløber sammen med Havneoverenskomsterne den 15. April, da Indehaveren af Virksomheden er Medlem af Havne- og Købmandsorganisationernes Sammenslutning.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1645.

Murersvende hos Murermester Sofus Andersen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 24. August 1932 i Sag Nr. 1645: Murermester Sofus Andersen mod Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn.

Under denne Sag har Murermester Sofus Andersen, Avedøre Strand, indklaget Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn for ulovlig Strejke og Brud paa Overenskomst.

Klagerens Sagsfremstilling gaar ud paa følgende:

I Begyndelsen af Juni Maaned 1932 fik Klageren af Ingeniørfirmaet Melchior & Voltelen overdraget Pudsearbejdet paa Kølehuset i Kødbyen i København, til hvilket Arbejde han antog 3 Murersvende. Efter nogle Dages Arbejde henvendte to af Svendene sig til Klageren og anmodede ham om at slutte Overnskomst med dem om, at Arbejdet ikke skulde være Akkordarbejde, men et Arbejde til Timebetaling, og der blev da sluttet Overenskomst om, at der skulde betales til hver Svend hver Fredag 2 Kr. pr. Time og hver 3. Uge yderligere 50 Øre pr. Time. Den 24. Juni fratraadte en af Svendene uden at fremkomme med Bemærkning om, at han mente at have noget til gode.

Da Pudsearbejdet var færdigt i Begyndelsen af Juli Maaned, fortsattes med et Isolationsarbejde, men den 21. Juli meddelte Svendene, at de vilde nedlægge Arbejdet som Følge af, at Klageren var blokeret af Arbejdsmændenes Glostrup Afdeling. Efter at Klageren samme Dag havde ordnet sit Mellemværende med Glostrup Afdelingen, nægtede Svendene dog at gaa i Arbejde, medmindre der blev stillet Sikkerhed for, at han overholdt sine Forpligtelser over for dem. Ved et Møde Dagen efter, hvori deltog bl. a. Ingeniør Voltelen og Repræsentanter for Fagforeningen, blev Sagen ordnet saaledes, at Ingeniør Voltelen betalte Svendene 100 Kr. for at gaa i Arbejde og indestod for, at de i Fremtiden fik, hvad de fik til gode hos Andersen. Ved denne Lejlighed lovede Fagforeningen, at Arbejdet skulde blive fuldført uden videre Vrøvl, hvorhos Svendene erklærede, at de nu havde faaet alt, hvad de til Dato havde til gode hos Andersen.

Dagen efter, den 23. Juli, mødte en Repræsentant for Fagforeningen paa Arbejdspladsen og maalte Arbejdet op, og den 26. Juli fik Klageren tilsendt en Akkordopgørelse over den første Del af Arbejdet (det færdige Pudsearbejde), hvorefter Svendene skulde have til gode for dette Arbejde 1320 Kr.

Efter at Klageren havde protesteret mod Opgørelsen under Henvisning til, at Svendene intet havde til gode, da de havde faaet den aftalte Timeløn udbetalt, og at Opgørelsen i hvert Fald var fremkommen for sent, forhandledes Sagen paa et nyt Møde den 30. Juli, i hvilket Voltelen og Repræsentanter for Fagforeningen atter deltog, og hvor det blev bestemt, at det nye Arbejde, Isoleringsarbejdet, skulde være Akkordarbejde og maales op, hvorfor Svendene fik udbetalt et à conto Beløb vedrørende denne Akkord, medens Klageren gjorde gældende, at han intet skyldte paa det første Arbejde.

Den 2. August nedlagde Svendene Arbejdet under Foregivende af, at de ikke havde faaet udbetalt deres Tilgodehavende efter Akkordopgørelsen af 26. Juli, og samme Dag blev der indrykket en Notits i Social-Demokraten om, at Klagerens Arbejdsplads var blokeret.

Idet Klageren opgør sit Tab ved Arbejdsstandsningen til 3460 Kr., paastaar han sig tillagt det nævnte Beløb i Erstatning hos Fagforeningen samt den skete Arbejdsstandsning kendt ulovlig og Fagforeningen ikendt Bod til ham for den ulovlige Arbejdsstandsning.

Fagforeningen har principalt paastaaet Sagen afvist, susidiært paastaaet Klageren dømt til at betale Beløbet ifølge forannævnte Akkordopgørelse — 1320 Kr.

For saa vidt Fagforeningen paastaar Sagen afvist under Henvisning til, at Klageren, der i 1928 erholdt Borgerskab som Murermester, men i 1930 indmeldte sig i Fagforeningen, stadig staar som Medlem af Fagforeningen, indtil han har betalt skyldige Restancer, og at Retsforfølgning ved Domstolene ifølge Fagforeningslovenes § 15 saa længe er udelukket, kan dette ikke tages til Følge.

De Indklagede gør videre gældende, at et Arbejde som det omhandlede Pudsearbejde efter den i Faget gældende Priskurant normalt er et Akkordarbejde, og bestrider, at Klageren i nærværende Tilfælde har aftalt med Svendene, at Arbejdet skulde betales med Timeløn. Efter det paagældende Arbejdes Natur vilde en Aftale om Timeløn have været meget ufordelagtig for Svendene, og den aftalte Udbetalingsmaade, hvorefter der i den 3. Uge skulde udbetales mere end i de 2 første, passer med Akkordarbejde, men ikke med Timelønsarbejde, hvor der hver ugentlige Betalingsdag skal udbetales alt, hvad Svendene har arbejdet for i Ugens Løb. De Indklagede hævder, at det har været berettiget under de foreliggende Forhold, hvor Klageren var i Restance med Fagforeningskontingent og ikke betalte Svendene efter Priskurantens Akkordsatser, at forbyde sine Medlemmer at arbejde for Klageren, før han har ordnet sine Forhold.

Hvad angaar den omhandlede Akkordopgørelse af 26. Juli, der efter Fagforeningens Anbringende ikke er for sent fremkommet, idet Arbejdet først var færdigt i Midten af Juli, hævder Fagforeningen, at den er rigtig udregnet efter Priskuranten, medens Klageren, der ogsaa har foretaget en Opmaaling af Arbejdet og paa Grundlag deraf opstillet et Regnskab i Henhold til Priskuranten, hævder, at Svendene i Stedet for at have 1320 Kr. til gode har faaet 275 Kr. for meget udbetalt.

For Retten har en Række Vidner afgivet Forklaring, deriblandt de 2 Svende, der traf Aftalen med Klageren om Arbejdets Betaling, og disse hævder, at der kun var Tale om, hvor meget Svendene skulde have udbetalt ugentlig, men ikke Tale om, at Arbejdet skulde betales med Timeløn. Den tredie Svend, der er Klagerens Søn og ikke deltog i Forhandlingerne med Faderen, har forklaret, at han af en af de to andre Svende fik at vide, at der var blevet Enighed om Timelønsbetaling. Den ene af de to førstnævnte Svende har videre forklaret angaaende Forhandlingen med Voltelen den 22. Juli, at Svendene blev spurgt, om de kunde forlange mere udbetalt, hvortil de svarede nej, men at de ikke hermed vilde mene, at de ikke, naar Regnska-

bet var gjort op og viste Overskud, kunde kræve dette udbetalt. Ingeniør Voltelen har forklaret, at han ved Forhandlingen den 22. Juli gik ud fra, at Pudsearbejdet var udført i Akkord, men at Akkorden var gjort op.

Som Sagen foreligger oplyst for Retten, kan det ikke anses tilstrækkeligt bevist, at der ved Forhandlingerne mellem Klageren og de 2 Svende er truffet en mod det sædvanlige stridende og for Svendene ufordelagtig Aftale om, at Arbejdet skulde aflønnes med Timebetaling.

Herefter maa det lægges til Grund for Afgørelsen, at det paagældende Arbejde var et Akkordarbejde, om hvis Betaling der herskede Uenighed mellem Mesteren og Svende. Under almindelige Forhold vilde hver af Parterne da være berettiget til at forlange Uenigheden afgjort efter sædvanlige Regler for Behandling af faglig Strid, og Arbejdsstandsning vilde dermed være udelukket.

Da der ikke mellem Parterne foreligger nogen almindelig Overenskomst, navnlig heller ikke Voldgiftsregler til Afgørelse af faglige Uoverensstemmelser, og da Den faste Voldgiftsret ikke ser sig i Stand til at bedømme, hvilken af Akkordopgørelserne der er den rette, maa Følgen i Henhold til Voldgiftslovens § 17 blive Sagens Afvisning, hvorefter Klageren findes at burde betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Denne Sag afvises.

I Sagsomkostninger betaler Murermester Sofus Andersen, Avedøre Strand, 300 Kr.

Sag Nr. 1646.

Typografen paa Bogtrykkeriet »Merkur«.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 7. September 1932 i Sag Nr. 1646 Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening og dennes Medlem Bogtrykkeriet »Merkur« mod De samv. Fagforbund i Danmark paa Dansk Typografforbunds og dettes Københavns-Afdelings Vegne.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening og dennes Medlem Bogtrykkeriet »Merkur« indklaget De samv. Fagforbund i Danmark paa Dansk Typografforbunds og dettes Københavns-Afdelings Vegne for Brud paa Septemberforliget og den gældende Tarif.

I den mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typografforbund i Marts 1930 afsluttede Tarif hedder det bl. a. i

§ 94.

»Minimallønnen for Trykkere er 63 Kr., for ny udlærte det første Aar paa Lærestedet 58 Kr. ugentlig«

og i »Tillægsbestemmelser«

»Denne Tarif træder i Kraft den 21. Februar 1930 og gælder, til den med 3 Maaneders Varsel opsiges af en af Parterne til en 1. Februar. Dog kan den ikke opsiges før tidligst til 1. Februar 1933.

Alle nuværende personlige Tillæg bibeholdes.

.....«

Det hedder derhos i en den 4. Marts 1908 mellem Parterne afsluttet Overenskomst om Behandling af faglig Strid indenfor Bogtrykfaget i København:

»Da man imellem Organisationerne er enig om en Minimalløn, ordnes Lønnen for de dygtigere Arbejdere i det enkelte Tilfælde mellem Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant og Arbejderen uden Indblanding fra andres eller fra Fagorganisationernes Side. Organisationerne er enige om, at i Tilfælde, hvor Misforhold paa dette Omraade som Helhed taget skønnes at være til Stede, og efter at der forud har været ført Forhandling derom mellem Principalen og Arbejderne, har begge Organisationer Paataleret lige overfor hinanden gennem følgende Instanser:

.....«

Af Sagen fremgaar iøvrigt følgende:

I Efteraaret 1931 overtog Bogtrykker Edmund Larsen Bogtrykkeriet »Merkur«. Vesterbrogade 24. I Trykkeriet var paa dette Tidspunkt beskæftiget en Trykker ved Navn Strandberg, der havde været ansat i Firmaet siden Februar 1931. Den paagældende var bleven antaget til en Løn af 85 Kr. ugentlig, hvilken Løn senere var forhøjet til 90 Kr. ugentlig, og han fortsatte ogsaa efter Edmund Larsens Overtagelse sit Arbejde i Firmaets Tjeneste for den samme Løn.

Om det derefter passerede gaar den af Klagerne givne Sagsfremstilling ud paa følgende:

Da Bogtrykker Larsen overtog Forretningen, var denne i Tilbagegang, og han, der som Følge heraf saa sig tvunget til at søge Driftsudgifterne bragt ned, indsaa snart, at han ikke vedblivende kunde betale Trykkeren en Ugeløn, der laa væsentlig over baade den gældende Minimalløn 63 Kr. (+ Maskintillæg 3 Kr. 75 Øre) og Gennemsnitslønnen i København 78 Kr. 34 Øre. Ved Nytaarstid talte Larsen derfor med Strandberg om en Nedsættelse af Lønnen, hvad denne under Hensyn til de foreliggende Forhold heller ikke var utilbøjelig til, dog at han først vilde tale med sin Organisation. Efter sin Konference med Forbundet meddelte han imidlertid, at dette havde erklæret en Lønreduktion for stridende mod Overenskomsten, og at han som Følge heraf ikke kunde indgaa paa en saadan. Sagen stilledes derefter i Bero, og Larsen saa sig i den følgende Tid om efter en anden til hans Forretning passende billigere Medhjælp, hvad han ogsaa ansaa for at være en mere praktisk Løsning end at fortsætte med en hidtidig Medhjælp for en nedsat Løn. Da Tiderne stadig blev daarligere, besluttede Larsen sig i Løbet af Sommeren til at opsige Strandberg, hvilket derefter skete med det overenskomstmæssige Varsel af en Uge til Fratrædelse den 22. Juli d. A., og samtidig traf Larsen Aftale med Trykker Jerstoft om at tiltræde Pladsen med en Løn af 70 Kr. pr. Uge. Forbundet protesterede imidlertid imod den skete Opsigelse og begærede Mægling paa Spørgsmaalet, hvorefter Møde afholdtes den 19. Juli uden Resultat, idet Forbundet bestred Firmaets Ret til at foretage den omhandlede Disposition. Forbun-

det har derpaa — efter Klagernes videre Fremstilling — paavirket den fornævnte Trykker Jerstoft, hvilket allerede fremgaar deraf, at denne den paafølgende Dag — skønt ledig — meddelte Firmaet, at han nu ikke kunde tage imod Pladsen. Under disse Omstændigheder saa Firmaet sig nødsaget til foreløbig at tage Opsigelsen af Strandberg tilbage, hvilket blev meddelt Forbundet i Skrivelse af 21. Juli med Tilføjende, at Sagen agtedes indbragt for nærværende Ret. Under Henvisning til foranstaaende og under Anbringende af, a t Firmaet har været berettiget til at forhandle med Strandberg om Lønnedsættelse og til, da Enighed ikke opnaaedes, at opsige ham og antage Jerstoft, a t der ikke af den ovenfor citerede Bestemmelse i Tarifen »alle nuværende personlige Tillæg bibeholdes« kan udledes nogen Støtte for en modsat Opfattelse, og a t Forbundet ved at hindre Jerstoft i at opfylde den med ham trufne Aftale om Tiltrædelse af Pladsen som Trykker har handlet i Strid med Septemberforligets § 4 og i Strid med det ovennævnte Forbud mod Indblanding i personlige Lønaftaler, har Klagerne nedlagt Paastand om, at der idømmes Forbundet en efter Rettens Skøn passende Bod, der kan tjene som Erstatning for det Firmaet paaførte Tab derved, at dette fra 22. Juli i 6 Uger har maattet udbetale 20 Kr. mere i Arbejdsløn pr. Uge.

De Indklagede procederer principielt til Frifindelse, subsidiært til, at Sagen henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift. De hævder, at Tarifens Bestemmelser om, at »alle nuværende personlige Tillæg bibeholdes« indeholder Hjemmel for, at saadanne af en Arbejder opnaaede Tillæg ikke kan reduceres indenfor en Tarifperiode, ligesom det angives altid at have været Praksis, at personlige Tillæg ikke kan nedsættes, medmindre det gennem en Forhandling under Organisationens Deltagelse kan godtgøres, at der foreligger saadanne Grunde for en Nedsættelse, at denne skønnes rimelig, f. Eks. gennem Alder, Svagelighed eller Forandring i Arbejdets Art. Saadanne Omstændigheder har imidlertid ikke foreligget; en Lønreduktion har derfor ikke været tarifmæssig, og naar Firmaet som her afskediger den Arbejder, der modsætter sig en Reduktion, og søger ham erstattet med en anden til Arbejde for en mindre Løn villig Person, foreligger der et Forsøg paa at gennemtvinge en Lønreduktion i Modstrid med Tarifen. De Indklagede benægter, at der fra Forbundets Side overfor de to Trykkere har fundet nogen Indblanding Sted i Strid med Overenskomsten. Strandberg spurgte sin Organisation om Raad, og denne svarede, at personlige Tillæg ikke kan fratages i Overenskomstperioden. Jerstoft henvendte sig ligeledes til Forbundet, hvad der var hans Ret og Pligt, hvorefter Formanden erklærede, at Jerstoft selv maatte afgøre, om han vilde akceptere Pladstilbudet eller ej, men forklarede ham samtidigt, hvad der forelaa i Sagen, og Jerstoft telefonerede derpaa til Firmaet, at han under de Omstændigheder ikke var Liebhaver til det modtagne Tilbud.

Efter alt foreliggende ses Firmaets Indehaver ikke ved som sket at have opsagt Strandberg og antaget Jerstoft at have udvist noget mod de overenskomstmæssige Bestemmelser stridende Forhold. Den fornævnte i Tarifen af Marts 1930 optagne Bestemmelse: »Alle nuværende personlige Tillæg bibeholdes« kan efter sit Indhold og Plads kun opfattes som en blot Overgangsbestemmelse, og Bestemmelsen ses ikke at indeholde en Hjemmel, der skulde kunne tilsikre Strandberg fortsat Forbliven som Indehaver af den opnaaede lønmæssige Stilling, hvad de Indklagedes Opfattelse vilde være i alt væsentlig ensbetydende med, hvorved ogsaa bemærkes, at det oplyste ikke giver Anledning til at antage, at der fra Firmaets Side til Grund for Opsigelsen skulde have foreligget nogen overenskomstmæssig set illegitim Bevæggrund. Herefter, og idet det efter Omstændighederne maa anses tilstrækkelig godtgjort, at der fra Forbundets Side har foreligget en overenskomststridig »Indblanding« i de personlige Lønforhandlinger vil Forbundet, hvis subsidiære Paastand der ikke findes oplyst tilstrækkeligt Grundlag til at tage til Følge, være at anse med en Klagerne tilfaldende Bod, der findes passende at kunne ansættes til 200 Kr. De Indklagede vil derhos have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Dansk Typografforbund bør til Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening betale en Bod af 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1649.

Tjenere hos Restauratør M. Suhr.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 6. Oktober 1932 i Sag Nr. 1649: Tjenerforbundet i Danmark mod Beværterforeningen i Nykøbing Falster og Omegn paa dens Medlem Hotelejer og Restauratør M. Suhrs Vegne.

Under denne Sag har Tjenerforbundet i Danmark indklaget Beværterforeningen i Nykøbing F. og Omegn paa dens Medlem Hotelejer og Restauratør Suhrs Vegne for Overenskomstbrud og Vægring ved at efterkomme en faglig Voldgiftskendelse.

Den 12. Juli d. A. blev en mellem Tjenerforeningen for Nykøbing Falster og Omegn og Hotelejer Suhr opstaaet Konflikt behandlet af et i Henhold til § 17 i den faglige Overenskomst mellem nævnte Tjenerforening og Beværterforening nedsat Voldgiftsudvalg med en juridisk Opmand, valgt af Parterne.

Ifølge det af Klagerne her under Sagen fremlagte af Voldgiftsudvalget og Opmanden underskrevne Referat af det for Voldgiftsudvalget passerede var Udvalget tiltraadt af tre Voldgiftsmænd for Arbejdsgiveren og tre for Tjenerorganisationen. Sagen forhandledes, hvorefter det i Referatet hedder:

Opmanden erklærede, at han i Overensstemmelse med sædvanlige Voldgiftsregler — uanset Overenskomstens mindre klare Bestemmelser —

maatte anse Sagen som afgjort, saafremt der opnaaedes Stemmeflerhed mellem de 6 Voldgiftsmænd, og at der kun, saafremt saadant Flerhed ikke opnaaedes, blev Tale om Afsigelse af Kendelse af Opmanden.

Denne satte derefter under Afstemning Spørgsmaalet, om, hvorvidt Hotelejer Suhr havde brudt den mellem de lokale Organisationer den 26. Januar 1931 indgaaede Overenskomst, hvoraf et Eksemplar forelaa paa Mødet, ved at beskæftige uorganiseret Arbejdskraft paa ringere Vilkaar end i Overenskomsten fastsat.

Dette Spørgsmaal blev besvaret bekræftende af Tjenerorganisationens 3 Voldgiftsmænd, benægtende af 2 af Arbejdsgivernes Voldgiftsmænd, medens den tredie af disse erklærede ikke at ville stemme. Opmanden erklærede herefter, at han ansaa sit Hverv som indskrænket til at fastslaa dette Resultat af Afstemningen.

Af Voldgiftsreferatet fremgaar intet om de nærmere faktiske Omstændigheder, der havde givet Anledning til Konflikten og laa til Grund for den trufne Afgørelse, men efter hvad Parterne her under Sagen er enige om, var Forholdet det, at Hotelejer Suhr i sin Restauration havde antaget 2 uorganiserede Serveringsdamer paa en fast Maanedsløn af 60 Kr. for hver samt Kost og Logis, medens Tjenerorganisationen gjorde gældende, at de skulde aflønnes med Drikkepenge, og ved Voldgiftsafgørelsen er det altsaa statueret, at den stedfundne Aflønning med en fast Maanedsløn har været overenskomststridig.

Klagerne gør nu her under Sagen gældende, at Suhr ikke har ændret de paaklagede Lønningsforhold, og paastaar ham i denne Anledning paalagt en Bod.

De Indklagede paastaar Frifindelse.

For saa vidt de Indklagede til Støtte herfor principalt har anført, at den af Voldgiftsudvalget trufne Afgørelse skulde være uforbindende for Suhr, enten fordi Opmanden efter Afstemningens Udfald skulde have afgjort Sagen med sin Kendelse, eller fordi den Voldgiftsmand, der afholdt sig fra at stemme, skulde have været inhabil, kan der ikke gives de Indklagede Medhold heri.

Suhr har imidlertid for Retten forklaret, at han forlængst, og i hvert Fald allerede fra 12. Juli d. A., har ændret de to Serveringsdamers Lønningsforhold saaledes, at de lønnes med Drikkepenge, fastsat til 10 % af Regningsbeløbene, dog med en garanteret Mindsteløn af 60 Kr. maanedlig, og saaledes at de indkomne Drikkepenge fordeles forholdsmæssigt mellem Serveringsdamerne og Stuepigen. Heroverfor har Klagerne anført, at det i hvert Fald er overenskomststridigt, at Stuepigen faar Andel i Drikkepengene.

Da Klagerne ikke har ført Bevis for, at Suhr efter Voldgiftsafgørelsen har aflønnet sit Personale i Strid med den trufne Afgørelse, og ej heller har godtgjort, at den efter Suhrs Paastand nu stedfindende Aflønning er i Strid med den faglige, paa dette Punkt mangelfulde, Overenskomst, eventuelt suppleret med Kutyme inden for Faget, vil de Indklagede være at frifinde, medens Spørgsmaalet om Lovmedholdigheden af denne sidste Aflønningsmaade maa finde sin Afgørelse ved faglig Voldgift.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Sag Nr. 1664.

Smede og Maskinarbejdere hos Smedemester Munksgaard-Nielsen, Randers.

Udskrift af den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. September 1932 i Sag Nr. 1664: De samv. Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem Smedemester Munksgaard-Nielsen, Randers.

Smedemester Munksgaard-Nielsen, Randers, der fra Slutningen af Maj d. A. i sin Virksomhed havde beskæftiget 5 Svende, afskedigede paa Grund af aftagende Beskæftigelse i Midten af Juli 3 af disse. Af de ikke afskedigede havde den ene, Tillidsmand Andersen, fra den 19. Juli kun Beskæftigelse 4 Timer daglig. Den 28. Juli blev en af de afskedigede Svende genantaget og havde Arbejde til den 6. August. Tillidsmandens Timeløn var 1 Kr. 33 Øre, medens de andre Svende var lønnede med 1 Kr. 25 Øre, en enkelt dog med 1 Kr. 24 Øre. I Fagets Overenskomst er der fastsat en Minimalløn og en Mindstebetaling for Timelønsarbejde paa 96 Øre for udlærte Svende.

En Dag i Slutningen af Juli meddelte Munksgaard-Nielsen Tillidsmanden, at han var blevet lavestbydende ved Licitation over noget Jernarbejde til Randers Gasværk, og at der, hvis han fik dette Arbejde, paany vilde blive Chancer for Beskæftigelse, men at han da maatte søge sin Arbejdsløn-Konto bragt ned, saaledes at Timelønnen for Svendenes Vedkommende blev nedsat fra Kr. 1,25 og Kr. 1,24 til Kr. 1,20, for Tillidsmandens Vedkommende fra Kr. 1,33 til Kr. 1,28. Tillidsmanden vilde for sit Vedkommende ikke gaa ind paa denne Reduktion og blev den 1. August afskediget efter at have færdiggort det Arbejde, han stod i. Den ene af de to andre hos Munksgaard-Nielsen arbejdende Svende gik ind paa at forblive for den nedsatte Løn, medens den anden nægtede at gaa ind paa Reduktionen. Den 2. August fik Munksgaard-Nielsen Besked om, at hans Tilbud paa Leveringen til Gasværket var antaget.

Senere tilbød Munksgaard-Nielsen under en Samtale med Formanden for den stedlige Afdeling af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund at genantage alle de tidligere Svende, men kun paa Vilkaar, at de vilde arbejde for den reducerede Løn, idet han i modsat Fald vilde søge andre og billigere (mindre kvalificerede) Svende. Heroverfor stillede Fagforeningsformanden sig afvisende,

og et senere fornyet Tilbud fra Munksgaard-Nielsens Side om at genantage de 4 Svende for den reducerede Løn blev ikke antaget af disse. Den 12. August vilde Munksgaard-Nielsen tage to af sine egne Udlærlinge, der tidligere havde arbejdet hos ham for en Timeløn af 1 Kr. à 1 Kr. 10 Øre, i Arbejde, men de meddelte ham, at de efter Besked fra Fagforeningen ikke kunde gaa i Arbejde hos ham, forinden han havde genantaget sine tidligere Svende for den hidtidige Løn. Munksgaard-Nielsen har derefter forgæves søgt Arbejdskraft gennem Arbejdsanvisningskontoret, som sluttelig har indstillet Anvisningen.

Under Anbringende af, at der af Munksgaard-Nielsen er søgt foretaget en kollektiv Reduktion af Lønnen for samtlige hans Arbejdere ved Hjælp af Midler, der maa anses som eller sammenstilles med en Lockout, har De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem Smedemester Munksgaard-Nielsen, Randers, med Paastand om, at der idømmes Munksgaard-Nielsen en Bod, som tillige kan tjene til Dækning af de Tab, Arbejderne har lidt ved Udelukkelsen.

De Indklagede paastaar Frifindelse for Klagernes Tiltale og har derhos nedlagt Paastand paa, at den overfor Munksgaard-Nielsen iværksatte Blokade kendes ulovlig, og at Klagerne i denne Anledning idømmes en Bod.

Forsaavidt Klagerne til Støtte for deres Paastand har gjort gældende, at Munksgaard-Nielsen ulovligt har udelukket de allerede i Midten af Juli afskedigede, »midlertidigt spadserende« Arbejdere fra Genantagelse, medmindre de vilde finde sig i Lønreduktioner, kan Retten ikke give Klagerne Medhold heri. Disse Arbejdere var paa Grund af aftagende Beskæftigelse *definitivt* afskedigede, og Munksgaard-Nielsens Vægring ved at genantage disse Folk paa de gamle Vilkaar kan, selv om den er fremsat i »kollektiv« Form, hverken anses som eller ligestillet med en Lockout, ligesaalidt som det vilde kunne anses som en ulovlig Blokade af Munksgaard-Nielsens Virksomhed, om alene *disse* Arbejdere »kollektivt« var enedes om at nægte at lade sig genantage, medmindre Munksgaard-Nielsen vilde indgaa paa at betale dem en vis højere Løn.

Anderledes stiller det sig med Hensyn til de i Begyndelsen af August i Virksomheden beskæftigede 3 Arbejdere, herunder efter Omstændighederne ogsaa Tillidsmanden.

Ifølge Bestemmelserne i Overenskomsten indenfor Jern- og Metalindustrien Afsnit E § 2 ordnes Lønnen for de dygtigere og mere betroede Arbejdere i hvert enkelt Tilfælde mellem Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant og Arbejderen uden Indblanding fra Fagorganisationens eller dens Medlemmers Side, hvorhos Parterne er enige om, at i Tilfælde, hvor Misforhold paa dette Omraade som Helhed taget skønnes at være til Stede, har begge Organisationer Paataleret ligeoverfor hinanden overensstemmende med Reglerne for Behandling af faglig Strid.

I Betragtning af de Omstændigheder, som ifølge Munksgaard-Nielsens egen Forklaring begrundede hans Krav om Lønreduktionen, findes der at have foreligget et Forhold af en saadan generel Karakter, at Sagen i Medfør af den nævnte Overenskomstbestemmelse burde have været behandlet efter Reglerne om faglig Strid, uden at det herimod kan komme i Betragtning, at de i Begyndelsen af August arbejdende Svende paa Grund af de vanskelige Beskæftigelsesforhold kun var et Faatal. Arbejdsgiverens Krav om Reduktion af Lønnen for disse Svende og Afskedigelsen af de 2 af disse har derfor været ulovlig.

Hvad Kontraklagen angaar, maa det anses for utvivlsomt, at der fra Fagforeningens Side har været etableret en Blokade, som har været ulovlig, allerede fordi den har været uvarslet, og denne Blokade bør ufortøvet bringes til Ophør.

I Bod til De samvirkende Fagforbund findes Smedemester Munksgaard-Nielsen at burde betale 200 Kr., og en Bod af samme Størrelse vil Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Randers-Afdeling have at erlægge til Dansk Arbejdsgiverforening.

Sagens Omkostninger bør betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Det af Smedemester Munksgaard-Nielsen, Randers, stillede Krav om Lønreduktion for de tre i hans Virksomhed i Begyndelsen af August d. A. beskæftigede og den i Forbindelse hermed skete Afskedigelse af 2 af disse har været ulovlig, og bør Munksgaard-Nielsen til De samv. Fagforbund betale en Bod paa 200 Kr.

Den af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund Randers-Afdeling overfor Smedemester Munksgaard-Nielsen iværksatte Blokade har været ulovlig og bør straks bringes til Ophør. I Bod til Dansk Arbejdsgiverforening betaler nævnte Fagforening 200 Kr.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 9 * KØBENHAVN DEN 15. NOVEMBER 1932 * 29. AARGANG

Den faglige Situation.

Den 14. Oktober afholdt Dansk Arbejdsgiverforening Forretningsudvalgs- og Hovedbestyrelsesmøde som Indledning til det kommende Aars Overenskomsttaktik.

Paa Hovedbestyrelsesmødet forelagde Arbejdsgiverforeningens Formand Ingeniør Julius Madsen paa Forretningsudvalgets Vegne det Forslag, som Arbejdsgiverforeningens daglige Ledelse havde udarbejdet som Retningslinier for Overenskomstsituationen.

Resultatet af Hr. Julius Madsens Tale og den derpaa følgende Debat blev som bekendt, at Arbejdsgiverne tilraadede at opsige alle løbende Overenskomster med det i dem fastsatte Varsel, og den til Trivialitet kendte aarlige Uroperiode for dansk Erhvervsliv er dermed indledet.

Arbejdsgiverforeningens Meddelelse om deres Forehavende fik Udtryk i følgende gennem Ritzaus Bureau udsendte Meddelelse til Offentligheden:

»For at kunne genoptage de i Begyndelsen af Aaret førte Overenskomstforhandlinger, som midlertidigt blev udsat ved Forligsmandens Mæglingsforslag af 10. Februar 1932, paalægger Hovedbestyrelsen Forretningsudvalget at foranledige, at Foreninger og Enkeltvirksomheder indenfor Dansk Arbejdsgiverforening opsiger de løbende Overenskomster med Forbundene.

Saasnart Udvalget af 10. Februar 1932 har tilendebragt sit Arbejde og Forretningsudvalget derefter har udarbejdet Grundlaget for Overenskomsternes Fornyelse, indkaldes Hovedbestyrelsen til Drøftelse i Begyndelsen af November dette Aar.«

Arbejdsgiverforeningen lader i sin Offentliggørelse skinne igennem, at den ikke betragter den Forlængelse, der fandt Sted i Foraaret ved Forligsmandens Forslag af 15. Februar, som andet end en Afbrydelse af dens Felttog.

Man kan roligt gaa ud fra, at den finder det var en særdeles ubehagelig og ubetimelig Afbrydelse, som man har maattet finde sig i og nu længes efter hurtigst muligt at gøre Ende paa.

Det betyder altsaa i Virkeligheden, at Arbejdsgiverforeningen agter paany at køre frem ad den Linie, hele den danske Offentlighed i Foraaret fordømte og stemplede som uforsvarlig mod det danske Samfund.

Det betyder vel saa ogsaa, at vi nu — da Parolen om Opsigelserne er fulgt til yderste Grænse — og det er den, idet samtlige Februar-Overenskomster er opsagt for et Antal af Arbejdere, som Arbejdsgiverne opgør til 70—90,000 Mand, men som ligger adskilligt højere — paany præsenteres for Lønreduktionskrav, fleraarige Overenskomster, Overenskomsternes Simplificering og fælles Udløbstid for dem til 1. Januar, og at alle vore Krav blot skal søges tromlet ned ved Trusel om Storlockout.

Den almindelige Opfattelse af Arbejdsgiverforeningens Beslutning er den, at Foreningen øjner en Mulighed for at gennemføre sine Krav i Ly af den store Arbejdsløshed og derved gennem Kravenes ublu Karakter paaføre Organisationerne en saa voldsom Svækkelse, at de for en lang Aarrække er nødt til at overlade alt Initiativ til Arbejdsgiverne.

Det eneste sikre er, at en Fastholden af Arbejdsgivernes Krav vil styrte Landet ud i en Arbejdskamp, hvis Udfald aldeles ikke er givet vil falde i Arbejdsgivernes Favør, men ved sit Omfang, Varighed og Bitterhed vil koste Erhvervslivet mere end det ved nok saa store Reduktioner vil kunne indtjene igen.

Hele Offentligheden vil vist være enig med os i, at Arbejdsgivernes ofte paaberaabte Varetagen af dansk Erhvervslivs Interesser giver sig Udslag, der staar i mærkelig Modsætning til det, Tiden opfordrer til. Der kan ikke være Tvivl om, at Ro paa Arbejdsmarkedet er det eneste, der kan bære Erhvervene over Krisen.

Den 18. November holdt Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse paany Møde og vedtog her at tilsende De samvirkende Fagforbund en saalydende Skrivelse:

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Som det vil være det ærede Forretningsudvalg bekendt, vedtog vor Hovedbestyrelse i sit Møde den 14. Oktober d. A., at Arbejdsgiverforeningen skulde foranledige, at vore Foreninger og Enkeltvirksomheder opsagde de løbende Overenskomster med Fagforbundene for at kunne fortsætte de For-

handlinger, som midlertidigt blev afbrudt i Begyndelsen af Aaret ved Forligsmandens Mæglingsforslag af 10. Februar 1932. I Overensstemmelse hermed er samtlige de Overenskomster, for hvilke Opsigelsesterminen har været inde, blevet opsagt.

I Sommerens og Efteraarets Løb har Hovedorganisationerne deltaget i det Arbejde, for hvilket Programmet blev fastlagt ved ovennævnte Mæglingsforslag af 10. Februar 1932. Fra Arbejdsgivernes Side er der for det nedsatte Udvalg fremlagt et meget betydeligt dansk og udenlandsk Lønmateriale til Belysning af det Faktum, om hvis Eksistens vi intet Øjeblik har tvivlet, at det danske Lønniveau ligger som det højeste i Europa. Som et nærliggende Eksempel kan nævnes, at de danske Lønninger i Dag ligger 17 pCt. højere end de svenske.

De samvirkende Fagforbund har anført, at Lønnens Størrelse ikke er det afgørende, men derimod Prisen pr. Produktionsenhed, den Arbejdspræstation, Arbejdsgiveren faar for de Penge, han betaler, og har hævdet, at den danske Arbejders Arbejdspræstation er større end den udenlandske Arbejders. I den Anledning har vi i Udvalget gennem en Række af Eksempler paavist, at de danske Arbejdspræstationer ingenlunde overgaar Præstationer i de Lande, med hvilke Lønsammenligningerne er sket, og vi har derved kun faaet bekræftet den Erfaring, vore Virksomheder forlængst har indhøstet i Praksis, at deres Konkurrenceevne paa Grund af Arbejdslønnens Størrelse ikke er paa Højde med de udenlandske Fabrikkers.

Den svære, økonomiske Krise, Danmark er ude for, skyldes i væsentlig Grad, at det voldsomme Fald af Vareprisniveauet, som har fundet Sted siden 1928, ikke er blevet efterfulgt af en tilsvarende Sænkning af Lønniveauet. Herved er den tidligere eksisterende Ligevægt mellem Prisniveau og Lønniveau blevet forrykket. I andre Lande er man forlængst gaaet til en nødvendig Tilpasning af dette Forhold og har foretaget betydelige Lønreduktioner, men her i Danmark har Arbejderorganisationerne stillet sig afvisende over for Krav herom og har i Stedet for klamret sig til den fra Amerika stammende Teori, at man bør opretholde Lønniveauet for »at bevare Købekraften«. Dette skulde være Midlet til at hindre et fortsat Prisfald og til at opretholde Beskæftigelsen. I Amerika er denne Teori forlængst brudt sammen; den har medført, at Amerika er ude for en Arbejdsløshed, som Verden ikke har set Mage til, og Resultatet er, at Størstedelen af de Arbejdere, som i det hele taget er beskæftigede, arbejder paa indskrænket Arbejdstid til Ugefortjenester, der siden 1929 er gaaet ned med ca. 40 pCt.

Ogsaa herhjemme har Haandhævelsen af denne Teori haft sørgelige Følger. Fra den 1. Oktober 1931 til 1. Oktober 1932 er de Arbejdsløses Antal steget fra 38,770 til 121,633. Siden sidstnævnte Dato er Antallet steget Uge for Uge, og Arbejdsløshedstallet er større end nogensinde tidligere paa dette Tidspunkt. Teorien om Købekraftens Bevarelse, der har opretholdt Lønninger, som tilhører en svunden Tid, har medført, at Halvdelen af Landets Arbejdere endnu bevarer Lønningerne fra 1928 — ja, endog har forøget dem, medens den anden Halvdel ikke kan finde Beskæftigelse og derfor henvises til at leve paa Understøttelser, hvorved der uden produktive Formaal anvendes Million efter Million til Skade baade for Arbejderne og for det danske Samfund.

Som et enkelt Eksempel til Belysning af Lønforholdene herhjemme nævner vi, at Timelønnen ved almindeligt Jordarbejde i Provinsen i 1928 med et Pristal af 176 var 98 Øre. I Dag er den med et Pristal af 156 105 Øre. Det samme Arbejde udføres i Landdistrikterne for uorganiserede Arbejdsgivere efter Sigende til 65 Øre pr. Time eller derunder.

Hvis de nuværende Tilstande fortsættes, vil det efter vor Overbevisning føre til, at Overenskomsterne under Presset af Forholdenes Nødvendighed sprænges, og at de organiserede Arbejdsgivere og Arbejdere selv sætter sig ud af Spillet og maa overlade de sparsomt foreliggende Arbejdsmuligheder til uorganiserede Arbejdsgivere og Arbejdere.

Den herskende Verdenskrise har medført, at Varepriserne er faldet katastrofalt, og de eksisterende lave Priser paa Landbrugsprodukter har berøvet vort Lands vigtigste Eksporterhverv dets Købeevne. Det er en Realitet, ingen kan komme udenom, at Landbrugets Købekraft i uendelig mange Forhold, er af afgørende Betydning for de Næringsdrivende. Der er intet Grundlag for en Optimisme i Retning af gode Tiders snarlige Komme, og det er derfor en absolut Nødvendighed, at Erhvervene holder sig de foreliggende Realiteter for Øje og indretter sig paa at leve under de ændrede Vilkaar.

Under disse Omstændigheder paakalder Dansk Arbejdsgiverforenings Hovedbestyrelse Arbejderorganisationernes Medvirken til et maalbevidst Samarbejde, hvorunder man ser den Sandhed lige i Øjnene, at det er en bydende Nødvendighed og paa høje Tid, at de danske Lønninger tilpasses efter det Prisniveau, vi nu lever under. Med en saadan Tilpasning vil Erhvervslivet faa den Stimulans, det saa haardt trænger til, Produktionens Billiggørelse vil atter indvirke paa Prisniveauet, Initiativ og Virkelyst vil vaagne til Live og byde Muligheder for Arbejde paa Omraader, hvor der nu kun hersker Træghed og Tilbageholdenhed.

Vi stiller det ærede Forretningsudvalg det Forslag, at samtlige Lønninger og Betalinger reduceres med 20 pCt., saaledes som vi allerede foreslog i Foraaret, selv om Forholdene nu kunde berettige os til at stille videregaaende Krav.

Det er vor faste Overbevisning, at dette er Vejen, som skal følges, og ikke den af De samvirkende Fagforbund foreslaaede, at underkaste Lønningerne en lignende Reduktion ved at fordele den forhaandenværende Rest af Arbejde derved, at Arbejdstiden nedsættes til 40 Timer ugentlig.

Kan det lykkes Hovedorganisationerne ved en Forhandling om dette vort Forslag at tilvejebringe et Resultat, der sikrer Arbejdsfreden, er det vor Tro, at det maa være muligt for Fagene hurtigt at forhandle sig til Rette om de ønskelige Ændringer af speciel Karakter i de opsagte Overenskomster.

Under Henvisning til det saaledes fremførte tillader vi os at foreslaa, at der om Overenskomstforholdene optages en Drøftelse mellem Hovedorganisationernes Forretningsudvalg.

P. F. V.
Julius Madsen.
/Carl Plum.

Som man vil se, genoptager Dansk Arbejdsgiverforening paa ny sit Krav om en Lønreduktion paa 20%. Vi skal ikke komme nærmere ind paa Skrivelsens Indhold, før den er behandlet i vort Forretningsudvalg, der er indkaldt til ekstraordinært Møde Tirsdag den 22. November.

Den spanske Landsorganisations 17. Kongres.

(IFC) I Dagene 14.—19. Oktbr. afholdt den spanske faglige Landsorganisation sin 17. Kongres i Madrid — den første Kongres efter Revolutionen. Indtil Kongressen bestemtes den spanske Landsorganisations Taktik og Aktioner af Bestyrelsen og Repræsentantskabet, som ogsaa har maattet paatage sig det tunge Ansvar for Fagforeningernes Deltagelse i den revolutionære Bevægelse. Det var Kongressens Opgave at drage Balancen af denne bevægede Fortid samt optrække Retningslinier for det fremtidige Arbejde.

Kongressen talte over 1700 Delegerede, der dog ikke alle var til Stede samtidig, men i Kongreslokalet, der var et stort Teater med ca. 900 Siddepladser paa Gulvet og en stor bred Balkon, var der ofte 1000—1200 Delegerede til Stede.

De Omstændigheder, at det var den første Kongres, den faglige Landsorganisation afholdt efter Revolutionen i 1931, og at Den internationale Arbejdsorganisations Forvaltningsraad skulde have Møde i Madrid umiddelbart efter Kongressen, havde bevirket, at der var et stort Antal Gæster til Stede.

De faglige Landsorganisationer i Sverige, Tyskland, Holland, Schweiz, Frankrig, Chekoslovakiet, Belgien og Danmark var repræsenteret ved en eller flere Delegerede, sidstnævnte ved Hans Jacobsen. Herudover var der mødt Repræsentanter for adskillige af de internationale Fagsekretariater og Den internationale faglige Central var repræsenteret ved Jouhaux.

Kun ganske enkelte af de udenlandske Repræsentanter fik Anledning til at udtale sig paa Kongressen, men de enkelte, der kom til det, blev mødt med en ganske usædvanlig hjertelig Modtagelse.

Kongressen fik et smukt og værdigt Forløb, og selv om der var store Meningsforskelligheder repræsenteret, navnlig om det, der stod i Forbindelse med Revolutionens Forløber, Begivenhederne i December 1930, saa diskuteredes Sagerne paa fuldt ud parlamentarisk og urban Maade.

Diskussionen om Beretningen varede i 3½ Dag.

Som noget usædvanligt for os her i Norden skal meddeles, at Kongressen aabnedes den første Dag Kl. 10 om Aftenen, og holdt de følgende Dage Møder fra Kl. 10 til 2 om Dagen og ligeledes fra Kl. 10 til 2 eller noget senere om Natten.

Kongressen havde en meget omfattende Dagsorden, og der nedsattes 19 forskellige Kommissioner til at gøre Indstilling om de forskellige Punkter.

Om Kongressens Resultater gengiver vi nedenstaaende en Redegørelse fra den internationale faglige Centrals Pressemeddelelser.

Paa Grundlag af den Kongressen forelagte Beretning gengiver vi nedenfor enkelte Tal, der illustrerer den spanske Fagbevægelses vældige Udvikling i de sidste 10 Aar. I Aaret 1922, altsaa forinden Primo de Riveras Diktatur, var Medlemstallet 208,170, under Diktaturet 210,567 (1928), ved Udgangen af 1929 228,501, ved Udgangen af 1930 277,001, ved Udgangen af 1931, altsaa kort efter Revolutionen, 958,451 og i Juni 1932 1,041,559, heraf 970,072 Mænd, 41,948 Kvinder og 29,539 unge Mennesker.

Paa de forskellige Forbund fordeler de mandlige Medlemmer sig som følger:

i Landbruget 421,000, Byggefag 78,736, ved Jernbaner 48,500, Bjergarbejdere 12,088, Transportarbejdere 34,231, Metalarbejdere 27,553, Træarbejdere 12,467, Bankfunktionærer 26,934, Handelsmedhjælpere 23,731, Næringsmiddelarbejdere 25,894, Søfolk 17,000.

Indtægten, Udgiften og Formuen var som følger: 1928: henholdsvis 79,356, 70,745 og 45,671; 1929: 117,040 henholdsvis 109,702 og 51,022; 1930: 112,000, 98,150 og 64,144; 1931: 297,750, 257,386 og 133,135.

Arbejdsløsheden androg: den 30. Juni 1932 fandtes ialt 446,263 arbejdsløse, heraf var 276,108 faglig organiseret. Alene indenfor Landbruget fandtes der 258,570 arbejdsløse (heraf 173,269 fagorganiserede Arbejdere). I Byggefagene var Arbejdsløshedstallet 46,100 (heraf 29,809 fagorganiserede), i Metalindustrien 17,800 og i Bjergværksindustrien 15,570.

Foreteelserne i Forbindelse med det mislykkede Revolutionsforsøg i December 1930 samt den egentlige Revolution i April 1931 blev udførlig drøftet, hvorved Bestyrelsens Holdning godkendtes med 581 mod 42 Stemmer.

I det følgende gives et kort Resumé over de vigtigste Beslutninger vedrørende den fremtidige Virksomhed:

Dobbeltstillinger.

Bestyrelsen skal i Interesse af en god Forretningsførelse sørge for, at ingen Person samtidig beklæder flere Stillinger.

Forbindelsen med det socialdemokratiske Parti.

Landsorganisationen erklærer, at Landsorganisationens og Partiets Arbejde foregaar efter samme Principer og at der i alle Tilfælde, hvor dette findes nødvendigt, skal finde et Samarbejde Sted.

Faglig Samling.

Da Tilstanden ikke har forandret sig, godkender Kongressen sine tidligere Beslutninger, hvorefter Samlingen skal tilvejebringes paa den Maade, at alle Organisationer, som anerkender de frie Fag-

foreningers Taktik, Principer og Disciplin sluttes sammen i den faglige Landsorganisation.

Oprettelse af en Arbejderbank.

Spørgsmaalet om Oprettelse af en Arbejderbank skal undersøges og der skal aflægges Beretning herom til næste Kongres.

Deltagelse i Regeringen.

Kongressen giver Udtryk for den Opfattelse, at Behandlingen af Spørgsmaalet om Regeringsdeltagelse ikke hører til Kongressens Opgaver, men er et Anliggende, som henhører under det politiske Parti.

Fredspolitiken.

Kongressen giver Udtryk for sin absolute Modstand mod alle krigerske Manøvrer og udtaler med Begejstring sin Tilslutning til Fagforenings-Internationalens Beslutninger.

Reorganisation af Transportvæsenet.

Kongressen anser Statens Overtagelse af Jernbanerne samt de kommunale Transportvirksomheders Overgang til offentlig Drift for nødvendig, endvidere kræver den Demilitarisering af den militære Luftfart og dennes Personale.

Offentlige Arbejder.

I Interesse af Landets økonomiske Genrejsning godkendte Kongressen et omfattende Program vedrørende Iværksættelse af offentlige Arbejder (Anlæg af Jernbaner, Veje, Havne, Vandværker o. s. v.).

Finanspolitik.

Kongressen godkender den nedsatte Finanskommissions Forslag, der gaar ud paa Statens Overtagelse af den spanske Nationalbank som det første Skridt til Overtagelse af samtlige Banker, Nationalbankens Kontrol med de øvrige Banker, Indskrænkning af de offentlige Udgifter, Nedsættelse af Renten af den offentlige Gæld, Nedbringelse af Udgifterne til Hær og Flaade til det absolut fornødne Mindstemaal, Udnyttelse af det forhaandenværende Guldforraad, Indførelse af en indenlandsk Valuta, hvorved al Guld skal reserveres for den internationale Udligning, Reform af Finansforvaltningen, Omdannelse af Krigsmaterialefabrikerne til Produktionsværksteder for ikkemilitære Formaal.

Arbejdsløsheden.

Kongressen godkendte følgende Forslag vedrørende Arbejdsløshedens Bekæmpelse: Øjeblikkelig Gennemførelse af en Jordreform for at bringe Landbruget paa Fode. Iværksættelse af store offentlige Arbejder, Vedtagelse af en Lov, hvorefter Nedlæggelse af en Fabrik paa Grund af Krisen kun maa ske efter forudgaaende Undersøgelse gennem en paritetisk Kommission. Gennemførelse af en Lov vedrørende Arbejdernes Medbestemmelsesret, da det kun paa denne Maade er muligt at fremskaffe Oplysninger om Industriens virkelige Tilstand. Gennemførelse af en Lov vedrørende 40 Timersugen samt Nedsættelse af Arbejdstiden til 30 Timer ugentlig i særlig farlige eller sundhedsskadelige Virksomheder samt i de Fag, hvor Maskinerne fortrænger Haandarbejdet. Fastsættelse af Lavalderen for Børns Arbejde til 16 Aar. Gennemførelse af Princípet »Lige Løn for lige Arbejde« for Kvinderne. Nøje Overholdelse af Loven om Ferie med Løn, hvis Varighed skal andrage mindst 14 Dage. Indførelse af Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Arbejderoplysning.

Kongressen besluttede enstemmigt, at Bestyrelsen sammen med Ledelsen af Partiet og Ungdomsbevægelsen skal undersøge Muligheden for Oprettelse af en Arbejderoplysningscentral, som især skal have den Opgave at uddanne Førere.

Socialforsikring.

Kongressen godkendte de tidligere Beslutninger vedrørende Oprettelse af en national Undersøgelseskommission for en Reform af Socialforsikringen. Samtidig opstillede den et socialpolitisk Program, som omfatter følgende Omraader: Arbejdsretter, Kollektivoverenskomster, Arbejdstilsyn, Arbejdstid, Ferie med Løn, Minimallønninger, Medbestemmelsesret, Boligvæsenet etc.

Organisationsforhold.

I en grundig Diskussion om forskellige Lovændringsforslag godkendte Kongressen bl. a. Industriforbundsprincipet.

Økonomiske Spørgsmaal.

I en længere Resolution angaaende den økonomiske Situation krævede Kongressen Indførelse af Stats-Petroleums-Monopol samt en Reorganisation af Bjergværksindustrien. Paa det handelspolitiske Omraade kræves Sløjfning af alle Toldskranker, Stabilisering af Landets Valuta, Dannelse af en europæisk Toldunion samt Udbygning af Andels- og Produktionsselskaber.

I snæver Sammenhæng med Valget af Bestyrelse og Funktionærer stod Diskussionen om Partiets og Fagbevægelsens Politik før, under og efter Revolutionen, hvad der ogsaa var Tilfældet ved den fra den 6. til 13. Oktober afholdte socialistiske Partikongres. Det vilde være forkert, dersom man her vilde anføre og bedømme Afstemninger med mere eller mindre store Flertal som absolute Resultater. Det drejer sig om mere end Afstemningsresultater, nemlig om de i Partiets og Fagbevægelsens Interesse fornødne Afgrænsninger, som i hvert Land bliver saa meget mere nødvendige, jo mere Bevægelsen som Helhed er i Stand til at øve Indflydelse paa den ansvarlige Regering. Spanien gennemlever her — hvad ogsaa andre Lande har gjort og endnu vil gøre — en organisk Udvikling, om hvilken man allerede nu kan sige, at før eller senere vil de Former for Organisation og Ledelse i kammeratlig Samarbejde udvikle sig, som er i Interesse af de særlige Opgaver, der paahviler Fagforeningerne og Partiet

Husassistenternes Forbunds Kongres.

Søndag den 11. og Mandag den 12. September afholdt Husassistenternes Forbund sin ordinære Kongres i Lokalerne i Rosengaarden 14, 1. S.

Forbundets Formand, Vilhelmine Jørgensen, aabnede Kongressen med Velkomstord til Gæster og Delegerede.

Af Gæster var mødt Hovedkasserer Hans Jacobsen fra De samvirkende Fagforbund, Sofus Westergaard fra Landarbejderforbundet, samt fire Kammerater, der havde været med fra Forbundets første Dage.

Af Gæsternes Tale refererer vi:

Hans Jacobsen takkede for Indbydelsen og bragte De samv. Fagforbunds Hilsen til Kongressen.

Det er jo ikke lykkedes Husassistenternes Forbund at samle dette Fags Arbejdere i noget stort Antal.

Husassistenternes hele Forhold gør Organisationsarbejdet meget vanskeligt, bl. a. Kost og Logisystemet, lang Arbejdstid og som Regel smaa Arbejdspladser.

Det er disse Forhold, der er Skyld i den mindre Tilslutning og ikke Mangel paa Kvinder, der med Lyst og Interesse har virket i Organisationens Interesse, og forhaabentlig vil dette ogsaa være Tilfældet i Fremtiden. Taleren sluttede med at udtale de bedste Ønsker for Kongressens Resultater.

Sofus Westergaard, Landarbejderforbundet, takkede ligeledes, omtalte Tyendeloven og de fælles Interesser, man havde. Forbedringer var der sket, bl. a. var Værelserne nu meget forbedrede. Der var mange Vanskeligheder at overvinde.

Taleren anbefalede at benytte den socialdemokratiske Presse i større Udstrækning og sluttede med at ønske Held og Lykke med Arbejdet.

Frida Langvagen takkede paa tre Kammeraters og egne Vegne for at være til Stede og udtalte, at deres bedste Aar havde været i Arbejdet for Forbundet, og det var med Sorg, at hun gik over i anden Stilling. Det var en svær Sag at arbejde for, der skulde Mod og Energi til. Vejen var banet og Metoderne var de samme, nu som for 30 Aar siden. I Agitationen skal Kræfterne sættes ind. Ønskede det bedste for Kongressen.

Til Dirigent valgtes Laura Eggers, Aalborg, og Andrea Jørgensen, Aarhus, og til Sekretær Valborg Rønvang og Elisabeth Jørgensen, København.

Formanden aflagde derefter Beretning for de forløbne 2 Aar.

Af Beretningen fremgik bl. a.:

I de sidste 2 Aar er Forbundet gaaet frem i Medlemstal fra 154 til 300 pr. 31. Marts 1932; det er særlig Aalborg og Horsens, der er gaaet frem, dog har København ogsaa stadig Tilgang, men Frafaldet er ogsaa stort. Afdelingen i Aarhus og Omegn er genoptaget den 17. Marts 1932 og optaget i Forbundet fra 1. April s. A. efter at den i flere Aar har været opløst.

Der er ikke sket nogen Ændring i Arbejdsvilkaar for Husassistenter, der er ansatte paa Institutioner, derimod kan man sikkert sige, at den privat ansatte Husassistents Arbejds- og Lønvilkaar forringes, grundet paa det store Tilbud af Arbejdskraft.

For Københavns Vedkommende er Prisen for midlertidigt Arbejde forandret fra 4½ Kr. til 4 Kr., da flere Anvisningskontorer anviser saadant Arbejde til lavere Priser, hvilket ofte bevirker, at Familier saa søger til disse Kontorer.

Aalborg Afdeling har i den forløbne Periode fejret sit 25 Aars Jubilæum den 20. Marts 1929.

En Overgang stod Medlemstallet ikke saa godt, men i de senere Aar er det gaaet godt frem, bl. a. ved, at Husassistenterne paa flere Institutioner ligesom tidligere nu staar i Organisationen.

Der er stiftet en ny Afdeling i Aarhus efter at den gamle ophørte med Virksomheden for et Par Aar siden, og der er meget der tyder paa, at det nu vil gaa bedre.

Afdelingen i Horsens har været besøgt to Gange, først til et Møde, hvori deltog Husassistenter fra Sygehuset; disse havde i flere Aar været Medlemmer, men nu skortede det paa Interesse for Organisation; senere i Anledning af nogen Uoverensstemmelse mellem Bestyrerinden og Husassistenterne paa »De gamles Hjem«. Ligeledes er der sket Paatale angaaende Arbejdsforholdene for Husassistenterne paa Sygehuset.

For Afdelingerne i Korsør og Maribos Vedkommende staar de som sidst, dog er der skiftet Tillidsmænd flere Gange grundet paa Bortrejse fra Byen eller lignende.

Husassistenternes Fagforenings Alderdomsfond, København, er i de forløbne 3 Aar steget med Kr. 12,771,64, saaledes at Fondet pr. 1. Januar 1932 raader over Kroner 42.607,08.

»Husassistenten« udgaar under sin sædvanlige Form med to Numre om Maaneden. Prisen for Bladet er fra 1. Januar 1931 nedsat fra 4 Kr. til 3 Kr. for Aaret og 1 Kr. 50 Øre for ½ Aar, og man er gaaet bort fra at have Kvartalsabonnement.

Husassistenternes Forbunds Regnskab pr. 31. Marts 1932 udviser en Balance Kr. 1.782,90 med et Overskud paa Kr. 304,31; der er i Kontingent i de 3 Aar indbetalt Kr. 3.588,30; til Møder og Agitation er brugt Kr. 690,97, indvundne Renter Kroner 330,53.

I Diskussionen deltog samtlige Delegerede, og flere Talere anbefalede Samarbejde med Arbejderpartiet. Partiforeningerne og D. s. U. har sikkert en Del Medlemmer, der er Husassistenter, som burde tilslutte sig vor Organisation. Ogsaa Tillidsmænd indenfor Arbejderklassen, som beskæftiger Husassistenter, burde have organiseret Hjælp

En anden anbefalede, at man gjorde Arkitekterne opmærksomme paa Husassistentværelserne, for nu var det ved at gaa saadan, at jo større og finere Villaen og Lejligheden bliver, jo mindre bliver Værelset, som anvises Husassistenten. Og Husassistenterne burde ikke være saa bange for Fruerne, men have Mod til at staa i deres Organisation; her havde dog Hjemmenes deres Skyld, idet de altid opfordrer Sønnen til at være Medlem af sin Fagorganisation, men derimod ikke Datteren.

Tilslut replicerede Formanden til de forskellige Talere, hvorefter Beretningen og Regnskabet enstemmigt godkendtes.

Vort Programs Realisation.

Hertil fik Frk. Marie Christensen Ordet. Hun gennemgik grundigt Programmet og belyste, hvad der var naaet og hvor meget man endnu savnede, bl. a. en hel Fridag.

Der udspandt sig en livlig Diskussion, og det vedtoges, i Tilslutning til det fremførte, forsøgsvis at ansætte en Sekretær, der ogsaa og hovedsagelig skulde virke som Agitator.

Efter at Lovene var behandlede, gik man over til Valg.

Ved Valgene til Ledelse genvalgtes Vilhelmine Jørgensen til Formand og Hovedkasserer. Marie Christensen og Valborg Rønvang genvalgtes ligeledes, medens Anna Nielsen og Erna Jeppesen nyvalgtes. Fra Provinsen: Andrea Jørgensen, Aarhus, og Laura Eggers, Aalborg. Til Suppleanter valgtes Agnes Holgersen, Horsens, Margrete Jensen, Korsør, og Jensine Clausen, København.

Aarsmødet næste Aar vedtoges det at afholde i Aarhus, muligvis i Forbindelse med Stævne, og Kongressen vedtoges det at afholde i København.

Delegeretmødet i Arbejdsløshedskassen.

Beretning og Regnskab blev forelagt af Vilhelmine Jørgensen. Efter enkelte Udtalelser godkendtes disse.

Det vedtoges at have samme Ledelse for Arbejdsløshedskassen som for Forbundet.

Spørgsmaalet om Oprettelse af Fortsættelseskasse blev behandlet, da Meningerne om Nødvendigheden heraf var stærkt delte, dels at Arbejdsløsheden indenfor de organiserede ikke er saa stor i Forhold til mange andre Fag, dels at Kontingentet i saa Fald sikkert maatte forhøjes, og Husassistenterne ser meget paa Kontingentbeløbet, de skal betale.

Til Slut henstillede Dirigenten, at det overlodes til Ledelsen at indhente Oplysninger om Husassistenternes Arbejdsløshedskasse kan oprette Fortsættelseskasse og hvad Kontingentforhøjelsen i saa Fald vilde blive.

Forinden man sluttede, havde Formanden og Gæsterne Ordet, og hver for sig takkede de for Samværet, og man sluttede med et Leve for Forbundet og under Afsyngelse af »Internationale«.

Prisniveauet.

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget med en samlet aarlig Udgift paa gennemsnitlig 2000 Kr., beregnet efter de i Juli 1914 gældende Priser, er nu ført op til Oktober 1932.

Opgørelsen er foretaget paa tilsvarende Maade som ved de nærmest foregaaende Beregninger; angaaende Enkeltheder ved Beregningen skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger Nr. 5, 1928.

I nedenstaaende Oversigt er meddelt Resultaterne af den nu foretagne og de nærmest foregaaende Beregninger; endvidere er anført Indekstallet for Prisniveauet (Pristallet), idet Udgiften i Juli 1914 er sat = 100.

	Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper:					Forandring fra Juli til Okt. 1932
	Oktbr. 1931	Januar 1932	April 1932	Juli 1932	Oktbr. 1932	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	pCt.
Fødevarer	996	980	961	962	990	+ 2,9
Klæder, Fodtøj og Vask	354	369	368	368	374	+ 1,6
Bolig	504	509	509	509	509	+ 0,0
Brændsel og Belysning	136	137	138	136	137	+ 0,7
Skatter, Kontingenter o. lign.	414	414	438	420	429	+ 2,1
Andre Udgifter .	672	678	683	686	686	+ 0,0
Ialt...	3076	3087	3097	3081	3125	—
Pristallet....	154	154	155	154	156	+ 1,3
„Udgiftstal" i H. t. Lov om Statens Tjenestemænd af 31. Marts 31	—	2299	—	—	—	—

Arbejdsløshedens Omfang

fra November 1931 til Oktober 1932.

Udarbejdet efter Direktoratets Opgørelser.

Aar	Maaned	Antal Arbejdsl. Medlem af Arbejdsløshedskasserne	Antal Arbejdsl. udenfor Arbejdsløshedskasserne	Ialt Arbejdsløse	Heraf i København	Heraf i Provinserne	Arbejdsløshedsprocenten i Kbh. af det saml. Ant. Arbejdsløse
		Hele Landet					
1931	Novbr.	59929	7968	67897	26169	41728	38,5
—	Decbr.	82489	21500	103989	33709	70280	32,4
1932	Januar	106826	30796	137622	40915	96707	29,7
—	Februar	111992	33982	145974	44009	101965	30,1
—	Marts	113852	32759	146611	44061	102550	30,1
—	April	99260	24525	123785	39994	83791	32,3
—	Maj	84081	8251	92335	35120	57215	38,0
—	Juni	80207	3342	83549	34804	48745	41,7
—	Juli	87803	10469	98272	39085	59187	39,8
—	August	95134	20081	115215	43381	71834	37,7
—	Septbr.	97821	23400	121221	44289	76932	36,5
3 Uger af	Oktbr.	100059	25635	125694	45475	80219	36,2
Gnn.snit		93288	20226	113514	39251	74263	34,6

Som Tabellen angiver i første Kolonne, var det gennemsnitlige Antal Arbejdsløse 93,288 Medlemmer af Arbejdsløshedskasserne. Det laveste Antal viser November 1931 med 59,929 Arbejdsløse, medens Marts 1932 udviser det højeste Antal, nemlig 113,852 arbejdsløse Medlemmer af Arbejdsløshedskasserne.

Af Arbejdsløse, der staar uden for Arbejdsløshedskasserne, og som er tilmeldt de kommunale Arbejdsanvisningskontorer, viste Juni 1932 et Minimumstal paa 3342 Arbejdsløse, medens Februar 1932 angiver det højeste Antal tilmeldte, nemlig 33,832. Som Gennemsnit for de forløbne 12 Maaneder har der været 20,226 tilmeldte Arbejdsløse.

Det samlede Antal Arbejdsløse for hele Landet har ifølge Arbejdsdirektoratets Oplysninger gennemsnitlig været 113,514, heraf havde November 1931 som mindste Tal 67,897 og Marts 1932 som Maksimum *146,611* Arbejdsløse.

Fordelingen af Antallet af ledige Arbejdere inden for Københavns og Provinserne er følgende:

Københavns. Det gennemsnitlige Antal ledige Arbejdere har i de forløbne 12 Maaneder været 39,251. Som Minimum og Maksimum var henholdsvis November 1931 med 26,169 og Oktober 1932 med 45,475 Arbejdsløse.

Provinserne. Udenfor København har Antallet af Arbejdsløse som Gennemsnit været 74,263. Det laveste Antal var November 1931 med 41,728, og som største Antal viste Marts 1932 med 102,550 Arbejdsløse.

Procentforholdet af ledige Arbejdere paa Grund af Arbejdsløshed var i København i Forhold til hele Landet følgende: Af samtlige Arbejdsløse i Henhold til Arbejdsdirektoratets Opgørelse var der for Københavns Vedkommende 34,6 pCt. Den laveste Procent viste Januar 1932 med 29,7, og det højeste Forholdstal var Juni 1932 med 41,7 pCt. Arbejdsløse, medens Provinserne saaledes omfattede 58,3 pCt. af det hele Antal Arbejdsløse.

Tabellen giver os et Billede af den omfattende Arbejdsløshed i de sidst forløbne 12 Maaneder, idet den viser os, at der hele Tiden gennemsnitlig har gaaet over 93,000 organiserede ledige, og hertil kommer de Arbejdsløse, der staar uden for Arbejdsløshedskasserne, idet en ifølge Lov af Oktbr. 1931 gældende Bestemmelse siger, at Arbejdssøgende, der ikke er Medlem af nogen Arbejdsløshedskasse ogsaa kunde faa Understøttelse, naar de tilmeldte sig et af de offentlige Arbejdsanvisningskontorer. Antallet paa disse Arbejdere, der har gaaet ledige, har gennemsnitlig været over 20,000, d. v. s. at der stadig har gaaet over 113,000 Arbejdere ledige paa Grund af Arbejdsløshed.

At det sidste Aars Arbejdsledighed er den største, der nogensinde har været, er uomtvisteligt, idet vi til Sammenligning med de enkelte Kriseaar efter Krigen skal anføre Vintermaanedernes Maksimumstal med 1932.

Vintermaanedernes Maksimumstal over Antallet af Arbejdsløse.

(Opstillet efter Størrelsen.)

19/2 1932	*149,188*
3/3 1922	103,107
7/1 1927	93,147
9/1 1928	92,389
12/2 1926	86,708
8/3 1929	85,189
20/2 1931	79,301

Af ovenstaaende ser vi, at Maksimumstallene — naar undtages Februar 1932 — alel er mindre end alene Gennemsnitstallet for Aaret November 1931 og Oktober 1932, og sammenlignet med den største Arbejdsløshed i Februar i Aar paa over *149,000* er de andre Aars Maksimums-Ledighed betydelig mindre.

Arbejdsløsheden

blandt organiserede Arbejdere i forskellige Fag i September og August 1932 og 1931.

(Efter Statistiske Efterretninger)

Fag	Ant. Arbejd. pr. Sept. 1932	Arbejdsløshedsprocent			
		1932		1931	
		Sept.	Aug.	Sept.	Aug.
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 654	32,5	27,9	21,4	21,4
Sukkervare-, Chocolade- og Biscuitarbejdere	1 470	11,4	17,4	5,1	9,0
Bryggeriarbejdere m. fl.	5 974	12,5	9,0	6,6	3,7
Slagteriarbejdere	7 988	12,6	11,6	5,5	5,8
Tobaksarbejdere	7 978	19,3	22,4	11,3	11,1
Tekstilarbejdere	10 329	7,8	11,0	10,4	12,0
Skræddere	9 866	17,1	24,3	10,6	13 3
Hattearbejdere	1 358	15,2	17,2	9,9	9,5
Skotøjsarbejdere	3 997	16,9	22,9	8,9	13,4
Murere	8 322	43,4	45,2	1,2	0,3
Hustømrere	7 666	45,6	39,5	5,8	4,1
Snedkere	8 724	46,2	48,5	10,7	12,8
Malere	6 270	39,1	32,0	5,8	5,9
Sadelmagere og Tapetserere	1 885	36,8	40,5	12,3	16,0
Træindustriarbejdere	4 089	33,1	32,0	13,6	12,1
Karetmagere	1 213	37,5	35,2	13,9	13,5
Keramikere	1 338	20,0	22,3	8,7	10,3
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 220	34,6	47,8	23,4	28,0
Blikkenslagere	1 952	29,6	32,1	3,8	1,7
Smede- og Maskinarb.	29 916	38,4	37,9	19,8	18,2
Formere	1 978	49,3	50,3	34,5	36,6
Elektrikere	2 876	30,1	37,1	7,6	10,8
Papirindustriarbejdere	1 461	3,7	2,5	1,9	1,7
Bogbindere	3 704	24,6	23,5	15,2	17,7
Typografer	6 072	18,1	20,0	11,9	11,9
Handels- og Kontormedhj.	14 678	14,9	13,4	7,4	7,7
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	104 577	31,5	31,0	13,1	12,1
Murerarbejdsm. i Københ.	1 660	43,3	54,3	5,0	4,1
Landarbejdere	15 500	41,0	32,6	5,3	4,3
Sømænd	3 563	32,5	32,9	21,0	20,7
Søfyrbødere	2 186	39,2	38,2	27,7	27.6
Kedel- og Maskinpassere	2 252	10,4	10,1	5,7	5,0
Kvindeligt Arbejderforbund	10 688	24,2	25,2	16,1	16,9
Andre Fag	20 396	28,1	26,4	12,5	12,0
Ialt...	317 794	29,6	29,2	12,1	11,8

Lønbevægelser og Konflikter.

Chauffører hos Fabrikant J. Johansen, København.

I Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsmands Forbund over, at Papæskefabrikant J. Johansen, Vingaardsstræde 5, København havde underbetalt en i Virksomheden beskæftiget Chauffør, afholdtes den 26. Oktober et Fællesmøde, hvor man enedes om at ordne Sagen saaledes, at Fabrikanten til fuld Afgørelse af det paaklagede Forhold betaler 200 Kr. til Chaufførernes Fagforening i København.

Havnearbejdere i Kolding.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 27. Oktober behandledes en Klage fra Havnesammenslutningen i Kolding over en Uoverensstemmelse om Betalingen ved Losning af Trælast til Firmaet Kolding Trælasthandel.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i Hobro.

I Anledning af en Uoverensstemmelse om Fordelingen af Mandskabet ved Losning af M/S »Castor« i Hobro afholdtes den 27. Oktober et Fællesmøde, hvor der imidlertid ikke opnaaedes Enighed, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig herefter sin Stilling til Sagens videre Behandling.

Rørlæggere hos A/S. »Vølund«.

I Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over, at Rørlæggernes Fagforening uden Varsel havde blokeret et Arbejde, som A/S »Vølund« havde overtaget i Entreprise for Handelsgartner Suhr, Hvissinge, afholdtes den 31. Oktober et Fællesmøde, hvor Enighed ikke opnaaedes, og Arbejdsgiverforeningen har herefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd paa Aarhus Oliefabrik.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 20. Oktober behandledes en Klage over, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer nægtede at udfylde nogle af Aarhus Oliefabrik paabudte Kontrollister. Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig som Følge deraf deres Stilling med Hensyn til Sagens videre Behandling.

Formere hos A/S Frischs, Aarhus.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 25. Oktober behandledes en af A/S Frichs, Aarhus, rejst Klage over, at Dansk Former- og Støberiarbejderforbund, eller dets Afdeling i Aarhus, havde indblandet sig i Spørgsmaal om Anvisning af Arbejdskraft og i Ansættelse af Timeløn.

Paa Mødet enedes man om en Ordning, saaledes at Afdelingen annullerer eventuelt foreliggende Vedtagelser og giver Tilsagn om ikke at lægge Hindringer i Vejen for, at Firmaet kan faa Arbejdskraft paa samme Betingelser som hidtil.

Formere hos A/S Burmeister & Wain.

Den 25. Oktober behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen en Klage fra A/S Burmeister & Wain over, at Formere efter udført Overarbejde afspadserede dette i den normale Arbejdstid.

Da Arbejdsgiverne ikke vilde erkende, at der forelaa en Coutume for en saadan Afspadsering, opnaaedes ikke Enighed, og Klagerne forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S Glud & Marstrand.

I Arbejdsgiverforeningen afholdtes der den 10. Oktober et Fællesmøde, hvor man behandlede en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund havde indblandet sig i et Antagelsesforhold.

Sagen staar i Forbindelse med, at Aftalen om Antagelseslønnen er opsagt, og med, at der samtidig med den omtalte Antagelse havde fundet betydelige Afskedigelser Sted.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverforeningen indbringer Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S Burmeister & Wain.

I Anledning af en Klage fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund afholdtes der den 5. Oktbr. et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen. Klagen gaar ud paa, at A/S Burmeister & Wain har givet sine Funktionærer Direktiver til Gennemførelse af et Reglement vedrørende Overarbejde, efter at det hidtidige Reglement i Henhold til Kendelse i Sag Nr. 1600 for Den faste Voldgiftsret er bortfaldet.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Forbundet rejser derefter Klage for Den faste Voldgiftsret.

Tobaksarbejderforbundet og A/S A. M. Hirschsprung & Sønner.

Den 24. September afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Uoverensstemmelse i Tobaksindustrien, der havde affødt et Varsel om Strejke for 35 Cigarmagere hos Firmaet A/S A. M. Hirschsprung & Sønner til Ikrafttræden den 26. September paa et uopfyldt Krav om Erstatning til 35 Mand for Tab ved Arbejde med daarligt Materiale.

Arbejdsgiverforeningen havde protesteret imod Strejkens Lovlighed.

Fællesmødet endte med følgende Protokollat.

»Da der ikke opnaaedes Enighed om selve Stridsspørgsmaalet, vil Arbejdsgiverforeningen uopholdelig indbringe Sag om Strejkevarslets Lovlighed for Den faste Voldgiftsret, og Tobaksarbejderforbundet i Danmark erklærer at ville udsætte den varslede Strejke indtil Den faste Voldgiftsrets Kendelse foreligger.«

Træindustriarbejdere hos A/S Odense Savmølle.

Paa et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 30. August behandledes en Klage over, at Træindustriarbejderforbundets Afdeling i Odense havde hindret Overarbejdes Udførelse hos A/S Odense Savmølle.

Træindustriarbejderforbundet erklærede, at Fagforeningens Nægtelse af det omhandlede Overarbejde hos A/S Odense Savmølle har været uberettiget.

Med denne Erklæring afsluttedes Sagen.

Træindustriarbejdere paa A/S »Odin« i Randers.

Da Medlem af Træindustriens Fabrikantforening for Jylland, A/S »Odin« i Randers, efter foretaget Opsigelse havde annulleret en paa Virksomheden gældende Akkord-Priskurant og erstattet den med Timeløn Kr. 1,30, har Træindustriarbejderforbundet rejst Klage paa Spørgsmaalet, og Sagen behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 19. Oktober.

Da Arbejdsgiverne hævdede Retten til at bringe til Ophør en saadan Overenskomst i Overens-

komstperioden, opnaaedes der ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig at indbringe Sag for Den faste Voldgiftsret.

Typografer hos Firmaet C. Hamburger.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 1. November behandledes en Klage fra Københavns Bogtrykkerforening over, at Dansk Typografforbunds københavnske Afdeling havde udstedt Forbud mod alt Overarbejde hos Firmaet C. Hamburger.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Den faste Voldgiftsret.

Sag. Nr. 1623.

Havnearbejdere i Københavns Havn.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. Oktober 1932 i Sag Nr. 1623: Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmands Forbund og dette igen for Havnearbejdernes Fællesforbund.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmands Forbund og Forbundet igen for Havnearbejdernes Fællesforbund for Brud paa Overenskomst, Septemberforliget og de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

I.

Den 9. Maj 1932 paabegyndtes Losning af Tændstiktræ fra det til Københavns Havn ankomne M/S »Vaardag«. Entreprenør Emil Nielsen, der er Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, havde antaget i alt 14 Havnearbejdere til Arbejdet i Land, idet Skibet selv ønskede at foretage Arbejdet om Bord. Efter at der havde været arbejdet et Par Timer, blev Arbejdet i Land efter Ordre standset paa Kravet om Antagelse af Havnearbejdere ogsaa til det indenbords Arbejde. I Forliget af 4. Juli 1930, som omfatter ogsaa det heromhandlede Overenskomstforhold, hedder det bl. a.:

»Det er en Forudsætning for de fastsatte Akkordsatser, at Havnearbejderne udfører Arbejdet om Bord i alle Fartøjer paa over 200 Tons d. w. Skulde et Fartøj bestemt vægre sig ved at lade Havnearbejderne udføre det indenbords Arbejde, forhøjes Betalingen for Arbejdet i Land med 15 pCt. for den for Bord- og Landarbejdet fastsatte samlede Takst.

Delvist Bordarbejde kan ikke finde Sted.

Fra nærværende Bestemmelse er undtaget Trælast-Skibe.«

Herefter er det — hævder Klagerne — givet, at Skibet var undtaget fra denne Bestemmelse, og at Kravet om at udføre Arbejdet om Bord ikke var overenskomstmæssig hjemlet. Det er vel saaledes, at Arbejdsgiverne i al Almindelighed kan sympatisere med det nævnte Krav, der tilsigter ogsaa det indenbords Arbejde udført af danske Arbejdere, og Entreprenør Nielsen og Sammenslutningens Sekretær forhandlede ogsaa med Kaptajnen for at søge at faa ham til at antage danske Arbejdere. Men, — hævder Klagerne videre —, man indskrænkede sig til kun at anvende lovlige Midler til Paavirkning af Kaptajnen, medens Havnearbejderne standsede Arbejdet og vægrede sig ved at arbejde videre, medmindre deres Krav om ogsaa at udføre Arbejdet om Bord blev imødekommet. Herefter havde Entreprenør Nielsen for overhovedet at faa Arbejdet genoptaget ingen anden Udvej end at foranledige Havnearbejdere antaget til det indenbords Arbejde, hvorved er opstaaet en Ekstraudgift paa 248 Kr. 59 Øre. Der foreligger saaledes efter Klagernes Fremstilling et Brud paa Overenskomsten, et Brud paa Septemberforligets Punkt 2 ved den uvarslede Arbejdsstandsning og Brud paa de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

II.

I Overenskomsten mellem Havnearbejdernes Fællesforbund og Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn findes blandt andet en Række Akkordsatser for Murstenslosning, fastsatte pr. Mand i Forhold til nærmere angivne Mængder af Sten m. v. Ved Siden af disse overenskomstmæssige Takster har Havnearbejdernes Fællesforbund efter Klagernes videre Fremstilling ensidig fastsat Takster, der ligger ca. 33⅓ pCt. højere, hvilke Takster af Forbundet anvendes over for de Skibe, der direkte kontraherer med Forbundet angaaende Arbejdet om Bord uden Mellemkomst af noget Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn. Imidlertid har A/S William Boas, som er Medlem af Foreningen, og som i visse Tilfælde havde overtaget det indenbords Arbejde, maattet betale de dertil anvendte Havnearbejdere en Takst, der vel ikke helt kom op paa Højde med den fornævnte af Forbundet ensidig fastsatte, men som dog laa betydeligt højere end den overenskomstmæssige. Under et den 21. Maj d. A. mellem Forbundet og Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn afholdt Møde opnaaedes ikke Enighed, idet Forbundet gjorde gældende, at Overenskomstens Takster kun angik Arbejdet i Land. Denne Forstaaelse er — hævder Klagerne — urigtig; Taksten omfatter efter sin Ordlyd alt det Arbejde, som udføres for Medlemmer af Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn ved Hjælp af Medlemmer af Havnearbejdernes Fællesforbund, ganske uden Hensyn til, om Havnearbejderne udfører det hele Arbejde om Bord eller arbejder sammen med Skibets Mandskab, og det vil ogsaa kunne godtgøres, at denne Forstaaelse har været fulgt gennem flere Aar. Klagerne gør derfor gældende, at de har overenskomstmæssigt Krav paa Udførelse af det nævnte Arbejde efter de fastsatte Takster, og at Forbundet derfor har gjort sig skyldig i Overenskomstbrud.

Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om

ad I, a t Arbejdsstandsningen kendes ulovlig, a t Forbundet tilpligtes at betale 238 Kr. 59 Øre, og a t der ikendes Forbundet en Bod,

og ad II, principalt a t Forbundet kendes skyldig i Overenskomstbrud og herfor ikendes en Bod — subsidiært, a t Uoverensstemmelsen om Overenskomstens Forstaaelse henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift.

De Indklagede procederer til Frifindelse saavel med Hensyn til det under I som med Hensyn til det under II ommeldte Forhold. De hævder

ad I,

at Tændstiktræ vel er Trælast, men dog af ganske særlig Art, og at Havnearbejderne ved saadan Losning sædvanemæssigt har udført ogsaa Arbejdet om Bord. Der var i det foreliggende Tilfælde Enighed mellem Parterne om, at man skulde gøre det yderste for at søge at faa Kaptajnen til at imødekomme Kravet om at antage Havnearbejdere til Arbejdet om Bord, og Arbejdernes Indsats i saa Henseende var, at de lod Arbejdet hvile et Par Timer. Efter en Konference paa Skibet udtalte Entreprenør Nielsen til Forbundets Formand, at nu blev Arbejdet om Bord overladt Havnearbejderne, hvad man opfattede saaledes, at Kaptajnen havde imødekommet det nævnte Krav. De Indklagede bestrider derfor, at der har foreligget nogen ulovlig Arbejdsstandsning, idet Arbejdsgiverne har været fuldt indforstaaet med Forbundets Aktion, ligesom de bestrider at have nogensomhelst Pligt til at betale de forommeldte 248 Kr. 59 Øre, hvilket Beløb er Vederlag for et Arbejde, som er udført for og betalt af Skipperen, med hvem ingen Overenskomst haves, og dette Spørgsmaal vedrører derfor kun Forholdet mellem Skipperen og de Havnearbejdere, som har udført Arbejdet. — De Indklagede hævder videre

ad II,

at de paagældende i Overenskomsten angivne Akkordsatser for Murstenslosning maa forstaas saaledes, at de kun omfatter Arbejdet i Land og kun kan finde Anvendelse paa Arbejdet om Bord, forsaavidt Havnearbejderne udfører alt Arbejdet om Bord. Klagerne tilstræber ved den af dem hævdede Forstaaelse af Overenskomsten at hjemle Arbejdsgiveren en Ret til at beordre Havnearbejderne til sammen med Skibets Mandskab at udføre Arbejdet om Bord, og i saa Fald at lønne dem for dette Arbejde efter Overenskomstens Tariffer. Et saadant Forhold ligger imidlertid uden for Overenskomsten og dens Forudsætninger, idet Besætningen selvfølgelig ikke kan holde Trit med en øvet Stenlosser, og de antagne Havnearbejdere vilde da komme til at udføre baade det sværeste og det meste Arbejde og dermed altsaa en uforholdsmæssig stor Del af Arbejdet. Et saadant Arbejdsforhold har da ikke heller tidligere været praktiseret, og forsaavidt der kan paavises Tilfælde, hvor der har været arbejdet om Bord sammen med Skibets Besætning, har Forholdet været det, at Havnearbejderne selv har sluttet Aftale med Skibets Kaptajn. De Indklagede ønsker derfor ikke Spørgsmaalet henvist til Afgørelse ved faglig Voldgift, idet Arbejderne, saalænge der ikke kan paavises en Bestemmelse, der omfatter det paagældende Arbejde, maa være ganske frit stillede.

Efter det foreliggende (Forhold I) maa der gaas ud fra, at Fællesforbundet den 9. Maj d. A. som Led i dets Aktion for Gennemførelse af Kravet om Antagelse af Havnearbejdere ogsaa til det indenbords Arbejde har etableret og fastholdt en Arbejdsstandsning, og at Entreprenør Nielsen som Følge deraf har set sig tvunget til at imødekomme det rejste Krav. Det kan dernæst over for Klagernes bestemte Benægtelse ikke anses godtgjort, at Arbejdsgiveren har været indforstaaet med det nævnte Skridt fra Forbundets Side, hvorved ogsaa bemærkes, at Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn i en Skrivelse til Fællesforbundet af 9. Maj, altsaa samme Dag, har protesteret saavel imod Arbejdsstandsningen som imod det ved denne gennemtvungne Krav og tilkendegivet at ville gøre Ansvar gældende over for Forbundet. Idet det herefter maa antages, at der fra Forbundets Side har foreligget en ulovlig Arbejdsstandsning, vil der være at paalægge Forbundet en Bod, der passende vil kunne ansættes til 100 Kr., hvorimod der, som Sagen foreligger, ikke skønnes at være fornøden Hjemmel for at tage Kravet om Betaling af de 248 Kr. 59 Øre til Følge.

Som det fremgaar af det ovenfor anførte (Forhold II) bunder Striden mellem Parterne i en Uoverensstemmelse angaende den nærmere Forstaaelse af de i Overenskomsten fastsatte Akkordsatser for Murstenslosning. Herefter, og da Prøvelsen af den foreliggende Uoverensstemmelse — ogsaa under Hensyn til de fra Parternes Side fremhævede Synspunkter — efter Rettens Opfattelse rettelig bør foregaa ved en faglig Voldgift, vil Klagernes subsidiære Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger, 300 Kroner, vil være at udrede af Klagerne med ⅓ og af de Indklagede med ⅔.

Kendelse:

I Bod til Dansk Arbejdsgiverforening betaler Havnearbejdernes Fællesforbund 100 Kr.

Det ovenfor omhandlede Spørgsmaal angaaende Forstaaelsen af Overenskomstens Akkordsatser for Murstenslosning henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 100 Kr. og de Indklagede med 200 Kr.

Sag Nr. 1635:

Arbejdsmænd hos Svendborg Importørforening.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 3. November 1932 i Sag Nr. 1635: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Svendborg Importørforening mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdmands Forbund og dettes Svendborg Afdeling.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Med-

lem Svendborg Importørforening indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Svendborg Afdeling for Overenskomstbrud ved at have nægtet Overarbejde under de nedenfor angivne nærmere Omstændigheder.

I den mellem Svendborg Importørforening og Dansk Arbejdsmands Forbunds Svendborg Afdeling den 4. Juli 1930 afsluttede Overenskomst hedder det blandt andet i

§ 8.

Modtagerne bestemmer før Losningens Begyndelse, hvor mange Gænger, der skal anvendes, ligesom Antallet af Gænger i de enkelte Luger, medens Gængernes indbyrdes Fordeling afgøres af Arbejderne selv ..... Naar et Gæng er færdigt ved en Luge, er det efter Modtagerens Anvisning pligtigt til at fortsætte Arbejdet andetsteds i Skibet, ligesom Modtageren selvfølgelig er berettiget til at skifte Gængerne i Lugerne efter Kaptajnens Forlangende eller af Hensyn til Skibets ordentlige og rettidige Losning. Modtageren indgaar paa, at alle Gænger saavidt muligt beskæftiges under hele Losningen.

.....

Alt Losningsarbejde skal udføres og maa ikke afbrydes af Strejke.

Dog kan Arbejdsgiverne i særlige Tilfælde, hvor det nødvendiggøres til rettidig Udlosning, kræve, at der losses over med enkelte Hold.«

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar ud paa følgende:

Den 31. Maj indkom til Svendborg Havn S/S »Eirini N. Rallia« med en Restladning paa ca. 2200 Tons Solsikkekager og Bomuldsfrøkager til Medlem af Svendborg Importørforening Fyens Andels-Foderstofforretning, og Losningen paabegyndtes den følgende Dags Morgen, Onsdag den 1. Juni. Det antagne Lossemandskab til Losning med 6 Gænger fordeltes saaledes, at der anbragtes til Søs 1 Gænd fra henholdsvis 1 og 2 Lugen og til Lands 1 Gæng fra henholdsvis 1 Lugen, Bunkerlugen, 3 Lugen og 4 Lugen. Denne Fordeling var baseret paa Opgivender fra Skibets Mægler og Lastens Beliggenhed i de forskellige Luger, hvilke Opgivender imidlertid viste sig ikke at svare til de faktiske Forhold, hvorfor man, efterhaanden som Udlosningen skred frem, var nødsaget til at bytte delvist om paa de forskellige Gæng. Ifølge Certepartiet skulde Modtageren tage fra ligesaa hurtigt, som Skibet kunde levere, hvorimod der ikke var fastsat et bestemt Antal Liggedage. Forholdet var imidlertid det, at Skibet var bleven betydelig forsinket i en tidligere Lossehavn paa Grund af Regnvejr, og da Skibet havde paataget sig ny Befragtning, var det magtpaaliggende for Skibet at blive færdiglosset til Mandag Aften d. 6. Juni, saaledes at det kunde afsejle fra Svendborg enten samme Aften eller Tirsdag Morgen for rettidig at være paa Bestemmelsesstedet for den nye Fragt. Skibet havde derhos lovet Modtageren for Færdiglosning til Mandag at ville betale indtil 1000 Kr. til Dækning af paaløbende Merudgifter. Torsdag den 2. Juni etableredes der Overarbejde til Kl. 9 Aften med samtlige Gæng saavel til Lands som til Søs. Den følgende Dag, Fredag den 3. Juni, viste det sig efter Klagernes videre Fremstilling, at Damperen ikke kunde faa færdiglosset 2, 3 og 4 Lugerne samtidig med 1 Lugen og Bunkerlugen, hvorfor Modtageren samme Dags Formiddag Kl. 11½ varslede Mandskabet i de paagældende tre Luger til Overarbejde indtil Kl. 9 Aften. Arbejderne nægtede imidlertid at arbejde over med den Motivering, at alle Gæng maatte losse, hvis der skulde losses over, og at der ellers ikke blev noget Overarbejde, og i dette Standpunkt gav Formanden for Dansk Arbejdsmands Forbunds Svendborg Afdeling Arbejderne Medhold, hvilket havde til Følge, at det samlede Lossemandskab Kl. 5 Eftermiddag forlod Arbejdet. Lørdag den 4. Juni varslede Modtageren paa ny Lossemandskabet til Overarbejde i de tre nævnte Luger, men Arbejderne indtog samme afvisende Standpunkt, og da Damperen som angivet skulde være færdig Mandag Aften, var Modtageren nødt til at varsle alle 6 Gæng til Overarbejde, hvilket skete under Protest fra hans Side. Resultatet var herefter, at de forskellige Luger blev færdiglossede til forskellig Tid, nemlig Bunkerlugen Lørdag Aften, Luge 1, 3, 4 og 2 om Mandagen henholdsvis ved Middag, Kl. 11 Aften og Kl. 12½ og Kl. 2 Nat. De af Modtageren udbetalte Overarbejdspenge udgjorde i alt 1400 Kr., saaledes at der for ham var et udækket Beløb paa 400 Kr.

Klagerne gør gældende, at Arbejdernes Vægring er i Strid med Bestemmelsen i den ovenfor citerede Overenskomsts § 8 in fine, der netop tager Sigte paa et Forhold som det foreliggende, ligesom de hævder, at Arbejdsgivernes Krav ogsaa er overensstemmende med Bestemmelsen i samme Paragraf, 1ste Stk. in fine, idet en Vægring kan resultere i, at enkelte Luger bliver tidligere færdiglossede, saaledes at Arbejderne ikke alle bliver beskæftigede. Bestemmelsen i § 8 in fine kan — hævder Klagerne videre — ikke indskrænkes saaledes, at den kun skulde tilsigte at værne Modtageren mod at komme til at betale Overliggedagspenge, idet Bestemmelsen da naturligt vilde være formuleret overensstemmende hermed, lige saa lidt som Hensyn til Skibets Interesser kan lades ude af Betragtning. Bestemmelsen er baseret paa videregaaende Hensyn; urimelige Krav fra Arbejdernes Side kan medføre, at Havnen faar et daarligt Ry paa sig, og dette kan atter have til Følge, at Skibene lægger deres Rute uden om Svendborg, et Forhold, der vil være til Skade for begge Overenskomstens Parter. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om, at den forommeldte Overarbejdsvægring kendes ulovlig, og at Dansk Arbejdsmands Forbunds Svendborg Afdeling tilpligtes at erstatte Ladningsmodtageren et Beløb af 256 Kr. 39 Øre, der udgør Forskellen mellem den Overarbejdsbetaling, som vilde være kommen til Udbetaling, hvis Arbejdsgiverens Dispositioner var bleven fulgt, og den faktiske Overarbejdsudbetaling. Klagerne har endelig paastaaet Afdelingen ikendt en Bod fastsat efter Rettens Skøn.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De hævder, at den paaklagede Nægtelse af Overarbejde har været berettiget, og de henviser til Støtte herfor til Overenskomstens Bestemmelse, hvorefter Modtageren indgaar paa, at alle Gænger saavidt muligt beskæftiges under hele Losningen. Dette er Hovedregelen, og denne Bestemmelse har i flere Aar haft sin Plads i Overenskomsten. Først ved dennes sidste Fornyelse blev Paragraffens sidste Bestemmelse optaget, og dette skete alene med det Formaal for Øje, at Modtagerne derved skulde kunne undgaa i paakommende Tilfælde at betale Overliggedagspenge. Bestemmelsen er altsaa en ganske begrænset Undtagelsesregel; først naar Spørgsmaalet om Overliggedagspenge bliver aktuelt, kan Krav om Overarbejde med enkelte Hold stilles, men om Overliggedage var der i det her foreliggende Tilfælde netop ikke Spørgsmaal. Arbejderne har efter Overenskomsten Krav paa at alle Gænger saa vidt muligt beskæftiges under hele Losningen; Skibets Udrustning var ikke til Hinder herfor, og Arbejdernes Ret kan ikke betages dem af dem uvedkommende Hensyn. Modtageren blev hurtig klar over de urigtige Angivelser vedrørende Ladningens Fordeling; alligevel hengik der 1½ Dag, før man ændrede Fordelingen af Gængerne, og at der har været disponeret urigtigt maa være et Forhold, som er Arbejderne uvedkommende. At Skibet har været forsinket i tidligere Lossehavn, og at det derfor har været Skibet, som staar uden for det bestaaende Overenskomstforhold, magtpaaliggende at blive hurtig udlosset, kan ikke have til Følge, at Arbejderne i Svendborg skal være ugunstigere stillet og pligtige at udføre et Arbejde, der ligger uden for Overenskomstens Forudsætninger, hvortil kommer, at Arbejderne netop har været villige til alle at yde Overarbejde, saaledes at Skibet kunde afsejle rettidig, og kun har krævet dette Arbejde overenskomstmæssig udført.

Ved den i Overenskomstens § 8, sidste Stk., indeholdte Bestemmelse er der, som foran angivet, indrømmet Arbejdsgiverne en Ret til »i særlige Tilfælde, hvor det nødvendiggøres til rettidig Udlosning«, at kræve, at der losses over med enkelt Hold. Efter sin Ordlyd er Bestemmelsen ikke indskrænket til kun at angaa Tilfælde, hvor Betaling af Overliggedagspenge tilsigtes undgaaet, og da der ikke heller i øvrigt ses at foreligge fornøden Hjemmel for en saadan Begrænsning, maa der gaas ud fra, at Bestemmelsen aabner Plads for dens Anvendelse ogsaa i Tilfælde, hvor Ønsket om rettidig Udlosning bunder i andre overenskomstmæssig legitime Hensyn. Det maa dernæst i al Almindelighed og, hvor ikke særlige Omstændigheder gør sig gældende, antages, at et af Arbejdsgiveren under Henvisning til Skibets rettidige Udlosning fremsat Krav om Losning med enkelte Hold maa imødekommes, medens paa den anden Side Arbejderne for saa vidt det fremsatte Krav enten maatte anses urimeligt eller at ligge uden for Bestemmelsens naturlige Forudsætninger, kan gøre dette Forhold til Genstand for Paatale ad sædvanlig organisationsmæssig Vej. Det er endelig i det her omhandlede Tilfælde vel rigtigt, at det i første Linje var Skibet, som var den direkte interesserede i Losningens Tilendebringelse Mandag den 6. Juni; men det skønnes paa den anden Side ikke rettere, end at det under de her foreliggende Omstændigheder, hvor Skibet uden egen Skyld var forsinket og skulde opfylde anden Fragtforpligtelse, var baade rimeligt og naturligt for det ved Havnearbejdet virkende Personale at imødekomme Skibet, og Modtageren ses ikke ved sit Krav at have forfulgt et Formaal, der var det bestaaende Overenskomstforhold og Parternes dertil knyttede økonomiske Interesser uvedkommende. Idet herefter maa antages, at den paaklagede Nægtelse af Overarbejde har været ulovlig, vil Dansk Arbejdsmands Forbunds Svendborg Afdeling være at tilpligte at erstatte Ladningsmodtageren det ovenfor nævnte Beløb 256 Kr. 39 Øre, medens der efter Omstændighederne ikke skønnes at foreligge tilstrækkelig Grund til at idømme nogen Bod.

De Indklagede findes derhos at burde betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse.

Den ovenomhandlede Nægtelse af Overarbejde har været ulovlig.

Dansk Arbejdsmands Forbunds Svendborg Afdeling bør til Medlem af Svendborg Importørforening, Fyens Andels-Foderstofforetning, betale 256 Kr. 39 Øre.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Socialdemokratisk Forbunds Tak til de danske Fagorganisationer.

Fra Socialdemokratisk Forbund har vi modtaget følgende:

Paa Hovedbestyrelsens Vegne retter vi en hjertelig Tak til Fagorganisationerne for den straalende Valgsejr, de ved energisk og opofrende Arbejde skaffede vort Parti den 16. November. Resultatet — en Stemmefremgang paa ca. 67,000 Stemmer dækkende saavel Land som By — er paa Baggrund af den herskende Verdenskrise og deraf følgende politiske Forvirring, enestaaende i det internationale Socialdemokratis Historie.

Vi giver hinanden det Løfte ogsaa i kommende Dage, at staa enige og samlet i Kampen om Reaktionen og Reaktionens Hjælpere. Til Foraaret kaldes der til det næste store Slag. Kommunevalgene kommer i Marts 1933. Gaa straks i Gang med Forberedelserne. Vore vundne kommunalpolitiske Positioner skal forsvares og nye Erobringer gøres.

Leve Socialismen!

Leve det danske Socialdemokrati!

Fr. Andersen.

/Hans Hansen.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 10 * KØBENHAVN DEN 1. DECEMBER 1932 * 29. AARGANG

Den faglige Situation.

Som meddelt i forrige Numer var Forretningsudvalget indkaldt til ekstraordinært Møde den 22. November for at behandle Arbejdsgiverforeningens Krav om Overenskomsternes Forlængelse.

Efter paa dette Møde at have drøftet Indholdet af Arbejdsgiverforeningens Skrivelse af 18. Novbr., som findes gengivet i dette Blads Nr. 9, vedtoges det at tilsende Arbejdsgiverforeningen en saalydende Skrivelse:

Forretningsudvalget
for Dansk Arbejdsgiverforening.

Den ærede Arbejdsgiverforenings Brev af 18. November d. A. vedrørende den foreliggende Overenskomstsituation har paa et Møde i Dag været forelagt vort Forretningsudvalg, i hvilken Anledning vi herefter skal tillade os at anføre følgende:

Arbejdsgiverforeningen vil have bemærket, at Arbejdernes Organisationer i dette Efteraar i intet Tilfælde har opsagt de faglige Overenskomster. Naar dette ikke har været Tilfældet, er det ikke, fordi Arbejderne i og for sig ikke havde visse Krav, som burde fremsættes; men kun fordi Arbejderne hermed har villet bidrage deres til den faglige Freds Opretholdelse i den foreliggende, for vort Samfund svære Krisetid.

Arbejderne havde ventet, at Arbejdsgiverforeningen vilde have indtaget et tilsvarende Standpunkt, men har nu erfaret, at dette saa langt fra har været Tilfældet, som man oven i Købet efter Opsigelsen har stillet Krav om en voldsom Lønnedgang, paa hvilket Grundlag man — samtidig med, at man hævder ikke at kunne forhandle om en Forkortelse af Arbejdstiden — indbyder De samvirkende Fagforbund til Forhandling.

En saadan Forhandling ser vi os ikke i Stand til at kunne deltage i. Vi er nemlig ikke enige med Arbejdsgiverforeningen i, at en Nedgang i Arbejdslønningerne vil kunne stimulere Beskæftigelsesvilkaarene og give forøget Købekraft. Erfaringerne fra Udlandet viser ogsaa, at Lønnedsættelser ikke fører til forøgede Beskæftigelsesmuligheder, og at Købekraften ikke er stimuleret ved Lønnedsættelser turde være selvindlysende. Vi mener derimod, at en Indskrænkning af Arbejdstiden og et Forbud mod Overarbejde burde kunne finde alles Tilslutning, idet en saadan Foranstaltning efter vor Formening vilde være mere velegnet til en Lindring af den Nødstilstand, den arbejdende Befolkning befinder sig i.

Overfor Arbejdsgiverforeningens Udtalelse om, at De samvirkende Fagforbund under de omtalte Udvalgsforhandlinger hos Forligsmanden skulde have foreslaaet en Arbejdstidsforkortelse uden Løndækning, maa vi protestere; et saadant Forslag er ikke stillet af De samvirkende Fagforbund. Arbejdsgiverforeningen maa her forveksle Udtalelser fra Arbejdsgivernes Repræsentanter, gaaende ud paa, at selv om et saadant Forslag blev stillet, vilde man gaa imod det.

Vi skal iøvrigt ikke komme nærmere ind paa Indholdet af Arbejdsgiverforeningens Skrivelse, da vi ikke for nærværende anser en skriftlig Diskussion som formaalstjenlig.

Vi har naturligvis — som tidligere — intet imod at deltage i en Forhandling med Arbejdsgiverforeningen om hele den foreliggende Overenskomstsituation, men det maa i saa Fald være paa fuldkommen frit Grundlag, og Aftale om et saadant Mødes Afholdelse kan paa sædvanlig Maade træffes mellem vore Kontorer.

P. F. V.
Vilh. Nygaard.
/Chr. Brun.

Dette Svar drøftede Arbejdsgiverforeningen paa sit Møde den 25. November, hvorefter der mellem de to Hovedorganisationers Formænd blev aftalt et Fællesmøde til den 2. December Kl. 2½.

Efter at have drøftet den ved Arbejdsgivernes Opsigelse af samtlige Overenskomster fremkomne Situation sluttede Fællesmødet ved 6-Tiden, og den udsendte officielle Meddelelse om Fællesmødets Forløb var saalydende:

»Der afholdtes Fredag i Arbejdsgiverforeningen et Møde mellem Forretningsudvalgene for Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund, hvori begge Parter fremsatte deres Synspunkter angaaende den foreliggende Overenskomstsituation. Ved 18-Tiden afbrødes Mødet, for at Hovedorganisationerne nærmere kan overveje de fremsatte Udtalelser.«

Forligsmandens Forhandlinger med de to Hovedorganisationer.

i Henhold til Forligsforslaget af 10. Febr. 1932.

Forligsmandens Mæglingsforslag af 10. Februar 1932 indeholdt 3 Punkter, hvoraf det første angik Spørgsmaalet om Fornyelse af Overenskomsterne. Dette ordnedes ved, at Forbundene gav deres Tilslutning til Fornyelsen. I de øvrige 2 Punkter af Forslaget hedder det.

> Forhandlingerne i Henhold til Overenskomsterne af 31. Oktober 1928 og 28. April 1931 optages paany ved et Udvalg, sammensat af Repræsentanter for de to Hovedorganisationer og under Ledelse af Formanden for Forligsinstitutionen. Udvalgets Arbejde skal være tilendebragt inden 1. November 1932.

I Henhold til dette Afsnit i Forligsforslaget har der været afholdt en Række Møder, hvori Forretningsudvalgene for Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund har deltaget, ligesom der i nedsatte Underudvalg har været ført en Række Forhandlinger, som afsluttedes ved et Møde i Forligsinstitutionen den 14. November d. A.

Forhandlingerne har omfattet Overenskomsten af 31. Oktober 1928, i hvilken det i Arbejdsgivernes Forslag hedder:

Der nedsættes et Fællesudvalg, bestaaende af Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen og for Arbejderorganisationerne til at drøfte Muligheden for fleraarige Overenskomster. Som Grundlag for Drøftelsen heraf er man enig om at søge fremskaffet saa paalidelige Oplysninger som mulig, om Lønforholdene i de med Danmark konkurrerende Lande og om disse og andre Forholds Indflydelse paa Produktionen her og i Udlandet.

Det er endvidere en Aftale, at Udvalget ogsaa skal optage en almindelig Drøftelse af de i Forbindelse med den finske Blokade staaende Forhold.

Udvalget skal til Behandling af de forannævnte Spørgsmaal kunne nedsætte Underudvalg og skal eventuelt kunne supplere sig med Sagkyndige.

Overfor dette Forslag forlangte De samvirkende Fagforbund, at saafremt de skulde deltage i Forhandlingen, kunde det kun ske, saafremt Grundlaget fik følgende Ordlyd:

> Der nedsættes et Fællesudvalg, bestaaende af Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen og Arbejderorganisationerne til at drøfte Muligheden for fleraarige Overenskomster. Som Grundlag for Drøftelserne heraf er man enig om at søge fremskaffet saa paalidelige Oplysninger som muligt om Lønforholdene og andre Produktionsomkostninger i de med Danmark konkurrerende Lande. Herunder maa det oplyses, hvilken Procentdel af Produktionsprisen, der er Arbejdsløn, hvorvidt der ydes Ferie, Indflydelse paa Bedriftsledelsen eller andre Rettigheder. Endvidere søges Oplysninger om Arbejdsmetoder, Arbejdstempo og Prisforhold for Livsfornødenheder samt om disse og andre Forholds Indflydelse paa Produktionen her og i Udlandet.
>
> Det er endvidere en Aftale, at Udvalget skal optage en almindelig Drøftelse af de i Forbindelse med den finske Blokade staaende Forhold.
>
> Udvalget skal til Behandling af de forannævnte Spørgsmaal kunne nedsætte Underudvalg og skal eventuelt kunne supplere sig med Sagkyndige.

Vedrørende Spørgsmaalene af 28. April 1931 skal oplyses, at disse angaar Arbejdsgivernes Forslag til Forhandlingsregler og en Tilstræbelse af at skabe Landsoverenskomster eller i alt Fald Overenskomster for større Omraader om Løn og Arbejdsforhold for ensartede og beslægtede Fag.

Udover disse Spørgsmaal opfordrede Socialministeren i Skrivelse af 29. Marts 1932 Udvalget til at gøre Indstilling til Ministeriet angaaende Spørgsmaalet om Nedsættelse af Arbejdstiden og Afskaffelse eller Begrænsning af Overarbejde.

Opgaverne og Arbejdsomraadet, som Udvalgene skulde behandle, har saaledes været meget omfattende og givet Anledning til mange Undersøgelser, dels om Forholdene her i Landet og dels i en Række Lande, der sender Varer til Danmark.

Arbejdstidsspørgsmaalet.

Under Behandlingen af de opstillede Punkter blev Socialministerens Anmodning først færdigbehandlet. — De samvirkende Fagforbunds Repræsentanter tillagde Spørgsmaalet om en Begrænsning af Arbejdstiden stor Betydning og henviste under Forhandlingerne til den her i Landet omfattende Arbejdsløshed og fremsatte i Udvalget Forslag om, at man svarede Ministeren, at det maatte anses som formaalstjenligt, at der forelagdes Rigsdagen et Forslag til Lov om Arbejdstiden, saaledes at denne fastsattes til 40 Timer ugentlig samt om Forbud mod Overarbejde, og i saadanne Tilfælde, hvor Overarbejde ikke kunde undgaas, skulde den hertil anvendte Tid afspadseres.

Overfor dette Forslag indtog Arbejdsgiverne en absolut afvisende Holdning, og Afslutningen af Forhandlingerne om dette Punkt blev da, at der udarbejdedes en Betænkning, indeholdende Arbejderrepræsentanternes Forslag til Lov om en 40 Timers Arbejdsuge og Arbejdsgivernes Afstandtagen herfra.

Kodifikationen af Overenskomster.

Sammendragning af en Række Overenskomster angik i særlig Grad Dansk Arbejdsmandsforbund og Kvindeligt Arbejderforbund. Om dette Spørgsmaal førtes der en Række Forhandlinger, hvorunder de to Forbund indgik paa Tanken og udarbejdede Forslag for Lagerarbejde og Fabriksarbejde. Forhandlingerne førtes dels lokalt mellem Repræsentanter for de to nævnte Forbund for Arbejdsgiverforeningen og dels under Forsæde af Forligsmanden; men der var ingen Mulighed for at naa til en Ordning.

Arbejdsgiverne viste stærk Uvillie. Bl. a. stillede de Forslag om Indførelse af Timeløn i Overenskomster, hvor der hidtil var fastsat Ugeløn.

Forsøgene sluttede imidlertid med et negativt Resultat.

Lønningerne herhjemme og i Udlandet.

Behandlingen af Spørgsmaalet om Arbejderlønninger her og i Udlandet foretoges, dels af hele Udvalget og dels af nedsatte Underudvalg. Der fremskaffedes en Række Oplysninger fra Tyskland, England, Holland og Sverige-Norge, og Vanskelighederne fremtraadte særlig i Spørgsmaalet, om de opgivne Lønninger var Udtryk for Akkord eller Timeløn; dernæst kommer, at naar Lønninger skal ses under Hensyn til Konkurrence, skal der ligeledes tages Hensyn til den danske Krones Købekraft overfor Guldlandene.

Endelig anførte De samvirkende Fagforbunds Repræsentanter den store Forskel, der er mellem Arbejdsgiverne i Danmark og i de Lande, hvorfra Lønstatistikkerne fremkom, med Hensyn til Arbejdsgivernes Forpligtelse til at yde Bidrag til sociale Udgifter, og her paaviste vi, at Arbejdsgivernes Bidrag i Danmark var Kr. 7,50 pr. helaarig beskæftiget Arbejder, men i Sverige (Stockholm) var Beløbet Kr. 22,00, i England (Manchester) Kr. 72,00 og i Tyskland (Berlin og Frankfurt a. M.) 200,00 Kr.

Angaaende Spørgsmaalet om Produktionspris og Produktionstid blev der af Arbejdsgiverne fremskaffet Oplysning for en bestemt Produktion fra en Fabrik i Tyskland og fra en i Danmark; men da Arbejdsgiverne ikke vilde eller ikke maatte opgive Fabrikkernes Navne, havde vi ingen Muligheder for at øve nogen Kontrol med de opgivne Tal, hvorfor vi af denne Aarsag maatte afvise Forhandling herom.

Forhandlingsregler.

Forhandlingerne om Forhandlingsregler afsluttedes med, at Arbejdsgiverne erklærede, at de ingen Interesse havde i at opnaa en Ordning, naar denne ikke indeholdt Bestemmelser om Afstemningsregler for Afslutning af Overenskomster, og da vi ikke under nogen Form vilde indgaa paa Forhandling herom, endte disse Forhandlinger uden Resultat.

Den finske Konflikt.

Foranlediget af Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sag Nr. 1188, vedrørende vort Forhold til den finske Konflikt i 1928, har der været ført Forhandlinger saavel i Arbejdsgiverforeningen som hos Forligsmanden, og under disse Forhandlinger har der været vekslet forskellige Forslag, uden at disse har bragt et Resultat, og da Forholdene som nævnt for de øvrige Punkter ikke har ført til noget Resultat, blev Forhandlingerne om denne Sag ogsaa afbrudt.

Afslutningen af Forhandlingerne.

Overvejelserne i Udvalgene, som havde varet fra Begyndelsen af Marts, afsluttedes paa et Møde den 14. November. Formanden, Hr. Riis-Hansen, meddelte, at han vilde tilsende Parterne en Oversigt over Forhandlingerne, hvilket ogsaa fra hans Side er sket i følgende Skrivelse.

Forligsmandens Skrivelse.

Kbhvn., 16. Novbr. 1932.

Til

De samvirkende Fagforbund.

Udvalget har ved Mødet Mandag den 14. ds. nu afsluttet sin Behandling af de Spørgsmaal, i Anledning af hvilke det blev nedsat i Henhold til Forligsmandens Mæglingsforslag af 10. Februar 1932.

Udover den af Udvalget foretagne Undersøgelse over Lønforholdene i Danmark og forskellige andre Lande, hvorom supplerende Oplysninger senere vil blive fremsendt, har Udvalget undersøgt Muligheden af Indførelse af bestemte Forhandlingsregler ved Overenskomstopsigelser samt Sammenfatning af en Del af de mange nugældende Overenskomster mellem Enkeltvirkomheder under Dansk Arbejdsgiverforening og henholdsvis Dansk Arbejdsmandsforbund og Kvindeligt Arbejderforbund.

Med Hensyn til Sammenfatningen af de nævnte Overenskomster er Resultatet af de stedfundne Forhandlinger blevet, at der ikke for Tiden vil kunne opnaas et praktisk Resultat, der som værende af Betydning for begge Parter kan paaregne fornøden Tilslutning. Man har nemlig ikke ment at kunne begrænse sig til det rent formelle: at skabe en fælles Ramme for disse Overenskomster, eventuelt med visse Særbestemmelser for nogle af Overenskomsterne, men har derudover ment at burde tilstræbe indført saadanne Ændringer i det bestaaende Overenskomstforhold, at der deri indeholdtes en Forskydning til Fordel for den ene Part og til Ugunst for den anden. At det under disse Forhold ikke har været muligt at naa til et Resultat under en løbende Overenskomstperiode, kan ikke undre.

At faa fastlagt fra hvilken Side de nævnte reelle Krav er blevet fremsat og fastholdt med en saadan Styrke, at den Udsigt til Enighed, der oprindelig syntes opnaaelig, efterhaanden er forsvundet, findes ufornødent, eftersom jo hver af Parterne er fuldt vidende om, paa hvilket Skær Baaden tilsidst og endelig strandede.

Hvad angaar Indførelse af Forhandlingsregler tør det siges, at der sikkert kunde have været vundet Tilslutning fra begge Sider, saasom man har været enig i det principielt ønskelige i at faa bestemte Regler fastlagt, saaledes at alene den Opgave stod tilbage at forme dem paa en saadan Maade, at de var praktisk anvendelige. Derimod har det af Arbejdsgiverne fremsatte Ønske om at faa fastlagt bestemte Afstemningsregler ikke mødt Tilslutning fra De samvirkende Fagforbund, idet disse ikke har ment med Arbejdsgiverforeningen at kunne optage til Forhandling Forhold, der alene kunde afgøres af Arbejdernes Organisationer i Overensstemmelse med de for dem gældende Vedtægter, endsige over for Arbejdsgiverforeningen paatage sig Forpligtelser, der maatte gribe ind i disse Vedtægter, som de enkelte Forbund alene havde Bestemmelsesretten over.

En Henvisning fra Formandens Side til, at dette Spørgsmaal, hvis det i det hele taget skulde optages til Behandling, maatte begrænses til at vedrøre de Tilfælde, hvor der var stillet Forligsmands-

forslag, og at Sagen dermed maatte løses gennem Forligsmandsloven, vandt ikke tilstrækkelig Genklang.

Da Arbejdsgiverne ikke mente at være interesserede i Udarbejdelsen af Forhandlingsregler, med mindre det Forhold, som de foreslaaede nye Afstemningsregler skulde raade Bod paa, behandledes heri, blev Behandlingen ikke ført til Ende.

K. Riis-Hansen.

Ind- og Udmeldelser.

Landarbejderforbundet har tilsendt Forretningsudvalget Meddelelse om, at det ønsker at udtræde af De samvirkende Fagforbund med Udgangen af Aaret 1933.

Lønbevægelser og Konflikter.

Dansk Arbejdsmandsforbund og Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 7. November forhandledes om en af Centralforeningen af Murermestre fremsendt Klage over, at Murarbejdsmændene i Glostrup havde modsat sig at paabegynde Arbejdet før Kl. 8 Morgen, saafremt de ikke modtog Overtidsbetaling.

Paa Mødet oplystes det, at Arbejdstiden i Nordsjællands 2. Zone for November ved Forlængelse af Overenskomsten i Foraaret var bragt i Overensstemmelse med den Arbejdstid, der er gældende for Murersvendene.

Man enedes herefter om, at Arbejderne genoptog det standsede Arbejde.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund og A/S Carl M. Cohrs Sølvvarefabriker.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 9. November forhandledes om en Uoverensstemmelse mellem Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund og A/S Carl M. Cohrs Sølvvarefabriker i Fredericia og København.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om, at Forbundet tager det under 27. Oktober fremsendte Strejkevarsel tilbage, og at de fremførte Uoverensstemmelser henvises til lokal Forhandling, samt at Arbejderne Weimar og Deleuran genantages i Løbet af en Uge.

Tre Forbundskongresser.

Kommunalarbejdere, Handelsmedhjælpere og Typografer.

Aaret har været mere end almindeligt rigt paa Forbundskongresser. Vi har haft en lang Række Referater, men endnu mangler en Redegørelse for de Beslutninger, der blev taget paa ovennævnte 3 Fags Kongresser i Sommerens Løb. Vi skal kort resumere dem.

Dansk Kommunalarbejderforbunds Kongres.

Dette Forbunds Repræsentation talte 112 Delegerede, 20 Hovedbestyrelsesmedlemmer, 2 Revisorer og en Række Gæster fra Ind- og Udland. Kongressens Forhandlinger, der lededes af *Jean Jensen,* København, og *Niels Nielsen,* Aarhus, varede i 3 Dage.

Efter de almindelige Indledningstaler aflagde Formanden

Beretning om Virksomheden.

Forretningsfører Th. Thomsen udtalte om Perioden, der strækker sig fra 1928—31 bl. a. følgende om de vanskelige Forhandlingsforhold vedrørende Forbundets Overenskomster:

Kursændringen i Regeringen i 1928 og den nye Tjenestemandslov, der traadte i Kraft 1. Juli 1931, burde have afsat sine Spor, ogsaa i de kommunale Arbejderes Lønordninger i København; men Forhandlingerne trak i Langdrag, og med Valutasituationens Udvikling i 1931 forhindredes enhver Lønrevision. De Forbedringer, som Kommunalarbejderne havde rimeligt Krav paa, havde de ikke opnaaet; men derimod havde de maattet ofre en Portion af deres Dyrtidstillæg som Følge af Pristallet i Januar.

Kommunerne manglede likvid Kapital, og hele Erhvervssituationen gjorde ethvert Fremstød umuligt, saa Sagen maatte stilles i Bero.

Man havde fra Kommunen et Tilsagn om, at saa snart Tiderne bedredes, vilde Kommunalarbejdernes Krav blive taget op til Behandling; men Forbundet har forbeholdt sig selv at fremsætte Krav om Tidspunktet.

Forretningsføreren udtalte i denne Forbindelse en Kritik af den Forhalingstaktik, som det af Borgerrepræsentationen nedsatte Fællesudvalg havde anvendt og som var ganske uforsvarlig.

Efter en Omtale af Forhandlingerne om Lønforholdene for Forbundets Medlemmer under de forskellige kommunale Virksomheder omtalte Forretningsføreren Forbundets Indsats ved Kommunevalgene i 1929, hvor Forbundet havde ydet 50,000 Kr. til Socialdemokratiets Valgfond.

Denne Bevilling havde vakt stærkt Røre i Offentligheden, men havde givet gode Resultater Landet over.

Under en Omtale af Forhandlingerne om en Ferieordning, fik Forretningsføreren Lejlighed til at takke De samvirkende Fagforbund for den Indsats, Interesse, Forstaaelse og Hjælpsomhed, der her, som paa alle andre Omraader, hvor Forbundet har haft Støtte af Landsorganisationen, havde været fuldt ud tilfredsstillende.

I Provinserne har Forbundet gennem Forhandlinger, der i de enkelte Tilfælde har krævet betydelig Indsats, opnaaet en Række Forbedringer. Dette gælder saaledes Aarhus, Roskilde, Nykøbing Mors, Esbjerg, Køge, Middelfart, Odense, Hjørring og Aalborg, hvor Forbedringerne er betydelige. Derudover er ført en lang Række Detailforhandlinger i Landets Kommuner, og Forbundet kan se tilbage paa Perioden som et Afsnit, der har bragt en Række tilfredsstillende Resultater i Provinsen.

Efter en Omtale af det internationale Samarbejde sluttede Forretningsføreren med at udtale

Haabet om, at alle vilde forstaa de Vanskeligheder, Tiden skabte for Kommunalarbejderne, og at ingen vilde øge disse Vanskeligheder som Følge af manglende Kendskab til Organisationens Kaar.

Den bitre Stemning, der i stor Udstrækning raadede blandt Forbundets Medlemmer, bør ikke afføde Hindringer for Organisationens og vort Partis fortsatte Vækst.

Efter Diskussionen og efter Beretningens og Regnskabets enstemmige Godkendelse vedtoges følgende Beslutninger:

Skriftlig Overenskomst.

Dansk Kommunalarbejderforbunds Kongres 1932 udtaler en Beklagelse af, at det paa Kongressen i 1928 vedtagne Krav om skriftlige Overenskomster med Københavns Kommune angaaende Tjenestemændenes Løn-, Ansættelses- og andre Forhold endnu ikke er gennemført.

Kongressen udtaler, at der ikke i de paagældendes Ansættelsesformer er noget, som kan berettige til, at man giver dem en anden eller ringere overenskomstretslig Stilling end den, andre Arbejdere har, og maa derfor forlange, at Kravet om skriftlige Overenskomster for Tjenestemænd bliver imødekommet.

Det paalægges Forbundsledelsen ved snarest given Lejlighed og senest ved de kommende Forhandlinger angaaende Ændringer i Bestyrelsesvedtægtens Bestemmelser energisk at arbejde for denne Sags Løsning.

Enstemmigt vedtaget.

Forlængede Ferier.

Dansk Kommunalarbejderforbunds Kongres 1932 beklager, at det af tidligere Kongresser behandlede og vedtagne Krav om forlængede Ferier til Tjenestemænd i 10.—13. og 15. Lønklasse endnu ikke er blevet gennemført.

Da Kongressen stadig maa anse dette Krav for et af de mere betydelige, som — under Hensyn til de større Fordringer, der nu stilles til den enkeltes personlige Indsats i Arbejdet — maa hævdes at være stærkt paakrævet, paalægges det Forbundsledelsen, saa snart Forholdene muliggør det at søge Kravet gennemført.

Enstemmigt vedtaget.

60 Aar som Afskedsgrænse.

Dansk Kommunalarbejderforbunds Kongres 1932 vedtager Krav om, at der gives saadanne Tjenestemænd under Kommunerne, som udfører Plejergerning, kontinuerlig eller stærkt skiftende Tjeneste, Adgang til at erholde Afsked med fuld Pension ved det fyldte 60. Leveaar.

Kravet begrundes i dels det stadigt mere forcerede Arbejdstempo, der anvendes i snart alle Tjenestegrene, hvilket medfører en hurtigere Opslidning af den enkelte, og dels deri, at den herskende Arbejdsløshed derigennem i nogen Grad vil kunne modvirkes.

Vedtaget med alle Stemmer mod 4.

Besættelse af ledige Stillinger.

Idet Kongressen udtaler sin Anerkendelse af det Arbejde, som Forbundets Ledelse i de forløbne 4 Aar har udført for at formaa Københavns Kommunes socialdemokratiske Ledelse til at besætte ledigblevne Tjenestemandsstillinger, maa den alvorligt beklage, at dette Arbejde ikke har medført bedre Resultater end sket er, og idet Kongressen henviser til, at Magistraten ikke har slet saa store Betænkeligheder, naar Talen er om at besætte ledige og nyoprettede Stillinger blandt Embedsmændene, maa den alvorligt paalægge den kommende Ledelse at arbejde for, at den gennem de senere Aar fra Magistratens Side gennemførte Praksis at benytte løs Arbejdskraft i deciderede Tjenestemandsstillinger i de lavere Lønklasser, ændres, saaledes at de menige Funktionærer ved Københavns Kommune ikke ogsaa i den Retning føler sig bedømt daarligere end Embedsklasserne.

Enstemmigt vedtaget.

Forbundets Grænseforhold.

Mellem Dansk Kommunalarbejderforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund er i Tidens Løb opstaaet Uoverensstemmelser om, hvilke Grænser der maatte drages for de to Forbunds Organisationsomraade.

Der er i Tidens Løb afsagt nogle Kendelser, der i nogle Tilfælde gav Arbejdsmands- i andre Kommunalarbejderforbundet Ret i deres respektive Opfattelse.

Paa Repræsentantskabsmødet i De samvirkende Fagforbund i 1930 blev truffet en Beslutning, hvorefter en i 1924 taget Beslutning ændredes saaledes, at Kommunalarbejderforbundet skulde afgive til Dansk Arbejdsmands Forbund alle de tjenestemandslønnede Arbejdsmænd i Provinsen, som ikke var blevet tilkendt Forbundet ved Voldgift.

Denne Beslutning har Kommunalarbejderforbundet ikke efterlevet, og som Følge deraf maatte Kongressen nu drøfte hele Sagen for at søge sit Medlemsskab i De samv. Fagforbund bevaret.

Kommunalarbejderne ønsker at bevare Organisationsfællesskabet med de øvrige danske Arbejdere.

Forretningsføreren forelagde følgende Resolution:

Efter at have modtaget Meddelelse om, at De samvirkende Fagforbunds siden Generalforsamlingen i 1931 førte Forhandlinger med Dansk Arbejdsmandsforbund angaaende vor Organisationsstrid ikke har vist nogen Mulighed for Forstaaelse, saaledes at vort Forbund, hvis det ikke efterlever den af Generalforsamlingen godkendte Repræsentantskabsbeslutning, vil være at betragte som udtraadt af De samvirkende Fagforbund, udtaler Kongressen:

at den vedblivende betragter det som Forbundets naturlige Opgave, og derfor dets Ret, at organisere Kommunernes regulativmæssigt ansatte Arbejdere og Tjenestemænd udenfor Embedsklasserne.

Da Kongressen imidlertid ogsaa maa anse det for at være af Betydning, saavel for Forbundet som for den danske Arbejderklasse, at Forbundet bevarer sin Medlemsret i Landsorganisationen, paalægger den derfor Hovedbestyrelsen i den fremtidige Virksomhed, indtil der foreligger et rimeligt Forhandlingsresultat, der giver andre Retnings-

linjer, at iagttage den af De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab i 1930 fastsatte Begrænsning for vort Organisationsomraade i Provinsen.

Om Tilbageflytning til D. A. F. af saadanne Medlemmer i Provinsen, som Forbundet i Forstaaelse med den daværende Formand for De samvirkende Fagforbund og med Fællesorganisationen i de paagældende Byer har optaget før Repræsentantskabets Beslutning af 1930, burde der efter Kongressens Opfattelse ikke kunne være Tale. Da Opfordring hertil imidlertid ogsaa er indeholdt i ovennævnte Beslutning af 1930, paalægger Kongressen Hovedbestyrelsen gennem De samvirkende Fagforbund at fortsætte Forhandlingerne med D. A. F. om dette Forhold og om fornødent at rejse Krav overfor De samvirkende Fagforbund om Ophævelse af denne Del af Beslutningen af 1930.

De samvirkende Fagforbunds Formand, Vilh. Nygaard, erklærede, at Resolutionen aabnede en Udvej for en Løsning af hele Grænsestriden, og at han vilde øve sin personlige Indsats for, at den ønskede Forhandling kom i Stand og førtes under De samvirkende Fagforbunds Ledelse.

Danielsen, Sporvejsfolkene, Jean Jensen, Haandværkerne, Daugbjerg, Randers, Fr. Madsen, Odense, Caltøft, Kolding, V. Petersen, Roskilde, N. Nielsen, Aarhus, Tobiasen, Fredericia, Andersen, Aalborg, M. P. Jensen, Esbjerg, A. Iversen, Randers, N. P. Nielsen, Fængselsfunktionærerne, P. Groth, Opsynsmændene, N. Jørgensen, Aarhus, og Josephsen, Aalborg, deltog i Debatten om dette betydningsfulde Punkt.

Resolutionen vedtoges med overvældende Flertal.

Overarbejde.

Efter en længere Debat om dette Spørgsmaal, vedtoges følgende:

»Kongressen tilslutter sig De samvirkende Fagforbunds Krav om Afskaffelse af Overarbejde og dettes Afspadsering, hvor Overarbejde er uundgaaeligt.

Da en saadan Afspadsering af praktiske Grunde ofte kan være uigennemførlig for dem, der er ansat i Kommunens Tjeneste, maa Kongressen under Henvisning til den herskende Arbejdsløshed foreholde Kommunerne deres Pligt til gennem Antagelse af det til enhver Tid fornødne Personale at undgaa forudseeligt Overarbejde.«

Forslaget vedtoges ved en Afstemning med Navneopraab.

Arbejdstidsforkortelse.

Under dette Punkt paa Dagsordenen var der stillet Forslag fra Sporvejsfolkene om en effektiv Arbejdstidsnedsættelse. Det nedsatte permanente Redaktionsudvalg udarbejdede et Forslag, der slutter sig til De samvirkende Fagforbunds Beslutninger, men tilføjer en Udtalelse, der omfatter Problemet om Timeløns- eller Akkordlønsprincipet.

Udvalget havde udarbejdet følgende Resolution:

»Dansk Kommunalarbejderforbunds Kongres 1932 udtaler sin Tilslutning til den paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde den 19. og 20. Maj 1932 vedtagne Resolution angaaende Indførelsen af en 40 Timers Arbejdsuge, idet den dog præciserer, at Arbejdstidsnedsættelsen ikke maa medføre Lønnedgang.

Kongressen udtaler endvidere, at den nævnte Resolution rettelig burde have indeholdt et Krav om Akkordarbejdets Afskaffelse.«

Udtalelsen vedtoges enstemmigt.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Kongres.

Dette Forbunds Kongres blev betydningsfuld for Fremtiden ved dens Beslutning om Forbundets Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund.

Et særligt smukt Afsnit af Kongressen var den Hyldest, der vistes Forbundets nylig afdøde, mangeaarige Fører, *Jens Johansen.*

Som konstitueret Formand aflagde *Jul. Hansen* Beretning for Kongressen, der lededes af *Gustav Pedersen,* og Chr. Skjolding, København, og Axel Olsson, Sønderborg.

Beretningen.

Den fungerende Formand begyndte sin Beretning med at ridse Forholdene op for Forbundets Udvikling indtil 1928, da Jens Johansen sidst aflagde Beretning og udtalte bl. a.:

Den forrige Kongres stod i Nedskæringens Tegn, og ogsaa i den sidste Kongresperiode har vi kæmpet med Virkningerne af Madsen-Mygdals brutale Nedskæringspolitik.

Det sidste Aar har bragt en Arbejdsløshed saa stor som ingen Sinde før.

I Kongresperioden har der været en Stigning paa over 3600 Medlemmer, og efter Kongresperiodens Udløb har der været en yderligere Tilgang paa over 1000 Medlemmer, saaledes at det samlede Medlemsantal nu var 17,052. I Begyndelsen af Kongresperioden var der en mindre Tilbagegang, men under Ministeriet Staunings Regeringsperiode er Medlemstallet steget stærkt.

Men endnu staar 40,000 Medhjælpere udenfor Organisationen. Vi skal fortsætte Arbejdet for at forøge vort Medlemstal. I reaktionære Tider kan der ske Tilbagegang, og Krisetider bringer Modløshed hos mange. Taleren omtalte Virkningerne for Medhjælperne af Lønnedskæringen for Tjenestemænd og Arbejdere. Allerede nu mærkes den forringede Købeevne i Befolkningen i en stærkt stigende Arbejdsløshed blandt Handels- og Kontormedhjælperne, og de videre Virkninger vilde sikkert blive endnu alvorligere.

Principalerne søger i vid Udstrækning at lade Medhjælperne bære Krisens Følger ved Lønreduktioner og Afskedigelser — et Forhold, der tydeligt viser, at Handels- og Kontormedhjælpere ikke er anderledes stillet over for deres Arbejdsgivere end andre Lønarbejdere.

Formanden skildrede derefter udførligt Forbundets Overenskomster, som han karakteriserede som Medhjælpernes Bolværk mod Forringelser i deres Løn- og Arbejdsvilkaar og kom derefter ind paa Forbundets Konflikter i Periodens Løb, ialt 46, hvoraf den betydeligste i Omfang er den endnu løbende Konflikt med Genforsikringsselskabet »Skandinavia«.

Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt.

Derpaa behandlede Kongressen en Række Spørgsmaal, der efter at være debatterede fik deres Afgørelser gennem Resolutioner.

Medhjælperne og Krisen.

Angaaende Kriseforholdene vedtoges følgende Resolution:

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds 11. ordinære Kongres, afholdt i København den 31. Juli—2. August 1932, vender sig skarpt mod den Tendens, der er iblandt Principalerne, til at overvælte Krisens Byrder paa Handels- og Kontormedhjælperne i Form af Afskedigelser, Nedsættelse af Opsigelsesfristerne og Lønreduktioner.

Disse Bestræbelser, der er en Gentagelse af Erhvervenes Stilling ved Krigens Udbrud i 1914, viser klart, at det er falsk Tale, naar det hævdes, at der mellem Principalerne og Medhjælperne eksisterer et særligt Forhold, der overflødiggør en faglig Sammenslutning for disse sidste.

Kongressen opfordrer paa Baggrund heraf Medhjælperne til at slutte sig talrigt til Forbundet for at øge dets Styrke til at varetage Medhjælpernes Interesser, idet Forholdene har vist, at kun gennem Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund kan Medhjælperne gøre sig Haab om at tilvejebringe Medbestemmelsesret over egne Arbejds- og Lønforhold og overenskomstmæssigt betryggede Kaar.

Tiden kræver Samling og Samarbejde, der kun kan opnaas, hvis Medhjælperne, i Stedet for at optræde som Konkurrenter, der gensidig underbyder hverandre til Skade for hele Faget, udviser kollegial Forstaaelse og forener sig i Organisationen for i Fællesskab at føre deres Krav til Sejr.

Indmeldelse i
De samvirkende Fagforbund.

Paa Hovedbestyrelsens Vegne foreslog Julius Hansen, at Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund snarest søges optaget i De samvirkende Fagforbund.

Denne Sag, udtalte Julius Hansen, er saa gennemdrøftet, at enhver har taget sit Standpunkt. Vi har Interesser fælles med alle øvrige Arbejdere. Det er fra den øvrige Arbejderbevægelse — og kun fra den — vi faar Støtte.

Vore skandinaviske Broderorganisationer staar tilsluttet deres faglige Landsorganisation. Vi staar i skandinavisk og internationalt Samarbejde, men det er inkonsekvent ikke at have det nødvendige Samarbejde i Orden inden for Landets Grænser. Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund vil betyde Mulighed for nye store Fremstød for vor Organisation.

Fra enkelte Sider kræves der Urafstemning om Spørgsmaalet; men en saadan er jo i Virkeligheden sket ved de Generalforsamlinger, der er afholdt Landet over forud for Kongressen.

Julius Hansen omtalte Dagbladet »Børsen«s Skriverier om Indmeldelsesforslaget og citerede nogle af Bladets truende Udtalelser.

Men vi lader os ikke hverken skræmme eller lokke, sluttede Julius Hansen. Vi følger vore egne Interesser, og jeg anbefalder paa det stærkeste, at vi enstemmigt indmelder os i De samvirkende Fagforbund.

Efter en kort men yderst saglig Debat vedtoges Hovedbestyrelsens Forslag om Indmeldelsen med 213 Stemmer mod 15.

Ved de foretagne Valg udpegedes *Julius Hansen* med Akklamation til Formand, medens *Axel Olsson*, Sønderborg, valgtes til Hovedkasserer og *Viggo Pedersen* til faglig Sekretær.

Dansk Typografforbunds Kongres.

Medens Handels- og Kontormedhjælperne diskuterede og vedtog Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund, drøftede Typograferne paa deres Kongres et af Kommunisterne stillet Forslag om Udmeldelse.

Forslaget forkastedes; men at det kan stilles inden for en Organisation, der ofte kendetegnes som Fagbevægelsens Elitetropper, er lidet stemmende med den almene Arbejderopfattelse af Centralisationen som bærende Princip i Fagbevægelsen.

Kongressens Forhandlinger lededes af *Emil Frederiksen*, København, og *C. O. Madsen*, Odense.

Beretningen.

Forbundets Formand, *Jul. Schrøder* udtalte i sin Beretning om Virksomheden bl. a.

Ved Begyndelsen af den treaarige Periode, som Kongresberetningen omfatter, indtraadte der en kendelig Bedring i Beskæftigelsesgraden inden for Faget, en Bedring, der stod i Forbindelse med en almindelig Opgang inden for Erhvervslivet, og som bragte Forbundet heldigt over Tarifbevægelserne i København og Provinsen i 1930. Men kort efter, at Provinstariffen var halet i Land, satte den store Landbrugskrise, der nu har sat sit Præg over hele Erhvervslivet, ind, og denne Krise satte ogsaa hurtigt Spor i Bogtrykkerfaget. I Efteraaret 1931 forværredes Forholdene yderligere som Følge af den internationale Pengekrise, og det lille Haab, man ved Begyndelsen af Treaarsperioden havde næret om bedre Tider, brast. Arbejdsløsheden var ved Udgangen af 1931 foruroligende stor.

Formanden redegjorde udførligt for de i Kongresperioden førte Overenskomstforhandlinger og omtalte Fagskolen, hvis Udvidelse havde bevirket, at den tidligere saa følelige Pladsmangel var elimineret. Til rejsende tyske Kammerater var der i alt i Understøttelse udbetalt 40,000 Kr., og der var ført Forhandlinger om et Laan til det tyske Forbund. — Finnerne var blevet optaget i det skandinaviske Forbund.

Fremtidens mest brændende Spørgsmaal var Arbejdsløsheden. En Række af Forbundets Medlemmer er permanent arbejdsløse, og det var at haabe, at den nye Arbejdsløshedslov vilde hjælpe dem, selv om Understøttelse ikke løste Problemet. Der maatte i den kommende Tid stilles Krav om Nedsættelse af Arbejdstiden.

Der førtes derefter en Debat om Beretningen, og her stilledes en kommunistisk Misbilligelsesresolution, der forkastedes med overvældende Majoritet, og derefter godkendtes Beretningen.

Udmeldelsen af
De samvirkende Fagforbund.

Det herom stillede Forslag fremkaldte en heftig Diskussion.

Af Debatten refererer vi:

Forretningsfører Karl Sørensen motiverede Forbundsstyrelsens Stilling til dette Forslag. Der var ingen som helst Grund til, at Typograferne skulde isolere sig fra de øvrige Fag inden for den organiserede Arbejderklasse, ikke en eneste fornuftig Grund, og Styrelsen maatte absolut tilraade at forkaste Forslaget.

De samvirkende Fagforbunds Formand, Vilh. Nygaard fik under Debatten Ordet og redegjorde under Forsamlingens Bifald for Forholdene under den sidste store faglige Konflikt. Han pegede paa, at intet berettigede Typografforbundets Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund. Den spændte Situation, der tidligere — maaske — kunde have givet Anledning til Overvejelser i denne Retning, var afslappet, og efter at baade Smedene og især Skotøjsarbejderne med flere Fag havde besluttet at blive, indsaa ingen, hvorfor Typograferne skulde gaa.

Saa gik man over til Afstemning. Alle indsendte Forslag om Udmeldelse forkastedes med stor Majoritet, og paa samme Maade gik det med nogle stillede Resolutioner. Derefter vedtoges det med overvældende Majoritet, at Typograferne skulde blive i De samvirkende Fagforbund.

Man behandlede derpaa de øvrige Lovændringsforslag, herunder ogsaa Lovændringer for Sygekassen i København, for Sygekassen i Provinsen, for Begravelseskassen i Provinsen og for Hjælpekassen for Arbejdsløse. Ligeledes behandledes en Række særlige Forslag fra Afdelingerne, og endelig naaede man efter en Række Vedtagelser og Forkastelser under momentvis ret aggressiv Optræden fra Oppositionens Side frem til Valgene, der skal foregaa ved Afstemninger i de enkelte Afdelinger.

Til Formand indstilledes Julius Schrøder og desuden Svend Johansen, København.

Til Forretningsfører for Provinsen genindstilledes Karl Sørensen og nyopstilledes Thomas Petersen, Aarhus.

Til Redaktør af Typograf-Tidende genopstilledes Fr. Nielsen, Køge, og nyopstilledes N. Th. Svendsen, København.

Lundin, København, genvalgtes til Arbejdsanviser.

Ved de senere foretagne Urafstemninger valgtes *Jul. Schrøder, Karl Sørensen* og *Fr. Nielsen,* Køge, henholdsvis som Formand, Forretningsfører for Provinsen og Redaktør af Fagbladet.

Den faste Voldgiftsret.

Rettens Præsidium.

I et Møde den 17. November har Den faste Voldgiftsrets ordinære Dommere enstemmigt genvalgt Højesteretsdommer V. Topsøe-Jensen til Rettens Formand og til Næstformand ligeledes enstemmigt genvalgt Professor Oluf H. Krabbe og Højesteretsdommer P. Bülow og konstitueret Dommer J. Scharling som Næstformand.

Kendelser:

Sag Nr. 1627.

Løn- og Arbejdsforhold hos Bing & Grøndahl m. fl.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 30. August 1932 i Sag Nr. 1627: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri mod De samv. Fagforbund for Keramisk Forbund.

Mellem Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri og Keramisk Forbund bestaar der dels en Overenskomst angaaende Løn- og Arbejdsforhold for de hos Bing & Grøndahl m. fl. Virksomheder beskæftigede Medlemmer af Forbundet (A-Overenskomsten), dels en Overenskomst om Løn- og Arbejdsforhold for de hos Aktieselskaberne Dansk Porcellænsfabrik og Porcelainsfabriken »Norden« beskæftigede Medlemmer af Forbundet (B-Overenskomsten).

Ifølge A-Overenskomsten tilkommer der under visse Forudsætninger »ethvert Medlem af Forbundet, der er beskæftiget paa den paagældende Fabrik«, 2 Ugers Sommerferie med Betaling, medens den iøvrigt ligelydende Bestemmelse i B-Overenskomsten kun giver Forbundets Medlemmer Ret til 1 Uges Sommerferie med Betaling.

Den 10. Juni 1925 blev A-Overenskomsten ved Aftale mellem Sammenslutningen og Forbundet suppleret med en hidtil savnet Bestemmelse om Løn- og Arbejdsforhold for Trykkersker og Filetmalerinder hos A/S Bing & Grøndahl, beskæftigede med B-Service. Anledningen hertil var, at Fabriken »Norden«, der er under samme Ledelse som A/S Bing & Grøndahl, fremstillede B-Service (Teknisk Porcellæn), som Fabriken lod male hos Bing & Grøndahl. For Filetmalerinder enedes man om, at de med Hensyn til Løn og Arbejdstid faldt ind under A-Overenskomsten, hvoraf fulgte, at deres ugentlige Arbejdstid var 44 Timer, og at deres Sommerferie med Betaling var 2 Uger; for Trykkersker fastsattes en Arbejdstid af 48 Timer og et nærmere bestemt Timelønsgrundlag.

Angaaende Løn- og Arbejdsforhold for Malere og Malerinder indeholder B-Overenskomsten derimod ingen Bestemmelse.

Fra 1929 begyndte »Norden« selv at dekorere B-Service paa den Maade, at en hos Bing & Grøndahl ansat Filetmalerinde, Frk. T., snart arbejdede paa »Norden«, snart hos Bing & Grøndahl. Det blev i den Anledning af Underdirektøren hos Bing & Grøndahl meddelt Frk. T., at hun skulde arbejde paa samme Vilkaar paa »Norden« som hos Bing & Grøndahl. Fra Slutningen af 1929 har Frk. T. udelukkende arbejdet paa »Norden«, hvor der senere desuden er antaget enkelte andre Malerinder og Malere, der alle har været aflønnet efter Tillæget af 1925. Frk. T. havde saaledes i 1930 2 Ugers Sommerferie med Betaling.

I Januar 1931 meddelte Direktøren paa »Norden« Frk. T., at hun nu var ansat som Malerinde paa »Norden«, og at hun derfor maatte regne med, at det var denne Fabriks Overenskomst (B-Overenskomsten), hun arbejdede under med Hensyn til Arbejdstid og Sommerferie. Da Frk. T. ikke vilde anerkende dette, kom der Forhandling i Gang mellem Sammenslutningen og Forbundet angaaende Spørgsmaalet, uden at man naaede til noget Resultat. Da der i Sommeren 1931 kun blev tilstaaet de med Dekorering af B-Service beskæftigede Arbejdere 1 Uges Sommerferie med Betaling, idet de dog fik Tilladelse til at have fri i 2 Uger, men den ene Uge for egen Regning, fremsendte Forbundet den 28. August 1931 1. Strejkevarsel for de paa »Norden« beskæftigede Malere, og efter at Sammenslutningen i Klage til Den faste Voldgiftsret havde protesteret mod Varslets Lovlighed, enedes Parterne ved Sagens Behandling for Retten den 11. December 1931 om at lade Spørgsmaalet afgøre ved faglig Voldgift.

Den 16. Januar 1932 afsagde Opmanden Kendelse i Sagen, hvorefter »Norden« blev dømt til at betale for den ene Uges Sommerferie i 1931, om hvilken Striden stod. I Kendelsen udtales angaaende den lokale Overenskomst med Malerinderne paa »Norden«, i Henhold til hvilken Kravet om 2 Ugers Sommerferie med Betaling var stillet, følgende:

»Forholdet er altsaa det, at den lokale Overenskomst hverken er blevet Bestanddel af A-Overenskomsten eller af B-Overenskomsten, men maa anses som en af disse Hovedoverenskomster uafhængig Særoverenskomst mellem Fabrikken og de paa den beskæftigede Malerinder. Som Følge af denne Særoverenskomsts kollektive Karakter kan den ikke uden Varsel paastaas ensidigt ophævet eller ændret fra nogen af Siderne. Derimod maa den bortfalde, naar en organisationsmæssig Aftale om de paagældende Arbejdsforhold kommer i Stand, og under Forhandlingerne om et saadant Supplement til B-Overenskomsten maa dennes Feriebestemmelse lægges til Grund.«

Under 22. Januar 1932 opsagde Sammenslutningen den nævnte Overenskomst for det ved Dekoration af B-Service beskæftigede Personale paa A/S Porcellænsfabriken »Norden« til Ophør den 1. Maj 1932, mod hvilken Opsigelse Forbundet protesterede den 26. Januar under Henvisning til, at en saadan Opsigelse af en Del af en bestaaende Overenskomst ikke særskilt kunde finde Sted. Efter at Sammenslutningen i Skrivelse af 27. Januar havde begrundet Opsigelsens formentlige Lovlighed, opsagde Forbundet samtlige mellem det og Sammenslutningen bestaaende Overenskomster til Ophør 1. Maj 1932. — Under 10. Februar stillede Forligsmanden Mæglingsforslag til Bilæggelse af den almindelige Konflikt ved Forhandlingerne om Overenskomstfornyelser for 1932, hvorefter samtlige de i 1932 udløbende Overenskomster forlænges uforandret for et Aar fra deres Udløbstid, hvilket Forslag blev tiltraadt af Hovedorganisationerne uden Forbehold, og hvorved den af Forbundet foretagne Opsigelse altsaa var bortfaldet.

Ved et Mæglingsmøde paa »Norden« den 8. April erfarede Sammenslutningen, at Forbundet betragtede Opsigelsen af 22. Januar for bortfaldet og Lokaloverenskomsten forlænget for et Aar ved Forligsmandsforslagets Vedtagelse. Sammenslutningen krævede derefter Spørgsmaalet afgjort ved faglig Voldgift, men Forbundet afslog at gaa med til en saadan Afgørelsesmaade.

Sammenslutningen har derefter under denne Sag indklaget Forbundet og paastaaet den nævnte Opsigelse af 22. Januar 1932 af Lokaloverenskomsten kendt gyldig, saaledes at Lokaloverenskomsten er bragt til Ophør fra 1. Maj d. A. at regne, og saaledes at B-Overenskomsten fra 1. Maj er gældende for de paa »Norden« arbejdende Malerinder og Malere, baade med Hensyn til Ferie og med Hensyn til Arbejdstid.

Forbundet har paastaaet Frifindelse, idet det gør gældende principalt, at Opsigelsen af 22. Januar i sig selv var ugyldig, da en Opsigelse af en Del af en bestaaende Overenskomst ikke særskilt kan finde Sted, subsidiært, at Opsigelsen er bortfaldet ved Vedtagelsen af Mæglingsforslaget af 10. Februar 1932.

Foreløbigt bemærkes, at det har været uberettiget af Forbundet at vægre sig ved at virke med til, at Spørgsmaalet, som af Sammenslutningen begæret, blev afgjort ved faglig Voldgift.

Som anført i Voldgiftskendelsen af 16. Januar 1932 maa den paagældende lokale Overenskomst anses som en af Hovedoverenskomsterne, A-Overenskomsten og B-Overenskomsten, uafhængig Særoverenskomst mellem Fabriken »Norden« og de paa den beskæftigede Malerinder, der paa Grund af sin kollektive Karakter ikke uden Varsel ensidigt kan paastaas ophævet eller ændret. Af Sagen fremgaar det endvidere, at begge Parter, baade Sammenslutningen og Forbundet, har anset Lokaloverenskomsten for et dem vedrørende Anliggende; saaledes varslede Forbundet under 28. August 1931 Strejke paa Spørgsmaalet, om de paagældende Arbejdere havde Krav paa 2 Ugers Sommerferie i Sommeren 1931, ligesom Sammenslutningen ved Skrivelsen af 22. Januar 1932, til Forbundet opsagde Lokaloverenskomsten. Som Forholdet saaledes har udviklet sig, hvorved bemærkes, at de 4 af de 5 Arbejdere, der nu er beskæftigede med Paamaling af B-Service, er anvist af Forbundet, har den oprindelig mellem Fabriken og Frk. T. trufne Overenskomst efterhaanden faaet Karakter af Tillæg til B-Overenskomsten, saa at den kun kan opsiges i Forbindelse med B-Overenskomsten. Som Følge heraf er Opsigelsen af 22. Januar 1932 ikke gyldig, og »Norden« vil derfor have at betale de paagældende Løn for 1 Uges Sommerferie i Sommeren 1932.

Sagens Omkostninger findes Parterne at burde betale hver med Halvdelen.

Kendelse.

Den af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri skete Opsigelse af 22. Januar 1932 af den ovenomhandlede lokale Overenskomst for det ved Dekoration af B-Service

beskæftigede Personale hos A/S Porcellænsfabriken »Norden« er ugyldig.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Sag Nr. 1643.

Murersvende hos Murermester J. Møller Jensen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 15. September 1932 i Sag Nr. 1643: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug og dettes Medlem Murermester J. Møller Jensen mod Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug og dettes Medlem Murermester J. Møller Jensen indklaget Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn for Brud paa de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

I den mellem Københavns Murer- og Stenhuggerlaug og Murersvendenes Fagforening den 27. Juni 1930 vedtagne, for København, Frederiksberg og Omegn gældende Priskurant hedder det i

Afsnit Q, Punkt 10:

»Enhver Uenighed, der maatte opstaa mellem Mester og Svend om Forstaaelse af denne Priskurant eller om Fastsættelse af Betaling for Arbejde udenfor Priskuranten eller om Bedømmelse af Arbejdets rette Udførelse eller overhovedet om alle Forhold vedrørende Arbejdsstedet, maa ikke have Arbejdsstandsning til Følge hverken fra Mestrenes eller Svendenes Side«, og i

samme Afsnit, Punkt 12:

»Hvor der under ovenanførte Forhold maatte opstaa Uenighed mellem Mester og Svende, skal Sagen, hvorom der er Uenighed, søges forligt ved Mægling«.

Det fremgaar af Sagen, at Murermester J. Møller Jensen i September 1931 paabegyndte et Byggearbejde paa Hjørnet af Uppsalagade og Stockholmsgade. Omkring den 1. Juni d. A. var Arbejdet saa vidt fremskredet, at der i alt væsentlig kun var en Del Reparationsarbejde tilbage, og da Mesteren selv ønskede at udføre Arbejdet i Kældere og Garager sammen med sine Lærlinge, meddelte han dette til de ved Byggeforetagendet beskæftigede Murersvende. Heroverfor hævdede Svendene, at de havde Krav paa at udføre det paagældende Arbejde, og gik uanset Mesterens udtrykkelige Ordre i Gang med Arbejdet. Mesteren indberettede straks derefter Sagen til Lauget, der krævede Mægling paa Spørgsmaalet, hvorefter Møde afholdtes den 9. Juni d. A. uden Resultat. Den paafølgende Dag, den 10. Juni, tilendebragtes det paagældende Arbejde. Det rejste Stridsspørgsmaal gik videre til faglig Voldgift, og ved Kendelse af 15. Juni d. A. statueredes det, at Svendene ikke havde haft Krav paa at udføre det nævnte Reparationsarbejde. Efter dette Udfald af Kendelsen mente Mesteren, der havde betalt Ugeløn og Overskud for Arbejdet med ialt 618 Kr. 45 Øre, at have Krav paa Tilbagebetaling af dette Beløb, som han angav selv at kunne have indtjent, og han henvendte sig derfor til Lauget, der krævede ny Mægling og under 8. Juli berammede Mæglingsmøde afholdt paa Byggepladsen den 12. s. M. I Skrivelse af 9. Juli meddelte Fagforeningen efter nærmere given Begrundelse, at Sagen ikke overenskomstmæssig set kunde behandles ved Mægling, og ved det berammede Møde den 12. Juli udeblev Fagforeningens Repræsentanter, saaledes at Mægling ikke kom i Stand.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa, at Murermester Møller Jensen i sin første Henvendelse til Lauget ved en Forglemmelse havde undladt udtrykkelig at begære ogsaa Spørgsmaalet om Tilbagebetaling taget under Behandling. Han rejste imidlertid Kravet under Mæglingen og den faglige Voldgift, men da Fagforeningen protesterede herimod under Henvisning til, at Kravet laa udenfor den til Grund for Behandlingen liggende Begæring, kunde Retten af formelle Grunde ikke paakende Kravet, som Mesteren derfor forbeholdt sig senere at bringe frem. Naar Mesteren uanset Kendelsens Udfald har udbetalt Svendene Lønning for det udførte Arbejde, har dette efter Klagernes videre Fremstilling sin Grund deri, at han ikke ved at nægte Betaling turde risikere en almindelig Arbejdsstandsning paa sine andre Arbejdspladser, men Udbetalingerne er paa den anden Side sket under udtrykkelig Reservation og Protest. Efter Indholdet af de ovenfor citerede Bestemmelser i Overenskomsten maa Svendene — hævder Klagerne videre — være forpligtede til at lade Spørgsmaalet om Tilbagebetaling af det udbetalte Lønbeløb underkaste faglig Afgørelse, og det kan i denne Henseende ikke gøre nogen Forskel, at Arbejdet er tilendebragt, da Forholdet mellem Mesteren og Svendene ikke er afklaret og løst, saalænge det nævnte Spørgsmaal ikke har fundet sin Afgørelse. Under Henvisning til alt foranstaaende gør Klagerne gældende, at det af Fagforeningen indtagne Standpunkt er i Strid med de gældende Regler for Behandling af faglig Strid, og Klagerne har herefter nedlagt Paastand om, at Fagforeningens Vægring ved at deltage i Sagens fagretslige Behandling kendes ulovlig, og at Fagforeningen tilpligtes at færdigbehandle Sagen ved Fagets Voldgiftsret, ligesom de har paastaaet Fagforeningen ikendt en efter Rettens Skøn passende Bod.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De gør gældende, at den af Lauget paa Murermesterens Vegne rejste Sag ikke kan være en Organisationssag og som Følge heraf ikke kan gøres til Genstand for Behandling ved Mægling. Det er rigtigt, at Fagforeningen under Mæglingen den 9. Juni d. A. protesterede imod, at Spørgsmaalet om en eventuel Tilbagebetaling blev inddraget under Behandlingen; men det havde staaet Mesteren frit for samme Dag herom at begære en ny Mægling, der da kunde have været foretaget inden den 15. Juni, og Spørgsmaalet kunde saaledes have været afgjort i det paa denne Dag afholdte Voldgiftsmøde. Som Forholdene foreligger i nærværende Sag, kan Organisationen ikke være pligtig at gaa med til en Mægling. Den første Betingelse herfor maa være, at en Mester har Svendene i Arbejde, for at man kan konstatere, at der foreligger Uover-

ensstemmelse imellem dem vedrørende Arbejdsstedet. Dette er ikke Tilfældet her, og Overenskomsten kan ikke paaberaabes som Grundlag for, at Organisationen skal møde til Mægling i en Sag, hvor Arbejdet er afsluttet og betalt, og hvor Svendene er afskediget og frameldte Arbejdsgiveren for 3—4 Uger siden. De Indklagede har endelig gjort gældende, at Murermesterens Krav om Tilbagebetaling er uberettiget; de benægter at Lønningen er udbetalt Svendene under Protest, og at Mesteren selv vilde have udført Arbejdet, ligesom de henviser til, at det drejer sig om et Beløb, der er udbetalt for et leveret og saavel med Hensyn til Udførelse som Priser godkendt Arbejde.

Som det fremgaar af Sagen, er Striden om Svendenes Ret til Udførelse af det paagældende Arbejde og det i naturlig Forbindelse hermed hørende Spørgsmaal om Murermesterens Krav paa Tilbagebetaling af udbetalt Lønning for det efter hans Mening uretmæssig udførte Arbejde opstaaet under Byggeforetagendets Gang inden dettes endelige Afvikling. Det maa dernæst efter de under Sagen tilvejebragte Oplysninger anses tilstrækkelig godtgjort, at Murermesteren har udbetalt Lønningen under udtrykkelig Reservation, og at han ikke heller iøvrigt har givet Svendene Føje til at mene, at han skulde have frafaldet Krav paa Tilbagebetaling af det udbetalte Beløb. Under disse Omstændigheder maa det antages, at det overenskomstmæssige, gensidige Forhold vedbliver at bestaa, indtil de af Arbejdsforholdet opstaaede Uoverensstemmelser har fundet deres Afgørelser ad sædvanlig organisationsmæssig Vej. Herefter, og da der ikke skønnes at foreligge Føje til at antage, at Murermesteren ved sin Fremgangsmaade har gjort sig skyldig i nogen Forsømmelse, der kan afskære ham fra at forfølge sit paastaaede Krav, findes de Indklagede at have været uberettiget til at vægre sig ved efter den modstaaende Organisations Begæring at medvirke til Mægling og eventuel senere Behandling ved faglig Voldgift. Klagernes Paastand vil derfor være at tage til Følge, saaledes at der ikendes de Indklagede en Dansk Arbejdsgiverforening tilfaldende Ordensbod, stor 100 Kr.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse.

Den af de Indklagede, Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn, udviste Vægring ved at deltage i den ovennævnte faglige Mægling er ulovlig. Til Dansk Arbejdsgiverforening betaler de Indklagede en Bod, stor 100 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1650.

Arbejdsmænd i Hillerød hos Vognmand Lars Jensen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 3. November 1932 i Sag Nr. 1650: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Afdeling, Arbejdsmændenes Fagforening i Hillerød, mod Hillerød Vognmandsforening paa Vognmand af Hillerød Lars Jensens Vegne.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Afdeling Arbejdsmændenes Fagforening i Hillerød indklaget Hillerød Vognmandsforening paa Vognmand af Hillerød Lars Jensens Vegne, dels for Brud paa den bestaaende Overenskomst og dels for at have siddet det inden nærværende Ret i Sagen Nr. 1591 den 1. Juni 1932 indgaaede Forlig overhørig.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Efter at Klagerne til nærværende Ret havde indgivet en den 6. April 1932 dateret Klage over Vognmand Lars Jensen for Misligholdelse af Overenskomsten baade med Hensyn til Beskæftigelse af uorganiserede Folk og Underbetaling, behandledes Sagen den 1. Juni d. A. og afsluttedes med et saalydende Forlig:

»Idet Indklagede, Vognmand Lars Jensen, erkender, at Overenskomsten ikke er overholdt, og erklærer sig indforstaaet med, at den skal overholdes i alle dens Ord og Punkter, indgaar man paa at slutte Sagen med, at den Indklagede betaler til Dansk Arbejdsmands Forbunds Hillerød Afdeling Kr. 250 senest den 1. Juli d. A. — Klagerne tog herpaa Klagen tilbage.«

Efter Klagernes videre Fremstilling antog Vognmand Lars Jensen imidlertid den 1. Juli d. A. en Kusk ved Navn Skovgaard, som i de godt 2 Uger, i hvilke han har arbejdet hos Lars Jensen, kun har oppebaaret Halvdelen af den overenskomstmæssige Løn , saaledes at Lars Jensen hermed har begaaet et nyt Overenskomstbrud. I Henhold til Overenskomsten skulde Kusken have udbetalt

2 Uger à Kr. 54,00	108	Kr.	00	Øre
1½ Dag à Kr. 9,00	13	-	50	-
7 Timers Søndagsarbejde à 2,26	15	-	82	-
i alt	137	Kr.	32	Øre
medens der kun er udbetalt 35 Kr. pr. Uge i 2 Uger	70	-	00	-
saaledes at der er udbetalt ham for lidt	67	Kr.	32	Øre,

hvilket Beløb det trods gentagne Henvendelser ikke har været muligt at faa betalt. Under Henvisning hertil har Klagerne nedlagt Paastand om, at Hillerød Vognmandsforening paa Vognmand Lars Jensens Vegne kendes pligtig at betale det ovenfor nævnte Beløb, 67 Kr. 32 Øre, samt idømmes en efter Rettens Skøn fastsat alvorlig Bod.

De Indklagede procederer til Frifindelse. Det gøres til Støtte herfor gældende, at Vognmand Lars Jensen ikke har gjort sig skyldig i noget Brud paa Overenskomsten, idet han ingen Vognmandskørsel har haft, ligesom den paagældende Skovgaard kun har været antaget og beskæftiget ved

Lars Jensens Landbrug, saaledes at han ikke omfattes af Overenskomsten vedrørende Kuske.

Efter de under Sagen tilvejebragte Oplysninger, derunder en af paagældende Skovgaard under Domsforhandlingen afgiven Forklaring, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at denne i alt væsentlig har været beskæftiget som Kusk. Idet det herefter maa antages, at han ikke har været overenskomstmæssig aflønnet, vil Vognmand Lars Jensen være at anse med en Bod, der skønnes passende at kunne ansættes til 200 Kr., derunder indbefattet det fornævnte Beløb 67 Kr. 32 Øre, hvorhos de Indklagede vil have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Vognmand Lars Jensen af Hillerød bør til Klagerne, De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Afdeling Arbejdsmændenes Fagforening i Hillerød, betale en Bod, stor 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede — Hillerød Vognmandsforening paa Vognmand Lars Jensens Vegne — med 300 Kr.

Sag Nr. 1668.

Dansk Funktionærforbund mod Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 8. November 1932 i Sag Nr. 1668: De samvirkende Fagforbund for Dansk Funktionærforbund mod Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger har siden 1923 ved Hovedafdelingen paa Islands Brygge haft to Kontrolører ansat, hvis vigtigste Opgave er at forhindre, at stjaalne Varer føres bort fra Virksomhedens Grund, samt at kontrolere Personalet, naar det efter endt Arbejdstid forlader Virksomheden. Disse Kontrolører har ikke tidligere været Medlemmer af nogen Fagforening, og det er fra Fællesforeningens Side tilkendegivet dem, at det er en Betingelse for deres Stilling, at de staar udenfor de faglige Organisationer. Efter et Personskifte i den ene af disse Stillinger i Slutningen af 1931 er de to Krontrolører imidlertid — uden Forhandling med Fællesforeningen — blevet Medlemmer af Vagtfunktionærernes Fagforening, og Fællesforeningen, der hævder, at dette er sket under Pres fra Organisationens Side og i Strid med de Aftaler, Foreningen har truffet med Kontrolørerne, er i den Anledning kommet i Uoverensstemmelse med Dansk Funktionærforbund, hvoraf Vagtfunktionærernes Fagforening er en Afdeling.

Efter at der forgæves har været afholdt Mæglingsmøde om Sagen, har nu De samvirkende Fagforbund for Dansk Funktionærforbund indklaget Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger her for Retten med Paastand om, at Fællesforeningen kendes uberettiget til at forbyde de paagældende Kontrolører at staa som Medlemmer af Vagtfunktionærernes Fagforening.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse og derhos nedlagt Paastand om, at de to Funktionærers Indmeldelse i nævnte Fagforening annulleres.

Det bemærkes, at Fællesforeningen staar udenfor Dansk Arbejdsgiverforening, men har en Overenskomst med De samvirkende Fagforbund, der medfører, at Foreningen i heromhandlede Henseende maa være stillet ganske som Arbejdsgiverforeningens Medlemmer.

Klagerne gør nu gældende, at Septemberforliget, der herefter er Retsgrundlaget mellem Parterne, kun hjemler een Undtagelse fra Organisationsretten, nemlig i Punkt 5, der omhandler Formænd og Arbejdsledere, men at denne Bestemmelse ikke kan omfatte de her omhandlede Funktionærer. Klagerne erkender, at det kunde være uheldigt, hvis disse Funktionærer tilhørte samme Organisation som de Arbejdere, de skal kontrolere, og at de bør staa udenfor den af Virksomhedens Arbejdere dannede Fællesklub. Men der er her Tale om en anden Organisation, og at Kontroltjeneste ikke udelukker Organisation, er anerkendt af Den faste Voldgiftsret, jfr. Kendelse i Sag Nr. 148.

De Indklagede hævder heroverfor, at Kontrolørerne har at varetage Arbejdsgiverens Interesse paa lignende Maade som Formænd, og at Septemberforligets Bestemmelser iøvrigt ikke kan betragtes som udtømmende.

Det er efter de Indklagedes Mening det sædvanlige, at Kontrolører i Overensstemmelse med vedkommende Arbejdsgiveres Krav staar udenfor Organisationerne, hvad der ogsaa nu i en Aarrække har været Tilfældet i det her omhandlede Forhold, og fra Organisationernes Side har man i adskillige Tilfælde forhandlet sig til en eller anden Ordning, hvad der ikke havde været Anledning til, hvis Arbejdsgiveren ikke havde Ret til at forbyde de paagældende Funktionærer at være organiserede.

Efter Rettens Opfattelse maa Sagens Afgørelse alene bero paa, om Septemberforligets Punkt 5 kan siges at hjemle de Indklagede Ret til at forbyde de to Kontrolører at være organiserede. Da disse imidlertid ikke er Formænd eller Arbejdsledere og efter det om Arten af Deres Virksomhed oplyste ikke kan sidestilles med saadanne, finder Retten at maatte give Klagerne Medhold i deres Paastand. Sagens Omkostninger findes at burde udredes af de Indklagede.

Kendelse.

Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger er ikke berettiget til at forbyde de ovennævnte to Kontrolører at være Medlemmer af Vagtfunktionærernes Fagforening.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 11 * KØBENHAVN DEN 15. DECEMBER 1932 * 29. AARGANG

Fornuft eller Desperation i den økonomiske Politik.

Af *Oscar Hedberg.*

Naar man i et Land som Danmark, hvor Tilstanden — som i strengt taget intet andet Land — er forholdsvis taalelig trods Verdenskrisen, fordi et Demokrati er stærkt nok til at udøve en regulerende og disciplinerende Indflydelse paa Kapitalismen, prøver og maaske agter at sætte den Magt, man eventuelt er i Besiddelse af, ind paa at skære Lønningerne ned med en Femtedel, saa maa den afgørende Grund være svigtende Kendskab til vor Tids Forhold og de Foreteelser, der har skabt disses Beskaffenhed. Kapitalistisk troende og iøvrigt gæve Borgere ynder at tale om »den personlige Dygtighed«, og denne bevises med, at den personligt dygtige evner at tilegne sig det saakaldte Udbytte af andres Arbejde. Ifølge denne Dygtighedsteori er den allerdygtigst, som har Hensynsløshed og Magt nok til mere end normalt at tilegne sig dette Udbytte. Og det er ogsaa i Henhold dertil, Arbejdsgiverne i de forskellige Lande konkurrerer med hinanden i at skære Arbejdernes Lønninger ned for selv at faa saa meget som muligt ud af det, Arbejderne bestiller. Der kan siges meget om dette, bl. a. det, at det er en i intellektuel Henseende nem og primitiv Maade at være dygtig paa.

Arbejdsgiverne i de forskellige Lande konkurrerer ogsaa med hinanden i at lave Statistik, der beviser, hvor nødvendigt det er, at de konkurrerer med hinanden i at skære Lønningerne ned, og den Konkurrence vil de efter meget at dømme blive ved med, til de har konkurreret det System sønder og sammen, der opretholdes af deres Dygtighed. De danske Arbejdsgivere hævder, at Lønningerne i Danmark er for høje, der kan ikke konkurreres med dem, og selv om de for de fleste Arbejderes Vedkommende ikke er saa høje, at der kan leves anstændigt af dem, saa skal de skæres ned, thi ellers kan Arbejdsgiverne ikke blive ved med at være personlige Dygtigheder.

Det er med Statistik som med Videnskab iøvrigt, med Kunst og Digtning m. m.: den er i sig selv sand, skal tjene Sandheden; men den kan og bliver ogsaa tillempet saaledes, at den bliver det stik modsatte af Sandheden. I et dansk Hørespil for nogen Tid siden blev der i Radioen argumenteret for den Kendsgerning, at »et Regnskab kan stilles op paa mange forskellige Maader«. Hvis man ikke var sig de uhyre mange uskyldige Menneskers Lidelser, som en Ivar Kreuger har foraarsaget, bevidst, saa vilde man kunne fremhæve dette »Finansgeni« som en grinagtig Karikatur af den »personlige Dygtighed«, der paa saa »genial« Maade kunde faa Tallene til at lyve.

Det er Opfattelsen af Kendsgerningerne, den sociale Opfattelse, den aandelige og religiøse Opfattelse, Livsopfattelsen i sin Helhed, der er bestemmende i den Argumentation, hvortil Statistikken bruges. Men alle de Komplekser, Hindringer, defekte Brist m. m., som er mere eller mindre udslaggivende vedrørende Viljen og Evnen til Opfattelsen, kan det enkelte Individ som Regel ikke gøres ansvarlig for; saa ogsaa fra det Synspunkt maa man revidere sin Opfattelse af den personlige Dygtighed — hvis man i den vanvittige Verdenstilstand, Dygtighedens Produkt, ikke har Bevis nok for dens Skrøbelighed.

Det privatkapitalistiske Systems Magt er ikke nogen Opsummering af personlig Dygtighed, men tværtimod af skrøbelig Subjektivisme, af defekt individuel Selvhævdelse. Kapitalismens Grundegenskab er Misbrug af fælles Midler og Værdier, og alt, som gaar ud paa en Argumentation for at holde dette Misbrug ved Magt, maa selvfølgelig være derefter, hvad Sandhed og Hensyn til andre angaar. Det er Formaalet med Brugen af Statistikken, som bestemmer dennes Vederhæftighed eller Uvederhæftighed. Ud fra denne Kendsgerning som Synspunkt kan man til Overflod dokumentere det i social Henseende bedragerske i Kravet om Nedskæringen af Lønningerne. Arbejderne kan med en saglig Tillempelse af Statistik bevise, at de ikke paa nogen Maade er forpligtede til frivilligt at give Afkald paa noget af deres Løn,

og de kan med den samme Vederhæftighed bevise, at det selv for Kapitalismen vil faa skæbnesvangre Følger, hvis det lykkes at gennemtvinge Nedskæringen; saa meget er i alle Tilfælde sikkert, at ingen Arbejdsgiver vil faa en eneste Øres Fortjeneste af Nedskæringen.

Dersom man skal afgøre Spørgsmaalene Ret eller Uret vedrørende de Nedskæringer, som det eventuelt, paa Grund af de for en faglig Kamp for Arbejdernes Vedkommende ugunstige Forhold, vil lykkes Arbejdsgiverne at gennemtvinge, saa kan det for Arbejderklassen aldrig blive et for dens Fremtid afgørende Nederlag; den har nemlig det, der bestemmer, hvem der i det lange Løb bliver den sejrende: den moralske Ret. Jeg ved meget vel, at man i de økonomiske Spørgsmaal ikke vil vide af den sociale Kamps etiske og moralske Indhold, men at man tværtimod rynker paa Næsen ad det og henviser til de Omraader, hvor man kan beskæftige sig med det, som det passer enhver bedst, og uden Forpligtelser med Hensyn til den egentlige Kamp for Tilværelsen; men mod Kapitalismens og det gæve Borgerskabs falske Terminologi, at Arbejderbevægelsens Ideologi er kras Materialisme og intet andet, kan man stille op Arbejderklassens historiske Erfaring, at det er i Kraft af sin moralske Ret, den har opnaaet de Retttigheder og Goder (f. Eks. Forhandlingsret, Medbestemmelsesret, Normalarbejdstid m. m.), som den nu er i Besiddelse af.

Da der nu skal forhandles om Nødvendigheden af og Berettigelsen i den af Arbejdsgiverne forlangte Lønnedskæring, kan det være af en vis Interesse med en saglig Brug af Statistikken at paavise, hvorledes Verden i Øjeblikket ser ud paa Grund af, at den kapitalistisk personlige Dygtighed i en Del Lande har haft frit Spil og i saa godt som alle Lande har været mere bestemmende end den sociale Fornuft.

Jeg har længe syntes, at man fra et socialistisk Synspunkt ikke skal have noget imod Trust- og Karteldannelser, men at man selvfølgelig ved en Lovgivning skal stipulere Betingelser for deres Virksomhed. Og selv om man har aldrig saa meget imod dem, vil de jo komme alligevel, thi den Vej skal det gaa, dér imod er intet at stille op, og den vil jo ende med en Koncentration, der før eller senere maa socialiseres. Rationaliseringen er der heller intet at stille op imod, og Modstander af den — paa Grund af dens tekniske Beskaffenhed — kan man jo heller ikke være. Men naturligvis kan ikke et lille Faatal Mennesker gøre Krav paa Rationaliseringens Frugter paa Bekostning af alle andre, enten saa disse Frugters Værdi gøres illusoriske, fordi de ikke kan blive afsatte, eller de paa Grund af gunstige Forhold bliver økonomiske og dermed ogsaa andre Magtfaktorer, og de Arbejdere, som bliver erhvervsløse paa Grund af Rationaliseringen, kan med fuld Ret forlange at blive holdt skadesløse, ligesom de arbejdende kan forlange ikke at faa deres Kaar forringede, fordi de med forbedrede tekniske Ressourcer kan fremstille mere end forhen.

Det er den ene Side af den Sag, hvilken man nu med statistiske Eksperimenter og Teoretiseringer forsøger at bortforklare. En anden Side af Sagen er den i og for sig meget betydende Kendsgerning, at det ene Land ikke kan sammenlignes med andre Lande, hvad Lønningerne og Arbejdspræstationerne angaar; thi netop Forskellen i Arbejdsmetoder og Ressourcer, som Arbejdsgiverne byder deres Arbejdere, er bestemmende herfor. Desuden spiller mange andre Faktorer ind: nationale, geografiske, politiske, intellektuelle. Man skal være en paa sin egen store Betydning og Ufejlbarhed troende Arbejdsgiver for at mene, at et Folk, der har forstaaet at skaffe sig politisk Medbestemmelsesret, som har gjort sig selv til Genstand for social og intellektuel Opdragelse og er lykkedes dermed i ikke ringe Grad, at et saadant Folk skal kunne tvinges til at deltage i den kapitalistiske Verdenskonkurrence paa samme Betingelser som i disse Henseender tilbageblevne Folk. Det vilde være det samme som af Industriforetagender med de mest moderne Produktionsmetoder at forlange, at de ikke maatte benytte sig af deres Ressourcer, fordi der er andre Foretagender, som ikke kan være med. »Den personlige Dygtighed« vil man ikke beundre hos en Klasse, som dokumenterer den ved at kræve Ret i Henhold til Viljen og Evnen at forlange og i Længden skaffe sig denne Ret. Og hvor ligefremt sindssygt er det ikke, af Arbejdere i et Agrarland som Danmark at forlange, at de med lave Lønninger skal muliggøre Konkurrence paa forskellige industrielle Omraader. Danmark har kun een i industriel Henseende fuldkommen stor Industri, og det er det af Lønningerne forholdsvis uafhængige Jordbrug.

Det vil føre for vidt at komme nærmere ind paa dette. Det skal i Forbindelse dermed kun siges, at Danmarks Kapitalisme og Industrialisme kan ikke konkurrere med moderne tekniske Ressourcer, og saa vil den erstatte disse med Lønninger, der er saa lave, at de ligefrem belønner Kapitalisterne for deres Mangel paa Evne til at følge med i den tekniske Konkurrence. Og dette til Trods for, at hele den danske Folkementalitet i alle Henseender er intimt forbundet med en Levefod og et Lønniveau højere end i de fleste andre Lande, noget højere end selv i Nabolandet Sverrig, og dette udelukkende, fordi Danmarks Arbejdsgivere lider af den fikse Idé, at de skal deltage i en Konkurrence, som de ikke evner i teknisk Henseende og for Resten i Egenskab af Arbejdsgivere ikke selv er kompetente til.

Dertil kommer den bevislige Haabløshed i selve Konkurrencen. Forholdet i alle Lande er jo i Øjeblikket det, at der ikke kan skaffes Muligheder for en fortsat Konkurrence Landene imellem. Det kan maaske ikke helt igennem dokumenteres, at netop de Lande, der har de laveste Lønninger, ogsaa har den største Arbejdsløshed, men det gælder for flere Lande, — i Tyskland f. Eks., hvor Arbejderklassens Kaar paa Grund af usle Lønninger er saa elendige, at de trodser al Beskrivelse, er der en procentvis dobbelt saa stor Arbejdsløshed som i Danmark. Et med en sanddru Statistik bevisligt Faktum er, at med et lavere Lønniveau end det nugældende, vilde Danmark have haft en meget større Arbejdsløshed, end det har i Dag.

Man kan regne med, at der i Dag er ca. 30 Millioner Arbejdsløse i Verden, og mange Millioner Arbejdere arbejder paa forkortet Arbejdstid og med reducerede Lønninger. Med omtrent samme durkdrevne Argumentering som den, Ivar Kreuger fik f. Eks. den af den danske Skatteborgerforening til nationaløkonomisk Visdomsorakel udnævnte svenske Professor Cassel til at propagere for en »Opsparingens Nødvendighed«, som indebar, at »nogle har mere, end de behøver«, og andre maa nøjes med mindre, end de behøver, og at denne »Opsparing« skulde skabe nye Rigdomme, hævder Arbejdsgiverne, at der vil blive mere Arbejde, hvis de, der har Arbejde, arbejder mere. Med Logik kan man jo ikke regne ud, at der kan komme flere Værdier ud af allerede tilstedeværende Værdier, fordi disse er saaledes fordelte, at nogle har for meget, saa andre derfor maa have for lidt; forøvrigt skyldes jo Verdensmisèren ikke Mangel paa Værdier — vi skal længere fremme i denne Artikel finde Eksempler paa, at Værdier maa tilintetgøres, for at andre Værdier skal stige i — — Værdi.

I Løbet af det sidste Aar er Arbejdsløsheden blevet større i alle Lande og samtidigt, og før den katastrofale Tilvækst i Arbejdsløsheden satte ind, er Lønningerne i et stort Antal Lande blevet mere eller mindre skaaret ned. I Amerika, hvor der — trods alt hvad man kan bebrejde Samfundstilstanden for — dog tænkes med en vis kapitalistisk Logik, er man ved at blive klar over, at med Nedskæringer og dermed yderligere forringet Købeevne kommer man ingen Steder i den Retning; at man dér alligevel har saa uhyre megen Arbejdsløshed, skyldes selvfølgelig, at det er Verdens ekstremest kapitalistiske Land. Med Nedskæringer vilde Arbejdsløsheden og Elendigheden dér være blevet meget værre. Amerika er i det hele taget fra et rent finansielt Synspunkt set et ligefrem skrigende Eksempel paa Privatkapitalismens Vanvid. Landet har Guld i Overflod, det har saa meget af det, at der i Europa tales om at hævne sig paa det for dets Stejlhed i Krigsgældspørgsmaalet ved at kvæle det — i Guld! Man har sandsynligvis saa megen Tiltro til dets kapitalistiske Sindssygdom, saa man venter, at det hellere dør af Overflod paa Guld, end det lader den øvrige Verden faa noget af det til at købe for. I Krigsgældspørgsmaalet tænker Amerikanerne som gæve Patrioter, men med Hensyn til den indenlandske Økonomi synes de at have en helt anden Opfattelse af Tingen end f. Eks. danske og svenske Kapitalister. Som Eksempel paa, at der i de forskellige Lande er mere Arbejdsløshed, jo hensynsløsere Kapitalismen og den »personlige Dygtighed« til at skære andres Arbejdsfortjeneste ned er, staar Amerika som en god Nummer et, derefter kommer Tyskland, som altid har haft en brutal Kapitalisme og ydermere for nogle Aar siden fra Amerika fik flere Milliarder til Laans for helt at kapitalisere de tyske Forhold. Amerika har 13 Millioner Arbejdsløse — mere end 10% af hele Befolkningen; med Hustruer og Børn betyder det, at mere end en Trediedel af hele Befolkningen strengt taget intet har at købe for og intet at leve af. Men i en tysk Bog af A. E. Johann, en borgerlig Skribent, som har studeret Forholdene i Amerika meget indgaaende: »Amerika, Untergang am Überfluss« (Amerika — Undergang i Overfloden), meddeles bl. a. følgende: I Oakland, Kalifornien, blev 450,000 l Mælk smidt i Havet; thi samtidig med at Arbejdsløses og af andre Grunde fattige Menneskers Børn ingen Mælk kunde faa, var der for meget af den. Et andet Sted i Amerika blev 400,000 Daaser konserveret Laks ødelagt; 1,700,000 Kilo Hvede blev brændt; Bomuldsfarmerne høstede kun de to Trediedele af Høsten, Resten blev siddende til Ødelæggelse; i Amerikas frugtbareste Frugtdistrikt kunde det ikke betale sig paa almindelig Maade at emballere Æblerne, de blev skovlede op i Jernbanevogne og raadnede; i Staten Texas bestemte Regeringen, at der ikke maatte udtages mere end 90,000 Barrels Olie om Dagen, og da Olieselskabet ikke efterfulgte denne Bestemmelse, blev der sat Militærvagt ved Oliekilderne. Dette er kun *nogle* af de kendte Eksempler; hvis Tilstanden i hele dens Gru skulde skildres, vilde det blive et stort Bibliotek om socialt Vanvid.

Hvis nu de amerikanske Arbejdsgivere vilde have prøvet at komme ud over Vanskelighederne efter de danske Arbejdsgiveres Recept, saa skulde de have sagt til de endnu ikke arbejdsløse Arbejdere: »I skal arbejde længere og mere og for ringere Betaling, saa vil der blive mere Arbejde til baade jer og de Arbejdsløse«. Den Løsning har man dog som sagt ikke haft nogen Tiltro til i Amerika; for hvis man havde gjort det, vilde der i Dag have været omtrent 20 Mill. helt arbejdsløse i Amerika, medens der nu er 13 Millioner og omtrent lige saa mange, som arbejder paa forkortet Arbejdstid. Danske Arbejdsgivere har i blind Tro paa deres egen Klogskab sat sig imod forkortet Arbejdstid.

I Tyskland, hvis Kapitalisme paa Grund af de internationale Pengeforhold, til Trods for den høje tyske Valuta, har faaet visse Begunstigelser, er den Lønpolitik, som de danske Arbejdsgivere sværmer for, blevet tillempet med den sædvanlige tyske Brutalitet og ægte kapitalistisk Skaanselsløshed. Det uhyggelige Resultat kan udtrykkes i de tre Ord: Tyskland i Dag. — Det vilde være interessant at vide, om de danske Arbejdsgivere egentlig ved noget om den virkelige Tilstand i Tyskland. De ved maaske, at den officielle tyske Statistik taler om op mod 6 Millioner Arbejdsløse; men véd de, at denne Statistik slet ikke passer, at den ikke omfatter de mange Millioner af Middelstanden, som intet har at leve af, og véd de, at flere Millioner Arbejdere arbejder paa forkortet Arbejdstid, véd de i det hele taget, at mere end Halvdelen af hele Tysklands Befolkning sulter, sulter mere eller mindre? Et kapitalistisk Rædselsbillede er Tyskland i Dag.

I Tyskland er al social Besindelse forsvundet fra Samfundslivet. Vil man med en desperat Lønpolitik ind paa noget lignende her i Landet? Er ikke den danske Arbejdsløshed stor nok? Er ikke den danske Købekraft, efter *normale* danske Forhold at regne, tilstrækkeligt ringe? Vi har et Arbejdernes Oplysningsforbund her i Landet, som

arbejder for at sprede Kundskaber om Samfundslivets sande Struktur i saavel social som aandelig Henseende; det er paa Tide, at der dannes et De danske Arbejdsgiveres Oplysningsforbund; thi hvad kan det nytte, at Arbejderne skaffer sig Indsigt i Forholdene, naar de skal gøre op med Modstandere, der er blinde og døve for Samfundslivets Realiteter? Den af Kapitalismen i Danmark foraarsagede Nød og Elendighed har allerede afstedkommet saa megen Desperation, at to Kommunister har faaet Sæde i Folketinget, hvor de i Løbet af kun et Par Uger har opnaaet rekordagtige Resultater i at sjofle ikke blot det danske Socialdemokrati, men hele den danske Arbejderklasse til, og de har faaet al mulig Ros derfor af den kapitalistiske Presse.

Nuvel, disse to Kommunister i Folketinget kan jo ikke skade Arbejderklassen; de vil kun bidrage til et mere anskueligt Kendskab til, hvad der her i Landet kaldes for Kommunisme, og enten de ryger ud igen til næste Valg eller eventuelt faar en eller et Par til ved deres Side, kan det kun være gavnligt, at de med deres parlamentariske Virksomhed viser, hvad og hvem de er. Men det maa ikke glemmes, at det er de danske Kapitalister, de kan takke for deres Sæde i den lovgivende Forsamling, og der er fra Arbejderklassens og andre ikke-reaktionære Samfundsklassers Side al Anledning til at gøre deres Indflydelse gældende mod de Forsøg paa, efter tysk Mønster, at gøre det danske Samfundsliv til en bundløs Misère, som Arbejdsgivernes Forslag til Lønnedskæring og Kommunisternes Stræben maa anses for at være et fælles Udtryk for.

Det sovjetrussiske Forsøg paa at skabe en ny Mennesketype bør vi vesteuropæiske Socialister følge med Interesse og Forstaaelse; at bekæmpe det er baade formaalsløst og i andre Henseender meningsløst. Men naar man vil prøve paa at bilde os ind, at det er Socialisme i Henhold til Karl Marx' Kommunisme, man er ved at virkeliggøre i Rusland, eller naar man forespejler os den russiske sociale Tilstand i Dag som meget bedre end vor sociale Tilstand, der til Dels er en Følge af et halvt Aarhundredes Arbejderbevægelse, da maa vi betakke os og med Brug af social Fornuft mane Spøgelset hjem igen. Jeg hørte en svensk Kommunist sige, at »i Rusland har man ingen Arbejdsløsheds-Statistik«, det var en noget primitiv Formulering for det, han vilde sige, nemlig at der findes ingen Arbejdsløshed i Sovjetriget, — men netop saaledes som han udtrykte sig, sagde han Sandheden: Der er vistnok ingen Arbejdsledighed i Rusland, der anses at motivere en Statistik; dog kan det ikke derfor siges, at der i Rusland ikke findes adskillige Millioner Mennesker, som enten strengt taget intet bestiller eller kun bestiller meget lidt. Og dertil kommer, at de, der efter russiske Begreber virkelig bestiller noget, ikke paa langt nær har f. Eks. danske Arbejderes Præstationsevne.

Men selv om alle Russere arbejdede, og selv om de havde en Arbejdsevne, der kunde sammenlignes med danske Arbejderes, saa vilde det ikke kunne tages til Indtægt for, at den sovjetrussiske sociale Tilstand var bedre end den danske, fordi der ingen russisk Arbejdsløshed var; thi det, som nu finder Sted derovre, er i teknisk og formodentlig ogsaa kapitalistisk Betydning (selv om det er statskapitalistisk) Begyndelsen af det, som i Vesteuropa og Amerika m. m. er naaet derhen, hvorfra ikke kan fortsættes, fordi man er naaet til Slutningen af en Fase i Udviklingen, der ikke omfatter Ordningen og Afgørelsen af Fordelingen, men kun selve Produktionen. Man kan, saa meget man vil og evner, tale om alt det teknisk storslaaede, der bliver lavet i Sovjetunionen (og der er, specielt fra et kapitalistisk Synspunkt, Anledning til at beundre det), men en social retfærdig Løsning af Fordelingsspørgsmaalet har man endnu ikke kunnet opnaa; man har ikke engang gjort alvorlige Forsøg paa at løse dette Spørgsmaal. Social og samtidig personlig Frihed er der ikke i Sovjetrusland, aandelig Frihed er der heller ikke. Det er der for saa vidt heller ikke hos os og vil aldrig blive det; men det, som hos os hindrer den totale sociale, aandelige og individuelle Frihed, er af en helt anden, specielt social Beskaffenhed end det sovjetrussiske Diktatur, der ganske vist udøves med en, man kan godt sige socialistisk, Terminologi, men er for teoretisk til at kunne være Udtryk for et helt Folks Mentalitet og kollektive Bevidsthed. Subjektivismen kan man ikke udrydde, og der er ingen Anledning til at ønske det; hos os er den sociale Afhængighed en Opsummering af de subjektive Viljer til socialt Fællesskab, og naar der nu fra det gæve Borgerskab raabes paa Frihed og rettes Bebrejdelser mod Socialismen, for at den er Modstander af den forlangte Frihed, saa er det fordi, man har faaet Begrebet Frihed forkert i Halsen.

Frihed til at gøre akkurat, som de selv vil — Frihed til at bestemme, at de, der udfører det produktive Arbejde, skal nøjes med, hvad *de* bestemmer, der lider af den fikse Idé, at de »ejer« Samfundsværdierne, fordi de indtager ledende Stillinger i Produktionen — netop den Frihed vil *Arbejdsgiverne* have. De har den ikke mere og vil aldrig faa den igen. Selv om de tager en Kamp for at gennemtvinge deres Lønnedskæringer, og det skulde gaa saa galt, at det lykkedes dem, saa vil de dermed ikke have bevist, at de er andet end Slaver under deres egen Mangel paa Forstaaelse for, hvad der er bedst baade for dem, for Arbejderne og alle øvrige Samfundsmedlemmer.

Bekæmpelse af Arbejdsløsheden.

Socialministeren nedsætter et Arbejdsløshedsraad.

Socialminister K. Steincke har i Begyndelsen af December Maaned udsendt følgende officielle Meddelelse til Dagspressen:

Under Hensyn til den overordentlige store Arbejdsløshed og de skæbnesvangre Følger for Samfundet, en Vedvaren af denne vil have, har Regeringen optaget til Overvejelse en samlet Plan til Nedbringelse af Arbejdsløsheden. Der vil herunder blive lagt Hovedvægten paa at søge fremmet en Række offentlige Arbejder af betydeligt Omfang,

og der vil gennem Socialministeriet blive udarbejdet bl. a. et Forslag til Lov om Forbud mod Overarbejde og om Indskrænkning af den normale Arbejdstid, hvilke Forslag i en nær Fremtid vil blive fremsat for Rigsdagen.

Regeringen er imidlertid af den Opfattelse, at det vilde være meget ønskeligt, at der som Bistand for Regeringen ved de fortsatte Overvejelser angaaende Arbejdsløshedens Bekæmpelse blev nedsat et snævert Raad bestaaende af Personer, der i Kraft af deres Uddannelse eller Virksomhed har betydelig Indsigt i de herhenhørende Spørgsmaal, og som formentlig ikke vil blive betragtet som bundne af organisationsmæssige eller partimæssige Hensyn, saaledes at dette Raad paa Grundlag af fri Overvejelse kan afgive Indstilling til Regeringen om hvilke Veje, der udover de forannævnte maatte kunne anses for tjenlige til Nedbringelse af Arbejdsløsheden, og saaledes at Socialministeren til Raadets Behandling vil kunne henvise forskellige fremkommende Planer om offentlige Foranstaltninger eller offentlig Medvirken ved Foranstaltninger, hvis Maal er Bekæmpelse af Arbejdsløsheden eller midlertidig Beskæftigelse af Arbejdsløse.

Det nævnte Raad vil som en af sine Opgaver have at planlægge og eventuelt tilrettelægge særlige samfundsnyttige Arbejder eller Ydelser af Tilskud til saadanne, hvorved et større Antal Arbejdere kan finde Beskæftigelse, f. Eks. ved Udtørring af Søer, Moser, Opdyrkelse af Hedearealer, eventuelt i Form af Frugttræbeplantning, samt endvidere visse Forslag vedrørende Fremme af Byggevirksomheden m. fl. derunder ogsaa Planer, der tilsigter en delvis Anvendelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen til produktive Formaal.

Der maa fra de forskellige Ministeriers og Myndigheders Side gives Raadet alle af dette begærede Oplysninger eller anden Bistand, ligesom der maa stilles den fornødne Bistand af teknisk og anden Art til Raadets Disposition.

Idet det er Regeringens Forventning, at Medlemmerne af dette Raad i Betragtning af de meget alvorlige Forhold, der har foranlediget dets Nedsættelse, og i Betragtning af den Vægt, dets Indstilling vil kunne have, vil fremme Arbejdet saa meget som muligt, har Socialministeriet indstillet til Kongen, at der til Løsning af de i det foranstaaende nævnte Opgaver nedsættes et Raad bestaaende af 7 Personer.

I Overensstemmelse hermed er der ved kongelig Resolution af 5. December nedsat et Arbejdsløshedsraad bestaaende af

Generaldirektør for Skattevæsnet Michael Koefoed, Formand,
Professor, Dr. polit. L. V. Birck,
Professor, Dr. polit Frederik Zeuthen,
Direktør Christian H. Olesen,
Kommunalrevisor Chr. Sørensen,
Forsøgsleder Lars Peder Jacobsen, Tylstrup, og
Husmand Carl Petersen, Aagerup.

Til Raadet er som Sekretærer knyttet Kontorchef H. de Jonquières og Fuldmægtig, cand. polit. Knud Korst.

Dansk Kedel- og Maskinpasserforbunds 14. Kongres.

Den 10. Oktober paabegyndte Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund sin 14. Kongres i Studenterforeningens smukke Lokaler, der var dekoreret med 30 Afdelingsfaner.

Kongressen indlededes med, at Musikdirektør C. Carlsens Orkester hilste Kongressen med en Potpourri af Arbejdersange.

Formandens Velkomsttale.

Forbundets Formand, Laur. Hansen, stod efter Musikens Afslutning paa den rødtdraperede Talerstol og bød Kongressen og dens Gæster Velkommen.

Laur. Hansen udtalte bl. a.:

Det er i Dag ikke alene en Arbejdets Dag, men tillige en Festdag, idet det i Dag er 35 Aar siden, vort Forbund stiftedes ved en Sammenkomst i nogle smaa Lokaler paa Solitudevej.

Forskellen mellem disse Lokaler og vort Samlingssted i Dag markerer egentlig vor Organisations Arbejde og Fremgang. Vi kan alle erindre vore Forældres Hjem og den Uddannelse, de kunde give os, og de Hjem, vi nu ejer, og det, vi kan ofre paa vore Børns Uddannelse, er et haandgribeligt Resultat af Aaringers Fremgang under Sammenhold og Solidaritet.

Arbejdstiden er blevet kortere og Lønnen højere, siden vore Pionerer begyndte deres Gerning, og vi bør erindre, at det ikke er Organisationens og dens Ledelses Indsats, men de mange Eneres aarelange sejge Slid og deres heroiske Ofre, der har banet Vejen! Solidaritet og Sammenhold var deres Skjold, som det er vort. Hvis dette Skjold svigter, bliver Vejen lang og Maalet uopnaaeligt.

Vi skal nu dvæle ved det Arbejde, der er udført, og trække Linjer op for det, der skal gøres, og vi forenes alle i Ønsket om de bedste Resultater af vor Kongres, hvis Symbol skal være Solidaritet og Sammenhold.

De døde Kammerater.

Formanden mindedes derefter i en smuk Tale de afdøde Medlemmer, ialt 79, der siden sidste Kongres var gaaet bort.

Deres Arbejde berettiger dem til, at vi skænker dem nogle Tanker i Taknemmelighed.

Formanden nævnte to af de Døde, Æresmedlem L. P. Jensen, Sorø, og Fr. Chr. Henriksen, Vejle, der begge i en lang Aarrække som Afdelingsledere havde deltaget i Forbundsarbejdet, og udbragte et »Æret være vore døde Kammeraters Minde.«

Kongressens Gæster.

Derefter præsenterede Formanden Gæsterne for Kongressen. Disse var Formanden for Internationalt Kedelpasserforbund H. Klebe, Berlin, Formanden for Nordtysklands Broderforbund og Repræsentant for Tysk Kedelpasserforbund Peter Mayer,

Kiel, samt Lederen af den czekiske Broderorganisation J. Dostal, Prag.

Fra danske Organisationer var mødt Chr. Jensen, Næstformand i De samvirkende Fagforbund, og Johs. Kjærbøl repræsenterende Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund. Endvidere var Æresmedlem Johs. Christiansen, København, og N. J. Hansen, Nakskov, inviteret til at overvære Kongressen.

Kongressen konstitueres.

Kongressen konstituerede sig derefter med Johs. Christiansen, København, Carl Petersen, de kommunale Kedelpasseres Afdeling, og Vilstrup Olesen, Kalundborg, som Dirigenter, og Hovedkasserer M. Lauth og Sekretær A. Corvin som Sekretærer.

Gæsterne hilser.

Efter at Kongressen havde godkendt Dagsordenen og vedtaget Hovedledelsens Udkast til Forretningsordenen, talte Kongressens Gæster.

Chr. Jensen, De samvirkende Fagforbund, pegede paa Nødvendigheden af Arbejdernes enige og stærke Vilje til at kæmpe mod Arbejdsløsheden gennem en forkortet Arbejdstid.

Johs. Kjærbøl omtalte Krisens Virkninger og det gode Samarbejde, der eksisterede mellem Dansk Kedelpasserforbund og Smedenes store Organisation. Han sluttede med at udtale, at som alle Fagkongresser i Aar havde afvist al Eksperimenteren med Arbejdernes Organisationer, vilde ogsaa denne Kongres slutte op i Alvor og Enighed i det store, fælles Arbejde for Arbejderklassens Fremgang.

Dostal, Klebe og Mayer redegjorde hver for sig for Forholdene i deres Hjemlande og takkede de danske Arbejdere for deres fremragende Indsats i Arbejderbevægelsen, saavel gennem det nationale Arbejdes Resultater som gennem energisk Indsats i det internationale Arbejde.

Jubilæumsgave til de Arbejdsløse.

Formanden foreslog paa Repræsentantskabets Vegne i Anledning af 35 Aars Jubilæet af Strejkefondens Midler at yde 12 Kr. i Ekstrahjælp til hvert af Forbundets Medlemmer, der var arbejdsløse paa Jubilæumsdagen.

Forslaget tiltraadtes uden Diskussion.

Nyt Æresmedlem.

Derpaa foreslog Formanden Kongressen at udnævne N. J. Hansen, Nakskov, til Æresmedlem som Paaskønnelse af hans 36 Aars trofaste Forbundsarbejde, deraf de 20 som Formand for Nakskov Afdeling.

Dette Forslag tiltraadtes med Akklamation.

Beretning om Virksomheden.

Formanden, Laur. Hansen, indledede sin Beretning med at paavise, at der i Periodens Løb havde været langt færre Sager til Behandling gennem Hovedkontoret end tidligere, og dette viste voksende Evne hos Afdelingerne til selv at ordne Uoverensstemmelserne.

Forbundet tæller 60 Afdelinger og har i Periodens Løb faaet 95 nye Medlemmer, saaledes at Forbundet ialt tæller 2,430 Mand.

Der er i Kongresperiodens Løb behandlet 582 Sager, og en Oversigt viser, at i Forhold til Medlemstallet staar København med det laveste Antal Sager, højest kommer Afdelingerne i Sønderjylland, hvor Forholdene vel ogsaa nok er en Grad strammere end i det øvrige Land, og dertil kommer, at en Mængde Arbejdsgivere dernede er uorganiserede.

Forbundets Taktik.

Med Hensyn til Fagets Landsoverenskomster med Arbejdsgiverforeningen og med Entreprenørforeningen har ingen Forandringer i lovmæssig Henseende været at opvise siden August 1926.

Formanden omtalte iøvrigt den Taktik, Forbundet havde fulgt under Overenskomstsituationerne i 1926, 1930 og 1931, hvor man heldigt havde undgaaet at komme med i hele det store Kompleks af Opsigelser og Konfliktvarsler.

Gennem langvarige Forhandlinger var det i Fjor lykkedes at opnaa Ferieordning, og 85 pCt. af Medlemmerne har nu Sommerferie med fuld Løn, og dermed er et Kongreskrav fra sidste Periode opfyldt.

Særlige Ferieforhold var raadende i Tekstilindustrien, og Arbejdsgiverne havde krævet, at Kedelpasserne skulde følge denne Industris Regler, men dette var undgaaet.

Der var i 1931 opnaaet en Forbedring med Hensyn til Betaling for Igangsætning i Spisetiden, og ved Forhandlingerne med Entreprenørerne var der opnaaet en Forbedring gennem en Ændring af Arbejdsomraadet, saa Forbundets Medlemmer ikke kan kræves til at udføre Arbejdsmandsarbejde.

Formanden omtalte den løbende Blokade over for Ingeniør Theut fra Tvis Mergelleje. Man havde her et typisk Eksempel paa, hvorledes en uorganiseret Entreprenør underbyder sine Folk.

Derefter gav Formanden en udførlig Oversigt over Overenskomstsituationen i 1932 og omtalte de Overenskomster, der var opnaaet med Bryggeriforeningen, Spritfabrikerne, Andels- og Privatslagterierne og Margarineindustrien. Det maatte siges om alle Overenskomsterne, at de var afsluttet paa et heldigt Tidspunkt.

Beskæftigelsesproblemet.

Meget træffende sagde Laur. Hansen »at man skal maale en Organisations Styrke, efter de Resultater den naar i Opgangstider, og paa det, den kan fastholde heraf i Nedgangstider«, og Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund har efter denne Regel intet at beklage sig over.

Derpaa omtalte Formanden Beskæftigelsesspørgsmaalet, og viste gennem Fagets Statistik, at Arbejdsløsheden i Februar Maaned i Aar laa højest med 337 ledige Medlemmer, medens det laveste Tal i Aar var 199 i Juli Maaned, men selvé dette Aarets laveste Punkt, laa dobbelt saa højt som Højdepunktet for Fagets Arbejdsløshed i 1931.

»Den arbejdsløse« — sagde Formanden — »lægger en ualmindelig Solidaritetsfølelse for Da-

gen. Han sulter og lider Mangel, uden at føle sig fristet til at underbyde de eksisterende Overenskomster for at opnaa det eftertragtede Arbejde. Alle Arbejdere bør betænke dette, og vise det den Anerkendelse, som det fortjener, naar Solidariteten sættes i Højsædet.«

Derefter omtalte Formanden Forbundets Samarbejde med andre, saavel inden- som udenlandske Organisationer. Der var altid den bedste Forstaaelse her og Resultaterne tilfredsstillende.

Med Arbejdsgiverne er der i Periodens Løb forhandlet 187 Spørgsmaal om overenskomstmæssige Forhold.

Beretningen sluttede med en Omtale af Oplysningsarbejdets store Værdi for Organisationen.

De paa Roskilde Højskole afholdte Tillidsmandskursus havde givet gode Resultater, der sporedes gennem Afdelingernes voksende Administrationsevne og Handlekraft, — og Formanden takkede Tillidsmænd og Afdelingsledelser for det gode og loyale Samarbejde i Periodens Løb.

Diskussion.

Beretningen optoges derefter til en Diskussion, hvori 50 af de Delegerede deltog, og afsluttedes med at Formanden replicerede.

Under Diskussionen drøftedes særligt Kedelloven, den store Tilgang til Faget, Hovedledelsens Dispositioner under Overenskomstsituationerne og Beskæftigelsesproblemet, og hele Debatten var præget af kammeratlig og saglig Tone.

Ved den foretagne Afstemning over Beretningen godkendtes denne enstemmigt.

Lovændringer.

Kongressen behandlede herefter Forslagene om Lovændringer og vedtog her en Række Forandringer i Forbundets Love.

Særlige Forslag.

Under »særlige Forslag« behandlede Kongressen Arbejdstidsspørgsmaalet.

Man vedtog her en Resolution, der modificeret efter Fagets særegne Forhold slutter sig til De samvirkende Fagforbunds Krav om en Forkortelse af Arbejdstiden.

Beslutningen har følgende Ordlyd:

»Dansk Kedel- og Maskinpasser-Forbund's 14. Kongres, den 10.—13. Oktober 1932, udtaler sin Tilslutning til den af De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab, den 20. Maj 1932, trufne Beslutning, om Indskrænkning af Arbejdstiden til 40 Timer pr. Uge, og tilsiger sin Medvirkning til Gennemførelsen af de i Resolutionen rejste Krav.

Samtidig paalægger Kongressen den kommende Hovedbestyrelse i D. K. og M. F. at arbejde hen til:

1. At Spørgsmaalet om Indførelse af 4-skiftet Vagt ved Døgndriftsarbejde rejses ved kommende Overenskomstforhandlinger.
2. At arbejde for Afskaffelse af alt Overtidsarbejde og at nødvendigt Overarbejde afspadseres.
3. At fortsætte det paabegyndte Arbejde — for Indførelse af delvis 2 Holds Drift ved Mergelbaner og Entreprenørarbejde, samt paa Andels- og Privatslagterierne — saaledes, at en Afgørelse opnaas.
4. At søge Pensionsalderen nedsat mest muligt for de af Forbundets Medlemmer som arbejder i koncessionerede Virksomheder.
5. At arbejde hen til, at Pensionsalderen nedsættes og at Medlemmer, som er pensionsberettigede og har naaet højeste Pensionstrin, snarest søger deres Afsked og derved giver Plads for yngre Medlemmer.«

Socialdemokratiets Valgfond.

Kongressen behandlede et af Repræsentantskabet stillet Forslag om, at yde 500 Kroner til Socialdemokratiets Valgfond.

Kongressen vedtog Forslaget uden Diskussion og med 78 St. mod 3.

Under særlige Forslag vedtoges ligeledes et af Forretningsudvalget stillet Forslag om, at Kongressen giver sin Bemyndigelse til, at Forbundets Kursus paa Roskilde Højskole — eller eventuelt Esbjerg Arbejderhøjskole — fortsættes, og at der anvendes ca. 4000 Kr. aarligt af Forbundets Strejkekasse til det angivne Formaal.

Kongressen betragter det som en Forudsætning, at der i det Omfang, som Forholdene tillader det, aabnes Adgang for Forbundets Medlemmer til at deltage i disse Kursus.

Kongressen vedtog ligeledes at bemyndige Forretningsudvalget til, foranlediget af det forøgede Kontorarbejde, at antage den fornødne Medhjælp paa Kontoret.

Regnskaberne.

Hovedkassereren forelagde Forbundets Regnskaber.

Det fremgik af disse, at Administrations- og Strejkekasserne i Perioden 1. April 1929—31. Marts 1932 udgjorde:

	Adm. Ks.	Strejke Ks.
Kassebeholdning 1. April 1929 ...	20,435,15	137,051,08
Indtægter i Perioden	93,816,85	89,933,58
Udgifter i Perioden	99,358,85	68,603,11
Kassebeholdning 31. Marts 1932 .	14,893,15	158,381,55

Af Udgiften i Strejkekassen er 18,024,35 udbetalt til vore egne konfliktberørte Medlemmer.

Foruden den nævnte Kassebeholdning i Strejkekassen har denne Kasse udestaaende:

I Ejendommen	28,000,00
Aktier i Landsbanken ...	10,000,00
Obl. i S. D.	5,000,00
Udlaant til Fonden.....	8,000,00

Altsaa ialt Kr. 209,381,55.

Valg af Ledelse.

Til Formand genvalgtes Lauritz Hansen, og til Hovedkasserer M. Lauth, begge med Akklamation.

Til Hovedbestyrelse valgtes:

1. Kreds: A. Christensen, Aalborg.
2. — S. Lauritzen, Aarhus.
3. — R. Andersen, Silkeborg.
4. — E. Larsen, Fredericia.
5. — J. M. Nielsen, Esbjerg.
6. — C. J. Christensen, Odense.
7. — Th. Vilstrup-Olesen, Kalundborg.
8. — Chr. Nymann, Ringsted.
9. — A. S. Jørgensen, Sakskøbing.
10. — P. Carlsen, Aabenraa.
Hans Jensen, Københavns Afdeling.
A. Storm-Hansen, Københavns Afdl.
A. Cervin, Københavns Afdeling.
F. Frerslev, Københavns Afdeling.
L. Leerbech, Kbhvns. komm. Afdl.
R. Frandsen, Kbhvns. komm. Afdl.
J. Hansen Riis, Rønne Afdeling.

Revisorerne F. J. Herup, Komm. Afdeling, og L. Bigum Københavns Afdeling, genvalgtes begge med Akklamation.

Forretningsudvalget fik følgende Sammensætning:

L. Hansen, Formand.
M. Lauth, Hovedkasserer.
Hans Jensen, Københavns Afdeling.
L. Leerbech, Kbh.s og Frederiksb. komm. Afdl.
Chr. Nymann, Ringsted.
A. Storm-Hansen, København.
A. Christensen, Aalborg.

Kongressens Afslutning.

Kongressens Gæster takkede for Samværet og ønskede Forbundet Held til at gennemføre de Beslutninger, der nu var taget, og udtalte Troen paa, at disse maatte blive til Gavn for Medlemmerne.

Formanden, L. Hansen, takkede Gæsterne paa Forbundets Vegne og sluttede med en Henvendelse til Kongressen, hvori han udtalte:

»Jeg tror, at vi i de forløbne Dage alle har udtalt os og afgivet Stemme efter vor inderste Overbevisning, og for denne Saglighed takker jeg Kongressen.

Jeg vil gerne takke Kongressens Dirigenter for deres energiske og gode Ledelse af Møderne og Sekretærerne for deres udmærkede og hurtige Arbejde. Derudover vil jeg gerne takke de Delegerede for deres fortjenstfulde Arbejde. Der har været lagt et meget stort Ansvar paa deres Skuldre, men de har været beredte til at bære dette og vist Saglighed og Villie til at arbejde for vor fælles Sag. Vort Motto er fulgt. Vort Sammenhold har behersket Kongressen, der er forløbet i Trofasthed mod denne Kammeratskabets Aand. Skal vi da raabe et Leve for vort gamle Forbund. Det leve!«

Den faste Voldgiftsret.

Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejdere hos en Række Frisørmestre i Provinsen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Retsbog A, 11, Side 135—141.

Aar 1932 den 24. November, Kl. 10 Fm., holdt Retten Møde paa Raadhuset i København til Behandling af nedennævnte Sager, nemlig

Sag Nr. 1654:
De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Frisørmester Kay Rasmussen, Dumpen 15, Viborg.

Sag Nr. 1655:
De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Frisørmester P. M. Dalsgaard, Nørregade 11, Skive.

Sag Nr. 1656:
De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Frisørmester Nielsen, Nykøbing.

Sag Nr. 1657:
De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Frisørmester Poul Christensen, Jægersgaardsgade 106, Aarhus.

Sag Nr. 1658:
De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Frisørmester A. Sørensen, Storegade, Varde.

Sag Nr. 1659:
De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Frisørmester K. Gravesen, Torvegade 5, Varde.

Sag Nr. 1660:
De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Frisørmester R. Rasmussen, Farimagsvej 53, Næstved.

Sag Nr. 1661:
De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Frisørmester J. P. Nielsen, Agdrupvej 1, Kolding.

Sag Nr. 1688:
De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Frisørmester C. Bang-Jensen, Søndergade 41, Frederikshavn.

Sag Nr. 1696:
De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod De danske Provinsers Barber- og Frisørforening for dens Medlem, Frisørmester J. Jørgensen, Nygade 34, Nakskov.

Retten beklædtes af: Næstformand, Dommer J. Scharling og de Herrer Arnold Nielsen, Elmquist, Vilh. Christensen, Steenbjerge, Dalgaard og Cl. Olsen.

Formanden bemærkede, at Sagerne Nr. 1655 og 1656 var bleven forligte underhaanden og dermed var bortfaldne.

For *Klagerne mødte:* De samvirkende Fagforbund ved Sekretær Knud V. Jensen, Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund ved Forretningsfører H. M. Christensen og Sekretærerne Niels Hansen og P. Møller Larsen.

De Indklagede havde givet Møde saaledes, nemlig i

Sag Nr. 1654: Indklagede Frisørmester *Rasmussen* var mødt personlig.

Sag Nr. 1657: Inklagede Frisørmester *Christensen,* Aarhus, havde ikke givet Møde.

Sag Nr. 1658: Indklagede Frisørmester *Sørensen,* Varde, ikke heller.

Sag Nr. 1659: Indklagede Frisørmester *Gravesen,* Varde, var mødt personlig og for og med ham Overretssagfører *Harck,* Varde, ved Sagfører *M. Tønnesen,* København.

Sag Nr. 1660: Indklagede Frisørmester *Rasmussen,* Næstved, var mødt personlig.

Sag Nr. 1661: Indklagede Frisørmester *Nielsen,* Kolding, havde ikke givet Møde.

Sag Nr. 1688: Indklagede Frisørmester Bang-Jensen, Frederikshavn, var mødt personlig.

Sag Nr. 1696: Indklagede Frisørmester Jørgensen, Nakskov, var mødt ved Næstformanden for De danske Provinsers Barber- og Frisørforening, Barbermester Olsen, Roskilde.

Der *fremlagdes* i

Sag Nr. 1654: Klage af 26. August 1932 med 4 Bilag og Tilsvar af 3. September 1932 med 8 Bilag.

Sag Nr. 1657: Klage af 26. August 1932 med 2 Bilag. Tilsvar ikke afgivet.

Sag Nr. 1658: Klage af 26. August 1932 med 2 Bilag. Tilsvar ikke afgivet.

Sag Nr. 1659: Klage af 26. August 1932 med 2 Bilag og Tilsvar af 9. September 1932.

Sag Nr. 1660: Klage af 26. August 1932 med 1 Bilag og Tilsvar af 8. September 1932.

Sag Nr. 1661: Klage af 26. August 1932 med 1 Bilag. Tilsvar ikke afgivet.

Sag Nr. 1688: Klage af 19. Oktober 1932 med 5 Bilag og Tilsvar af 30. Oktober 1932.

Sag Nr. 1696: Klage af 29. Oktober 1932 med 1 Bilag og Tilsvar af 8. November 1932.

Sekretær Knud V. Jensen fremkom nu med nogle Bemærkninger om ovennævnte Sager i Almindelighed.

Derefter procederedes Sag Nr. 1654, der efter Rettens Henstilling forligtes saaledes:

Indklagede — Frisørmester Kay Rasmussen, Viborg — forpligter sig fremtidig til nøje at overholde Overenskomstens Bestemmelser og forpligter sig til at udbetale sin Svend den fulde Ugeløn, saaledes at Svenden er frit stillet med Hensyn til, hvor han vil skaffe sig Kost og Logi. Endvidere betaler Indklagede senest 1. Januar 1933 til Forbundet en Bod af 100 Kr. samt betaler Sagens Omkostninger med 50 Kr., alt under Eksekutionstvang.

Klagerne tog herefter Klagen tilbage.

Derpaa procederedes Sag Nr. 1659, som efter Rettens Henstilling forligtes saaledes:

Idet Parterne er enige om at indbringe Sagen for faglig Voldgift, tog Klagerne Klagen tilbage.

Derpaa procederedes Sag Nr. 1660, som forligtes saaledes efter Rettens Henstilling.

Indklagede — Frisørmester R. Rasmussen, Næstved — forpligter sig til fremtidig nøje at overholde Overenskomstens Bestemmelser, ogsaa for saa vidt angaar Reglerne om Voldgift. Indklagede forpligter sig derhos til senest den 1. Januar 1933 at betale til Forbundet en Bod af 100 Kr. samt at betale Sagens Omkostninger med 50 Kr., alt under Eksekutionstvang.

Klagerne tog herefter Klagen tilbage.

Saa procederedes Sag Nr. 1688, der efter Rettens Henstilling forligtes saaledes:

Indklagede — Frisørmester Bang-Jensen, Frederikshavn — forpligter sig til at betale til Forbundet en Bod af 500 Kr., der erlægges med 100 Kr. den 1. i hver Maaned, første Gang den 1. Januar 1933, og at betale Sagens Omkostninger med 50 Kr., alt under Eksekutionstvang.

Klagerne tog herefter Klagen tilbage.

Derpaa procederedes Sag Nr. 1696, hvorunder det tilsagte Vidne, Egon Helge Madsen, Nakskov, afgav Vidneforklaring.

Sagen forligtes saaledes efter Rettens Henstilling:

Indklagede — Frisørmester J. Jørgensen, Nakskov — forpligter sig til at betale til Forbundet en Bod af 500 Kr. senest den 1. Januar 1933, hvorhos Indklagede betaler Sagens Omkostninger med 50 Kr., alt under Eksekutionstvang.

Klagerne tog herefter Klagen tilbage.

Endelig procederedes Sagerne Nr. 1657, 1658 og 1661, efter at der var fremlagt Stævninger i forkyndt Stand til de Indklagede i disse Sager, og de Indklagede ikke var mødt efter Paaraab. Klagerne begrænsede deres Paastand i Sag Nr. 1658 saaledes, at der kun paastodes en Bod efter Rettens Skøn.

Retten hævet.

J. Scharling.

/E. Steincke.

Sag Nr. 1657.

Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejdere hos Frisørmester Poul A. Christensen, Aarhus.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 30. November 1932 i Sag Nr. 1657: De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Frisørmester Poul A. Christensen, Jægergaardsgade 106, Aarhus.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund indklaget Frisørmester Poul A. Christensen, Jægergaardsgade 106, Aarhus, med Paastand om, at Indklagede, der i Tiden fra 17. Novbr. 1930 til 25. Apr. 1931 har ladet Forbundets Medlem Edv. Scheel udføre 314 Timers Overarbej-

de uden at yde ham nogen Betaling herfor, samt i Strid med Overenskomsten har ydet ham Kost og Logis som en Del af Lønnen, i den Anledning tilpligtes til at betale Forbundet paa dets Medlem Frisørsvend Edv. Scheels Vegne 417 Kr. 62 Øre samt en Bod til Forbundet, subsidiært en efter Rettens Skøn fastsat Bod for Overenskomstbrud.

Da Indklagede, skønt lovlig stævnet, ikke har givet Møde under Sagen, vil der være at afsige Kendelse i Overensstemmelse med Klagernes Paastand, der stemmer med deres mundtlige Fremstilling, imod hvilken intet er fundet at indvende, idet Retten finder at burde fastsætte en Bod af 500 Kr., der tillige kan tjene som Erstatning for den skete Underbetaling. Indklagede vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Indklagede, Frisørmester Poul A. Christensen, bør inden 15 Dage efter denne Kendelses lovlige Forkyndelse til Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund betale en Bod af 500 Kr. og derhos til Retten betale Sagens Omkostninger med 100 Kr.

Sag Nr. 1658.

Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejdere hos Frisørmester A. Sørensen, Varde.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 30. November 1932 i Sag Nr. 1658: De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Frisørmester A. Sørensen, Storegade, Varde.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund indklaget Frisørmester A. Sørensen, Storegade, Varde, med Paastand om, at Indklagede, der i Strid med den af ham med Forbundet indgaaede Overenskomst dels har beskæftiget uorganiseret Medhjælp, som han har underbetalt, dels har ydet sin uorganiserede Svend Kost og Logis som en Del af Lønnen, i den Anledning kendes pligtig til at betale til Forbundet en efter Rettens Skøn fastsat Bod for at have tilsidesat Overenskomstens Bestemmelser og for ved sin Beskæftigelse af uorganiseret Arbejdskraft at have holdt Forbundets Medlemmer ude af Arbejde.

Da Indklagede, skønt lovlig stævnet, ikke har givet Møde under Sagen, vil der være at afsige Kendelse i Overensstemmelse med Klagernes Paastand, der stemmer med deres mundtlige Fremstillig, mod hvilken intet er fundet at indvende, idet Retten dog efter Omstændighederne finder at burde paalægge Indklagede en Bod af 500 Kr., hvorhos Indklagede vil have at betale Sagens Omkostninger med 100 Kr.

Kendelse:

Indklagede Frisørmester A. Sørensen, Storegade, Varde, bør inden 15 Dage efter denne Kendelses lovlige Forkyndelse til Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund betale en Bod af 500 Kr. og derhos til Retten betale Sagens Omkostninger med 100 Kr.

Sag Nr. 1661.

Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejdere hos Frisørmester J. P. Nielsen, Kolding.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 30. November 1932 i Sag Nr. 1661: De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Frisørmester J. P. Nielsen, Agdrupvej 1, Kolding.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund indklaget Frisørmester J. P. Nielsen, Agdrupvej 1, Kolding, med Paastand om at Indklagede, der i Tiden fra 28. Maj 1929 til 4. Juni s. A. i Strid med den for ham gældende Overenskomst har underbetalt en Svend med i alt Kr. 56,34, tilpligtes at betale Forbundet paa dets Medlem Nr. 4702, Christensens Vegne 56 Kr. 34 Øre samt tillige en efter Rettens Skøn fastsat Bod for Overenskomstbrud.

Da Indklagede, skønt lovlig stævnet, ikke har givet Møde under Sagen, vil der være at afsige Kendelse i Overensstemmelse med Klagernes Paastand, der stemmer med deres mundtlige Fremstilling, mod hvilken intet er fundet at indvende, saaledes at der paalægges Indklagede en Bod af 100 Kr., der tillige kan tjene som Erstatning for den skete Underbetaling. Indklagede vil derhos have at betale Sagens Omkostninger med 100 Kr.

Kendelse:

Indklagede Frisørmester J. P. Nielsen, Agdrupvej 1, Kolding, bør inden 15 Dage efter denne Kendelses lovlige Forkyndelse til De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund betale en Bod af 100 Kr. og derhos til Retten betale Sagens Omkostninger med 100 Kr.

Sag Nr. 1669:

Elektrikere hos A/S Glud & Marstrands Fabriker.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. November 1932 i Sag Nr. 1669: De samvirkende Fagforbund for Dansk Elektrikerforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og dennes Medlem A/S Glud & Marstrands Fabriker.

I Anledning af A/S Glud & Marstrands Fabrikers Overtagelse af A/S Carl Lunds Fabriker har der gennem et halvt Aarstid fundet en omfattende Forandring Sted af de elektriske Installationer i Fabrikslokalerne i Carl Lunds Fabriker, samtidig med at Fabriksvirksomheden har været i fuld Gang. Af denne Grund og fordi der ved Installationsarbejdet skulde anvendes en Del ældre Materiale, egnede Arbejdet, ved hvilket var beskæftiget 3 Elektrikere, sig efter Ledelsens Mening ikke til Akkord, og Ledelsen forhøjede derfor Timelønnen til 140 Øre, og senere efter fremsat Krav fra Arbejderne til 150 Øre.

Imidlertid fremsatte Elektrikerne Krav om, at Arbejdet blev givet i Akkord, og der fandt i den Anledning d. 6. Juni 1932 en Mægling Sted. Mæglingsreferatet er saalydende:

»Mæglingsmøde afholdtes den 6. Juni 1932 paa A/S Glud & Marstrands Fabriker, Carl Lundsgade, paa Foranledning af Klage af 25. Maj fra Elektrikerforbundet med Krav om Akkord.

Til Stede var foruden nedennævnte Mæglingsmænd for Fabrikken Direktørerne Otto Meyer og Glud. Elektrikerne var repræsenteret ved Afdelingsformand Tonny Jensen og Elektriker Jarlfred.

Sagen diskuteredes. Der arbejdes under Omændringen af Fabrikken med en Timeløn af Kr. 1,50, idet der heri er inkluderet en Forhøjelse af 10 Øre siden Arbejdets Paabegyndelse. Da det væsentligt drejer sig om Omlægning af gamle Installationer, er der Vanskelighed med Indførelse af Akkordsystem. Direktør Meyer var dog villig til i Tilfælde, hvor det fremtidig kan lade sig gøre, for Resten af Arbejdet at søge Akkord indført efter Installatørforeningens Priskurant.

Hermed Sagen sluttet.

sign. *Vald. Jensen.* sign. *C. P. Gjellerup.*«

Montør Jarlfred, der som anført havde deltaget i Mæglingsmødet, meddelte straks efter dette Fabrikens Maskinmester Resultatet af Mæglingsmødet.

Den 9. Juni fik Montøren af Maskinmesteren Ordre til at udføre et Installationsarbejde ved 3 Motorer, og Striden i nærværende Sag drejer sig om, hvorvidt dette Arbejde har været Akkordarbejde, og om Betalingen derfor.

Om hvad der ved den paagældende Lejlighed nærmere er passeret, er det ved de for Retten afgivne Forklaringer ikke lykkedes at opnaa fuld Klarhed. Montørens Forklaring gaar ud paa, *at* han sagde til Maskinmesteren, at Installationsarbejdet i Henhold til Mæglingsresultatet skulde udføres som Akkordarbejde, hvilket Maskinmesteren ikke modsagde, *at* Maskinmesteren et Par Timer efter, at Arbejdet var paabegyndt, meddelte ham, at Arbejdet skulde ophøre, og at han derfor maatte forlade Fabriken, og *at* han derefter henvendte sig paa Kontoret og forlangte Afregning som for Akkordarbejde, hvilket blev nægtet ham, da Arbejdet kun skulde betales med Timeløn. — Maskinmesterens Forklaring gaar derimod ud paa, *at* han nok af Montøren, men ikke af Ledelsen havde faaet Underretning om Resultatet af Mæglingsmødet, *at* han ikke nærmere erindrer, om Montøren den 9 Juni udtalte, at Arbejdet var Akkordarbejde, men at han i hvert Fald ikke har lovet Montøren Akkord paa det paagældende Arbejde, der efter hans Mening ikke egnede sig til Akkord, *at* han et Par Timer efter, at Installationsarbejdet var paabegyndt, blev kaldt op til en af Fabrikens Direktører, der gav Ordre til, at det paabegyndte Arbejde straks skulde standses, uden at han fik Grunden dertil at vide, samt *at* han meddelte Montøren dette, idet han tilbød ham andet Arbejde Resten af Dagen, hvad denne dog ikke ønskede.

Det er endvidere oplyst, at en anden Elektriker faa Dage efter blev antaget til at udføre det paagældende Arbejde paa Timeløn, og at der overhovedet ikke ved Omlægning af de gamle Installationsarbejder har været givet Arbejde i Akkord. Montøren Jarlfred havde arbejdet paa Fabriken i 5 Maaneder.

Under Anbringende af, at her foreligger en ulovlig Afskedigelse af en Arbejder under en Akkord, har De samvirkende Fagforbund for Dansk Elektrikerforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og dennes Medlem A/S Glud & Marstrands Fabriker og paastaaet den omhandlede Afskedigelse kendt ulovlig og Selskabet idømt en Bod, der tillige skal tjene som Erstatning til Montøren for den Del af Akkorden, som han ikke fik udført, 150 Kr. Til nærmere Begrundelse heraf henviser Klagerne til Afsnit D. § 8 i Overenskomsten om Løn- og Arbejdsforhold mellem Forbundet og Sammenslutningen, hvorefter den Arbejder, der staar i Enkelt-Akkord, ikke maa afskediges af ham utilregnelige Grunde, medmindre tvingende Omstændigheder foranlediger det, og hvorefter en saadan Arbejder, som tiltrods herfor afskediges, har Krav paa Udbetaling af den hele Akkordsum paa samtlige paabegyndte Akkorder.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse og har til Støtte herfor anført, at da Arbejdet med Forandringerne i Fabrikslokalerne ikke bestod af Nyanlæg, men af Ændring og Forbedring paa et allerede bestaaende Anlæg, kunde det vanskeligt gives i Akkord; Timelønnen blev derfor ansat betydeligt højere end den sædvanlige, idet der herved var taget Hensyn til, at der ikke var Adgang til Akkord. Ved Mæglingsmødet den 6. Juni indgik Ledelsen vel paa, at der for Resten af Arbejdet skulde søges Akkord indført, men Meddelelse herom var ikke straks givet Maskinmesteren, hvem det vilde paahvile at forhandle om Akkorden, da Sagen først maatte drøftes nærmere af Ledelsen. Den 9. Juni blev der givet Ordre til Maskinmesteren om at lade Montøren paabegynde Installationen af 3 Motorer, og det er ikke meddelt Ledelsen, at Montøren betragtede Arbejdet som Akkordarbejde. Efter et Par Timers Forløb maatte Arbejdet imidlertid afbrydes paa Grund af Fejl ved Materialeleveringen. De Indklagede hævder, at Montøren hverken paa Grundlag af den gældende Overenskomst eller paa Grundlag af de Løfter, der var givet ved Mæglingsmødet, ensidigt kunde bestemme, at det Arbejde, han blev sat til at udføre den 9. Juni, skulde være Akkordarbejde. Det paagældende Arbejde egnede sig efter Ledelsens Mening ikke til Akkordarbejde, og da der ifølge Overenskomsten ved Paabegyndelse af alt Akkordarbejde skal udstedes Akkordsedler med Angivelse af Arbejdets Art og Udstrækning, og da dette ikke er sket, maa Akkordarbejde i dette Tilfælde allerede af denne Grund være udelukket.

Efter det paa Mæglingsmødet givne Tilsagn maatte Montøren være berettiget til at gaa ud fra, at Resten af Installationsarbejdet vilde blive givet i Akkord, saafremt Forholdene tillod det, og Ledelsen burde straks efter Mødet den 6. Juni have givet Maskinmesteren Besked om det Elektrikerne ved Mæglingsmødet givne Tilsagn. Idet Retten efter de afgivne Forklaringer maa gaa ud fra, at Montøren overfor Maskinmesteren har krævet Ak-

kord paa Arbejdet den 9. Juni, burde denne, der af Montøren var gjort bekendt med Forhandlingerne paa Mæglingsbordet, straks have forelagt Ledelsen Sagen, for at det gennem Forhandling kunde blive afgjort, om Arbejdet egnede sig til Akkord. Da dette ikke er sket, maa Montøren efter at have paabegyndt Arbejdet, om hvilket det ikke er oplyst, at det var uegnet til Akkordarbejde, og idet der ikke under de i Sagen omhandlede Omstændigheder kan lægges afgørende Vægt paa, at Akkordseddel ikke har været udstedt, have Krav paa Udbetaling af Akkordsummen for det paagældende Arbejde. Herefter vil Selskabet være at ikende en Bod stor 150 Kr., der tillige skal tjene Montør Jarlfred til Erstatning for den Del af Akkorden, han ikke fik udført.

Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde udrede med 300 Kr.

Kendelse.

A/S Glud & Marstrands Fabriker bør til Dansk Elektrikerforbund betale en Bod stor 150 Kr.

Sagens Omkostninger udreder de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1671.

Skibstømrere paa Frederikssund Skibsværft.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 17. Oktober 1932 i Sagen Nr. 1671, De samvirkend Fagforbund i Danmark for Dansk Skibstømrerforbund mod Frederikssund Skibsværft.

I en den 1. Marts 1931 mellem Indehaveren af Frederikssund Skibsværft, Kristian Andersen og Dansk Skibstømrerforbund indgaaet Overenskomst hedder det blandt andet i

§ 8

»Værftet maa ikke antage Lærlinge over 18 Aar, og kun 1 Lærling for hver 4 Svende«

og i § 9

... ...

»Opstaar der Uoverensstemmelse mellem Mester og Svende ..... opnaas Enighed ikke, afgøres Tvisten ved Mægling, eventuelt Voldgift. Som Mæglings- og Voldgiftsregler benyttes den af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening og De samvirkende Fagforbund gældende Norm for Behandling af faglig Strid.«

Under nærværende af Klagerne De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Skibstømrerforbund mod Indklagede, Frederikssund Skibsværft, ved dets Indehaver Kristian Andersen anlagte Sag har Klagerne anbragt, at Værftet den 3. Juni d. A. — paa hvilket Tidspunkt det havde 10 Lærlinge og kun 8 Svende — har antaget en ny Lærling.

Efter Klagernes videre Fremstilling angaar Sagen ikke Antallet af de den 3. Juni forud værende Lærlinge, der alle er antagne paa et Tidspunkt, da der var et overenskomstmæssig tilstrækkeligt Antal Svende, men alene den sidstantagne Lærling. Denne Lærling er en ung Grønlænder; det er derfor muligt, at det foreliggende Forhold ikke direkte falder ind under Overenskomstens Bestemmelser, ligesom det er muligt, at der gør sig saadanne særlige Omstændigheder gældende, at Forbundet vil indrømme Værftet Ret til at fortsætte Forholdet. Dette kan imidlertid — hævder Klagerne — først afgøres efter en nærmere Undersøgelse ved faglig Voldgift. Klagerne har derfor under Henvisning til, at Værftet er forpligtet til at underkaste sig Normens Regler og derfor ogsaa forpligtet til at medvirke til Etablering af en faglig Voldgift, paastaaet Spørgsmaalet om, hvorvidt den paagældende Grønlænders Antagelse er overenskomstmæssig berettiget, henvist til Afgørelse ved en faglig Voldgift, hvorhos Klagerne subsidiært, for saa vidt Retten ikke maatte give denne Paastand Medhold, har paastaaet statueret, at der fra Værftets Side foreligger Brud paa Bestemmelsen i Overenskomstens § 8.

Indklagede procederer til Frifindelse. Han har til Støtte herfor anbragt, at der ved Skibsværftet stadig ved Foranstaltning fra Grønlands Styrelse har været anbragt to—tre unge Grønlændere, og at han i Samraad med Styrelsen har givet dem Ophold i sin Familie, ligesom han sørger for deres Beklædning, lader dem faa Privatundervisning m. v., saaledes at de efter tre til fire Aars Ophold og Uddannelse i Danmark kan sendes tilbage til Grønland. Der oprettes ikke nogen Lærekontrakt for dem; de kommer ikke i Arbejde her i Landet som Skibstømrere, og alt udført Arbejde i de sidste 7 Maaneder har været Fiskefartøjer til Lager, som endnu henligger usolgte ved Værftet og kun er fremstillet for at holde nogle af Skibstømrerne fri af Arbejdsløsheden. Under Henvisning hertil gør Indklagede gældende, at de paagældende Grønlændere ikke kan betragtes som Lærlinge i den Forstand, som ligger til Grund for Overenskomstens § 8, og at derfor det heromhandlede Arbejdsforhold falder uden for den nævnte Bestemmelses Ramme.

Efter alt foreliggende maa der gaas ud fra, at der med de paagældende Grønlænderes Anbringels tilsigtes blandt andet en Uddannelse indenfor det under Skibsværftets Arbejdsomraade hørende Fag, og Klagerne skønnes herefter at maatte have et berettiget Krav paa, at det gennem en nærmere Undersøgelse prøves, hvorvidt det etablerede Forhold er overensstemmende med den mellem Parterne gældende kollektive Overenskomst. — Idet denne Prøvelse efter Rettens Opfattelse rettelig bør foregaa ved en faglig Voldgift, vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, og Indklagede maa derfor være pligtig til at yde den fra hans Side i saa Henseende fornødne Medvirken.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af Indklagede.

Kendelse:

Det ovenfor omhandlede Spørgsmaal om, hvorvidt den førommeldte Grønlænders Antagelse er overenskomstmæssig berettiget, henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri. København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 12 * KØBENHAVN DEN 1. JANUAR 1933 * 29. AARGANG

Farvel 1932.

Det Aar, der nu er gaaet, har været et Trængselens Aar for Tusinder og atter Tusinder af danske Arbejderhjem.

Det begyndte med 115,000 Arbejdsløse, og da Julens Klokker ringede Freden ind, var der 162,000 danske Arbejdere, hvis eneste Julegave bestod i Udsigten til Uvirksomhed og bitter Nød.

Aarets Arbejdsløshed fulgtes som altid af meget vidtgaaende Krav fra Arbejdsgiverforeningen, der altid allierer sig med Sulten som Forbundsfælle og søger at trykke de danske Arbejderes Leveniveau ned under Existensgrænsens Minimum.

Exempler fra Lande med lav Arbejdsløn gør intet Indtryk paa Arbejdsgiverforeningens Syn paa, hvad der er anvendeligt til Arbejdsløshedens Bekæmpelse. Deres Bidrag bestaar stedse i Forringelser af den store forbrugende Befolknings daglige Købeevne. Det er blot ubegribeligt, at alle de mange Arbejdsgivere, hvis Existens er afhængig af denne hjemlige Købekraft, kan forliges med Storindustriens Mænd i denne Krig mod Forbrugerhjemmene.

Som det udførligt er skildret i de forskellige Numre af »Arbejderen« i Aarets Løb førte Arbejdsgivernes Krav om 20 pCt. Lønreduktion o. s. v. til en dramatisk højspændt, men særdeles kortvarig Overenskomstsituation.

Vi fik en taalelig, ja, man kan paa Baggrund af samtlige Forhold godt sige ærefuld Fred — takket være Arbejdsgivernes ukloge Taktik — den offentlige Mening — og Fagforbundsledelsernes Evne til at aflæse Situationen rigtigt og smidigt føje deres Handlemaade og Ansvarsfølelse derefter.

Der kan blandt fornuftige Mennesker ikke herske ringeste Tvivl om, at den samme offentlige Mening, der fejede Arbejdsgivernes Krav til Side gennem den skarpeste Fordømmelse, lige saa effektivt havde rejst sig mod Arbejderorganisationerne, dersom disse havde hængt sig i Formaliteter om Afstemninger i Stedet for Realiteterne med de uændrede Arbejdsforhold.

Freden kom og kom hurtigt. Sommeren gik med Forhandlinger om en Række af Arbejdsgivernes Krav og om vore Fordringer om Overarbejde og nedsat Arbejdstid.

Ingen af Parterne har faaet nogen Realitet med hjem fra disse Forhandlinger; og som Forholdene er med den stærke Svækkelse af Arbejdernes Stilling, som den uhyre Arbejdsløshed medfører, ligger i dette Forhandlingsresultat en stærk Tilkendegivelse netop af vore Organisationers Styrke, som har været tilstrækkelig til at hindre Arbejdsgiverne i at vinde de taktiske Fordele, de higede efter.

Aaret, der gik, var ikke noget godt Aar. Det, der kommer, tegner ikke bedre, snarere er der Tegn til, at det gennem de senere Aar Gang paa Gang truende Sammenstød med Arbejdsgiverne ikke lader sig afværge, ligesom der er Tegn til, at særdeles betydende Dele af Storindustrien ikke har været ledet saaledes, at de kan staa Krisen igennem.

Tiden vil bringe Klaring over disse Varsler og afgøre Sagen til den ene eller den anden Side, men selv om det skulde gaa værst, vil den Aand af Samhørighed og Samarbejde, der i 1932 prægede den danske Fagbevægelse og gav sig Udtryk gennem øget og levende Tilslutning til De samvirkende Fagforbund, være Arbejdernes bedste, ja, eneste Værn, og vi føler os overbeviste om ogsaa tilstrækkeligt Værn.

Med dette Ønske bringer vi vore Læsere Takken for det gamle Aar og Haandslaget til det nye.

L e i s.

Fra Fagbevægelsen i U. S. A.

Kongres i den amerikanske Landsorganisation.

Af *A. Kocik*

Den amerikanske Fagbevægelses Organisationsform, dens Taktik og principielle Indstilling afviger i mange Henseender fra de europæiske Fagforeningers. Naar man gennemgaar de Beslutninger, den faglige Landsorganisation i U. S. A. (American Federation of Labor: A. F. of L.) har vedtaget i de senere Aar og hvori der tages Stilling til de vigtige Samfundsproblemer og Foreteelser, forbavses man ofte over, i hvor ringe Grad Opfattelserne er præget af socialistisk Tankesæt. Det er i denne Forbindelse tilstrækkeligt at erindre om Landsorganisationens Stilling til Vandringsspørgsmaalet, Socialpolitiken og navnlig Arbejdsløshedsforsikringen, til Spørgsmaalet om Dannelsen af et selvstændigt Arbejderparti, det internationale faglige Samarbejde og Medarbejdet indenfor Arbejdsbureauet i Genf o. s. v. I alle disse Spørgsmaal indtager de amerikanske Fagforeninger et Standpunkt, som ikke falder sammen med de Synspunkter, der forfægtes af Fagbevægelsen i Europa.

De amerikanske Fagforeningers heltigennem liberalistiske Opfattelser kan i nogen Grad forklares med Medlemmernes Sammensætning og med Gennemsnitsamerikanerens aandelige Indstilling og Tænkemaade. Det er ofte sagt, at de amerikanske Fagforeninger væsentligt repræsenterer »Arbejderaristokratiet«. Dette er for saa vidt ogsaa rigtigt, som deres Medlemmer overvejende bestaar af de faglærte og bedrebetalte Arbejdere. Den amerikanske Landsorganisation tæller kun godt 2½ Million Medlemmer, mens der indenfor Industri, Handel og Samfærdsel i U. S. A. beskæftiges omkring 30 Millioner Lønarbejdere. Det vilde dog være ganske fejlagtigt af disse Tal at ville udlede dens virkelige Anseelse og Indflydelse, thi selv om Organisationsprocenten kun er ringe i Forhold til Arbejdertallet som Helhed, gælder dette ikke med Hensyn til de kvalificerede Arbejderkategorier, hvorfra Fagforeningerne hovedsagelig rekruterer deres Medlemmer. Heri ligger den faglige Landsorganisations Styrke og samtidig Forklaringen paa, at man overalt i Staterne tillægger dens Beslutninger en vis Vægt og Betydning. I mange Tilfælde indtager eller maaske rettere indtog Fagforeningerne en ren Monopolstilling, som satte dem i Stand til at sikre deres Medlemmer de høje Lønninger, som man i Europa altfor ofte og med Urette har været tilbøjelig til at generalisere.

Medens den amerikanske Fagbevægelses Ideologi og praktiske Politik som sagt paa mange Punkter afviger fra Fagbevægelsens i Europa, findes der dog ogsaa Omraader, hvor der hersker fuld Overensstemmelse, saaledes bl. a. med Hensyn til Lønpolitiken og Arbejdstidsspørgsmaalet. De amerikanske Fagforeninger har altid været ivrige Tilhængere af »de høje Lønningers Politik« og er gaaet ind for den saakaldte Produktionsløn, d. v. s. at Lønnen skal forhøjes i Forhold til den stedfindende Produktionsøgning, for paa denne Maade at bevare Hjemmemarkedets Købekraft og sætte Befolkningen i Stand til at aftage den øgede Varemængde. Denne Lønpolitik, som i hvert Fald før Krisen i det store og hele ogsaa fandt Arbejdsgivernes og Myndighedernes Tilslutning, har de ogsaa forsvaret under Krisen. Da Krisen satte ind i 1929, afholdtes paa Initiativ af Præsident Hoover en Sammenkomst af Fagforeningsledere og Storindustridrivende, hvor man drøftede Muligheden for en Imødegaaelse af Krisen og enedes om, at alt burde sættes ind paa at forhindre Lønreduktioner. Omtrent 20 Repræsentanter for de største Industrier forpligtede sig til ikke at indlede nogen Aktion til Gunst for Lønnedsættelser, ejheller skulde de i offentlig Tjeneste beskæftigede Arbejderes og Tjenestemænds Lønninger reduceres. I Begyndelsen blev denne Aftale ogsaa overholdt, og i Løbet af 1930 kunde der da heller ikke spores nogen bestemt Tendens til at reducere Lønningerne. Først i Vinteren 1930—31 begyndte Arbejdsgiverne overalt at forandre Mening i Lønspørgsmaalet, og siden den Tid er Lønnen stadig gledet længere ned, samtidig med, at Arbejdsløsheden antog et hidtil ukendt Omfang. Fagforeningerne har ganske vist protesteret mod Arbejdsgivernes Ordbrud og opfordret Organisationerne til at modsætte sig ethvert Forsøg paa at sænke Lønningerne, men de har dog ikke været i Stand til at forhindre Gennemførelsen af endog betydelige Lønreduktioner, navnlig indenfor de Fag og Industrier, hvor Arbejderne næsten alle er uorganiserede.

Hvad angaar Arbejdstiden er de amerikanske Fagforeninger allerede for Aar siden gaaet ind for 5-Dages-Ugen. De har altid og navnlig i de sidste Kriseaar givet Udtryk for den Opfattelse, at Forkortelsen af Arbejdstiden er et effektivt Middel til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden. Ud fra dette Synspunkt har den i Slutningen af November i Cincinnati afholdte amerikanske Fagforeningskongres opstillet temmelig vidtgaaende Fordringer paa Arbejdstidens Omraade. For alle statsansatte kræves Indførelse af en 30-Timers Arbejdsuge, for Jernbanefunktionærerne en 6 Timers Arbejdsdag. Endvidere besluttedes det at indlede en storstilet Kampagne til Gunst for Indførelse af 6 Timersdagen i Privatindustrien, hvorved man om nødvendigt vil betjene sig af Strejkevaabenet. Eventuelt vil man udpege et bestemt Forbund, der skal agere som Stødtrop (paa samme Maade som Tømrer- og Snedkerforbundet gjorde det i 1897 i Forbindelse med Parolen om 8 Timersdagen). I Kongressens Motivering henvises til, at de tekniske Forbedringer og navnlig Indførelsen af automatiske og halvautomatiske Maskiner nu er saa langt fremskreden, at der selv under Højkonjunkturer ikke vil kunne skaffes Arbejde til alle Arbejdere. Saaledes fandtes der i 1929, da Produktionen havde naaet sit hidtil højeste Punkt, stadig omtrent 2½ Million arbejdsløse i U. S. A. Derfor bør Arbejdstidens Længde tilpasses efter den maskinelle Udvikling i Industrien.

I sin Kamp mod Arbejdsløsheden har A. F. of L. først og fremmest krævet Genbeskæftigelse af de arbejdsløse, samtidig med at den afviste Tanken om en planmæssig offentlig Understøttelse til disse.

Det er iøvrigt betegnende for de amerikanske Fagforeninger, at de, da Krisen satte ind med fuld Kraft og gjorde Millioner Arbejdere arbejdsløse, i første Række appellerede til Arbejdsgiverne om at træffe Foranstaltninger mod Arbejdsløsheden. De stod paa det Standpunkt, at Indehaverne af Produktionsapparatet, som under de gode Konjunkturer indhøstede alle hermed forbundne Fordele, i Krisetider ogsaa er forpligtet til enten at skaffe Arbejde til de ledige Hænder eller sørge for de arbejdsløses Underhold. Baade fra Fagforeningernes og fra privat Side er der fremsat mange Forslag om, hvorledes dette bedst kunde ske. Fagforeningerne, der altid har erklæret sig som bestemte Modstandere af Klassekampen og ikke lagt Skjul paa deres Sympatier for det privatkapitalistiske Produktionssystem, satte ogsaa her deres Lid til det private Initiativ. Den i 1931 afholdte Fagforeningskongres gav saaledes Udtryk for den Opfattelse, at de ca. 3 Millioner amerikanske Arbejdsgivere, saafremt de havde den fornødne gode Vilje, først og fremmest burde sørge for i Vinteren 1931—32 hver at ansætte mindst 1, eventuelt ogsaa flere nye Arbejdere, thi paa denne Maade vilde saa langt det overvejende Flertal af de den Gang 7 Millioner arbejdsløse kunne erholde Beskæftigelse. Man har endvidere fra privat Side forsøgt at bekæmpe Arbejdsløsheden paa den Maade, at der i alle amerikanske Byer nedsattes private Komiteer, væsentlig bestaaende af Repræsentanter for de forskellige Foreninger (deriblandt ogsaa Fagforeningerne) samt private og offentlige Institutioner o. s. v., som havde den Opgave blandt den stedlige Befolkning at agitere for Antagelse af Arbejdskraft henholdsvis for Fremskaffelse af Arbejde. Selvfølgelig førte hverken Appellen til det private Initiativ eller de andre spredte Bestræbelser til noget Resultat. Tværtimod steg Arbejdsløsheden uafbrudt, og Antallet af arbejdsløse i U. S. A. anslaas nu til at ligge omkring 12 Millioner. Den af Arbejderklassens Modstandere i Europa stadig fremsatte Paastand om, at den skærpede økonomiske Krise og den omfattende Arbejdsløshed for en ikke ringe Del skyldes Foreningernes Lønpolitik, Socialdemokratiets Politik samt de tunge sociale Byrder, herunder især Udgifterne til Arbejdsløshedsunderstøttelse, kan ganske simpelt tilbagevises med en Henvisning til Situationen i U. S. A., hvor den økonomiske Tilstand er mindst ligesaa haabløs som i Europa, endskønt disse angivelige kriseskærpede Aarsager slet ikke spiller nogen Rolle i dette Land.

Da det altsaa ikke var muligt at skaffe Arbejde og da der heller ikke udbetaltes offentlig Understøttelse, var de arbejdsløse henviste til den private Velgørenhed. Men efterhaanden udtømtes ogsaa disse Midler, og Tanken om statlig Arbejdsløshedsforsorg antog stadig fastere Former. Baade paa Fagforeningskongressen i 1930 og 1931 forelaa der talrige Forslag, der krævede Indførelse af statlig Arbejdsløshedsforsikring, men disse blev dog forkastede under Henvisning til, at de i England, Tyskland og andre Lande bestaaende Forsikringssystemer med deres Registrerings- og Kontroltvang for de arbejdsløse var amerikanske Arbejdere uværdige og betød et Indgreb i den amerikanske Statsborgers Friheder og nærmest maatte betegnes som offentlige Almisser. For at dæmpe de menige Medlemmers Utilfredshed indeholdt den af Kongressen 1931 vedtagne Beslutning dog en Henvisning til, at Indførelse af en Arbejdsløshedslovgivning kunde blive nødvendigt, saafremt det ikke paa anden Maade lykkedes at komme Arbejdsløsheden til Livs. Under Tryk af den voldsomt øgende Arbejdsløshed og Medlemmernes stigende Utilfredshed er Stemningen imidlertid efterhaanden slaaet helt om, og Landsorganisationens Bestyrelse maatte sluttelig give efter for dette Pres og har i 1932 definitivt udtalt sig til Gunst for statlig Arbejdsløshedsforsikring. Den havde ganske vist ikke udarbejdet et detailleret Forslag til Kongressen, men kun optrukken visse Retningslinier for en saadan Forsikring, hvorefter denne 1) skal gennemføres saaledes, at der tilsikres A. F. of L.s Medlemmer en forsvarlig Understøttelse; 2) at den faglige Foreningsret fuldt ud respekteres; 3) at Arbejderne ikke skal erlægge et direkte Bidrag til en saadan Forsikring og 4) at det skal dreje sig om en obligatorisk Forsikring under de offentlige Myndigheders Ledelse og Kontrol. Disse principielle Retningslinier vandt Kongressens Tilslutning.

Det var iøvrigt dette og andre Spørgsmaal i Forbindelse med den herskende økonomiske Krise, som satte sit Præg paa Kongressens Forhandlinger. Foruden energiske Forholdsregler til Afhjælpning af Arbejdsløsheden fordrede Kongressen Indførelse af en »national Planøkonomi«, endvidere udtalte den sig for en stærkt progressiv Indkomst- og Arveskat samt krævede offentlig Kontrol med Kreditvæsenet og Beskyttelse for Kapitalanbringelser (navnlig for at forhindre en Udvandring af Kapital*). Det er betegnende for denne Kongres, at den i langt større Udstrækning end nogen foregaaende Kongres beskæftigede sig med vigtige Samfundsspørgsmaal og herved tilkendegav Opfattelser, som tidligere ikke var almindelige i Fagforeningskredse. I den Henseende kan den maaske betegnes som et Vendepunkt i den amerikanske Fagbevægelses Historie, og i hvert Fald har den dermed nærmet sig det europæiske Standpunkt. I rammende Ord karakteriserede navnlig Formanden Green det bestaaende Produktionssystem, idet han udtalte, at Arbejdernes Taalmodighed med Hensyn til Produktionslivets Ledelse er til Ende. »Skal vi fortsat tolerere en Samfundsorden, under hvilken 11—15 Millioner Mennesker ikke kan finde Beskæftigelse? I fire Aar har vi forgæves appelleret til Fornuften og den offentlige Mening, nu er Tiden kommen, hvor vi maa sige Verden, at vi ikke længere er til Sinds at tolerere denne utaalelige Tilstand.« De radikale Toner, der lød paa denne Kongres, er et Bevis for, at man begynder at faa Øjnene op for, hvor de virkelige Kriseaarsager og Midlerne til deres Bekæmpelse skal

*) Tidligere anbragte de bedrestillede amerikanske Arbejdere i Reglen deres Sparepenge i Aktier, der nu er saa godt som uden Værdi. Da der i U. S. A. ikke bestaar nogen Art af Alderdomsforsikring eller Alderdomsrente, skulde den opsparede Kapital tjene til Livets Underhold paa de gamle Dage.

søges. Er denne Indsigt først til Stede, vil det sikkert heller ikke vare længe, forinden den amerikanske Fagbevægelse vil forstaa Nytten og Nødvendigheden af et Samarbejde med Fagbevægelsen i de andre Lande indenfor Rammen af Den internationale faglige Central.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos Københavns Asfaltkompagni.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen Torsdag den 1. December forhandledes der om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at Københavns Asfaltkompagni havde opsagt en Lønaftale gældende for en Række specielt uddannede Arbejdere til Ophør den 1. Oktober.

Da Særaftalen havde bestaaet i 14 Aar, forlangte Forbundet, at at Opsigelsen først kunde ske ved Udløb af den almindelige i Faget gældende Overenskomst, hvis Opsigelsestid er 1. Februar.

Ved Mødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Forbundet meddelte, at de vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i Aalborg og Nørresundby.

Paa et Fællesmøde den 7. December behandledes dels en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Arbejdsgiverne ved Losningen af Korn omgik Bestemmelsen om Havnearbejdernes Ret til Udførelse af indenbords Arbejde, samt en Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over en Arbejdsstandsning ved Losningen af M/S »Aiax«, hvilken Arbejdsstandsning ligeledes var foranlediget af Krav om Udførelse af indenbords Arbejde.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed og begge Parter forbeholdt sig at indbringe Sagerne for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd ved Lastning af M/S »Eland« og S/S »Henry« for Fabriken »Norden« i Aalborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 10. December behandledes 2 Klager fra Foreningen af danske Cementfabrikanter, dels over at Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund under Lastningen af M/S »Eland« for Portland Cementfabriken »Norden« havde etableret Arbejdsstandsning i Anledning af en Uoverensstemmelse om Mandskabsantallet, og dels over at Forbundets Medlemmer ved Losningen af S/S »Henry« havde nægtet Betjeningen af 2 roterende Pakkemaskiner, medmindre der opnaaedes Enighed om den af Arbejderne krævede Akkordbetaling.

Paa Mødet opnaaedes Enighed, hvorefter Arbejdsgiverne trak Klagen tilbage.

Arbejdsmænd i Aarhus hos A/S »Vølund«.

Paa Foranledning af, at Arbejdsgiverforeningen havde protesteret mod Lovligheden af et af Dansk Arbejdsmandsforbund overfor A/S »Vølund« fremsendt Strejkevarsel som Følge af en Uoverensstemmelse om Lønningerne ved Opførelse af en Forbrændingsanstalt i Aarhus, afholdtes den 19. December et Fællesmøde, hvor det imidlertid ikke lykkedes at opnaa Enighed.

Arbejdsgiverne vil herefter indbringe Spørgsmaalet om Strejkevarslets Lovlighed for Den faste Voldgiftsret, og Forbundet har udsat Strejkens Ikrafttræden indtil Rettens Kendelse foreligger.

Havnearbejdere i Faaborg.

Paa et Fællesmøde den 21. December behandledes en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at der af Havnearbejdere var nægtet Overarbejde ved Losning i Faaborg Havn.

Der opnaaedes ikke paa Mødet Enighed og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i Haderslev.

Ved et Fællesmøde den 21. December 1932 behandledes i Arbejdsgiverforeningen en Klage over, at Havnearbejdere i Haderslev, trods overenskomstmæssig Aftale, havde foretaget Losning for en udenbys Arbejdsgiver. Der opnaaedes ikke paa Mødet Enighed om Forholdet, og man forbeholdt sig sit Standpunkt med Hensyn til Sagens videre Førelse, hvilket ogsaa var Tilfældet med et Par andre under Mødet fremdragne Spørgsmaal.

Man enedes dog om Fremgangsmaaden med Hensyn til en Klage over Forhold, der staar i Forbindelse med Renskrift af Overenskomsten.

Arbejdsmænd hos Entreprenør Carl Nielsen, Fruens Bøge, Odense.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 21. December behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over at Entreprenør Carl Nielsen, Fruens Bøge, Odense, havde overdraget et Arbejde i Nørre Aaby ved Anlæg af Viadukter over Banen fra Faaborg til Svendborg til Kommunen, der herefter anviste Arbejdsløse til Arbejdet og aflønnede disse med ca. 5 Kr. pr. Dag. Da denne Betaling er i Strid med den gældende Overenskomst, krævede Forbundet, at Entreprenør Nielsen, som paa Trods af Paastanden om Arbejdets Overdragelse til Kommunen, fortsat ledede dette og leverede alle Materialer, skulde respektere Overenskomsten og betale Arbejderne i Henhold til denne. Paa Fællesmødet opnaaedes ikke Enighed og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling med Hensyn til Sagens videre Behandling.

Havnearbejdere i Rudkøbing.

Paa Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over, at der ved Losningen af Damperen »Rugia« i Rudkøbing Havn havde vist sig Vanskelighed ved at faa etableret dobbelt Gæng ved en af Lugerne, afholdtes der den 6. December et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Arbejdsgiverne krævede sig tilkendt en Merudgift blandt andet for Overliggedagspenge.

Der opnaaedes ikke Enighed og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i Svendborg.

Paa Foranledning af Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Arbejdsgivere i Svendborg, efter at have forsøgt at undlade Anvendelse af Winchmann fra Land, havde ladet Losningen tilendebringe i Odense Havn i Stedet for i Svendborg, hvor den var paabegyndt, afholdtes den 6. December et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor der krævedes Erstatning i Anledning af Arbejdsgivernes formentlig ulovlige Disposition.

Arbejdsgiverne protesterede mod Kravets Berettigelse. Sagen endte uden Resultat, idet De samvirkende Fagforbund forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Kulimportørerne i Vejle.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 9. December behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Kulimportørerne i Vejle nægtede at overholde den i Overenskomsten fastsatte Betaling for Aflæsning af Kul, og praktiserede den Ordning, at de entrerede med forskellige Automobilejere om Udkørsel og Aflosning.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed og Forbundet forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Bogbindere hos forskellige Mestre i Odense.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 22. December behandledes en Klage fra Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinsen over, at Bogbinderforbundets Medlemmer i Odense kollektivt havde nægtet at udføre Overarbejde. Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Gartnere ved Statens Lysthaver.

Ved et Møde i Landbrugsministeriet den 2. December forhandledes der under Ledelse af Landbrugsministeren om en Overenskomst for Dansk Gartnerforbunds Medlemmer, beskæftigede i Statens Lysthaver under Indenrigsministeriet, Undervisningsministeriet og Landbrugsministeriet.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om en Overenskomst, hvori fastsættes Løn, Arbejdstid, Ferie og Betaling for en Række Ekstraarbejder.

Gartnerforbundet opnaaede herigennem overenskomstmæssige Forhold for Arbejdsomraadet, som det igennem meget lang Tid har været kæmpet for.

Arbejdslønnen i Industrien m. v.

April Kvartal 1932.

Siden April 1918 har der paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, i Statistiske Efterretninger været meddelt kvartalsvise Opgørelser over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1932, Nr. 14.

For April Kvartal 1932 er, for de større Hovedgrupper af Arbejdere, Fortjenesten angivet i nedenstaaende Tabel. Fra Januar til April Kvartal er der med uforandrede overenskomstmæssige Lønsatser normalt en mindre Stigning i den gennemsnitlige Timefortjeneste, særlig for Københavns Vedkommende, hovedsagelig paa Grund af Stigning i saavel det beskæftigede Antal Arbejdere i Byggeindustrien som i Timefortjenesterne for en Del Byggefag, i hvilke Fag Fortjenesten ligger forholdsvis højt i København. Da samtlige Overenskomster i Begyndelsen af 1932 blev forlænget uforandret, skulde man derfor vente nogen Stigning i den gennemsnitlige Timefortjeneste fra Januar til April Kvartal. Naar dette dog ikke er Tilfældet, skyldes det overvejende den stedfundne Nedgang i Byggevirksomheden, som bevirkede, dels at Beskæftigelsen i Byggefagene i København ikke var større i April end i Januar Kvartal, og dels at de gennemsnitlige Timefortjenester i disse Fag var en Del lavere i April end i Januar Kvartal.

Gennemsnitlig Timefortjeneste, beregnet paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Antal Arbejdere pr. 30/6 1932	Gennemsnitlig Timefortjeneste (med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal)				
		April Kv. 1932	Jan Kv. 1932	Okt. Kv. 1931	Juli Kv. 1931	April Kv. 1931
		Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.
København						
Faglærte Arbejdere.....	18064	170	173	181	176	175
Ufaglærte —	16629	139	139	145	143	140
Ialt Mænd...	34694	155	156	164	160	158
Kvindl. Arbejdere.....	14056	89	89	89	90	90
Samtl. Arbejdere.	48750	137	137	144	143	141
Provinsen						
Faglærte Arbejdere.....	15184	139	139	142	141	141
Ufaglærte —	21241	121	120	123	122	121
Ialt Mænd...	36425	128	128	131	130	129
Kvindl. Arbejdere.....	8526	81	81	81	81	80
Samtl. Arbejdere.	44951	120	119	123	122	122
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere.....	33249	156	158	164	160	159
Ufaglærte —	37870	129	129	133	131	129
Ialt Mænd...	71119	141	143	147	144	143
Kvindl. Arbejdere.....	22582	86	86	86	87	86
Samtl. Arbejdere.	93701	129	129	134	133	132

Sammenlignet med April Kvartal i Fjor var den gennemsnitlige Timefortjeneste i April Kvartal i Aar noget lavere, hvilket dels skyldes den ovenfor omhandlede Nedgang i Byggevirksomheden, dels at de i Foraaret 1931 for en Række Fag foretagne Lønnedsættelser (jfr. Statistiske Efterretninger 1931, Nr. 39) kun havde virket i ca. to Trediedel af April Kvartal 1931.

Med Hensyn til Lønningerne i de enkelte Fag skal henvises til den for Aaret 1931 meddelte Oversigt i Statistiske Efterretninger 1932, Nr. 14.

Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester, samt at disse ikke inkluderer Tillæg for Overarbejde o. l. Ligesom for Januar Kvartal (jfr. Statistiske Efterretninger 1932, Nr. 36) er der for April Kvartal foretaget Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold, og Tillæget pr. Time for samtlige Arbejdere som Helhed udgjorde henholdsvis 0,8 og 0,2 Øre. I April Kvartal udgjorde Antallet af Overarbejdstimer 1,8 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

Arbejdsløsheden

blandt organiserede Arbejdere i forskellige Fag

i Oktober og September 1932 og 1931.

(Efter Statistiske Efterretninger)

Fag	Ant. Arbejd. pr. Okt. 1932	Arbejdsløshedsprocent			
		1932		1931	
		Oktbr.	Sept.	Oktbr.	Sept.
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 580	35,7	32,5	26,7	22,9
Sukkervare-, Chocolade- og Biscuitarbejdere.....	1 495	8,2	11,4	3,3	5,1
Bryggeriarbejdere m. fl. ..	5 956	18,3	12,5	9,4	6,6
Slagteriarbejdere.....	8068	14,6	12,6	6,8	5,5
Tobaksarbejdere	8 032	18,8	19,3	13,0	11,3
Tekstilarbejdere.....	10 453	7,7	7,8	6,4	10,4
Skræddere	9 866	17,5	17,1	6,9	10,6
Hattearbejdere.....	1 372	20,7	15,2	16,7	9,9
Skotøjsarbejdere	4 019	17,0	16,9	10,5	8,9
Murere	8 358	47,3	43,4	12,6	1,2
Hustømrere.....	7 734	51,7	45,6	16,5	5,8
Snedkere.....	8 725	46,1	46,2	13,0	10,7
Malere	6 313	46,7	39,1	17,1	5,8
Sadelmagere og Tapetserere	1 914	28,1	36,8	9,4	12,3
Træindustriarbejdere.....	4 103	35,7	33,1	19,3	13,6
Karetmagere	1 211	42,3	37,5	17,7	13,9
Keramikere	1 351	15,8	20,0	10,4	8,7
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.....	1 229	29,4	34,6	18,0	23,4
Blikkenslagere.....	1 960	31,5	29,6	8,9	3,8
Smede- og Maskinarb.....	29 962	41,0	38,4	25,1	19,8
Formere	1 971	52,6	49,3	34,7	34,5
Elektrikere	2 908	29,7	30,1	5,6	7,6
Papirindustriarbejdere.....	1 449	4,0	3,7	1,9	1,9
Bogbindere.....	3 718	22,0	24,6	13,8	15,2
Typografer	6 081	18,4	18,1	12,3	11,9
Handels- og Kontormedhj.	14 880	16,1	14,9	8,5	7,4
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.....	104 577	34,3	31,5	18,4	13,1
Murerarbejdsm. i Københ..	1 660	50,1	43,3	14,6	5,0
Landarbejdere	16 000	41,8	41,0	8,8	5,3
Sømænd	3 770	29,8	32,5	21,0	21,0
Søfyrbødere	2 186	35,8	39,2	28,2	27,7
Kedel- og Maskinpassere .	2 268	9,8	10,4	6,3	5,7
Kvindeligt Arbejderforbund	10 676	33,3	24,1	16,0	16,1
Andre Fag	20 477	30,0	28,2	16,8	12,5
Ialt...	319 322	31,8	29,6	15,8	12,1

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1674.

Murersvende i Rønne hos Bygmester Johs. Hansen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. November 1932 i Sag Nr. 1674: Murerforbundet i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og denne igen for Bygmester Johs. Hansen, Rønne.

I den mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Murerforbundet i Danmark gældende Overenskomst fastsættes det i § 9, at alt nyt Arbejde udføres i Akkord, hvorhos det hedder i § 11, at Parterne er enige om, at det skal betragtes som Brud paa Overenskomsten, hvis de kontraherende Parter eller deres Medlemmer lader udføre Arbejde eller arbejder paa andre Vilkaar (Akkord- og Timelønsvilkaar), end de i nærværende Overenskomst anførte.

Bygmester Johs. Hansen, Rønne, der baade er Medlem af Centralforeningen og af Bornholms Tømrer- og Snedkermesterforening, beskæftiger ved Opførelse af Bygninger saavel Murersvende som Tømrer- og Snedkersvende; han driver desuden Skæreri og Forretning med Tømmer og Bygningsartikler.

I Foraaret 1932 opførte Johs. Hansen to Smaahuse med Salg for Øje paa nogle Grunde, han ejede i Knudsker Kommune, og medens Tømrer- og Snedkerarbejdet udførtes af Svende, der arbejdede direkte for Johs. Hansen, der tillige leverede Murermaterialierne til Husene, overdrog han for en fast Pris Arbejdet med Muringen til en uorganiseret, paa Stedet boende Landhaandværker, der tidligere har haft Overenskomst med Murerforbundet.

Idet Forbundet under nærværende Sag anfører, at Johs. Hansen ved den benyttede Fremgangsmaade har faaet Arbejdet udført billigere, end hvis han selv havde ladet Arbejdet udføre med Svende efter Overenskomstens Tariffer, idet den uorganiserede Mester ikke har overholdt Overenskomstens Betalingsbestemmelser, har det indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen og denne igen for Bygmester Johs. Hansen og paastaaet den af ham benyttede Fremgangsmaade kendt ulovlig som værende i Strid med Overenskomsten og ham paalagt Bod for det saaledes begaaede Brud.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse.

Til Støtte for deres Paastand anfører Klagerne, at Johs. Hansen efter Overenskomstens § 9 er pligtig at give Arbejdet i Akkord og efter § 11 pligtig at sørge for, at Overenskomsten overholdes for alt Arbejde, hvad enten han selv udfører det eller overlader det til en anden. Det er derfor en Omgaaelse, naar Johs. Hansen træffer Aftale med en uorganiseret Mester om Arbejdets Udførelse for en vis Pris, og denne ikke overholder Overenskomstens Tarifbestemmelser. Mesteren deltog vel selv i Murerarbejdet, men havde til Hjælp Folk, der ikke betaltes paa overenskomstmæssig Maade,

bl. a. en 19aarig Søn, der havde endt sin Læretid. Ordningen tilsigtede alene at trykke Tariffens Priser ned, hvad ogsaa fremgaar af en Skrivelse af 14. August 1932 fra Formanden for Sammenslutningen af Arbejdsgivere paa Bornholm, hvori udtales, at den af Johs. Hansen benyttede Fremgangsmaade uden Tvivl vil danne Skole.

De Indklagede har herimod anført, at den trufne Ordning er et fuldt legitimt Forhold, og at Johs. Hansen ikke har handlet i Strid med Overenskomstens §§ 9 og 11. Johs. Hansen, der ellers selv benytter Murersvende, mente ikke paa det paagældende Tidspunkt selv at kunne udføre Murerarbejdet og overdrog det derfor til en uorganiseret Mester paa Stedet, der ofte selv bygger, og han opnaaede derved tillige at faa Arbejdet billigere end hvis han selv skulde ladet det udføre paa de i Fagets Overenskomst fastsatte Løn- og Arbejdsvilkaar. Johs. Hansen, der er undergivet Overenskomstens Bestemmelser, naar han selv udfører Arbejdet, er ikke afskaaret fra som Bygherre at overdrage en Del af et Arbejde til en anden Mester i Faget for en fast Pris, og ved hvem og paa hvilke Vilkaar denne udfører Arbejdet, maa være ham uvedkommende. Saavidt Johs. Hansen véd, er Mesterens Søn ikke — som af Klagerne anført — udlært, og det er ikke godtgjort, at der foreligger nogen Betaling under Tariffen, idet Mesteren selv maa bestemme, hvilken Betaling han skal have for sit eget Arbejde.

Det er ikke af Klagerne paastaaet, at Aftalen mellem Johs. Hansen og den uorganiserede Mester ikke er af reelt Indhold. Herefter kan Overenskomsten alene gælde for Johs. Hansen, naar han selv optræder som Arbejdsgiver, men ikke, naar han reelt overdrager Udførelsen af en Del af Arbejdet til en anden som en Slags Entreprise. Forbundet maa i et saadant Tilfælde holde sig til den Mester, hvem Arbejdet er overdraget til. At gøre Johs. Hansen ansvarlig for om den Mester, til hvem han overdrager et Arbejdes Udførelse, betaler efter en Overenskomst, der ikke gælder for vedkommende Mester, finder Retten ikke Hjemmel for i Overenskomstens § 11.

De Indklagede vil allerede af denne Grund være at frifinde, hvorhos Sagens Omkostninger findes at burde udredes af Klagerne.

Kendelse.

De Indklagede Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og denne igen for Bygmester Johs. Hansen bør for Tiltale af Klagerne, Murerforbundet i Danmark, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 1678.

Landarbejdere hos Lensgreve J. Wedell Wedellsborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. Oktober 1932 i Sag Nr. 1678: De samvirkende Fagforbund for Landarbejderforbundet i Danmark mod Lensgreve J. Wedell, Wedellsborg.

Ved Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. Juli 1932 i Sag Nr. 1596 blev det statueret, at Lensgreve J. Wedell, Wedellsborg, som tidligere Medlem af den i 1922 opløste fynske Afdeling af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug stadig er undergivet Septemberforliget, og at han som Følge heraf havde været ubeføjet til — efter at den mellem ham og Landarbejderforbundet indgaaede Lønoverenskomst var udløbet ifølge Opsigelse til 1. Maj 1931 — uden om Forbundet kollektivt at nedsætte de ved Overenskomstens Udløb faktisk bestaaende Lønningsforhold. Medens Retten efter Omstændighederne fandt det betænkeligt at tilpligte Grev Wedell at efterbetale, hvad der som Følge af den skete Nedsættelse var blevet udbetalt for lidt i Løn, blev han kendt pligtig til fra Kendelsens Afsigelse paa ny at aflønne de paagældende Landarbejdere i Overensstemmelse med »Maribo-Overenskomsten«, indtil han paa lovlig Maade havde frigjort sig.

Fra Kendelsens Dato — 9. Juli — er de paa Kontrakt fast antagne Landarbejdere paa Wedellsborg Gods blevet lønnet efter nævnte Overenskomst; derimod ikke de i Skovbruget beskæftigede Arbejdere, og en Henvendelse fra Landarbejderforbundet, der for Skovarbejderne krævede den overenskomstmæssige Betaling af 67 Øre pr. Time i Stedet for 55 Øre, blev afvist med den Motivering, at Den faste Voldgiftsrets Kendelse efter Ordlyden kun gjaldt Landarbejderne, selv om den i Princippet ogsaa maatte angaa Skovarbejdere med lignende kontraktlige Forhold, og at den ikke kunde gælde løse Arbejdere, hvad Skovarbejderne var alene med Undtagelse af Skovkusken, som derfor ogsaa indtil videre lønnedes efter Overenskomsten.

Dernæst har man fra Godsets Side foretaget det Skridt, at man ved Genantagelse af Skovarbejdere — efter den sædvanlige Standsning i Sommertiden — har stillet som Betingelse, at hver enkelt Arbejder underskrev en Kontrakt, hvorefter han til enhver Tid aflønnes med de for Skovdistriktet gældende Arbejdspriser. Samtidig blev der givet hver enkelt af de faste Landarbejdere, der bor i Godsets Tjenestehuse, Opsigelse med det i deres Kontrakter fastsatte Varsel af 3 Maaneder til 1. November, idet det samtidig blev meddelt dem, at de kunde fortsætte, hvis de vilde indgaa paa nye Kontrakter.

Ogsaa mod disse Foranstaltninger har Landarbejderforbundet protesteret uden Resultat.

Under denne Sag har nu De samvirkende Fagforbund paa Landarbejderforbundets Vegne indklaget Lensgreve J. Wedell, Wedellsborg, idet de gør gældende, at det saavel i Skovbrug som Landbrug passerede er i Strid med Den faste Voldgiftsrets ovennævnte Kendelse og med Septemberforliget, og derfor paastaar Indklagede kendt pligtig

1) at annullere samtlige de til de faste Landbrugsarbejdere givne Opsigelser, 2) at afstaa fra at kræve overenskomststridige Kontraktvilkaar som Betingelse for Adgang til Arbejde saavel i Skovsom Landbrug og at annullere, hvad der i saa Henseende, inden der afsiges Kendelse i nærværende Sag, maatte være indgaaet af Arbejderne under en Nødssituation, og 3) at efterbetale Skovbrugsarbejderne for Tiden fra 9. Juli d. A., til Kendelse i nærværende Sag afsiges, hvad de maatte være underbetalte i Forhold til den mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og Landarbejderforbundet for Tidsrummet gældende Skovbrugsoverenskomst. Endvidere nedlægges Paastand om Bod.

Indklagede har paastaaet sig frifundet paa alle Punkter. Han gør gældende, at han, selv om han er undergivet Septemberforliget, ikke længere er bundet ved nogen Overenskomst med Landarbejderforbundet og ifølge Den faste Voldgiftsrets Kendelser er berettiget til med hver enkelt af sine Arbejdere at indgaa de Overenskomster, som han kan blive enig med dem om, naar han blot ikke kollektivt nedsætter de bestaaende Lønningsforhold. Der henvises herved særlig til Rettens Kendelse i Sag Nr. 1589 angaaende Gisselfeld Kloster.

Indklagede afviser derhos som ubeføjet enhver Paastand om, at de nye Overenskomster skulde være indgaaet under noget Pres fra Godsets Side. Dette staar i det bedste Forhold til sine Arbejdere, der har mange Fordele, for Eksempel med Hensyn til Køb af Naturalier, og som hellere end gerne vil fortsætte paa de af Godset tilbudte Vilkaar.

Hvad først angaar den fordrede Efterbetaling til Skovarbejderne bemærkes, at det ved Proceduren i Sag Nr. 1596 var en udtrykkelig Forudsætning, at Sagens Udfald skulde være afgørende ogsaa for Skovarbejderne, samt at der ikke er nogen Hjemmel til at gøre Forskel mellem faste og løse Arbejdere. Indklagede maa derfor være pligtig at efterbetale den omhandlede Løndifference til Landarbejderforbundet.

Med Hensyn til de skete Opsigelser og de indgaaede nye Kontrakter maa det dernæst bemærkes, at naar der tilsigtes og i Virkeligheden ogsaa gennemføres en ensartet Lønnedsættelse for en vis Gruppe af Arbejdere, taber dette Skridt ikke sin kollektive Karakter alene derved, at der oprettes et særskilt Dokument for hver enkelt Arbejder. Men efter Rettens Mening er det her, hvor de enkelte Kontrakter alene henviser til de af Godset fastsatte Arbejdspriser, netop en kollektiv Nedsættelse, der er forberedt. Af Kendelsen i Sag Nr. 1596 følger imidlertid, at en saadan Nedsættelse netop ikke kan foretages af Indklagede uden efter en Frigørelse ɔ: en lovlig varslet Arbejdsstandsning.

Medens Retten herefter i det væsentlige maa give Klagerne Medhold, vil disses Paastande dog ikke uden videre kunne tages til Følge. De foretagne Opsigelser af de faste Landarbejdere kan nemlig ikke i og for sig kendes ulovlige, men Opsigelserne vil, da Kontrakterne ogsaa omfatter Lønforholdene, ikke kunne træde i Kraft, uden at de suppleres med en over for Forbundet varslet Arbejdsstandsning.

Der findes efter Omstændighederne ikke Anledning til at paalægge Indklagede nogen Bod, hvorimod han findes at burde udrede Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Indklagede, Lensgreve J. Wedell, Wedellsborg, bør til Landarbejderforbundet i Danmark betale de Beløb, hvormed de paa Wedellsborg Gods beskæftigede Skovarbejdere er underbetalt i Forhold til Maribo-Overenskomsten for Tiden fra den 9. Juli d. A. til Dato.

De af Indklagede over for Godsets faste Landarbejdere afgivne Opsigelser saavel som de med Landbrugs- eller Skovarbejdere indgaaede nye Overenskomster vil kun kunne træde i Kraft efter en lovlig varslet Arbejdsstandsning.

Sagens Omkostninger betales af Indklagede med 300 Kr.

I det vi takker samtlige Organisationer, der er tilsluttet De samvirkende Fagforbund, for godt Samarbejde i det forløbne Aar, udtaler vi Ønsket om ubrydeligt Sammenhold i det kommende Aar. Vi er inde i alvorlige og strenge Tider, hvor Sammenhold er mere paakrævet end nogensinde, og udtaler Haabet om, at de Organisationer, der endnu staar udenfor De samvirkende Fagforbund, maa tilslutte sig det fælles Samarbejde.

Glædeligt Nytaar.

Forretningsudvalget.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION: Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 13 * KØBENHAVN DEN 15. JANUAR 1933 * 29. AARGANG

Den faglige Situation.

I »Arbejderen«s Nr. 10 for 1. December redegjorde vi for den faglige Situations Udvikling til og med Mødet imellem de to Hovedorganisationers Forretningsudvalg den 2. December.

Parterne havde her over for hinanden markeret deres Stillinger, men Mødet sluttede med et Tilbud fra Arbejdsgiverforeningen om at give vore Organisationer Lejlighed til at forhandle om andre Bestemmelser i Overenskomsterne end Lønnen og Arbejdstiden, der jo er de brændende Punkter i Aarets faglige Situation.

De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg har behandlet denne Henstilling paa et Møde, men naaede hurtigt til den Opfattelse, at der intet reelt eller afgørende var at naa ad denne Vej. Slaget maatte staa mellem de rene Principer, »Lønreduktioner eller Arbejdstidsnedsættelser«, saaledes som dette klart og koncist var kommet frem ved Drøftelserne den 2. December.

Arbejdsgiverforeningen har den 6. Januar holdt Forretningsudvalgsmøde og holdt Revue over Opsigelserne, der prompte og uden Slinger er indløbet i Henhold til Parolen fra Arbejdsgivernes Generalforsamling i Oktober f. A.

Derpaa indkaldtes Foreningens Hovedbestyrelse til Møde Fredag den 13. ds., medens der var ansat Fællesmøde mellem vort og Arbejdsgiverforeningens Forretningsudvalg Dagen før, altsaa den 12. ds.

Forinden — Onsdag den 11. Januar — havde Statsministeren en Konference med Repræsentanter for de to Hovedorganisationers øverste Ledelse og fremsatte herunder en Henstilling til begge Parter om at medvirke til en fredelig Afvikling af Overenskomstsituationen, idet Statsministeren fremhævede, at en Arbejdsstandsning vilde virke ødelæggende paa de Bestræbelser til Fremme af Produktionen, der kan tænkes iværksat af Rigsdagen.

Paa Fællesmødet tog man paa ny en Dyst om Anskuelserne, der skiller Vandene; men medens Arbejdsgiverne i December stærkest talte om den udenlandske Konkurrence, var det nu de uorganiserede Arbejdsgivere, der var blevet til den Sten paa Vejen, som skulde have Skyld for at vælte det store Læs.

Vore Repræsentanter fastholdt deres Argumenter imod Lønreduktionernes Anvendelighed som arbejdsskabende Faktor og pegede paa, at den stedfundne Forskydning i Valutakurserne absolut udelukkede Udlandets Konkurrence, medens de uorganiserede Arbejdsgivere kun var den ogsaa fra tidligere Kriser kendte Foreteelse.

Valutaforholdenes Udvikling, specielt de seneste Dages svingende Kronekurser, alle internationale Efterretninger om Amerikas og Tysklands Stilling til Guldmøntfoden, de internationale Drøftelser om Arbejdstidsforholdene o. s. v. fremførtes af vore Folk som lige saa mange Grunde til at afvente Begivenhederne, i Stedet for at drive Katastrofepolitik. — Det nyttede intet!

Arbejdsgiverne krævede, at vi skulde gaa til Forhandling om Lønreduktioner, thi saadanne »*skulde og maatte de have*«, erklærede deres Formand.

Svaret fra vor Side var et Nej, underbygget med alle de saglige Grunde, der var fremført, og dermed skiltes Parterne.

Hvad der siden er sket, er kendt af alle vore Læsere! Arbejdsgiverforeningen har sendt os 1ste Lockoutvarsel, og det maa vel anses for afgjort, at 2det Varsel er placeret, naar disse Linier læses.

Nedenfor gengiver vi de Meddelelser, som Arbejdsgiverne sendte os og Statsminister Stauning efter deres Hovedbestyrelsesmøde.

Meget tyder saaledes i Øjeblikket paa, at Storkampen kommer, og vore Organisationer bør holde sig rede til at tage den.

Arbejdsgiverforeningens første Lockoutvarsel fremsendtes i en saalydende Skrivelse:

Anbefalet. København, d. 13. Jan. 1933.

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Vor Hovedbestyrelse har i sit Møde Dags Dato drøftet saavel den af Statsministeren fremsatte

Henstilling som hele den foreliggende Arbejdssituation og tilstillet Statsministeren en Skrivelse, hvoraf Genpart vedlægges.

Som Udtryk for sin Bedømmelse af Arbejdssituationen henviser Hovedbestyrelsen dels til det i ovennævnte Skrivelse anførte, dels til den udførlige Begrundelse for Nødvendigheden af, at Fagene indretter sig i Overensstemmelse med den foreliggende vanskelige Erhvervssituation saaledes som fremsat af vor Hovedbestyrelse i Skrivelse af 18. November f. A., hvori vi fremførte vort Forslag til en almindelig Reduktion af Arbejdslønningerne.

Det ærede Forretningsudvalg har ikke kunnet tiltræde dette Forslag, men har ment, at vore Medlemmer i Arbejdsfredens Interesse bør leve videre paa de ganske uholdbare Arbejdsvilkaar, der bydes dem i de nugældende Overenskomster.

Disse Vilkaar kan vor Hovedbestyrelse ikke acceptere, og da det efter den gældende Retspraksis ikke er tilstrækkeligt til at frigøre sig for Overenskomsterne, at Fagene som allerede sket opsiger disse, men da der til endelig Frigørelse ogsaa udkræves Varsling og Iværksættelse af en Arbejdsstandsning, tillader vi os herved at meddele, at vi agter at forelægge vor kompetente Forsamling Forslag om, at der hos Fag, hvis Overenskomster udløber i Tiden til og med 1. Maj d. A., iværksættes Arbejdsstandsning over for Medlemmer af Forbund, tilsluttede De samvirkende Fagforbund i Danmark, i det Omfang, den kompetente Forsamling i øvrigt maatte fastsætte.

P. F. V.

Julius Madsen.

/Carl Plum.

Arbejdsgiverforeningens Skrivelse til Statsministeren havde følgende Ordlyd:

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

København, den 13. Januar 1933.

Hr. Statsminister Th. Stauning.

Under den Konference, der fandt Sted Onsdag den 11. ds., hvori Statsministeren opfordrede Hovedorganisationerne til at medvirke til en fredelig Afvikling af Overenskomstsituationen under Fremhævelse af, at en Arbejdsstandsning vilde virke ødelæggende paa de Bestræbelser til Fremme af Produktionen, der kan tænkes iværksat af Rigsdagen, oplyste Arbejdsgiverforeningens Formand, at der den 12. ds. skulde afholdes et Møde mellem Hovedorganisationernes Forretningsudvalg til Drøftelse af Overenskomstsituationen.

Ved dette Møde paakaldte Arbejdsgiverforeningen Arbejderorganisationernes Medvirken til en hurtig og fredelig Løsning af Overenskomstsituationen og foreslog Fagforbundene at optage en Realitetsdrøftelse af vort Forslag om en 20 pCt.s Lønreduktion, der er stillet for dog i nogen Grad at søge udlignet den betydelige Forskel, der selv efter den danske Krones Fald er mellem Lønningerne her og i det med os konkurrerende Udland.

De samvirkende Fagforbund afviste imidlertid enhver Forhandling om Lønreduktion, og det til Trods for, at Arbejdernes Fortjeneste i Tidsrummet fra 1914 til nu er steget med 160 pCt., medens Pristallet for Livsfornødenheder i samme Tidsrum kun er steget med 55 pCt., og der i Perioden siden 1927 overhovedet ikke har fundet nogen almindelig Regulering Sted i Henhold til det faldende Pristal.

Under disse Omstændigheder endte Mødet mellem Hovedorganisationernes Forretningsudvalg uden Resultat, og et nyt Møde blev ikke aftalt.

Vi har derefter i Dag gjort vor Hovedbestyrelse bekendt med Statsministerens Henstilling og med Forløbet af det i Gaar afholdte Møde, og paa Grundlag heraf har Hovedbestyrelsen underkastet Situationen en indgaaende Drøftelse. Som Afslutning paa sine Overvejelser udtalte Hovedbestyrelsen sin alvorlige Beklagelse over Arbejderorganisationernes Stilling til den foreliggende Situation. Det er uomtvisteligt, at de Bestræbelser, Dansk Arbejdsgiverforening udfolder for at faa Lønniveauet tilpasset efter de forhaandenværende Forhold, ganske falder sammen med de Bestræbelser, der fra anden Side gøres for at raade Bod paa den herskende Krise, og med Bestræbelserne for Fremskaffelse af nye Arbejdsmuligheder, idet vor Hovedbestyrelse maa anse det for en Selvfølge, at det vil være uforsvarligt, at Staten iværksætter større Arbejder, før en Lønreduktion har fundet Sted.

Da vore Medlemmer i Kraft af deres Sympati for velordnede Overenskomstforhold og deres Respekt for de afsluttede kollektive Overenskomster er yderst vanskeligt stillede og i mangfoldige Tilfælde trænges ud af uorganiserede Arbejdsgivere, der kan faa Arbejdskraft til Lønninger 30 à 40 pCt. under dem, vore Medlemmer skal betale, anser Hovedbestyrelsen en Lønreduktion for uomgængelig nødvendig, hvis det overhovedet skal være muligt at opretholde det kollektive Overenskomstsystem.

Da Arbejderne bestemt nægter at deltage i Forhandlinger om en Lønreduktion, kan fortsatte Bestræbelser for at opnaa en fredelig Ordning ikke føre til noget Resultat. I Overensstemmelse med den gældende Retspraksis staar der da Arbejdsgiverne kun een Vej aaben, og vor Hovedbestyrelse har derfor vedtaget at iværksætte Foranstaltninger til at frigøre Arbejdsgiverne for de opsagte Overenskomster. Til Hr. Statsministerens Orientering tillader vi os at vedlægge Genpart af vor Skrivelse af D. D. til De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Hovedbestyrelsen har samtidig besluttet at indkalde en ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 20. Januar.

Med Højagtelse.

Julius Madsen.

/Carl Plum.

Den 16. internationale Arbejdskonference i Genève 1932.

I.

Den XVI. internationale Arbejdskonference afholdtes i Genève i Tiden fra 12. April til 30. April 1932.

Paa Konferencens Dagsorden stod følgende fire Spørgsmaal:

1) Ophævelse af Arbejdsanvisningskontorer, som tager Betaling. (Første Behandling.)
2) Invaliditets-, Alderdoms- og Efterladteforsikring. (Første Behandling.)
3) Lavalderen for Børns Arbejde i ikke-industrielle Erhverv. (Anden Behandling.)
4) Partiel Revision af Konventionen angaaende Beskyttelse mod Ulykkestilfælde for Arbejdere, som er beskæftiget med Lastning og Losning af Skibe.

Foruden disse fire Spørgsmaal, som udgjorde Konferencens officielle Dagsorden, behandlede Konferencen forskellige andre Spørgsmaal:

5) Ændringer i Konferencens Reglement.
6) Direktørens Rapport.
7) Undersøgelse af de af Regeringerne i Henhold til Fredstraktatens Art. 408 afgivne Rapporter angaaende ratificerede Konventioner.
8) Forskellige for Konferencen fremsatte Forslag til Resolutioner.

Konferencens Sammensætning.

Paa Konferencen var repræsenteret 49 Stater, heraf Mexico for første Gang.

Antallet af Delegerede udgjorde 148, nemlig 85 Regeringsrepræsentanter, 32 Arbejdsgiverrepræsentanter og 31 Arbejderrepræsentanter. Hertil sluttede sig 188 tekniske Raadgivere, saaledes at i alt 337 Personer officielt var anmeldt som Deltagere i Konferencen.

Af de 148 Delegerede havde dog den norske Arbejdsgiverrepræsentant ikke Stemmeret som Følge af, at de norske Arbejdere, som ved de foregaaende Konferencer, ikke havde ladet sig repræsentere paa Konferencen. Det i Henhold til Fredstraktatens Art. 403 fornødne Antal Stemmer til Beslutningsdygtighed var herefter 74.

Af de Stater, som ikke er Medlemmer af den internationale Arbejdsorganisation, havde Tyrkiet og Ægypten sendt Observatører til Konferencen.

Den danske Delegation til Konferencen havde følgende Sammensætning.

Regeringsrepræsentanter og Raadgivere for disse:

Finansminister C. V. Bramsnæs, M. L., Delegationens Formand; Departementschef i Socialministeriet R. Lassen, Repræsentant; Sekretær i Socialministeriet A. Guldager Petersen, Raadgiver, tillige Delegationens Sekretær.

Arbejdsgiverrepræsentant og Raadgiver for denne:

Direktør H. C. Ørsted, Repræsentant; Fuldmægtig A. L. Østerberg, Suppleant og Raadgiver.

Arbejderrepræsentant og Raadgiver for denne:

Formand for De samvirkende Fagforbund, Folketingsmand Vilh. Nygaard, Repræsentant; Forretningsfører for Dansk Landarbejderforbund Oscar Levinsen, Suppleant og Raadgiver.

Da Fuldmægtig, nu Direktør Østerberg, blev forhindret i at deltage i Konferencen, var Arbejdsgiverne under hele Konferencen alene repræsenteret ved Direktør Ørsted.

Konferencens Præsidium.

Konferencens Aabningsmøde indlededes af Styrelsesraadets Formand, Professor Maheim, som mindedes de siden sidste Konference ved Døden afgaaede betydende Deltagere i Arbejdsorganisationens Arbejde, Arthur Fontaine, Mgr. Nolens og François Sokal.

Paa Forslag af den finske Regeringsrepræsentant, Mannio, valgte Konferencen derefter enstemmigt den canadiske Regeringsrepræsentant, Robertson, tidligere canadisk Arbejdsminister, til Præsident for Konferencen.

Til Vicepræsidenter valgtes den svenske Regeringsrepræsentant Hammarskjöld, den østrigske Arbejdsgiverrepræsentant Schmidt, og den hollandske Arbejderrepræsentant, Kupers.

Til Præsidenter for henholdsvis Regerings-, Arbejdsgiver- og Arbejdergruppen blev af de paagældende Grupper valgt den ungarske Regeringsrepræsentant, de Márffy-Montuano, den danske Arbejdsgiverrepræsentant, Direktør Ørsted, og den belgiske Arbejderrepræsentant, Mertens.

Nedsættelse af Udvalg.

Efter at der i Overensstemmelse med Forretningsordenen var nedsat et Forretningsudvalg (»Commission de la proposition«, »selection committee«), bestaaende af 24 Medlemmer, hvoraf 12 Regeringsrepræsentanter, 6 Arbejdsgiverrepræsentanter og 6 Arbejderrepræsentanter, vedtog Konferencen efter dette Udvalgs Indstilling at nedsætte følgende Udvalg:

1. Udvalget til Prøvelse af Fuldmagter (3 Medlemmer, et for hver af de 3 Grupper).
2. Udvalget angaaende Ophævelse af Arbejdsanvisningskontorer, der tager Betaling (36 Medlemmer, 12 for hver Gruppe).
3. Udvalget angaaende Invaliditets-, Alderdoms- og Efterladteforsikring (48 Medlemmer, 16 for hver Gruppe).
4. Udvalget angaaende Lavalderen for Børns Arbejde i ikke-industrielle Erhverv (56 Medlemmer, hvoraf 28 Regeringsrepræsentanter, 14 Arbejdsgiver- og 14 Arbejderrepræsentanter).
5. Udvalget angaaende partiel Revision af Konventionen angaaende Beskyttelse mod Ulykkestilfælde for Arbejdere, som er beskæftiget med Lastning og Losning af Skibe (24 Medlemmer, 8 for hver Gruppe).
6. Udvalget angaaende Konferencens Reglement (21 Medlemmer, 7 for hver Gruppe).
7. Udvalget angaaende de af Regeringerne i Henhold til Fredstraktatens Art. 408 afgivne Rapporter om Konventionernes Anvendelse (32 Medlemmer, 16 Regeringsrepræsentanter, 8 Arbejdsgiver- og 8 Arbejderrepræsentanter).

For saa vidt angaar Sammensætningen af de under 4) og 7) nævnte Udvalg, benyttede man den paa Konferencen i 1929 paa Forslag af den canadiske Regeringsrepræsentant, Riddell, forsøgsvis indførte Fremgangsmaade, det »Riddell'ske System«, hvorefter Regeringsgruppen faar dobbelt saa mange Repræsentanter i Udvalget som hver af de to andre Grupper, mod at hver Regeringsrepræsentant kun faar een Stemme, medens Arbejdsgiver- og Arbejderrepræsentanterne hver faar to Stemmer.

Danmark havde følgende Repræsentation i Udvalgene:

Forretningsudvalget: Finansminister Bramsnæs (med Departementschef Lassen som Suppleant) og Direktør Ørsted, der blev valgt til Udvalgets Vicepræsident.

Udvalget angaaende Ophævelse af Arbejdsanvisningskontorer, der tager Betaling: Sekretær Guldager Petersen, Direktør Ørsted og Forretningsfører Levinsen.

Udvalget angaaende Invaliditets-, Alderdoms- og Efterladteforsikring: Departementschef Lassen og Direktør Ørsted (som Suppleant i Arbejdsgivergruppen).

Udvalget angaaende Lavalderen for Børns Arbejde i ikke-industrielle Erhverv: Direktør Ørsted som Suppleant i Arbejdsgivergruppen.

Udvalget angaaende Konferencens Reglement: Direktør Ørsted, Udvalgets Vicepræsident.

Udvalget angaaende de af Regeringerne i Henhold til Fredstraktatens Art. 408 afgivne Rapporter om Konventionernes Anvendelse: Folketingsmand Nygaard.

Prøvelse af de Delegeredes Fuldmagter.

Som paa de foregaaende Konferencer blev der paa Initiativ af den internationale Sammenslutning af Fagforeninger nedlagt Protest mod Gyldigheden af den italienske Arbejderrepræsentants Mandat og endvidere mod Gyldigheden af dennes tekniske Raadgivers Mandat; Protesten var, som tidligere, motiveret med, at Regeringen havde udnævnt de paagældende efter Indstilling af de fascistiske Fagforeninger, som ikke kunde anerkendes som frie Fagforeninger.

Udvalgets Flertal (Regerings- og Arbejdsgiverrepræsentanter) indstillede i Henhold til den af Konferencen paa et tidligere Møde vedtagne Ændring i Reglementets Bestemmelser vedrørende Fremgangsmaaden ved Fuldmagternes Prøvelse, jfr. herom under Afsnit V, at Protesten afvistes, idet den var motiveret med Kendsgerninger, som allerede tidligere Konferencer havde diskuteret og kendt irrelevante og ubegrundede. Udvalgets Mindretal (Arbejderrepræsentanten) hævdede dels, at den nye Bestemmelse i Reglementet ikke kunde have tilbagevirkende Kraft med Hensyn til Protesten, der var indgivet før Bestemmelsens Vedtagelse — dels at de Kendsgerninger, hvormed Protesten i Aar begrundedes, ikke var de samme som de paa tidligere Konferencer paaberaabte. Efter nogen Diskussion vedtog Konferencen med 71 Stemmer mod 23 at anvende de nye Bestemmelser i Reglementet, hvorefter Konferencen med 69 Stemmer mod 24 vedtog at afvise Protesten.

Der var endvidere protesteret mod den lettiske Arbejderrepræsentants Mandat. Efter at Udvalget havde konstateret, at Udnævnelsen var sket i Overensstemmelse med den Organisation (De lettiske Fagforeningers Centralkontor), der i størst Omfang repræsenterer de lettiske Arbejdere, blev Mandatet efter Udvalgets enstemmige Indstilling godkendt af Konferencen, ligeledes enstemmigt.

1. *Ophævelse af Arbejdsanvisningskontorer, der tager Betaling.*

Allerede den første internationale Arbejdskonference i Washington 1919 beskæftigede sig med det heromhandlede Spørgsmaal; man optog dog ikke nogen Bestemmelse herom i den paa Konferencen vedtagne Konvention om Arbejdsløshed, men nøjedes med i en sig dertil sluttende Henstilling at opfordre Medlemmerne af den internationale Arbejdsorganisation til at drage Omsorg for, at der udstedtes Forbud mod Oprettelsen af Arbejdsanvisningskontorer, der mod Betaling eller for Vindings Skyld driver Arbejdsanvisning. Hvor saadanne Kontorer bestaar, henstilledes det dernæst, at disse kun faar Ret til at drive saadan Virksomhed under Regeringskontrol, og at der træffes Forholdsregler til deres Afskaffelse saa snart som muligt.

Den paa Konferencen i Genua 1920 vedtagne Konvention om Forhyring af Søfolk gør Anvendelse af det i fornævnte Henstilling udtalte Princip, idet den forbyder, at der ydes noget som helst Vederlag ved Forhyring af Søfolk.

Under Hensyn til den Mulighed for Udnyttelse af de arbejdssøgende, som de her omhandlede Kontorer frembyder, havde Styrelsesraadet efter Forslag af den tyske Regering optaget Spørgsmaalet paa Dagsordenen for at give Konferencen Lejlighed til — paa Grundlag af de siden 1919 indvundne Erfaringer — at overveje Spørgsmaalet om en supplerende international Regulering af disse Forhold, eventuelt gennem Vedtagelsen af en Konvention.

Idet Spørgsmaalet i Henhold til de i Konferencens Forretningsorden fastsatte Regler for Dobbeltbehandling skulde underkastes en foreløbig (første) Behandling, paahvilede det Konferencen at fastsætte de Punkter, der skulde danne Grundlaget for det Spørgeskema, der af det internationale Arbejdsbureau skal udsendes til de forskellige Regeringer.

Efter at man i det om dette Spørgsmaal nedsatte Udvalg havde diskuteret de enkelte Punkter til Bureauets Forslag til Spørgeskema blev det med 88 Stemmer mod 0 vedtaget, at Spørgsmaalet om Ophævelse af Arbejdsanvisningskontorer, der tager mod Betaling, skulde sættes paa Dagsordenen for næste internationale Konference.

2. *Invaliditets-, Alderdoms- og Efterladteforsikring.*

Ved at optage dette Spørgsmaal paa Dagsordenen havde Styrelsesraadet givet Konferencen Lejlighed til at supplere den Kreds af internationale Konventioner vedrørende social Forsikring, som

tidligere Arbejdskonferencer havde vedtaget: i 1925 Konventionerne angaaende Erstatning for Ulykkestilfælde, indtrufne under Arbejdet, og angaaende Erstatning for Erhvervssygdomme, og i 1927 Konventionen om Sygeforsikring for Arbejdere i Industri og Handel og for huslig Medhjælp, samt Konventionen om Sygeforsikring for Landarbejdere.

Spørgsmaalet var Genstand for første (foreløbige) Behandling, saaledes at der skulde træffes Beslutning om de Retningslinier, der skulde iagttages ved Affattelsen af Spørgeskemaer til Regeringerne.

Den af Bureauet udarbejdede Graabog angaaende Spørgsmaalet sluttede med Forslag til de Spørgsmaal, der skulde stilles Regeringerne; dette Forslag var, i Overensstemmelse med den Løsning, som det her omhandlede Problem har fundet i et overvejende Antal Lande, baseret paa Princippet om en tvungen Forsikring af alle Lønarbejdere med Hensyn til den Risiko, der følger af Invaliditet, Alderdom og Død.

Spørgsmaalet blev af Konferencen, uden forudgaaende Diskussion, henvist til Udvalget, der konstituerede sig med den tyske Regeringsrepræsentant, Grieser, som Formand.

Efter at der havde fundet en almindelig Diskussion Sted, under hvilken Repræsentanter for det internationale Landbrugskontor og for det internationale Landbrugsudvalg havde Lejlighed til at fremhæve Landarbejdernes Interesse i det foreliggende Spørgsmaal, gik man over til at behandle de enkelte Punkter i Bureauets Forslag, der indeholdt 12 Hovedpunkter med Underpunkter.

Konferencen vedtog med 96 Stemmer mod 0 en Indstilling fra Udvalget, hvorefter det med 108 Stemmer mod 2 vedtoges at optage Spørgsmaalet om Invaliditets-, Alderdoms- og Efterladteforsikring paa Dagsordenen for næste Konference til en anden og afsluttende Behandling.

3. *Lavalderen for Børns Arbejde i ikke-industrielle Erhverv.*

Spørgsmaalet var til anden (afsluttende) Behandling.

Som Basis for Diskussionen benyttede man Udkastet til en Konvention og til en Henstilling, udarbejdet af det internationale Arbejdsbureau paa Grundlag af de fra Regeringerne indgaaede Svar paa det af den 15. Arbejdskonference vedtagne Spørgeskema, jfr. herom Beretning om den nævnte Konference, »Socialt Tidsskrift« for Januar 1932 og »Arbejderen« 28. Aarg., Side 90.

Spørgsmaalet blev uden forudgaaende Generaldebat i et Plenarmøde henvist til Behandling i Udvalget, der konstituerede sig med den franske Regeringsrepræsentant, Justin Godart, som Formand.

Konferencen vedtog Konventionsudkastet med 84 Stemmer mod 0. Den dertil sig sluttende Henstilling blev vedtaget enstemmigt.

Vedtagelserne sendtes derpaa til Redaktionsudvalget, og ved den endelige Afstemning blev Konventionsudkastet vedtaget af Konferencen med 89 Stemmer mod 0, medens Henstillingen blev vedtaget med 87 Stemmer mod 0.

De saaledes af Konferencen vedtagne Forslag har i dansk Oversættelse følgende Tekst:

Forslag til Konvention om Lavalderen for Børns Arbejde i ikke-industrielle Erhverv.

Artikel 1.

1) Denne Konvention kommer til Anvendelse paa ethvert Arbejde, der ikke omfattes af de Bestemmelser, der er fastsat ved følgende Konventioner, vedtaget af den internationale Arbejdskonference henholdsvis paa dens 1., 2. og 3. Møde:

Konventionen om Lavalder for Børns Arbejde i industrielle Virksomheder (Washington 1919);

Konventionen om Lavalder for Børns Arbejde til Søs (Genua 1920) og

Konventionen om Lavalder for Børns Arbejde i Landbruget (Genève 1921).

I ethvert Land fastsætter den kompetente Myndighed efter Forhandling med de vigtigste interesserede Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer Grænsen mellem Anvendelsesomraadet for denne Konvention og de 3 ovennævnte Konventioner.

2) Denne Konvention kommer ikke til Anvendelse paa:

a) Fiskeri paa Havet;
b) Arbejde i tekniske og faglige Skoler paa Betingelse af, at dette Arbejde har en væsentlig opdragende Karakter, at det ikke tilsigter en økonomisk Fordel, og at det er begrænset, godkendt og kontrolleret af de offentlige Myndigheder.

3) I ethvert Land har den kompetente Myndighed Ret til at udelukke fra denne Konventions Omraade:

a) Beskæftigelse i Virksomheder, hvori kun er beskæftiget Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie paa Betingelse af, at denne Beskæftigelse ikke er skadelig eller farlig i den i nedennævnte Artikel 3 og 5 omhandlede Betydning,
b) husligt Arbejde i Familien ved denne Families Medlemmer.

Artikel 2.

Børn under 14 Aar eller Børn over denne Alder, som endnu i Henhold til den nationale Lovgivning er undergivet den almindelige Skolepligt, kan ikke beskæftiges ved noget af de Arbejder, paa hvilke denne Konvention finder Anvendelse, dog med følgende Undtagelser.

Artikel 3.

1) Børn, der er fyldt 12 Aar, kan udenfor den fastsatte Skoletid beskæftiges ved lette Arbejder paa Betingelse af, at disse Arbejder.

a) ikke er skadelige for deres Sundhed eller deres normale Udvikling;
b) ikke er af den Beskaffenhed, at de skader deres Skolegang eller deres Evne til at nyde godt af den Undervisning, som gives i Skolen;
c) ikke overstiger 2 Timer om Dagen, saavel Skoledage som Feriedage, hvorhos det samlede Antal Timer pr. Dag, der anvendes til Skolen og de lette Arbejder, ikke i noget Tilfælde maa overstige 7.

2) De lette Arbejder er forbudt
a) paa Søn- og Helligdage;
b) om Natten, d. v. s. et Tidsrum af mindst 12 sammenhængende Timer, omfattende Tidsrummet mellem Kl. 8 Aften og Kl. 8 Morgen.

3) Efter Forhandling med de vigtigste interesserede Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer skal den nationale Lovgivning
a) fastsætte, hvilke Arter af Arbejder der kan anses som lette Arbejder i den i nærværende Artikel omhandlede Betydning;
b) foreskrive de Grundbetingelser, der skal opfyldes, før Børn kan anvendes ved lette Arbejder.

4) Under Forbehold af ovennævnte Bestemmelser i Nr. 1), a), kan
a) den nationale Lovgivning fastsætte de Arbejder, der er tilladt, og deres Varighed pr. Dag for Ferieperioden med Hensyn til Børn, der er over 14 Aar, jfr. Art. 2;
b) I Lande, hvor der ikke er fastsat nogen Bestemmelse angaaende Skolepligt, maa Varigheden af de lette Arbejder ikke overstige 4½ Time om Dagen.

Artikel 4.

I Kunstens, Videnskabens eller Undervisningens Interesse kan den nationale Lovgivning ved Tilladelser, givne i hvert enkelt Tilfælde, tilstaa Undtagelser fra Bestemmelserne i Artiklerne 2 og 3 i nærværende Konvention, saaledes at Børn kan optræde i enhver offentlig Forestilling samt deltage som Skuespillere eller Statister ved Optagelse af Films.

Dog
a) kan der ikke tilstaas nogen Undtagelse med Hensyn til en Beskæftigelse, som er farlig i den i efterstaaende Art. 5 omhandlede Betydning, i Særdeleshed forsaavidt angaar Forlystelser som Cirkus, Varieteer og Cabaretter;
b) skal der træffes strenge Forholdsregler for at beskytte Børnenes Sundhed, fysiske Udvikling og Moral, og for at sikre, at de faar en god Behandling og en passende Hvile, samt at de kan passe deres Undervisning;
c) maa Børn, der faar Tilladelse til at arbejde paa de i nærværende Artikel fastsatte Vilkaar, ikke arbejde efter Midnat.

Artikel 5.

Den nationale Lovgivning skal fastsætte en Lavalder eller flere Lavaldre højere end de i Art. 2 i nærværende Konvention omtalte for unge Mænds og Pigers Anvendelse ved ethvert Arbejde, som ved sin Beskaffenhed eller de Omstændigheder, hvorunder det udføres, er farligt for de ved Arbejdet beskæftigede Personers Liv, Sundhed eller Moral.

Artikel 6.

Den nationale Lovgivning skal fastsætte en Lavalder eller flere Lavaldre højere end de i Art. 2 i nærværende Konvention omtalte for unge Mænds og Pigers Beskæftigelse ved ambulant Handel paa offentlig Vej eller paa Steder, hvor der er offentlig Adgang, for stadig Beskæftigelse ved Udstillinger af Varer udenfor Butikker eller for Beskæftigelse ved ambulante Fag, naar disse Beskæftigelser udøves under saadanne Forhold, at der bør fastsættes en højere Lavalder.

Artikel 7.

Med Henblik paa at sikre den effektive Overholdelse af nærværende Konventions Bestemmelser skal den nationale Lovgivning
a) fastsætte et egnet offentligt Inspektions- og Kontrolsystem;
b) fastsætte egnede Foranstaltninger til at lette Identifikationen af og Kontrollen med de Personer under en bestemt Alder, som er beskæftiget ved de i Art. 6 omhandlede Arbejder og Fag;
c) fastsætte Straffe for Overtrædelse af den Lovgivning, ved hvilken nærværende Konventions Bestemmelser opfyldes.

Artikel 8.

De aarlige Rapporter, der skal aflægges i Henhold til Art. 408 i Versailles-Traktaten og i Henhold til de tilsvarende Artikler i de andre Fredstraktater, skal give fuldstændige Oplysninger om den Lovgivning, ved hvilken nærværende Konventions Bestemmelser opfyldes. Disse Oplysninger skal særlig indeholde
a) en Fortegnelse over de Arter af Beskæftigelser, som den nationale Lovgivning henfører under lette Arbejder i den i Art. 3 omhandlede Betydning;
b) en Fortegnelse over de Arter af Beskæftigelser, for hvilke den nationale Lovgivning i Overensstemmelse med Artiklerne 5 og 6 har fastsat højere Lavaldre end de i Art. 2 fastsatte;
c) fuldstændige Oplysninger om de Betingelser, paa hvilke Undtagelser fra Artiklerne 2 og 3 bliver tilstaaet i Henhold til Art. 4.

Artikel 9.

Bestemmelserne i Artiklerne 2, 3, 4, 5, 6 og 7 i nærværende Konvention kommer ikke til Anvendelse paa Indien, men for Indien gælder følgende Bestemmelser:

1) Beskæftigelse af Børn under 10 Aar er forbudt; dog kan den nationale Lovgivning i Kunstens, Videnskabens eller Undervisningens Interesse ved Tilladelser givne i hvert enkelt Tilfælde, tilstaa Undtagelser fra den ovennævnte Bestemmelse, saaledes at Børn kan optræde i enhver offentlig Forestilling samt deltage som Skuespillere eller Statister ved Optagelse af Films.

Saafremt Lavalderen for Børns Arbejde i Fabriker, der ikke anvender Motorkraft, og som ikke falder ind under den indiske Lov om Fabriker, af den nationale Lovgivning fastsættes højere end til 10 Aar, skal den Lavalder, der saaledes fastsættes for Arbejde i disse Fabriker, erstatte 10 Aars Alderen, for at nærværende Paragraf kan blive opfyldt.

2) Personer under 14 Aar kan ikke anvendes ved noget af de ikke-industrielle Arbejder, som den kompetente Myndighed efter Forhandling med de

vigtigste interesserede Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer erklærer for farlige for Livet, Sundheden eller Moralen.

3) Den nationale Lovgivning skal fastsætte en højere Lavalder end 10 Aar for unge Mænds og Pigers Beskæftigelse ved ambulant Handel paa offentlig Vej eller paa Steder, hvor der er offentlig Adgang, for stadig Beskæftigelse ved Udstillinger af Varer udenfor Butikker og for Beskæftigelse ved ambulante Fag, naar disse Beskæftigelser udøves under saadanne Forhold, at der bør fastsættes en højere Lavalder.

4) Den nationale Lovgivning skal fastsætte Foranstaltninger til Overholdelse af Bestemmelserne i nærværende Artikel og i Særdeleshed fastsætte Straffebestemmelser for Overtrædelse af den Lovgivning, ved hvilken nærværende Artikels Bestemmelser opfyldes.

5) Den kompetente Myndighed skal efter et Tidsrum af 5 Aar at regne fra Bekendtgørelsesdatoen for de Love, ved hvilke nærværende Konventions Bestemmelser opfyldes, optage hele Spørgsmaalet til Revision med Henblik paa at forhøje de Minimumsaldre, der er fastsat ved nærværende Konvention, en Undersøgelse, der skal omfatte alle Bestemmelser i nærværende Artikel.

Dersom der i Indien bliver vedtaget en Lovgivning, der fastsætter Skolepligt indtil det 14. Aar, ophører nærværende Artikel at gælde, og Artiklerne 2, 3, 4, 5, 6 og 7 bliver da anvendelige paa Indien.

Artikel 10.

De officielle Ratifikationer af denne Konvention skal under de i Afsnit 13 i Versailles-Traktaten og i de andre tilsvarende Afsnit i Fredstraktaterne indeholdte Betingelser meddeles Generalsekretæren i Nationernes Forbund til Registrering.

Artikel 11.

Nærværende Konvention er bindende for de Medlemmer af den internationale Arbejdsorganisation, hvis Ratifikationer er blevet indregistreret i Sekretariatet. Den træder i Kraft 12 Maaneder efter den Dag, da 2 Medlemmers Ratifikationer er blevet indregistreret af Generalsekretæren. Derefter træder Konventionen i Kraft for hvert enkelt Medlem 12 Maaneder efter den Dag, paa hvilken Medlemmets Ratifikation er blevet registreret.

Artikel 12.

Saa snart 2 af den internationale Arbejdsorganisations Medlemmers Ratifikationer er blevet registreret i Sekretariatet, skal Folkeforbundets Generalsekretær udsende Meddelelse herom til alle Medlemmer af den internationale Arbejdsorganisation. Han skal ligeledes sende dem Meddelelse om Registreringen af Ratifikationer, som senere tilstilles ham fra andre Medlemmer af Organisationen.

Artikel 13.

Ethvert Medlem, som har ratificeret denne Konvention, kan opsige den efter Udløbet af en Periode paa 10 Aar fra den Dag, da Konventionen først traadte i Kraft, ved at sende Meddelelse herom til Registrering af Folkeforbundets Generalsekretær. Saadan Opsigelse faar først Gyldighed 1 Aar efter den Dag, paa hvilken den er registreret i Sekretariatet.

Ethvert Medlem, som har ratificeret denne Konvention, og som ikke indenfor 1 Aar efter Udløbet af den i foregaaende Paragraf omtalte 10-Aars Periode gør Brug af Opsigelsesretten efter nærværende Artikel, skal være bundet for en ny Periode af 5 Aar og kan derefter opsige denne Konvention ved Udløbet af hver Periode paa 5 Aar paa de i nærværende Artikel fastsatte Betingelser.

Artikel 14.

Ved Udløbet af hver Periode paa 10 Aar at regne fra denne Konventions Ikrafttræden skal det internationale Arbejdsbureaus Styrelsesraad forelægge for den almindelige Konference en Beretning om Anvendelsen af nærværende Konvention og bestemme, om der er Anledning til at optage Spørgsmaalet om Konventionens fuldstændige eller delvise Revision paa Konferencens Dagsorden.

Artikel 15.

Saafremt Konferencen vedtager en ny Konvention, der helt eller delvis reviderer nærværende Konvention, vil et Medlems Ratifikation af den reviderede Konvention eo ipso medføre Opsigelse af nærværende Konvention uden Hensyn til den i ovenstaaende Art. 13 fastsatte Frist, dog under Forudsætning af, at den nye reviderede Konvention er traadt i Kraft.

Fra den Dag at regne, da den nye reviderede Konvention træder i Kraft, skal nærværende Konvention ophøre at staa aaben for Medlemmernes Ratifikationer.

Dog forbliver nærværende Konvention i dens nuværende Form og Indhold i Kraft for de Medlemmer, der har ratificeret den, men som ikke har ratificeret den nye Konvention.

Artikel 16.

De franske og engelske Tekster af denne Konvention er begge autentiske.

Henstilling angaaende Lavalderen for Børns Arbejde i ikke-industrielle Erhverv.

Efter at have vedtaget et Udkast til Konvention om Lavalderen for Børns Arbejde i ikke-industrielle Erhverv, der skal komplettere de internationale Regler, der er fastsat ved de tre paa tidligere Konferencer vedtagne Konventioner om Lavalderen for Børns Arbejde i industrielle Virksomheder, for Børns Arbejde til Søs og for Børns Arbejde i Landbruget,

og i Ønsket om at sikre en saa ensartet Anvendelse som muligt af det nye Udkast til Konvention, som overlader visse Detailler i Anvendelsen til den nationale Lovgivning,

mener Konferencen, at det, til Trods for Forskelligartetheden af de Beskæftigelser, der omfattes af det nævnte Udkast, og til Trods for Nødvendigheden af, at det tillades at vedtage praktiske Former, varierende efter Klima, Sædvaner, nationale Traditioner og andre Vilkaar, der er særlige for hvert Land, er af Betydning at tage i Betragtning

visse Former, hvis Anvendelse har vist sig at give tilfredsstillende Resultater, og som kan være vejledende for Organisationens Medlemmer.

Konferencen henstiller derfor til Medlemmerne at tage følgende Regler og Metoder i Betragtning:

I. Lette Arbejder.

1) For at gøre det muligt for Børn at opnaa det fulde Udbytte af deres Skoleundervisning og for at beskytte deres fysiske, intellektuelle og moralske Udvikling er det ønskeligt, saa længe de er undergivet Skolepligt, at begrænse deres Beskæftigelse i saa høj Grad som muligt.

2) Det er ønskeligt, at man ved Bestemmelsen af de Kategorier af lette Arbejder, til hvilke Børn kan anvendes udenfor Skoletiden, tager i Betragtning saadanne Beskæftigelser som Bud, Fordeling af Aviser, Arbejder udførte i Forbindelse med Sport eller Spil, Plukning og Salg af Blomster eller Frugter.

3) For at tillade Børns Anvendelse til lette Arbejder bør den kompetente Myndighed kræve Samtykke fra Forældre eller Værger, Lægeattest angaaende deres fysiske Egnethed for den paagældende Beskæftigelse, og om nødvendigt, Skolemyndighedernes forud indhentede Udtalelse.

4) Begrænsningerne i Børnenes daglige Beskæftigelse ved lette Arbejder udenfor Skoletiden skal rette sig efter Skoletiden paa den ene Side og Barnets Alder paa den anden Side. I de Tilfælde, hvor der gives Undervisning baade Formiddag og Eftermiddag, er det ønskeligt, at der sikres Barnet en tilstrækkelig Hvile før Formiddagstimerne, i Tiden mellem Formiddagstimerne og Eftermiddagstimerne og straks efter disse sidste.

II. Beskæftigelse ved offentlige Forestillinger.

5) Det bør principielt være forbudt at anvende Børn under 12 Aar ved alle offentlige Forestillinger eller som Skuespillere eller Statister ved Optagelse af Films. Undtagelser fra denne Regel bør holdes indenfor de snævreste Grænser og kun tilstaas i det Omfang, hvori det kræves i Kunstens, Videnskabens eller Undervisningens Interesse.

De Tilladelser, der gives af de kompetente Myndigheder i de enkelte Tilfælde, bør kun tilstaas i de Tilfælde, hvor Beskæftigelsens særlige Beskaffenhed og Art kan retfærdiggøre dem, hvis Forældre eller Værger har givet deres Samtykke, og hvis Barnet fysisk set egner sig til Beskæftigelsen. Med Hensyn til Beskæftigelse i Films bør der træffes Foranstaltninger til, at Børnene bliver underkastet Tilsyn af Øjenspecialister. Desuden skal det sikres, at Barnet faar en god Behandling og kan passe sine Skolearbejder.

Hver Tilladelse skal nøjagtigt angive det Antal Timer, i hvilke Barnet kan beskæftiges, idet der tages særligt Hensyn til Natarbejde og Arbejde paa Søn- og Helligdage. Den skal gives enten for en bestemt Forestilling eller for et begrænset Tidsrum og kan fornyes.

III. Farlige Arbejder.

6) De kompetente Myndigheder skal raadspørge de vigtigste interesserede Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer, før de fastsætter, hvilke Arbejder der har en farlig Karakter enten med Hensyn til de anvendte Personers Liv eller Helbred eller med Hensyn til deres Moral. De skal gaa frem paa samme Maade før Fastsættelsen af den højere Lavalder eller de højere Lavaldre, som af den nationale Lovgivning skal foreskrives for disse Arbejder.

Blandt Arbejderne af denne Kategori er der Anledning til at optage f. Eks. visse Beskæftigelser ved offentlige Forestillinger som Akrobatik; i Hospitaler, Sanatorier o. l. saadanne Beskæftigelser, som medfører en Fare for Smitte eller Infektion; og i Udskænkningssteder for alkoholiske Drikke særlig Beskæftigelser, der vedrører Servering for Kunderne.

Forskellige Lavaldre for de forskellige Beskæftigelser bør fastsættes under Hensyn til Beskæftigelsernes særlige Fare; i visse Tilfælde kan Alderen, der kræves for unge Piger, være højere end den, der kræves for unge Mænd.

IV. Forbud mod visse Personers Beskæftigelse af Børn.

7) For at beskytte Børnenes Moral bør man forbyde Personer, som er blevet dømt for visse alvorlige Lovovertrædelser eller er notoriske Drankere, at beskæftige andre Børn end deres egne, og dette, selvom disse Børn tilhører samme Husstand som disse Personer.

V. Kontrol med Anvendelsen.

8) For at lette Anvendelsen af Konventionens Bestemmelser er det ønskeligt at indføre et offentligt System med Registrering og med Beskæftigelses- og Identitetsbøger for de Børn, der har Tilladelse til en Beskæftigelse.

Disse Bøger skal særlig indeholde Angivelse af Barnets Alder, Arten af dets Beskæftigelse, det tilladte Antal Arbejdstimer samt Datoerne for den Dag, da Barnet begyndte, og da det hørte op med sin Beskæftigelse.

Hvis det drejer sig om Beskæftigelse ved Handel paa offentlig Vej, bør det fastsættes, at Barnet skal bære særlige Tegn.

I det Tilfælde, at Børn anvendes ved offentlige Forestillinger, bør Tilsyns- og Kontrolmyndighederne have Ret til Adgang til de Lokaler, hvor Forestillingerne forberedes og udføres.

(Fortsættes.)

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd i Aalborg ved Aflæsning af Jern paa Byggepladser.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 4. Januar forhandledes der om en af Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer fremsendt Klage over, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Aalborg Afdeling havde modsat sig, at Aflæsning af Jern paa Byggeplads betaltes efter Sammenslutningens Overenskomst, men havde krævet, at Betalingen skulde foregaa efter Entreprenøroverenskomsten.

Da der ikke ved Fællesmødet opnaaedes Enighed, meddelte Arbejdsgiverne, at de vilde indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere ved Indladning af S/S »Schwinge« i Odense Havn.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 14. Novbr. behandledes en Klage over, at Havnearbejderne i Odense uden Varsel havde standset Arbejdet ved Indladning af Træ i S/S »Schwinge« fra det i Konflikt værende Kværndrup Savværk. Paa Mødet gav Arbejdernes Repræsentanter Tilsagn om at hæve Blokaden, hvorefter Arbejdsgiverne frafaldt Klagen.

Arbejdsmænd ved Losning og Indbæring af Cement i Papiremballage i Odense Havn.

I Anledning af en Uoverensstemmelse mellem Havnearbejdernes og Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense og de to modstaaende Arbejdsgiverorganisationer i Odense angaaende Betalingen for Losning og Indbæring af Cement i Papiremballage, afholdtes den 14. November et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Enighed ikke opnaaedes, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Spørgsmaalet om Betalingens Fastsættelse for Den faste Voldgiftsret.

Mindstebetaling til Havnearbejdere i Odense.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 14. November behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at man fra Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havns Side nægtede at betale Mindstebetaling i Henhold til Overenskomsten, og saaledes som det gennem en Aarrække havde været Coutume. Paa Mødet enedes man om at henvise Spørgsmaalet til Afgørelse ved faglig Voldgift mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Havnesammenslutningen.

Elektrikere hos Firmaet Berg & Co., København.

I Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over, at Dansk Elektrikerforbund havde vægret sig ved at lade en mellem Firmaet Berg & Co., H. C. Ørstedsvej, og nogle hos dette beskæftigede Elektrikere opstaaet faglig Uoverensstemmelse behandle efter de gældende Regler for Behandling af faglig Strid, afholdtes den 17. November Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Sagen drejede sig om et af de paagældende Elektrikere indtjent Akkordoverskud, som Firmaet ikke havde udbetalt i Henhold til den i Overenskomsten fastsatte Tidsfrist, i hvilken Anledning de enkelte Elektrikere havde søgt deres Tilgodehavende ad civilretslig Vej.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Jern- og Metalslibere hos Firmaet A/S Johs. Allen, København.

Ved et Fællesmøde den 5. Januar forhandledes der i Arbejdsgiverforeningen om en af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark fremsendt Klage over, at Medlemmer af Jern- og Metalsliberforbundet beskæftigede hos Firmaet A/S Johs. Allen 6 Dage i December havde iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning.

Ved Fællesmødet opnaaedes der ikke Enighed, hvorefter Arbejdsgiverne meddelte, at de vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Kvindelige Mølleriarbejdere paa de danske Handelsmøller.

I Anledning af, at Mølleriarbejderforbundet har faaet nogle paa Provinsmøllerne arbejdende Kvinder organiserede, krævede Forbundet i Efteraaret optaget Forhandling om Oprettelse af en Overenskomst for disse, men dette nægtede Mølleejerne at gaa med til Forhandling om.

Mølleriarbejderforbundet afsendte da 1. Strejkevarsel for de paagældende Kvinder, hvis Lovlighed Arbejdsgiverforeningen protesterede imod.

Ved et Fællesmøde herom den 9. November indgik Forbundet paa at tilbageholde 2. Varsel, indtil Den faste Voldgiftsrets Kendelse forelaa.

Ved Behandlingen i Retten den 7. December opnaaedes Forlig paa følgende Grundlag:

»Idet hver af Parterne forbeholder sig deres principielle Stilling, enedes man om, at der optoges Forhandlinger om Overenskomst for de paagældende Kvinder, og at en eventuel Overenskomst løber sammen med Hovedoverenskomsten i Faget.

Forbundet udsatte Fremsendelse af andet Strejkevarsel indtil Resultatet af Forhandlingerne foreligger, hvilket senest maa sættes til 20. Jan. 1933.

Klagerne tog derefter Klagen tilbage.«

Forhandlingerne genoptoges derefter den 14. Januar 1933, men da det viste sig umuligt at opnaa Enighed om en Overenskomst, enedes man om følgende:

Parterne er enige om at fortsætte de indledede Forhandlinger om en Kvindeoverenskomst, naar Overenskomsten for de mandlige Møllere kommer til Behandling.

Opnaas der ikke Enighed om Oprettelse af en Overenskomst for Kvinder, fortsættes Forhandlingerne herom, efter at Overenskomsten for Møllerne er ordnet, og disse Forhandlinger skal være tilendebragt i Løbet af en Maaned derefter.

Er Enighed til den Tid ikke opnaaet, har hver af Parterne Ret til at træde i Aktion for Kvindernes Vedkommende med sædvanlig Varsling.

Det nu løbende Varsel tages tilbage.

Danske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening erklærede, at Medlemmerne ikke i den mellemliggende Tid kan forrykke de bestaaende Forhold eller oprette Overenskomst for Kvinder med andre Forbund.

Ferierejser i 1933.

I Sommeren 1932 blev der ved Samarbejde mellem De danske Statsbaner og De samv. Fagforbund samt Fællesorganisationen i København givet de organiserede Arbejdere Adgang til Ud-

nyttelse af Ferien ved Rejser her i Landet, idet Dobbeltbilletter paa Stats- og Privatbanerne fik udvidet Gyldigheden til 8 Dage.

Statsbanerne har nu indført som almindelig Regel, at Dobbeltbilletter gælder 8 Dage, saaledes at den i 1932 praktiserede Ferieordning derved kunde bortfalde.

Da imidlertid en stor Del af De samvirkende Fagforbunds Medlemmer har 14 Dages Sommerferie, rettede vi i Skrivelse af 30. December 1932 Henvendelse til Statsbanerne om, at Ferierejsende i 1933 fik Dobbeltbilletterne med 14 Dages Gyldighedstid.

Paa denne vor Henvendelse har vi nu modtaget det Svar, at man paa Grund af de Konsekvenser, en saadan Udvidelse kunde medføre, har maattet afslaa Anmodningen.

Arbejdsløsheden

blandt organiserede Arbejdere i forskellige Fag

i November og Oktober 1932 og 1931.

(Efter Statistiske Efterretninger)

Fag	Ant. Arbejd. pr. Nvbr. 1932	Arbejdsløshedsprocent			
		1932		1931	
		Nov.	Okt.	Nov.	Okt.
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 669	37,5	35,7	25,9	26,7
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 533	8,0	8,2	4,9	3,3
Bryggeriarbejdere m. fl.	5 902	18,4	18,3	10,7	9,4
Slagteriarbejdere	8 051	16,9	14,6	9,3	6,8
Tobaksarbejdere	8 062	21,0	18,8	16,8	13,0
Tekstilarbejdere	10 521	7,9	7,7	7,4	6,4
Skræddere	10 030	24,0	17,5	11,0	6,9
Hattearbejdere	1 365	39,6	20,7	36,5	16,7
Skotøjsarbejdere	3 927	20,9	17,0	18,7	10,5
Murere	8 378	51,1	47,3	26,1	12,6
Hustømrere	7 823	57,8	51,7	29,9	16,5
Snedkere	8 786	46,9	46,1	19,9	13,0
Malere	6 409	60,4	46,7	41,7	17,1
Sadelmagere og Tapetserere	1 936	34,8	28,1	16,1	9,4
Træindustriarbejdere	4 104	40,0	35,7	22,2	19,3
Karetmagere	1 220	44,4	42,3	19,5	17,7
Keramikere	1 363	16,4	15,8	10,5	10,4
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 236	26,8	29,4	14,6	18,0
Blikkenslagere	1 961	35,8	31,5	14,8	8,9
Smede- og Maskinarb.	30 008	42,7	41,0	28,7	25,1
Formere	1 956	50,5	52,6	42,8	34,7
Elektrikere	2 902	34,3	29,7	9,8	5,6
Papirindustriarbejdere	1 465	3,5	4,0	2,3	1,9
Bogbindere	3 738	18,6	22,0	10,2	13,8
Typografer	6 091	15,0	18,4	10,6	12,3
Handels- og Kontormedhj.	15 163	16,6	16,1	9,3	8,5
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	104 577	39,5	34,3	26,7	18,4
Murerarbejdsm. i Københ.	1 660	50,2	50,1	23,7	14,6
Landarbejdere	16 400	47,1	41,8	26,2	8,8
Sømænd	3 668	32,1	29,8	24,0	21,0
Søfyrbødere	2 186	38,7	35,8	33,3	28,2
Kedel- og Maskinpassere	2 275	11,7	9,8	8,9	6,3
Kvindeligt Arbejderforbund	10 669	33,4	33 3	20,9	16,0
Andre Fag	20 534	30,5	30,0	19,1	16,8
Ialt...	320 568	35,1	31,8	22,1	15,8

Den faste Voldgiftsret.

Ferieordning for Kvinder hos A/S H. A. Gruberts Sønner, København, og A/S Emil Møllers Telefonfabriker, Horsens.

Sag Nr. 1672.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 6. December 1932 i Sag Nr. 1672: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlemmer A/S H. A. Gruberts Sønner, København, og A/S Emil Møllers Telefonfabriker, Horsens.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlemmer A/S H. A. Gruberts Sønner, København, og A/S Emil Møllers Telefonfabriker, Horsens, for Brud paa den overenskomstmæssige Ferieordning.

Det fremgaar af den i indeværende Aar afsluttede »Ferieordning for Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark, beskæftigede under Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien«, at den fulde Ferie udgør 6 Arbejdsdage i Forbindelse med to Søndage, og at Ferien skal falde i Tiden fra 1. Maj til 15. September. Det hedder derhos blandt andet i

§ 3.

Ferieaaret regnes fra 1. Maj til 30. April, Feriebetalingen til hver enkelt Arbejder fastsættes i Forhold til det af hende i det foregaaende Aar..... præsterede Antal Arbejdstimer, idet fuld Feriebetaling ydes Arbejdere, som har præsteret mindst 2400 saadanne Timer .....

§ 4.

Den fulde Feriebetaling fastsættes..... i København til 40 Kr., i Provinsen til 33 Kr.....

§ 5.

Feriebetalingen beregnes paa Grundlag af Virksomhedens Opgørelse af Antallet af normale Arbejdstimer (incl. Feriedage) .....

§ 6.

En Arbejder, som i Aarets Løb skifter Arbejdssted, faar ved Afgangen fra det paagældende Firma udleveret et ..... Standard-Kort, som angiver ..... det Antal normale Arbejdstimer, i hvilke han har været beskæftiget hos Firmaet. En saadan Arbejder kan kræve sig Feriebetalingen udbetalt eller tilsendt af de Virksomheder, hvor hun tidligere har været beskæftiget, mod Indlevering ..... af det ..... Kort. Bevis for, at hun skal have Ferie, sker ved Paategning paa dette Kort enten af det Medlem af Sammenslut-

ningen, hos hvem hun er beskæftiget, eller af Forbundsafdelingen, hvis hun ikke er i Arbejde eller er beskæftiget af en Arbejdsgiver udenfor Sammenslutningen.

§ 8.

Betalt Ferie skal under Fortabelse af Ferieretten for det følgende Aar benyttes som Ferie, og Arbejderne maa ikke i Ferien paatage sig andet betalt Arbejde. .....

§ 10.

Organisationerne er enige om, at Feriebetalingen er en Del af vedkommende Arbejders Løn .....

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa,

at et hos A/S H. A. Gruberts Sønner, København, beskæftiget Medlem af Kvindeligt Arbejderforbund er afgaaet ved Døden, hvorefter Firmaet har afslaaet Forbundets Anmodning om at udbetale den tilgodehavende Ferieløn til den Afdødes Efterladte, og *at* et hos A/S Emil Møllers Telefonfabriker, Horsens, beskæftiget Medlem af samme Forbund som Følge af Giftermaal er ophørt med sit Arbejde i April d. A., hvorefter Firmaet har afvist Forbundets Krav om, at der til hende udbetales den Ferieløn, som hun har opsparet indtil sin Afgang fra Virksomheden.

Denne Udbetalingsvægring fra de paagældende Firmaers Side er — hævder Klagerne — overenskomststridig. Feriegodtgørelsen er, som det fremgaar af de citerede §§ 3 og 5, baseret paa den enkelte Arbejders Beskæftigelsesperiode i hver enkelt Virksomhed, og den er ifølge § 10 en Del af vedkommende Arbejders Løn. Det til Grund for Feriegodtgørelse liggende Synspunkt er derfor dette, at den maa betragtes som en til senere Udbetaling til Arbejderen opsparet Del af hans fastsatte Løn, og dette Synspunkt har i Almindelighed ogsaa været det af Arbejdsgiverne under Forhandlingerne anvendte. Det er saaledes efter Klagernes Formening ganske uberetitget at ville gøre Udbetalingen afhængig af, at der virkelig holdes Ferie. Den i den foran citerede § 6 in fine indeholdte Bestemmelse forudsætter netop, at Arbejderne ikke er i Beskæftigelse, og Arbejdsgiverne har iøvrigt ikke heller i Praksis krævet det nævnte Vilkaar gennemført, idet tilgodehavende Ferieløn i flere Tilfælde er udbetalt en Afdøds Arvinger, ligesom Udbetaling ogsaa er sket, hvor Sygdom eller Militærtjeneste har afskaaret den paagældende fra at holde Ferie. Det drejer sig ikke om nogen Fortolkning af Overenskomsten, idet dennes Bestemmelser er ganske klare, hvorfor der ikke heller er Anledning til at henskyde Spørgsmaalet til Afgørelse ved en faglig Voldgift. Der foreligger, hævder Klagerne, et Overenskomstbrud, og de har derfor nedlagt Paastand paa, at de Indklagede dømmes til at betale det i hvert af de paaklagede Forhold skyldige Beløb, og at der idømmes de Indklagede en Bod efter Rettens nærmere Bestemmelse.

De Indklagede har bestridt Rigtigheden af det fra Klagernes Side hævdede Synspunkt for den gældende Ferieordning, og de gør gældende, at de fornævnte af Kvindeligt Arbejderforbund overfor de to Firmaer stillede Krav om Udbetaling ligger ganske udenfor Feriebestemmelsernes Rækkevidde. Under de i sin Tid førte Forhandlinger fremsatte Arbejderne blandt andet Ønske om Delagtighed i det i de fleste andre Arbejdsforhold indrømmede ideelle Gode, som Ferie med samtidig Lønning betød, og Forhandlingerne resulterede i, at Arbejdsgiverne paa deres Side opnaaede visse Lønnedsættelser, medens de samtidig indgik paa i alle Arbejdsforhold at indrømme Arbejderne en Ferie.

De i Overenskomsten gældende Ferieregler har deres Oprindelse i de Ferieregler, hvorom der blev truffet Aftale mellem Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark og Jernindustriens Sammenslutning, og der er, hævder de Indklagede, fuld Enighed mellem de nævnte Organisationer om, at den første Betingelse for Udbetaling af Feriepenge er, at der virkelig holdes Ferie. Fereigodtgørelsen er derfor ikke et Beløb, som Arbejderne selv har betalt, men en Del af Lønnen, som senere kan komme til Udbetaling under den fornævnte ubetingede Forudsætning. Dette Synspunkt har ogsaa fundet sit Udtryk i Bestemmelserne i de foran citerede §§ 6 og 8, ligesom det fremgaar af Teksten i det i førstnævnte § omtalte Standard-Kort, hvorefter der fra »den nuværende Arbejdsgiver« skal foreligge Attestation om, »at nævnte Arbejders Ferie begynder den ..... 1932«. Imod foranstaaende kan det efter de Indklagedes videre Fremstilling ikke indvendes, at Sammenslutningen i visse Hensyn af Kulancehensyn har gjort en Undtagelse, f. Eks. hvor en ferieberettiget mandlig Arbejder er død og har efterladt Enke, idet Sammenslutningen her har henstillet til Medlemmerne, uden at det for disse kunde betragtes som nogen overenskomstmæssig Pligt, at udbetale Feriepenge. De Indklagede hævder derfor, at der i de paaklagede to Tilfælde ikke foreligger noget berettiget Krav; men de Indklagede gør iøvrigt i første Række gældende, at det her under Sagen rejste Spørgsmaal drejer sig om Forstaaelsen af den indgaaede Overenskomst, — et Spørgsmaal, hvis Belysning kræver en udførlig Redegørelse af de forud for Overenskomsten førte Forhandlinger, — og de Indklagedes principale Paastand gaar derfor ud paa, at Sagen henvises til Afgørelse ved en faglig Voldgift.

I den mellem Kvindeligt Arbejderforbund og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien gældende Overenskomst hedder det i § 9 blandt andet, at »som Regler for Behandling af faglig Strid gælder den mellem Hovedorganisationerne sidst vedtagne Norm«, hvorefter en opstaaet Strid, om hvilken Enighed ikke er opnaaet ved Mægling eller Forhandling mellem Organisationerne, skal, »forsaavidt den angaar Forstaaelsen af en ..... almindelig mellem Organisationerne bestaaende Overenskomst, forelægges en Voldgiftsret til Afgørelse, hvis en af Organisationerne forlanger det«. Det hedder videre i den forommeldte Ferieordning § 11, at »Tvistigheder, som maatte opstaa som Følge af foranstaaende Regler, kan behandles efter de gældende Regler for Behandling af faglig Strid«. Efter Indhol-

det af disse Bestemmelser, og da der dernæst, som det fremgaar af Proceduren, gør sig en vidt forskellig Opfattelse gældende hos Parterne m. H. t. Synspunktet for de bestaaende Ferieregler, og da endelig det foreliggende Stridsspørgsmaal maa antages at ville kunne yderligere særlig belyses under de for en faglig Voldgiftsret førte Forhandlinger, maa Retten mene, at de Indklagede har Krav paa, at Sagen henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift, og deres i saa Henseende fremsatte Paastand vil derfor være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde udredes af hver af Parterne med Halvdelen.

Kendelse:

Det ovenfor omhandlede Spørgsmaal angaaende Berettigelsen af de overfor A/S H. A. Gruberts Sønner og A/S Emil Møllers Telefonfabriker rejste Krav om Udbetaling af Feriepenge henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Pas paa din Valgret.

Titusinder berøves Valgretten, hvis ikke —

Vi henleder herved alle vore Læseres Opmærksomhed paa de kommunale Valg, som kommer senest 15. Marts. Store Interesser staar paa Spil for os og alle ligestillede. Større Indflydelse i de kommunale Raad for Venstre og Konservative betyder daarligere Forhold for Smaakaarsfolk. Vær derfor med i Bestræbelserne for at forberede en socialdemokratisk Valgsejr.

Det kan ikke nægtes, at dette har sine Vanskeligheder. For det første, fordi Forsøgene paa at saa Tvedragtens Sæd blandt Arbejderne stadig gøres stærkere og begunstiges af den Selvopgivelsens og Misnøjets Stemning, som er en Forudsætning for den kommunistiske Splittelses- og Desperationsagitation. Det fik nu være. Den kommunistiske Arbejdsmaade er saa horribel, at man ikke blandt oplyste danske Arbejdere kommer langt dermed. Værre er det med Reaktionens kyniske Forsøg paa at spærre Arbejdere og Smaakaarsfolk ude fra kommunal Medbestemmelsesret.

50,000 berøvedes Stemmeretten i 1929.

En af de sidste Handlinger, det forrige Ministerium Madsen-Mygdal foretog sig, var, som bekendt, at forringe den kommunale Valglov, saaledes at der i den indsattes urimelig vidtgaaende Bestemmelser vedrørende Skattebetaling som Forudsætning for Udøvelse af Valgret ved Kommunalvalgene. Disse Bestemmelser har altid generet og ramt Smaakaarsfolk. I 1929 blev der saaledes i Hovedstaden slettet 50,000 Vælgere paa Grund af manglende Skattebetaling, og i mange andre Kommuner var Tallet forholdsvis lige saa stort.

Efter den seneste Tids haarde Krise er der al Anledning til paa det alvorligste at varsko alle Partifæller.

Skattebetaling og Valgret.

For at kunne stemme ved de kommunale Valg i Marts 1933 skal først og fremmest følgende Betingelser være opfyldt:

1. I **København** skal man have betalt sin Skat **fra og med Juli-Raten 1931 til Valget i Marts 1933.**
2. Paa **Frederiksberg og andre Kommuner,** hvor der betales halvaarsvis, skal man have betalt følgende Halvaar: April—September 1931, Oktober 1931—Marts 1932, April—September 1932.
3. **Øvrige Kommuner,** hvor der betales **kvartalsvis,** skal der være betalt fra April Kvartal 1931 til og med Oktober Kvartal 1932.

Vor Opfordring lyder altsaa:

1. **Enhver maa efterse sine Skattekvitteringer** (Skattehæfter) og sikre sig, at alle ovennævnte Rater, Kvartaler eller Halvaar er betalt. I modsat Fald maa Vedkommende saavidt gørligt se at indhente det forsømte. Ellers mistes Valgretten.

2. De, der i det **indeværende Skatteaar søger Skatte-Eftergivelse,** bør paa Ansøgningen bemærke, at de **ikke ønsker en større Nedsættelse, end at den kommunale Valgret bevares.**

Eftergivelse af Fattighjælp.

Vi er spurgt om efter hvilke Regler saadan Eftergivelse sker, og skal derfor give vore Læsere følgende Oplysninger:

Eftergivelse sker i Henhold til Fattiglovens § 35, som det er lykkedes den nuværende Regering at forbedre. Fattighjælp **skal** eftergives, naar der er gaaet 3 Aar siden Hjælpens Modtagelse. (Tidligere var Fristen 5 Aar). Fattighjælp **kan** eftergives, naar der er gaaet 1 Aar efter Modtagelsen.

I begge Tilfælde skal der indsendes Ansøgning til Forsørgelseskommunen om Eftergivelse.

Efter Kommunalbestyrelsernes hidtidige Praksis vil Eftergivelse efter 1 Aars Forløb — i alt Fald i alle socialdemokratiske Kommuner — kunne forventes i de fleste Tilfælde, hvor Hjælpen er ydet efter Fattigloven (Underhold, Husleje, Sygehjælp o. s. v.), medens der til Eftergivelse af Alimentationshjælp efter saa kort Tids Forløb gerne kræves ganske særlige Forhold (genoptaget Samliv, Giftermaal med Barnemoderen eller ganske særlige økonomiske Omstændigheder).

Eftergivelse bevilges — som sagt — kun efter Anmodning, og saadan Ansøgning bør i alle Tilfælde indgives, naar Vedkommende har holdt sig fri af Fattigvæsenet 1 Aar.

De socialdemokratiske Foreninger overalt i Landet yder i alle saadanne Tilfælde gratis den fornødne Assistance.

— Vi anbefaler alle at indprente sig det ovenanførte, og at lade det gaa videre til Kammeraterne paa Arbejdspladser og Kontrolsteder.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 14 * KØBENHAVN DEN 1. FEBRUAR 1933 * 29. AARGANG

Overenskomstsituationen.

Lockouten afblæst.

Siden vi sidste Gang her i »Arbejderen« beskæftigede os med den faglige Overenskomstsituation, er der forefaldet Begivenheder, som vi ikke tidligere har været ude for. Begivenheder, som i de 10 Dage mellem 20. Januar, da Arbejdsgiverforeningen udsendte sit 2. Lockout-Varsel, og den 31. Januar, da Regeringen fik vedtaget sit Lovforslag om Arbejdsro til 1. Febr. 1934, bragte Sindene i stærk Bevægelse.

Vi skal nærmere redegøre for Gangen i disse Begivenheder:

Den 20. Januar holdt Arbejdsgiverforeningen Hovedbestyrelsesmøde, paa hvilket man vedtog at anbefale den samme Dag sammentrædende Generalforsamling at fremsende 2. Varsel om Lockout fra 1. Februar d. A. ved normal Arbejdstids Ophør for Medlemmer af De samvirkende Fagforbund, hvis Overenskomster udløb i Tiden 1. Febr. til og med 1. Maj d. A. Lockouten omfattede en lang Række Fag og Enkeltvirksomheder, dog med adskillige Undtagelser.

Samtidig varsledes Lockout overfor de forskellige Forbund indenfor Byggefagene, som staar udenfor vor Landsorganisation, ligesom den udenfor Arbejdsgiverforeningen staaende Mesterforening for Byggefagene i Danmark ogsaa fremsendte Lockoutvarsler.

Efter Modtagelsen af Arbejdsgiverforeningens 2. Lockoutvarsel sendte vort Forretningsudvalg 1. Varsel om Arbejdsstandsning, for derigennem at varetage vore Medlemmers Interesser.

Forligsmanden, Direktør K. Riis-Hansen, havde imidlertid orienteret sig hos Formændene for de to Hovedorganisationer; men da det ved disse Konferencer viste sig, at Parterne laa alt for langt fra hinanden, meddelte Forligsmanden den 27. Januar, at han opgav at stille Mæglingsforslag, og det saa saaledes ud til at Lockouten vilde blive en Kendsgerning.

Imidlertid greb Regeringen ind, og den 28. Januar fremsatte Statsministeren Forslag til Lov om Forbud mod Iværksættelse af Lockouter eller Strejker i Tiden indtil 1. Februar 1934. Dette Lovforslag sendtes straks til Udvalgsbehandling og blev færdigbehandlet i en lang Række Møder, der strakte sig over Lørdag, Søndag og Mandag, med det Resultat, at Venstre gik med til at vedtage Lovforslaget mod at faa visse Indrømmelser med Hensyn til Hjælp til Landbruget o. m. a.

Loven om Lockoutens Aflysning blev færdigbehandlet og vedtaget af begge Ting Tirsdag den 31. Januar, altsaa i den 11. Time, og da Kongen samme Dag underskrev Loven, maatte Arbejdsgiverforeningen meddele sine Underorganisationer, og de Enkeltvirksomheder for hvilke der var varslet Lockout, at denne var aflyst.

Arbejdsgiverforeningens Meddelelse til vort Forretningsudvalg om Lockoutens Afblæsning var ganske kort og lød saaledes:

»I Anledning af, at Iværksættelse af Lockout og Strejke ved Lov af Dags Dato er blevet forbudt i Tiden indtil 1. Februar 1934, har vi i Dag meddelt de af vore Organisationer og Enkeltvirksomheder, der er omfattet af de udstedte Lockoutvarsler, at Lockouten ved Lov er aflyst.

P. F. V.
Julius Madsen.

Vi gengiver nedenstaaende Ordlyden af saavel Arbejdsgiverforeningens 2. Lockoutvarsel som vort 1. Strejkevarsel, og endvidere Loven om Forbud mod Lockouter og Strejker:

Arbejdsgiverforeningens 2. Lockoutvarsel.

Anbefalet.

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

I Fortsættelse af vor anbefalede Skrivelse af 13. Januar d. A. tillader vi os herved at meddele, at vor dertil kompetente Forsamling har vedtaget, at der hos Medlemmer af nedenstaaende Organisa-

tioner og hos nedenstaaende Enkeltvirksomheder — dels til Frigørelse for de udløbne Overenskomster, dels til Støtte for dette Formaal — fra *Onsdag den 1. Februar d. A.* ved normal Arbejdstids Begyndelse iværksættes Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund i følgende Omfang:

1) Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark samt A/S Bornholms Maskinfabrik og A/S Bornholms Maskinfabrik, Nordre Jernstøberi, alt med følgende Undtagelser:
   a. *De hos Medlemmer af Foreningen af industrielle Reparationsværksteder beskæftigede Arbejdere.*
   b. *De ved Reparation af Gas- og Vandledninger, de ved Reparationsarbejde hos Gasmaalerfabrikkerne samt de hos A/S Emil Møllers Telefonfabrikker, Horsens, beskæftigede Arbejdere.*
      Hos A/S M. P. Allerups Eftf., Odense, og A/S Anker Heegaard, Frederiksværk, træder Lockouten for Glødeovnsarbejderne først i Kraft fra Mandag den 13. Februar ved normal Arbejdstids Begyndelse.
      For de ved Galvanisering beskæftigede Arbejdere træder Lockouten først i Kraft fra Onsdag den 8. Februar ved normal Arbejdstids Begyndelse.
      For de ved Emaillebrænding beskæftigede Arbejdere træder Lockouten først i Kraft efterhaanden, som Arbejdet ved Ovnene bliver færdigt.
   c. *De ved Hestebeslag beskæftigede Arbejdere.*
   d. *De ved koncessionerede Virksomheder Elektricitetsværker, Sporvejsselsk., Jernbaneselskaber o. a.) beskæftigede Arbejdere.*
   e. *De ved Fabrikation af Crown Cork, Mælkekapsler og Blikdaaser til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere.*
   f. *De ved Reparation af Fiskerifartøjer beskæftigede Arbejdere.*
2) Københavns Blikkenslagerlaug, Gas- og Vandmesterforeningen for København og Omegn, Centralforeningen for Blikkenslager- og Kobbersmedemestre i Jylland og Centralforeningen for Blikkenslager- og Kobbersmedemestre i Østifterne, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Kobbersmedenes Forbund i Danmark *(med Undtagelse af de ved Reparation af Gas- og Vandledninger beskæftigede Arbejdere).*
3) Foreningen af danske Cementfabrikker.
   For de ved Roterovnsanlægene beskæftigede Arbejdere træder Lockouten dog først i Kraft fra Mandag den 6. Februar ved normal Arbejdstids Begyndelse.
4) Kalk og Teglværksforeningen af 1893, Foreningen for Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm, Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikker, Aa Mølle Kridtslemmeri, Møens Stenminer, for saa vidt angaar Grus- og Stengravning, samt A/S Carl Nielsen, Strøby.
   Hos Kalk- og Teglværksindustrien træder Lockouten for Brændernes Vedkommende dog først i Kraft fra Mandag den 13. Februar ved normal Arbejdstids Begyndelse.
5) Bogbinderlauget, Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinsen, Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien, Københavns Papæskefabrikantforening, Københavns Bogtrykkerforening, Dansk Litograflaug og Foreningen af danske Rammefabrikanter, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Bogbinderforbundet i Danmark, for Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien tillige for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund.
6) Textilfabrikantforeningen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Textilarbejderforbund og Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark *(dog med Undtagelse af de paa Andelsselskabet De danske Fiskeres Fællesindkøb, Fredericia, A/S Fiskenetfabrikken »Danmark«, Helsingør, A/S Københavns mek. Net- & Garnfabrik, København, A/S De forenede Vatfabrikker, København, Firm. I. Frederiksen & Co., København, Holger Petersens Fabrik, Tagensvej, for saa vidt angaar denne Virksomheds Spinderi og Farveri, og Martensens Fabrik, Brande, beskæftigede Arbejdere).*
7) Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter, Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinsen og Mesterforeningen for mek. Fodtøjsreparation, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Skotøjsarbejderforbund.
8) Foreningen af danske Læderfabrikanter, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Læder- og Skindarbejderforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund *(dog at Lockouten først træder i Kraft Onsdag den 15. Februar ved normal Arbejdstids Begyndelse).*
9) Foreningen af danske Linnedfabrikanter, Foreningen af danske Fabrikanter af Herreklæder, Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter, Skræderlauget i København, Centralforeningen af Skrædermestre i Jylland, Fyn og Østifterne, Foreningen af Skrædermestre og Herrekonfektionister i Danmark, Mesterforeningen for Farvere, A/S De foren. Olietøjsfabrikker, Olskind og Standard, Regnfrakkefabrikken »Norden« og A/S Skandinavisk Gummi-Compagni, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Skrædderforbund.
10) Københavns Malerlaug og Centralforeningen af Malermestre under Arbejdsgiverforeningen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Malerforbundet i Danmark.
11) Glarmesterlauget i Danmark, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Glar-

mestervendenes Forbund i Danmark *(dog at Lockouten først træder i Kraft Onsdag den 8. Februar ved normal Arbejdstids Begyndelse).*

12) Sejlmagerlauget i København og Dansk Sejlmagermesterforening for Provinserne, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Riggernes og Sejlmagernes Forbund i Danmark.

13) Træindustriens Fabrikantforeninger for København og Omegn, Jylland og Østifterne.
Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen,
Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne,
Snedkerlaugets Bygningssnedker-Afdeling og Møbel-Snedkerafdeling,
Dansk Pianofabrikantforening,
Københavns Tømrerlaug,
Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark,
Bornholms Tømrer- og Snedkermesterforening,
Billedskærerlauget,
Dansk Provins-Billedskærerforening,
Drejerlauget i København,
Drejermestrenes Centralforening i Danmark,
Foreningen af Fabrikanter i Dansk Børsteindustri,
Foreningen af danske Rammefabrikanter,
Foreningen af Guldlistefabrikanter og Barokforgyldere i Danmark,
Kurvemagermesterforeningen,
for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Træindustriarbejderforbundet i Danmark, Snedkerforbundet i Danmark, Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbundet i Danmark, Drejerforbundet i Danmark, Børsteindustriarbejdernes Forbund, Forgylderforbundet i Danmark, Kurvemagernes Fagforening og Dansk Arbejdsmandsforbund *(alt dog med Undtagelse af de ved Fremstilling af Emballage til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere, de ved Fremstilling af Træuld til Ægpakning samt de ved Ligkistearbejde beskæftigede Arbejdere).*

14) Træindustriens Fabrikantforening for København og Omegn, Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og Tømmerhandlerforeningen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Trælagerarbejdernes Fagforening,

15) Sadelmager- og Tapetsererlauget i København, Centralforeningen for Sadelmager- og Tapetserermestre i Provinsen, Foreningen af Arbejdsgivere i Linoleumsbranchen i København og Frederiksberg, Lædervare- og Rejsetøjsfabrikantforeningen i København, Snedkerlaugets Møbelsnedker-Afdeling, Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen og Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund *(herfra undtages dog Arbejde ved kirurgiske Instrumenter og Hospitalsarbejde).*

16) Stenhuggermesterforeningen, Østifternes Sten- og Billedhuggerforening, Jyllands Stenhuggermesterforening, Arbejdsgiverforeningen for den bornholmske Granit- og Sandstensindustri, Stukkaturfagets Mesterforening og Foreningen af Arbejdsgivere i Stukkaturfaget i Jylland, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Stenindustriarbejderforbund, Stukkatørernes Forbund i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund.

17) Foreningen af danske Rebslagerier, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Rebslageriarbejderforbund, Fabrikarbejdernes Forbund og Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

18) Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri og Bornholms keramiske Fabrikantforening, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Keramisk Forbund og Dansk Arbejdsmandsforbund. (For Ovnarbejdere træder Lockouten dog først i Kraft, efterhaanden som Arbejdet ved Ovnene bliver færdigt.)

19) Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark, Cigaretfabrikantforeningen af 1914 og Foreningen af Skraa- og Røgtobaksfabrikanter i Danmark, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Tobaksarbejderforbundet i Danmark og Skraatobaksarbejdernes Forbund. (Af tekniske Grunde træder Lockouten i dette Fag i Kraft saaledes, at den begynder den 1. Februar d. A. og effektueres i Dagene indtil den 4. Februar, begge Dage ved normal Arbejdstids Begyndelse).

20) De forenede Papirfabrikker A/S, A/S Carl Allers Etablissement og Sct. Clara Mølle, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Papirindustriarbejderforbundet *(dog med Undtagelse af de ved Fremstilling af Seddelpapir til Nationalbanken beskæftigede Arbejdere).*

21a) A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik, A/S Fredericia Svovlsyre- og Superfosfat - Fabrik og A/S Svovlsyre - og Superfosfat-Fabrikken Limfjorden (dog at Lockouten for de ved Ovn-, Taarn- og Kammerpasning beskæftigede Arbejdere af tekniske Grunde først træder i Kraft 48 Timer senere). *Fra Lockouten undtages de Arbejdere, der er beskæftiget ved alle saadanne forekommende Arbejder, der er nødvendige til Opsækning og Ekspedition af færdige Varer fra Lager til Jernbanevogn, Kørevogn eller Skib.*

b. Entreprenørforeningen, Lokalforeninger under Entreprenørforeningen, Svendborg Entreprenørforening, Entreprenørfirmaet C. C. Thomsen *(dog med Undtagelse af de ved Brolægningsarbejde og de ved Vestkysthavnene beskæftigede Arbejdere),* Københavns Murer- og Stenhuggerlaug, Centralforeningen af Murer-

mestre i Danmark, Foreningen af Fabrikanter af fugefri Gulve, Foreningen af Mosaikfabrikanter i Danmark, Foreningen af Mosaik- og Terrazzofabrikanter i Jylland, Foreningen af Cementvarefabrikanter for København og Omegn og Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening.

c. Københavns Vognmandslaug, Nordre Birks Vognmandsforening og Søndre Birks Vognmandsforening, for saa vidt angaar Nedbrydningsarbejde, samt Randers Vognmandsforening, for saa vidt angaar Jord- og Betonarbejde.

d. Foreningen af Tændstikfabrikker i Danmark,
Københavns Farvehandlerforenings Arbejdsgiverafdeling,
Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter,
Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen,
Isoleringsfabrikantforeningen,
A/S R. Collstrop, Køge og Horsens,
A/S De forenede Gummi- og Luftringefabrikker, Schiønning & Arvé,
A/S Dansk Galosche- og Gummifabrik,
A/S Skandinavisk Gummi-Compagni,
Nordens Gummiværk,
Gummivarefabrikken »Jylland«,
A/S De forenede Olietøjsfabrikker, Olskind og Standard ,
C. Reiermanns Papfabrik,
A/S »Sano«,
Øresunds chemiske Fabrikker,
Andersen & Bruuns Fabrikker,
A/S De danske Imprægneringsanstalter i Kauslunde, Masnedsund og Skørping,
Imprægneringsanstalten i Stevnstrup,
Fabrikken »Halma«,
Elementkulfabrikken,
Blyantfabrikken »Viking«,
A/S Dansk Ilt- og Brintfabrik,
A/S Gasaccumulator,
A/S Jydsk Ilt- og Acetyléngasfabrik.
For samtlige de under Punkterne a, b, c og d nævnte Organisationer og Enkeltvirksomheders Vedkommende, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund.

22) Foreningen af Tændstikfabrikker i Danmark,
Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter,
Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen,
Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter,
A/S De forenede Gummi- og Luftringefabrikker, Schiønning & Arvé,
A/S Dansk Galosche- og Gummifabrik,
A/S Skandinavisk Gummi-Compagni,
Gummivarefabrikken »Jylland«,
Regnfrakkefabrikken »Norden«,
Øresunds chemiske Fabrikker,
Andersen & Bruuns Fabrikker,
A/S »Ira«,
C. Reiermanns Papfabrik,
Blyantfabrikken »Viking«,
Elementkulfabrikken,
for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Fra samtlige de ovennævnte Tilfælde, hvori Arbejdsstandsning iværksættes, undtages de som Kedel- og Maskinpassere beskæftigede Arbejdere, de som Nattevagter, som Kuske og ved Pasning af Heste beskæftigede Arbejdere samt Chauffører.

P. F. V.
(sign.) *Julius Madsen.*
(sign.) */Carl Plum.*

Anbefalet.

København, den 21. Jan. 1933.
Forretningsudvalget for
Dansk Arbejdsgiverforening.

Idet vi anerkender Modtagelsen af den ærede Arbejdsgiverforenings Meddelelse om, at dens kompetente Forsamling har fastsat Omfanget af den til 1. Februar d. A. varslede Lockout, meddeler vi herved Arbejdsgiverforeningen, at vort Forretningsudvalg — til Varetagelse af vore Medlemmers Interesser — har besluttet at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om: »at der iværksættes Arbejdsstandsning af Medlemmer under De samvirkende Fagforbund overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening i det Omfang, som den kompetente Forsamling maatte fastsætte.«

P. F. V.
Vilh. Nygaard.
/Chr. Jensen.

Lov af 31. Januar 1933

om

Forlængelse af Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere og om Forbud imod Arbejdsstandsninger.

§ 1.

Samtlige mellem en Arbejderorganisation paa den ene Side og enten en Arbejdsgiverorganisation eller en Enkeltvirksomhed (Enkeltmand, Firma, Aktieselskab) paa den anden Side, om Arbejdsforhold indgaaede Overenskomster, der er opsagt eller kan opsiges til Ophør inden 1. Februar 1934, forbliver, for saa vidt der ikke forinden mellem Parterne er opnaaet Enighed om ny Overenskomst, i Kraft som gældende indtil nævnte Tidspunkt.

Er ny Overenskomst ikke tilvejebragt inden 1. Februar 1934, men ønsker nogen af Parterne desuagtet, at den gældende Overenskomst skal ophøre den nævnte eller en senere Dato, maa de overenskomstmæssige Regler om Opsigelse m. v. iagttages.

§ 2.

I Tiden indtil 1. Februar 1934 skal Iværksættelse af Lockout eller Strejke være forbudt, hvor der er kollektive overenskomstmæssige Aftaler.

Overtrædelser heraf kan efter Begæring af en af Parterne eller efter Bestemmelse af Den faste Voldgiftsret optages til Behandling af nævnte Ret til Afgørelse efter Reglerne om ulovlige Arbejdsstandsninger i Lov Nr. 536 af 4. Oktober 1919.

§ 3.

Der nedsættes under Statsministerens Ledelse et Udvalg, hvori Socialministeren, Formanden for Den faste Voldgiftsret, Repræsentanter for Rigsdagen, for Arbejdsgivere og Arbejdere samt for Forligsinstitutionen skal have Sæde. Dette Udvalg skal foretage en Gennemgang af de bestaaende Love og Regler for Bilæggelse af Arbejdsstridigheder og tilvejebringe Forslag til Forelæggelse i Rigsdagen i Oktober 1933, hvorved Samfundets Interesse under Konflikter vedrørende Arbejdsforhold paa behørig Maade sikres.

§ 4.

Denne Lov træder straks i Kraft.

Den 16. internationale Arbejdskonference i Genève 1932.

(II.)

IV. Partiel Revision af Konventionen angaaende Beskyttelse mod Ulykkestilfælde for Arbejdere, der er beskæftiget med Lastning og Losning af Skibe.

Dette Spørgsmaal var optaget paa Dagsordenen efter Henstilling af flere Stater, herunder af to af de vigtigste i Spørgsmaalet interesserede Stater, nemlig England og Tyskland, der erklærede, at det var dem umuligt at ratificere Konventionen i dens foreliggende Form, og som derfor stillede Forslag om Ændring paa en Række Punkter. Foruden disse engelsk-tyske Forslag fremkom derefter ogsaa Ændringsforslag fra andre Stater, saaledes at Dagsordenen omfattede i alt 20 Forslag til Ændringer af Konventionen, væsentligt havende Hensyn til Bestemmelser af udelukkende teknisk Karakter.

Som Grundlag for Konferencens Behandling af Spørgsmaalet forelaa den af Bureauet udarbejdede »Blaabog«, indeholdende de Ændringsforslag til Konventionen, som var udarbejdet af Arbejdsbureauet paa Grundlag af de fremkomne Ændringsforslag og de forskellige Regeringers Bemærkninger til disse.

Der nedsattes et Udvalg til Behandling af disse Ændringsforslag med Englænderen Gerald Bellhouse som Formand.

Efter at Udvalget havde endt sit Arbejde, kom Sagen til Behandling i et Plenarmøde, under hvilket lignende Synspunkter blev udtalt som i Udvalget. Konferencen vedtog de af Udvalget samlede Ændringer med 88 Stemmer mod 0.

Efter at den saaledes reviderede Konvention var bleven behandlet af Redaktionsudvalget, vedtog Konferencen Konventionen i den ændrede Skikkelse med 109 Stemmer mod 0.

Konventionens og Henstillingens Tekst i den endelig vedtagne Skikkelse er herefter følgende:

1. *Forslag til Konvention om Beskyttelsesforanstaltninger mod Ulykkestilfælde forsaavidt angaar Arbejdere, der er beskæftiget med Lastning og Losning af Skibe.*

Artikel 1.

I nærværende Konvention

1. betyder og omfatter Udtrykket »Arbejde« alt det med et Skibs Lastning eller Losning forbundne Arbejde eller Del af et Arbejde, der udføres i, paa eller ved enhver Søhavn eller Indlandshavn, Dok, Kaj, Bolværk eller lignende Sted, hvor saadant Arbejde udføres, uanset om dette Arbejde udføres i Land eller om Bord, og uanset om Skibet gaar i indenrigs eller udenrigs Fart, dog med Undtagelse af Krigsskibe;
2. betyder og omfatter Udtrykket »Arbejder« enhver Person, der er beskæftiget med saadant Arbejde.

Artikel 2.

Enhver almindelig benyttet Adgang over Dokker, Bolværker, Kajer eller lignende Steder, som Arbejderne maa benytte paa Vej til eller fra de Arbejdssteder, hvor det paagældende Arbejde udføres, saavel som ethvert saadant Arbejdssted i Land, skal holdes i en saadan Stand, at Sikkerheden tilbørlig betrygges for de Personer, der benytter disse Adgange og Arbejdssteder.

Særlig skal iagttages,

1. *at* ethvert saadant Arbejdssted i Land og alle farlige Steder paa Adgangene til disse fra nærmeste offentlige Vej skal være behørig oplyst,
2. *at* Bolværker og Kajer skal holdes tilstrækkelig klar af Gods, saaledes at der altid er tilstrækkelig Plads aaben til de i Artikel 3 omhandlede Adgangsmidler,
3. *at,* hvor der findes fri Passage langs Kanten af et Bolværk eller en Kaj, skal denne Passage altid være mindst 3 Fod (90 cm) bred og fri for alle Forhindringer, bortset fra faststaaende Konstruktioner og i Brug værende Anlæg og Redskaber og
4. *at* saa vidt muligt, under Hensyntagen til Færdselen og Arbejdsforholdene
   a) alle farlige Steder paa saadanne Adgange og Arbejdssteder (f. Eks. farlige Drejninger, Hjørner og Kanter) skal være tilbørligt forsynet med Rækværk af en Højde af mindst 2 Fod 6 Tommer (75 cm).
   b) farlige Overgange over Broer, Dokporte og Dokindgange skal paa begge Sider være forsynet med Rækværk af en Højde af mindst 2 Fod 6 Tommer (75 cm), og saadan Indhegning skal fortsættes tilstrækkelig langt ud over Overgangenes Yderpunkter, dog ikke over 5 Yards (4,5 m).
5. De i denne Artikels Punkt 4 angivne Maal skal, for saa vidt angaar Indretninger, der er i Brug paa Datoen for nærværende Konventions Ratifikation, anses fyldestgjort, hvis de virkelige Maal ikke er mere end 10 pCt. mindre end de i nævnte Punkt 4 angivne Maal.

Artikel 3.

1. Naar et Skib, paa hvilket Arbejde skal udføres, ligger langs Kaj eller langs et andet Skib, skal der paa de Tider, da Arbejderne gaar om Bord i Skibet eller forlader dette, være truffet de for sikker Passage til og fra Skibet fornødne Foranstaltninger, medmindre Forholdene er saadanne, at Arbejderne ikke udsættes for unødig Fare, selv om der ingen særlige Foranstaltninger er truffet.
2. De nævnte Adgangsmidler skal være:
   a) saafremt det er praktisk og gørligt, Skibets Falderebstrappe, en Landgangsbro eller lignende Indretning,
   b) i andre Tilfælde en Lejder.
3. De i nærværende Artikels Stykke 2 (a) omhandlede Indretninger skal være mindst 22 Tommer (55 cm) brede; de maa være forsvarlig fastgjort, saaledes at de ikke kan forskubbes, og maa ikke skraane under for stor Vinkel; de skal være konstrueret af solidt Materiale og være i god Stand, samt i hele deres Længde paa begge Sider være tilbørlig forsynet med Rækværk i en Højde af mindst 2 Fod 9 Tommer (82 cm). Anvendes Skibets Falderebstrappe, er det tilstrækkeligt, at denne er tilbørlig forsynet med Rækværk til samme Højde paa den ene Side, saafremt den anden Side er forsvarlig beskyttet af Skibssiden.

   Hvis der paa den Dag, da nærværende Konvention ratificeres, findes Indretninger, der er forsynet med Rækværk paa begge Sider af en Højde af 2 Fod 8 Tommer (80 cm) eller 2 Fod 6 Tommer (75 cm), kan saadanne Landgange i første Tilfælde stadig benyttes, indtil Rækværket skal fornyes, og i sidstnævnte Tilfælde kan de benyttes i to Aar fra nærværende Konventions Ratifikationsdato.
4. Den i nærværende Artikels Stykke 2 (b) omhandlede Lejder skal være af fornøden Længde og Styrke og behørig fastgjort.
5. a) Vedkommende kompetente Myndigheder kan meddele Dispensation fra de i nærværende Artikel indeholdte Bestemmelser, naar det skønnes, at de i Artiklen omhandlede Indretninger ikke er paakrævet af Hensyn til Arbejdernes Sikkerhed.
   b) De i nærværende Artikel indeholdte Bestemmelser finder ikke Anvendelse paa Ladningsstillinger eller Gangbroer, naar disse udelukkende benyttes ved Udførelsen af det paagældende Arbejde.
6. Arbejderne maa ikke benytte, ligesom det ikke skal kunne paabydes dem at benytte, andre Adgange end de i nærværende Artikel særlig nævnte eller tilladte.

Artikel 4.

Naar Arbejderne for at komme til eller fra Skibet skal benytte Baade, skal der foreskrives fornødne Forsigtighedsregler for deres sikre Transport, heri indbefattet de Betingelser, der skal opfyldes af de til dette Formaal benyttede Fartøjer.

Artikel 5.

1. Naar Arbejde skal udføres i et Lastrum, hvis Dybde fra Overkant af Dæk til Lastrummets Bund overstiger 5 Fod (1,5 m), skal der til Arbejdernes Beskyttelse findes sikre Midler til Ned- og Opstigning til og fra Lastrummet.
2. De nævnte Midler skal almindeligvis bestaa af Lejdere, der for at kunne anses som sikre skal opfylde følgende Betingelser:
   a) Der skal være Fodfæste af mindst 4½ Tomme (11½ cm) i Dybden (indbefattet Pladsen bag Lejderen) og mindst 10 Tommer (25 cm) i Bredden, samt sikkert Greb for Haanden.
   b) Lejderne maa ikke være forskudt mere under Dækket end fornødent for at holde dem klar af Lugen.
   c) Lejderne skal fortsættes af og i Linie med Anordninger for sikkert Haand- og Fodfæste paa Lugekarmene (f. Eks. Klamper el. lgn.).
   d) De nævnte Anordninger paa Karmene skal frembyde Fodfæste af mindst 4½ Tomme (11½ cm) i Dybden, heri indbefattet Pladsen bag Anordningerne, og mindst 10 Tommer (25 cm) i Bredden.
   e) Hvis særlige Lejdere findes mellem de nedre Dæk, skal saadanne Lejdere, saavidt det er praktisk gennemførligt, være anbragt i samme Linie som Lejderne fra øverste Dæk.

   Hvis det paa Grund af Skibets Konstruktion ikke er praktisk gennemførligt at anvende Lejdere, er vedkommende Myndigheder berettiget til at tillade andre Midler til Op- og Nedstigning, naar disse opfylder de i nærværende Artikel for Lejdere fastsatte Betingelser, saa vidt som disse kan bringes til Anvendelse.

   De under a) og d) angivne Maal for Lejdertrin og Trin paa Lugekarme skal i Skibe, som paa Datoen for denne Konventions Ratifikation er færdigbyggede, anses fyldestgjort, indtil Lejderne eller Trinnene fornyes, hvis de virkelige Maal ikke er mere end 10 pCt. mindre end de under a) og d) angivne Maal.
3. Der skal ved Lugekarmene være fornøden Plads for Benyttelse af Lastlejderne.
4. Tunneler i Lastrum skal udvendig paa begge Sider være forsynet med fornødne Indretninger til Fodfæste og Greb for Haanden.
5. Naar en Lejder skal benyttes i Lastrummet paa Skibe uden Dæk, paahviler det den, der har paataget sig Arbejdet, at tilvejebringe en saadan Lejder, der foroven skal være forsynet med Hager eller med andre Midler til dens sikre Befæstelse.
6. Arbejderne maa ikke benytte, ligesom det ikke skal kunne paabydes dem at benytte, andre Op- og Nedstigningsmidler end de i nærværende Artikel særlig nævnte eller tilladte.
7. Skibe, der er færdigbyggede paa den Dag, da nærværende Konvention ratificeres, er i en Periode af indtil 4 Aar, regnet fra nærværende Konventions Ratifikation, fritaget for at opfylde de i nærværende Artikels Stykke 2 a og d indeholdte Maalbestemmelser og de i Stykke 4 foreskrevne Bestemmelser.

Artikel 6.

1. Naar Arbejderne er beskæftiget om Bord, skal enhver Lastluge, hvis Lugekarm ikke er 2 Fod 6 Tommer (75 cm) høj, og som fører til for Arbejderne tilgængelige Lastrum af mere end 5 Fods (1,5 m's) Dybde, regnet fra Dækkets Overkant til Lastrummets Bund, enten være omgivet af en 3 Fod (90 cm) høj Indhegning, eller Lugen skal være sikkert tildækket. Dette gælder dog ikke, saalænge vedkommende Luge benyttes til Passage af Gods, Kul eller andre Materialer.

   Det afgøres ved den nationale Lovgivning, om disse Bestemmelser skal gælde under Maaltider og andre kortvarige Afbrydelser af Arbejdet.
2. Lignende Foranstaltninger skal om fornødent træffes for at beskytte andre Aabninger i Dækket, naar disse vil kunne medføre Fare for Arbejderne.

Artikel 7.

Naar Arbejde skal udføres om Bord, skal alle Adgangene dertil og alle Steder om Bord, hvor Arbejderne beskæftiges, eller hvortil de kan beordres under Arbejdet, være behørig belyst.

Belysningsmidlerne skal være af en saadan Beskaffenhed, at de ikke medfører Fare for Arbejdernes Sikkerhed eller vanskeliggør andre Skibes Navigering.

Artikel 8.

Til Beskyttelse af Arbejderne, medens disse er beskæftiget med Aftagning eller Paalægning af Lugedæksler og Skærstokke, skal følgende iagttages:

1. Lugedæksler og Skærstokke skal være vel vedligeholdt.
2. Lugedækslerne skal være forsynet med tilstrækkelige, til deres Størrelse og Vægt svarende Haandtag, medmindre Lugens eller Lugedækslernes Konstruktion er af en saadan Art, at Haandtag er ufornødne.
3. Skærstokke skal forsynes med passende Haandtag eller Stropper til deres Aftagning og Paalægning, saaledes at det ikke er nødvendigt for Arbejderne at færdes paa dem under dette Arbejde.
4. Alle Lugedæksler samt langskibs og tværskibs Skærstokke skal, medmindre de er indrettet til indbyrdes Udveksling, holdes tydeligt mærket med det Dæk og den Luge, hvortil de hører, og deres Plads i denne.
5. Lugedæksler maa ikke benyttes til Opførelse af Stillinger i Lastrum eller paa Dæk eller i anden Hensigt, som kan udsætte dem for Beskadigelse.

Artikel 9.

Der skal foreskrives betryggende Forholdsregler for at sikre, at mekaniske Hejsemidler eller Grejer, hvad enten de er faste eller løse, der benyttes i Forbindelse med Hejsemidlerne, kun anvendes ved Arbejde i Land eller om Bord, saafremt de er i god og driftssikker Stand.

Særlig skal iagttages:

1. Saadanne Hejsemidler og alle dertil hørende om Bord fast anbragte Redskaber, der ifølge vedkommende Lands Love og Bestemmelser betragtes som Tilbehør til disse, samt de ved disse benyttede Kæder og Staaltove bliver tilbørligt at undersøge og prøve, forinden de tages i Brug (som nye), og deres størst tilladte Løftevægt at attestere paa forskriftsmæssig Maade af en dertil kompetent Person, der er anerkendt som saadan af de nationale Myndigheder.
2. Efter at være taget i Brug, skal ethvert Hejsemiddel, uanset om det benyttes i Land eller om Bord i Skibet, samt alle dertil hørende om Bord fast anbragte Redskaber, der ifølge vedkommende Lands Love og Bestemmelser betragtes som Tilbehør dertil, grundigt undersøges eller besigtes, saaledes:
   a) Lossebomme, Svanehalse, Beslag paa Master og Lossebomme, Øjebolte, Hangere og alle andre faste Grejer, hvis Nedrigning er særlig vanskelig, skal grundigt undersøges hvert fjerde Aar og besigtes mindst en Gang hver 12. Maaned;
   b) alle andre Hejsemidler (d. v. s. Kraner og Spil), Blokke, Sjækler og alt andet Tilbehør, der ikke er indbefattet under a), skal grundigt undersøges hver 12. Maaned;

   Alle løse Grejer (f. Eks. Kæder, Staaltov, Ringe, Hager) skal besigtes, hver Gang og forinden de tages i Brug, medmindre de er blevet besigtet i Løbet af de sidste tre Maaneder.

   Kæder maa ikke kortes op ved, at der slaas Knuder paa dem, og der maa træffes Foranstaltninger til at forhindre, at de beskadiges af skarpe Kanter.

   Indsplejsning af Kovs eller Øjesplejsning i Staaltovværk skal mindst have 3 Indstik med en hel Kordel og 2 Indstik med Halvkordel. Dog skal denne Bestemmelse ikke være til Hinder for, at der anvendes andre Slags Splejsninger, naar disse er lige saa effektive som den her foreskrevne Form.
3. Kæder og lignende Grejer, som nærmere skal angives i vedkommende Lands Love og Bestemmelser (for Eks. Hager, Ringe, Sjækler, Hvirvler), skal, medmindre de har været underkastet en anden ved vedkommende Lands Love og Bestemmelser anordnet fyldestgørende Behandling, udglødes under Tilsyn af en sagkyndig Person, der er anerkendt som saadan af de nationale Myndigheder, saaledes:
   a) Kæder og de nævnte Grejer, der føres om Bord paa Skibet:
      1) Halvtommes- (12½ mm) og mindre Kæder eller Grejer i stadigt Brug, mindst en Gang hver 6. Maaned.
      2) Alle andre Kæder eller Grejer (indbefattet Hanefodskæder, men ikke Preventerkæder, der er fastgjort til Master eller Lossebomme), som er i stadig Brug, mindst en Gang hver 12. Maaned.

   Dog maa, for saa vidt angaar Grejer, der udelukkende benyttes ved haanddrevne Kraner

og andre haanddrevne Hejsemidler, det under a 1 angivne Tidsrum sættes til 12 Maander og det under a 2 angivne Tidsrum til 2 Aar.

Saafremt vedkommende kompetente Myndighed er af den Formening, at den i nærværende Stykke paabudte Udglødning af de omhandlede Grejer under Hensyn til disses Størrelse og Konstruktion, Materiale eller Hyppigheden af deres Anvendelse, ikke er fornøden af Hensyn til Beskyttelse af Arbejderne, kan denne Myndighed meddele Dispensation fra Opfyldelsen af disse Krav ved Udstedelsen af et Certifikat (der kan tilbagetages, naar det maatte skønnes fornødent), hvilket Certifikat nærmere maa angive de Betingelser, paa hvilke Dispensationen er meddelt.

b) Der skal foreskrives Forholdsregler for at sikre, at der foretages Udglødning af Kæder og lignende Grejer, som ikke føres om Bord.

c) Kæder og lignende Grejer, som ved Svejsning er blevet forlænget, forandret eller repareret, skal, hvad enten de føres om Bord eller ikke, paany prøves og besigtes.

4. Der skal, efter Omstændighederne i Land eller om Bord i Skibet, forefindes tilbørlige Bevisligheder for, at vedkommende Midler og Grejer er i sikker Stand. Disse Bevisligheder maa angive den størst tilladte Løftevægt og de Tidspunkter, da de i nærværende Artikels Stykke 1 og 2 omhandlede Prøver og Besigtelser har været afholdt, samt deres Resultater, og ligeledes Tidspunkterne for og Resultatet af de i Stykke 3 omhandlede Udglødninger eller anden Behandling.

Disse Bevisligheder skal paa Begæring af en dertil behørig bemyndiget Person forevises af den Person, af hvem de opbevares.

5. Den størst tilladte Løftevægt skal være tydeligt mærket paa alle Kraner, Lossebomme og Kædestropper og paa lignende Hejsemidler, der benyttes om Bord, saaledes som det ved vedkommende Lands Love og Bestemmelser maatte være nærmere fastsat. Den størst tilladte Løftevægt, der afmærkes paa Kædestropper, skal enten anføres i almindelige Tal eller Bogstaver paa Kæderne eller paa en Plade eller en Ring af holdbart Materiale, der er fastgjort i Kæden.

6. Alle Motorer, Tandhjul, Kæde- og Friktionskoblinger, Akselledninger, strømførende elektriske Ledninger og Damprør skal (medmindre det godtgøres, at de ved deres Stilling og Konstruktion er lige saa sikre for alle de derved beskæftigede Arbejdere, som om de var behørigt skærmet) være behørigt skærmet i det Omfang, som det er muligt uden at vanskeliggøre Skibets sikre Drift.

7. For saa meget som muligt at formindske Faren for, at en Byrde hændelsesvis overhaler Hejsemidlet under Løftning eller Nedfiring, skal Kraner og Spil være forsynet med hensigtssvarende Midler derimod.

8. Der skal træffes tilbørlige Forholdsregler for at forhindre, at Spildedamp og, saavidt gørligt, Kraftdamp til Kran eller Spil indhyller nogen Del af det Arbejdssted, hvor en Arbejder er beskæftiget.

9. Der skal træffes passende Forholdsregler til at forhindre, at Foden af Lossebomme hændelsesvis løftes ud af deres Spor eller Støttepunkt.

Artikel 10.

Kun tilstrækkelig kompetente og paalidelige Personer maa anvendes til Betjening af Hejse- eller Transportmidler, uanset om disse drives ved mekanisk Kraft eller paa anden Maade, til Signalgivning til de Personer, der betjener saadanne Midler, og til Betjening af Losseløbere ved Spilkopper eller Spiltromler.

Artikel 11.

1. Intet Gods maa efterlades hængende i et Hejsemiddel, medmindre vedkommende Hejsemiddel er under effektivt Tilsyn af en kompetent Person, medens Godset er anbragt saaledes.

2. Der skal foreskrives Regler om Anvendelse af en Signalmand, hvor dette er nødvendigt af Hensyn til Sikkerheden for Arbejderne.

3. Der skal foreskrives fornødne Forholdsregler for at forhindre, at der anvendes farlige Arbejdsmetoder ved Opstabling og Nedtagning samt Indstuvning og Udtagning af Last eller i Forbindelse dermed staaende Manipulationer vedrørende Lasten.

4. Før Arbejdet paabegyndes ved en Luge, skal Skærstokkene enten fjernes eller forsvarligt sikres.

6. Der skal træffes Foranstaltninger til at lette det for Arbejderne at komme op fra Lastrum eller Mellemdæk, naar de dér er beskæftiget med at laste eller losse Kul eller anden Bulkladning.

6. Ingen Stilling maa benyttes ved Arbejdet, medmindre denne er solidt og stærkt konstrueret og sikkert forstøttet og om fornødent ordentligt fastgjort. Børe maa ikke benyttes paa en Slisk til Transport af Ladning mellem Skib og Land, naar Slisken er saa stejl, at den er usikker.

Stillinger og Sliske skal, om fornødent, behandles med passende Materiale for at forhindre Arbejderne i at glide.

7. Hvor Arbejdsstedet i et Lastrum er indskrænket til Pladsen i og under Lugeaabningen, maa Hager ikke hugges fast i Baand eller Surringer paa Bomulds-, Uld-, Kork- eller Sækkeballer eller lignende Varer, undtagen for at brække Godset løs eller lægge det i Slæng, ligesom Tøndehager ikke maa anvendes til Løftning eller Nedfiring af Tønder, hvis Anvendelsen af saadanne Hager maa antages at være farlig paa Grund af Tøndernes eller Hagernes Konstruktion eller Tilstand.

8. Ingen Grejer af nogen Art maa belastes udover deres størst tilladte Løftevægt undtagen under særlige Omstændigheder og kun i det Omfang, hvori det er tilladt ved den nationale Lovgivning.

9. Naar der anvendes Kajkraner af varierende Løfteevne (f. Eks. Udliggere til Ophejsning og Nedfiring, hvis Løfteevne varierer med Vinklen), skal der paa Kranen forefindes en automatisk Indikator eller en Tabel, der udviser den størst tilladte Løftevægt ved de tilsvarende Hældninger af Udliggeren.

Artikel 12.

Vedkommende Lands Love og Bestemmelser skal nærmere fastsætte de Forsigtighedsforanstaltninger, som det i hvert enkelt Tilfælde maa anses for nødvendigt at træffe for Arbejdernes tilbørlige Beskyttelse, naar de er beskæftiget ved eller arbejder i Nærheden af Gods, som i sig selv er farligt for Liv eller Helbred enten paa Grund af dets Beskaffenhed eller dets Tilstand paa vedkommende Tidspunkt, eller naar Arbejde udføres paa Steder, hvor saadant Gods har været stuvet.

Artikel 13.

Det bestemmes ved vedkommende Lands Lovgivning eller Forskrifter, at der ved Havne, Kajer og Bolværker og lignende Steder, der stadig benyttes under Lastnings- og Losningsarbejde, i det etter Omstændighederne fornødne Omfang skal forefindes Midler til ved Ulykkestilfælde hurtigt at kunne yde den første foreløbige Hjælp og, i Tilfælde af alvorlige Ulykker, Transport til det nærmeste Hospital, ligesom der stadig paa disse Steder skal forefindes tilstrækkelige Mængder af de til foreløbig Hjælp fornødne Genstande (Forbindstoffer og lignende); disse Midler skal altid være i en saadan Stand og paa et saadant Sted, at de er let tilgængelige og klar til øjeblikkelig Brug i Arbejdstiden; de skal opbevares af en eller flere ansvarlige Personer, af hvilke en eller flere skal være i Stand til at yde en tilskadekommen foreløbig Hjælp. En saadan Person maa altid være klar til at yde omgaaende Hjælp i Arbejdstiden.

Ved Havne, Kajer, Bolværker og lignende Steder skal der ligeledes findes tilstrækkelige Livredningsmidler.

Artikel 14.

Indhegninger, Landgangsbroer, Løbebroer, Grejer, Lejdere, Livredningsmidler eller Indretninger, Lys, Mærker, Stillinger eller andre Midler af hvilken som helst Art, der ifølge nærværende Konvention skal forefindes, maa ikke fjernes eller flyttes af andre end de dertil behørig bemyndigede Personer, medmindre Nødvendigheden byder det, og hvis saadanne Indretninger fjernes, skal de genanbringes efter Udløbet af den Tid, i hvilken det var nødvendigt at fjerne dem.

Artikel 15.

Hvert Medlem er berettiget til at meddele Fritagelse eller særlig Undtagelse fra nærværende Konventions Bestemmelser for en Havn, Kaj, Bolværk eller lignende Sted, hvor der kun lejlighedsvis udføres Arbejde, eller hvor Trafiken er ringe og indskrænket til smaa Skibe, eller for saa vidt angaar særlige Skibe eller særlige Klasser af Skibe eller Skibe under en vis mindre Tonnage, eller i saadanne Tilfælde, hvor det paa Grund af de klimatiske Forhold vilde være upraktisk at forlange nærværende Konventions Bestemmelser opfyldt.

Det internationale Arbejdsbureau skal holdes underrettet om de Bestemmelser, i Henhold til hvilke de ovenfor omhandlede Fritagelser eller Dispensationer meddeles.

Artikel 16.

Medmindre andet heri er fastsat i modsat Retning, skal nærværende Konventions Bestemmelser, for saa vidt de vedrører Skibets Konstruktion eller permanente Udrustning, bringes til Anvendelse paa Skibe, hvis Bygning paabegyndes efter den Dag, da nærværende Konvention ratificeres af vedkommende Medlem, og paa alle andre Skibe inden 4 Aar efter den ovenfor omhandlede Dag; dog skal de nævnte Bestemmelser ogsaa inden Udløbet af denne Periode bringes i Anvendelse paa de sidstnævnte Skibe i det Omfang, i hvilket det er rimeligt og muligt.

Artikel 17.

For at de til Beskyttelse af Arbejdere mod Ulykkestilfælde foreskrevne Bestemmelser kan blive nøje gennemført,

1. Skal Bestemmelserne klart angive de Personer eller Institutioner, som er ansvarlige for, at de forskellige Bestemmelser sker Fyldest;
2. skal der træffes Bestemmelser om Tilvejebringelse af et virkningsfuldt Tilsynssystem og om Straf for Overtrædelse af disse Bestemmelser;
3. skal Kopier eller Uddrag af disse Bestemmelser opslaas paa fremtrædende Steder i Havne, paa Kajer, Broer eller lignende Steder, der hyppigt benyttes til Udførelse af det heromhandlede Arbejde.

Artikel 18.

Ethvert Medlem erklærer sig villig til at indgaa paa gensidige Overenskomster paa Basis af denne Konvention med andre Medlemmer, som har ratificeret denne, herunder navnlig med Hensyn til gensidig Anerkendelse af de Regler, som i de respektive Lande fastsættes for Prøver, Undersøgelser og Udglødninger og af Certifikater og Bevisligheder i Forbindelse dermed.

Det er dog en Forudsætning, at ethvert Medlem har Ret til at forvisse sig om, at de Regler, som det andet Medlem maatte have fastsat med Hensyn til Konstruktion af Skibe, Indretninger, der bruges om Bord i Skibe, Certifikater og Forholdsregler, der skal iagttages om Bord i Henhold til denne Konvention, sikrer en almindelig Sikkerhedsstandard for Arbejdere, der er lige saa høj som den Standard, der er skabt ved dets egen Lovgivning.

Det er endvidere en Forudsætning, at Regeringerne skal tage behørigt Hensyn til de Forpligtelser, som indeholdes i Art. 405, Stk. 11, i Versaillestraktaten og tilsvarende Artikler i de andre Fredstraktater.

Artiklerne 19 til 25 er enslydende med Artiklerne 10 til 16 i Konventionen om Lavalder for Børns Arbejde i ikke-industrielle Erhverv (se »Arbejderen« Nr. 13, Side 147).

2. Henstilling om hurtig Gennemførelse af den Gensidighed, der er fastsat ved den i 1932 vedtagne Konvention om Beskyttelse mod Ulykkestilfælde af Arbejdere, beskæftiget med Lastning og Losning af Skibe.

I Betragtning af, at den reviderede Konvention om Beskyttelse mod Ulykkestilfælde af Arbejdere, beskæftiget med Lastning og Losning af Skibe, indeholder en Artikel angaaende Gensidighed mellem de Medlemmer, der har ratificeret Konventionen, henstiller Konferencen, at der træffes følgende Foranstaltninger for at fremskynde den ved den nævnte Artikel fastsatte Gensidighed:

1. Snarest muligt efter Vedtagelsen af den reviderede Konvention bør der af de vigtigste interesserede Landes Regeringer foretages Forberedelser til at træde i Underhandlinger med Henblik paa at sikre en rimelig Ensartethed i Anvendelsen af Konventionen, herunder i Særdeleshed med Hensyn til de Spørgsmaal, der særlig er omtalt i denne Artikel, og med Hensyn til Forberedelsen af ensartede Typer paa Certifikater, der kan benyttes internationalt.
2. Der bør gives aarlige Rapporter til det internationale Arbejdsbureau om de Foranstaltninger, der træffes i Medfør af foregaaende Stykke.

Arbejdsgiverbidrag til Socialforsikring m. v. i Danmark og forskellige andre Lande.

I »Arbejderen« for 1. Decbr., Nr. 10, redegjorde vi for de Forhandlinger, Forligsmanden havde ført med de to Hovedorganisationers Forretningsudvalg i Henhold til Forligsforslaget af 10. Februar 1932.

Under disse Forhandlinger fremførte vi bl. a. Spørgsmaalet om, hvorvidt de Udgifter, Arbejdsgiverne her og i Udlandet har til Socialforsikringen, maatte medregnes, naar Talen var om Varernes Produktionspris, og vi anførte, at de danske Arbejdsgivere havde en betydelig mindre Udgift end deres Konkurrenter i Udlandet, og overgav vore Oplysninger herom til Forligsmanden.

Disse Oplysninger blev ligesom de øvrige Oplysninger om Lønninger o. s. v., af Forligsmanden gjort til Genstand for Undersøgelse, og Resultatet heraf er opgjort saaledes:

I det følgende er bortset fra Bidragene til Arbejder-Ulykkesforsikringen, idet disse i alle Lande udelukkende betales af Arbejdsgiverne og derfor ikke spiller nogen Rolle ved en Undersøgelse af den Forskel, der er imellem Bidragene i de forskellige Lande.

I den af det internationale Arbejdsbureau udgivne Undersøgelse over Leveomkostningerne for en bestemt Gruppe Arbejdere i 14 europæiske Byer sammenlignet med Detroit (Ford-Undersøgelsen), findes for nogle Byers Vedkommende Oplysning om Arbejdsgiver-Bidragene til Socialforsikring, hvilke Oplysninger til Dels er benyttet i det efterfølgende.

Danmark.

Bidrag efter de gældende Lovbestemmelser til	Aarligt Bidrag pr. Arbejder
Invalideforsikring	4,50 Kr.
Arbejdsløshedsfonden	3,00 -
I alt	7,50 Kr.

Sverrig:

Der paahviler ikke efter Lovgivningen Arbejdsgiverne Bidrag til Socialforsikring ud over Ulykkesforsikring. Efter bestaaende kollektive Overenskomster eller lign. er de imidlertid pligtige at yde visse Bidrag til sociale Formaal. Efter Ford-Undersøgelserne udgør disse Bidrag for Maskinindustrien i Stockholm ca. 22 Kr. aarlig.

England.

Bidrag efter de gældende Lovbestemmelser til	Bidrag pr. Uge Mænd Pence	Kvinder Pence
Arbejdsløshedsfors.[1])	10	9
Invaliditets- og Sygeforsikring	4½	4½
Alders- og Efterladtesforsikring	4¼	2½
I alt	19	19

[1]) Bidrag for Arbejdere over 21 Aar.

Bidraget for mandlige Arbejdere stemmer praktisk talt med det i Ford-Undersøgelsen anførte Bidrag for Manchester, naar dette omregnes efter den efter Undersøgelsen stedfundne Ændring af Bidraget til Arbejdsløshedsforsikringen (Forhøjelse paa 25 pCt.).

Ovennævnte Bidrag for Mænd og Kvinder paa henholdsvis 19 og 16 Pence ugentlig bliver omregnet efter Kurs 1 £ = 19,24 Kr., henholdsvis ca. 79 og 67 Kr. aarlig.

Tyskland.

Bidrag efter de gældende Lovbestemmelser	pCt. af Lønnen
til Arbejdsløshedsforsikring	3¼
- Sygeforsikring	ca. 2
- Invaliditets- og Alderdomsfors.	- 2½ à 3
I alt	ca. 8

I Ford-Undersøgelsen er Bidragene opgjort til 244 Rm., hvilket kun er 6,7 pCt. af Lønnen (3650 Rm.), men dette skyldes sikkert, at Bidragene er noget lavere for meget store Lønninger. Den i Undersøgelsen omhandlede Løn paa 3650 Rm. er en Løn, som tyske Automobilarbejdere skulde have for at have samme »standard of life« som Detroit-Arbejderne, altsaa en Løn som formentlig slet ikke har eksisteret.

I en i Marts 1932 foretaget officiel Undersøgelse over den faktiske Fortjeneste i Skotøjsindustrien er optaget Oplysninger om Arbejdsgiver- og Arbejderbidrag til Socialforsikringen, og efter denne Undersøgelse udgør Arbejdsgivernes Bidrag 7,6% af Lønnen, hvilket altsaa svarer ret nær til de foran anførte ca. 8%.

Med en Timefortjeneste i Tyskland for Mænd paa 120 Øre og for Kvinder paa 70 Øre vil Arbejdsgivernes Bidrag til Socialforsikring pr. fuldt beskæftiget Arbejder saaledes udgøre ca. 230 Kroner aarlig for Mænd og ca. 134 Kroner aarlig for Kvinder.

Holland.

Efter Ford-Undersøgelsen paahviler der Arbejdsgiverne følgende Bidrag:

Til Alderdoms- og Invaliditetsforsikring for Mænd over 21 Aar: 31 Gylden aarlig.

Til Sygeforsikring 1,15—2,25% af Lønnen.

For Automobilarbejdere er den aarlige Sum efter Undersøgelsen ansat til 61 Gylden = *145 Kroner* efter Omregningskurs 1 Gylden = 2,37 Kr.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1679.

Tobaksarbejdere hos A/S A. M. Hirschsprung & Sønner.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 12. Oktober 1932 i Sag Nr. 1679: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark og dens Medlem A/S A. M. Hirschsprung & Sønner mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Tobaksarbejderforbundet i Danmark paa egne og 36 nærmere angivne strejkende Arbejderes Vegne

Onsdag den 31. August 1932 afholdtes et Fællesmøde mellem Sammenslutningen af Arbejdsgivere inden for Cigarindustrien i Danmark og Tobaksarbejderforbundet i Danmark, paa hvilket Møde behandledes et af Forbundet over for A/S A. M. Hirschsprung & Sønner fremsat Krav om Erstatning til 35 Arbejdere, beskæftigede ved Cigarmærke Nr. 193x, til hvilket der angaves gennem længere Tid at være leveret unormalt tørt Materiale, der i høj Grad havde besværliggjort og sinket Arbejdet.

Da der ikke paa dette Fællesmøde opnaaedes Enighed, tilskrev Forbundet under 5. September 1932 Dansk Arbejdsgiverforening, at man havde vedtaget at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om Arbejdsstandsning overfor Aktieselskabet i det Omfang, som man maatte skønne nødvendigt for at opnaa tilfredsstillende Løsning af Sagen.

Overfor dette første Strejkevarsel protesterede Arbejdsgiverforeningen i Skrivelse af 6. September, hvorefter Forbundet i Skrivelse af 14. September meddelte at have vedtaget at etablere Arbejdsstandsning fra Torsdag den 22. September ved normal Arbejdstids Ophør overfor A/S A. M. Hirschsprung & Sønner, for saa vidt angaar Forbundets Medlemmer, beskæftiget ved Rulning af Cigarmærket Nr. 193x.

Efter Henstilling fra Sammenslutningen, hvis Repræsentanter ikke kunde deltage i et Forligsmøde før 23. eller 24. September, udsatte Forbundet Strejkens Ikrafttræden til Mandag den 26. September ved normal Arbejdstids Ophør.

Paa et den 24. September afholdt Fællesmøde opnaaedes ikke Enighed. Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Spørgsmaalet om Strejkevarslets Lovlighed for nærværende Ret, og Forbundet erklærede at ville udsætte den varslede Strejke, indtil nærværende Rets Kendelse forelaa.

Denne sidste Afgørelse har de paagældende Arbejdere hos A/S A. M. Hirschsprung & Sønner imidlertid ikke villet bøje sig for, men har iværksat Strejken fra og med Tirsdag den 27. September og paa Trods af saavel Forbundets som Afdelingens Bestyrelses Protest imod denne Arbejdsstandsning, har Arbejderne fortsat denne.

Under nærværende Sag har derefter Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark og dennes Medlem A/S A. M. Hirschsprung & Sønner indklaget De samvirkende Fagforbund for Tobaksarbejderforbundet i Danmark paa egne og de paa en fremlagt Fortegnelse opført 36 enkelte strejkende Arbejderes Vegne og nedlagt Paastand om,

at de fornævnte under 5. og 14. September 1932 afgivne Strejkevarsler kendes ulovlige,

at den af de 36 Arbejdere den 27. September 1932 iværksatte Arbejdsstandsning kendes ulovlig,

samt at der paalægges Forbundet, subsidiært de enkelte i Strejken deltagende Arbejdere en Bod, fastsat efter Rettens Skøn.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne nærmere anbragt følgende:

Fredag den 26. August meddelte vedkommende Tillidsmand, at Rullerne — der har normal Kaffepause fra Kl. 1¾ til 2 — vilde holde Møde Kl. 2¼ for at drøfte en opstaaet Uoverensstemmelse angaaende de udleverede Dæks, hvilket Møde i Forbindelse med de førte Forhandlinger, under hvilke Direktør Langebæk efter en Undersøgelse ansaa Klagen for ugrundet, medførte Arbejdsstandsning fra Kl. 2—4½. Den paafølgende Dag, Lørdag den 27. August blev Arbejdet ikke optaget ved normal Arbejdstids Begyndelse. Der holdtes Møde af Arbejderne og førtes Forhandlinger med disse, og Resultatet blev, at Arbejdet skulde paabegyndes Mandag mod Løfte for, at Dæksene ikke gav Grund til Klage. Mandag den 29. August nedlagde de ved Nr. 193x beskæftigede Arbejdere atter Arbejdet, idet man paastod, at det om Lørdagen givne Løfte om større Fugtighedsgrad for Dæksene ikke var holdt, medens man fra Selskabets Side hævdede, at der var gjort det mest mulige for at skaffe det bedste Materiale, og at Dæksene var forsvarligt tilberedt. Samme Dag Kl. 10 afholdtes et Mæglingsmøde, og om det paa Mødet passerede hedder det i et under Sagen fremlagt Referat:

»Forbundet stillede Krav om en Erstatning til de ved Nr. 193x beskæftigede Arbejdere af Kr. 15,00 pr. Arbejder for Mandagen og desuden et Tillæg af Kr. 5,00 pr. m. for at arbejde i Dæksene i Fremtiden.

Dette Krav afvistes af Sammenslutningens Repræsentant, som atter hævdede, at Dæksene var upaaklageligt. Firmaet var villig til for at undgaa Ødelæggelse af Værdier og for at undgaa, at den ulovlige Arbejdsnedlæggelse skulde foraarsage Standsninger paa de tilknyttede Afdelinger, at give et Beløb af Kr. 3,00 pr. Arbejder for at faa Resten af de fugtede og tilberedte Dæks arbejdet op. Dette vilde antagelig vare til Torsdag Morgen, men Erstatning kunde der derimod overhovedet ikke være Tale om, idet Sammenslutningen tværtimod forbeholdt sig at rejse Erstatningskrav og Krav om Bod for den stedfundne Standsning.

Forbundet modtog dette Tilbud, men tog Forbehold m. H. t. Kravet om Erstatning.«

Den paafølgende Dag — Tirsdag den 30. August — blev ifølge Klagernes videre Fremstilling de om Mandagen afviste Dæks udleverede; Arbejdet med disse blev fuldført, Arbejderne oppebar det tilsagte Tillæg, og i den følgende Tid er der ikke fra Arbejdernes Side fremsat nogen Klage over Dæksene. Klagerne har iøvrigt i denne Forbindelse bemærket, at Tobak ikke altid er ens, og at der naturnødvendigt maa blive nogen Variation, men at de vedtagne Akkord-Satser netop ogsaa er baseret paa, at Materialet kan være snart mindre gunstigt og snart særlig gunstigt, ligesom Klagerne har henvist til, at en Udregning af Gennemsnitsfortjenesten ikke antyder noget om, at Materialet skulde have forsinket Arbejdet og medført en ringere Fortjeneste. Den etablerede Strejke er — hævder Klagerne videre — ulovlig som uvarslet og i Strid med Vedtagelse paa Fællesmødet den 24. September. Men ogsaa Strejkevarslerne er ulovlige, hvad enten Kravet om de 15 Kr. anses som et uopfyldt Krav om Erstatning for en Strejkedag eller søges begrundet ved Tab for vanskeligt Materiale, idet det maa anses ulovligt i en Overenskomstperiode at iværksætte Arbejdsstandsning paa et saadant Grundlag, hvilket Spørgsmaal søges løst ved en faglig Afgørelse og ikke ved et dertil ganske uegnet Middel som en Strejke.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne. De har til Støtte herfor anbragt, at der gennem længere Tid fra Arbejdernes Side har været fremsat Klage over, at det dem udleverede Dæks-Materiale ikke besad den Fugtighed og derfor ikke den Smidighed, som var fornøden for Arbejdets Udførelse, og det er denne Mangel ved Materialet, som ved enkelte Lejligheder har medført saadanne Vanskeligheder for Arbejderne, at disse ikke har kunnet arbejde eller i ethvert Fald har haft fuld Føje til at vægre sig ved at arbejde. Forholdet er nemlig det, — hævder de Indklagede videre — at alt henhørende Arbejde er Akkordarbejde, og at Akkordsatserne er baseret paa, at det udleverede Arbejdsmateriale er normalt Materiale, hvorfor Forudsætningerne for Akkorderne ganske forrykkes, naar der udleveres et uegnet Materiale. De Indklagede vil ikke fragaa, at den den 27. September etablerede Arbejdsstandsning som uvarslet har været ulovlig; men de gør samtidig gældende dels, at denne Arbejdsstandsning ikke kan medføre Ansvar for Forbundet, der har foretaget alt muligt for at faa Arbejdet genoptaget, og dels at den ikke heller bør paadrage de enkelte strejkende Arbejdere noget Bodsansvar, og de har i sidstnævnte Henseende henvist til, at Arbejdsstandsningen ikke har paaført Selskabet noget Tab, og at den bunder i et Forhold, som Arbejderne gennem længere Tid med Føje har beklaget sig over, og om hvis Ændring de har modtaget Tilsagn, som ikke er opfyldt. De Indklagede hævder endvidere, at der har foreligget fornødent overenskomstmæssig lovligt Grundlag for at etablere Arbejdsstandsning efter forudgaaende behørigt Varsel, og at de afgivne Strejkevarsler derfor maa være lovlige. De anfører og har nærmere søgt saglig at begrunde, at en opstaaet Uoverensstemmelse angaaende Materialet ikke egner sig til Afgørelse ved faglig Voldgift, hvilket angives ikke heller før at være sket. Mandag den 29. August opnaaedes efter Forhandling Enighed om en Tillægs-Betaling for Restbeholdningen af Materialet, men Arbejderne havde ved Siden heraf haft et Tab og krævede dette erstattet med 15 Kr. Naar derfor Forudsætningen for Akkordprisen er Arbejde med normalt Materiale, og naar der ikke gennem Forhandling kan opnaas Enighed, maa Arbejderne have Ret til gennem Arbejdsstandsning at søge deres Krav gennemført.

Som ovenfor anført har de Indklagede erkendt, at den 27. September 1932 etablerede Arbejdsstandsning har været ulovlig, og Retten har efter alt, hvad der foreligger, oplyst ved foreløbig Kendelse af 8. Oktober d. A. fastsat, at den paagældende Arbejdsstandsning er ulovlig, og at Arbejdet straks skal genoptages. Efter det foreliggende findes der imidlertid ikke Grundlag for at paalægge Arbejderorganisationerne Medansvar for det passerede, og Ansvaret for Arbejdsstandsningen vil derfor alene være at paalægge de enkelte i Strejken deltagende nedenfor nævnte 36 Arbejdere, saaledes at hver af disse findes at burde erlægge en Dansk Arbejdsgiverforening tilfaldende Bod, der efter Omstændighederne, derunder, at Strejken er iværksat uanset Organisationens Vedtagelse om dens Udsættelse og fortsat uanset saavel Forbundets som Afdelingens Bestyrelses Protest, findes at kunne bestemmes til 35 Kr. Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet om Lovligheden af de paaklagede Strejkevarsler, findes disse efter Rettens Skøn ikke at have været hjemlede. Efter alt, hvad der foreligger oplyst, maa Retten gaa ud fra, at de Forhandlinger, som Mandag den 29. August blev optagen i Anledning af den samme Dag etablerede Arbejdsstandsning som Følge af det paaklagede Materiale, har drejet sig om en Erstatning til Arbejderne af 15 Kr. for hver Arbejder for Mandagen og et Tillæg for Arbejde med det nævnte Materiale, og at Forhandlingerne resulterede i, at det sidstnævnte Krav blev taget til Følge. Under disse Omstændigheder, hvor det maa antages at dreje sig om en Erstatning for en Dag, paa hvilken der har været strejket, findes der imidlertid ikke at have foreligget Grundlag for Adgang til Arbejdsstandsning, og de paaklagede Strejkevarsler vil derfor alene af den Grund være at kende ulovlige.

Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at udrede med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Arbejdsstandsning og de ovennævnte Strejkevarsler kendes ulovlige.

De nævnte 36 Arbejdere bør hver især til Dansk Arbejdsgiverforening betale en Bod af 35 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 15 * KØBENHAVN DEN 15. FEBRUAR 1933 * 29. AARGANG

Den forberedende Tregruppekonference for Arbejdstidens Nedsættelse.

Den forberedende Tregruppekonference, som af det internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad var sammenkaldt til Drøftelse af Arbejdstidens Nedsættelse med det Formaal at mindske Arbejdsløsheden og Drøftelse af dermed sammenhængende tekniske Problemer afholdtes i Genève i Dagene 10. til 25. Januar under den belgiske Regeringsrepræsentant, Professor Ernst Mahaims Forsæde.

Paa Konferencen var 35 Stater repræsenteret, medens 2 andre havde sendt Deltagere, som uden Stemmeret skulde overvaage Forhandlingerne. Som Grundlag for sit Arbejde valgte Konferencen den af det internationale Arbejdsbureau udarbejdede Beretning. Den begyndte med en almindelig Drøftelse af denne Beretning, under hvilken 54 Talere fra de forskellige Grupper havde Ordet.

Det endelige Resultat af denne Drøftelse blev, at man med 41 St. mod 22 (7 undlod at stemme) vedtog en af 7 Regeringsrepræsentanter (Belgien, Chile, Frankrig, Holland, Italien, Spanien og Tyskland) indgivet Beslutning, som ogsaa blev tiltraadt af Arbejdergruppen efter at et af denne indbragt Forslag ikke opnaaede Flertal.

I denne Afgørelse udtalte Konferencen, at den efter at have prøvet de forskellige Argumenter for og imod en Nedsættelse af Arbejdstiden var naaet til den Opfattelse, at denne Nedsættelse er et af de egnede Midler til Arbejdsløshedens Formindskelse og derfor besluttede at prøve de Enkeltspørgsmaal, som det internationale Arbejdsbureau havde opstillet i Slutningen af sin Beretning, med det Maal at naa til en international Ordning, hvis Gennemførelse muliggjorde Opretholdelsen af Arbejdernes Levestandard.

Flertallet, som stemte for denne Afgørelse, bestod af den samlede Arbejdergruppe (19), den italienske Arbejdsgiverrepræsentant og 21 Regeringsrepræsentanter (Albanien, Belgien, Chile, Kina, Danmark, Finland, Frankrig, Holland, Italien, Kuba, Lettland, Luxemburg, Mexiko, Polen, Rumænien, Sverrig, Schweiz, Spanien, Tyskland og Østrig).

Mindretallet bestod af 19 Arbejdsgiverrepræsentanter og 3 Regeringsrepræsentanter (Brasilien, England og Portugal).

Regeringsrepræsentanterne for Indien, Japan, Jugoslavien, Kanada, Norge, Sydafrika og Ungarn stemte ikke.

I Tilslutning til Vedtagelsen af denne Afgørelse erklærede Arbejdsgivergruppen, at de nu syntes, ikke mere at kunne deltage i Konferencens videre Arbejde, men at de for at forhindre Misforstaaelser og falske Udlægninger af deres Holdning fortsat vilde overvære Drøftelserne, uden at det vilde have Indflydelse for deres afvisende Holdning og uden at deres Tilstedeværelse paa nogensomhelst Maade vilde have Indflydelse paa deres senere Stilling til Spørgsmaalet.

Konferencen tiltraadte altsaa at prøve Spørgsmaalet om, af hvilken Art den internationale Ordning om Arbejdstidens Nedsættelse skulde være.

Med 36 Stemmer (18 Regeringer og Arbejdere) mod 21 (3 Regeringer og 18 Arbejdsgivere) udtalte man sig for, at denne Ordning maatte fremsættes i Form af en af den Internationale Arbejdskonference udarbejdet Konvention. Arbejdsgivergruppen erklærede, at den ikke mere kunde deltage i de følgende Afstemninger herom, da de ikke paa nogen Maade kunde overtage Ansvaret for Udarbejdelsen af en Overenskomst.

De videre Afstemninger gav følgende Slutresultat:

I den Overenskomst, som havde Udsigt til at blive vedtaget, opstilledes en gennemsnitlig Arbejdstid, som ikke maa overstige 40 Timer, under Forbehold af Undtagelsesbestemmelser, som vil kunne fremkomme.

For tilladte Overtimer fastsættes en talmæssig Grænse.

Overenskomsten maa være saaledes udarbejdet, at Valget mellem de forskellige Methoder for Arbejdstidens Afpasselse lades aabent, under stræng

Iagttagelse af den fastsatte Arbejdstidsgrænse, som man enedes om — og Konferencen har angivet et vist Antal af saadanne Methoder.

Konferencen foretog endvidere en Række andre Afstemninger, ved hvilke der ikke er opnaaet det i Henhold til Forretningsordenen til Opnaaelse af Beslutningsdygtighed foreskrevne Tal af afgivne Stemmer (37). Dette var til Eksempel Tilfældet ved følgende Spørgsmaal:

Skal Overenskomsten være af kortere Varighed og eventuelt kunne forlænges? 36 Ja, ingen Nej.

Skal der foreskrives en særlig Bestemmelse om, at der indenfor Overenskomstens Rammer skal tages Hensyn til Transportfagenes Krav adskilt a) for Jernbanemænd, b) for andre Transportgrene? 27 Ja. 1. Nej.

Skal Overenskomsten indeholde særlige Bestemmelser for dens Anvendelse paa mindre Virksomheder? 35 Ja, ingen Nej.

Endvidere havde Beslutningerne angaaende Gennemførelsen af den 40-Timers Arbejdsuge i Handels- og Kontorvirksomheder kun faaet henholdsvis 22—26 og 23 Stemmer, hvilket ikke var tilstrækkelig til Beslutningstagen.

Med Henblik paa den paa Grund af de tekniske Fremskridt skabte Arbejdsløshed vedtog Konferencen med 41 Stemmer (21 Regeringer, 19 Arbejdere og 1 Arbejdsgiver) mod 1 (en Regering), at det vilde være rigtigst, at der fra Regeringens Side blev overladt det internationale Arbejdsbureau periodiske Oplysninger om dette Spørgsmaal sammenfattede efter de mest mulige ensartede Grundlinier.

Endelig har Konferencen henvist en af Arbejdergruppen truffen Afgørelse angaaende en Statistik over Arbejdstiden indenfor Landbruget til det internationale Arbejdsbureau. Som bekendt var Landbruget og Skibsfart paa Grund af en Afgørelse af Arbejdsbureauets Forvaltningsraad udeladt af Konferencens Arbejdsberetning.

Efter Drøftelser af Slutresultatet i det internationale Arbejdsbureaus Beretning har Arbejdsgivergruppen afgivet følgende Erklæring:

»Ved Generaldebattens Afslutning og forinden Konferencen overgaar til en Prøvning af Konklusionerne i det internationale Arbejdsbureaus Rapport har vi tydeligt angivet overfor Konferencen, at vi ikke paa nogen som helst Maade har følt os foranlediget til at ændre vor fuldstændig afvisende Holdning overfor de Forslag, som er forebragt Konferencen.

Siden Konferencen derefter under Detailforhandlingerne med 36 St. mod 21 besluttede, at der fandtes Anledning til at tage Sigte paa en Konvention, har vi erklæret, at vi ikke kunde tilslutte os en saadan Afgørelse, og at vi fralagde os ethvert Ansvar hvad angaar Konferencens Arbejde med Henblik paa Opnaaelsen af en Konvention.

Følgelig har vi afholdt os fra at tage nogen som helst Del i Overvejelserne og Afstemningerne.

Ved Forhandlingernes Afslutning vilde vi udtale, at efter vor Mening er Overvejelserne kun tjenlige til at vise, at det er umuligt og praktisk uigennemførligt at gaa videre i det udarbejdede Forslags Retning, og vi vil paany erindre Konferencen om, at det, at vi har taget Del i dens Arbejde ingenlunde bør opfattes som havende Betydning for den Stilling, som vi senere indtog, da Behandlingen af Spørgsmaalet fastsattes.«

Efter Forhandlingerne afgav Arbejdergruppen fra deres Side en saalydende Erklæring:

»Paa en Tid, da Antallet af Arbejdsløse i hele Verden opgøres til mindst 30 Mill., har Arbejdsgivergruppen, som vi har maattet fastslaa, indtaget en negativ Holdning overfor Konferencens Beslutning om, at der fandtes Anledning til at tage Sigte paa en Konvention vedrørende Arbejdstidens Nedsættelse som et Middel mod Arbejdsløsheden.

Heroverfor noterer Arbejdergruppen paa den anden Side de positive Resultater, som Konferencen er naaet til og fastslaar, at et Flertal, der omfatter de væsentligste af Europas Industrilande, med en enkelt Undtagelse, har anerkendt Tanken om Arbejdstidens Forkortelse og Opretholdelsen af Arbejdernes Levestandard som Middel mod Arbejdsløsheden.«

Konferencen nøjedes med at tage begge disse Udtalelser til Efterretning.

Den forberedende Konference sluttede med Vedtagelsen af en Beretning, der vil blive overgivet det Internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad.

Forvaltningsraadet skal nu undersøge om denne Beretning skal overleveres Verdensøkonomi- og Møntfodskonferencen i London og eventuelt til Regeringerne.

I hvert Fald vil den forberedende Konferences Beretning blive forelagt og endelig behandlet paa den 17. internationale Arbejdskonference i Genève den 31. Maj.

Forhandlingerne med England.

En alsidig sammensat og talstærk Repræsentation for vort Land rejser over Havet for at forhandle med den engelske Regering om Handelsforbindelsen mellem de to Lande, og i Byen ved Themsen træffer vor Repræsentation tilsvarende Udvalg fra en Mængde andre Lande, der ogsaa ligger i Forhandling med »Hans britiske Majestæts Regering«.

Der var engang, da Engelskmænd med Stolhed fremhævede, at lige saa naturligt som det var en Regeringsopgave at opføre det kinesiske Legetøjstaarn, der stod i St. James Park og nu kan ses i Kew Garden, saa var det selvfølgeligt en privat Opgave at bygge Waterloobroen over Themsen. Med Møje og Besvær byggede Napoleons mægtige Kejserrige Vejen over Mont Cenis, medens Privatmænd en Menneskealder senere i Løbet af 25 Aar for egne Midler og egen Risiko byggede Englands mægtige Baner. Det var private Industriherrer og Købmænd, der i Victorias Dage skabte Verdensmagten England. — Nu forhandler »H. B. M. Government« med fremmede Nationer om Handelsaftaler. —

Efter at den engelske Mønt sidste Efteraar var løst fra Guldet, kom den »nationale« Regering til

Magten. De Ideer, som Joseph Chamberlain for mere end 35 Aar siden havde faaet Isenkrambyen Birmingham til at skare sig om, men som Nationen som Helhed stadig havde afvist, de skulde nu prøves i det praktiske Liv.

Tanken var at sammenknytte Industrilandet England, dets Kolonier og de fire store, selvstyrende Lande i det britiske Empirium — Canada, New Zeeland, Australien og Syd-Afrika — de saakaldte Dominions, til en økonomisk Enhed derved, at England gav Landbrugsvarer fra Empiriet en Fortrinsstilling, mod at faa en tilsvarende Fortrinsstilling for sine Industrivarer i de engelske Lande hinsides Havene.

Den »nationale« Regering begyndte straks at arbejde med disse Spørgsmaal og lagde en ret betydelig Told paa forskellige Industrivarer. Sagen var nemlig, at det i de sidste 30—35 Aar stadig har været vanskeligt for betydelige engelske Industrigrene at fastholde Hjemmemarkedet. Dette Toldpaalæg havde til Følge, at den for enkelte danske Virksomheder ret betydelige, men for England som Helhed ubetydelige Eksport af Industrivarer fra Danmark til England kom ud for store Vanskeligheder. — Landbrugskrisens lave Priser paa Landbrugsvarer var næppe naaet helt ud til den engelske Husmoder; men havde derimod skabt store Vanskeligheder for Englands hjemlige Landbrug, og Resultatet blev, at England lagde en betydelig Indførselstold paa Æg og Smør, derimod ikke paa Flæsk (Bacon); for en Fuldstændigheds Skyld nævnes, at der ogsaa kom Told paa Fisk.

Paa denne Baggrund sammenkalder England saa til en Rigskonference i Ottawa i Canada, hvor en Ordning med en lavere Told (evt. Toldfrihed) for Landbrugsprodukter fra Empiriet end fra andre Lande gennemføres, og i Forbindelse med et Tilbud til Dominions om Ret til Indførsel af et stort Kvantum Bacon formaar England senere Baconlandene udenfor Empiriet til at paatage sig en frivillig Kontingentering af dens Baconeksport.

Forhandlingerne.

Saaledes forberedt indbyder England Repræsentanter for Danmark til Forhandling i London, og Lørdag den 3. December afrejste Delegationen. For at fastslaa, at det drejede sig om økonomiske og ikke om politiske (i dette Ords snævrere Betydning) Forhandlinger, bestod Delegationen udelukkende af Erhvervsrepræsentanter, nemlig:

Landboforeningerne: Forstander Hauch, M. L.
Husmandsforeningerne: Husmand Jens Holdgaard.
Slagterierne: Gaardejer Karl Madsen.
Mejerierne: Proprietær Overgard.
Industrien: Direktør Overgaard.
Handelen: Grosserer Ernst Meyer.
Skibsfarten: Direktør A. O. Andersen.
Fagbevægelsen: Maskinmester Fred. Vedsø.

For paa den anden Side at understrege, at det ikke var enkelte Erhverv, men Danmark, der forhandlede, var Udenrigs- og Finansministrene skiftevis til Stede som Delegationens Formænd, og Kontorchef Wærum fra Udenrigsministeriet var Medlem af Delegationen tillige med Danmarks diplomatiske Repræsentant i London, Gesandten, Greve Ahlefeldt Laurvig. Og endelig blev Landbrugskonsulent Sørensen og Generalkonsul Rothbøll stærkt benyttede i Forhandlingerne.

Men udover disse var til Stede i London en lang Række Sagkyndige og enkelte Sekretærer, i alt henved 50 Personer, saaledes at det synes med Rette, naar nogle mente, at en noget mindre Forsamling kunde have været tilstrækkelig.

Fra engelske Side var der 10 Forhandlere, nemlig:

Præsidenten for Board of Trade (Handelsministeren), The Rt. Hon, Walter Runciman.
Statssekretæren for den oversøiske Handel, Lt. Colonel D. J. Colville, M. P.
Understatssekretær for Minedriften Sir Alfred Faulkner.
Departementschef for Handelsaftaler, Sir Henry Fountain.
Dernæst 3 Embedsmænd fra Handelsministeriet:
Mr. Leonard,
Mr. Browett,
Mr. Quinton Hill.
Udenrigsministeriet var repræsenteret af:
Mr. F. T. A. Ashton Gwatkin,
Landbrugsministeriet af
Mr. A. W. Street.

Og endelig deltog Englands Handelsattaché i København, Mr. H. H. Cassels, i Forhandlingerne.

Men herudover deltog ogsaa fra engelsk Side en lang Række Erhvervsrepræsentanter og Sagkyndige i de forskellige Underudvalgs Forhandlinger.

Til Vejledning for Delegationen havde Udenrigsministeriet udarbejdet en fortrolig Instruktion paa ca. 50 maskinskrevne Sider, og straks Mandag Formiddag samledes Delegationen og en snæver Kreds af Sagkyndige til et Møde i Gesandtskabet for at planlægge vor Stilling til Forhandlingerne.

Om Eftermiddagen mødtes de to Delegationer i Handelsministeriet under Forsæde af Mr. Colville, idet Mr. Runciman var syg. Efter at Mr. Colville og Dr. Munch havde udvekslet Taler, og der fra hver Side var afleveret et Memorandum, foreslog Colville, at der nedsattes Udvalg til uden Forbindende at gennemdrøfte de forskellige Spørgsmaal.

Der nedsattes følgende Udvalg:

1) Bacon.
2) Smør og Æg.
3) Fisk.
4) Foderstoffer og Gødning.
5) Kul.
6) Salt.
7) Sækkelærred.
8) Jern og Staal.
9) Engelske Ønsker om Ændringer i den danske Toldlov.
10) Danske Ønsker om Ændringer i den eng. Toldlov.

I Udvalg 1 og 2 var Statskonsulent Sørensen, i 3, 4, 5, 6, 7 og 8 Generalkonsul Rothbøll og i 9 og 10 Kontorchef Wærum Ordfører; thi grundet paa Forhandlingernes orienterende Karakter deltog Ministrene ikke fra nogen af Siderne i Udvalgene. Ud fra et Arbejdersynspunkt var det selvsagt de 4 sidste Udvalg, der havde størst Interesse; og

Maskinmester Fr. Vedsø var derfor Medlem af alle disse Udvalg.

Hver Formiddag Kl. 9 samledes de særlige landbrugsinteresserede til Raadslagning, hvorefter den Forsamling, der den første Dag havde været samlet i Gesandtskabet, holdt Møde for at drøfte de foreliggende Spørgsmaal. I Dagens Løb var der saa gerne Forhandling med Englænderne i et eller to Underudvalg, og ofte var der tillige samlet Møde om Aftenen Kl. 6.

To Gange i Forhandlingernes Løb var alle, der havde Forbindelse med Forhandlingerne, samlede forat faa Underretning om Forhandlingernes Gang og for at drøfte det vigtige Spørgsmaal, Forholdet til Pressen, idet man mente, det vilde være meget uheldigt, om Enkeltheder, rigtige eller urigtige, kom frem i den danske Presse og gav Anledning til Tilslutning eller Protest, og Resultatet af disse Bevægelser blev telegraferet til England. I det store og hele lykkedes det at gennemføre denne Linie.

Hen paa Ugen blev Mr. Runciman rask, og Mandag den 12. præsiderede han ved en Frokost, den engelske Regering gav, for Resten den eneste større Komsammen, Forhandlingerne gav Anledning til fra engelsk Side. — Modsvarende havde Gesandten givet en Middag Ugen før.

Ved Regeringsfrokosten gav Mr. Runciman i en Tale paa hjertelig og bestemt Maade Udtryk for, at han haabede, det vilde lykkes at naa til en Overenskomst til Gavn for begge de to Lande.

Sidst paa Ugen 12.—17. Decbr. ebbede Forhandlingerne ud, Stoffet var gennemgaaet, og man vidste gensidig, hvor man stod; men samtidig var der rejst saa mange Spørgsmaal, og England havde saa mange Ting, der skulde passes sammen, at det var naturligt at udsætte den nærmere Drøfelse til ind i 1933.

Vil man nu rejse Spørgsmaalet: Hvad vil der komme ud af disse Forhandlinger? Ja, saa har Finansminister Bramsnæs jo allerede i et Radiointerview umiddelbart efter Delegationens Hjemkomst besvaret dette, og jeg vil derfor kun tilføje:

Det var i Fortiden, det var en privat Opgave at bygge Waterloobroen og Englands Baner. — Tiden, da selvstændige og uafhængige victorianske Gentlemen med Kindskæg og Cylinderhat ordnede Verden — nej, lod de frie Kræfters Spil bygge en Verden op, som den nu kunde blive — den er omme. En ny Økonomi er ved at vokse op, — overfladisk set synes det at være en Økonomi, der sætter Nation op mod Nation, Stat mod Stat; men tænker man lidt dybere, saa stiger frem for ens indre Blik Konturerne af en Tid, en Samfundsorden, hvor Nationer, som Resultat af fornuftig Planlæggelse til Gavn for alle Parter, lever i økonomisk Samarbejde.

Men i de Overvejelser, det i Øjeblikket gælder, maa vi fra Arbejderside, saa kraftigt som vi kan, erindre om, at det ikke blot er i Manchester og Birmingham eller i Leeds og Stoke on Trent, at Gaderne hver Morgen og Aften fyldes af Kvinder og Mænd paa Vej til og fra deres værdiskabende Virke, det samme Billede kan ses, om end i mindre Maalestok, i København og Vejle eller i Aalborg og Odense, og dernæst ikke at glemme, at selv om Nordsøen er alle Nationers alfare Vej, saa kan vi tørskoet vandre fra Skagens Gren og til det store Land dernede mod Syd, med hvilket vi ogsaa har været i Forbindelse gennem 1000 Aar.

Den Opgave, De samvirkende Fagforbund har lagt i min Haand, er at føre dette frem, og samtidig erindre sig Landbrugseksportens overvældende Betydning, mens Forhandlingerne skrider i Great George og Old Queen Street og Big Ben maaler Tidens Gang.

Fred. Vedsø.

Efter Nytaar har Delegationen været samlet til nogle Møder i København, dels for at drøfte det Resultat, som Ministeriets Embedsmænd var naaet til ved at gennemgaa de forskellige Ønsker, der var fremkommet fra engelsk Side, og dels for mere i Almindelighed at drøfte Situationen.

Som Resultat af disse Overvejelser er nogle Embedsmænd med Kontorchef Wærum i Spidsen Lørdag den 4. Februar rejst til London for efter Aftale med England at forberede Forhandlingernes Genoptagelse. Det er saa Hensigten, at de egentlige Forhandlinger skal genoptages, formentlig 22. Februar, men man vil bestræbe sig for, at Antallet af Forhandlere kan blive væsentlig mindre end sidst.

Saa snart noget af Interesse og egnet til Offentliggørelse fremkommer, skal det blive tilstillet »Arbejderen«s Red. F. V.

Lønforholdene i Norge.

Til Orientering for vore Læsere, bringer vi her en Oversigt over den faglige Situations Forløb i Norge i indeværende Aar.

Overenskomsterne var afsluttede med forskellig Udløbstid, men alle indeholdende en Reguleringsbestemmelse efter hvilken Pristallet faar Indflydelse paa Stigninger og Sænkninger i Lønniveauet.

Siden April 1931 var Pristallet faldet fra 168 til 163 Points, og herefter skulde samtlige Overenskomsters Lønninger nedskæres med 2,98%.

Man førte mellem Arbejdernes faglige Landsorganisation og Arbejdsgiverforeningen nogle Forhandlinger, der førte til Enighed om, at Prisreguleringen bortfaldt, imod at Overenskomsterne yderligere forlængedes et Aar.

Efter at denne Beslutning nu er tiltraadt, vil det store Flertal af de norske Arbejdsoverenskomster løbe uændret videre til 31. Marts 1935.

Af Undtagelserne herfra nævner vi Typografferne, hvis Overenskomst vil løbe til 31. Marts 1936, og Litografernes Overenskomst endda til 31. Marts 1937.

En Del mindre Overenskomster vilde være udløbet i Aar, men løber nu til 1934.

Den Reduktion, der derved er afværget, vilde i Gennemsnit have andraget 2 Kr. pr. Uge.

Prisniveauet Januar 1933.

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget med en samlet aarlig Udgift paa gennemsnitlig 2000 Kr., beregnet efter de i Juli 1914 gældende Priser, er nu ført op til Januar 1933. Opgørelsen er foretaget paa tilsvarende Maade som ved de nærmest foregaaende Beregninger; angaaende Enkeltheder ved Beregningen skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger Nr. 5,. 1928.

I den nedenstaaende Oversigt er meddelt Resultaterne af den nu foretagne og de nærmest foregaaende Beregninger; endvidere er anført Indekstallet for Prisniveauet (Pristallet), idet Udgiften i Juli 1914 er sat = 100.

	Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper:					Forandring fra Okt. 1932 til Jan. 1933
	Januar 1932	April 1932	Juli 1932	Oktbr. 1932	Jan. 1933	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	pCt.
Fødevarer.....	980	961	962	990	960	÷ 3,0
Klæder,Fodtøj og Vask	369	368	368	374	372	÷ 0,5
Bolig.....	509	509	509	509	518	+ 1,8
Brændsel og Belysning	137	138	136	137	137	+ 0,0
Skatter, Kontingenter o. lign.	414	438	420	429	432	+ 0,7
Andre Udgifter .	678	683	686	686	684	÷ 0,3
Ialt...	3087	3097	3081	3125	3103	—
Pristallet....	154	155	154	156	155	÷ 0,6
„Udgiftstal" i H. t. Lov om Statens Tjenestemænd af 31. Marts 31	2299	—	—	—	2287	—

International Oversigt over Arbejdsløsheden.

(IFC) De foreliggende Oplysninger om Arbejdsløshedens Omfang i de nedenstaaende opførte Lande viser, at i mange store Lande som f. Eks. Tyskland, Storbritannien, U. S. A., Australien o. s. v. har Arbejdsløshedstallet for Beretningsmaaneden sammenholdt med den foregaaende Maaned eller den tilsvarende Maaned i 1931 holdt sig paa omtrent samme Højde, mens en Række overvejende mindre Lande, som først langt senere blev inddraget i Krisen sammenholdt med den tilsvarende Maaned i Fjor kan notere en over 100 pCt. større Arbejdsløshed. En Undtagelse danner Østrig og Frankrig. Det første Land, som allerede i aarevis har været haardt ramt af Krisen, melder atter stigende Arbejdsløshed, mens i Frankrig, som hører til den anden Gruppe af Lande, Arbejdsløshedstallet er gaaet noget ned. For forskellige i Oversigten angivne Lande har Statistiken kun sammenlignende Værdi, idet kun en mindre Del af de virkelig forhaandenværende Arbejdsløse er medtaget i Statistiken. Sammenfattende kan det siges, at de svage Tegn paa en Bedring af Konjunkturerne (større Godstransport paa Jernbanerne, Nedgang i Antallet af oplagte Handelsskibe etc.), som gør sig bemærket i de fleste Lande, endnu ikke har givet sig Udtryk med Hensyn til Arbejdsløshedstallene. Selv i Tilfælde af en virkelig Konjunkturopgang kan dette næppe heller ventes før hen paa Foraaret 1933.

Paa Grundlag af de os foreliggende Oplysninger giver vi følgende Oversigt over Omfanget af Arbejdsløsheden i forskellige Lande.

Australien.

Ifølge de af Fagforeninger med tilsammen 420,000 Medlemmer tilvejebragte Oplysninger var i September 1932 (Kvartalsstatistik) 122,340 (29,6 pCt.) af Medlemmerne arbejdsløse mod 124,068 (30 pCt.) i det 2. Kvartal 1932 og 120,694 (28,3 pCt.) i det 3. Kvartal 1931.

Belgien.

Ifølge de foreliggende Indberetninger fra 174 Arbejdsløshedskasser var ved Udgangen af September 1932 af de ialt 890,034 mod Arbejdsløshed forsikrede Personer 163,048 (18,3 pCt.) helt og 168,120 (18,9 pCt.) delvis arbejdsløse. De tilsvarende Procentsatser var i den foregaaende Maaned 19,5 og 19,9, ved Udgangen af September 1931 10,2 og 16,5.

Danzig.

Ved Udgangen af Oktober 1932 var der ved Arbejdsanvisningskontoret i Fristaten Danzig tilmeldt 31,805 arbejdsløse Danziger-Borgere, mod 30,469 i den foregaaende Maaned og 24,932 ved Udgangen af Oktober 1931.

Tyskland.

Den 30. November 1932 var der ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer indtegnet 5,358,000 Arbejdssøgende mod 5,109,173 ved Udgangen af Oktober 1932 og 5,059,773 ved Udgangen af November 1931. Ifølge den af den tyske Landsargonisation foretagne Opgørelse over Arbejdsløsheden og Korttidsarbejdet i de tilsluttede Forbund var ved Udgangen af Oktober 1932 43,4 pCt. af Medlemmerne arbejdsløse, mens 22 pCt. arbejdede paa indskrænket Tid. Ved Udgangen af September var de tilsvarende Tal 44,1 pCt. og 22 pCt., ved Udgangen af Oktober 1931 37,2 pCt. og 21,5 pCt.

Estland.

Ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer var der i Slutningen af Oktober 1932 indtegnet 7,027 Arbejdsløse mod 5,957 i den foregaaende Maaned og 2,096 i Oktober Maaned 1931.

Frankrig.

Ved Udgangen af November 1932 var der ved de offentlige Arbejdsanvisninger tilmeldt 255,411 Arbejdsløse mod 264,509 i den foregaaende Maaned og 123,891 ved Udgangen af November 1931.

Finland.

I Henhold til en 297 Kommuner omfattende Statistik fandtes der ved Udgangen af Oktober 1932 ialt 73,379 arbejdsløse Personer mod 59,172 i den foregaaende Maaned og 68,229 ved Udgan-

gen af Oktober 1931. Af disse Arbejdsløse beskæftigedes 23,542 ved offentligt Nødhjælpsarbejde.

Storbritannien.

Af de rundt 12,800,000 mod Arbejdsløshed forsikrede Personer var ved Udgangen af Oktober 1932 21,9 pCt. (17,9 pCt. helt og 4 pCt. midlertidigt) arbejdsløse mod 22,8 pCt. ved Udgangen af den foregaaende Maaned og 21,9 ved Udgangen af Oktober 1931. Den 24. Oktober var der ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer i Storbritannien og Nordirland tilmeldt 2,816,940 helt og midlertidigt Arbejdsløse, mod 2,925,065 i den foregaaende Maaned og 2,880,546 ved Udgangen af Oktober 1931.

Holland.

Ifølge Indberetningerne fra de statsunderstøttede Arbejdsløshedskasser var i Midten af Oktober 1932 af ialt 508,911 i Statistiken medtagne Medlemmer 152,712 eller 30 pCt. (24,9 helt og 5,1 pCt. delvis) arbejdsløse mod 153,664 (30,2 pCt.) ved Udgangen af September og 72,738 (15,7 pCt.) ved Udgangen af September 1931. Ved Arbejdsanvisningskontorerne i hele Landet var der ved Udgangen af September 1932 tilmeldt 298,162 arbejdssøgende Personer mod 286,909 i den foregaaende Maaned og 128,472 ved Udgangen af September 1931.

Italien.

I Henhold til Oplysninger fra de sociale Forsikringskasser var Antallet tilmeldte helt Arbejdsløse ved Udgangen af Oktober 1932 956,357 mod 949,408 i den foregaaende Maaned og 878,267 ved Udgangen af Oktober 1931. Desuden var der paa samme Tid indtegnet rundt 30,000 delvis Arbejdsløse.

Jugoslavien.

Ved Udgangen af September 1932 var der ved de offentlige Arbejdsanvisninger tilmeldt 82,739 Arbejdsløse, mod 77,380 i den foregaaende Maaned og 23,427 ved Udgangen af September 1931.

Irland (Fristatten).

Ved Udgangen af September 1932 var der ved de offentlige Arbejdsanvisninger tilmeldt 10,985 Arbejdsløse mod 11,940 i den foregaaende Maaned og 7,753 ved Udgangen af September 1931.

Kanada.

Indextallet for Beskæftigelsesgraden (1929: 100), der er sammenstillet paa Grundlag af en 8,020 Firmaer med 796,166 beskæftigede Personer omfattende Statistik, androg i Begyndelsen af Oktober 1932 86,7 mod 86 i Begyndelsen af September 1932 og 103,9 i Begyndelsen af Oktober 1931. Af Fagforeningernes Medlemmer var i Begyndelsen af September 1932 21,4 pCt. arbejdsløse mod 21,8 pCt. i den foregaaende Maaned og 15,8 pCt. i Begyndelsen af September 1931.

Ny Zealand:

Ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer var der i Begyndelsen af September 1932 tilmeldt 56,332 Arbejdsløse mod 55,203 i den foregaaende Maaned og 50,033 i Begyndelsen af Septbr. 1931.

Norge.

Den 15. November 1932 androg Antallet af de ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer (i Kommuner med over 5,000 Indbyggere) indtegnede Arbejdsløse 38,807 mod 34,810 i den foregaaende Maaned og 32,078 den 15. November 1931.

Østrig.

Ved Udgangen af November var der i Østrig indtegnet ialt 329,707 understøttede Arbejdsløse mod 297,791 ved Udgangen af den foregaaende Maaned og 273,658 ved Udgangen af November 1931.

Polen.

Ved Udgangen af September 1932 var der ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer indtegnet rundt 150,000 Arbejdsløse mod 190,548 i den foregaaende Maaned og 246,426 ved Udgangen af September 1931.

Saaromraadet.

Ved Udgangen af September 1932 var der ved Arbejdsanvisningskontorerne tilmeldt 40,320 Arbejdsløse mod 40,044 i den foregaaende Maaned og 21,741 i Slutningen af September 1931.

Sverige.

Af 419,039 Medlemmer i de Fagforeninger, der indberettede om Arbejdsløsheden, var ved Udgangen af September 1932 86,709 eller 20,7 pCt. arbejdsløse mod 20,2 pCt. i den foregaaende Maaned og 14 pCt. ved Udgangen af September 1931. Ved den statlige Arbejdsløshedskommission var der ved Udgangen af Oktober 1932 tilmeldt 123,584 hjælpsøgende Arbejdsløse mod 106,404 i den foregaaende Maaned og 54,077 ved Udgangen af Oktober 1931.

Svejts.

Ved Udgangen af September 1932 var der ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer tilmeldt 49,532 Arbejdsløse mod 47,064 i den foregaaende Maaned og 19,739 ved Udgangen af September 1931.

Czekoslovakiet.

Antallet af de ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer tilmeldte Arbejdsløse androg ved Udgangen af November 1932 601,380 mod 524,171 i den foregaaende Maaned og 357,654 ved Udgangen af November 1931.

Amerikas Forenede Stater.

I Henhold til den af Arbejdsministeriet udsendte Beretning, der er udarbejdet paa Grundlag af en Statistik omfattende 54,851 Bedrifter med 4,248,706 beskæftigede Personer, er Arbejdertallet i September 1932 steget med 3,6 pCt. Beskæftigelsesprocenten (1926: 100), var i September 58,5 mod 56 i August og 70,9 i September 1931. Ifølge de af Fagforeningerne tilvejebragte Oplysninger angaaende Arbejdsløsheden blandt deres Medlemmer androg Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af September 1932 24,9 pCt. mod 25,1 pCt. ved Udgangen af den foregaaende Maaned og 19,4 pCt. ved Udgangen af September 1931.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1681.

Havnearbejderne i Horsens.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 14. December 1932 i Sag Nr. 1681: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem D. F. D. S.'s Ekspedition i Horsens mod De samv. Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Havnearbejdernes Fagforening i Horsens.

Overenskomsten mellem Foreningen af Arbejdsgivere i Horsens og Havnearbejdernes Fagforening sammesteds indeholder blandt andet følgende Bestemmelse:

»Overarbejde kan af Ladningsmodtagerne forlanges udført af samme Arbejdshold daglig til Kl. 10 Aften. Skal der losses udover Kl. 10 Aften, kan det paagældende Lossemandskab ved Arbejdets Paabegyndelse om Middagen bestemme, om samme Lossehold skal fortsætte, eller nyt Mandskab antages til Losning fra normal Arbejdstids Ophør. Saafremt der skal losses over ved et Skib, skal dette meddeles Arbejderne inden Kl. 12 Middag...«

Den 1. September d. Å. ankom D. F. D. S.'s Rutebaad »Hindsholm« til Horsens, og Losningen paabegyndtes med Mandskab antaget af Selskabets derværende Ekspeditør blandt Medlemmer af Havnearbejdernes Fagforening i Horsens. Disse, der var rettidigt tilsagt til Overarbejde om Aftenen, forlod Arbejdet Kl. 21, uagtet det blev forlangt, at Arbejdet skulde fortsættes til Kl. 22.

Den 2. September maatte Losningen om Formiddagen indstilles paa Grund af Regnvejr, men skulde fortsættes om Eftermiddagen, da det var blevet Tørvejr. Kl. 13½, da Losningen skulde genoptages, var Friholderen ved Luge 3 saa beruset, at der maatte antages en anden Mand i hans Sted. Da Dampskibsselskabets Ekspeditør vilde ordne dette, nægtede de andre Folk at gaa i Arbejde paany, men opgav ret hurtigt dette Standpunkt og paabegyndte Arbejdet efter ½ à 1 Times Forløb.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem D. F. D. S.s Ekspedition i Horsens indklaget De samv- Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Havnearbejdernes Fagforening i Horsens med Paastand om, at den ovennævnte Overarbejdsvægring og Arbejdsstandsning kendes ulovlig, og at der i Anledning af det passerede paalægges Havnearbejdernes Fagforening i Horsens en Bod.

De Indklagede paastaar Frifindelse og har til Støtte herfor anført følgende:

Arbejderholdet havde den 1. September om Formiddagen rettet Forespørgsel til Losseformanden, om hvor lang Tid der skulde arbejdes over, hvortil Formanden svarede, at han intet bestemt kunde sige herom, men at der antagelig skulde arbejdes over til Kl. 18 à 19. Arbejderne indstillede sig herefter paa at arbejde fortsat uden at holde Spisepause fra Kl. 18 til 19. I Løbet af Eftermiddagen viste det sig, at Lossearbejdet gik langsommere end paaregnet, fordi de Hager, der var udleveret til Brug ved Losningen, var mindre end de sædvanlig benyttede, og ved 16-Tiden fik Folkene Besked om, at der skulde holdes Spisepause fra Kl. 18 til 19 og Losningen derefter fortsættes. De Indklagede hævder, at det samtidig blev meddelt, at der skulde arbejdes over til Kl. 21. Da Klokken var blevet henad 21, gav Losseformanden imidlertid Besked om, at Arbejdet skulde fortsættes til Kl. 22. Da Folkene ikke ansaa sig forpligtet hertil, indstillede de Arbejdet.

De Indklagede hævder, at Arbejderne maa have Krav paa at faa Besked om, i hvert Fald omtrentligt, hvor lang Tid et forlangt Overarbejde vil vare, og at de maa have Ret til at stole paa den én Gang givne Besked herom, saaledes at denne ikke atter kan ændres af Arbejdsgiveren.

Klagerne benægter, at der om Eftermiddagen er givet Arbejderne nogen Besked om, at der skulde arbejdes over til Kl. 21.

Retten skal bemærke, at den citerede Bestemmelse i Overenskomsten ikke giver Arbejderne noget egentligt Retskrav paa i Forvejen at faa Besked om, hvor lang Tid forlangt Overarbejde vil komme til at vare, hvilket ogsaa i adskillige Tilfælde vilde være umuligt paa Forhaand at afgøre, bl. a. fordi det kan afhænge af Omstændigheder under Arbejdets Gang, som ikke er til at forudse.

I det foreliggende Tilfælde er det ikke oplyst, at der fra Arbejdsgiverens Side er givet et for ham bindende eller for Arbejderne vildledende Tilsagn om, at Overarbejdet skulde ophøre Kl. 21, hvorved bemærkes, at de Indklagede som nævnt har erkendt, at Losningen foregik langsommere end oprindelig paaregnet, og at Klagerne har anført, at det for dem var af afgørende Betydning, at Losningen den 1ste September blev fremmet saa stærkt, at den kunde være tilendebragt i god Tid inden Skibets planmæssige Afgang.

Det maa herefter statueres, at den den 1. September stedfundne Overarbejdsvægring har været ulovlig.

Med Hensyn til det den 2. September passerede anfører de Indklagede, at den stedfundne Arbejdsstandsning har været højst ubetydelig. Efter de Indklagedes Paastand varede det kun ca. ½ Time, inden Arbejdet kom i Gang, og den langt overvejende Del af denne Tid medgik til at afdække Lugerne. Klagerne hævder, at Standsningen varede ca. 1 Time, og at Afdækningen af Lugerne kun tog ganske kort Tid.

Retten skal bemærke, at en Indstilling af Arbejdet paa det foreliggende Grundlag selvfølgelig har været ulovlig. Det maa vel antages, at den effektive Forsinkelse kun har været ringe, og at den ikke har paaført Arbejdsgiverne Tab, men Retten finder Anledning til at fremhæve, at det, naar det drejer sig om Lastning og Losning af Skibe k a n være af væsentlig Betydning, at selv kortvarig Afbrydelse af Arbejdet ikke finder Sted.

I Anledning af det passerede findes Havnearbejdernes Fagforening i Horsens at burde erlægge en Dansk Arbejdsgiverforening tilfaldende Bod

paa 200 Kr., hvorved bemærkes, at der ikke fra de Indklagedes Side er gjort Indsigelse imod, at Fagforeningen, hvis Formand deltog i det paagældende Lossearbejde, er medansvarlig for det passerede. Sagens Omkostninger bør udredes af de Indklagede.

Kendelse:

Den ovennævnte den 1. September d. A. stedfundne Overarbejdsvægring og den 2. s. M. stedfundne Arbejdsstandsning har været ulovlig.

I Bod til Dansk Arbejdsgiverforening betaler Havnearbejdernes Fagforening i Horsens 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1684.

Bogbindere

hos Litograffirmaet Carl Sørensens Eftf.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 30. November 1932 i Sag Nr. 1684: Dansk Arbejdsgiverforening for Dansk Litograflaug og dette igen for dets Medlem Firmaet Carl Sørensens Eftf. mod De samvirkende Fagforbund for Bogbinderforbundet i Danmark.

Firmaet Carl Sørensens Eftf. beskæftiger i sin Kartonnageafdeling kvindelige Arbejdere, der er Medlemmer af Bogbinderforbundet, og i sit litografiske Trykkeri kvindelige Arbejdere, der er Medlemmer af Dansk Typografforbund. De to Afdelinger har Lokaler for sig i samme Bygning. Det er ved forskellige Lejligheder hændt, at Trykkeriet har været saa stærkt beskæftiget, at man har ladet nogle af de i Kartonnageafdelingen arbejdende Kvinder udføre Arbejde i Trykkeriet. Siden Juli 1931 har imidlertid Kvinderne i Kartonnageafdelingen nægtet at udføre Arbejde i Trykkeriet.

Klagerne har til Oplysning om Forholdene i lignende kombinerede Virksomheder anført, at af 23 saadanne Virksomheder har 20 svaret, at Nægtelse fra kvindelige Medlemmer af Bogbinderforbundet af at udføre Arbejde i Trykkeri aldrig er forekommet, medens 3 lignende Virksomheder har svaret, at der lejlighedsvis har været Vanskeligheder, uden at det dog har ført til Konflikt. Klagerne anfører videre, at det er Forbundet, der har forbudt sine Medlemmer at udføre Trykkeriarbejde, og da Klagerne anser Forbundets Indblanding i Arbejdsforholdene for et Brud paa Septemberforligets Pkt. 4 om Arbejdsgiverens Ret til at lede og fordele Arbejdet og til at anvende den efter hans Skøn til enhver Tid passende Arbejdskraft, har de under denne Sag paastaaet Forbundets Indblanding kendt ulovlig og Forbundet paalagt Bod i denne Anledning.

De Indklagede paastaar Frifindelse og anfører til Støtte herfor, at Forbundet ikke har forbudt sine Medlemmer hos Firmaet Carl Sørensens Eftf. at udføre Arbejde i Trykkeriet, men paa Henvendelse fra sine Medlemmer hos Firmaet givet disse Medhold i, at de havde Ret til at nægte at udføre Arbejde, som ikke henhører under Fagets Overenskomst, idet Forbundet formener, at dets Medlemmer, som er uddannet ved bestemte Brancher, ikke kan være pligtige til at udføre Arbejde, som andre Organisationer har afsluttet Overenskomst om. Da Trykkeriarbejde henhører under Overenskomsten mellem Dansk Litograflaug og Dansk Typografforbund, kan Bogbinderforbundets Medlemmer ikke være pligtige til at udføre det. Forbundet har indhentet Oplysninger om Forholdene paa andre lignende kombinerede Virksomheder, og herefter er det kun i et Tilfælde konstateret, at Trykkeriarbejdet er udført af kvindelige Medlemmer af Bogbinderforbundet; Forbundet mener, at Septemberforligets Punkt 4 maa forstaas med den naturlige Begrænsning, at Arbejdere i et Fag ikke kan være pligtige til at udføre Arbejde, der falder udenfor den Overenskomst, efter hvilken de arbejder. Forbundet tilføjer, at det intet har imod, at dets Medlemmer i et givet Tilfælde hjælper med til andet Arbejde, men at det ikke kan være nogen Pligt for dets Medlemmer, hvis de ikke ønsker det, og anfører, at det kan være til Gene for dem, da de ved et saadant Arbejde afbrydes i deres almindelige Arbejde, der saa godt som altid er Akkordarbejde.

Det paagældende Arbejde, de kvindelige Medlemmer af Bogbinderforbundet har vægret sig ved at udføre, er navnlig Indlæg af Mellemlæg ved Trykkerimaskinen, for hvilket der ikke er nogen Tarifpris i Bogbinder-Overenskomsten, og hvortil i Almindelighed anvendes kvindelige ufaglærte Medlemmer af Typografforbundet. Størstedelen af de kvindelige Medlemmer af Bogbinderforbundet har en vis faglig Uddannelse.

I Almindelighed maa det for Arbejdere, der har faglig Uddannelse, være Reglen, at et Medlem af en Arbejderorganisation kun er pligtig at udføre det Arbejde, der omfattes af den Overenskomst, efter hvilken han arbejder. Hvorvidt der kan gøres Undtagelse herfra i visse kombinerede Virksomheder, hvor Grænsen mellem, hvad der hører til det ene og til det andet Fag, kan være flydende, maa bero paa en Afgørelse i det enkelte Tilfælde, hvor ogsaa kutymemæssige Forhold kan være bestemmende. Om saadanne særlige Forhold foreligger, maa eventuelt afgøres efter Regler for Behandling af faglig Strid. Da det i nærværende Tilfælde ikke findes godtgjort, at der foreligger saadanne særlige Forhold, der kan tillade en Undtagelse fra Hovedreglen, findes der at maatte gives de Indklagede Medhold i deres Frifindelsespaastand.

Sagens Omkostninger findes Klagerne at burde betale.

Kendelse:

De samvirkende Fagforbund paa Bogbinderforbundet i Danmarks Vegne bør for Tiltale af Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening paa Dansk Litograflaugs Vegne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 16 * KØBENHAVN DEN 1. MARTS 1933 * 29. AARGANG

Marxismen og Fagforeningsbevægelsen.

Af *Oscar Hedberg.*

Den 14. Marts er det 50 Aar siden Karl Marx døde. Hele Verdens Arbejderklasse, der er sig sin Sags egentlige Karakter bevidst, vil fejre Mindet af denne Tænker, der skabte det geniale videnskabelige Værk om Arbejdets Værdi og Arbejdernes Ret.

Marxismen er Læren om vor Epokes økonomiske og aandelige Struktur. Dens fundamentale Indhold er Definitionen af Arbejdet og dets Betydning for Kapitalen, af »Lønarbejde og Kapital«, »Løn, Pris og Profit«, som det hedder med Marx' egne Begrebsudtryk, og der kan ifølge Marx' Analogier ikke være nogen afgørende Forskel i Forholdene mellem Arbejderne og Kapitalmagten, hvorledes den sidste end er beskaffen, saa længe Forholdene skaber Spørgsmaal om Løn, Pris og Profit.

Karl Marx havde tidlig sin Opfattelse af Samfundslivets økonomiske Struktur klar. Han ændrede den ganske vist noget i Aarenes Løb, men det var ej paa væsentlige Punkter. I mangt og meget var hans Lære en Radikalisering af den borgerlige Nationaløkonomi, Samfundsvidenskab og Videnskab iøvrigt; anderledes kunde det simpelthen ikke være, thi man kan jo ikke skabe noget af intet, heller ikke en videnskabelig Lære. Den borgerlige Videnskab havde selvfølgelig beskæftiget sig med de af den alt mere fremtrædende Industrialisme prægede merkantile og kommercielle Forhold, hvori Arbejdernes Stilling naturligvis maatte synes i høj Grad prekær, hvad jo de mange Utopisters Forslag og Forsøg vedrørende social Retfærdighed og Klasseudlignelse gav Udtryk for. Babeuf, Saint-Simon, Fourier, Cabet, Louis Blanc, Owen, Proudhon m. fl. havde med deres Teorier og Socialiseringsforsøg givet Næring til Marx's sociale Misfornøjelse og Reformplaner, ligesom Filosofer og Tænkere som Kant, Hegel, Feuerbach m. fl. havde bidraget til hans historiske, filosofiske og i det hele taget videnskabelige Radikalisme. Hvorledes han fandt Vej til Opfattelsen, at Arbejdet er Kulturlivets eneste skabende Kraft og Værdikilde, er aldrig blevet klarlagt rigtigt, men at det var netop dermed, han dokumenterede sin Genialitet, er sikkert, og det var den Erkendelse, der gjorde hans Lære til ikke blot en videnskabelig Metode og Tidsteori, men til en Livsanskuelse. Nationaløkonomen Ricardo havde fremsat Tanken om Arbejdets Betydning, men han var ikke i Stand til at finde Arbejderens Ret i Arbejdets Værdi og Betydning som et for hele Menneskeheden betydende Faktum; han havde jo i det hele taget intet bestemt Formaal med sin Videnskab, derfor var han heller ikke saglig i dette Ords egentlige Betydning. Bag den ubønhørlige Saglighed ligger altid et Sandhedskrav, og det er givet, at dette Krav om Sandhed har sine Forudsætninger.

Marxismen indeholder netop den hele Sandhed om Arbejdets Betydning og Arbejderens Ret, og det enten Arbejderen maa hævde sin Ret over for Statskapitalisme eller Privatkapitalisme. Den er meget mere, den er i sin Helhed en Kulturlære, Læren om Tilstandens Beskaffenhed og dens Fortsættelse ifølge dens Tendens; men hele dens strengt etiske Grundlag var en paa uhyre grundige og vidtomfattende Undersøgelser bygget Erkendelse af Arbejdets Værdi.

I »Neue Rheinische Zeitung«, som Marx begyndte at udgive i Revolutionsaaret 1848, skrev han hen paa Foraaret 1849 en Artikelserie om »Lønarbejde og Kapital«, der imidlertid blev afbrudt ved, at Myndighederne i Maj 1849 undertrykte Bladet. Han behandlede sine Spørgsmaal i forskellige Foredrag og Afhandlinger, f. Eks. i 1865 om »Løn, Pris og Profit« og Værdi- og Merværdilæren, og 1880 om »Afskaffelsen af det kapitalistiske Lønarbejde«. Disse nu ogsaa paa Dansk tilgængelige Skrifter (Mondes Forlag) indeholder Ekstraktet af Marxismens økonomiske System, det økonomiske Grundlag for Fagforeningsbevægelsen.

Arbejdsgiveren (og det er ligegyldigt hvem, der er, og hvad, der gælder som Arbejdsgiver) køber tilsyneladende Arbejderens Arbejde, siger Marx, at det saaledes er dette Arbejde, som Arbejderen sælger; men saaledes er det ikke, det er sin Arbejds-

kraft, han sælger, og det er saaledes den, Arbejdsgiveren køber. Det bevises bl. a. af at megen menneskelig Arbejdskraft efterhaanden bliver erstattet med Maskinkraft. I socialistisk Henseende er dette en Kendsgerning som bl. a. beviser, at det nuværende System med Løn, Pris, Profit, Kapital af Arbejdets Merværdi m. m. slet ikke er nødvendigt. Det er imidlertid et Spørgsmaal som vi ikke kan komme ind paa her; men for Fagforeningsbevægelsen er Bevidstheden herom selvfølgelig ogsaa af afgørende Betydning. I det nuværende System i de privatkapitalistiske Lande saavel som i Sovjetunionen, hvor Løn, Pris, Profit og Kapital ikke er afskaffet, kan der for Arbejdernes økonomiske Selvhævdelse ikke findes nogen anden afgørende Opfattelse end den, at til Arbejdets Samfundsværdi findes ingen Privatejendomsret, at Arbejdskraften, enten denne er menneskelig eller maskinel, har en variabel Pris, men skaber altid den konstante Samfundsværdi i Arbejdet, og at det saaledes er Brugsretten til denne Værdi, der egentlig er Tale om i de forskellige Spørgsmaal om Løn, Pris, Profit, Merværdi, Kapital, men aldrig om Ejendomsretten. Der ekisterer ingen Privatejendomsret; thi hvorledes vilde der kunne skabes en saadan Ret, og skabt sig selv har den selvfølgelig ikke. I Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere kan der saaledes ikke blive Tale om at Arbejdsgiverne har nogen som helst Ret i Kraft af Besiddelse af et eller andet, medens Arbejderen derimod maa siges at være Ejer af sin Arbejdskraft. »Arbejdskraften er altsaa en Vare, som dens Ejer, Lønarbejderen, sælger til Kapitalen«, sagde Karl Marx. Arbejdsgiveren kan, som allerede nævnt, delvis, efterhaanden i stor Udstrækning, erstatte denne menneskelige Arbejdskraft med Maskiner. Dermed bliver ikke blot Arbejdere overflødige, men ogsaa Arbejdsgivere, Arbejdsløsheden bliver et Samfundsspørgsmaal, dette genvirker paa Produktionsforholdene; alt dette kan ikke behandles her, men det kan i denne Forbindelse fremhæves, at Karl Marx forudsaa alle disse Forhold, Marxismen giver Forklaring paa dem alle, ogsaa paa det, at den menneskelige Arbejdskraft er det eneste, hvoraf der kan tages Profit, fordi den ifølge Naturens Logik ogsaa udgør det afgørende Moment i Forbruget af de af Arbejdskraften skabte Værdier; saa Forholdet kan aldrig blive anderledes end, at jo mindre menneskelig Arbejdskraft Kapitalismen bruger, des mindre bliver Udbyttet; det er saaledes ikke nok med, at det er Arbejdskraften, som er det eneste, der kan give Udbyttet, men det maa være menneskelig Arbejdskraft. Enhver teknisk Forbedring i Produktionen er et menneskeligt Fremskridt, men samtidigt et større eller mindre Søm i Privatkapitalismens Ligkiste, thi for hver Mand Arbejdsgiveren smider paa Gaden, forringer han sin Mulighed til Udbytte. Dette er imidlertid et Spørgsmaal om Marxismens almene Indhold, som jeg kommer til at behandle en anden Gang.

Karl Marx skriver: »Arbejdskraftens Virksomhed, Arbejdet, er Arbejderens egen Livsvirksomhed, hans egen Livsytring, og denne *Livsvirksomhed* sælger han til Tredjemand for at sikre sig de fornødne Eksistensmidler«. Arbejdet skulde være en Del af selve hans Liv, men det kan det ikke være, thi Forholdene er blevet saaledes, at han maa arbejde for at kunne eksistere, »Produktet af hans Virksomhed er ikke Formaalet med hans Virksomhed«; det er det ikke for Kapitalisten heller, for at komme i Besiddelse af Udbyttet af Arbejdet tvinger han med direkte eller indirekte virkende Midler Arbejderen til at arbejde og til ham afstaa den med Arbejdskraften skabte Merværdi. Arbejdsgiveren har ingen Interesse for Arbejderen ud over, hvad der kan tjenes paa hans Arbejdskraft. Derfor har Kapitalismen ikke Brug for Slavearbejde, men for »frit Arbejde«, Arbejdsgiveren maa kunne smide Arbejderen ud paa Gaden, naar han ikke har Brug for hans Arbejdskraft. Han vil ikke »eje« Arbejderen, han vil kun bestemme over hans Arbejdsevne. Den Dag, han ikke kan bestemme dette, er Kapitalismen en »saga blott«.

Men Kapitalen mister ifølge Marxismen ikke denne sin Bestemmelsesret kun i Kraft af Arbejdernes økonomiske Selvhævdelse, men væsentligst fordi den til Slut gaar til Grunde i sin Ansvarsløshed, sin Umoralitet, sin Umenneskelighed. Den er nemlig ikke nogen Forstandsprodukt, men en Driftsytring; den har længe med en vis kompliceret Magt behersket Arbejderklassen, men den er ikke Herre over sig selv, den forstaar ikke sig selv, kan ikke komme til Rette med sig selv. Den er f. Eks. ikke engang Herre over Varepriserne, saaledes heller ikke over Profitens Størrelse eller over, om der i det hele taget bliver nogen Profit der, hvor den beregnes at kunne tages, »thi den kurante Pris paa en Vare staar altid over eller under dens Produktionsomkostninger«, siger Marx, — at give enhver sit ligger det ikke i Kapitalismens Væsen at være sig ville eller kunne. »I hvilket Forhold end Kapitalistklassen, Bourgeoisiet, det være sig i et enkelt Land eller paa Verdensmarkedet, fordeler Produktionens Nettoudbytte mellem sig, saa er den samlede Sum af dette Nettoudbytte til enhver Tid kun den Sum, med hvilken det ophobede Arbejde i det store og hele er blevet forøget ved det umiddelbare Arbejde. Denne samlede Sum tiltager altsaa i samme Forhold som det, hvori Arbejdet forøger Kapitalen, det vil sige det Forhold, hvori Profiten stiger, sammenlignet med Arbejdslønnen. Vi ser altsaa, at selv naar vi bliver inden for Forholdet mellem Kapital og Lønarbejde, stiller Kapitalens Interesser og Lønarbejdets Interesser sig øjeblikkelig i skarp Modsætning til hinanden«. Det forandrer ikke Sagen paa nogen som helst Maade, at »Kapitalens Interesser«, som i Rusland varetages af en diktatorisk Statsmagt (der absolut ikke er Udtryk for en Folkevilje, thi hvorfor skulde den saa være diktatorisk?) i Stedet for af Privatkapitalister. I økonomisk Henseende er Arbejderklassens Stilling til Kapitalmagten den samme i Sovjetrusland som i privatkapitalistiske Lande, og enhver Stræben for at undergrave Arbejderklassens økonomiske Selvhævdelse mod denne Kapitalmagt, er fjendtlig mod Arbejderklassen, enten den kalder sig »revolutionær« eller ej.

Da Karl Marx i 1865 holdt sit Foredrag om »Løn, Pris og Profit« i »Internationale«s Generalraad i London, var han klar over, at der ventede

Arbejderklassen en mangeaarig Selvhævdelse i det privatkapitalistiske Samfund. Han var en af Naturen revolutionær Aand; men Erfaringerne lærte ham, at der var for meget af Fatalisme i hans tidligere Tro, at en fremtvunget »voldsom Omstyrtelse« vilde medføre social Retfærdighed, og da han alligevel i hele sit Liv var tilbøjelig til at anbefale Arbejderne en Forlængelse af alt Ansvar vedrørende Forholdene i det privatkapitalistiske Samfund, saa var det udelukkende, fordi han mente, at det var taktisk klogest. Men at den moderne Fagforeningsbevægelse ikke driver sin Virksomhed i Henhold til denne Opfattelse, har ikke med Marxismen som Bevægelsens Økonomilære at gøre. At stadig forbedre sine Kaar selv i det nuværende Samfund var den af Karl Marx altid forfægtede Opfattelse, og lige saa energisk og hyppigt hævdede han, at der skulde være taktisk Klogskab, Fornuft, Hensyn til de endelige Følger med i Arbejderklassens Rejsning. Hvor maatte ikke Karl Marx kæmpe mod sin Tids »Revolutionære« inden for Arbejderbevægelsen! Den Del af Foredraget for »Internationale«s Generalraad, som handler om Arbejderklassens økonomiske »Reformisme«, som den saakaldte revolutionære Fagopposition ikke kan fordrage, fordi den dygtiggør Arbejderklassen til Selvhævdelse under givne Forhold, i Stedet for at drive den til Desperation. »Arbejderne opfylder kun en Pligt mod sig selv«, siger Marx, ved at stræbe for kortere Arbejdstid og højere Løn. »De sætter kun Skranker for Kapitalens tyranniske, uretmæssige Tilegnelse. Det er Tiden, der giver Plads for den menneskelige Udvikling«. Fuld Retfærdighed kan Arbejderne aldrig opnaa med denne deres Reformstræben, mente Marx, det kan simpelthen ikke lade sig gøre i et privatkapitalistisk Samfund, og Kapitalmagten kan ikke nedkæmpes, den skal leve sin Tid ud, det er en Grundtanke i Marxismen. Men hele det menneskelige Grundlag for Marxismen vilde jo være ganske uholdbart, ifald det ikke indesluttede Erkendelsen af Arbejderklassens Ret og Pligt til en Selvhævdelse ogsaa under kapitalistiske Forhold, der først og fremmest gik ud paa under alle Forhold, i størst mulig Udstrækning, at hævde Fornuft og Retfærdighed. Med Proletariatets Diktatur mente Marx ikke en voldelig Magt, men en Klasseophævelse, paa hvilken Proletariatet skal forberede sig, men som kommer ganske af sig selv, naar Kapitalismen ikke længer kan holde og ender i en »Omstyrtelse«, der er »voldsom« i Kraft af sin egen Tilstand; en Omstyrtelse, selv af indre Grunde, kan selvfølgelig ikke være andet end »voldsom«.

Hvorledes det kan gaa, naar et omstyrtet Samfund *ikke* overtages af et dertil tilstrækkeligt i økonomisk og intellektuel Henseende forberedt Proletariat, har vi Beviser for i Sovjetunionen, hvor man har proklameret et »Proletariatets Diktatur«, men Arbejderklassens Selvstændighed er totalt ophævet. Man har Fagforeninger i Sovjetunionen, men de er Organer for Statsmagten, de har ingen Strejkeret, de har ingen Medbestemmelsesret vedrørende »Løn, Pris og Profit«. De kan i det hele taget kun varetage Arbejdernes Interesser inden for Grænserne af de af den diktatoriske Statsmagt stipulerede Bestemmelser, ligesom Fagforeningerne i de privatkapitalistiske Lande kan varetage Arbejdernes Interesser inden for de Grænser, som er stipulerede af de forskellige Landes Lovgivninger eller af diktatoriske Regeringer og Herskere.

Efter Udkast af Karl Marx vedtog »Den internationale Arbejder-Association« paa Kongressen i Genève 1866 bl. a. følgende Resolution:

»Uden Hensyn til deres oprindelige Formaal maa Fagforeningerne nu lære at handle ganske bevidst som Brændpunkter i Arbejderklassens Organisation, i deres fuldstændige Frigørelses store Interesse. De maa hjælpe enhver social og politisk Bevægelse, som tager Sigte paa dette Maal.«

Og paa Kongressen i London 1871 blev følgende, ogsaa af Karl Marx udarbejdede, Resolution vedtaget:

»I Betragtning af, at Proletariatet kun kan optræde som Klasse over for de besiddende Klassers kollektive Magt, naar de konstituerer sig som særligt politisk Parti i Modsætning til alle de besiddende Klassers gamle Partidannelser; i Betragtning af, at denne Proletariatets Konstitution som politisk Parti er absolut nødvendig for at sikre den sociale Revolutions Sejr og dens Maal: Afskaffelse af Klasserne; i Betragtning af, at denne Forening af Arbejderklassens Kræfter, som allerede er opnaaet gennem de økonomiske Kampe, ogsaa maa tjene som Løftestang for denne Klasses store Masse i dens Kamp mod dens Udbytteres politiske Magt, erindrer Konferencen Internationales Medlemmer om, at i Arbejderklassens Kamp er dens økonomiske og politiske Virksomhed uadskilleligt forbundet«.

Resolutionen er lige saa gyldig i Dag som for tres Aar siden, da Marx skrev den. Men vi oplever nu, at den russiske Regeringsmagt i Kraft af sit Magtmisbrug af Marxismen konspirerer mod denne Arbejderklassens Enighed i de forskellige Lande. Paa den saakaldte »røde Fagforeningsinternationale«s Konference i Strassburg 1929 blev en Splittelses-Parole vedtaget, hvorefter Kommunisterne nu arbejder. Det hedder bl. a. i denne, at alle reformvenlige Fagforeningsmedlemmer er Forrædere, at den »faglige Lovlydighed« skal afskaffes, de faglige Organisationer skal undergraves og sprænges indefra, uorganiserede Arbejdere skal i Konflikter have samme Rettigheder og anses for at være lige saa gode som de organiserede, der skal laves Sammenstød mellem Arbejdermasser og Politi og Militær, Kvinder og Børn skal tages med ud i Demonstrationer, der kan ventes at overgaa til blodige Sammenstød.

Det er, hvad man fra den Kant kalder Marxisme; det er mod den Slags »Marxisme« den lige saa vanvittige Nazisme reagerer i Frygt og Raseri; det er socialpsykologisk Vanvid, hvormed Marxismen ofte er blevet bekæmpet.

Lønbevægelser og Konflikter.

Havnearbejdere i København ved Losning af 4 M/S »Gunn«.

I Anledning af en Klage fra Havnesammenslutningen over, at Havnearbejderne i København havde etableret Arbejdsstandsning overfor A/S Harald Kjærs Trælast Import ved Losningen af Trælast fra 4 M/S »Gunn« afholdtes den 6. Januar et Fællesmøde, hvor Enighed ikke opnaaedes og Havnesammenslutningen forbeholdt sig som Følge deraf sin Stilling med Hensyn til Sagens videre Behandling.

Havnearbejdere i København ved Losning af D. F. D. S.s Skibe.

I Anledning af en Klage fra Havnearbejdernes Fællesforbund i København over, at D. F. D. S. havde begaaet Brud paa en den 6. Juli 1932 afsagt faglig Voldgiftskendelse vedrørende Mindstebetaling afholdtes den 6. Januar et Fællesmøde, hvor Enighed imidlertid ikke opnaaedes og Forbundet har herefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd paa Aalborg Portland Cementfabrik

Den 13. Januar afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen foranlediget af en Klage fra Arbejdsgiverne over, at det ved Lastning af S/S »Maud« beskæftigede Mandskab den 22. December havde nægtet at udføre 1½ Times Overarbejde, hvilket havde til Følge, at Skibet først kunde afsejle den paafølgende Dag.

Fællesmødet endte med Vedtagelsen af følgende Protokollat:

Fra Arbejdernes Side erkendte man, at den skete Overarbejdsvægring var i Strid med den gældende Overenskomst og Coutume, og Arbejdsgiverne frafaldt derefter at forfølge Sagen videre.

Arbejdsmænd i Nørre-Sundby hos Enkefru Gregersens Vognmandsforretning.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 16. Januar forhandledes der om en af Vognmandsforeningen for Aalborg og Nørresundby fremsendt Klage over, at Arbejdsmændene i Nørresundby skulde have vægret sig ved at udføre Arbejde for Enkefru Gregersen, der er Medlem af Vognmandsforeningen i Aalborg.

Ved Mødet oplystes det, at der ikke forelaa Vægring overfor Enkefruens almindelige Arbejdere, men Uoverensstemmelsen var med hendes Søn, der var uorganiseret.

Ved Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne har derefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Lager- og Pakhusarbejdere samt Chauffører hos A/S Det fynske Trælastkompagni.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 12. Januar behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmands Forbund over, at A/S Det fynske Trælastkompagni, Odense, havde nedsat Arbejdstiden for Chauffører til 7 Timer daglig, og ved Lønudbetalingen afregnet med en forholdsmæssig Del af Ugelønnen, og for Lager- og Pakhusarbejdere havde man uden Opsigelse ændret Lønningsmaaden fra Ugeløn til Timeløn og ansat Arbejdstiden til 7 Timer daglig.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet har herefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i Sønderborg ved Losning af M/S »Junior« og M/S »Delphin«.

I Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Skibsmægler Chr. C. Albretsen ved Indbæring i Pakhus i Forbindelse med Losningen af ovennævnte Motorskibe havde arrangeret sig med en Vognmand til at udføre dette Arbejde, som Forbundets Afdeling i Sønderborg i Henhold til gældende Overenskomst havde Ret til og Pris for, afholdtes den 4. Januar et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor det ikke lykkedes at opnaa Enighed. Forbundet forbeholdt sig derfor sin Stilling med Hensyn til Sagens videre Fremme.

Arbejdsmænd paa Rahbekkeværket i Rønne.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 12. Januar forhandledes der om en af Arbejdsgiverforeningen fremsendt Klage over, at Arbejdsmændene ved Rahbekkeværket i Rønne den 30. December 1932 havde iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning.

Ved Fællesmødet opnaaedes Enighed om, at de forskellige Uoverensstemmelser mellem Arbejderne og Ledelsen for Rahbekkeværket skulde optages til lokal Forhandling. Forbundet beklagede den stedfundne Standsning og indgik paa til Sagens Afgørelse at indbetale 20 Kr. til Børnenes Asyl i Rønne.

Overenskomst med A/S Simon Brønd & Co., Vejen.

I Skrivelse af 31. August 1932 meddelte Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, at det med Firmaet A/S Simon Brønd & Comp. i Vejen, der fremstiller Barnevogne, gennem længere Tid havde ført Forhandling om Lønningerne for de hos Firmaet beskæftigede Medlemmer af Forbundet, foranlediget ved, at Firmaet havde stillet Krav om betydelige Reduktioner af Lønningerne.

Da der ingen Muligheder var for at opnaa en Ordning, og da Firmaet afskedigede de gamle Arbejdere, blokerede Forbundet Virksomheden.

Denne Blokade medførte visse pinlige Forhold for de øvrige Arbejdere, der var beskæftigede i Virksomheden, og ved et Møde i Arbejdernes Fællesorganisation vedtoges det at rette en Henvendelse til Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund om at foranledige, at De samvirkende Fagforbund indkaldte de interesserede Forbund til Møde for at søge opnaaet Enighed om Iværksættelse af Sympatistrejke.

De samv. Fagforbund imødekom det fremsatte Ønske og indkaldte til Møde, hvor Sagen drøftedes, ligesom D. s. F. foranledigede, at der afhold-

tes et Møde i Fællesorganisationen i Vejen, hvor de interesserede Forbund var repræsenteret.

Ved disse Møder enedes man om, at den mest formaalstjenlige Form til Gennemførelse af en Ordning maatte være, at der søgtes optaget en Forhandling med Firmaet om en overenskomstmæssig Ordning for alle Fag, der havde Medlemmer beskæftiget hos Firmaet.

Efter denne Vedtagelse indledede De samvirkende Fagforbund Forhandling med Firmaet, og der er nu efter mange Forhandlinger endelig opnaaet Enighed om en Overenskomst for alle Fagene, nemlig Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, Drejerforbundet, Dansk Arbejdsmands Forbund, Snedkerforbundet, Malerforbundet, Kvindeligt Arbejderforbund og Træindustriarbejderforbundet. . I denne Overenskomst er der fastsat Bestemmelser ikke alene om Lønninger, men tillige om Arbejdstid, Forbud mod Overarbejde, Ferie og Regler for Valg af Tillidsmænd.

Skotøjsarbejdere hos A/S Københavns Slippersfabrik.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 23. Januar behandledes en Klage fra Skotøjsarbejderforbundet over, at A/S Skandinavisk Slippersfabrik ikke overholdt en med Forbundet den 6. Oktober f. A. oprettet Overenskomst, idet Aktieselskabet hævdede, at det efter at være indtraadt i Fabrikantforeningen var løst fra enhver anden tidligere indgaaet Overenskomst.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet agter herefter at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Dansk Brolæggerforbunds Kongres.

Dansk Brolæggerforbund afholdt sin 10. ordinære Kongres i Odense i Dagene den 31. Januar og 1. Februar.

Kongressen aabnedes af Forbundets Forretningsfører, *Albert C. Nielsen,* der bød de Delegerede Velkommen, og som, efter at have peget paa de vanskelige Forhold i Øjeblikket, manede Medlemmerne til Sammenhold baade nu og i Fremtiden, ligesom han udtrykte Haabet om, at den forestaaende Kongres maatte blive til Gavn for Medlemmerne gennem de Beslutninger, der toges.

Fra De samvirkende Fagforbund var *Hans Jacobsen* mødt som Gæst. Han bragte Hilsen og Lykønskning og priste det Sammenhold, som raadede indenfor dette Forbund, hvor Splittelsestendenser var ukendte.

Kongressen konstituerede sig, og Mandaterne godkendtes.

Til Dirigenter valgtes *Grønnemose* og *Hækkehave,* København.

Til Sekretærer: *Bjerregaard,* København, og *V. Jensen,* Randers.

Forretningsføreren aflagde derefter Beretningen.

Han hævdede, at der var sket meget, siden man sidst var samlet til Kongres. Medlemstallet var saaledes steget meget stærkt. Der var stiftet 3 nye Afdelinger, nemlig i Horsens, Skive og Odder. Korsør-Afdelingen var nedlagt, idet den var sammensluttet med Roskilde-Afdelingen. Medlemstallet var i Dag 276. Arbejdet var forløbet godt og normalt indenfor Afdelingerne.

Der har været iværksat ialt 45 — kortere eller længere — Blokader; den ene varede i 2 Aar. De var gennemført heldigt.

Taleren gennemgik udførligt forskellige Konflikt- og Forhandlingsspørgsmaal, som i de forløbne Aar havde været til Behandling, og hvis endelige Resultater ogsaa maatte siges at have været Forbundet gunstige.

Beretningen sattes derefter til Afstemning og godkendtes enstemmigt.

Forretningsføreren forelagde derefter Regnskabet, til hvilket han knyttede forskellige Bemærkninger, ligesom han gav Oplysninger med Hensyn til Beløbenes Anvendelse. Regnskabet balancerede med 18,005 Kr. 81 Øre.

R. Aagesen Carlsen og *A. Bjerregaard* anbefalede Regnskabet til Godkendelse.

Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Man gik derefter over til Behandlingen af indsendte Forslag fra Afdelingerne.

Der forelaa to saadanne Forslag — et fra Roskilde Afdeling og et fra Chaussebrolæggerne, fremsendt gennem Aalborg-Afdelingen.

Om Forslagene førtes der nogen Diskussion, i hvilken deltog bl. a. Lilienfeldt, København, Anders Hansen, København, Sigvald Christiansen, Roskilde, Hengeborg, Skive, Th. Carlsen, København, Forretningsføreren, Svendsen, Roskilde, Søsensen, Svendstrup, V. Andersen, København, Christensen, Aalborg, og Hans Jacobsen fra De samvirkende.

Resultatet af Debatten blev, at det første Forslag forkastedes, det sidste henvistes til Bestyrelsen.

Næste Punkt paa Dagsordenen drejede sig om Grænsestridigheder med Dansk Arbejdsmandsforbund og herunder vedtoges en Resolution, der tilstilles Dansk Arbejdsmandsforbund.

Efter at have fastsat Lønninger og Diæter gik Kongressen over til Valg af Tillidsmænd.

Forretningsfører *Albert C. Nielsen* genvalgtes med Akklamation.

Til Forretningsudvalget valgtes derefter: A. Bjerregaard og E. Grønnemose med A. Hansen og V. Andersen som Suppleanter.

Til Medlemmer af Hovedbestyrelsen valgtes: Joh. Poulsen(Lolland-Falster), R. A. Rasmussen (Aarhus), Sigvald Christiansen (Roskilde Afd.) og E. Sørensen (Jylland). De to sidstnævnte er Repræsentanter for Chaussebrolæggerne.

Til Suppleanter for Hovedbestyrelsen valgtes: N. O. Rasmussen, Odense, Hingeberg, Skive, E. Svendsen, Roskilde, og J. Pedersen, Aalborg.

Til Revisorer: Rob. Aagesen og A. Hansen, med Lillienfeldt og V. Andersen som Suppleanter.

Da Kongressen blev bekendt med Vedtagelsen af Forslaget om Lock-outens Udsættelse, vedtoges det paa Forslag af Forretningsføreren at sende Statsministeren følgende Telegram:

»Dansk Brolægger-Forbunds Kongres i Odense sender Statsminister Stauning vor bedste Lykønskning til det opnaaede Resultat, som vi haaber maa blive til Gavn for Folk og Land.«

Til Mødested for næste Kongres valgtes Roskilde.

Kongressen konstitueredes derefter som Delegeretmøde i Arbejdsløshedskassen.

Formanden, A. Bjerregaard, aflagde Beretning og forelagde Regnskaberne for de forløbne 5 Aar.

Saavel Beretningen som Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Under Vedtægtsændringer vedtoges et Forslag om at indføre Juleunderstøttelse samt at nedsætte Karensdagenes Antal fra 18 til 12 Dage.

Administrationstilskudet til Afdelingerne forhøjedes fra 9 til 10 pCt.

Til Formand genvalgtes A. Bjerregaard med Akklamation og til Forretningsudvalget valgtes Albert E. Nielsen og E. Grønnemose.

Delegeretmøde og Kongres afsluttedes derefter med Taler af Forretningsføreren og Hans Jacobsen, der begge udtalte Haabet om fremtidig godt Samarbejde mellem Forbundet og De samvirkende Fagforbund.

Arbejdsløsheden.

Januar 1933.

	Antal Arbejdere pr. Decbr. 1932	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet ved Udgangen af				
		Jan.[1] 1933	Decbr. 1932	Nov. 1932	Okt. 1932	Jan. 1932
Hovedstaden:		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	13140	54,1	50,5	41,9	38,7	32,8
2. Anden Industri m. v.	77938	32,0	37,2	28,0	26,7	26,3
3. Handel	7655	15,1	14,2	14,8	14,5	10,2
4. Arbejdsmænd	38183	34,0	31,3	29,2	27,5	27,8
Ialt	136916	33,8	35,5	29,0	27,5	26,6
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	22812	74,9	69,0	58,5	51,8	56,2
2. Anden Industri m. v.	66694	34,9	37,6	28,8	26 8	25,8
3. Handel	10534	16,6	13,8	16,3	15,9	11,4
4. Arbejdsmænd	85994	63,8	55,2	45,6	39,0	50,2
Ialt	186034	52,2	48,2	39,6	35,0	40,0
Hele Landet	322950	44,4	42,8	35,1	31,8	34,1

Samtlige Fag:	1928 pCt.	1929 pCt.	1930 pCt.	1931 pCt.	1932 pCt.	1933 pCt.
Januar	29,9	27,7	19,9	24,2	34,1	44,4[1]
Februar	26,2	29,7	20,5	24 5	35,9	
Marts	21,6	21,8	15,3	22,1	35,8	
April	16,8	13,3	11,6	15,3	27,7	
Maj	14,2	10,8	9,4	12,3	24,8	
Juni	13,5	10,0	8,7	11,3	24,9	
Juli	13,6	9,6	9,3	11,8	28,7	
August	13,1	9,1	9,0	11,8	29,2	
September	12,2	8,7	9,0	12,1	29,6	
Oktober	14,5	10,1	11,4	15,8	31,8	
November	17,7	13,0	15,5	22,1	35,1	
December	28,4	22,4	25,1	32,2	42,8	

[1]) Foreløbige Tal.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1683.

Smede- og Maskinarbejdere paa Kastrup Maskinfabrik.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 17. November 1932 i Sag Nr. 1683: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem, Kastrup Maskinfabrik mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Forbundets Afdeling 17, sidstnævnte solidarisk med 27 nærmere angivne strejkende Maskinarbejdere.

Den 20. September 1932 blev Maskinarbejderne paa Kastrup Maskinfabrik bekendt med, at en af de ældre Arbejdere, Christoffersen, der i mange Aar havde passet Fabrikkens Gasværk, havde faaet Besked paa, at han var afskediget fra næste Dag ved Arbejdstidens Ophør.

Den fungerende Tillidsmand, Justesen — Tillidsmanden havde Ferie — henvendte sig i den Anledning paa Arbejdernes Vegne til Fabrikkens Direktør, H. C. Andersen, som dog ikke vilde tage Afskedigelsen tilbage, og angav, at Grunden til Afskedigelsen var Arbejdsmangel. Arbejderne satte sig nu i Forbindelse med Fagforeningen, og den næste Dag — den 21. — indfandt Tillidsmanden sig i Middagspausen paany hos Direktøren sammen med Formanden for vedkommende Afdeling af Forbundet — 17. Afdeling — Hr. Wolf. Direktøren nægtede imidlertid at forhandle med denne, og da Wolf derefter vilde gaa over i Arbejdernes Spiselokaler, blev der nægtet ham Adgang hertil, og han blev bortvist fra Fabrikken. Dette førte til, at Arbejderne henimod Slutningen af Middagspausen forlod Fabrikken for at afholde Klubmøde og først kom tilbage for at paabegynde Arbejdet Kl. 2¼ à 2½. De fik imidlertid den Besked, at der nu først kunde begyndes næste Morgen. Paa Mødet, hvori Afdelingsformanden havde deltaget, var der blevet vedtaget en Protest mod Christoffersens Afskedigelse, og denne Protest blev senere paa Dagen afleveret til Direktøren.

Den næste Morgen — den 22. — mødte Arbejderne paa Fabrikken, men paabegyndte ikke Arbejdet, idet de forlangte at tale med Direktøren angaaende Pasningen af Gasværket, der nu var overtaget af en Funktionær, som efter deres Mening ikke havde tilstrækkeligt Kendskab til dette Arbejde. Direktøren var imidlertid ikke til Stede, og Arbejderne telefonerede saa til Fabriksinspektør Rønne for at faa at vide, om den trufne Ordning var lovlig. De fik ikke Besked med det samme, men Fabriksinspektøren lovede at komme ud paa Fabrikken, og Arbejderne besluttede ikke at gaa i Arbejde forinden. Fabriksinspektøren kom først Kl. 3½ Eftermiddag og erklærede, at der ikke i Loven var Hjemmel til at kræve særlige Kvalifikationer hos dem, der skulde passe Gasværket. Arbejdet blev som Følge heraf først genoptaget den 23. September om Morgenen.

Under denne Sag har nu Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere

indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem, Kastrup Maskinfabrik, inklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Forbundets Afdeling 17, sidstnævnte solidarisk med 27 nærmere angivne strejkende Maskinarbejdere, idet Klagerne gør gældende, at den stedfundne Arbejdsstandsning har været ulovlig baade som uvarslet (Septemberforligets Pkt. 2), og fordi der er tilsigtet at gøre Indgreb i Arbejdsgiverens Ret til at beskæftige den efter hans Skøn egnede Arbejdskraft (Pkt. 4). Klagerne nedlægger derfor Paastand om, at Arbejdsstandsningen kendes ulovlig, og at der i den Anledning paalægges den indklagede Afdeling, hvis Formand, Hr. Wolf, har fremkaldt Standsningen eller i hvert Fald intet foretaget for at hindre den, solidarisk med de strejkende deltagende Arbejdere, en Bod, fastsat efter Rettens Skøn.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse. For Afdelingens Vedkommende gør de gældende, at denne eller dens Formand er uden Andel i Standsningen, og hvad Arbejderne angaar, henviser de til, at der er mange undskyldende Omstændigheder. For det første har Direktøren ved sin urimeligt afvisende Holdning fremkaldt Klubmødet den 21. September. Men dernæst kan Arbejdsstandsningen ikke ses som et Forsøg paa at gennemtvinge Christoffersens Genantagelse, idet den kun har været foranlediget af Arbejdernes Uro med Hensyn til Gasværket, der rummer en alvorlig Fare, naar det ikke passes paa rette Maade. Der kan ikke lægges Vægt paa den vedtagne Resolution, der har faaet en uheldig Form.

Medens der ikke kan være Tvivl om, at den stedfundne Arbejdsstandsning har været ulovlig, finder Retten at maatte være enig med de Indklagede i, at Direktør Andersen ved sin unødigt afvisende Holdning har en væsentlig Medskyld i, at Begivenhederne udviklede sig, som de gjorde. Selv om det dernæst for Arbejdernes Vedkommende maa antages, at Harme over Christoffersens Afskedigelse har været medvirkende, kan man ikke uden videre afvise, at Frygten for, at der kunde ske en Ulykke med Gasværket, har været Hovedmotivet til ikke at gaa i Arbejde den 22. Det kan derhos bemærkes, at det vilde have været heldigt, om Direktøren havde været til Stede paa et Tidspunkt, da der eventuelt kunde opstaa Vanskeligheder.

Under disse Omstændigheder finder Retten ikke at burde paalægge nogen Bod, hvorimod de Indklagede findes at burde udrede Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Den ovenævnte Arbejdsstandsning har været ulovlig.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1685.

Forskudt Arbejdstid ved Andels- og Privatslagterierne.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. November 1932 i Sag Nr. 1685: Andels- og Privatslagteriernes Arbejdsgiverforening mod Dansk Slagteriarbejderforbund.

I Anledning af en Uoverensstemmelse mellem Andels- og Privatslagteriernes Arbejdsgiverforening og Dansk Slagteriarbejderforbund angaaende forskudt Arbejdstid blev Spørgsmaalet forelagt en faglig Voldgiftsret, og ved Opmandskendelse af 30. September 1932 blev det fastsat, at de af Medlemmer af Forbundet iværksatte Nægtelser af Overholdelse af hidtil bestaaende Forskydning af Arbejdstid var uberettigede.

I Kendelsen hedder det blandt andet:

»Der maa nu gives Forbundet Medhold i, at den efter Overenskomsten fastlagte Arbejdstid og de fastlagte Spisetider efter Bestemmelsens Affattelse maa sigte til en Fastlæggelse for alle Arbejdere i den paagældende Virksomhed, men da det efter det ovenanførte maa anses godtgjort, at der i saa godt som alle Slagterier, derunder Randers Svineslagteri, har under deres Bestaaen været en Forbundet bekendt fast Arbejdsordning om Forskydning af Arbejdstiden i de omhandlede Henseender, som har været uberørt af de vekslende Organisations-Overenskomster, maa der derved, hvor saadan Forskydning har bestaaet, anses skabt en Forbundets Medlemmer forbindende, Overenskomsten supplerende, fast Kutyme for Arbejdsordningen, der ikke staar i Strid med den ovenanførte, efter dens Indhold til særlige Tilfælde sigtende, Bestemmelse om Aflæsning af Svin m. m. Da derhos Forbundet ikke har godtgjort, at den saaledes fastslaaede Arbejdsordnings fortsatte Bestaaen er betinget af Ydelse af visse Goder, endsige af Overholdelse af noget — iøvrigt ubevist — Løfte om Anerkendelse af Anciennitet ved Afskedigelser, vil Foreningens Paastand være at tage til Følge, — — —«

Arbejdsgiverforeningen har derefter fra Forbundet modtaget en saalydende Meddelelse:

»Ved Nærværende skal vi paa vore interesserede Medlemmers Vegne, i Henhold til Septemberforligets § 6 opsige de coutumemæssige Forhold vedrørende forskudt Arbejds- og Spisetid, som hidtil har været praktiseret paa Andels- og Privatslagterierne, til Ophør fra og med Lørdag den 7. Januar 1933.«

Arbejdsgiverforeningen har under denne Sag indklaget Forbundet og paastaaet den nævnte Opsigelse kendt ugyldig, og har til Støtte herfor anført, at da det ved Kendelsen er fastslaaet, at der for Forbundets Medlemmer er skabt en forbindende, Overenskomsten supplerende fast Kutyme for Arbejdsordningen, kan denne Kutyme kun opsiges sammen med Overenskomsten, der først udløber 31. Marts 1933. Klagerne henviser tillige til det mellem Parterne gældende Arbejds- og Lønregulativ, i hvis § 1 blandt andet er bestemt, at den nuværende Arbejdstid opretholdes i Overenskomstperioden, herfra undtages, hvor de lokale Parter enes om en Omlægning.

Forbundet, der paastaar Opsigelsen kendt gyldig, anfører til Støtte herfor, at da den ved Kendelsen fastslaaede Kutyme maa kunne opsiges, maa den i Henhold til Septemberforligets § 6 kunne opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Da det som anført er fastslaaet ved Kendelsen, at der i Faget foreligger en fast Kutyme om for-

skudt Arbejdstid, maa denne som en af Overenskomstens Forudsætninger dele Skæbne med Overenskomsten med Hensyn til Opsigelse og kan derfor ikke opsiges særskilt. Forsaavidt Forbundet har ment, at Opsigelse i hvert Fald maatte kunne ske overfor nyere Slagterier, idet den forskudte Arbejdstid ikke paa disse har været anvendt i en saadan Aarrække, som er fornøden til at fastslaa en Kutyme, kan der heller ikke heri gives Forbundet Medhold, idet den i Sagen omhandlede Kutyme som et supplerende Led til Overenskomsten maa gælde for hele Faget.

Klagernes Paastand vil herefter være at tage til Følge. Sagens Omkostninger findes Forbundet at burde betale.

Kendelse:

Den af Dansk Slagteriarbejderforbund fremsendte Opsigelse til 7. Januar 1933 af en ved Slagterierne bestaaende Kutyme om forskudt Arbejdstid er ugyldig.

Sagens Omkostninger udreder Forbundet med 300 Kroner.

Adressefortegnelse

over Forbundene, der er tilsluttede Desamv. Fagforbund.

Arbejdsmandsforbund, Dansk. H. C. Andersensgade 14, K. Telf. 2140.

Bageri- og Konditoriarbejderforbundet. Chr. Nielsen, Rosenørns Allé 14 [4]. Telf. Nora 3451.

Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbundet. — Knud V. Jensen, Hans Egedesgade 25, N. Tlf. Nora 6440.

Bogbinderforbundet. Th. Nielsen, Ny Kongensgade 15, St., K. Telf. 12761.

Brolæggerforbundet, Dansk. Alb. C. Nielsen, Tornskadestien 15 [1], N. Telf. Taga 4957.

Bødkerforbundet. R. Rude, Rosenørns Allé 14, St. Telf. Nora 5318.

Børsteindustriarbejderforbundet. V. B. Jørgensen, Ahornsgade 5 A [1], N. Telf. Nora 3885y.

Drejerforbundet, M. Arnsfelt, Colbjørsensgade 20, St., V. Telf. Vester 8175.

Elektrikerforbund, Dansk. Vald. Jensen, Hauchsvej 17, V. Telf. 7918.

Forgylderforbundet. A. Bjørn, Ørnevej 19, St. th., N. Telf. Taga 184 x.

Former- og Støberiarbejderforbundet, Dansk. Arnold Nielsen, Gl. Kongev. 6 [4], V. Telf. Byen 2125 og Byen 6725.

Funktionærforbund, Dansk. Fr. Hagengaard, Rosenørns Allé 12 [4], V. Telf. Nora 5280.

Gartnerforbund, Dansk. M. Mikkelsen, Blaagaards Plads 18, N. Telf. Nora 7241.

Glarmestersvendenes Forbund. A. Nielsen, Flintebjergallé 7, Randers.

Glasarbejderforbund, Dansk. C. J. Olsen, Søvangs Allé 17, Kastrup. Telf. Kastrup 153.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund. R. Høesch, Upsalagade 3 [1] tv. Ø. Telf. Palæ 4572.

Gørtler- og Metalarbejderforbundet. C. Madsen, Rosenborggade 7, Mezz., K. Telf. Byen 5994.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund. Jul. Hansen, Gl. Kongevej 6. V. Telf. 8143, 12143.

Handskemagerforbundet. J. P. Johansen, Haabets Allé 41 [1], Brh.

Hatte- og Buntmagerforbund, Dansk. A. Johnsen, Smedegade 19, St., N. Telf. Nora 5220.

Husassistenternes Forbund. Frk. Vilhelmine Jørgensen, Rosengaarden 14, K. Telf. Byen 483 y.

Jernbaneforbund, Dansk. Charles Petersen, Vestre Boulevard 45 [1], V. Telf. 4482.

Jern- og Metalsliberforbund, Dansk. Aage Sørensen, Vester Søgade 2, V. Telf. Byen 197 y.

Karetmagerforbund, Dansk. C. M. Carlsen, H. C. Ørstedsvej 28 C, V. Eva 2713.

Kedel- og Maskinpasserforbund, Dansk. Laur. Hansen, Vesselsgade 4, St., N. Telf. Nora 7559.

Keramisk Forbund. A. Flodin, Allégade 15, F. Telf. Godth. 4039.

Kobbersmedenes Forbund. J. Christensen, Amagerbrogade 109, S. Telf. Amager 1463.

Kommunalarbejderforbund, Dansk. Th. Thomsen, Thorvaldsensvej 25, V. Telf. 14795.

Korkskærernes og Sortererskernes Forbund. Viktor Nilsson, Holger Danskesvej 73 [1], F. Telf. Godth. 6190.

Kvindeligt Arbejderforbund. Fru Alvilda Andersen, Maagevej 72, St., N. Telf. 5123.

Landarbejderforbundet. Oscar Levinsen, Azaleavej 22, Valby. Telf. 13338.

Litografisk Forbund, Dansk. S. E. Frederiksen, Larslejstræde 1, K. Telf. Byen 3575.

Lokomotivmandsforbund, Dansk. N. Th. Brix, Kærby, Aalborg.

Læder- og Skindarbejderforbund, Dansk. C. F. Petersen, Hannovergade 12 [1], tv., S. Telf. Amg. 843.

Malerforbundet. Ernst Carlsen, Rømersgade 24, K. Telf. 10385.

Metaltrykkerforbund, Dansk. Helge Bjerring, Webersgade 9 [2]. Palæ 3331 y.

Mølleriarbejderforbund, Dansk. J. M. Johansen, Musvaagevej 18, St. tv., N. Telf. Taga 4777.

Papirindustriarbejderforbundet. Magnus P. Elling, Aalholmsvej 4, St., Valby. Telf. Valby 1890.

Privatbanefunktionærernes Forbund. J. M. Herlak, Danmarksgade 28 [3], Aalborg. Telf. 3516.

Rebslageriarbejderforbund, Dansk. Charles Andersen, Jyllandsgade 63 B, Esbjerg.

Riggernes og Sejlmagernes Forbund. Fr. Jensen, Lombardigade 25. S.

Sadelmager- og Tapetsererforbund, Skand. Th. Clausen, Meinungsgade 16, St., N. Telf. Nora 7341.

Skibstømrerforbund, Dansk. G. Sigurdsson, Skibhusvej 11, Odense. Telf. 5516.

Skorstensfejersvendenes Fagforbund, Jørgen Nielsen, Asnæsgade 1 [3], N. Telf. Nora 4805.

Skotøjarbejderforbund, Dansk. N. J. Larsen, Rømersgade 22 [3], K. Telf. Byen 8368.

Skraatobaksarbejdernes Forbund. Th. Nielsen, Brogade 21, St., K. Telf. Amg. 5686v.

Skrædderforbund, Dansk. Josef Andersson, Vendersgade 29 [1], K. Telf. 10518.

Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk. Johs. Kjærbøl, Gl. Kongevej 6 [2], V. Telf. 5121, 8221.

Snedkerforbundet. Martin Petersen, Rømersgade 22 [4], K. Telf. 12753.

Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund, Dansk. H. M. Christensen, Rosenørns Allé 12 [3], V. Telf. 15880.

Specialarbejderforbundet. L. Møller, Vester Søgade 2, V. Telf. Byen 5964.

Stenindustrarbejderforbund, Dansk. C. Andersen, Sjællandsgade 17 [1] tv. N. Telf. Nora 5406.

Stukkatørernes Forbund. Thorvald Jørgensen, Valby Langgade 194 [1], Valby. Telf. Valby 2342.

Sukkervare-, Chokolade- og Bisquitarbejdernes Forbund Ejnar Jensen, Rosenørns Allé 12 [4], V. Telf. Nora 5781.

Tekstilarbejderforbund, Dansk. Chr. Nielsen, Rosenørns Allé 14 [3], V. Telf. 5661.

Tobaksarbejderforbundet. Edm. Olsen, Rosenørns Allé 14 [4], V. Telf. 12981.

Træindustriarbejderforbundet. V. S. Petersen, Rosenørns Allé 12 [4], V. Telf. Nora 7306.

Typograf-Forbund, Dansk. Jul. Schrøder, Vestergade 5, K. Telf. 4331.

Dansk Dykkerforening. H. Rasmussen, Aakandevej 5, Brønshøj.

Kurvemagernes Fagforening. A. Schønstrøm, Sct. Hansgade 15, N.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 17 * KØBENHAVN DEN 15. MARTS 1933 * 29. AARGANG

Frivillig Arbejdstjeneste? Nej Arbejdstjenestepligt.

(Oversat fra Oesterreicher Metall- und Bergsarbeiter.)

Hitlers Radiotale den 1. Februar d. A. har belyst Situationen som et Lynglimt. Hitler sagde bl. a., at Arbejdstjenestepligten og Koloniseringen vil være de to stærkeste Piller i hans Økonomiprogram.

Han har dermed som Rigskansler kun gentaget, hvad det nationalsocialistiske Parti har tilstræbt siden Aar og Dag: at formere de unge Arbejdsløse i Arbejdskompagnier og at anvende dem som billigste Arbejdskraft. Naar man gennem strengt Arbejde kun giver de Arbejdsløse den nødvendige Føde og ganske ringe Lommepenge, saa kan man vel forstaa, at denne moderne Form for Slaveri er den billigste, man kan forestille sig. Det lader sig let bevise, at Slavearbejde var dyrere, thi Slaven maatte købes og var altsaa forholdsmæssig dyr.

Det er absolut ikke underligt, naar Militaristerne mødes med Sværindustriens Kapitalister og de store Godsbesiddere i Tanken om Arbejdstjenestepligtens Gennemførelse. Det frie Lønarbejde, som kollektivt er ordnet gennem Fagforeningerne, er en Rædsel for dem alle. De vil alle have fuldstændigt villieløst Værktøj og ikke tænkende retsbesiddende Arbejdere. Det er derfor intet Under, at Dr. Kai Arnhold, Lederen af det tyske Institut for teknisk Arbejderundervisning i Düsseldorf i sin Tale den 11. Juli 1932 stadig kommer tilbage til Nationalsocialisternes Forslag og stadig tydelig understreger deres Planer.

Mange vil saaledes spørge, hvorfor tales der dog om Arbejdstjenestepligt, hvor den frivillige Arbejdstjeneste endnu ikke har kunnet udvikle sig. Netop af den Grund, at Tingene ligger saadan, maa der tales om, hvad der egentlig er planlagt, hvad Maalet er. I Tyskland kunde den frivillige Arbejdsfortjeneste under Rigsregeringens kraftigste Krav siden von Papens Nødforordning udvikle sig stærkt og i November 1932 var 290,000 Mennesker i frivillig Arbejdstjeneste. Den tyske Nødforordning giver overhovedet ikke den tyske Arbejderklasse nogensomhelst Mulighed for Indflydelse paa den frivillige Arbejdstjenestes Indretning. Bureaukraterne afgør. Man søger at lokke de unge Mennesker med Lejrlivets Romantik, og de vil ikke opnaa andet, end at de bliver udbyttede. Allerede i den første Maaned af den frivillige Arbejdstjenestes stærke Krav kom det til en Række Ekscesser, Akkordarbejde indførtes, og ligeledes Præmiesystem, i mange Tilfælde blev der endog arbejdet med Stopuhr. Disse Udvækster blev først forbudt gennem en Forordning fra Rigskommissæren for den frivillige Arbejdstjeneste. Den tyske faglige Landsorganisation henvendte sig til Rigsregeringen og krævede, at den skulde virke hen til, at man ogsaa for den frivillige Arbejstjenestes Vedkommende kontrollerede, at Arbejderbeskyttelsesforskrifterne blev overholdte, med andre Ord, at Arbejds- og Fabrikstilsynet ogsaa blev fuldt udvidet til den frivillige Arbejdstjeneste, da der allerede i Efteraaret ved Arbejde i den frivillige Arbejdstjeneste var forekommet en Række svære Ulykkestilfælde og tre Dødsfald. Det maa dog vække til Eftertanke!

Der findes endnu en Række andre Problemer i frivillig Arbejdstjeneste, som vi dog ikke skal komme nærmere ind paa i denne Artikel.

I Østrig mener man med den frivillige Arbejdstjeneste i hvert Tilfælde ikke andet end Muligheden for den største Udbytning af de for Øjeblikket arbejdsløse Mennesker. Et Eksempel herpaa. Hr. Diakow rejser i Østrig som Arbejdstjenestepligtens Apostel. Han henviser stadig til Lejren i Leiterwald ved Mauer, som var den første Arbejderlejr i Østrig. Hr. Diakow maa selv indrømme, at Arbejdsydelsen i denne Lejr for det første ikke svarede til Forventningerne, at man forlængede Arbejdstiden fra seks til otte Timer og desuden under store Kampe gennemførte en stærk Arbejdsintensivitet for at opnaa en »tilfredsstillende Arbejdsydelse«. I alle Tilfælde ser vi, at Maalet er den største Udbytning af Arbejdskraften med de mindste Udgifter, som endog maa bæres af Skatteyderne.

Medens Hr. Diakow først og fremmest talte om frivillig Arbejdstjeneste, gjaldt hans Tanker allerede Arbejdstjenestepligten, og han troede, at Ti-

den for Arbejdstjenestepligt nu var kommen, og forsøgte ligesom sine rigstyske Aandsfrænder at gaa over til dens Virkeliggørelse.

I en Forsamling i Salzburg den 13. Februar 1933, der ikke gik ganske efter Hr. Diakows Ønske, udtalte han, at Arbejdstjenestepligten vilde komme og maatte komme, enten Arbejderne vilde eller ej.

Den frivillige Arbejdstjeneste er for de Reaktionære af alle Afskygninger kun det indledende Skridt til Arbejdstjenestepligt. Alle mindre borgerlige Partier i Østrig, Nationalsocalisterne medregnet, er for Arbejdstjenestepligt. Dette viste Afstemningen i Forbundsraadet over Loven om frivillig Arbejdstjeneste. Vi maa stadig holde os Kendsgerningerne for Øje. *Enhver Tolerering af den frivillige Arbejdstjeneste betyder et Skridt nærmere Arbejdstjenestepligt.* Hr. Diakow har lige i disse Dage udgivet en Brochure med Titlen: »Folket i Tjeneste for sig selv«. I denne Brochure forlanger Hr. Diakow, at enhver duelig mandlig Statsborger ved Lov forpligtes til »Tjeneste for Folket«. Denne Tjeneste deler sig efter Planen i »Værnepligt« og »Arbejdstjenestepligt«. Værnepligten strækker sig fra det fyldte 20. Aar til og med 30 Aarsalderen, forud for denne gaar Ungdomsuddannelsen fra det 14. og til og med det fyldte 20. Aar. Tjenestetiden er et Aar. Det staar de Indkaldte frit, om de vil melde sig til Tjeneste i Forbundshæren eller til Arbejdstjeneste. De i Forbundshæren eller i den frivillige Arbejdstjeneste indrullerede erholder Forplejning, Beklædning, Husly og en Dagløn af 30 Groschen.

Arbejdstjenesteaaret omfattes i den første Del af theoretisk og praktisk Uddannelse af Arbejdspligtige i seks Maaneder væsentlig i en Nybyggers Grundarbejder, og i det andet Halvaar Udførelse af almennyttigt Arbejde.

Koloniseringsmuligheder skal fremskaffe Grundforbedringer af alle Arter, alle Forberedelser til Kolonisering, Rydning, Anlæg af Gadenet o. s. v. Som den øverste Leder af Arbejdstjenesten ansætter Forbundspræsidenten en hertil særlig egnet Personlighed. Fritagelse for »Tjeneste for Folket« skal kun kunne gives i enkelte Undtagelsestilfælde.

Det næste Punkt i Lovudkastet indeholder Straffebestemmelser. Her viser Hykleriet sig. Medens Hr. Diakow i Lejren ved Leiterwald tiltalte enhver Arbejdstjenstvillig med »Hr.«, erkyndigede sig om Folkenes personlige Forhold og saaledes vidste at knytte et vist Baand mellem sig og de Tjenstvillige, saa hedder det ordret i hans Lovudkast:

»Sendrægtig Udførelse af »Tjeneste for Folket«. Forsøg paa helt eller delvis at unddrage sig denne Pligt er underkastet Straf.«

I Loven er følgende Straffe foreskrevet:

a) Under Opholdsaaret ved Forbundshæren og i Arbejdstjenesten kan der idømmes Ordensstraf, for Forbundshæren af de foreskrevne Kommandoer og for Arbejdstjenesten paa Arbejdstjenestestederne, saasom Forvisning, Frihedsindskrænkning. Retsstraffe afsiges for Forbundshæren af de militære Domstole, for Arbejdstjenesten af de civile Domstole.

b) Indenfor Værneforbundene og Arbejdstjenesten: Forvisning, Pengebøder til Fordel for de paagældende Værneforbund og Arbejdstjenester. Domshandling ved Civilretter.

c. Eftertjeneste ved Kasernering.

Den gentagende uretmæssig forsømte Uddannelsestid (Arbejdstid) skal indhentes, hovedsagelig paa de Skyldiges Bekostning. I meget graverende Tilfælde kan Eftertjenesten paabydes i særlig formerede Strafarbejder-Afdelinger i indtil 1 Aar.

Højere gaar det aldrig. Der mangler nu kun det under Krigen af mange højere Officerer saa yndede »Anbinden« ellers er medtaget alle Strafarter, som er indført ved det kejserlige og kongelige Militær.

Efter Diakows Plan skal de Arbejdsvilliges Oplæring mindst være teoretisk Uddannelse i Landbrug og Gartneri. Desuden skal de Arbejdspligtige lære de mest ligefremme bygningsmæssige Arbejder, Træbearbejdning, Metalforarbejdning og de letteste elektrotekniske Arbejder. Endvidere foreskriver Læreplanen »Vækkelse af Forstaaelsen af de store folkelige Spørgsmaal«.

Der skal aarlig indkaldes 60,000 unge Mænd. 30,000 til Forbundshæren og 30,000 til Ydelse af Arbejdstjenestepligt. Da Indrulleringen i Forbundshæren skal ske i Forstaaelse med Værneforbundene, kan man let forestille sig, hvem der bliver tilovers for Arbejdstjenestepligten. 30,000 Mennesker skal altsaa indenfor Arbejdstjenestepligten præstere alle mulige Arbejder.

Den ene Dag hedder det frivillig Arbejdstjeneste, en anden Dag skal det hedde Arbejdstjenstepligt, i Dag kan den Tjenstvillige endnu udtræde af Arbejdstjenesten, i Morgen skal den Tjenstvillige være underkastet alle et militært Straffereglements Underfundigheder, i Dag tiltales han endnu med »Hr.«, i Morgen skal han være ligestillet med Soldater, underkastet skarp Disciplin.

Tillidsmænd findes selvfølgelig ikke mere.

Diakows Planer er ikke nye. De er i det store og hele ganske undfanget af Dr. Arnhold og Nationalsocialisterne.

Arbejdstjenestepligt er Maalet. Der tilstræbes den skamløseste Udbytning. Det unge Menneske skal derved samtidig gøres militærisk. I Bogen »Den tyske Arbejdstjeneste« af Helmut Stelbrecht staar der bl. a.:

»Sidst bliver som det uundgaaelige givne Resultat »Kammeratskabet«. Militærtjenesten har allerede tidligere formaaet at knytte de unge Mennesker sammen.«

„Teknokrati": En Udflugt!

(I. F. C.) Naar det paastaas, at den nuværende Krise gaar parret med Overproduktion, gælder dette først og fremmest ogsaa for Slagord. Der hengaar ikke en Uge, uden at der opdukker en ny Recept for Menneskehedens garanterede Redning. De fleste af disse Recepter hører til Kategorien af de Planer, ved hvis Opstilling Forfatteren er bestræbt for at give gamle og bekendte Veje et nyt

Navn, for saaledes at undgaa at nævne denne Vejs mindre velsete Endemaal. Angsten for klart at omskrive dette Endemaal gaar ofte saa vidt, at Eftertrykket lægges paa en Omskrivning af givne Kendsgerninger og »Udviklingstendenser«, og Læseren overvældes med saa uhyrlige Oplysninger og Eksempler fra Omverdenen, at han sluttelig er fuldstændig bedøvet og bliver sig selv og Forfatteren det Spørgsmaal skyldig, hvad der nu egentlig bør ske.

Dette gælder ikke mindst for Teknokraterne og deres Teknokrati. Det er sikkert interessant, at der i en Møllerivirksomhed i Minneapolis findes en af to Mand betjent Maskine, som, hvis den finder almindelig Anvendelse, vilde sætte 18 Mand i Stand til at fremstille hele Amerikas Melforbrug. Det er lærerigt at høre, at der findes en Nældeplante, som er ti Gange mere indbringende end Bomuld, og hvoraf der kan fabrikeres en hundrede Gange mere holdbar Traad, at endvidere Produktionen og Anvendelsen af denne Traad vilde lamslaa hele Papir-, Silke-, Uld- og Bomuldsindustrien. Det er forbavsende, at der til en Pris, som med kun 20 pCt. overstiger den nugældende Pris for et Barberblad, kan fremstilles et Barberblad, som uden at afstumpes kan benyttes en hel Menneskalder, at der (denne sidste Konsekvens vilde egentlig være tilstrækkelig som eneste Eksempel) i New Jersey findes en Fabrik, som funktionerer i 24 Timer, uden at det er nødvendigt at beskæftige en eneste Arbejder.

Om den teknologiske Arbejdsløshed paa denne Maade vil stige til 50, 60 eller 100 pCt. og om — saaledes som Teknokraterne tror — en Arbejdsdag paa en eller to Timer vil være tilstrækkelig for at forsyne hele Verden med alle nødvendige og unødvendige Varer, bringer os ikke uden om det Spørgsmaal, hvorledes der skal skabes Ligevægt mellem de producerede Varemængder og de Befolkningslags Købekraft, som producerer disse Varer, henholdsvis er gjort overflødige gennem Produktionen. Vil det være muligt redeligt at ernære og forsørge de Folk, som med et Haandgreb er i Stand til at dække Millioner Menneskers Behov eller ogsaa — trods Teknokrater og Teknokrati — uden egen Skyld med deres Arbejde, som maaske er langt mere anstrengende, producerer ringere Værdier og derfor maaske ikke kan gøre Krav paa samme Købeevne, henholdsvis erholder lavere Lønninger?

Teknokraterne har ikke overset, at dette er det egentlige Problem. De har endog sørget for at finde en Løsning, idet de betegner det nuværende Penge- og Prissystem som forældet og ubrugeligt. De fordrer derfor hverken mere eller mindre en fuldstændig Afskaffelse af de nuværende Pengemidler, d. v. s. de fordrer Pengeenhederne erstattet med saakaldte Energienheder. De tror, at Lønnen, naar Varernes og Tjenesteydelsernes Værdi ikke mere beregnes efter Penge-, men efter Energienheder, vil hæve sig i Forhold til Produktionsstigningen. Paa den anden Side skal kun de erholde Løn, som virkelig har anvendt Energi. Man vilde altsaa paa denne Maade kunde udelukke alle Produktionsapparatets Parasiter.

Det er fuldstændig ligegyldigt, om den Værdimængde, som uden Tvivl ogsaa hos Teknokraterne staar i Forhold til Produktionsmængden og dermed maa sørge for økonomisk Ligevægt, benævnes Energi eller Penge, ganske bortset fra at Beregningen af disse Energienheder ved fremskridende Teknisering er en højst kompliceret Sag og stadig vil forme sig vanskeligere. Naar Viljen til en retfærdig Fordeling af »Socialproduktet« er til Stede, behøver Teknokraterne slet ikke at gøre sig Anstrengelser for at opfinde et saa kompliceret nyt Apparat.

Naar det imidlertid drejer sig om — og herom drejer det sig i Virkeligheden — at lade Parasiterne forsvinde, er dette allerede muligt for Øjeblikket. De uskyldige Maskiner, som producerer saa pligtskyldigt og rigeligt, har ikke noget at gøre hermed, derimod deres Ejere.

Dersom vi i Stedet for det skønne Ord Teknokrati sætter Fordringen om Kapitalismens Afskaffelse, vil Teknokraterne kunne konstatere, at det snart er forbi med hele deres Berømmelse. Thi Kapitalisterne, som forstaar at skatte en saadan Bortledning af den almindelige Opmærksomhed og derfor viser saa stor Interesse for det nye Ord, vil naturligvis ikke vide noget heraf. Arbejderklassen har ikke Brug for nye Ord, men kan nøjes med den gamle Parole, og de af Teknokraterne anførte Eksempler styrker dem i Forsvaret af denne Parole. Naar Arbejderklassen kræver Planøkonomi, mener den hermed ikke den uhindrede Tekniks vilde Dynamik, men en ordnet Økonomi, hvorved det drejer sig om Dækningen af et forsvarligt Behov og ikke om at forevige Kapitalismens tøjlesløse Drivkræfter under et andet Navn og med en anden Værdimaaler.

Saafremt Teknokraterne virkelig mener, hvad de siger, bør de tydeligt udtale, at deres Forslag ikke kan gennemføres uden Kapitalismens Afskaffelse, og at Kapitalismens Afskaffelse ikke er mulig, naar ikke hele Samfundsordenen forandres.

Dette er dog et Spørgsmaal om den politiske Magtfordeling, et Spørgsmaal om Kampen om Statsmagten, som Teknokraterne hverken kan spare sig selv eller de andre for, som allerede i lang Tid har været klar over dennes Vigtighed.

Heldig Socialpolitik i Czekoslovakiet.

Arbejdsløshedsunderstøttelse, Tilvejebringelse af Arbejde, Nedsættelse af Arbejdstiden og Forlængelse af Opsigelsesfristerne.

(Af *Paul Olberg, Berlin*).

Arbejdsløshedsforsorgen hører til det czekoslovakiske socialdemokratiske Arbejderpartis og Fagorganisationernes alvorligste Opgaver. Resultatet af denne Forsorg er frem for alt Loven om Statens Bidrag til Arbejdsløshedsunderstøttelsen efter Genter-Systemet, hvis væsentligste Forbedring skyldes Ministeren for social Forsorg, Socialdemokraten Dr. Czech, og begge de socialdemokratiske

Partier, det czekoslovakiske og det tyske. Ifølge denne Lov yder Staten Bidrag til Understøttelse af Arbejdernes Organisationer. Enhver arbejdsløs Arbejder eller Funktionær, som er Medlem af en Fagorganisation, der yder Arbejdsløshedsunderstøttelse, modtager foruden Organisationens Understøttelse et Bidrag fra Staten, der for Enligtstillede andrager det tredobbelte og for Gifte det firdobbelte af Organisationens Understøttelse. Andrager saaledes Organisationens Understøttelse 25 czekiske Kroner om Ugen, yder Staten et Bidrag, der er fire Gange saa stort, nemlig 100 czekiske Kroner pr. Uge, hvorefter den samlede Understøttelse beløber sig til 125 czekiske Kroner. Understøttelsen udbetales i 26 Uger, men kan dog forlænges til 39 Uger i Løbet af et Aar. Metalarbejderne, Typograferne, Glasarbejderne, Tekstilarbejderne o. s. v. udbetaler saaledes Understøttelse i 39 Uger. Af det samlede Antal Arbejdsløse, der ved Slutningen af 1932 udgjorde 750,000, oppebar ca. 200,000 Arbejdere og Arbejdersker denne Understøttelse.

Foruden denne Understøttelse gennemfører Staten en Bespisningsaktion til Fordel for de Arbejdsløse, der ikke er Medlemmer af en faglig Organisation eller allerede har opbrugt deres regelmæssige Understøttelse. Denne Aktion bestaar i gratis Anvisning paa Levnedsmidler. Ved Kommunernes Medvirkning ydes der arbejdsløse Personer Anvisninger paa Levnedsmidler til en bestemt Værdi, for hvilke de i Brugsforeningernes Salgssteder eller hos Købmændene kan faa de nødvendigste Levnedsmidler. Staten indløser disse Anvisninger. I Januar 1933 stillede Staten i dette Øjemed 28,000,000 czekiske Kroner til Disposition. Fordelingen af Anvisningerne sker under Medvirken af Fagforeningsrepræsentanter. Tildelingen sker gennem Ministeriet for social Forsorg, som efter Antallet af Arbejdsløse i de enkelte Distrikter tildeler Distriktsmyndighederne det passende Antal Anvisninger. En særlig social Distriktskommission indenfor Distriktskontorerne besørger Fordelingen til de paagældende Distrikters Kommuner efter Fortegnelserne over de Arbejdsløse, under Medvirken af Repræsentanter for Fagforeningerne. Der ydes tillige Mælk til Børn af arbejdsløse Personer. I saadanne Tilfælde faar den Arbejdsløses Barn — især i Industribyerne og Industriegnene — ½ Liter Mælk daglig.

Af betydelig Vigtighed er endvidere den produktive Arbejdsløshedsforsorg. Den bestaar i, at Ministeriet for social Forsorg til de Kommuner og Distrikter, der gennemfører Nødhjælpsarbejder, til den beskæftigede Arbejders Løn yder et Bidrag paa 6—10 czekiske Kroner daglig. Den Kommune eller Distrikt, der gennemfører Nødhjælpsarbejder, maa tilskyde mindst lige saa stort Beløb. Ved denne Disposition muliggør man Beskæftigelse for Tusinder af Arbejdere i talrige Kommuner og Distrikter.

I de sidste Uger er der blevet fordelt nogle Hundrede Waggons Kul og vigtige Levnedsmidler mellem de Arbejdsløse; ogsaa mange store Industribyer tager sig af de Arbejdsløse, dels ved at skaffe Arbejde, dels gennem Understøttelser. Til en virkningsfuld Hjælp, der bestaar i Gennemførelse af store Arbejder, skal Igangsættelsselaanene bidrage. De skal anvendes til omfangsrige Gade-, Regulerings- og elektriske Installationsarbejder. Det forudsættes, at den samlede Arbejdsløshedsforsorg i 1933 vil kræve ca. 700,000,000 zcekiske Kroner. Udsigterne til en Bedring af den czekoslovakiske Republiks Forhold paa Arbejdsmarkedet har indtil nu været ringe.

Under Budgetudvalgsdebatten om Midlerne til Forsorgen konstaterede Forsorgsminister Dr. Czech den 25. Januar, at hans Program nu som før kulminerer i tre Kardinalkrav: Tilvejebringelse af Arbejde, Forkortelse af Arbejdstiden og Arbejdsmarkedets Ordning ved Lov.

Som sædvanligt ansaa Forsorgsministeren den hurtigst mulige Tilvejebringelse af Arbejde som Tidens vigtigste Bud.

Gennem en Nedsættelse af Arbejdstiden fra 48 til 40 Timer, altsaa ca. 17 pCt., vilde der ogsaa skaffes nye Livsmuligheder for de Arbejdere, der uden egen Skyld er trængt ud af Arbejdet, navnlig ved den tekniske Fuldkommengørelse af Produktionsmidlerne og den voldsomme Stigning i Produktionens Ydedygtighed.

Naar jeg i Dag, vedblev Ministeren, paany anbefaler den hurtigste Virkeliggørelse af 40-Timers-Ugen, sker det ikke alene ud fra socialpolitiske Overvejelser, men ogsaa af økonomiske Grunde, der i Bestræbelserne for det økonomiske Livs Genopbygning ligefrem tvinges til at anvise denne Vej.

Foranstaltningerne for Statens Forsorg kræver ialt for 1932 et Beløb af 813,334 czekiske Kroner, af hvilke 493,270,256 Kroner ifølge Genter-Systemet skal anvendes til den lovfæstede Arbejdsløshedsforsorg, 225,036,655 Kr. til Statens Ernæringsaktion, 21,165,059 Kr. til Mælkeydelsen, 40,794,735 Kr. til den produktive Arbejdsløshedsforsorg, 9,592,593 Kr. til Ophjælpning af Fagforeningernes Genter-Fonds, 5,249,000 Kr. til Julehjælp og 7,750,000 Kr. til andre Hjælpeaktioner.

Til Trods for disse store finansielle Ydelser, erklærede Ministeren, synes Arbejdsløshedsforsorgen maalt med den ved Krisen og Arbejdsløsheden skabte Elendighed gennemgaaende utilstrækkelig. Derfor bestræber Ministeriet sig stadig paa at faa Arbejdsløshedsforsorgen over i normale Forhold paa *Grundlag af den obligatoriske Arbejdsløshedsforsikring.*

Fagforeningerne — for Tiden de egentlige Bærere af den lovfæstede Arbejdsløshedsforsorg — er naaet til Grænsen for deres finansielle Ydeevne. Forsorgsministeren træffer derfor Foranstaltninger til, at det gøres muligt for saadanne Fagforbund at overvinde Krisen og opfylde deres Opgaver.

Men Forsorgsministeren bestræber sig ogsaa paa at gøre det lettere for saavel den Arbejdsløse, der har opbrugt Understøttelsen, som den uorganiserede Arbejder, at overvinde den frygtelige Stilling. Af denne Grund fastholder han sit Forslag om Indførelse af et Nødfond, der skal muliggøre Arbejdsløshedsforsorgens Overgang fra den nuværende Kriseordning til Arbejdsløshedsforsikring. Ministeriet har endvidere ved Sundhedsministeriets Medvirkning organiseret Lægehjælp til

Arbejdsløse. Under Arbejdsløshedsforsorgens Omraade falder ogsaa de af Forsorgsministeren skabte 40 Hjem for den arbejdende Ungdom, der er ramt af Krisen. Den fornødne Udgift til Udstyr (Møbler o. s. v.) til Hjemmene, der særlig er oprettet i Industriegnene, stiller Kommunerne til Disposition, medens Forsorgsministeriet bærer Omkostningerne ved Forplejningen og Ledelsen af Hjemmene.

Den socialdemokratiske Justitsminister, Dr. Meissner, har overrakt den interministerielle Kommission 2 Lovudkast, som ordner Opsigelsesfristen i Industri, Haandværk og Bjergværk, til Beskyttelse af Funktionærer og Arbejdere, saaledes at der i Tilfælde af Opsigelse kan gives dem en Mulighed for at søge en anden Stilling i rette Tid.

Det første Forslag angaar Arbejderne og bestemmer, at Arbejdsgiveren ikke maa opsige Arbejdsforhold paa indtil 3 Aar med kortere Frist end 14 Dage, fra 3 til 6 Aar er Opsigelsesfristen mindst 3 Uger, og for hver yderligere 3 Aar forlænges Opsigelsesfristen med 1 Uge. Loven bestemmer udtrykkelig, at den Ansattes Ret ifølge denne Lov ikke kan forringes eller ophæves ved nogen Tjenestekontrakt. Opsigelse kan kun ske den 15. eller den sidste Dag i Maaneden.

Til Begrundelse for denne Lov siges, at de Ansatte i Reglen afskediges med den korteste Frist, og at man ikke engang iagttager Anordningerne i Arbejdsloven (das Gewerbegesetz), thi Arbejdsgiverne udnytter de kritiske Forhold og forøger derved de Arbejdsløses Rækker uden noget som helst Hensyn.

Det andet Lovudkast angaar de Ansatte i højere, private Stillinger. Alle ansatte Personer, der ifølge Loven om Forsikring af Privatansatte i højere Stillinger hører ind under den sociale Forsikring, kan ikke opsiges med kortere Frist end 6 Uger. Bestaar Tjenesteforholdet i 3 Aar, andrager Opsigelsesfristen 3 Maaneder. For hver yderligere 3 Aar forlænges Opsigelsesfristen med 1 Maaned. Bestemmelsen om, at de Ansattes Ret ifølge ovennævnte Lov hverken maa forringes eller ophæves ved en Kontrakt, gælder ogsaa her.

Gyldigheden af denne Lov er forudsat at vare 3 Aar, for at de Ansatte kan være beskyttede mod Følgerne af den almindelige Krise.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos Stenhuggermester Carl Scheller.

Ved et Fællesmøde den 8. Februar behandledes en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at Medlemmer af Lager- og Pakhusarbejdernes og Marmor- og Granitslibernes Fagforeninger havde vægret sig ved at udføre noget Opstillingsarbejde for Firmaet Carl Scheller.

Paa Mødet oplystes det, at det nævnte Arbejde henhører under Murarbejdsmændenes Overenskomst, hvorfor man maatte fastholde sin Ret til fra den nævnte Fagforenings Medlemmers Side at vægre sig ved at udføre Arbejdet.

Da Arbejdsgiverne ikke kunde anerkende det paa Mødet fremførte Synspunkt sluttede Mødet uden Resultat, og Sagen er derefter indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd ved Losning af S/S »Tennesee« i Aalborg Havn.

Under Hovedorganisationernes Medvirken behandledes den 10. Februar paa et Fællesmøde en Klage fra Havnesammenslutningen over, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer i Aalborg havde iværksat Arbejdsstandsning ved Indbæring af Bomuldsfrøkager i Forbindelse med Losning af Damperen »Tennesee«.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed og Sammenslutningen har derefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1687.

Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejdere hos Frisørmestrene Axel og Herluf Christensen, Esbjerg.

Forlængelse af Læretiden fra 4 til 5 Aar.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 30. November 1932 i Sag Nr. 1687: De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening paa dens Medlem, De danske Provinsers Barber- og Frisørforenings Arbejdsgiver-Afdelings Vegne og denne igen paa Frisørmestrene Axel og Herluf Christensen, Kongensgade, Esbjerg's Vegne.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa dens Medlem, De danske Provinsers Barber- og Frisørforenings Arbejdsgiver-Afdelings Vegne for Overenskomstbrud i følgende Anledning:

En Barberlærling, Egon Schmidt, der var i Lære hos Barbermester Pultz, Esbjerg, blev i Oktober 1931 ved frivillig Overenskomst løst fra sin Lærekontrakt fra 1. November s. A., uagtet hans 4-aarige Lærekontrakt vilde være udløbet den 1. Jan. 1932, og der blev derefter mellem ham og det indklagede Firma, Axel & Herluf Christensen, oprettet en ny Lærekontrakt med en Læretid af 14 Maaneder fra 1. November 1931 at regne, hvorved Schmidts Læretid altsaa blev forlænget til i alt 5 Aar.

Klagerne hævder nu, at det indklagede Firma derved har gjort sig skyldig i Overenskomstbrud, og anfører til Støtte herfor følgende Betragtning: Læretiden inden for Barberfaget er ifølge en gammel hævdvunden Regel 4 Aar. Dette er vel ikke udtrykkelig udtalt i den med Provinsens Barber- og Frisørforenings Arbejdsgiver-Afdeling indgaaede Overenskomst, men det maa antages at være forudsat i denne. Overenskomsten fastsætter nu for de første 2 Aar efter Læretiden en Minimalløn

af 48 Kr. pr. Uge, og da Schmidts Læretid normalt vilde være udløbet den 1/1 1932, har det indklagede Firma fra dette Tidspunkt været forpligtet til at aflønne ham med denne Løn. Det ovenfor nævnte Arrangement maa antages at være truffet for at omgaa Overenskomsten og skaffe sig billig Arbejdskraft, og der foreligger derfor Underbetaling i Forhold til Overenskomstens Lønsatser. Klagerne fremhæver, at saafremt den her anvendte Fremgangsmaade anerkendes som lovlig, vil Følgen, navnlig under den for Tiden herskende store Arbejdsløshed, blive at Overenskomstens Lønsatser for Ungsvende i det første Aar efter Læretiden gøres illusoriske.

Klagerne nedlægger herefter Paastand om, at Frisørmestrene Axel og Herluf Christensen kendes pligtige til at betale Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejerforbund en Bod lig Differencen mellem den Løn, Egon Schmidt skulde have haft udbetalt, og den Løn, han har faaet udbetalt, subsidiært en efter Rettens Skøn fastsat Bod.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse, idet de henviser til, at den i Lærlingeloven fastsatte Grænse for Læretidens Længde, nemlig 5 Aar, ikke er overskredet, ligesom de ikke kan anerkende, at Læretiden i Barberfaget absolut skulde være fire Aar. De gør dernæst gældende, at der slet ikke er Tale om noget Forsøg paa at omgaa Overenskomsten, men at det trufne Arrangement alene har været i Lærlingens Interesse.

Indklagede Barbermester Axel Christensen har for Retten herom nærmere forklaret, at han, der ellers ikke vilde have antaget nogen Medhjælper paa det Tidspunkt, efter Anmodning af Egon Schmidts Fader, der er en Barndomsbekendt af ham, har paataget sig at fuldende Sønnens Uddannelse. Dette kunde han imidlertid kun paatage sig, naar han havde noget længere Tid til Raadighed end det Par Maaneder, der var tilbage af Læretiden. Christensen, der er Lærer paa Fagskolen, kendte herfra Egon Schmidt og vidste, at hans Uddannelse lod en Del tilbage at ønske, og Faderen var utilfreds med den Uddannelse, Sønnen havde faaet hos den første Mester.

Idet Retten efter alt foreliggende ikke finder at kunne tilsidesætte denne Forklaring, skønnes der ikke at foreligge noget Forsøg paa at komme uden om Overenskomstens Lønsatser, og idet bemærkes, at Schmidts samlede Læretid ikke ved den trufne Ordning er blevet forlænget udover den i Lærlingeloven foreskrevne Maximumstid af 5 Aar, vil det ikke kunne statueres, at der fra de Indklagedes Side er begaaet noget Brud paa Overenskomsten.

De Indklagede vil herefter være at frifinde, og Sagens Omkostninger vil være at udrede af Klagerne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 1689:

Blikkenslagere hos Blikkenslagermester L. Hannibal.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. Decbr. 1932 i Sag Nr. 1689: Blikkenslagerforbundet i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Københavns Blikkenslagerlaugs og dettes Medlem Blikkenslagermester L. Hannibals Vegne.

Den gældende Overenskomst mellem Københavns Blikkenslagerlaug og Blikkenslagerforbundet i Danmark indeholder en Bestemmelse om Minimalløn for Timelønsarbejde, og Forholdene indenfor Faget har udviklet sig saaledes, at den gængse personlige Timeløn er 1 Kr. 48 Øre.

I Efteraaret 1930 opnaaede en enkelt af de hos Firmaet L. Hannibal arbejdende Svende et Tillæg paa 12 Øre til denne Timeløn, og fra Januar 1931 har Timelønnen for samtlige hos Firmaet beskæftigede Medlemmer af Forbundet været 1 Kr. 60 Øre. Firmaet ønskede imidlertid denne Timeløn nedbragt paa samme Niveau som Timelønnen hos andre Firmaer i Branchen og tilkendegav derfor i Midten af August d. A. Arbejderne, at Timelønnen vilde blive nedsat til 1 Kr. 48 Øre. Arbejderne tilkaldte i denne Anledning Fagforeningens Formand, der den 17. August sammen med Arbejdernes Tillidsmand havde en Forhandling med Firmaets Forretningsbestyrer. Denne fastholdt paa Firmaets Vegne, at Timelønnen maatte bringes ned til 1 Kr. 48 Øre, dog at der vilde kunne forhandles om højere Løn i Enkelttilfælde, naar særlige Omstændigheder talte herfor. Forretningsbestyreren fremkom derhos med Udtalelser, der af de to Arbejderrepræsentanter blev opfattet, som om det var efter Paalæg af Blikkenslagerlaugets Bestyrelse, at Lønreduktionen blev søgt gennemført.

Den 19. August blev Lønreduktionen effektueret af Firmaet og ramte, i hvert Fald foreløbig, 6 eller 7 timelønnede Arbejdere af de hos Firmaet ialt beskæftigede ca. 20 Mand.

Efter at Laugsbestyrelsen havde afvist Forhandling med Fagforeningen om det passerede, blev Sagen behandlet paa et den 28. September afholdt Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Fagforeningens Krav om, at Firmaet med tilbagevirkende Kraft skulde annullere den stedfundne Lønnedsættelse, blev afvist.

Lønnedsættelsen er iøvrigt ikke gennemført for flere af de hos Firmaet beskæftigede Folk end de ovennævnte 6 eller 7, hvorimod Firmaet har antaget enkelte nye Arbejdere paa en Timeløn af 1 Kr. 48 Øre.

Under denne Sag har Blikkenslagerforbundet i Danmark indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa Københavns Blikkenslagerlaugs og dettes Medlem Blikkenslagermester L. Hannibals Vegne med Paastand om, at Firmaet tilpligtes at annullere den stedfundne Lønnedsættelse med tilbagevirkende Kraft fra den 19. August d. A., samt at der paalægges saavel Firmaet som Lauget en Bod.

Over for Firmaet anfører Klagerne til Støtte for deres Paastand, at den stedfundne kollektive Lønnedsættelse er ulovlig som stridende mod Grund-

sætningen om, at personlige Lønninger over Minimalløn skal fastsættes ved fri Forhandling mellem Arbejdsgiveren og den enkelte Arbejder. Klagerne henviser i saa Henseende til § 3 i den faglige Overenskomst, der indeholder følgende Bestemmelse:

»Københavns Blikkenslagerlav forpligter sig til ikke at forbyde sine Medlemmer at give højere Timeløn end den anførte. Blikkenslagerforbundet og dets Afdelinger forpligter sig til ikke ved Vedtagelser, Paabud eller paa anden Maade at gribe ind i Spørgsmaalet om den enkelte Mands Timeløn, forudsat, at den ovenfor angivne Timeløn overholdes«,

hvortil er knyttet saalydende Anmærkning:

»Naar der til de i § 3 fastsatte Timelønninger i samme Paragraf er knyttet Bestemmelsen om, at den paagældende Arbejdsgiverorganisation forpligter sig til ikke at forbyde sine Medlemmer at give højere Timeløn end den anførte, har Hensigten med denne Tilføjelse været at muliggøre en Udvikling af Lønforholdene saaledes, at der nu overenskomstmæssigt gives Blikkenslagerforbundets Medlemmer Adgang til at opnaa en Løn udover de i Overenskomsten fastsatte Satser«.

Overfor Lauget gøres det gældende, at Laugets Bestyrelse i Strid med Overenskomsten har paavirket Firmaets Indehavere til at søge den generelle Lønnedsættelse gennemført.

De Indklagede paastaar Frifindelse. De benægter, at der fra Laugsbestyrelsens Side har fundet nogen Indblanding Sted i Lønforholdene hos Firmaet L. Hannibal, og gør iøvrigt gældende, at den stedfundne Lønnedsættelse har været lovlig, ikke blot fordi den som nævnt kun ramte et Mindretal af de hos Firmaet beskæftigede Arbejdere, men ogsaa fordi Firmaet maa have Ret til at søge sit almindelige Lønniveau nedbragt, hvilket kun vil være praktisk gennemførligt, naar Lønnedsættelsen til en vis Grad foregaar generelt og samtidigt for flere Arbejdere.

Retten kan imidlertid ikke finde, at der i nærværende Sag er oplyst saadanne særlige Omstændigheder, som kunde begrunde en Afvigelse fra den almindelige Regel om, at personlige Lønninger over den vedtagne Minimalløn fastsættes ved fri Forhandling mellem Arbejdsgiveren og den enkelte Arbejder, og Retten maa derfor give Klagerne Medhold i, at den stedfundne Lønnedsættelse, om hvis kollektive Karakter der ikke findes at kunne være Tvivl, har været ulovlig. Som Følge heraf vil den stedfundne Lønnedsættelse være at annullere og Firmaet have at efterbetale de af Lønnedsættelsen ramte Arbejdere den fra den 19. August d. A. ulovligt tilbageholdte Løndifference, hvorhos Firmaet findes at burde erlægge en Blikkenslagerforbundet i Danmark tilfaldende Bod paa 100 Kr.

Derimod finder Retten det ikke tilstrækkelig oplyst, at der fra Laugsbestyrelsens Side er sket en ulovlig Indblanding i Lønforholdene hos Firmaet, og Lauget vil derfor være at frifinde.

Sagens Omkostninger bør udredes af de Indklagede.

Kendelse:

Den af Blikkenslagermester L. Hannibal iværksatte Nedsættelse af Timelønnen for de ovennævnte hos ham den 19. August d. A. beskæftigede Medlemmer af Blikkenslagerforbundet i Danmark annulleres, og Blikkenslagermester Hannibal bør til de paagældende Arbejdere efterbetale den dem herefter tilkommende Løndifference samt i Bod til Blikkenslagerforbundet betale 100 Kr.

Københavns Blikkenslagerlaug bør for Klagernes Tiltale fri at være.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kroner.

Sag Nr. 1690.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S Glud & Marstrands Fabrikker.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. December 1932 i Sag Nr. 1690: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem Blikvarefabrikantforeningen for A/S Glud & Marstrands Fabriker mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Ved Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 20. Maj 1932 i Sag Nr. 1600 blev A/S Glud & Marstrands Fabrikker, der havde overtaget A/S Carl Lunds Fabrikker, kendt pligtigt til at respektere en mellem Ledelsen af sidstnævnte Selskab og dettes Smede og Maskinarbejdere paa Fabriken i Carl Lunds Gade fra tidligere Tid bestaaende særlig Aftale om en fast Antagelsesløn af 142 Øre i Timen.

Ved Skrivelse af 26 s. M. til Tillidsmanden for de paa Fabriken i Carl Lunds Gade beskæftigede Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund opsagde A/S Glud & Marstand denne særlige Aftale til Ophør fra 27. August at regne. Denne Opsigelsesskrivelse gav Anledning til en Brevveksling mellem Forbundet paa de paagældende Arbejderes Vegne og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien paa A/S Glud & Marstrands Vegne, hvorunder Forbundet bl. a. hævdede, at den nævnte særlige Aftale uanset den stedfundne Opsigelse fortsat maatte bestaa, indtil ny Aftale blev truffet efter Forhandling med Forbundets Medlemmer, eventuelt efter at man var gaaet den almindelige voldgiftsretslige Vej. Sammenslutningen og Selskabet hævdede heroverfor, at den særlige Aftale var bragt til endeligt Ophør med den stedfundne Opsigelse, hvoraf Følgen maatte blive, at den mellem Organisationerne gældende almindelige Overenskomst fandt umiddelbar Anvendelse med Hensyn til Lønforholdene paa Virksomheden i Carl Lunds Gade.

Efter Udløbet af Opsigelsesvarslet antog Aktieselskabet den 29. August en yngre Maskinarbejder O. for en Timeløn af 120 Øre, men efter at et paa Arbejdspladsen den 1. September afholdt

Klubmøde havde udtalt sin skarpeste Misbilligelse af, at O. havde ladet sig antage for en Løn, der laa 22 Øre pr. Time under den mindste Timeløn paa Arbejdspladsen, og efter at Forbundet i Tilslutning hertil ligeledes havde misbilliget, at han lod sig bruge til at trykke Lønnen, og udtalt, at han burde forlade Arbejdet, opgav O. sin Plads hos Selskabet.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem Blikvarefabrikantforeningen for A/S Glud & Marstrands Fabriker indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund med Paastand om, at den af Forbundet foretagne Indgriben i Lønaftalen mellem Aktieselskabet og O. kendes ulovlig, og at der i denne Anledning paalægges Forbundet en Bod.

De Indklagede paastaar Frifindelse og har ved Kontraklage paastaaet Klagerne kendt uberettigede til ensidigt at ændre den hidtidige særlige Aftale. Idet de Indklagede derhos har anført, at Aktieselskabet i Løbet af August og September Maaneder har foretaget en Række Afskedigelser af de i Henhold til den særlige Aftale aflønnede Folk med det Formaal ved Nyantagelser at nedsætte Lønningerne, har de Indklagede paastaaet Sammenslutningen og Selskabet paalagt Bod for disse efter de Indklagedes Formening ulovlige kollektive Afskedigelser.

Klagerne henviser til Støtte for deres Paastand bl. a. til Den faste Voldgiftsrets Kendelser i Sagerne Nr. 840 og 1577, hvorved Lovligheden af Opsigelse af Særaftaler er anerkendt med den Virkning, at de almindelige Overenskomsters Regler umiddelbart træder i Kraft i Stedet for de opsagte særlige Aftaler.

De Indklagede henviser til, at det ved Rettens Kendelse i Sag Nr. 1577 er statueret, at Arbejdsgiveren er uberettiget til reglementarisk at fastlægge nye Bestemmelser i Stedet for de opsagte. Efter de Indklagedes Opfattelse skulde Selskabet i Henhold til § 7, 4. Stk., i Afsnit A af Overenskomsten indenfor Jern- og Metalindustrien eller denne Bestemmelses Analogi have søgt overenskomstmæssig Forhandling om en ny Lønordning. De Indklagede fremhæver derhos særligt, at Ordningen med en bestemt Antagelsesløn har sat et almindeligt Præg paa hele Lønniveauet paa Fabriken i Carl Lunds Gade, idet Systemet har ført til, at Lønningerne har været mindre variable efter Arbejdernes Kvalifikationer, og Antagelseslønnen gennemgaaende har antaget Karakter af en Normalløn. Med den særlige Aftales Bortfald vilde Grundlaget for hele denne Lønordning blive forrykket.

Retten kan ikke give de Indklagede Medhold i, at Hovedoverenskomstens Afsnit A, § 7, der kun angaar Forandringen i Akkordbetalingen og Priskuranter, er anvendelig i det foreliggende Tilfælde, som derimod maa afgøres efter Bestemmelserne om Minimalløn og personlig Timeløn i Overenskomstens Afsnit E, § 2. Det bestemmes her, at Lønnen for de dygtigere og mere betroede Arbejdere i hvert enkelt Tilfælde ordnes mellem Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant og Arbejderne uden Indblanding fra Fagorganisationens eller dennes Medllemmers Side, hvorhos Parterne er enige om, at i Tilfælde, hvor Misforhold paa dette Omraade som Helhed taget skønnes at være tilstede, har begge Organisationer Paataleret lige overfor hinanden i Overensstemmelse med de Regler, som til enhver Tid maatte være gældende for Behandlingen af faglig Strid. Denne Bestemmelse er efter Rettens Opfattelse hverken til Hinder for, at den oftnævnte — indenfor Faget usædvanlige — Særaftale er bragt til endeligt Ophør ved den stedfundne Opsigelse, eller til Hinder for, at Arbejdsgiveren ved Nyansættelser efterhaanden søger det personlige Lønniveau i hans Virksomhed bragt ned, *hvorimod systematiske Afskedigelser af de i Virksomheden beskæftigede Arbejdere med det Formaal at bringe Lønniveauet ned vilde være ulovlige.*

Efter det oplyste maa det nu antages, at de af Aktieselskabet i August og September foretagne Afskedigelser har været begrundede i driftsmæssige Hensyn, nemlig fordi der, efter at Overflytningen af en Del af Selskabets Virksomhed til Carl Lunds Gade var tilendebragt, ikke længere var Brug for en Del midlertidig antaget Arbejdskraft. Afskedigelserne kan derfor ikke anses som Led i en kollektiv Aktion for at faa Lønniveauet nedsat, og navnlig kan det efter det oplyste ikke antages, at nogen af Afskedigelserne er foretaget for derefter gennem Antagelse af Maskinarbejder O. at opnaa billigere Arbejdskraft. Ejheller er der fra Selskabets Side gjort Forsøg paa en Nedsættelse af Lønnen for nogen af de i Carl Lunds Gade hidtil og endnu beskæftigede Arbejdere, der alle fremdeles aflønnes med den dem under den opsagte særlige Lønordning tillagte Løn. Selskabet har derfor hverken haft Pligt til eller Anledning til at søge Spørgsmaalet om en Nedsættelse af de faktisk bestaaende Lønninger behandlet efter Reglerne for faglig Strid.

Efter det saaledes foreliggende kan det ikke statueres, at der fra Selskabets Side er foretaget nogen ulovlig ensidig Ændring af den hidtidge Aftale, hvorimod Forbundets Indgriben i Lønaftalen mellem Aktieselskabet og Maskinarbejder O. maa kendes ulovlig.

Efter Omstændighederne findes der at kunne bortses fra Idømmelse af Bod, hvorimod de Indklagede bør betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Den af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund foretagne Indgriben i Lønaftalen mellem A/S Glud & Marstrands Fabrikker og Maskinarbejder O. har været ulovlig.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kroner.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 18 * KØBENHAVN DEN 1. APRIL 1933 * 29. AARGANG

Det aarlige Repræsentantskabsmøde.

Forretningsudvalget har vedtaget, at det ordinære aarlige Repræsentantskabsmøde afholdes MANDAG d. 8. MAJ, eventuelt ogsaa Tirsdag d. 9., i Forsamlingsbygningen, Enghavevej 40, København.

De tyske Fagforeningers Vej.

(IFC) De tyske Fagforeningers Stilling før og efter Hitlers Regeringsdannelse kan sammenfattes som følger: Fagforeningerne var og er fremdeles bestræbt for at fortsætte det dem organisk paahvilende Arbejde.

I Overensstemmelse hermed skrev »Gewerkschaftszeitung«, den tyske Landsorganisations Ugeblad, efter Rigsdagsvalgenes Afslutning: »De tyske Fagforeninger vil ogsaa fremdeles, uafhængig af Partier og Partikonstellationer, opfylde deres Pligt, den Pligt, der paahviler dem gennem Medlemmernes Tillid. Hovedorganisationen for de faglige Medhjælperforbund stillede sig i en den 10. Marts vedtaget Resolution paa det samme Standpunkt. Hvad angaar de kristelige Fagforeningers Hovedorganisation gav denne i en fornylig vedtaget Resolution Udtryk for, »at det maa lykkes at virkeliggøre den Ordning, som de kristelignationale Fagorganisationer har tilstræbt lige siden deres Oprettelse, nemlig en organisk korporativ Socialordning, der bæres oppe af Viljen til Selvstyre«. Denne Ordning maa, hedder det videre, »være et frivilligt Værk af frie Mænd«.

»Der Deutsche«, de kristelige Fagforeningers Blad, skriver i sit Nummer af 3. Marts, hvori der først tages Stilling mod en Splittelse af Fagbevægelsen, til Slut: »Tyskland er ikke Rusland. Det er rigtigt. Men Tyskland er heller ikke Italien«.

Om Tyskland ikke er Italien, afgøres i det Øjeblik, hvor Fagforeningernes Frihed er truet, den Frihed, som ikke er liberalistisk Vilkaarlighed, men Forudsætningen for enhver retfærdig og varig økonomisk Udligning i en kulturel fremskreden Stat.

Vil Hitler i denne Henseende gaa frem ligesom Mussolini? Mussolini er nu Industri- og Bankkapitalens Fange, fordi han ikke har skabt nogen Modvægt mod disse Magters Vilkaarlighed. Han kan ikke tilbagevise Kapitalens uforskammede Fordringer med en Henvisning til Fagforeningerne som en kraftig, national selvbevidst Forsvarsorganisation. Arbejdsgiverne og Bankfyrsterne, som har bevaret deres Selvstændighed, vilde kun smile ad en saadan Henvisning; thi de er meget vel vidende om, at de italienske Fagforeninger er viljeløse Organer under statlig Diktatur og at Mussolini — hvad han adskillige Gange har gjort i de sidste Aar — kun behøver at diktere Lønnedsættelser for at demonstrere denne Kendsgerning. Arbejdsgivernes faglige Organisationer nyder fuld Frihed, mens Arbejdernes Fagorganisationer kun er Mussolinis Eksekutivorganer. Af den Grund er den gamle liberale Stat i Italien ikke erstattet med en virkelig korporativ Stat, men af et Diktatur som Liberalismens sidste Støtte.

Med Henblik paa Udviklingen i Italien trænger det Spørgsmaal sig frem: vil Tyskland følge det italienske Eksempel, ogsaa med Hensyn til de Foranstaltninger, som Mussolini — og selv om det kun skulde være i sit personlige Diktaturs Interesse — nu fortryder (hvad der allerede fremgaar af hans Holdning overfor Førere, som tidligere blev afsat paa Grund af for frihedsvenlige Sympatier, men som nu atter er taget til Naade).

Besvarelsen af dette Spørgsmaal er sluttelig bestemmende for Fagforeningernes Stilling i alle Lande, hvis faglige Landsorganisationer paa Grundlag af deres vedtægtsmæssig garanterede nationale Selvstændighed er sluttede sammen, indenfor Rammen af Fagforenings-Internationalen.

Er det muligt i Øjeblikket at drage bestemte Konklusioner med Hensyn til Besvarelsen af dette Spørgsmaal? Fra Regeringens Side foreligger hidtil kun Antydninger. Paa den ene Side har Minister Göring i Sammenhæng med Rigsdagsvalgene i et Interview antydet, at Fagforeningerne skal »om-

dannes« efter fascistisk Mønster, hvad der vilde betyde, at deres Selvstændighed fuldstændig ophæves; paa den anden Side har den samme Minister i en den 28. Februar offentliggjort Forordning til Beskyttelse af Folk og Stat udtrykkeligt indrømmet Fagforeningerne en Særstilling. Efter Rigsdagsvalgene har ansvarlige Statsmænd flere Gange berørt Temaet Fagforeningerne; saaledes har Vicekansler von Papen i en Tale i Breslau udtrykkeligt gentaget, »at det, den tyske Arbejderklasse har opbygget af sund Selvforvaltning, ikke skal ødelægges.«

Hvad angaar Situationen i de enkelte tyske Lande, er denne ganske ensartet paa det politiske Omraade: skarp Forfølgelse og Tvangsforanstaltninger.

Paa det økonomiske Omraade ligger Tingene noget anderledes: den statlige Kommissar har i et af de tyske Lande indtil videre forbudt Gennemførelse af Valgene til Bedriftsraadene (vistnok med Henblik paa de glimrende Resultater, som Fagforeningerne har opnaaet i andre tyske Lande). I et andet Land er samtlige Arbejderorganisationer opløst med Undtagelse af Fagforeningerne (fordi disse kun har rent økonomiske Opgaver). Allerede besatte Fagforeningsbygninger er atter blevet frigivne, »for at bevare Arbejdermasserne for personlig Skade«. I et andet Land blev — ligeledes af Rigsregeringens Befuldmægtigede — Arbejdet i Fagforeningsbygningerne atter tilladt, ligeledes Gennemførelsen af den normale Forretningsgang, dog under Forudsætning af, at der ikke gøres Forsøg paa at sætte sig i Forbindelse med forbudte politiske Organisationer eller disses tidligere Førere. Man har forbudt Fagforeningerne enhver partipolitisk Virksomhed, endvidere har lokale Repræsentanter for den nationalsocialistiske Bedriftscelleorganisation til enhver Tid Ret til at kontrollere den ind- og udgaaende Korrespondance samt de Fagforeningers Virksomhed, som har staaet i Forbindelse med forbudte Organisationer. Det samme gælder for alle Pengetransaktioner. Samtlige Fagforeninger er pligtige til at anmelde deres Møder for Politiet, der overvaager Møderne.

Hvor er Grænsen her mellem Frihed og Tvang, mellem Tyskland og Italien? Det Øjeblik vil komme, hvor dette Spørgsmaal fordrer et Svar. Dette Øjeblik vil afgøre, om Tyskland har Fagforeninger, som modsvarer en aartilang, af den tyske Egenarts Former og Normer fremvokset Udvikling og saaledes opfylder deres egne samfundsmæssige Opgaver, eller om Tyskland virkelig er Italien og dermed slutter op i den liberalistiske Modrevolutions Front.

Erklæring

fra den tyske Landsorganisation (Allgemeiner deutscher Gewerkschaftsbund)

Offentligheden drøfter f. T. i høj Grad Fagforeningernes Opgave og Stilling ved de gennem Rigsdagsvalget skabte Ændringer af Statens Struktur. Fagforeningernes Tilkendegivelse af deres Villie med Hensyn til Maaden og Retningen for deres videre Virksomhed vækker stadig den største Opmærksomhed. De imødekommende Ytringer fra enkelte førende Repræsentationer danner Grundlaget for talrige Drøftelser i Pressen. Den tyske Landsorganisation tager nu Stilling til denne Diskussion gennem en af dens Forbundsledelse vedtagen Erklæring. Erklæringen lyder saaledes:

»Fagforeningerne er Udtryk for en uafviselig social Nødvendighed. Som Arbejdernes organiserede Selvhjælp er Fagforeningerne traadt ud i Livet og er i Forløbet af deres Historie af naturlige Grunde vokset mere og mere med selve Staten. Fagforeningernes sociale Opgaver maa opfyldes, uanset Statsregimets Art.

De store Tarifaftaler til Ordning af de tyske Arbejderes Løn- og Arbejdsbetingelser er et uomstødeligt Bevis for, at Fagforeningerne er ledet af Viljen til at opfylde den dem paahvilende Forpligtelse til Varetagelse af Arbejderinteresserne gennem frivillig Forstaaelse med Arbejdsgiverne. Trods al Forvirring og alle økonomiske Vanskeligheder har Kollektivoverenskomsterne bestaaet gennem Aartier og i vid Udstrækning tjent til Fremme af Arbejdsfreden.

Ved at godkende og benytte Statens Forligsinstitutioner har Fagforeningerne vist at de anerkender Statens Ret til at gribe ind ved Konflikter mellem Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer, saafrem dette er i offentlig Interesse.

Fagforeningerne har altid foretrukket frivillige Aftaler med Arbejdsgiverne fremfor Tvangstarifer og fastholder fremdeles denne Opfattelse. De er absolut rede til ad denne Vej og paa Grundlag af de økonomiske Organisationers Selvstyre at opretholde et permanent Samarbejde med Arbejdsgiverorganisationerne, endog udover Løn- og Arbejdsbetingelsernes Omraade. Et statsligt Tilsyn med et saadant Samarbejde mellem de frie økonomiske Organisationer kan under Omstændigheder virke fremmende, forøge dets Værdi og lette dets Gennemførelse.

Fagforeningerne kræver ikke umiddelbar Indflydelse paa Statens Politik. Deres Opgave i den Henseende kan kun være at gøre Regeringen og Lovgivningsmagten bekendt med Arbejdernes berettigede Ønsker med Hensyn til social- og erhvervspolitiske Foranstaltninger, samt med deres Kendskaber og Erfaringer paa dette Omraade at staa til Tjeneste for Regeringen og Parlamentet.

Fagforeningerne kræver ingen Monopolstilling. Over Organisationens Form staar Varetagelsen af Arbejdernes Interesser. En virkelig Fagorganisation kan kun bygge paa frivillig Sammenslutning af Medlemmerne. Den maa være uafhængig baade af Arbejdsgiverne og de politiske Partier.«

Berlin, den 20. Marts 1933.

Ledelsen for
»Allgemeiner deutscher Gewerkschaftsbund«.

Mægling og Voldgift ved Arbejdskonflikter i Tyskland.

(I. F. C.) Udviklingen af det tyske Voldgifts- og Mæglingsvæsen er saa langt fremskreden, at Tyskland paa dette Omraade faktisk indtager en Særstilling. En grundsætlig Undersøgelse af Voldgifts- og Mæglingsvæsenet, som i Tyskland sætter sit Stempel paa hele den kollektive Arbejdsret, viser med særlig Tydelighed, hvad der staar paa Spil ved den for Tiden stedfindende Kamp i Tyskland. Det i Aarevis af de førende Mænd indenfor Nationalsocialisternes Række prædikede Korstog mod Liberalismen er i Praksis under Tryk af Erhvervsminister Hugenberg, der er Modstander af enhver statslig Tvang, og Vicekansler v. Papen, der ved enhver Lejlighed forherliger »de personlige Kræfters frie Spil«, blevet til en utvetydig Kamp *for* Liberalismen. I Modsætning hertil giver det i Kraft værende tyske Voldgifts- og Mæglingsvæsen Udtryk for Bestræbelsen for at finde en Syntese mellem frivillig Forstaaelse og den »af økonomiske og sociale Grunde« mange Gange nødvendige Tvang. Den gældende tyske Lov, som, trods den i sidste Instans mulige Tvang med Hensyn til Muligheden af at erklære en Voldgiftskendelse for bindende, i Forhandlingernes og Mæglingens Forstadium i stor Udstrækning holder fast ved Grundsætningen om frivillig Forstaaelse, er sammenholdt med de rene Tvangssystemer i Rusland og Italien, hvor der saa at sige ikke findes modstaaende Parter, men hvor det herskende Parti dikterer, et System, hvis Farlighed gennem den nuværende Udvikling i anti-demokratisk Retning kan være af stor Rækkevidde. Internationalt set kan herved et vigtigt Led i Kæden af den kollektivistiske Arbejdsrets Udformning ødelægges, hvad der betyder en stærk Begrænsning af Erfaringerne paa dette Omraade.

Det er derfor af stor Interesse netop i Øjeblikket at være informeret om det tyske Voldgifts- og Mæglingsvæsens Stilling i Almindelighed og navnlig om Følgerne af Krisen og den nyeste Udvikling samt undersøge, hvilke Fordele og Mangler, der er forbunden med det tyske System.

I dette Øjemed gengiver vi følgende Oplysninger fra en Fremstilling i »Gewerkschaftszeitung« (den tyske Landsorganisations Ugeblad):

»I Aaret 1931 anmeldtes 6,898 Stridsspørgsmaal for Mæglingsinstitutionerne. I 4,240 Tilfælde drejede det sig om rene Lønspørgsmaal, i 201 Tilfælde om Arbejdstid, i 400 Tilfælde om andre Arbejdsbetingelser, i 270 Tilfælde om Ordningen af Løn- og Arbejdstidsspørgsmaal, i 1,787 Tilfælde om Lønnen, Arbejdstiden og andre Arbejdsbetingelser.

Af en vedføjet Tabel fremgaar, at i 1930, ved hvis Begyndelse den økonomiske Krise gjorde sig stærkere bemærket, var Antallet af de for Mæglingsinstanserne anmeldte Tilfælde sunken ganske betydeligt. Sammenholdt med Aaret 1929 udgjorde Nedgangen i det anmeldte Antal Stridigheder 3,092, og sammenholdt med 1928 endog 4,020. Med Arbejdsgivernes i 1931 paabegyndte Angreb paa Tariflønnen og de andre Arbejdsbetingelser steg ogsaa Antallet anmeldte Stridsspørgsmaal, nemlig sammenholdt med det foregaaende Aar med 2,881.

»Gewerkschaftszeitung« kommenterer disse Tal som følger: »Det er interessant, at Arbejdsgiverne, som ikke ofte og højlydt nok har kunnet kræve Afskaffelsen af Voldgifts- og Mæglingsinstitutionerne, naar Arbejderne gjorde Brug af disse Instanser, ved deres Lønrovforsøg i udstrakt Grad har benyttet Mæglingsvæsenet. Tallet paa de Tilfælde, hvor Mæglingen er indledet paa Arbejdsgivernes Anmodning, udgjorde i 1928 952 (11,8 pCt.), i 1929 918 (12,9 pCt.), i 1930 841 (20,9 pCt.) og i 1931 2,387 (34,6 pCt.).

Trods den saa ofte fremsatte Fordring om Mæglingsinstitutionernes fuldstændige Afskaffelse — man bedes betragte Forholdstallene — kan der saaledes noteres et stadig stigende Antal Arbejdsgiverklager. Af det samlede Antal anmeldte Klager faldt i 1928 11,8 pCt. paa Arbejdsgiverne, i 1931 derimod 34,6 pCt., altsaa en Stigning med 22,8 pCt. Dermed er der tilvejebragt Bevis for, at Arbejdsgivernes Krav om Mæglingsinstitutionens Afskaffelse ikke har været alvorligt ment. Tværtimod! Naar Mæglingsinstitutionerne er føjelig og deres Afgørelser gaar Arbejderne imod, betjener man sig ret gerne af disse Instanser.

Samtidig med det stigende Antal Klager fra Arbejdsgivernes Side sank ogsaa Tallet paa de Tilfælde, hvor Arbejdsgiverne forkastede en af Mæglingsinstitutionen afsagt Voldgiftskendelse eller Mæglingsforslag. Sammenholdt med 1929 sank Antallet af saadanne Tilfælde fra 46,5 pCt. til 39,3 pCt. eller med 7,2 pCt.

Ligeledes steg Antallet af de Tilfælde, hvor Arbejdsgiverne foreslog at erklære en af Arbejderne forkastet Kendelse for bindende. I 1929 udgjorde Tallet paa saadanne Tilfælde 19 pCt., i 1931 derimod 32,5 pCt., altsaa en Stigning af 13,5 pCt.

I 1931 blev der i 1830 Tilfælde stillet Forslag om at erklære en afsagt Kendelse for bindende. I 100 Tilfælde blev det saalydende Forslag trukket tilbage, i 826 Tilfælde naaedes en Forstaaelse under Forligsmandens Medvirken, i 69 Tilfælde naaedes en direkte Forstaaelse mellem Parterne, i 525 Tilfælde blev Kendelsen erklæret for bindende og i 310 Tilfælde blev saadant Forlangende afvist.

Bemærkelsesværdigt med Hensyn til Mæglingsinstitutionens Virksomhed er den vældige Øgning af saadanne Tilfælde, hvor Kendelser og Mæglingsforslag i 1930 og 1931 blev erklæret for bindende. I 1929 blev kun 17,9 pCt. af alle foreliggende Sager afgjort paa denne Maade, i 1930 derimod 23,7 pCt. og i 1931 endog 28,7 pCt. Overfor 1929, hvor de foreliggende Sager i Reglen drejede sig om en Forbedring af Løn- og Arbejdsbetingelserne, er dette en Stigning af 10,8 pCt. Dette er et Bevis for, at Arbejdsgiverne ved deres Lønnedsættelsesforsøg har fundet beredvillige Medhjælpere i Mæglingsinstitutionerne«. Disse Oplysninger viser, at ogsaa Voldgifts- og Mæglingsvæsenet er et Magtspørgsmaal indenfor Rammen af den almindelige Kamp for den kollektive Arbejdsret.

Sovjets Overenskomstprincipper i 1933.

Af *Ernst Christiansen.*

Fagbevægelsen i Rusland er atter stillet overfor en ny Situation og nye Metoder.

Med Udgangen af 1932 afsluttedes 5-Aars-Plans-Perioden. Paa sin Vis betyder denne Afslutning dog ikke nogen Ændring i den økonomiske Politiks store Linier. Udviklingen gaar nu — i Begyndelsen af det, der kaldes den anden 5-Aars-Plan — som før ud paa at fremme Industrialiseringen, modernisere og kollektivisere Landbruget. Dog er der visse Ændringer, der kan være interessante nok, selv om de ikke ændrer i Hovedlinierne.

5-Aars-Planen var anlagt ikke alene som en økonomisk Plan, men tillige som et Agitationsnumer af stort Format. Derfor gjaldt det om for enhver Pris at »opfylde Planen«. Nu bag efter kommer den sure Svie. Udtalelse efter Udtalelse forklarer, at man navnlig i den sidste Del af Perioden har taget for lidt Hensyn til reelle økonomiske og produktionsmæssige Betingelser, blot for at naa til nogle talmæssige Resultater.

Blandt de fremsatte Anker er følgende: Adskillige af de nye Anlæg er kun tilsyneladende færdige, men der mangler faktisk saa mange Enkeltheder, at det vil vare aarevis, før de virkelig er færdige, og dette fører nu i 1933 til for ringe Produktion. For at faa et talmæssigt Produktionsresultat, antoges Arbejdskraft i saa stort Omfang, at Produktionen blev urentabel, hvorfor der nu maa foretages Reduktioner. Der produceres blot med Tanke for Kvantitet, men med ringe Hensyn til Kvalitet og Omkostninger. Levnedsmiddelvanskeligheder og for ringe Samvirken mellem Virksomhederne førte til en kæmpemæssig Vandring af Arbejdere fra Arbejdsplads til Arbejdsplads til stor Skade for Arbejdets Stabilitet.

Som Følge af saadanne og andre Anker er det nu Opgaven ikke saa meget at udvide Produktionen som at gøre den bedre og billigere. Med dette Formaal for Øje er der truffet en Række Foranstaltninger overfor Industriens Arbejdere, nu sidst mundende ud i en Række Direktiver for faglige Overenskomster i 1933.

Allerede i Slutningen af forrige Aar indlededes disse Foranstaltninger med Dekreter, der strengt forbød alle Lønforhøjelser udenfor det af Regeringen fastsatte Program. Dermed vilde man ramme Fluktuationen fra Arbejdsplads til Arbejdsplads. Samme Formaal tjente den senere indførte Pastvang, der umuliggjorde det for nogen at opholde sig eller rejse til et Sted, hvor det ikke ansaas for ønskeligt. Hertil føjedes en meget betydningsfuld Omlægning af Forsyningen med Livsfornødenheder, idet denne knyttedes nært til Arbejdspladserne, saaledes at den, der af en eller anden Grund ikke forblev ved Arbejdet, samtidig mistede Adgangen til Forsyningen med de iøvrigt knappe Varemængder.

Ved en Forordning af 21. Februar og senere Direktiver for de faglige Overenskomster er der yderligere truffet Foranstaltninger til at skabe Sikkerhed for, at Regeringens økonomiske Politik gennemføres.

Ifølge Bestemmelserne af 21. Februar *skal den øverste økonomiske Kommission for Fremtiden samtidig forelægge Regeringen Planer for Produktionen og for Lønningerne,* helaarlig og kvartaarlig. Indenfor de af Regeringen fastsatte Linier fordeler de forskellige Folkekommissariater (Ministerier) de bevilgede Lønfonds til de under dem staaende Foretagender. Det skal nøjagtig bestemmes, hvad Arbejdere, Funktionærer, teknisk Personale osv. skal have. Indenfor hver enkelt Virksomhed skal ske en fuldstændig nøjagtig Fordeling til hvert enkelt Omraade. Virksomhederne kan kun faa deres Lønfonds forhøjet i Forhold til forøget Produktion. *Alle kollektive Arbejds- og Tarifaftaler, der medfører en Overskridelse af de fastsatte Lønfonds, annulleres.* Der indføres mere ensartet Lønniveau for samme Funktioner. Da Lønfonds er formindsket væsentligt, medfører de betydelige Personaleformindskninger.

Til disse Bestemmelser af 21. Februar er føjet en Række Direktiver, *udstedt af Ledelsen for Sovjet-Ruslands Fagforeninger i Fællesskab med Folkekommissariaterne for Industri, Landbrug og Transport* med Henblik paa de kollektive Overenskomster, der skal afsluttes for de forskellige Erhvervsomraader.

Direktiverne fortsætter Linien fra Februar-Dekretet. Fremtidig vil hver Virksomhed sammen med Produktionsplanen faa tilstillet en Lønplan, der kun maa overskrides i Forhold til Produktionens Forøgelse udover Planen. Den strengeste Disciplin skal iagttages overfor de saaledes tarifmæssigt fastlagte Bestemmelser, i intet Tilfælde maa Lønforholdenes Størrelse overskrides. Al ulovlig Overfortjeneste og al garanteret Bifortjeneste skal udryddes. Betalingen for Udskudsarbejde og Arbejdsforstyrrelser skal energisk bekæmpes og maa ikke ydes ud over det strengt fastsatte. Som hovedsagelig Lønform skal Styk-Betalingen fastholdes. Den progressive Akkordbetaling maa kun anvendes, hvor det anses for særlig hensigtsmæssigt. Timelønsarbejdere maa kun faa Præmie for Arbejdet, naar der er særlige Kvalitetsforbedringer at opvise.

Akkordsatserne for Arbejdet skal revideres. Den skete Modernisering af en Række Anlæg samt Arbejdernes større Uddannelse har givet — hævdes det — Forudsætning for en Revision af de hidtidige Satser. Revideringen skal foregaa paa Grundlag af den tekniske Normering og Erfaring og statistisk Beregning over den faktiske Arbejdsydelse. De gamle Bedriftsarbejdere og Stødbrigaderne skal medvirke ved Revideringen. De nye Satser skal gælde et Aar og skal kun kunne ændres, hvis de tekniske Betingelser ændres eller der er sket en aabenbar Fejl ved deres Affattelse.

Der kalkuleres i Direktiverne med en *Produktionsstigning* paa 16,5 pCt. for Industrien (21,3 pCt. for Storindustrien alene), *Arbejdsydelsen* skal stige med 14 pCt. og *Omkostningerne* nedsættes med 3,9 pCt. Der regnes under disse Omstændig-

heder saa med en Lønstigning paa 6,8 pCt., i Industrien 9,3 pCt.

Ovenstaaende almindelige Regler for Stigning henholdsvis i Arbejdsydelse og Løn er specificeret ud for de enkelte Industrier. For Sværindustrien skal Lønnen stige med 10—11 pCt. (Lærlinge 5 pCt.), men paa Betingelse af, at Arbejdsydelsen stiger med 16,5 pCt. og Omkostningerne formindskes med 5 pCt. I den lettere Industri er Lønstigningen paa 7—11 pCt., under Forudsætning af en øget Arbejdsydelse paa 12 pCt. og formindskede Omkostninger med 3 pCt. For de enkelte Fag er iøvrigt meget stor Forskel. Ved Jernbanerne skal i det hele Lønnen kun forøges med godt 4 pCt., og Træarbejderne skal sætte Arbejdsydelsen op med 18 pCt.

I Modsætning til vesteuropæiske Overenskomster skal der i de russiske Overenskomster ogsaa indeholdes Bestemmelser om Boligbygning og Forsyning med Livsfornødenheder. Der opstilles saaledes, at der skal anvendes *3248 Millioner Rubler* til de forskellige Poster, der med eet fælles Udtryk kunde kaldes »*social Løn*«, altsaa Boligbygning, kulturelle Foretagender af forskellig Art. Alene til Bekæmpelse af Ulykkestilfælde og deres Virkninger regnes med 125 Millioner Rubler.

Forsyningen med Livsfornødenheder er — som ovenfor anført — fornylig blevet knyttet direkte til Bedrifterne. Det fastslaas nu i Direktiverne, at denne Forbindelse skal udnyttes til Fremme af Produktionen: »*For at forbinde Arbejderens Forsyning nærmere med Arbejderens Pengeløn er Fagforeningerne og Virksomhederne forpligtet til maksimalt at udnytte Forsyningen med Levnedsmidler og Industrivarer samt offentlig Bespisning som Belønning for forhøjede Ydelser og ved Forsyningen at give Fortrinet til de førende Erhverv, Stødbrigaderer og Arbejdere med særligt svært og ansvarsfuldt Arbejde*«.

Som Grundlinierne for Direktiverne betones, at *de kollektive Overenskomster for 1933* netop skal tjene som *Løftestang ved Produktionens Forøgelse og Kvalitetens Forbedring*, og at der skal naas frem til fuld Beherskelse af det nye Produktionsapparat, saaledes at teknisk Kendskab og Færdighed samt fast Disciplin gøres til Grundlag for Arbejdet.

— I de her gengivne Bestemmelser er det mere direkte end nogensinde før sket en Sammenkobling mellem de faglige Interesser og Virksomhedernes Interesser. Adskillige af de nye Bestemmelser kan synes omtvistelige. Hvorledes vil det i Praksis forme sig med de bebudede Lønforhøjelser, naar Akkordlønningerne skal nedad? Og hvorledes kan Arbejderne være tjent med, at mulige Produktionsuheld skal holde Lønnen nede, skønt det er notorisk, at der i Sovjetrusland som Følge af Landbrugskrisen er voldsom Prisstigning paa Livsfornødenheder? Og er det ikke en baade farlig og utiltalende Deling af Arbejderne, der skal ske gennem Bedriftsledernes Skøn om, hvilke Arbejdere, der har et saa ansvarsfuldt Arbejde, at de først skal forsynes?

Særlig betydningsfuld bliver Sammenkædningen mellem Arbejdsydelsens Stigning og Lønnen derved, at de første Maaneder i Aar har vist ret utilfredsstillende Resultater paa Produktionens Omraade. Fagbevægelsen kommer da altsaa ud for den noget vanskelige Stilling at skulle modsætte sig en Lønforhøjelse, som, skønt lovet og paakrævet af Prisforhøjelser, dog ikke maa finde Sted, paa Grund af for ringe Produktion.

I Princippet er vel hverken de nye Bestemmelser eller Vanskelighederne anderledes, end hvad den russiske Fagbevægelse har været stillet overfor siden Tomsky fjernedes som Formand og Kursen lagdes om. Men det er en Skærpelse, der nu foregaar. Sammen med Krisen iøvrigt i Rusland kan den betyde adskilligt for Arbejdernes Stilling i de enkelte Foretagender, medføre adskillige Forringelser, hvor man havde haabet paa Forbedringer.

Udenfor Ruslands Grænser vil vel disse nye Bestemmelser blive modtaget med meget blandede Følelser. Selv om et og andet i dem synes direkte frastødende, bør man dog erindre de store Vanskeligheder ved at holde Produktionen i Gang i Rusland, naar man bedømmer dem. Noget andet er, at disse Vanskeligheder ogsaa burde lære Russerne at stille sig paa et andet Standpunkt overfor Vesteuropas Arbejderbevægelse. Med den stive Højre-Kurs, Sovjetlederne fastlægger paa det ene Omraade efter det andet, er det jo udenfor al Mening, at de opretholder Grupper i Vesteuropa til Angreb paa politisk og faglig Arbejderbevægelse, der i visse Lande og paa visse Omraader er til venstre for Sovjetruslands Organisationer.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd i Svendborg ved Losning af M/S »Käthe«.

I et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 28. Januar forhandledes om en af Importørforeningen i Svendborg fremsendt Klage over, at Arbejdsmændenes Afdeling i Svendborg ved Losningen af M/S »Käthe« den 16. Januar havde forlangt en Ekstramand til Betjening af Skibets Spil. Importørforeningen havde under Protest imødekommet Kravet og forlangte nu Udgifter til Ekstramanden tilbagebetalt samt at Afdelingen skulde betale en Bod.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Arbejdsgiverne har indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret.

Hattearbejdernes Overenskomstforhold.

Paa et Fællesmøde den 30. Januar 1933 mellem Repræsentanter for Foreningen af danske Hue- og Kasketfabrikanter, Hue- og Kasketmagernes Mesterforening i København, De samvirkende Fagforbund og Dansk Hatte- og Buntmagerforbund enedes man om at forlænge Overenskomsten et Aar med følgende Ændrniger:

1) Arbejdsgiverne har Ret til at antage 1 Elev for hver 3 Syersker (hidtil 4) paa højeste Lønsats.
2) Arbejdsgivere, der beskæftiger mindst 3 (hidtil 4) Syersker paa højeste Løn, har Ret til at beskæftige 1 eller 2 Syersker paa Mellemlønninger.

3) *Ferie.*

Arbejdere, der i Tidsrummet fra 1. August 1932 til Ferietidens Indtræden i 6 Maaneder har været beskæftiget i samme Virksomhed, tilstaas af denne en Uges Sommerferie med fuld Løn.

Ferien falder i Juni, Juli eller August Maaned, dog med Hensyntagen til den Tid, der passer hver enkelt Virksomhed.

Der tilstaas Arbejderen ved dennes Fratræden fra en Virksomhed 2% af den udbetalte Arbejdsløn, som indbetales til Fagforeningen.

Dog skal den Virksomhed, hvor en Arbejder, der i Løbet af Aaret har været beskæftiget i 6 Maaneder, udbetale fuld Ferieløn, minus det ved Paagældendes Arbejde i andre Virksomheder indbetalte Beløb.

Majdemonstrationen 1933.

Under 20. Marts 1933 er der angaaende Afholdelse af Majdemonstration i Aar tilsendt Fagorganisationerne i Danmark og Arbejdernes lokale Fællesorganisationer et saalydende Cirkulære:

De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg har vedtaget, i Lighed med tidligere Aar, at søge afholdt Majdemonstrationer overalt i Landet hvor Muligheder herfor er til Stede. — Den omfattende Krise, der hersker overalt i Verden, er en Følge af det privatkapitalistiske Produktionssystem. Dette System har fremkaldt en Arbejdsløshed større end nogensinde tidligere. Millioner af Arbejdere er Verden over uden Arbejde, uden Erhverv; for vort Land omfatter Arbejdsløsheden omkring 200,000 Arbejdere.

Denne omfattende Arbejdsløshed er en Følge af det Produktionssystem, som vel har kunnet bringe de mest fuldkomne Maskiner ind i Produktionen og gennemføre de mest fuldkomne Former for Rationaliseringen, men Systemet har ikke evnet at skaffe en Form, hvorved Fordeling af de skabte Værdier kunde foregaa saaledes, at Arbejderne fik deres Andel.

Under disse fortvivlede Forhold er det fortsat nødvendigt at demonstrere for en Tilpasning af Arbejdstiden, hvorved et større Antal Arbejdere kan finde Beskæftigelse.

40 Timer, som Maksimum for den ugentlige Arbejdstid, maa være det Krav Arbejderne stiller.

Det maa ligeledes være Majdagens Krav, at der sikres de Arbejdere, der ikke kan finde Beskæftigelse, en Understøttelse, saaledes at de ved Hjælp af en saadan kan sikre sig deres egen og deres Families Eksistens.

Forretningsudvalget retter derfor en kraftig Opfordring til alle Arbejdere — i By som paa Land — at fejre Majdagen i saa stor en Udstrækning, som muligt, og henstiller til Fagforeningerne, i Forbindelse med de socialdemokratiske Foreninger og gennem Fællesorganisationerne, at foranstalte Møder den 1. Maj, og overalt, hvor det lader sig gøre i Forbindelse med Procession gennem Gaderne.

Festtegn og Sange vil som i tidligere Aar kunne faas til Anskaffelsespris hos De samvirkende Fagforbunds Kasserer, Hans Jacobsen, Rosenørns Allé 12, 2., København V.

P. F. V.:
Vilh. Nygaard.
/Chr. Jensen.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1699.

Arbejdsmænd og Chauffører hos A/S Aarhus Oliefabrik.

(Udfyldning af Kontrollister).

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 12. Januar 1933 i Sag Nr. 1699: Dansk Arbejdsgiverforening for A/S Aarhus Oliefabrik mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Chaufførernes Fagforening for Aarhus og Omegn.

De hos A/S Aarhus Oliefabrik beskæftigede Chauffører har hidtil hver for sit Vedkommende ført daglige Lister til Kontrol med de præsterede Kørsler. Disse Kontrollister har Selskabet ønsket ændrede, saaledes at Listerne i Stedet for en summarisk Opgørelse af de i Dagens Løb udførte Kørsler med Oplysning om de befordrede Varers Art, Læssenes Antal m. m. kommer til at indeholde en Specifikation over de enkelte Ture.

Den 12. September f. A. gav Selskabet Chaufførerne Besked om fremtidig at føre disse nye Lister, men Chaufførerne har med Tilslutning af deres Fagforening modsat sig dette, og da lokale Forhandlinger, under hvilke Selskabet tilbød forskellige Indrømmelser ved den nærmere Gennemførelse af det nye Kontrolsystem, ikke førte til noget Resultat, har Dansk Arbejdsgiverforening paa Oliefabrikens Vegne indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Chaufførernes Fagforening for Aarhus og Omegn med Paastand om, at Chaufførernes Vægring ved at føre de nye Lister kendes ulovlig, og at der paalægges de Indklagede en Bod.

De Indklagede paastaar Frifindelse, idet de gør gældende, at Indførelsen af et Kontrolsystem som det paatænkte vilde stride mod Forudsætningerne for den gældende faglige Overenskomst, og derfor ikke ensidigt kan forlanges indført af Arbejdsgiveren i en løbende Overenskomstperiode. De Indklagede fremhæver i saa Henseende, at Listerne vil paabyrde Chaufførerne et ikke ringe Merarbejde, og navnlig, at Listernes Anmærkningsrubrik ønskes udfyldt med Oplysning om Grunden til indtrufne Forsinkelser, hvorved Listerne vil kunne komme til at virke som en Kontrol med de med Kørslerne beskæftigede Chauffører, hvoraf Følgen atter kunde blive usunde og utaalelige Arbejdsforhold med Spioneri og desl. De Indklagede befrygter derhos, at det nye Kontrolsystem af Fabriken kunde benyttes som Indledning til en generel Standardisering af Kørselsforholdene paa Fabriken til Skade for Arbejderne.

Subsidiært har de Indklagede paastaaet Sagen henvist til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Klagerne hævder, at den skete Nægtelse er et Brud paa Septemberforligets Punkt 4 om Arbejdsgiverens Ret til at lede og fordele Arbejdet: Formaalet med det nye Kontrolsystem er udelukkende af teknisk og økonomisk Art; Systemet medfører ingen nævneværdig Ulempe for Chaufførerne og kan ikke paaføre dem Tab, da de er maanedslønnede; at Systemet skulde virke som Kontrol med andre Arbejdere end Chaufførerne er ikke tilsigtet og vil i hvert Fald kun rent undtagelsesvis og tilfældigvis kunne blive Tilfældet i Praksis.

Foreløbig bemærkes, at den faglige Overenskomst ingen Bestemmelser indeholder om Kontrolforanstaltninger.

Til at henvise Sagen til Afgørelse ved faglig Voldgift findes der efter Omstændighederne ikke tilstrækkelig Anledning.

Retten maa give Klagerne Medhold i, at det nye Kontrolsystem, saaledes som det foreligger oplyst for Retten, hverken efter sin Beskaffenhed eller efter sit Formaal falder udenfor de Kontrolforanstaltninger, som Arbejdsgiveren af Hensyn til Virksomhedens Drift i Medfør af Septemberforligets Punkt 4 maa være berettiget til at kræve gennemført.

De Indklagede har derfor været uberettigede til at modsætte sig Foranstaltningens Indførelse.

Efter Sagens Beskaffenhed findes der ikke tilstrækkelig Grund til i Anledning af det passerede at idømme Fagforeningen en Bod, hvorimod de Indklagede bør betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Chaufførerne paa Aarhus Oliefabrik har været uberettigede til at modsætte sig Indførelsen af det ovennævnte nye Kontrolsystem.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1702.

Elektrikere hos Firmaet Berg & Co., København.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. December 1932 i Sag Nr. 1702: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem Elektroinstallatørforeningen for København mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Elektrikerforbund.

Firmaet Berg & Co., H. C. Ørstedsvej 3, der er Medlem af Elektroinstallatørforeningen for København, havde i afvigte Sommer et Installationsarbejde paa Statsanstalten for Livsforsikrings Hovedkontor. Udførelsen af dette Arbejde var af Firmaet givet i Akkord til 2 Medlemmer af Dansk Elektrikerforbund, som efter Arbejdets Afslutning den 23. September tilstillede Installatør Berg samlet Akkordregnskab over Arbejdet til Beløb 2288 Kr. 37 Øre, hvoraf 1904 Kr. 33 Øre var udbetalt som Forskud.

Den mellem Dansk Elektrikerforbund og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien gældende Overenskomst om Løn- og Arbejdsforhold indeholder i Afsnit D § 7, 3. Stk., følgende Bestemmelse om Afregning af Akkordarbejde, paa hvilket der er udbetalt Forskud: »Naar Arbejdet er opmaalt og antaget, opgøres den eventuelle Forskel saa vidt muligt den paagældende Lønningsdag, dog senest 14 Dage efter, at Elektrikerne har afsluttet Arbejdet.«

I Henhold til denne Bestemmelse skulde Akkorden for det ovennævnte Installationsarbejde altsaa have været opgjort senest den 7. Oktober. Imidlertid foretog Installatør Berg først i Dagene den 5. og 6. Oktober en Gennemgang af Regnskabet med den ene af Montørerne paa begges Vegne. Berg gjorde herunder Indsigelse mod en Del af de opførte Priser til samlet Beløb ca. 280 Kr. uden dog at fremkomme med bestemte Modforslag, hvorimod han tilbød at betale Halvdelen af den omtvistede Difference, men herom opnaaedes ikke Enighed.

Fredag den 7. Oktober forlangte begge Montørerne Opgørelsen afsluttet, men Berg afviste dem nu med, at han ikke havde Tid denne Dag, ligesom han heller ikke vilde binde sig til en foreslaaet afsluttende Forhandling Lørdag den 8. eller Mandag den 10. Oktober. Han tilbød et yderligere Forskud paa 200 Kr. af de ifølge Regnskabet resterende 384 Kr. 04 Øre, men dette Tilbud blev afvist af Montørerne.

Efter Begæring af Elektrikerforbundet blev Sagen den 20. Oktober behandlet paa Mæglingsmøde, hvor Forbundets Mæglingsmand hævdede, at Montørerne, efter at den i Overenskomstens Afsnit D § 7 fastsatte Tidsfrist af 14 Dage var overskredet, havde Krav paa at faa det af dem opgjorte Overskud udbetalt ubeskaaret. Han nægtede derfor at indlade sig paa en Drøftelse af den af Arbejdsgiverne fremsatte Kritik af Regnskabet, og Montørerne afviste et fornyet Tilbud om et a conto Beløb paa 200 Kr. og yderligere 100 Kr. samt Betaling af Restbeløbet, naar dettes Størrelse var fastsat ved faglig Voldgift.

Firmaet begærede nu Uoverensstemmelsen om Akkordpriserne optaget til Behandling paa et Mæglingsmøde, som blev afholdt den 25. Oktober uden Resultat, idet Forbundet fastholdt sit tidligere Standpunkt.

De to Montører har derefter anlagt Sag mod Berg ved Københavns Byret til Betaling af deres paastaaede Resttilgodehavende, hvilken Retssag endnu ikke er afgjort.

Dette Sagsanlæg gav Anledning til, at Arbejdsgiverne krævede Forholdet behandlet paa et Timandsmøde, som fandt Sted den 1. November. Ogsaa her fastholdt Forbundet sit tidligere Standpunkt og vilde ikke foranledige, at Sagen blev taget tilbage fra Byretten for at behandles videre ad organisationsmæssig Vej. Heller ikke ved det om Sagen den 17. November afholdte Fællesmøde opnaaedes Enighed.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem Elektroinstallatørforeningen for København indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Elektrikerforbund med Paastand om, at Dansk Elektrikerforbund kendes ube-

rettiget til at vægre sig ved at lade det omhandlede Regnskabsmellemværende og de dertil knyttede Spørgsmaal om, hvorvidt Indsigelse mod Regnskabet er fremsat rettidigt eller ej, afgøre ved faglig Voldgift. Klagerne paastaar derhos Forbundet idømt en Bod.

De Indklagede paastaar Frifindelse og har ved Kontraklage paastaaet Firmaet idømt Bod for at have overtraadt Overenskomstens Afsnit D § 7, Stk. 3.

Retten maa give de Indklagede Medhold i, at den i Overenskomstens Afsnit D § 7, Stk. 3, omhandlede Opgørelse i det foreliggende Tilfælde ikke er tilvejebragt inden Fristens Udløb. Naar det i denne Bestemmelse udtales, at den eventuelle Forskel (ɔ: Differencen mellem de udbetalte Forskud og Arbejdernes fulde Tilgodehavende for Akkorden) skal opgøres senest 14 Dage efter Arbejdets Afslutning, kan dette efter Sagens Natur ikke forstaas saaledes, at enhver Uoverensstemmelse om Regnskabsmellemværendet skal være bragt ud af Verden inden Fristens Udløb, men der ligger i Kravet om en »Opgørelse«, at Realitetsforhandlinger mellem Arbejdsgiveren og Arbejderen i det mindste skal være afsluttede inden Fristens Udløb, og at Mellemværendet gennem bestemte Modforslag angaaende de ikke anerkendte Poster skal være saaledes opgjort, at Akkorden for de anerkendte Posters Vedkommende kan udbetales og med Hensyn til de ikke anerkendte Poster er tilrettelagt som Grundlag for en voldgiftsretlig Behandling. En Opgørelse i denne Forstand er imidlertid først fremkommet fra Firmaets Side ved Mæglingsmødet den 25. Oktober, og af denne Opgørelse fremgaar det, at Firmaets Priser nu for adskillige af de tidligere kritiserede Posters Vedkommende falder sammen med Montørernes, for andre af disses Posters Vedkommende afviger fra Montørernes Priser i stærkt varierende Forhold.

Til i denne Anledning at idømme Installatør Berg en Bod findes der dog ikke tilstrækkelig Anledning, blandt andet fordi Spørgsmaalet om Arbejdsgivernes Pligter efter den ovennævnte Overenskomstbestemmelse ikke tidligere har foreligget til Afgørelse for Den faste Voldgiftsret.

Der maa gives Klagerne Medhold i, at baade Spørgsmaalet om, hvorvidt der inden Fristens Udløb er fremkommet en behørig Opgørelse, og Spørgsmaalet om, hvorvidt Mangler i saa Henseende skal bevirke, at Indsigelser mod Regnskabet er fortabte — jfr. i sidstnævnte Henseende Rettens Kendelse i Sag Nr. 95 —, ifølge disse Spørgsmaals Beskaffenhed henhører under de faglige Voldgiftsretters Kompetence i Medfør af § 1 i Reglerne for Behandling af faglig Strid, der er vedtaget i Overenskomsten mellem Elektrikerforbundet og Sammenslutningen. Ifølge § 5 i de nævnte Regler skal en Sag som den her omhandlede, efter at Mægling forgæves er forsøgt, forelægges en Voldgiftsret til Afgørelse, naar en af Organisationerne forlanger det, og det er derfor i Strid med denne Bestemmelse, dersom Elektrikerforbundet modsætter sig den foreliggende Sags Afgørelse ad denne Vej. Derimod kan det ikke i og for sig anses som overenskomststridigt, at Forbundet gennem sin Mæglingsmand har hævdet som sin Opfattelse, at Arbejdsgiverens Indsigelser var fortabte, og at Mæglingsmanden derfor ikke har villet indlade sig paa en Forhandling om Indsigelsernes Realitet. Denne Omstændighed, saa lidt som den Omstændighed, at de to Montører har anlagt Sag ved Byretten, afgiver nemlig ikke nogen Hindring for, at Sammenslutningen i Fortsættelse af de af den foranstaltede Mæglinger vilde kunne føre Sagen videre til voldgiftsretlig Afgørelse.

Til at paalægge Forbundet Bod findes der efter Omstændighederne ikke tilstrækkelig Anledning.

Sagens Omkostninger vil være at udrede med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Den i Overenskomsten mellem Dansk Elektrikerforbund og Sammenslutningen af Arbejdsgivere inden for Jern- og Metalindustrien, Afsnit D, § 7, Stk. 3, omhandlede Opgørelse af det forannævnte Akkordarbejde er ikke tilvejebragt inden den foreskrevne Frist.

Dansk Elektrikerforbund er uberettiget til at modsætte sig, at det heromhandlede Regnskabsmellemværende — herunder Spørgsmaalet om, hvorvidt Arbejdsgiverens Indsigelser maa anses fortabte ved Fristens Oversiddelse — afgøres ved faglig Voldgift.

Sagens Omkostninger, 300 Kr. betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Sag Nr. 1703.

Havnearbejdere i Kolding ved Losning af M/S »Erno«.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 13. Marts 1933 i Sag Nr. 1703: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem, Foreningen af Arbejdsgivere ved Kolding Havn mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundet igen for Havnearbejdernes Fagforening i Kolding.

Den 8. August 1932 paabegyndtes Losning af M/S »Erno«, der var indkommet i Kolding Havn med en Ladning Trælast til Firmaet Kolding Trælasthandel. Firmaet ønskede at losse med Kran, men da Kaptajnen erklærede at kunne losse med Skibets Bomme lige saa godt som med Kran, besluttede man sig hertil. I Overenskomsten med Fagforeningen er fastsat en Timeløn af 154 Øre pr. Mand for den Del af Losningen, der foretages med Kran til Køre- eller Banevogn, men derimod ingen særlig Takst for Losning med Bomme. Firmaet, der mente, at denne Lossemaade for Folkene i Land maatte være det samme som Kranlosning, vilde betale 154 Øre pr. Time, men da Fagforeningen nægtede at gaa med hertil, bestemte Firmaet sig til at benytte Havnens Kran, hvorved der kun blev Brug for een Mand i Land, medens man til Losningen med Bomme skulde have benyttet 2 Mand. Losningen kom saa i Gang den 8. August Kl. 1½ Eftm., men den 9. om Formiddagen opgav

Firmaet at losse med Kran, fordi det viste sig, at Varerne kom saa blandet op, at det vilde være mere praktisk at gaa over til Haandlosning. Til denne Losning, der skulde betales efter de sædvanlige Akkordsatser, blev der nu rekvireret 16 Mand, men fra Arbejdernes Side blev der som Betingelse for at paabegynde Arbejdet forlangt foruden Timeløn for den Del af Losningen, der var sket med Kran, fuld Akkordløn for hele Lasten. Dette Krav blev afslaaet af Firmaets Indehavere efter Forhandling med den lokale Arbejdsgiverforenings Leder, Konsul Stenderup, og Arbejdet kom ikke i Gang den Dag. Under de paafølgende Forhandlinger med Fagforeningen tilbød Konsul Stenderup paa Firmaets Vegne at deponere det omtvistede Beløb, der kun androg ca. 40—50 Kr., men dette blev afslaaet. Arbejdet kom derefter først i Gang den 10. August hen paa Formiddagen, idet Firmaet besluttede sig til at fortsætte Losningen med Kran og derefter lade Træet sortere hjemme paa Pladsen.

Under denne Sag har nu Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Foreningen af Arbejdsgivere ved Kolding Havn indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundet igen for Havnearbejdernes Fagforening i Kolding med Paastand om, at den omhandlede Arbejdsstandsning kendes ulovlig, og at der i den Anledning paalægges den indklagede Fagforening en Bod efter Rettens Skøn, der tillige kan tjene som Erstatning for det Kolding Trælasthandel ved den ulovlige Arbejdsstandsning paaførte Tab.

Med Hensyn til dette Tab har Klagerne oplyst, at Firmaet i Anledning af Forsinkelsen har maattet betale til Skibet Kr. 187,50 i Overliggedagspenge.

Klagerne gør nærmere gældende, at Standsningen har været ulovlig, dels fordi den har været uvarslet, og dels fordi det fra Arbejdernes Side stillede Krav er i klar Strid med den forannævnte overenskomstmæssige Bestemmelse, der udtrykkelig fastsætter Timeløn for *den Del af* Losningen, der foretages med Kran, og altsaa forudsætter, at delvis Kranlosning kan finde Sted, dels endelig fordi Uoverensstemmelsen skulde have været behandlet ad sædvanlig faglig Vej. Klagerne anser det for særlig graverende, at Standsningen er etableret paa et Krav om at faa Betaling to Gange for det samme Arbejde.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse. De bestrider for det første, at der overhovedet er Tale om en Arbejdsstandsning, idet Arbejderne kun har vægret sig ved at *paabegynde* Arbejdet, forinden visse Betingelser var opfyldt. Dernæst hævdes det, at Firmaet selv er Skyld i det passerede. Firmaet har først villet aflønne med Timeløn ved en Lossemaade, for hvilken dette ikke har Hjemmel i Overenskomsten, hvorved en halv Dag er blevet spildt, dernæst paabegyndt Losning med Kran, og, da dette — formentlig paa Grund af Uoverensstemmelse med Kaptajnen — ikke gik, søgt Arbejdernes Hjælp til at faa Losningen gennemført paa sædvanlig Maade i Akkord. Naar man da fra Arbejdernes Side som Betingelse for at begynde paa Arbejdet har forlangt Akkord for hele Lasten, skyldes dette, at man forudsaa Vanskeligheder ved at faa den resterende Del af Lasten rigtig opmaalt. Hertil kommer, at Bestemmelsen om Timeløn for Kranlosning kun sjældent er benyttet og aldrig til *delvis* Kranlosning. De Indklagede finder det fuldt forstaaeligt, at Arbejderne under disse Omstændigheder har stillet sig som sket. Det hævdes derhos, at Tilbudet om Deponering af det omtvistede Beløb først er fremsat den 10. om Formiddagen, paa hvilket Tidspunkt Fagforeningens Formand, der havde Vanskeligheder med Arbejderne, kun kunde svare, at nu var det for sent. Det bestrides endelig, at Firmaet har været forpligtet til at betale Overliggedagspenge, eller i alt Fald at Arbejderne skulde være Skyld heri.

Selv om en vis Irritation hos Arbejderne under de foreliggende Forhold kan være forstaaelig, maa Retten anse det for utvivlsomt, at der foreligger en ulovlig Arbejdsvægring, hvorved navnlig ogsaa bemærkes, at den anførte overenskomstmæssige Bestemmelse indeholder ganske klar Hjemmel for delvis Kranlosning med tilsvarende delvis Timelønning, og at den ved Kran oplossede Del af Lasten var bortkørt, saa at Resten uden Vanskelighed havde kunnet opmaales. Betaling af Overliggedagspenge maa efter det oplyste antages at have været nødvendig.

Herefter findes den indklagede Fagforening, der er ansvarlig for den skete Arbejdsvægring, at burde betale i Bod til Klagerne 300 Kr., hvorhos de Indklagede vil have at udrede Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Arbejdsvægring har været ulovlig. I Bod til Klagerne betaler Havnearbejdernes Fagforening i Kolding 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1706.

Tømrere i København hos Tømrermester Chr. E. Christensen og Firmaet E. Jørgensen & Blichert Hansen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. Februar 1933 i Sag Nr. 1706: Dansk Tømrerforbund paa dets københavnske Afdelings Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Tømrerlaug.

Ved Licitation over Jernbetonarbejdet til Kølerkasserne m. m. ved Kølehuset i Københavns Flæskehal (Kødbyen) blev Arbejdet overdraget Tømrermester Chr. E. Christensen og Firmaet E. Jørgensen & Blichert Hansen, som lader Form- og Flagearbejdet udføre af Jord- og Betonarbejdere.

Tømrermester Christensen er Medlem af Københavns Tømrerlaug, med hvem Tømrerforbundets københavnske Afdeling, »Hustømrerforeningens faglige Afdeling« har Overenskomst og Prisfortegnelse for det nævnte Arbejde, og Tømrerforbundet, der mener, at Christensen som Medlem af Lauget maa være forpligtet til at anvende Forbundets Medlemmer til Udførelsen af saadant Arbejde, har derfor først klaget til Tømrerlauget, og, da

dette var forgæves, til Arbejdsgiverforeningen med Anmodning om Afholdelse af et Møde for at søge Sagen forligt. Den 2. December 1932 afholdtes i Arbejdsgiverforeningen et Fællesmøde, men Forlig opnaaedes ikke.

Tømrerforbundet har derefter under denne Sag paa sin københavnske Afdelings Vegne her for Retten indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for København Tømrerlaug med Paastand om, at der i Anledning af det nævnte, formentlig overenskomststridige Forhold ikendes de Indklagede en Bod efter Rettens Skøn.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse.

Af det for Retten oplyste fremgaar, at Tømrermester Christensen foruden at være Medlem af Tømrerlauget tillige er Medlem af Entreprenørforeningen, der har Overenskomst saavel med Tømrerforbundet som med Jord- og Betonarbejdernes Fagforening, og at der i begge disse Overenskomster indeholdes Priser for Flage- og Formarbejde.

De Indklagede hævder nu, at det maa staa Entreprenørforeningens Medlemmer — og derfor ogsaa Tømrermester Christensen — frit for efter deres Skøn at lade saadant Arbejde udføre enten af Tømrere eller af Jord- og Betonarbejdere, idet ingen af de nævnte Overenskomster indeholder noget Monopol for vedkommende Fagforenings Medlemmer til at udføre Form- og Flagearbejde. De Indklagede henviser herved til Septemberforligets Punkt 4.

Klagerne, der ikke mener at kunne bestride Rigtigheden heraf, for saa vidt det drejede sig om en Arbejdsgiver, der — som Firmaet Einar Jørgensen & Blichert Hansen — alene staar som Medlem af Entreprenørforeningen, hævder, at Sagen bliver en anden, naar Firmaet som i dette Tilfælde optræder i Forening med et Medlem af Tømrerlauget, idet de navnlig gør gældende, at et Medlem af Tømrerlauget ikke ved tillige at indmelde sig i en anden Organisation, kan frigøre sig for sin Forpligtelse til at betale de ved Laugets Overenskomst fastsatte Priser paa et vist Arbejde. De bemærker herved, at disse Priser ligger 13 til 16 pCt. over de ved Overenskomsten med Jord- og Betonarbejderne fastsatte Priser paa det tilsvarende Arbejde.

Tømrermester Christensen har oplyst, at han, der for den væsentligste Del virker som Entreprenør, har været Medlem af Entreprenørforeningen, inden han blev Medlem af Tømrerlauget, samt at det ikke er ham, men Firmaet Ejnar Jørgensen & Blichert Hansen, der har Ledelsen af den Del af Arbejdet, der her er Tale om.

Fra sidstnævnte Firmas Side er det oplyst, at man i dette Tilfælde nøje har overvejet, om man skulde lade Form- og Flagearbejdet udføre af Tømrere eller af Jord- og Betonarbejdere, og at man har valgt det sidste, fordi det øvrige Arbejde er Jord- og Betonarbejde og Antagelsen af to forskellige Slags Arbejdere vilde medføre Forsinkelse af Arbejdet, som derved ikke vilde fuldføres indenfor den af Kommunen fastsatte Frist.

I Hovedoverenskomsten mellem Entreprenørforeningen og Dansk Tømrerforbund findes under § 3 a følgende Bestemmelse:

»Ønsker Entreprenørforeningens Medlemmer at lade et bestemt Arbejde udføre af Tømrersvende, træffes forud Aftale om dette Arbejdes Udstrækning .....«

Der kan herefter ikke være Tvivl om, at Entreprenørforeningens Medlemmer i saa Henseende er ganske frit stillede. Sagen vilde maaske stille sig anderledes, hvis man tænker sig, at et Medlem af Tømrerlauget meldte sig ind i Entreprenørforeningen i den Hensigt systematisk at gaa udenom Tømrerne ved alt Arbejde, der ogsaa kan udføres af Jord- og Betonarbejdere. Men om noget saadant er der aldeles ikke Tale i det foreliggende Tilfælde, hvor Retten efter det oplyste maa antage, at man efter ganske berettigede Hensyn til Arbejdets Beskaffenhed har valgt at lade dette udføre af Jord- og Betonarbejdere. Der findes herefter ikke fra Tømrermester Christensens Side at være udvist et Forhold, der med Føje kan betegnes som et Brud paa Laugets Overenskomst med Hustømrerforeningens faglige Afdeling eller paa denne Overenskomsts Forudsætninger, og de Indklagede vil derfor være at frifinde, medens Klagerne findes at burde udrede Sagens Omkostninger.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betales af Klagerne med 300 Kr.

Sag Nr. 1711.

Lager-, Pakhus- og Havnearbejdere i Odense. Losning og Indbæring af Cement i Papiremballage.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 21. Februar 1933 i Sag Nr. 1711: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn, samt Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense mod De samv. Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdelinger, Havnearbejdernes Fagforening i Odense og Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense.

Imellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn og Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense paa den ene Side og Havnearbejdernes Fagforening i Odense og Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense paa den anden Side forhandledes i Slutningen af 1931 om Betalingen for Losning og Indbæring af Cement i Papiremballage, og den 28. December opnaaedes under Forbehold af Havnesammenslutningens Sanktion Enighed om Taksten herfor. Vedtagelsen af disse Takster fremtraadte som en ændret Affattelse af vedkommende Paragraffer i Overenskomsterne med de nævnte to Fagforeninger med følgende Tilføjelse: »Denne Vedtagelse er gældende indtil samme Dato som Overenskomstens Ophør, nemlig 15. April næste Aar.«

Havnesammenslutningens Sanktion blev ikke opnaaet, idet denne fandt de vedtagne Takster for høje, men der blev derefter paany forhandlet mel-

lem de lokale Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer, og Resultatet af denne Forhandling blev bekræftet ved en Skrivelse af 11. Januar 1932 til Havnearbejdernes Fagforening, hvori det hedder:

»For imidlertid at faa et paalideligt Skøn over, hvorledes de omhandlede Takster virker, er saavel Sammenslutningen som Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn indforstaaet med uden Præcedens forsøgsvis at anvende dem indtil 15. April d. A. og med Ret til fra dette Tidspunkt at træde tilbage fra Overenskomsten, saafremt den skulde vise sig at være utilfredsstillende. At De ogsaa har den samme Ret for Deres Vedkommende, er vi jo enige om.«

Denne Skrivelse blev ikke besvaret, men d. 14. Januar blev Overenskomsterne fra Arbejdernes Side opsagt til 15. April 1932.

Imidlertid paabegyndte man Afregning efter de nye Takster, og da det viste sig, at disse gav Arbejderne en langt højere Fortjeneste, end man fra Arbejdsgivernes Side havde forudsat, blev Aftalen af 28. December 1931 af Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn ved Skrivelser af 27. Maj 1932 til de to Fagforeningers Formænd opsagt til Ophør den 15. Juni samme Aar. Disse Opsigelser, der ikke blev sendt ved anbefalet Brev, maa antages at være gaaet tabt, idet de to Fagforeningers Formænd ifølge deres Forklaring ikke har modtaget dem, men der blev derefter den 11. Juni ført lokale Forhandlinger om en Ændring af de vedtagne Takster, dog uden at der blev opnaaet noget Resultat.

Spørgsmaalet blev senere taget op paa et Mæglingsmøde den 16. September 1932 mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Havnesammenslutningen, men her indtog Forbundet det Standpunkt, at Vedtagelsen af 28. December 1931 sammen med Hovedoverenskomsten var forlænget paa et Aar til 15. April 1933, saa at der ikke nu kunde være Tale om at ændre Taksterne.

Under denne Sag har nu Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn samt Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense indklaget De samv. Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdelinger, Havnearbejdernes Fagforening i Odense og Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense, idet Klagerne har nedlagt Paastand om, at det gennem Kendelsen statueres, at den ovennævnte Vedtagelse om Prøveakkord for Losning og Indbæring af Cement i Papiremballage anses for bortfaldet, og at Dansk Arbejdsmandsforbund kendes pligtig at fortsætte de afbrudte Forhandlinger om Tilvejebringelse af nye Takster for dette Arbejde, samt at Forbundet for sin Vægring herved paalægges en Bod fastsat efter Rettens Skøn.

De Indklagede gør heroverfor navnlig gældende, at den omhandlede Tillægsoverenskomst, i hvilken der var fastsat samme Udløbsdato, som gælder for Hovedoverenskomsterne, er indgaaet som et Led i disse og som Følge heraf ikke kan opsiges særskilt, hvorimod den maa betragtes som automatisk opsagt sammen med Hovedoverenskomsterne. Ved det af Forligsmanden d. 10. Februar 1932 stillede og af Organisationerne vedtagne Mæglingsforslag, hvorefter samtlige de i 1932 udløbende Overenskomster er forlænget uforandret for et Aar fra deres Udløbstid, maa Tillægsoverenskomsten dernæst anses antomatisk fornyet sammen med Hovedoverenskomsten.

De Indklagede nedlægger herefter Paastand om, at det af Arbejdsgiverne gjorte Forsøg paa at faa en Del af den saaledes fornyede Overenskomst ud til Forhandling kendes ulovligt.

Klagerne har herimod blandt andet anført, at det drejer sig om en Prøveakkord angaaende Losning af Cement i Kvartsække af en Vægt, der ikke tidligere var anvendt, saa at man maatte prøve sig frem for at finde en Akkordpris, der gav en passende Fortjeneste. Men det vilde være ganske urimeligt, om en saadan Prøveakkord skulde løbe videre sammen med Hovedoverenskomsten, uden at der kunde forlanges særskilt Forhandling om en Ændring af de vedtagne Takster, naar disse var prøvet en passende Tid. Herimod har man netop forsvaret sig ved den foran citerede Skrivelse af 11. Januar 1932.

Saafremt Vedtagelsen af 28. December 1931 uden videre var blevet godkendt af Havnesammenslutningen, vilde det næppe kunne betvivles, at den vilde have været at anse som et Led i Hovedoverenskomsten og altsaa som automatisk fornyet sammen med denne. Da nu Havnesammenslutningen imidlertid nægtede sin Sanktion, har man aabenbart fra Arbejdsgivernes Side villet give Forsøget en mere foreløbig Karakter og navnlig sikre sig, at man efter 15. April under alle Omstændigheder kunde komme bort fra de nye Takster. Dette maa da ogsaa siges at have fundet tilstrækkelig klart Udtryk i Skrivelsen af 11. Januar, imod hvilken der ikke fra Arbejdernes Side er gjort nogen Indsigelse, hvorved ogsaa bemærkes, at Fagforeningerne, selv om de ikke skulde have modtaget Opsigelserne af 27. Maj, i alt Fald har indladt sig i Forhandling om Ændring af Taksterne i Begyndelsen af Juni.

Herefter findes Klagerne at have været berettiget til paa et hvilket som helst Tidspunkt efter 15. April 1932 at træde tilbage fra den trufne Aftale, og de Indklagedes Vægring ved at optage Forhandling om Tilvejebringelse af nye Takster for det omhandlede Arbejde har derfor været ubeføjet. Medens Klagernes Paastand saaledes vil kunne tages til Følge paa de to første Punkter, findes der i Betragtning af, at Spørgsmaalet har kunnet give rimelig Anledning til Tvivl, ikke at burde paalægges de Indklagede nogen Bod, ligesom Sagens Omkostninger vil være at udrede med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Den ovennævnte Vedtagelse om Prøveakkord for Losning og Indbæring af Cement i Papiremballage maa anses for bortfaldet. De afbrudte Forhandlinger om Tilvejebringelse af nye Takster for dette Arbejde bør genoptages.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Fagforeningskursus Sommeren 1933.

Under stigende Tilslutning har Arbejdernes Oplysningsforbund gennem Aarene ladet afholde en Række Fagforeningskursus paa Arbejderhøjskolerne i Esbjerg og Roskilde. Det begyndte med et Kursus i 1926, og siden har der hver eneste Sommer været afholdt mindst et 8 Dages Kursus for Medarbejdere indenfor den faglige Bevægelse. I 1931 blev der for første Gang arrangeret et udvidet 3 Ugers Kursus. Kursuset fik en god Start og blev gentaget sidste Aar med den dobbelte Tilslutning.

Vor faglige Bevægelse stilles vedvarende over for store og vanskelige Opgaver, og ikke mindst har de senere Aars kapitalistiske Udvikling og deraf følgende Vanskeligheder for Arbejderklassen været en meget krævende Tid for alle, der har med Arbejderbevægelsens Sager at gøre. Enhver, der tager Del i Fagbevægelsens mangeartede Virksomhed vil vide, hvordan Kravene vælter ind, og er man ikke med paa de Problemer, der er fremme, eller har man ikke Kendskab nok til Organisationsliv og Arbejdsmetoder, da vil det være uhyre svært at røgte de Funktioner, som man har faaet overdraget, tilfredsstillende. Ser vi et Øjeblik ud over Verden, bliver vi hurtig klar over, at Arbejderklassen med alle Midler maa styrke og dygtiggøre sig for at kunne tage Kampen op mod alle de ødelæggende Kræfter, der i denne Tid synes at have faaet Vind i Sejlene mange Steder.

Her i Danmark har den danske Arbejderbevægelse vundet sig en stærk social Position. Denne maa ubetinget fastholdes og yderligere udvikles. Herom maa alle Kræfter samle sig, saavel i Organisations- som i Oplysningsarbejdet.

Det er 10. Gang, Arbejdernes Oplysningsforbund udsender Indbydelse til Deltagelse i Sommerkursus. Henvendelsen gælder alle Arbejderorganisationer og deres Medlemmer. Vi møder i Aar med et stort Program. Der afholdes to 8 Dages Fagforeningskursus, og tillige afholdes som sædvanlig det 3-Ugers udvidede Fagforeningskursus paa Roskilde Højskole. Til sidste Aars Kursus var der en saa stor Tilslutning, at der maatte siges Nej til mange Henvendelser. Vi regner derfor med, at det skal blive en let Sag at skaffe samtlige planlagte Kursus fuld Tilslutning.

De to Fagforeningskursus afholdes paa Esbjerg Arbejderhøjskole og Roskilde Højskole, og der er planlagt følgende Arbejdsplan for de to Kursus.

1. *ROSKILDE HØJSKOLE 2.—8. Juli 1933.*

Foredrag:

Finansminister *C. V. Bramsnæs:* Danmark og Verdensmarkedet.
Forstander *Jens Rosenkjær:* Hvad foregaar der i Østen?
Dir. for Fabriktilsynet *Erik Dreyer:* Arbejdstidsproblemer.
Forbundsformand *Axel Olsen:* Fagforeningerne og Arbejdsløshedsspørgsmaalet.
Formand *Viggo Eigtved:* Den nye Generation og Fagbevægelsen.

Gruppearbejde:

De fagligretslige Forhold (Septemberforliget, Den faste Voldgiftsret og Forligsmandsloven): Sekretær *Knud V. Jensen.*
Statistiske og socialøkonomiske Problemer i Fagbevægelsen. Forstander *Hj. Gammelgaard.*
Organisationsproblemer (Centralisation, Kompetence og internationalt Samarbejde): Hovedkasserer *Hans Jacobsen.*
Fagforeningskundskab (Gennemgang af Bogen: Fagforeningskundskab): Forretningsf. *Chr. Christiansen.*
Fagforeningskundskab for Landarbejdere: Højskolelærer *Otto Jensen.*

2. *ESBJERG ARBEJDERHØJSKOLE 16.—22. Juli 1933.*

Foredrag:

Statsminister *Th. Stauning:* Fagbevægelsen og det politiske Arbejde.
Forstander *Jens Rosenkjær:* Hvad foregaar der i Østen?
Dir. i Fabriktilsynet *Erik Dreyer:* Arbejdstidsproblemer.
Forstander *Poul Hansen:* Fagforeningerne og den tekn. Uddannelse.
Forretningsf. *Chr. Christiansen:* Medlemmer og Tillidsmænd.

Gruppearbejde:

Organisationsproblemer (Centralisation, Kompetence og internationalt Samarbejde): Højskolelærer *Otto Jensen.*
Rationaliseringsproblemet (Teknikens Udvikling, Arbejdsløsheds- og Arbejdstidsspørgsmaalet): Sekretær *Oluf Bertolt.*
Lønproblemer (Akkord, Timeløn, Familieløn, Ligeløn o. s. v.): Formand *Ejler Jensen.*
Fagforeningskundskab (Gennemgang af Bogen: Fagforeningskundskab): Sekretær *E. Stecher Christensen.*

3. *3 Ugers Fagforeningskursus ROSKILDE HØJSKOLE 3.—23. September 1933.*

Arbejdsplan:

1. Forstander *Hj. Gammelgaard:* Amerikanske Arbejdssystemer, Rationalisering, Koncentration, Planøkonomi og Statistik (20 Timer).
2. Højskolelærer *Frode Kristensen:* Erhvervsgeografi, Raastofferne, Koloni-Politik (18 Timer).
3. Højskolelærer *Otto Jensen:* Arbejderbevægelsens Historie, Fagforeningsarbejdets Teori og Praksis (16 Timer).
4. Højskolelærer *Hagmund Hansen:* Kapitalismens og Industrialismens Gennembrud, Regning og Regnskabsvæsen (18 Timer).
5. Sekretær *Knud V. Jensen:* Forhandlinger, Kollektive Overenskomster, Mægling, faglig Voldgift og Den faste Voldgiftsret (10 Timer).
6. Hovedkasserer *Hans Jacobsen:* Det internationale Arbejdsbureau, internationale Fagforeningsforhold (4 Timer).
7. Fuldmægtig, cand. polit. *Knud Korst:* Økonomiske Problemer, Verdenskrisen, Valutapolitik, Prispolitik, Produktion og Fordeling (12 Timer).
8. Forretningsfører *Chr. Christiansen:* Arbejderbevægelsens Kulturopgaver (2 Timer).

Desuden vil der blive en Række aktuelle Foredrag om de vigtigste Spørgsmaal, som er fremme i Arbejderbevægelsen.

Vi opfordrer Organisationerne til at tage Spørgsmaalet om A. O. F.s Sommerkursus op til Behandling, dels i Bestyrelsen og dels paa Generalforsamlingen. Det vilde være en god Idé, om alle Arbejderorganisationer kom ind paa at stille et eller flere Stipendier til Raadighed for Medlemmernes Deltagelse i Sommerens vigtige Kursus.

De korte Kursus søger at forene tre Ting: Arbejde, Rekreation og kammeratligt Samvær. A. O. F.s Sommerkursus er Arbejdskursus, men der bliver ogsaa Tid og Lejlighed til at nyde Sommerens herlige Dage paa de skønne Steder, hvor de forskellige Kursus bliver afholdt.

Anmeldelse om Deltagelse til de to 8 Dages Fagforeningskursus skal indsendes til Arbejdernes Oplysningsforbund inden *1. Juni 1933,* og Prisen er pr. Deltager *30 Kroner,* hvilket dækker Undervisning og Ophold.

Indtegningen til det 3 Ugers Kursus sker ligeledes til Arbejdernes Oplysningsforbund, Rosenørns Allé 12, København V, *inden den 10. August 1933.* Der betales for hver Deltager *100 Kroner* i Kursuspenge. Dette Beløb dækker Undervisningen, Opholdet, Bøger og Undervisningsmateriale.

Vi venter stor Tilslutning fra Fagorganisationernes Side.

Chr. Christiansen.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 19 * KØBENHAVN DEN 15. APRIL 1933 * 29. AARGANG

Repræsentantskabsmøde i Den internationale faglige Central

den 9.—11. April 1933 i Zürich.

Efter at Bestyrelsen for I. F. C. den 8. April i Limmathaus i Zürich havde afholdt et forberedende Møde, hvori foruden Formanden Citrine Bestyrelsesmedlemmerne H. Jacobsen, Jouhaux, Mertens, Tayerle, Generalsekretær Schevenels samt Undersekretær Stolz og Sekretær Smit fra Medhjælper-Internationale deltog, aabnede Formanden den 9. April i Limmathaus I. F. C.s Repræsentantskabsmøde. Der var fremmødt Repræsentanter for Landsorganisationerne i følgende Lande: Belgien, Danmark, Finland, Frankrig, Storbritannien, Italien, Letland, Luxemburg, Holland, Østrig, Polen, Sverige, Svejts, Spanien, Czekoslovakiet og Ungarn. Af de internationale Fagsekretariater var følgende repræsenteret: Tjenestemænd, Beklædningsarbejdere, Typografer, Fabrikarbejdere, Næringsmiddelarbejdere, Litografer, Malere, Metalarbejdere, offentlige Virksomheder, Post- og Telegrafunktionærer, Privatmedhjælpere, Transportarbejdere, Diamantarbejdere, Lærere og Tekstilarbejdere.

I sin Aabningstale henviste Citrine til, at Mødet fandt Sted i det mest kritiske Øjeblik siden Verdenskrigens Udbrud, efter at Fascismen foruden Italien, Polen, Ungarn, Balkanlandene o. s. v. nu ogsaa har erobret Tyskland. Hitler har med Magt undertrykt den personlige Frihed og Pressefriheden og forsøgt at spille Censor for hele Verdenspressen. Arbejderklassen bliver brutalt undertrykket og terroriseret, Fagforeningerne berøves enhver Aktionsmulighed. I Fremtiden ligger der en uhyre Fare for krigerske Forviklinger — en Atmosfære, lig den i Aaret 1914. I denne Situation er det I. F. C.s Pligt, trods Kritiken mod de demokratiske Metoder at kæmpe for Demokratiet og paa det skarpeste bekæmpe Fascismen. Den økonomiske Verdenskrise kan ikke overvindes med tomme Fraser, heller ikke af Hitler. Vor Rettesnor er fremdeles de faglige og demokratiske Grundsætninger.

Sekretær Friedrich Adler overbragte en Hilsen fra den socialistiske Arbejder-Internationale, mens M. Meister talte paa den faglige Landsorganisation i Svejts' Vegne og A. Staal fra Det internationale Arbejdsbureau i Genève.

Spørgsmaalet om Kampen mod Fascismen og Situationen i Tyskland indlededes af Generalsekretær Schevenels. Han slog fast, at Fascismen gennem Overtagelse af Magten i Tyskland havde erobret det første store Industriland og dermed samtidig et Land, som i Aartier har haft en som Forbillede anerkendt Arbejder- og Fagbevægelse. — Schevenels udtalte, at Begivenhederne i Tyskland maatte medføre, at I. F. C. med saa megen større Styrke opfylder sine Opgaver. Han udtalte, at Fascismen ikke blot er et Produkt af Fredstraktaten i Versailles og den økonomiske Verdenskrise, men tillige Kapitalistklassens sidste Middel til Bevarelse af sin Magtstilling. Kommunisternes forløjede Agitation og Sabotagepolitik overfor Fagbevægelsen har i høj Grad bidraget til Fascismens Fremgang.

Efter en indgaaende Skildring af Fagbevægelsens Stilling i Tyskland foreslog Schevenels paa Bestyrelsens Vegne en Række hermed sammenhængende og af Situationen i Tyskland betingede organisatoriske Foranstaltninger.

Det indledende Foredrag affødte en meget levende og indgaaende Diskussion, som strakte sig over hele to Dage. Resultatet af disse grundige Forhandlinger var den enstemmige Vedtagelse af nedenstaaende Resolution om Kampen mod Fascismen.

Repræsentantskabet besluttede eenstemmigt, straks at flytte I. F. C.s Sæde til Paris, fordi I. F. C. ikke mere har Mulighed for i Berlin at arbejde saa uhindret, som det ubetinget var nødvendigt i den internationale Arbejderklasses Interesse.

Desuden besluttedes det øjeblikkeligt at foretage en Indsamling af Midler til Understøttelse af tyske Flygtninge og i dette Øjemed straks stille alle forhaandenværende Midler til Raadighed.

Paa Bestyrelsens Forslag besluttede Repræsentantskabet i de nærmeste Dage at sende en Delegation, bestaaende af Formanden Citrine og L.

Jouhaux til Østrig for særlig at undersøge den økonomiske Situation.

Paa den tredie Mødedag godkendte Repræsentantskabet Beretningen over Virksomheden i de tre sidste Aar, Aktionsprogrammet for 1933 samt Regnskabs- og Revisionsberetningen. Næste Repræsentantskabsmøde vil efter derom tagen Beslutning blive afholdt i London.

Efter et indledende Foredrag af C. Mertens gav Mødet sin Tilslutning til Gennemførelse af en Del Forholdsregler til Virkeliggørelse af 40 Timers Ugen og Vedtagelse af en Konvention herom paa næste internationale Arbejdskonference i Genève. Endvidere besluttedes det, sammen med den socialistiske Arbejder-Internationale, at udarbejde et Memorandum til den forestaaende økonomiske Verdenskonference.

Kamp mod Fascismen.

Resolution, vedtaget af I. F. C.s Repræsentantskab paa Mødet den 9.—11. April i Zürich.

Den internationale faglige Central bekæmper paa det skarpeste enhver Form af Fascisme og Diktatur. Fascisme betyder Fornægtelse af Demokratiet og medfører uvægerlig Undertrykkelse af Folkets Friheder.

Krigen og den økonomiske Verdenskrise har i Tyskland skabt Tilstande, som vore tyske Kammerater utrætteligt har forsøgt at mildne. Derigennem har de erhvervet sig Arbejdernes Agtelse i andre Lande. De troede at kunne opnaa en Bedring med Fornuftens og Overbevisningens Midler. Hitlers Diktatur bekender sig til Magtmetoder og overspændt Nationalisme, som betyder en alvorlig Fare for Freden.

Det er en af de store historiske Tragedier, at der i Tyskland, som har naaet et saa højt Kulturstade, i den tyske Nations Navn begaas Voldsgerninger, som fylder hele Verden med Skræk og Harme. Retten er undertrykket, Meningsfriheden ødelagt, den frisindet-demokratiske Presse forbudt, Fagforeningerne angribes, deres Medlemmer forfølges. Fagforeningsmænd og Socialdemokrater holdes som Gidsler; alle med Undtagelse af dem, som stiller sig i Regeringspolitikkens Tjeneste, er prisgivet Nationalsocialisternes Terror. Saadanne Gerninger er uværdige for et civiliseret Land, som gør Krav paa en Plads i Nationernes Fællesskab.

Det kapitalistiske Produktionssystems Krise — samt dennes Følger: Millioner af Arbejdsløse og Korttidsarbejdere, stigende Elendighed, voksende Fortvivlelse og Haabløshed, er blevet hensynsløst udnyttet af Folkets Fjender.

Kommunisterne har gennem deres Virksomhed og forløjede Propaganda forsætlig splittet Arbejderklassens Kræfter og dermed svækket dens Modstandskraft.

Den stadig mere omsiggribende Fascisme, som nu ogsaa har bemægtiget sig Tyskland, er et alvorligt Varsko til alle Arbejdere. De maa foretage alle Skridt for at forhindre Fascismens Vækst i de Lande, hvor Demokratiet endnu bestaar. En af de bedste Garantier for Frihed, Fred og Demokrati er en uafhængig og uhindret Fagbevægelse.

Vi giver Udtryk for vor oprigtige Deltagelse med det arbejdende tyske Folk i denne dets Skæbnetime. Vi forsikrer Arbejderne i Tyskland, at de til enhver Tid tillidsfuldt kan regne med Fagforenings-Internationalens Solidaritet.

Alle, som elsker Friheden, maa kaldes til Kamp mod Fascismen og dens Farer — til Kamp i Ord og Skrift, gennem Organisations- og Oplysningsarbejde samt med ethvert egnet økonomisk og politisk Middel. Magtens Herredømme over Fornuften, den pansrede Næve mod den frie Vilje, vil altid møde vor ubønhørlige Modstand.

For Frihed, Fred, Demokrati og international Solidaritet!

Maj-Manifest.

Til de fagligt organiserede Arbejdere i hele Verden

I en overordentlig alvorlig og skæbnesvanger Tid fejrer vi denne Gang den 1. Maj, Arbejdets og den internationale Solidaritets ophøjede Fest.

Med Vemodighed tænker vi paa de gabende Saar, som en løssluppen Nationalismes tøjlesløse Hærgen har tilføjet mange Tusinde Arbejdere og deres Organisationer. Vi beklager de Ofre, som Reaktionen har slaaet ned, samt alle dem, som er spærret inde i Fængsler og Koncentrationslejre. Ubeskrivelige Lidelser har ramt det organiserede Proletariat i forskellige Lande. En retfærdig Harme har derfor greben alle, som endnu har Følelse for Retfærdighed og Menneskelighed, og der vil heraf udspringe nye Kræfter, som en skønne Dag skaanselsløst vil feje al denne Grusomhed, Blod og Skændsel til Side.

Men alle disse Ofre skal ikke være bragt forgæves. De vil opflamme Proletariatet i alle øvrige Lande til nye Kampe, det gælder om at lære af de Fejl, som har foraarsaget dette Nederlag. Den Tvedragt indenfor Arbejderklassen, som har undermineret dens Styrke, maa udryddes med Rode. Alle Hindringer, som for Tiden umuliggør en virkelig Samling af alle Kræfter, der tilstræber Frihed og planmæssig Økonomi, maa fjernes. Alle mulige Forvanskninger og Forføringsmanøvrer er ikke i Stand til at fritage nogen for den Brøde at have ødelagt Arbejderorganisationernes Enighed og dermed gjort dem magtesløse.

Intet ligger os mere fjernt end forsagt og vankelmodig at opgive Kampen for vor retfærdige Sag. Maatte vi ikke i de mørke Krigsaar befrygte, at den triumferende Nationalismes Sejr for altid vilde tilintetgøre Tanken om Arbejdernes internationale Solidaritet? Men paany og mere kraftfuld end nogensinde traadte Tanken om Arbejdersolidariteten og den internationale Samhørighed frem i Menneskenes Bevidsthed, og en ny Verden begyndte at udvikle sig. I denne Aand maa vor Bevægelse, som allerede har bestaaet andre og sværere Ildprøver, se Fremtiden imøde.

Selv om det er lykkedes Reaktionen at udvide sit Magtomraade, selv om den, sættende sin Lid til brutale Magtmidler, mener en Gang for alle at have gjort Ende paa Demokratiet og Arbejderklas-

sens Fremmarsch, vil det dog vise sig, at dens Magt ikke er varig. Det er kun en sidste Opblussen af de politiske og økonomiske Kræfter, som føler, at deres aarhundredgamle Herredømme begynder at vakle.

Uforstyrret og fortrøstningsfuld følger vi den af os selv valgte Vej. I Bevidstheden om den 1. Majs oprindelige Bestemmelse som international Demonstrationsdag for Arbejdstidsforkortelse, kalder vi indenfor Rammen af en Aktion til Bekæmpelse af Krisen til Kamp for Kravet om den 40 Timers Arbejdsuge som Middel til Lindring af Krisen og Begrænsning af Arbejdsløsheden. Med større Styrke end nogensinde tidligere maa denne Aktion fortsættes. Af samme Vigtighed er det at igangsætte Arbejde i international Maalestok. Nu som før er vort Maal en Omdannelse af det bestaaende, udelukkende paa Profit byggende planløse Produktionssystem i Retning af en Planøkonomi. Det vil kræve stor Kraftanstrengelse og Opofrelse for at naa dette Maal. Det gælder om at sætte alle Kræfter ind for denne Aktion, da den arbejdende Klasses Skæbne afhænger af Opfyldelsen af dette Krav.

Vi gaar svære Tider i Møde, og den nærmeste Fremtid er hyllet i Mørke. Men Arbejderklassen og dens Førere vil af Bevægelsens Traditioner, af deres Overbevisning og deres faste Tro øse den Energi og den Kraft, som er nødvendig for at overvinde alle Vanskeligheder og besejre Modstanderne. Trods Tidernes Ugunst og trods alle Nederlag vil vor Vej føre til det tilstræbte Maal. Paa denne Vej bør der ikke findes Vankelmodighed eller Træthed.

Bestyrelsen for Den internationale faglige Central.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejderforbundets 13. Kongres.

I Dagene den 13. og 14. April afholdt Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund sin 13. ordinære Kongres i Studenterforeningens Lokaler i København.

I Kongressen deltog 50 Repræsentanter og som Gæster deltog Sigfred Låås fra det svenske Ædelmetalarbejderforbund, N. Heggland fra det norske Guldsmedeforbund og Chr. Jensen fra De samv. Fagforbund. Som Æresgæster deltog Forbundets første tre Formænd, nemlig Julius Buhardt, A. E. Wellenberg og A. Motander.

Kongressens Aabning.

Forbundets Forretningsfører R. Höesch aabnede Kongressen og udtalte, at det var under svære og vanskelige Tider Forbundets Repræsentanter samledes for at drøfte Fagets og Forbundets Forhold, han udtalte Haabet om, at man i Saglighed vilde drøfte Forholdene og udtalte Haabet om, at naar Beslutninger var tagne, at da alle saavel Københavnere som Provinsianere vilde arbejde med paa at fremme Medlemmernes Interesser.

Höesch bød herefter Kongressens Gæster velkommen.

Derefter konstitueredes Kongressen med Charles Eilertsen og Axel Hansen som Dirigenter og Alf. Christensen og Martin Hansen som Sekretærer, Kongressens Dagsorden og Forretningsorden blev derefter godkendt, hvorpaa Gæsterne talte.

Gæsternes Hilsen.

Chr. Jensen bragte De samv. Fagforbunds Hilsen og Tak for loyalt Medlemsskab. De alvorlige Tider med den mægtige Arbejdsløshed og de reaktionære Begivenheder i Udlandet maner til ubrydeligt Sammenhold og vagtsom Aarvaagenhed om Arbejderbevægelsens gamle demokratiske Princip, som truedes af Diktaturer rundt om i Verden.

N. Heggland, Oslo, takkede for Indbydelsen og hilste fra de norske Fagfæller, hvis Organisationsarbejde og Løn- og Arbejdsvilkaar han redegjorde for.

Sigfred Låås bragte de svenske Kollegers Hilsen og gav en Oversigt over Udviklingen indenfor den svenske Organisation i de sidste 6 Aar. Faget er organiseret som Afdelinger af Svensk Metalarbejderforbund, hvoraf Stockholms Guldsmede danner en Sektion paa 600 Medlemmer. Tinproduktionens Fremgang har i Sverige modvirket Arbejdsløsheden, idet denne Gren af Fagets Frembringelser har vundet stor Udbredelse i Sverige.

A. Wellenberg talte paa de tre Æresgæsters Vegne og mindedes de svundne Tider. Han takkede for den Ære, der var vist ham og hans to Fæller gennem Indbydelsen.

Beretningen om Virksomheden.

Forretningsføreren aflagde derefter Beretning om Virksomheden i den Periode, han havde ledet Forbundet. Han omtalte en Række lokale Forhold fra Afdelingerne i Fredericia og Randers, der havde faaet en for Forbundet gunstig Afslutning.

Han redegjorde for indeværende Aars Overenskomstsituation, der var afsluttet med Rigsdagens Vedtagelse af Lockoutloven, og sluttede med at takke for det loyale Samarbejde, der havde fundet Sted mellem ham, Hovedbestyrelsen og Afdelingerne.

Efter Forretningsførerens Beretning førtes der en lang og stærkt interessepræget Diskussion, hvori mange Talere deltog. Det var her navnlig Fagets Lærlingeforhold, der ikke kan siges at være betryggende hvad Uddannelsen angaar, saavel som Betydningen af en omfattende Lønstatistik, der var fremme under Debatten. Derudover diskuteredes Lockoutloven og et specielt Spørgsmaal for Faget: »Stempling af udenlandske Varer«.

Efter at en lang Række Talere havde haft Ordet, deriblandt De samv. Fagforbunds Repræsentant, sluttede Diskussionen om Virksomheden, hvorefter den aflagte Beretning enstemmig godkendtes.

Under Dagsordenens Punkt

Særlige Forslag

drøftedes et Forslag om Muligheden af at oprette en kooperativ Virksomhed, der skulde drives som en Produktionsvirksomhed.

Forretningsføreren havde indhentet Oplysninger om det norske Forbunds Virksomhed og oplæste den Redegørelse, det norske Forbund havde sendt herom.

Efter en lang Diskussion vedtoges det at vælge et Udvalg, der nærmere skulde undersøge Mulighederne for Tankens Realisation.

Som Medlemmer af Udvalget valgtes R. Höesch, Martin Hansen, Alf. Christensen, Aug. Jeppesen og Ch. Eilertsen.

Paa Forslag fra Kongressen vedtoges det enstemmig at sende Dr. Gudjonsson en Tak for det store Arbejde, han havde udført til Bekæmpelse af den frygtelige Sygdom, Fabriksarbejderne var udsatte for, nemlig Silikose.

En Resolution, der paalagde Forbundets Medlemmer at indsende de statistiske Oplysninger til Forbundet hvert Kvartal vedtoges enstemmig.

Det paalagdes Hovedbestyrelsen at opsige Lejemaalet for Forbundets Kontor i Upsalagade.

Regnskaberne.

Forretningsføreren forelagde de reviderede Regnskaber. Disse godkendtes enstemmig.

Derefter behandledes en Række Forslag til Ændringer i Forbundets Love.

Efter at der var fastsat Lønnninger og Diæter foretoges

Valg af Ledelse.

Til Forretningsfører genvalgtes R. Höesch enstemmig.

Til Sekretær nyvalgtes Svend Holm, da Alfr. Christensen, der hidtil har bestridt dette Hverv, nu som Formand for Københavns Afdeling ikke kan fortsætte med Sekretærgerningen.

Til Forretningsudvalget udpegedes: R. Höesch, Svend Holm, Alfred Christensen, Viggo Heinisch og Charles Eilertsen, alle København.

Til Medlemmer af Hovedbestyrelsen valgtes desuden: Chr. Christiansen og Aug. Jeppesen, København, Martin Hansen, Fredericia, Peter Larsen, Assens, P. Brøgger, Horsens, og Th. Kjærbøl, Kolding.

Til at revidere Regnskaberne valgtes: Axel Hansen og H. Kronika.

Kongressens Afslutning.

Mødetid og Mødested for næste Kongres fastsattes til 1936 i København.

Kongressens Gæster tog nu Ordet for at takke for Samværet og udtalte Haabet om, at de Beslutninger, der var taget, maatte blive til Gavn for Forbundet.

Forbundets Formand takkede Gæsterne og Kongressens Deltagere og sluttede med et kraftig besvaret Leve for Forbundet.

Delegeretmødet i Forbundets Arbejdsløshedskasse.

I Forbindelse med Kongressen afholdtes Delegeretmøde i Fagets Arbejdsløshedskasse.

Delegeretmødet blev ledet af samme Dirigenter, som ledede Kongressen. Forretningsf. R. Höesch aflagde Beretning om Virksomheden og forelagde Regnskaberne.

Saavel Virksomhedsberetningen som Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Til Arbejdsløshedskassens fremtidige Ledelse valgtes de samme Personer, som fik Sæde i Forbundets Hovedledelse.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos Ingeniør Gusmer, Langaa.

Paa Foranledning af en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Ing. Gusmer, Langaa, der havde faaet overdraget et Vejarbejde af Fjaltring Kommune, kun betalte Arbejderne en Timeløn af 70 Øre, paa Trods af, at Ingeniøren som Medlem af Entreprenørforeningen var underkastet den mellem Foreningen og Forbundet gældende Overenskomst, og saaledes skulde betale Arbejderne 106 Øre pr. Time, afholdtes den 1. Februar et Fællesmøde, hvor Entreprenørforeningen henstillede at stille Sagen i Bero, og dernæst optage Forhandlinger mellem Organisationerne tilsigtende en Tilpasning af Overenskomsten, der muliggjorde det for begge Parter at faa den overholdt ude omkring i Landet.

Forbundets Repræsentanter kunde ikke tiltræde dette, og Mødet maatte saaledes betragtes som det, der skal gaa forud for en Sags Indbringelse for Den faste Voldgiftsret.

Entreprenørforeningens Henstilling om at optage Overenskomstforholdet til Forhandling blev imødekommet af Dansk Arbejdsmandsforbunds Forretningsudvalg, men da man ikke kunde komme til en Forstaaelse om Overenskomstforholdet, gik Sagen til Afgørelse ved Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i Horsens ved Losning af M/S »Adalbert«.

I Anledning af en Uoverensstemmelse mellem Stevedor Søren Andersen og Havnearbejderne i Horsens angaaende et Krav om Løshugger ved Losning af Kaligødning fra M/S »Adalbert« afholdtes den 8. Februar et Fællesmøde, hvor Enighed ikke opnaaedes. Havnesammenslutningen forbeholdt sig som Følge deraf sin Stilling til Sagens videre Behandling.

Brødkuske hos Bagermester Alf. Johansen, København.

I Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Bagermester Alf. Johansen nægtede at betale Brødkuskenes faglige Forening et Beløb, denne ved et Mæglingsmøde var indgaaet paa at betale til fuld Afgørelse af et paaklaget Underbetalingsforhold, afholdtes den 1. Marts et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Bagermester Johansen var ikke mødt, og da der iøvrigt ingen Uoverensstemmelse var mellem Organisationerne angaaende Sagen, var man enige om at betragte Mødet som det der skal gaa forud for en Sags Indbringelse for Den faste Voldgiftsret.

Bageri- og Konditoriarbejdere hos 4 københavnske Bagermestre.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 24. Februar forhandledes om 4 af Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund fremsendte Klager.

Den første angik en af Forbundet fremsendt Klage over et Kompagniskabsforhold, som Bagermester Simonsen, Holmbladsgade 3, havde etableret med et af Forbundets Medlemmer.

I den anden Sag klagedes over, at Bagermester E. Benthien, Jægersborg Allé 34, havde ophævet en hidtil bestaaende Ordning, hvorefter Bagersvendene fik et Rejsetillæg.

Den tredie Sag angik Bagermester Wiedbrecht, Istedgade, der ikke havde betalt det overenskomstmæssige Overtidstillæg.

Og endelig angik den fjerde Sag en Klage over, at Københavnske Bagermestres nye Rugbrødsfabrik ikke havde betalt en ugelønnet Svend en af Fabriken paatvungen Spadseredag.

Ved Fællesmødet opnaaedes Enighed om, at Forbundet optager Spørgsmaalene fra Bagermester Benthien og Københavnske Bagermestres nye Rugbrødsfabrik til fornyet Overvejelse i Forretningsudvalget, men at Forbundet forbeholder sig at indbringe Spørgsmaalene for voldgiftsretslig Afgørelse, og at Sagen angaaende Bagerm. Wiedbrecht afgøres ved, at Mesteren til fuld Afgørelse indbetaler 25 Kr. til Forbundet, medens Sagen vedrørende Bagermester Simonsen afgøres ved, at Mesteren til fuld Afgørelse af Sagen indbetaler 100 Kr. til Forbundet.

Bogbindere paa Dansk Papæskefabrik.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 6. Marts forhandledes der om en af Papæskefabrikantforeningen i København rejst Klage mod Bogbinderforbundet over, at Arbejderne hos Dansk Papæskefabrik havde nægtet at udføre Arbejdet ved Opsætning af Typer samt Trykning i Bogtrykmaskiner af Materiale til Papæskefabrikation og at Arbejderne havde forlangt et Tillæg af 2 Øre i Timen for Udførelse af Haandbroncering.

Ved et Fællesmøde opnaaedes Enighed om, at Kvinder paa højeste Skala, der beskæftiges ved Trykkeriarbejde, dog ikke Udstansning, erholder 2 Øre mere i Timen. Kun udlærte Æskearbejdere maa anvendes til Trykkeriarbejde, og ved Bronceafstøbning erholder den Arbejder, der udfører Bronceringen, 20 Øre mere pr. Time.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1707.

Tømrere hos Tømrerm. Johs. Clausen, Faaborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 8. Februar 1933 i Sag Nr. 1707: Dansk Tømrerforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark.

Tømrermester Johs. Clausen, Faaborg, der ved Licitation havde faaet overdraget et Arbejde for Faaborg Havneudvalg, beskæftigede herved en Tømrersvend Gorm Andersen, men endnu før Afbindingen var færdig, blev Svenden afskediget paa Foranledning af Formanden for den stedlige Afdeling af Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark, Tømrermester S. Nielsen, og denne tilligemed en anden Mester blev antaget til at gøre Arbejdet færdigt.

Herover blev der af Fagforeningen rejst Klage, der behandledes paa et Fællesmøde den 9. September 1932. I Referatet fra dette Møde udtales:

»Mesterforeningens Formand, Tømrermester S. Nielsen, redegjorde for Sagen og meddelte, at Mesterforeningens egne Medlemmer skulde udføre Arbejdet, hvem der saa end fik det overdraget.

Fagforeningens Formand udtalte, at hans Forening ansaa det skete for Brud paa Overenskomsten og maatte kræve Erstatning, fordi Gorm Andersen ikke fik Lov til at fuldføre sit Arbejde.

Da Tømrermester Johs. Clausen ikke var fremmødt, kunde Sagen ikke forliges.«

Sagen blev derefter henvist til Fagets Voldgiftsret, der paa et Møde den 25. Oktober 1932 traf den Afgørelse

»at omend Voldgiftsretten savner fornøden Hjemmel til at afsige Kendelse i det indklagede Forhold, maa der udtales, at dette maa misbilliges idet Konsekvenserne maa antages at kunne medføre Forhold, der kan virke forstyrrende paa Overenskomstbestemmelserne mellem Organisationerne.

Med Hensyn til Afregning af den afskedigede Svends Tilgodehavende, vil han være berettiget til at deltage i eventuelt Overskud paa Akkorden i Henhold til de af ham ved denne arbejdede Antal Timer.«

Dansk Tømrerforbund, der mener, at Gorm Andersen er uberettiget afskediget, har nu her for Retten indklaget Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark med Paastand om, at Foreningen paa dens Afdelings Vegne ikendes en Bod efter Rettens Skøn og tilpligtes at udrede Sagens Omkostninger.

Ved Sagens Forelæggelse har Klagerne under Henvisning til Mæglingsreferatet nærmere gjort gældende, at der paa et Møde i Mesterforeningen i Faaborg, forinden Licitationen var afgjort, er blevet truffet den Aftale, at den Mester, der fik Arbejdet, til dettes Udførelse skulde antage andre Mestre og saaledes udelukke Svendene fra dette Arbejde. En saadan Aftale eller Vedtagelse er efter Klagernes Mening ulovlig, idet det maa være en Forudsætning ved den mellem Forbundet og Centralforeningen indgaaede Overenskomst, at Forbundets Medlemmer har Mulighed for at faa Del i det hos Centralforeningens Medlemmer forefaldende Arbejde og ikke ved en ligefrem Vedtagelse udelukkes derfra. Det er dette Spørgsmaal, Klagerne nu begærer Rettens Afgørelse af, idet de erkender, at Spørgsmaalet om Gorm Andersens Krav i Anledning af Afskedigelse er afgjort af Fagets Voldgiftsret.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse, idet de ikke kan erkende, at den omhandlede Aftale mellem Mestrene har været ulovlig.

Efter det for Retten oplyste — derunder navnlig den af Tømrermester Clausen afgivne Forklaring — maa det antages, at Mestrene paa det nævnte Møde har talt om, at den af dem, der fik Arbejdet, ved dette skulde beskæftige nogle af de Kolleger, der selv intet Arbejde havde, i Stedet for at antage Svende dertil. Clausen, der ikke vil have opfattet dette som en bindende Aftale, beholdt imidlertid Gorm Andersen, der i Forvejen var beskæftiget hos ham, til dette Arbejde, og først da Formanden, Tømrermester Nielsen, under Henvisning til Aftalen forlangte at faa Del i Arbejdet, blev Gorm Andersen afskediget.

Centralforeningens Formand har for Retten udtalt, at Foreningen i og for sig finder en Aftale som den omhandlede uheldig, men ikke anser den for ulovlig.

Det er givet — og bestrides heller ikke af Klagerne — at en Mester uden at komme i Strid med Overenskomsterne kan antage andre Mestre til Udførelse af et ham overdraget Arbejde. Heraf følger dog ikke uden videre, at Aftaler, hvorved Mestre paa Forhaand binder sig til at beskæftige andre Mestre i Stedet for at beskæftige Svende, frit kan indgaas, uden at det overenskomstmæssige Forhold krænkes derved, og navnlig hvis man tænker sig, at Aftalerne ikke begrænsedes til et bestemt foreliggende Arbejde, eller endogsaa blev ganske generelle og omfattede alle den paagældende Organisations Medlemmer, kunde der fremkomme Tilstande, som ikke var forenelige med Overenskomstens Forudsætninger.

Hvad nu det foreliggende Tilfælde angaar, bemærkes først, at Spørgsmaalet, om det har været ulovligt paa det givne Tidspunkt at afskedige den Svend, der engang var antaget til Arbejdet, eller ulovligt at Mesterforeningens Formand ved sin Indblanding har fremkaldt Afskedigelsen, falder udenfor, hvad Retten, som Sagen nu foreligger, har at afgøre. Dernæst bemærkes, at det efter de fremkomne Oplysninger ikke er helt klart, om Aftalen mellem Mestrene har kunnet betragtes som ubetinget forbindende, men selv om der gaas ud fra, at dette har været Tilfældet, ses Aftalen ikke at gaa ud paa mere end, at de andre Mestre, for saa vidt de var arbejdsløse, burde foretrækkes for Svendene. Da en saadan Aftale imidlertid ikke skønnes at kunne forbydes som stridende mod det overenskomstmæssige Forhold, vil de Indklagede være at frifinde. Sagens Omkostninger findes Klagerne at burde udrede.

Kendelse:

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 1712.

Arbejdsmænd hos A/S Københavns Asfaltkomp.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 1. Februar 1933 i Sag Nr. 1712: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Entreprenørforeningens og A/S Københavns Asfaltkompagnis Vegne.

A/S Københavns Asfaltkompagni, der er Medlem af Entreprenørforeningen, beskæftiger Arbejdere, hvis Arbejds- og Lønforhold er undergivet *dels* de almindelige Bestemmelser i Hovedoverenskomsten mellem Entreprenørforeningen og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening, *dels* de særlige Bestemmelser i en mellem de samme Organisationer afsluttet Overenskomst om Asfaltarbejder.

Ifølge Hovedoverenskomstens Almindelige Bestemmelser udføres alt Arbejde saavidt muligt i Akkord. Ved den særlige Overenskomst er Timelønnen fastsat til 119 Øre med forskellige Tillæg under særlige Omstændigheder.

I Januar og Maj 1920, i Januar 1922 og i Marts 1930 blev der efterhaanden mellem Selskabet og 4 kvalificerede, som »Holdformænd« benyttede Arbejdere truffet personlige Aftaler af forskelligt Indhold, hvorved der tillagdes dem bedre Lønvilkaar end de organisationsmæssige aftalte, dels Maanedslønning, dels højere Timelønninger, dels Tilsagn om Betaling for ½ Dag paa Dage, hvor der ikke kunde arbejdes.

Omkring 1. August f. A. meddelte Selskabets Direktør hver enkelt af disse 4 Arbejdere, at Selskabet fra 1. Oktober at regne vilde se sig nødsaget til at reducere Timelønnen for de paagældende gennemgaaende med 10%, saaledes at Lønningerne efter Reduktionen vilde udgøre henholdsvis 183 Øre, 151 Øre, 126 Øre og 119 Øre pr. Time, hvorhos den hidtidige Garanti for en vis Mindstefortjenste maatte bortfalde.

Arbejderne henvendte sig i denne Anledning til deres Fagforening, der tilraadede dem at forblive i Arbejde for de reducerede Lønninger, indtil Spørgsmaalet om Reduktionens Lovlighed var afgjort af den faste Voldgiftsret.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa Entreprenørforeningens og A/S Københavns Asfaltskompagnis Vegne med Paastand om, at de af Aktieselskabet foretagne Lønreduktioner m. v. kendes ulovlige, og at Selskabet tilpligtes at efterbetale, hvad der maatte være betalt for lidt i Tiden efter 1. Oktober 1932.

De Indklagede paastaar Frifindelse.

Klagerne gør til Støtte for deres Paastand gældende, at de nævnte gennem en Aarrække bestaaende særlige Aftaleforhold — paa hvilke de i Tidens Løb stedfundne Lønreguleringer efter de faglige Overenskomster har været bragt i Anvendelse — ikke, saaledes som sket, kollektivt og ensidigt af Arbejdsgiveren kan opsiges til Ophør uafhængigt af de organisationsmæssige Overenskomster. Klagerne henviser i denne Forbindelse til Hovedoverenskomstens Almindelige Bestemmelser § 1 h, hvor det hedder, at Holdformandens »eventuelle Tillæg« til den almindelige Timeløn ikke medregnes som udbetalt Timeløn ved Opgørelse af Akkorder i hvilke han har deltaget, og hvor det altsaa er for-

udsat, at der kan være ydet Holdformanden et særligt Tillæg til Timelønnen.

De Indklagede gør gældende, at de oftnævnte særlige Aftaler er af en rent personlig Karakter, og at Aftalerne derfor uafhængigt af Organisationerne og af Hovedoverenskomstens Opsigelsesregler maa kunne opsiges af Arbejdsgiveren eller søges ændrede ved nye Aftaler. Forholdet stiller sig i det foreliggende Tilfælde, hvor det drejer sig om en Overenskomst med Normal-Timelønninger, forskelligt fra Forholdene indenfor et Fag som f. Eks. Jernindustrien, hvor de aftalte Timelønninger er Minimallønninger, og hvor Overenskomsten giver Organisationerne en vis Paataleret med Hensyn til Ændringer i de personlige Lønninger, hvilket bl. a. har til Følge, at systematiske Afskedigelser med det Formaal uden om Organisationerne at nedbringe det almindelige Lønniveau i en Virksomhed vilde være overenskomststridige, jfr. Rettens Kendelse i Sag Nr. 1690.

Idet Retten finder at maatte give de Indklagede Medhold i disse Betragtninger, vil de Indklagede være at frifinde.

Sagens Omkostninger bør betales af Klagerne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kr.

Sag Nr. 1714.

Arbejdsmænd og Landarbejdere i Gram Skovdistrikt.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. Januar 1933 i Sag Nr. 1714: De samvirkende Fagforbund for Landarbejderforbundet i Danmark mod Gram Skovdistrikt ved Skovrider V. Ipsen.

Mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Danmark og Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt paa den ene Side og Dansk Arbejdsmandsforbund samt Landarbejderforbundet i Danmark paa den anden Side blev der den 29. Oktober 1928 afsluttet en Overenskomst (Hovedoverenskomsten) om Løn- og Arbejdsforhold for Skovarbejdere.

I denne Overenskomst skelnes der blandt andet mellem faste Skovarbejdere og Skovbrugets løse Arbejdere, og om de første siges det i Overenskomstens § 2, at de antages efter Kontrakt paa et Aar med 3 Maaneders Opsigelse til en 1. Maj og kun er forpligtet til at arbejde i Skoven, hvorhos de faar anvist fri Bolig med Have. De løse Arbejdere kan antages og afskediges fra Dag til Dag.

Ved Afslutningen af en paa Sjælland stedfunden langvarig Lockout blev det ved Overenskomst af 10. December 1931 mellem Skovbrugets Arbejdsgiverforening og de to ovennævnte Arbejdsorganisationer vedtaget at forny Hovedoverenskomsten med forskellige Ændringer, blandt andet en Nedsættelse af alle Lønsatser med 5 pCt.

Paa Gram Skovdistrikt i Sønderjylland, der tilhører Kammerherre Greve Ad. Brockenhuus-Schack og bestyres af Skovrider C. Frølich under Overtilsyn af Skovrider V. Ipsen, Giesegaard, har Arbejdsforholdene — uden at hverken Arbejdsgiver eller Arbejdere har været organiserede — i en Aarrække været ordnede saaledes, at Distriktet faktisk fulgte de til enhver Tid mellem Organisationerne gældende Løntarifer. Fra den tyske Tid foreligger der enkelte mellem Skovejeren og de i Skovdistriktets Arbejderboliger boende Skovarbejdere oprettede skriftlige Kontrakter, hvorefter Arbejderne Aaret igennem skulde udføre det dem daglig anviste Arbejde i Skoven for den gængse af Skovrideren bestemte Betaling. Disse Kontrakter kunde fra begge Sider opsiges med ¼ Aars Varsel til en 1. Maj. I de senere Aar er der ikke blevet oprettet saadanne skriftlige Kontrakter, men faktisk har Forholdet været det, at samtlige i Distriktets Arbejderboliger boende Skovarbejdere daglig har faaet anvist Arbejde, der som nævnt er aflønnet efter den mellem Organisationerne gældende Løntarif.

Under den ovennævnte Lockout i Skovbruget forhandlede Skovrider Frølich paa Skovejerens Vegne i Efteraaret 1931 med Skovarbejderne paa Gram Skovdistrikt om en Nedsættelse af de hidtidige Lønsatser. Skovejeren ønskede disse nedsat med 10 pCt. og gik senere ned til 8 pCt., uden at Enighed opnaaedes.

Efter at Hovedoverenskomsten den 10. December 1931 var blevet fornyet med en generel Lønnedsættelse paa 5 pCt., tilbød Distriktet i Januar 1932 Arbejderne at nøjes med en tilsvarende Lønnedsættelse, men dog saaledes, at Distriktet i saa Fald ikke vilde garantere alle de bosiddende Arbejdere stadigt Arbejde i Sommerhalvaaret; dette blev dog ikke tilkendegivet Arbejderne under samlet Forhandling med dem, men meddelt dem enkeltvis. Heller ikke paa dette Grundlag opnaaedes nogen endelig Overenskomst.

Distriktets Skovarbejdere lod sig nu organisere som en lokal Afdeling af Landarbejderforbundets sønderjyske Kreds, og ved et den 9. April afholdt Møde mellem Kredsformanden og 3 af Skovarbejderne paa Distriktet som Repræsentanter for Landarbejderforbundet og Skovrider Frølich paa Skovdistriktets Vegne blev der oprettet en den nævnte Dag dateret saalydende Overenskomst:

»Mellem Gram Skovdistrikt og Landarbejderforbundet er Dags Dato opnaaet Enighed om at arbejde efter Overenskomsten for Skovbrug af 29. Oktober 1928 med Ændringer af 10. December 1931 og at udbetale efter 3. Kl.s Skovning, indtil Skovens Klassificering har fundet Sted.«

I Henhold til Hovedoverenskomstens § 2 skulde der nu oprettes Kontrakter med de faste Skovarbejdere, og Skovrider Ipsen indfandt sig derfor i Begyndelsen af Maj paa Skovdistriktet. — Skovrider Ipsen, der gik ud fra, at Distriktet i Henhold til det tidligere passerede ikke havde forpligtet sig til at garantere alle de bosiddende Skovarbejdere stadig Beskæftigelse i Sommerhalvaaret, forelagde ved denne Lejlighed Skovarbejderne to forskellige Kontraktsformularer, af hvilke den ene, der betegner sig som »Helaarskontrakt«, indeholdt en Bestemmelse om, at Skovarbejderen

var berettiget og forpligtet til paa alle Aarets Dage henholdsvis at faa anvist Arbejde og at udføre det anviste Arbejde, hvorimod den anden Formular (Kontrakt for ½ Aars Arbejdere) kun indeholdt en tilsvarende Bestemmelse for Vinterhalvaaret. Ifølge begge Formularer kunde Opsigelse af Forholdet fra begge Sider finde Sted med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj eller en 1. November.

Af Distriktets 9 bosiddende Skovarbejdere, der hidtil havde haft stadigt Arbejde hele Aaret igennem, fik de 4 Tilbud om Helaarskontrakt, de 5 om Halvaarskontrakt. Medens de 4 første erklærede sig villige til at underskrive og derefter har underskrevet, protesterede de 5 andre. Fra Skovriderens Side blev det gjort gældende, at Distriktet ikke var forpligtet til at anse alle de 9 Arbejdere som »faste« Arbejdere, men Skovrideren tilbød dog som en Imødekommenhed at antage dem alle 9 som faste Helaarsarbejdere, saafremt Arbejderne vilde indgaa paa en yderligere Lønreduktion paa 5 pCt. Forbundets Kredsformand blev tilkaldt, men han gjorde gældende, at der ved Overenskomsten af 9. April, uden Forbehold fra Distriktets Side, var forhandlet paa Grundlag af, at alle de paagældende Arbejdere var faste Arbejdere, og at han derfor ikke kunde tiltræde Skovriderens Forslag. Der opnaaedes saaledes ikke Enighed, og heller ikke senere Forhandlinger i Sommerens og Efteraarets Løb førte til noget Resultat.

Den 8. Juni gav Skovrider Frølich 3 af de 5 Skovarbejdere, som Distriktet ikke havde villet antage som Helaarsarbejdere, Meddelelse om, at der foreløbig ikke var Arbejde til dem, og i Oktober Maaned tilsendte Skovrider Frølich alle de paagældende 5 Skovarbejdere en Opsigelse til Fratræden fra 1. Maj 1933, dog at Opsigelsen vilde blive trukket tilbage, saafremt de forelagte Halvaarskontrakter blev underskrevet inden 1. Novbr.

Overenskomsten mellem Distriktet og Landarbejderforbunndet er iøvrigt fra Distriktets Side senere opsagt til Ophør fra 1. Maj 1933.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Landarbejderforbundet i Danmark indklaget Gram Skovdistrikt ved Skovrider V. Ipsen med Paastand om, at Gram Skovdistrikt tilpligtes at betale til Landarbejderforbundet et Beløb svarende til det Tab i Arbejdsfortjeneste, som de ovennævnte 3 Skovarbejdere har lidt ved ikke i Tiden fra 8. Juni 1932 til Udgangen af Sommerhalvaaret at have haft stadig Beskæftigelse paa Distriktet. Dette Beløb er af Klagerne opgjort til 833 Kr. 17 Øre.

Det indklagede Skovdistrikt paastaar Frifindelse.

Forsaavidt det fra Skovdistriktets Side er gjort gældende, at de paagældende 5 Arbejdere ikke har haft Krav paa at betragtes som faste Arbejdere i Hovedoverenskomstens Forstand, kan Retten efter det om deres hidtidige Stilling oplyste ikke give de Indklagede Medhold heri, og det kan ikke heroverfor komme i Betragtning, at disse Arbejdere ikke tidligere har været antagne ved skriftlige Kontrakter. Ogsaa efter selve Indholdet af de forelagte »Halvaarskontrakter« er deres Stilling en anden end de egentlige Løsarbejderes, og disse Kontrakter maa derfor anses som overenskomststridige betragtede i Forhold til Bestemmelserne i Hovedoverenskomstens § 2, der intet kender til Halvaarskontrakter med Forskel mellem Arbejdsvilkaarene i Sommerhalvaaret og i Vinterhalvaaret. (Det skal i denne Forbindelse bemærkes, at det ikke ses med hvilken Hjemmel ogsaa de forelagte Helaarskontrakter er gjort opsigelige til en 1. November, men at dette Forhold ikke af Parterne er fremdraget under Proceduren).

Forsaavidt det dernæst fra de Indklagedes Side er gjort gældende, at Hovedoverenskomsten fra Distriktets Side kun er tiltraadt under den Forudsætning, at Distriktet ikke kunde garantere alle de paagældende Arbejdere stadig Beskæftigelse i Sommerhalvaaret, maa Retten eller alt foreliggende nære afgørende Betænkelighed ved at tillægge denne Forudsætning Retsvirkning som begrænsende den med Landarbejderforbundet den 9. April 1932 indgaaede Overenskomst, hvorved Hovedoverenskomsten uden Forbehold tiltrædes.

Som Følge af det anførte maa det endvidere statueres, at de de 5 Skovarbejdere i Oktober 1932 tilstillede Opsigelser har været overenskomststridige, forsaavidt de betinger Adgangen til fortsat Antagelse af, at Arbejderne indgaar paa de oftnævnte Halvaarskontrakter. Derimod har Klagerne erkendt, at der nu, efter at Overenskomsten med Forbundet er opsagt til Ophør fra 1. Maj 1933, maa tillægges Opsigelserne Retsvirkning som saadanne.

Hvad Størrelsen af det Tab, de tre af Skovarbejderne har lidt ved ikke at have været fuldt beskæftigede i Tiden fra 8. Juni til Udgangen af Sommerhalvaaret 1932, finder Retten ikke fuldt ud at kunne følge Klagernes Opgørelse, der paa forskellige Punkter er bestridt af de Indklagede, og i det hele er beheftet med forskellige Usikkerhedsmomenter.

Efter alt foreliggende findes Sagen i det hele at burde afgøres ved, at de Indklagede til Landarbejderforbundet erlægger en Bod paa 400 Kr., hvornos de Indklagede bør betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Gram Skovdistrikt har været uberettiget til at søge de foran omhandlede »Halvaarskontrakter« gennemført overfor de paagældende i Distriktets Arbejderhuse bosiddende Skovarbejdere og til ved de stedfundne midlertidige Afskedigelser af nogle af disse Arbejdere at unddrage dem Adgang til stadig Beskæftigelse i Distriktets Skove i en Del af Sommerhalvaaret 1932.

I Bod til Landarbejderforbundet i Danmark betaler de Indklagede 400 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kroner.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 20 * KØBENHAVN DEN 1. MAJ 1933 * 29. AARGANG

OVERENSKOMST

mellem

Kolindsund Lodsejerlag og Landarbejderforbundet i Danmark.

Den i Aarenes Løb saa stærkt omtalte Kolindsund-Konflikt mellem Landarbejderforbundet og Kolindsund Lodsejerlaug, den store Arbejdsstrid, der navnlig for nogle Aar siden satte Sindene saa kraftigt i Bevægelse, er nu endelig afsluttet.

Kampen indlededes for henved en halv Snes Aar tilbage. I frisk Erindring er flere af dens Faser, saaledes Retssagerne og deres Gang for de forskellige Instanser.

Konflikten fik sit Udgangspunkt fra selve Afvandingsarbejdet, og det er netop om Afvandingens Vedligeholdelse, der fornylig blev afsluttet overenskomstmæssige Arbejdsaftaler; men derefter følger nu tillige ordnede Forhold for alt det egentlige Landbrugsarbejde hos Kolindsund-Bønderne.

Den Overenskomst, som Landarbejderforbundet har faaet bragt i Stand om Arbejdet ved Afvandingen, betyder stærkt forbedrede Vilkaar for de paagældende Arbejdere.

Overenskomsten er saalydende:

Overenskomst mellem Kolindsund Lodsejerlag og Landarbejderforbundet i Danmark

angaaende Løn- og Arbejdsforhold for de ved Sundet under Lodsejerlaget beskæftigede Arbejdere.

I.

Den mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og Landarbejderforbundet til enhver Tid gældende Overenskomst for Landbrug og de for denne gældende Regler antages som gældende Parterne imellem med følgende Ændringer:

1) Den effektive Arbejdstid er fra 1. April til 1. November 9 Timer daglig med ½ Times Frokost og 1 Times Middagspause, og fra 1. November til 1. April 8 Timer daglig med samme Spisepauser.

   Ved Kedelrensning er Arbejdstiden 8 Timer daglig uden Hensyn til Aarstiden.

2) Arbejderne betales med følgende Tillæg til ovennævnte Overenskomsts Lønninger:
   a. ved Muddermaskinen med 1 Kr. pr. Dag.
   b. ved Kedelrensning med 100 pCt.
   c. ved Kanalarbejdet og andet Arbejde for Lodsejerlaget med 1 Kr. pr. Dag. (Bundsavning og Kantslaaning af Kanaler dog undtaget).
   d. Overarbejde betales med et Tillæg af 30 pCt. til den i Landbrugsoverenskomsten fastsatte Overarbejdsbetaling, ved Kedelrensning med 100 pCt. Tillæg.

II.

Ejerlaget anerkender Arbejdernes Organisation, og organiserede Arbejdere anvendes fortrinsvis. Arbejderne og deres Organisation anerkender, at Ejerlagets Ret og Forpligtelser i Henhold til nærværende Overenskomst er ganske uafhængig af, om det er Medlem af Arbejdsgiverforeningen eller ej.

III.

Nærværende Overenskomst kan af hver af Parterne opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj, dog tidligst til 1. Maj 1935.

Parterne er endvidere enige om, at efter Tilendebringelse af den forestaaende Rekonstruktion af Ejerlaget optages paa Forlangende Forhandling mellem dette og Kedel- og Maskinpassernes Forbund om en Ordning af Fyrbødernes Forhold, ligesom der er principiel Enighed om, at Arbejdsforholdene paa de større Bedrifter i Sundet bør ordnes ved kollektive Arbejdsaftaler.

København, den 8. Marts 1933.

For Kolindsund Lodsejerlag:
sign.: *P. Petersen.* sign.: *J. Legarth.*
sign.: *Johs. Sørensen.*

For Landarbejderforbundet i Danmark:
sign.: *Oscar Levinsen.* sign.: *Vilh. Rasmussen.*
sign.: *Lorentz Petersen.* sign.: *Sofus Westergaard.*

Udvalget

i Henhold til Loven om Forbud mod Lockout og Strejke i 1933.

Det i Henhold til § 3 i Lov af 31. Januar 1933 om Forlængelse af Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere og om Forbud imod Arbejdsstandsningen nedsatte Udvalg bestaar af følgende Medlemmer:

Statsministeren, Formand.
Socialministeren.
Formanden for Den faste Voldgiftsret.
Folketingsmand, Godsejer Th. Madsen-Mygdal.
— Maler O. R. Lundberg.
— Ingeniør K. E. S. Rager.
— Overretssagfører C. F. F. Sven.
Forligsmand i Arbejdsstridigheder, Departementschef K. Riis-Hansen.
Ingeniør, Borgerrepræsentant Julius M. Madsen, Formand for Dansk Arbejdsgiverforening.
Ingeniør Einar Jørgensen, Næstformand for Dansk Arbejdsgiverforening.
Fabrikant Hjalmar Madsen.
Sekretær cand. jur. L. Fabricius, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.
Folketingsmand, Borgerrepræsentant P. C. V. Nygaard, Formand for De samvirkende Fagforbund i Danmark.
Forretningsfører Axel Olsen, Formand for Dansk Arbejdsmandsforbund.
Johs. Kjærbøl, Formand for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.
Forretningsfører, Borgerrepræsentant Julius Hansen, Formand for Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

Sekretærer: Ekspeditionssekretær i Det statistiske Departement H. Høst.
Fuldmægtig i Socialministeriet K. Friis Jespersen.

Arbejdslønnen i Industrien m. v.

Juli Kvartal 1932.

Siden April 1918 har der paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement i Statistiske Efterretninger været meddelt kvartalsvise Opgørelser over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1932, Nr. 14.

For Juli Kvartal 1932 er, for de større Hovedgrupper af Arbejdere, Fortjenesten angivet i nedenstaaende Tabel. Som det vil ses, var der ingen Ændringer af Betydning i Fortjenesten fra April til Juli Kvartal til Trods for, at der i dette Tidsrum med uforandrede overenskomstmæssige Lønsatser normalt finder en mindre Stigning Sted i den gennemsnitlige Timefortjeneste, hovedsagelig som Følge af en lille Stigning i Timefortjenesterne for en Del Byggefag. Naar en saadan Stigning ikke fandt Sted i Juli Kvartal 1932, maa Grunden hertil søges i den meget indskrænkede Byggevirksomhed, der ogsaa paavirkede Tallene for April Kvartal 1932. Denne stærkt indskrænkede Byggevirksomhed var ogsaa den væsentligste Grund til, at den gennemsnitlige Timefortjeneste i Juli Kvartal 1932 var noget lavere end i det tilsvarende Kvartal Aaret forud.

Med Hensyn til Lønningerne i de enkelte Fag skal henvises til den for Aaret 1931 meddelte Oversigt i Statistiske Efterretninger 1932, Nr. 14.

Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester, samt at disse ikke inkluderer Tillæg for Overarbejde o. l. Ligesom for de foregaaende Kvartaler af 1932 er der for Juli Kvartal foretaget Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold, og Tillægget pr. Time for samtlige Arbejdere som Helhed udgjorde henholdsvis 0,8 og 0,2 Øre. I Juli Kvartal udgjorde Antallet af Overarbejdstimer 1,6 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

Gennemsnitlig Timefortjeneste, beregnet paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Antal Arbejdere pr. 30/9 1932	Gennemsnitlig Timefortjeneste (med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal)				
		Juli Kv. 1932	April Kv. 1932	Jan Kv. 1932	Okt. Kv. 1931	Juli Kv. 1931
		Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.
København						
Faglærte Arbejdere.....	18391	170	170	173	181	176
Ufaglærte —	17142	139	139	139	145	143
Ialt Mænd...	35533	155	155	156	164	160
Kvindl. Arbejdere.....	14887	89	89	89	89	90
Samtl. Arbejdere.	50420	136	137	137	144	143
Provinsen						
Faglærte Arbejdere.....	15146	139	139	139	142	141
Ufaglærte —	21154	121	121	120	123	122
Ialt Mænd...	36300	128	128	128	131	130
Kvindl. Arbejdere.....	8637	82	81	81	81	81
Samtl. Arbejdere.	44937	119	120	119	123	122
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere.....	33537	156	156	158	164	160
Ufaglærte —	38296	129	129	129	133	131
Ialt Mænd...	71833	141	141	143	147	144
Kvindl. Arbejdere.....	23524	86	86	86	86	87
Samtl. Arbejdere.	95357	128	129	129	134	133

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos Firmaet H. Hollesen.

I Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Firmaet H. Hollesen, efter forudgaaende Opsigelse og Forhandlinger om de hos Firmaet gældende Akkordpriser, havde indraget disse og sat Arbejderne paa Timeløn, da der ikke kunde opnaas Enighed om nye Akkordpriser, afholdtes den 27. Marts et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Enighed ikke opnaaedes, og Forbundet har herefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Vognmand Glass, Aarhus.

Ved et Fællesmøde den 30. Marts behandledes en Uoverensstemmelse mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Aarhus Vognmandsforening angaaende Aflæsning af Jern paa Byggepladser, med følgende Resultat: Parterne er enige om at slutte Striden, saaledes at Arbejdet genoptages den 31. Marts og afregnes med 105 Øre pr. Time. Herudover betales, naar Arbejdet er færdigt, et Beløb af 45 Kr. til fuld Afgørelse for den forløbne Tid. Om den fremtidige Betaling skal der herefter optages Forhandling den 4. April.

Arbejdsmænd ved Losning af Damperen »Niritoss« i Korsør.

Paa Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over, at det var nægtet at arbejde i dobbelt Gæng ved Losning af Damperen »Niritoss« i Korsør Havn, afholdtes der den 22. Marts et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Paa Mødet fremdroges, at Nægtelsen var begrundet med, at Losningsmaaden var forbunden med Livsfare, og man enedes om at slutte Sagen med, at man i saadanne Tilfælde drager Omsorg for, at der straks optages et Skøn.

Chauffører hos Firmaet Th. Rasmussens Sønner, Korsør.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 22. Marts d. A. behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Chauffører hos Firmaet Th. Rasmussens Sønner, Korsør, lønnedes delvis med Kost og Logi. Det foreliggende Stridsspørgsmaal enedes man om at lade afgøre ved faglig Voldgift.

Arbejdsmænd hos A/S »Vølund«.

Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 16. Marts behandledes en af Dansk Arbejdsmandsforbund overfor A/S »Vølund« varslet Strejke med følgende Resultat:

Dansk Arbejdsmandsforbund tager Varslet overfor A/S »Vølund« tilbage.

Samtidig udtaler Forbundet, at det agter at henvende sig til Jern- og Metalindustriens Sammenslutning om en Forhandling om den fremtidige Betaling for tilsvarende Arbejde.

Sammenslutningens Repræsentant erklærede, at en saadan eventuel Henvendelse om Forhandling vil blive imødekommet, saafremt Sammenslutningens Ledelse ikke modsatte sig det.

Havnearbejdere i Aabenraa.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 14. Marts forhandledes om en af Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer fremsendt Klage over, at Havnearbejdere i Aabenraa havde overtraadt den lokale Overenskomst, idet Havnearbejderne havde udført Losningsarbejde for en Arbejdsgiver, der ikke var Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Aabenraa Havn.

Ved Fællesmødet opnaaedes der ikke Enighed, og Arbejdsgiverne bebudede at ville indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos A/S Vordingborg Trælasthandel.

I Anledning af et af Dansk Arbejdsmandsforbund overfor A/S Vordingborg Trælasthandel fremsat Krav om Oprettelse af Overenskomst, afholdtes den 23. Marts et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen. Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, idet Aktieselskabet med Støtte fra Træindustriens Fabrikantforening modsatte sig, at der oprettedes kollektiv Overenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund for det paagældende Arbejdsomraade.

Bogbindere hos Papæskefabrikant Hj. Joensen.

I Anledning af en Klage fra Københavns Papæskefabrikantforening over, at Firmaet Hj. Joensen fra Bogbinderforbundets Side var blevet hindret i at faa den nødvendige Arbejdskraft ved Fabrikation af Kartonnage, afholdtes den 26. Januar et Fællesmøde, hvor det oplystes, at Firmaet havde faaet den ønskede Arbejdskraft. Arbejdsgiverforeningen ønskede herefter nærmere at undersøge Sagen, men forbeholdt sig iøvrigt sin Stilling med Hensyn til Sagens videre Behandling.

Elektrikere i Haderslev.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 25. Februar behandledes en Klage fra Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien over, at Elektrikerforbundets Afdeling i Haderslev paa en Generalforsamling havde truffet Beslutning om visse Indskrænkninger i de i Overenskomsten fastsatte Regler for Overarbejde.

Paa Mødet gav Forbundet Tilsagn om, at den trufne Beslutning vilde blive annulleret, hvorefter Sammenslutningen frafaldt Klagen.

Formere og Støberiarbejdere hos A/S H. Rasmussen & Co., Odense.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 17. Februar forhandledes der om en af Dansk Former- og Støberiarbejderforbund fremsendt Klage over, at Firmaet A/S H. Rasmussen & Co. i Odense i Strid med Overenskomsten havde afskediget en Tillidsmand.

Ved Mødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Forbundet meddelte, at de vilde indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret.

Dansk Funktionærforbund og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Overenskomst for Portkontrollører.

Ved et Fællesmøde den 1ste Marts i Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger forhandledes der om et af Dansk Funktionærforbund rejst Krav om Oprettelse af en Overenskomst for dem af Forbundets Medlemmer, der er beskæftigede som Portkontrollører hos Fællesforeningen.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om en Overenskomst, hvori der fastsættes Bestemmelser om Arbejdstid, Løn, Sommerferie og Løn under Sygdom.

Keramikere paa Porcellænsfabriken »Norden«.

Ved et Fællesmøde den 22. Marts behandledes en Klage fra Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri over, at Keramisk Forbund havde nedlagt Forbud mod at dets Medlemmer beskæftigedes ved Arbejde paa en ny Bygning, der opførtes til Brug for Fabriken »Norden«.

Paa Mødet enedes man om at henvise Sagen til fornyet Lokalforhandling, og saafremt der ikke ved denne opnaas Enighed, da at betragte Fællesmødet som det Møde, der skal gaa forud for en Sags Indbringelse for Den faste Voldgiftsret.

Kvinder ved A/S »Bladkompagniet«.

Paa et Fællesmøde den 27. Marts behandledes en Klage fra Kvindeligt Arbejderforbund over, at der i en af Bladkompagniets Centraler var ophængt en Tavle med Angivelse af de forekommende Fejl ved Udbringelser.

Paa Mødet enedes man om en Ordning, saaledes at Bladkompagniet i Fremtiden giver de paagældende Oplysninger direkte til Budene.

Kvinder hos Sækkelejekompagniet.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 15. Februar behandledes en Klage fra Kvindeligt Arbejderforbund over, at det havde vist sig umuligt at opnaa Tillæg til fastsat Akkord for Udførelse af Reparationsarbejde paa Sække af særlig daarlig Kvalitet.

Paa Mødet enedes man om at lade Spørgsmaalet afgøre ved faglig Voldgift med Vandbygningsdirektør Poul Sørensen som Opmand.

Metaltrykkere Firmaet Brøndberg & Tandrup.

I Anledning af en Klage fra Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien over, at Dansk Metaltrykkerforbund og Blikkenslagerforbundet i Danmark vægrede sig ved at lade en hos Firmaet Brøndberg & Tandrup opstaaet Uoverensstemmelse angaaende Tilbagebetaling af for meget udbetalt Løn forelægge en faglig Voldgiftsret til Afgørelse, afholdtes den 14. Februar et Fællesmøde, hvor Forbundene fastholdt deres Modstand mod at lade Uoverensstemmelsen afgøre ved faglig Voldgift. Der opnaaedes som Følge deraf ikke Enighed, og Sammenslutningen forbeholdt sig at indbringe Vægringens Berettigelse til Afgørelse ved Den faste Voldgiftsret.

Smede og Maskinarbejdere og Træindustriarbejdere paa Holbæk Maskinfabrik.

Der afholdtes den 1. Marts et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen foranlediget ved Klage over, at A/S Holbæk Maskinfabrik forbyder nogle tidligere Værkstedsfunktionærer, der nu arbejder som almindelige Arbejdere, at være Medlemmer af deres Fagforening.

Der opnaaedes ikke paa Mødet nogen Enighed, og paa Forbundets Vegne er Sagen nu indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Smede og Arbejdsmænd hos A/S Burmeister & Wain.

I Anledning af Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at Smede- og Maskinarbejdere og Arbejdsmænd havde forladt Arbejdet hos A/S Burmeister & Wain i Sydhavnen den 20. Februar d. A. Kl. 9½, fordi der ikke var den tilstrækkelige Varme i Lokalet, afholdtes der et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 13. Marts.

Paa Mødet hævdede Arbejdsgiverne, at der i hvert Tilfælde paa det nævnte Tidspunkt havde været tilstrækkelig Varme, men da Sagen ikke havde været behandlet ved Mægling og Timandsmøde stilledes der fra Fagforbundenes Side Krav derom, og Mødet endte da med, at Sagen, forinden retslig Behandling kan foretages, skal behandles ved en Mægling paa Stedet.

Træindustriarbejder paa A/S Junckers Savværk, Køge.

Ved et Fællesmøde den 9. Februar behandledes en Klage fra Træindustriarbejderforbundet over, at A/S Junckers Savværk, Køge, i Strid med truffen Aftale aflønnede en yngre Arbejder med 76 Øre i Timen. Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Forbundet har herefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Dansk Mølleriarbejderforbund og A/S »Ota« i Nakskov.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 6. April forhandledes om et af Dansk Mølleriarbejderforbund fremsat Forlangende om Oprettelse af en Overenskomst mellem Forbundet og A/S »Ota« i Nakskov, for de hos Aktieselskabet beskæftigede kvindelige Arbejdere.

Paa Fællesmødet opnaaedes der ikke Enighed, idet Arbejdsgiverne fastholdt, at den i sin Tid med de kvindelige Arbejdere i Nakskov oprettede Overenskomst fortsat skulde være gældende.

Da Forbundet fortsat ansaa Overenskomsten for bortfaldet ved Fagforeningens Opløsning, meddeltes det Arbejdsgiverne, at Sagen vilde blive indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Kvindelige Arbejdere paa A/S Toldbodmøllen.

Den 30. Marts afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen paa Foranledning af Dansk Mølleriarbejderforbund, der mente at have Grund til at tro, at Aktieselskabets Ledelse havde paavirket nogle paa Møllen arbejdende Kvinder til at undlade at indmelde sig i Dansk Mølleriarbejderforbund, hvilket de ellers havde givet Tilsagn om.

Forbundet krævede derfor, at Direktøren skulde afgive en Erklæring om, at han intet havde imod at de paagældende Kvinder indtræder i Mølleriarbejderforbundet.

Ved Mødet nægtede Arbejdsgiverne at afgive en saadan Erklæring, hvorfor Mødet endte uden Resultat, og Forbundet forbeholdt sig derfor at forfølge Sagen videre, eventuelt ved Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsløsheden

blandt organiserede Arbejdere i forskellige Fag

i Januar og Februar 1933 og 1932.

(Efter Statistiske Efterretninger)

Fag	Ant. Arbejd. pr. Febr. 1933	Arbejdsløshedsprocent			
		1933		1932	
		Feb.	Jan.	Feb.	Jan.
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 624	41,1	41,5	29,6	31,1
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere.....	1 517	23,9	28,8	19,2	20,0
Bryggeriarbejdere m. fl....	5 889	21,6	21,6	15.0	15,2
Slagteriarbejdere.....	8 165	21,0	19,8	12,2	12,3
Tobaksarbejdere.....	7 914	26,4	22,3	25,1	24,0
Tekstilarbejdere.....	10 908	9,0	11,4	8,5	10,0
Skræddere.....	10 145	25,3	31,3	19,8	22,4
Hattearbejdere.....	1 372	41,0	42,7	31,6	34,5
Skotøjsarbejdere.....	3 895	32,1	34,4	20,7	25,5
Murere.....	8 393	81,9	78,8	61,3	53,2
Hustømrere.....	7 505	67,6	66,0	52,9	49,3
Snedkere.....	8 822	51,2	56,0	36,1	36 3
Malere.....	6 562	70,6	73,8	53,7	60,1
Sadelmagere og Tapetserere	1 984	46,2	49,1	35,7	36,1
Træindustriarbejdere.....	4 268	39,8	42,3	26,0	27,0
Karetmagere.....	1 214	35,5	42,9	22,1	23,9
Keramikere.....	1 322	18,8	23,1	12,7	14,4
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.....	1 189	39,7	39,1	37,9	34,5
Blikkenslagere.....	1 974	44,8	42,6	35,7	32,1
Smede- og Maskinarb.....	30 286	43,0	43,9	36 4	35,1
Formere.....	1 960	47,8	51,7	48,5	48,3
Elektrikere.....	2 907	43,0	40,9	36,5	28,6
Papirindustriarbejdere.....	1 467	3,5	3,6	1,8	2,7
Bogbindere.....	3 753	25,0	24,3	22,2	18,7
Typografer.....	6 136	20,9	19,4	16,2	16,9
Handels- og Kontormedhj..	17 601	16,6	16,4	12,3	11,4
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.....	104 577	50,8	51,9	45,2	41,3
Murerarbejdsm. i Københ..	1 620	73,7	82,0	52,1	43,8
Landarbejdere.....	18 500	69,1	65,0	66,7	57,2
Sømænd.....	3 668	40,3	37,8	36,9	34,7
Søfyrbødere.....	2 216	45,7	41,9	50,2	46,8
Kedel- og Maskinpassere .	2 292	15,9	16,6	14,5	14,9
Kvindeligt Arbejderforbund	10 787	35,0	36 1	25,0	31,7
Andre Fag.....	21 167	34,3	36,6	30,6	29,1
Ialt...	326 599	42,8	43,5	35,9	34,1

Grænseudvalgets Kendelse

i Sag Nr. 45.

Grænseudvalgets Kendelse i Sag Nr. 45: Dansk Arbejdsmandsforbund (D. A. F.) og Dansk Kommunalarbejderforbund (D. K. F.). Afsagt den 27. April 1933.

1) Tilbageflytning af de uden Afmeldelse fra D. A. F. til D. K. F. overflyttede Arbejdere, beskæftigede ved Københavns Sporveje. Da Sagen rejstes i Juni 1927, var Antallet 38.
2) Tilbageflytning af de uden Afmeldelse fra D. A. F. til D. K. F. overflyttede Arbejdere, beskæftigede paa Nordsjællands Elektricitetsværk. Da Sagen rejstes i Januar 1927, var Antallet 14.
3) Tilbageflytning af de i Juni 1926 uden Afmeldelse fra D. A. F. til D. K. F. overflyttede Arbejdere, beskæftigede paa Elektricitetsværkernes Ingeniørkontors mekaniske Værksted.

Der har om de paaklagede Sager forinden deres Indbringen for Grænseudvalget været ført resultatløse Forhandlinger mellem Parterne under Ledelse af Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund.

Udover de i Sagerne foreliggende Skrivelser, der er tilstillet Grænseudvalget, har Repræsentanter for de to Forbund og deres paagældende Afdelinger haft Lejlighed til mundtlig at udrede Sagerne for Udvalget.

ad 1) Det fremgaar af Sagen, at der paa denne Virksomhed var 38 af ca. 85 Arbejdere, der ønskede sig frameldt D. A. F. og tilmeldt D. K. F. Deres Ansættelses-, Løn- og Arbejdsforhold adskilte sig ikke fra de resterende Arbejderes paa samme Arbejdsplads.

Da de ikke kunde blive frameldt D. A. F., krævede de sig udmeldt imod at betale deres Afdelingskontingent til Dato og Kontingentet til Arbejdsløshedskassen et Aar frem i Tiden.

Udmeldelsen blev ikke godkendt, men i Tilslutning til denne dannede de en udenfor begge Forbund staaende Klub, som kort efter søgte og opnaaede Optagelse i D. K. F.

Det omtalte Kontingent til Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse blev efter Forhandling med dennes Ledelse indbetalt hertil.

ad 2) Det fremgaar af Sagen, at ogsaa disse 14 Mand blev optaget i D. K. F. uden Frameldelse fra D. A. F.

Med Hensyn til deres Beskæftigelse staar her Paastand imod Paastand. D. A. F. paastaar, at den ene er Chauffør, Resten beskæftigede ved forefaldende Arbejde ved Ledningsnettet, deraf 5—6 som Haandværkere, men alle forpligtede til som almindelige Arbejdsmænd at udføre alt forefaldende Arbejde, ligesom man peger paa, at denne Virksomhed ikke er en *kommunal* Virksomhed, og Arbejderne som Følge heraf ikke er kommunalt ansatte, samt at Arbejdernes Løn- og Arbejdsforhold her ordnes under Medvirkning af Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, af hvilken Virksomheden staar som Medlem.

Heroverfor hævder D. K. F., at de paagældende Arbejdere er maanedslønnede og pensionsberettigede, samt at de gennem deres Klub altid og uden Medvirkning af D. A. F. har forhandlet sig tilrette med Virksomheden om deres Løn-, Arbejds- og Pensionsforhold, og endelig, at saa godt som alle er haandværksmæssigt uddannede, og at D. K. F. i mange Aar har haft en Afdeling for maanedslønnet Personale ved dette Selskabs Sporvejsafdeling.

ad 3) Det fremgaar af Sagen, at ogsaa disse 3 Mand er optaget i D. K. F. uden Frameldelse fra D. A. F.

Her paastaar Klagerne, at de paagældende arbejdede som Arbejdsmænd paa denne Virksomhed, medens D. K. F. hævder, at de ikke er beskæftigede under Elektricitetsværkets Ingeniørkontors mekaniske Værksted, men ude i Byen ved Pasning af de elektriske Lamper og altsaa ved ganske samme Arbejde som Afdelingens øvrige ved Gadebelysningen

ansatte Medlemmer, og at de uden Protest fra D. A. F. allerede fra 1910 er overflyttede til D. K. F.

Som Sagerne saaledes ligger oplyst, finder Grænseudvalget Anledning til atter at understrege den Hovedregel, at Overflytning fra et Forbund til et andet kun kan finde Sted efter tilbørlig Frameldning. Ligger Sagen saa oplagt, set fra det Forbunds Side, der kræver Overflytning, at de paagældende Medlemmer absolut bør overføres, men at disse alligevel ikke kan blive frameldt paa Trods af deres herom udtalte Ønske, maa Afgørelsen gaa over De samvirkende Fagforbund og eventuelt til Grænseudvalget, forinden Overflytning maa ske.

Man har under Sagen fra Klagernes Side gentagne Gange henvist til de af De samvirkende Fagforbunds kompetente Forsamlinger vedtagne Grænseregler for D. K. F., men Grænseudvalget finder heroverfor Anledning til at bemærke, at disse Vedtagelser gælder for Provinsen.

Som Arbejdernes Motiv for Kravet om Overflytning til D. K. F. har Klagerne gentagne Gange saavel i de skriftlige Indlæg som mundtlig henvist til D. K. F.s lave Kontingent, og uden at ville bestride, at dette kan være en medvirkende Aarsag, maa man dog se hele dette Forhold ud fra den Kendsgerning, at der — og i mange Aar med Tilslutning til vor Hovedorganisation — har eksisteret et Forbund for kommunalt ansatte Arbejdere i København, der senere har faaet Lov til at udvide sine Rammer til Provinsen, omend under begrænsede Forudsætninger.

Grænseudvalget vil i denne Forbindelse heller ikke undlade at pege paa, at D. K. F. har overholdt den »Borgfred«, som det paa et senere Tidspunkt, end da disse Sager opstod, gav Løfte om.

Paa den anden Side maa D. K. F. anses for at have været uberettiget til imod D. A. F.s Protest, uden at de paagældende Arbejdere havde faaet deres Medlemsbøger frameldt, og uden at søge Spørgsmaalet løst ved De samvirkende Fagforbunds Bistand, at overføre disse Arbejdere til sig.

Ved Bedømmelsen af Sagerne kan det heller ikke lades ude af Betragtning, at det nu er 6 à 7 Aar siden Overflytningen fandt Sted. Henvisningen fra D. A. F. til, at Sagerne er blevet saa gamle, fordi dette Forbund en Tid var uden Medlemsskab i De samvirkende Fagforbund, kan der ikke tages Hensyn til, da D. A. F. selv har været Herre over dette, og da det ikke kan udelukkes, at netop denne Omstændighed — i hvert Fald saa længe D. A. F. stod udenfor — har bidraget til i nogen Grad at legalisere den skete Overflytning. Der kan heller ikke ses bort fra, at D. K. F. vedrørende Overflytningen af de 38 Arbejdere har haft nogen Føje til at tro, at D. A. F. ikke vilde rejse Sag, naar man lod de paagældende betale Kontingent til Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i et Aar.

Grænseudvalget er derfor af den Opfattelse, at det bør have sit Forblivende med det engang skete.

Paa Udvalgets Vegne:
Martin Petersen.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1719.

Arbejdsmænd hos Entrepr. Carl Nielsen, Odense.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 13. Marts 1933 i Sag Nr. 1719: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og denne igen for Entreprenør Carl Nielsen, Odense.

Entreprenør Carl Nielsen, Fruens Bøge, Odense, har for Faaborgbanen udført Jordarbejde med videre ved tre Viaduktanlæg (Underføringer). To af disse Viadukter er beliggende i Brahetrolleborg Kommune og een i Vester Aaby Kommune. Da Arbejdet paa sidstnævnte Viadukt skulde paabegyndes, henvendte Repræsentanter for Vester Aaby Sogneraad sig til Entreprenør Carl Nielsen med Henstilling om, at der herved beskæftigedes de i Vester Aaby Kommune værende arbejdsløse Arbejdere.

Carl Nielsen gik ind herpaa, og der blev mellem ham og Sogneraadet truffet følgende skriftlige Aftale af 31. Oktober 1932:

»Entreprenør Carl Nielsen stiller det nødvendige Materiel samt Formand og Specialmandskab til Raadighed. Sogneraadet overtager Læsningen af Jorden for en Pris af Kr. 0,55 pr. m³ efter Banens Opmaaling. Sogneraadet anviser selv det fornødne Mandskab og aflønner dette, men forpligter sig til at sørge for, at det anviste Mandskab fremmer Arbejdet mest muligt, om nødvendigt skal der være 3 Mand til hver Tipvogn.

Det anviste Mandskab maa rette sig efter Entreprenørens Anvisninger, men er i øvrigt denne fuldstændig uvedkommende, ligesom Sogneraadet overtager enhver Forpligtelse over for Fagforeningen.«

Læssearbejdet blev derefter udført saaledes, at Arbejderne blev antaget og lønnet af Sogneraadet, der efter Arbejdets Fuldførelse afregnede med Carl Nielsen i Overensstemmelse med Aftalen.

Under denne Sag har Klagerne, De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund, nu gjort gældende, at Carl Nielsen, der er Medlem af Entreprenørforeningen, ved den saaledes trufne Ordning har gjort sig skyldig i Brud paa den mellem nævnte Forening og Dansk Arbejdsmandsforbund bestaaende Overenskomst. — Hvis det nemlig anerkendes, at man ved at træffe et saadant Arrangement med en Trediemand, der ikke i Realiteten er Underentreprenør, kan komme uden om Overenskomstens Lønsatser, vil disse kunne blive undergravet ad denne Vej, og der foreligger efter Klagernes Mening ikke en normal Underentreprise, idet Sogneraadet ikke har haft anden Opgave end at antage Arbejderne og muligvis udlægge Arbejdslønnen, medens Firmaet helt igennem har haft Ledelsen af Arbejdet, ogsaa af Læssearbejdet, der heller ikke paa naturlig Maade lader sig udskille fra de øvrige Dele af Entreprenørarbejdet. Sogneraadet har kun haft den Interesse i Ordningen at faa de arbejdsløse beskæftiget og derved spare Udgifter til Understøttelse, men

Carl Nielsen har derigennem opnaaet at faa Arbejdet langt billigere udført end ved selv at antage Arbejdere og lønne dem efter Overenskomsten. Arbejderne har kun faaet en Udbetaling af 5 Kr. pr. Dag, medens de efter Overenskomsten skulde have haft 8 Kr. 40 Øre, nemlig Timeløn for 8 Timer à 1 Kr. 05 Øre. Imidlertid skal ifølge Overenskomsten Arbejde af heromhandlede Art fortrinsvis udføres i Akkord, og Akkordprisen fastsættes paa Grundlag af de for tilsvarende Arbejde gældende Priser. Herefter burde Akkordprisen, der ved Aftalen med Sogneraadet er fastsat til 55 Øre pr. m³, have ligget omkring det dobbelte heraf, hvorved Arbejderne kunde have tjent et Overskud udover Timelønnen, medens de nu kun har tjent 40 Øre udover de udbetalte 5 Kr. pr. Dag. Ved den trufne Ordning har Carl Nielsen saaledes berøvet Arbejderne deres overenskomstmæssige Ret til at være medbestemmende om Arbejdspriserne.

Under Henvisning til det anførte har Klagerne overfor de Indklagede Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og denne igen for Entreprenør Carl Nielsen, Odense, nedlagt Paastand om, at Entreprenør Carl Nielsen kendes pligtig til at efterbetale det i Henhold til Overenskomsten for lidt udbetalte og tillige ikendes en efter Rettens Skøn fastsat Bod for Brud paa samme.

De Indklagede paastaar Frifindelse og har til Støtte herfor anført, at det paagældende Arbejde paa fuldkommen legitim Maade er overtaget af Sogneraadet, og det derfor er Carl Nielsen uvedkommende, hvorledes Sogneraadet lønner de dertil antagne Arbejdere. Men for øvrigt har Carl Nielsen ikke faaet eller ønsket at faa Arbejdet billigere udført, end han kunde have faaet det ved selv at lade det udføre til overenskomstmæssig Betaling.

Ingeniør J. E. Andersen, der paa Firmaets Vegne har ledet Arbejdet ved de nævnte 3 Viadukter, har for Retten forklaret, at Firmaet helst vilde udføre Arbejdet ved sine egne Folk og derfor flere Gange sagde Nej til Sogneraadets Anmodning, som man dog til sidst gik ind paa alene for at imødekomme Sogneraadet. Arbejdet ved en af de andre Viadukter, der paa det Tidspunkt var færdigt, var udført i Timeløn, og de 55 Øre pr. m³ blev fastsat paa Grundlag af Beregninger over, hvad dette Arbejde havde kostet Firmaet. Naar de af Sogneraadet antagne Arbejdere ikke har kunnet holde Timelønnen, maa det ligge i, at de for en Dels Vedkommende har været uvant med den Slags Arbejde, men Firmaet har i øvrigt intet Kendskab til, hvad de har tjent.

Saafremt det kunde antages, at det foreliggende Arrangement fra Firmaets Side var truffet i den Hensigt at komme udenom Overenskomstens Lønsatser, vilde det næppe kunne anses for lovligt. Men efter det oplyste kan noget saadant ikke antages at have været Tilfældet, ligesom det heller ikke er godtgjort, at Firmaet i Virkeligheden har haft nogen Fordel deraf.

Herefter finder Retten ikke at kunne statuere, at der fra Entreprenør Carl Nielsens Side er begaaet nogen overenskomststridig Handling, og de Indklagedes Frifindelsespaastand vil derfor være at tage til Følge. Sagens Omkostninger vil være at udrede af Klagerne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 1722.

Kuske hos Københavns Kommunes Kørselsafdeling.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. Febr. 1933 i Sag Nr. 1722: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Kuskenes Fællesforbund mod Københavns Kommunes Kørselsafdeling paa Vognmand Holger H. Sørensens Vegne.

Ved Kontrakt af 29. Marts 1932 med Københavns Kommunes Kørselsafdeling har Vognmand Holger H. Sørensen paataget sig Bortkørselen af Gade- og Husaffald fra Dagrenovationsdistrikt Nr. 32 i Tiden fra 1. April 1932 til 31. Marts 1933. Paa nærmere aftalte Vilkaar, deriblandt at Vogmanden i Forholdet til den til Arbejdets Udførelse benyttede Medhjælp i enhver Henseende er underkastet og skal overholde alle Bestemmelserne i den Kontrakten vedhæftede Overenskomst af 22. Juli 1930 mellem Kommunens Kørselsafdeling og Kuskenes Fællesforbund angaaende Arbejds- og Lønforhold ved Dagrenovationens Bortførsel. Ifølge denne sidste Overenskomst er Ugelønnen for de paagældende Arbejdere 89 Kr. 81 Øre, og Kørselsafdelingen garanterer overfor Kuskenes Fællesforbund, at de private Vognmænd, til hvem Dagrenovationsdistrikterne er overdraget, aflønner de ved Dagrenovationens Bortførsel benyttede Arbejdere i Overensstemmelse med Overenskomstens Lønbestemmelser.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Kuskenes Fællesforbund indklaget Københavns Kommunes Kørselsafdeling paa Vognmand Holger H. Sørensens Vegne med Paastand om, at der idømmes Vognmand Sørensen en Bod i Anledning af, at han i Tiden fra 1. April til 29. Oktober f. A. skal have underbetalt to af ham benyttede Medhjælpere med ialt 444 Kr. 30 Øre ved i Strid med Overenskomsten af 22. Juli 1930 kun at aflønne dem med 75 Kr. ugentlig.

Kørselsafdelingen har ikke ment at kunne tage endeligt Standpunkt til Klagernes Paastand, men har sluttet sig til Klagernes Ønske om, at Sagen tages til Behandling og Paakendelse af Den faste Voldgiftsret.

Vognmand Sørensen paastaar sig frifundet, idet han hævder stedse at have betalt efter Overenskomsten.

De paagældende Medhjælpere, af hvilke den ene, Axel Christian Petersen, fratraadte sin Plads den 4. Juni, medens den anden, Lars Chr. Larsen, tiltraadte den 6. Juni og fratraadte den 29. Oktober 1932, har begge som Vidner forklaret, at de i de nævnte Perioder kun er blevet lønnede af Vognmand Sørensen med 75 Kr. ugentlig.

Idet Retten ikke finder at kunne forkaste disse Vidneforklaringer, maa det anses for bevist, at den af Klagerne paastaaede Underbetaling har fundet Sted. Som Følge heraf vil der være at paalægge Vognmand Sørensen en Kuskenes Fællesforbund tilfaldende Bod, som under Hensyn til, at Underbetalingen er opgjort til 444 Kr. 30 Øre, findes at burde bestemmes til 500 Kr.

Sagens Omkostninger bør betales af de Indklagede.

Kendelse:

Vognmand Holger H. Sørensen bør til Kuskenes Fællesforbund betale en Bod paa 500 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1723.

Arbejdsmænd paa Vraa Teglværk.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 6. Marts 1933 i Sag Nr. 1723: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Teglværksejer David Jensen, Vraa Dampteglværk.

Teglværksejer David Jensen, Vraa Dampteglværk, der ikke er Medlem af nogen Arbejdsgiverorganisation, havde i April 1930 indgaaet en Overenskomst om Løn- og Arbejdsforhold med Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling i Vraa. Efter at denne Overenskomst fra Jensens Side var opsagt til Ophør den 1. April 1931, blev der den 25. April s. A. ført en Forhandling mellem Parterne om Fornyelse af Overenskomsten. Om Resultatet af denne Forhandling er der ikke Enighed, idet Fagforeningen hævder, at Overenskomsten blev fornyet med en enkelt Ændring i Lønsatserne, medens Jensen holder paa, at Mødet endte uden Resultat.

I hele Sæsonen 1931 aflønnede Jensen derefter sine Folk i alt væsentligt efter samme Satser som i 1930, men ved Begyndelsen af Sæsonen 1932 nedsatte han efter Forhandling med de paa Teglværket beskæftigede Arbejdere samtlige Lønsatser med 10% eller mere. Først i Oktober, da Ovnarbejdet begyndte, og nogle hertil antagne Arbejdere protesterede mod de nye Satser, kom dette til Fagforeningens Kundskab. Denne indberettede Sagen til Dansk Arbejdsmandsforbund, der søgte Forhandling med Jensen, men han hævdede at staa frit, idet han ikke længere havde nogen Overenskomst med Fagforeningen.

Under denne Sag har nu De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejsmandsforbund indklaget Teglværksejer Jensen her for Retten, idet Klagerne, der hævder, at Overenskomsten fortsat er gældende, har nedlagt Paastand om, at Indklagede kendes pligtig at overholde dennes Betalingsbestemmelser samt at yde Arbejderne paa Teglværket Erstatning for det Beløb, han har afdraget dem, eller en Bod efter Rettens Skøn, hvori dette Beløb er indbefattet.

Af de for Retten afgivne Forklaringer fremgaar, at man paa Mødet den 25. April 1931 var naaet til Enighed om Lønsatserne; men at Jensen, der mente at maatte regne med et Prisfald hen paa Sommeren, stillede Krav om, at Overenskomsten kun skulde gælde til 1. August. Dette Krav blev afvist af Fagforeningens Formand, Vilhelm Kristiansen, der udtalte, at Forbundet ikke vilde godkende en Overenskomst for saa kort Tid. Medens Kristiansen har forklaret, at Jensen derefter frafaldt sit Krav og indgik paa at forny Overenskomsten for 1 Aar, har Jensen ganske bestemt benægtet at være indgaaet herpaa. Fra Fagforeningens Side blev der ved selve Mødet optaget et Protokollat gaaende ud paa, at Overenskomsten var fornyet paa et Aar med en nærmere angivet Ændring af en bestemt Akkordpris, men Jensen blev ikke gjort bekendt med dette Protokollat og har ikke skrevet under paa noget. Den 4. Maj indberettede Afdelingen til Forbundet, at Overenskomsten var fornyet med den nævnte Ændring og bad Forbundet om at renskrive Overenskomsten i 6 Eksemplarer. Dette skete, og Kristiansen har yderligere forklaret at have givet en af Arbejderne Besked om at overgive et Eksemplar til Teglværksejeren personlig, ligesom et Eksemplar blev opslaaet paa Arbejdsstedet. Jensen har benægtet at have modtaget noget Eksemplar eller at have bemærket Opslaget.

Klagerne hævder nu, at man efter alt foreliggende maa være berettiget til at gaa ud fra, at Indklagede er gaaet ind paa at forny Overenskomsten, selv om han ikke har underskrevet den, og at han i alt Fald maa siges at have fornyet den stiltiende derved, at han i hele Sæsonen 1931 har udbetalt Lønninger i Overensstemmelse med den. Men da Overenskomsten derefter ikke er blevet opsagt hverken til 1. April 1932 eller til 1. April 1933, maa Indklagede fremdeles være bundet ved den.

Det kan imidlertid ikke mod Indklagedes bestemte Benægtelse anses bevist, at han ved oftnævnte Møde er indgaaet paa at forny Overenskomsten, og dette maa gaa ud over Klagerne, der ikke har sørget for at tilvejebringe Klarhed ved at forlange Indklagedes Underskrift paa Overenskomsten.

Naar Indklagede i hele Sæsonen har betalt efter de gamle Satser, skyldes det efter hans Forklaring, at han ikke den Gang var utilfreds med disse, og at det af ham forudsete Prisfald ikke indtraf i 1931. Under disse Omstændigheder findes Indklagede ikke at have bundet sig til noget ved at betale som sket, og han maa herefter anses at have haft fuld Frihed til i 1932 at aftale de Lønvilkaar, hvorom han har kunnet enes med sine Arbejdere.

Som Følge heraf vil Indklagede være at frifinde for Klagernes Tiltale. Sagens Omkostninger vil være at udrede af Klagerne.

Kendelse:

Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 21 * KØBENHAVN DEN 15. MAJ 1933 * 29. AARGANG

Det ordinære aarlige Repræsentantskabsmøde.

Den 8. Maj afholdtes det aarlige ordinære Repræsentantskabsmøde i »Folkets Hus«, Enghavevej 40, København.

Dagsordenen omfattede kun 2 Punkter, nemlig: 1) Beretning om Virksomheden i Aaret 1932 og 2) Regnskaberne.

Formanden *Vilh. Nygaard* aabnede Mødet og bød Deltagerne Velkommen. Af Repræsentantskabets 201 Medlemmer var mødt 188.

Til at lede Mødet valgtes *Johs. Kjærbøl,* Formand for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, og *Axel Olsen,* Formand for Dansk Arbejdsmandsforbund.

Førstnævnte takkede paa Axel Olsens og egne Vegne for Valget og gav derefter Ordet til *Formanden,* der aflagde følgende Beretning om Virksomheden:

Aaret 1932 maa betegnes som det største Kriseaar, vi har oplevet. Desværre kan vi ikke sige, at 1933 har bragt Lysning i Forholdene. Vort Repræsentantskabsmøde afholdes derfor i Aar under Forhold, hvor vi vel kan diskutere og vurdere Tiden, der er gaaet, men hvor vi er ude af Stand til at trække Linierne op for Tiden, der kommer. Vi har i Aaret 1932 optaget Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, og vort Medlemsantal er derved bragt op til 300,000.

I Fjor behandlede vi en Strid mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Landarbejderforbundet, og dette har medført at Landarbejderforbundet har tilstillet os dets Udmeldelse fra 31. Decbr. 1933. Jeg ser kun én Løsning af dette Spørgsmaal, og det er, at de to Forbund gaar op i en Enhed. Det der særligt præger Aaret er den store Arbejdsløshed, som vi ingensinde tidligere har kendt Mage til.

April Maaned var vi oppe paa 150,000 Arbejdsløse, og dette Tal er større end vi har kendt tidligere paa denne Aarstid. Der er nogen Lysning med Hensyn til Beskæftigelsesforholdene, idet alt tegner i Retning af, at en Del Bygningsarbejde vil komme i Gang. Dette er imidlertid kun en forbigaaende Lysning, thi først naar Handelssamkvemmene mellem Landene igen kommer i Gang faar vi normale Tider. I Overenskomsten i 1932 bestemtes, at der skulde nedsættes et Udvalg med Forligsmanden som Formand. Dette Udvalg skulde beskæftige sig med en Række Spørgsmaal, dels hvad angik Forhandlingsregler og dels hvad angik Lønninger, set i Forhold til Udlandets. Udvalget afsluttede sit Arbejde uden at det lykkedes at opnaa Enighed paa noget Punkt.

I Oktober besluttede vort Formandsmøde at henstille til Forbundene at undlade at opsige Overenskomsterne. Denne Parole blev fulgt og ingen Overenskomster blev opsagt fra Arbejderside. Arbejdsgiverne havde imidlertid andre Interesser, idet de opsagde alle Overenskomster og fremsatte generelt Kravet om 20% Reduktion. Forhandlingerne førte ikke til noget Resultat, da vi selvsagt ikke vilde indgaa paa at forhandle om deres Reduktionskrav. Forligsmanden tog fat, og modsat 1932 var han i Aar inde for, at Arbejderne skulde have Reduktioner.

Forretningsudvalgets Standpunkt var afgørende mod Reduktioner, og dette blev betydet Forligsmanden, der efter nogen Forhandling med Parterne meddelte, at han ikke under de foreliggende Forhold vilde stille Mæglingsforslag. Lockoutvarslerne fremsendtes og Regeringen førte herefter en Række Konferencer med Parterne, og Tanken om at forbyde Lockouten fremkom. Vi stillede os ikke afvisende her overfor, men vi ønskede ikke nogen anden Forlængelse end den, at Overenskomsterne derved forlængedes til deres normale Udløbstid. Tanken om at forlænge til 1. Oktober var stærkt fremme, og vi maatte sætte haardt ind herimod, idet vi frygtede at Resultatet vilde blive, at vi aldrig senere vilde komme bort fra 1. Oktober. Regeringen tog Hensyn hertil, og den 31. Januar blev der vedtaget en Lov om, at Strejke og Lockout skulde være forbudt til 1. Februar 1934 i alle de Tilfælde, hvor der forelaa kollektive Arbejdsaftaler.

Spørgsmaalet var dernæst, om de Konflikter,

der normalt var lovlige i en Overenskomstperiode, ogsaa var lovlige i denne Periode. Dette Spørgsmaal har Den faste Voldgiftsret afgjort i Sag Nr. 1754, hvor den i sin Kendelse har fastslaaet, at der vel i de Tilfælde, hvor en Priskurant kan opsiges, kunde forhandles, men at Loven forbyder Konflikt, og de bestaaende Forhold fortsat bestod, saafremt der ikke blev Enighed om at foretage Ændringer i Priskuranten. Jeg tror, at Loven har forhindret Arbejdsgiverne i at udnytte den Situation, der afgjort var Arbejderne ugunstig, og at det derfor for Fagbevægelsen har været af Betydning at kunne udnytte det politiske Magtforhold i den givne Situation. I Henhold til Loven af 31. Januar skal der nedsættes et Udvalg, der inden 1. Oktober 1933 skal beskæftige sig med forskellige Forhold, der tangerer de Forhold, der tidligere har været nævnt i de gennem Aarene i Overenskomsterne bestemte Udvalg.

Udenrigsministeren har opfordret De samv. Fagforbund til at vælge en Repræsentant til den Delegation, der skulde forhandle med England om Handelssamkvemmet; hertil valgte vi Fr. Vedsø, der senere vil fortælle os lidt om Forhandlingerne.

Kaster vi Blikket ud over Europa viser alt Kaos. Den tyske Arbejderbevægelse er kuet og dens Repræsentanter fremmødte ikke til de internationale Konferencer, der har været afholdt. Jeg skal ikke bebrejde den tyske Fagbevægelse noget, kun fastslaa den Kendsgerning, at den i Dag intet er værd. Den Del, der gaar ind i Nazi, betyder intet, og den, der har holdt sig selvstændig, har ingen Magt. Den Internationale faglige Central's Bureau er flyttet til Paris. Stedet, der er valgt, kan ikke siges at være det bedste, fordi den franske Fagbevægelse er meget svag. Der har været Forslag om Schweiz, men de har frabedt sig Æren. Til Brüssel vilde Englænderne ikke, de ønskede enten Paris eller London. Tyskernes Medlemsskab i Den internationale faglige Central eksisterer ikke mere, og jeg er herefter bange for, at nogen Betydning faar I. F. C. herefter ikke mange Aar frem i Tiden. Det eneste Bolværk mod Nazismen vilde have været Enheden i den tyske Arbejderbevægelse, og den eksisterede ikke, derfor fik Bevægelsen let Spil. Men desuagtet skal vi være meget forsigtige med at vedtage Protestresolutioner mod Tyskerne.

Idet jeg iøvrigt henviser til den trykte Beretning, overlader jeg denne til Forsamlingens Behandling.

Forinden Diskussionen om Beretningen tog sin Begyndelse, fik Borgerrepræsentant Fr. Vedsø Ordet for at aflægge Beretning om Englands-Delegationens Forhandlinger.

Mødet afbrødes derefter af en Frokostpause. Efter denne paabegyndtes Diskussionen om Beretningen. Under denne Diskussion kom flere Talere ind paa den mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Landarbejderne herskende Organisationsstrid, om hvilken der paa det ekstraordinære Repræsentantskabsmøde i August Maaned f. A. var taget Beslutning. Ogsaa Spørgsmaalet om den 40 Timers-Arbejdsuge blev taget op til Behandling af flere Repræsentanter.

Ved den foretagne Afstemning om Virksomhedsberetningen godkendtes denne enstemmig.

Efter at Diskussionen var afsluttet, fik Hovedkasserer Hans Jacobsen Ordet, for at gennemgaa Regnskabet for Aaret 1932. Efter nogle oplysende Bemærkninger, vedtoges Regnskaberne enstemmig.

Hermed var Dagsordenen udtømt, og med et af Dirigenten motiveret Leve for De samvirkende Fagforbund sluttede Mødet.

Dansk Glasarbejderforbunds Jubilæums-Kongres.

Den 10. Maj paabegyndte Dansk Glasarbejderforbund sin Kongres i Grundtvigs Hus. Kongressen var særlig præget af, at det i Aar var 50 Aar siden, den første Glasarbejderorganisation dannedes i Danmark, idet Glasarbejderne paa Frederiksberg, Hellerup og Kastrup Glasværker sluttede sig sammen og dannede den Fagforening, som siden skulde blive Moder til Dansk Glasarbejderforbund.

I Kongressen deltog 11 Delegerede, repræsenterende Forbundets 5 Afdelinger, 8 Hovedbestyreisesmedlemmer og 3 Gæster. Disse sidste var fra De samv. Fagforbund, Hovedkasserer Hans Jacobsen, fra Svensk Grov- og Fabrikarbejderforbund C. J. Söder og fra Norsk kjemisk Industriarbejderforbund Halfdan Jønsson.

Forbundets Formand, C. J. Olsen, aabnede Kongressen, og i sin Velkomsttale strejfede han de ekstraordinære Forhold i Verden og den Lære om Samholdets Nødvendighed, der kunde drages, især af Begivenhederne i Tyskland.

Derefter præsenterede Formanden Gæsterne fra de nordiske Lande og udtalte, at Forholdene i det øvrige Udland havde forhindret Organisationerne derude i at lade sig repræsentere.

I Anledning af, at Forbundet samtidig holdt Jubilæum, blev der overbragt dette Gaver fra forskellige Sider, bl. a. en Blomsterkurv fra Arbejdernes Revisions- og Bogføringsinstitut, fra Holmegaard og Kastrup Afdelinger overraktes en Dirigentklokke af Sølv, og Hovedkasserer Hans Jacobsen overrakte en smuk, kalligraferet Lykønskningsadresse indlagt i en Skindmappe.

Valg af Kongresfunktionærer.

Derpaa begyndte den egentlige Kongres med Valg af Dirigenter og Sekretærer. Til disse Hverv valgtes som Dirigenter N. M. Jensen og Anton Larsen, og som Sekretærer B. Lind, Hj. Nilsson og Peter Jørgensen.

Gæsternes Taler.

Dirigenten gav straks Ordet til Gæsterne.

Den svenske Gæst, C. J. Söder, bragte derefter Kongressen en Hilsen fra de svenske Fagfæller. Han omtalte den tekniske Udvikling, der drev Glasarbejderne ud i Arbejdsløsheden i stort Omfang og gjorde det svært for Organisationen at tilbageslaa Arbejdsgivernes Angreb.

Af 10 Vinduesglasværker var f. Eks. kun 3 i

Drift, og ogsaa indenfor Flaskeindustrien og ved Produktionen af Husholdningsglas og Konservesglas fandt samme Udvikling Sted.

Halfdan Jønsson, Norsk kjemisk Industriarbejderforbund, supplerede dette Billede af Arbejdsforholdene ved en Redegørelse over de norske Forhold. Af Norges 3 store Flaskeværker er kun det ene i Gang uden at gaa for fuldt Sving. Indenfor Konservesglasindustrien kan hele Norges Forbrug fremstilles paa en Maskine i Løbet af en Maaned.

Til Slut talte Hovedkasserer Hans Jacobsen, der bragte Dansk Glasarbejderforbund en Hilsen og Tak fra De samv. Fagforbund.

Hans Jacobsen omtalte de ganske ekstraordinære Forhold, hvorunder Kongressen samledes.

Krise og Arbejdsløshed i hidtil ukendt Omfang og en Udvikling af Lovgivningsomraadet, som ikke havde været at forudse, prægede alle Fagorganisationers Arbejde, ogsaa her i Landet. I Tyskland var Organisationernes Modstandsevne brudt ned. Versaillesfredens Uretfærdigheder havde dannet Basis for en Folkebevægelse stærkt præget af national Følelse, og Arbejdernes Splittelse havde skabt Chancer for Arbejderklassens Fjender. Der var god Lære at høste heraf. Sammenhold og nøgtern Vurdering af Kendsgerningerne uden opfanatiserede Stemninger var Midlerne til at standse Stormløbet mod Arbejdernes Organisationer.

Formandens Beretning.

Forbundets Formand, C. J. Olsen, aflagde derefter Beretning om Virksomheden. Han støttede sig til den trykte Redegørelse, men fremhævede, at hele Virksomheden maatte ses under Rationaliseringens Synsvinkel.

Indførelsen af Flaskemaskiner havde medført, at 200 Flaskemagere var blevet arbejdsløse, uden ringeste Chance for nogen Sinde at faa Arbejde ved Faget igen.

Vi aftrykker her et Afsnit af Beretningen vedrørende Hellerup Glasværk:

Med Installeringen i 1932 af 4 helautomatiske Flaskemaskiner og efter at disse 4 Maskiner var indarbejdet og tekniske Vanskeligheder overvundet, havde Aktieselskabet ikke længere nogen Interesse for Haandarbejdet. Resultatet blev, at Flaskeovnene i Aarhus, Aalborg, Frederiksberg, Hellerup og Kastrup skiftevis standsedes. Aarhus, Aalborg, Hellerup og Frederiksberg Værkerne er nu helt nedlagt.

Ved Begyndelsen af 1930 var kun 8 Mand beskæftiget af de oprindelige 200. Denne Udvikling er foregaaet i Aarene 1925—27 med en Installering i 1932 af den sidste Maskine.

Forholdet er det, at de 4 nu installerede Flaskemaskiner, hvoraf endda kun de 3 er i Drift, har medført, at ca. 200 Haandarbejdere er blevet arbejdsløse. Den 4. Maskine truer med yderligere at forværre dette Forhold ved at overtage Fremstillingen af Mælkeflaskerne. Maskinerne betjenes af ufaglærte Arbejdere, der er organiseret i Dansk Arbejdsmands-Forbund, og hver Maskine kræver i Døgndrift 27 Arbejdere til sin Betjening.

Hver saadan Maskine producerer 40,000 Ølflasker pr. Døgn, og Modsætningen fremgaar af, at de ved de tidligere Dobbeltvanner beskæftigede 40 Glasmagere og deres 22 Hjælpearbejdere producerede ca. 15,000 Flasker.

200 faglærte Flaskemagere og deres 110 Hjælpearbejdere vilde altsaa kunne producere ca. 75,000 Flasker eller mindre end 2 Maskiners Produktion, og hele den store Stigning i Behovet har i Stedet for øget Beskæftigelse medført stor Arbejdsløshed.

I Hvidglasindustrien er Beskæftigelsesforholdene nogenlunde, væsentlig paa Grund af Told- og Valutabestemmelserne. Arbejdsløsheden er 25 pCt. indenfor Faget, men der er ingen Tvivl om, at den vilde have været langt større, dersom Glasimportørerne ikke var blevet i nogen Grad bremset i deres Import af færdige Glasvarer.

Indenfor Medlemmernes Kreds har man i adskillige Tilfælde modvirket Arbejdsløsheden ved at arbejde paa Skift og dele Arbejdet for at undgaa Afskedigelser. Indenfor Afdelingen i Odense arbejder man i Fællesskab! Hele Fortjenesten lægges sammen og fordeles ligeligt mellem Arbejderne.

Naturligvis kan saadanne Foranstaltninger mildne Krisens Virkninger og navnlig i høj Grad svejse Medlemmernes Interesser stærkt sammen, men de Ændringer, der sker i Arbejdsforholdenes Natur som Følge af Rationaliseringen, berøres ikke heraf. Aktieselskaberne tager hele Udbyttet af de tekniske Fremskridt og lader Arbejderne og Samfundet (Staten og Kommunerne) bære Byrderne ved de overflødiggjorte Arbejderes Livsophold.

Formanden omtalte udførligt Arbejdsforholdene paa de forskellige lokale Arbejdspladser og indenfor de forskellige Brancher og sluttede med en Tak til Afdelingerne og Hovedbestyrelsens Medlemmer for Samarbejdet i Kongresperioden.

Glasarbejdernes Internationale.

Den svenske Gæst, C. J. Söder, aflagde Beretning om det internationale Glasarbejdersekretariat.

Dette havde til Efteraaret 1932 haft Sæde i Paris under Sekretær Delzauts Ledelse, men ved en Konference i Nürnberg i December 1932 besluttedes det at flytte det til Berlin under Ledelse af det tyske Glasarbejderforbunds Formand Emil Girbing. Dennes pludselige Død og Begivenhedernes Udvikling i Tyskland havde medført, at en Konference i Karlsbad i April i Aar har besluttet at flytte Sekretariatet til Amsterdam og slaa det sammen med Fabriksarbejdernes Internationale.

De czekiske og franske Glasarbejdere havde ønsket hver for sig at faa Sekretariatet flyttet til deres Land, men Amsterdam blev foretrukket, hvilket de skandinaviske Arbejdere sikkert var udmærket tjent med.

Diskussionen om Beretningen.

Debatten om Virksomheden drejede sig naturligt om de afvigende Arbejdsforhold rundt om paa de forskellige Virksomheder i Landet, og Betimeligheden af at opnaa det videst mulige Samarbejde mellem Afdelingerne angaaende disse For-

hold. Man diskuterede ligeledes de Ændringer, som den maskinmæssige Drift medførte saavel beskæftigelsesmæssigt som lønmæssigt, samt de ved den økonomiske Verdenssituation skabte Forhold vedrørende Importen af Glasvarer fra Udlandet.

Desuden optog Problemet med de unge Arbejderes Tilslutning til Organisationen Kongressens Deltagere.

Ved Afstemningen over Virksomhedsberetningen godkendtes denne enstemmigt.

Lovændringer.

De behandlede Lovændringer var alle af intern Karakter og tog Sigte paa Forbundets indre Administrationsforhold.

Kongressen vedtog bl. a., at Bestyrelsen kan indkalde Medlemsbøgerne til Revision en Gang halvaarlig, og man foretog en Ændring, der giver Forbundet Lejlighed til under visse givne Forhold at yde Medlemmerne Kontingenthjælp saavel til Forbundet, Arbejdsløshedskassen og Fagets Hjælpekasse.

Man ændrede Lønningerne for Afdelingskassererе og -formænd saaledes, at der her bliver et vist Forhold mellem Lønningerne og Medlemstallet, og man gav Paragrafen om de af Forbundet ydede Diæter en mere tidssvarende og fyldestgørende Affattelse.

Et Spørgsmaal om Forbundets Udredelse af Dagpenge til Medlemmer, der gaar Karenstid, og et Spørgsmaal om, hvorvidt Provinsafdelingerne skulde sikres et Mandat i Forretningsudvalget, henvistes til Udvalgsbehandling.

Under dette Punkt behandledes forskellige Forslag vedrørende Fagets Syge- og Hjælpekasses Funktioner.

Sygekassens Regler for Hjælpens Varighed fastsattes i Overensstemmelse med den Praksis, de almindelige statsanerkendte Sygekasser følger.

Nogle Punkter behandledes gennem Udvalgsarbejde, og Kongressen fulgte enstemmigt Udvalgets Indstillinger.

Om Støtte til Medlemmer, der gaar Karenstid, fastsattes den Regel, at Fagets Hjælpekasse kun yder saadan Hjælp 4 Gange i et Aar.

Vedrørende Ekstrahjælp og Suppleringshjælp besluttedes det at fastsætte Grænsen for saadan Hjælp til 100 Dage pr. Aar og højst 300 Dage i Løbet af 3 paa hinanden følgende Aar.

Ligeledes ændrede man, efter Udvalgets Betænkning, Reglerne for Valg af Ledelse.

Kooperation.

Kongressen drøftede indgaaende et Forslag om at oprette et kooperativt Glasværk. Den svenske Gæst C. J. Söder redegjorde for de svenske Glasarbejderes Kooperation, og det besluttedes at give Hovedbestyrelsen Myndighed og Midler til at foretage en indgaaende Undersøgelse og paalægge den at forelægge en detaljeret Plan for næste Kongres.

Overflytning af Sliberne.

Ligeledes drøftede Kongressen indgaaende et Forslag om at overflytte samtlige Slibere til Københavns Afdeling med den Motivering, at der derved opnaaedes bedre Indsigt med de forskelligartede Arbejds- og Lønforhold indenfor Branchen.

Forslaget forkastedes, væsentligst fordi de paagældende Slibere i Provinsen ikke ønskede en saadan Overflytning.

Valg af Ledelse.

Efter at Lønningerne var fastsat, valgtes Ledelse. Til Formand og Hovedkasserer genvalgtes C. J. Olsen med Akklamation, og Sekretær og Næstformand B. Lind genvalgtes enstemmigt.

Som Medlem af Forretningsudvalget nyvalgtes Anton Larsen, Odense. Hovedbestyrelsens øvrige Medlemmer vælges paa Afdelingernes Generalforsamlinger.

Derefter tog Gæsterne Afsked i korte Taler, hvori de udtalte Ønsket om Sammenhold og Fremgang for Forbundet og dets Medlemmer.

Arbejdsløshedskassen.

Da Forbundets Forhold var gennemdrøftet, konstitueredes Delegeretmødet i Arbejdsløshedskassen.

Formanden, C. J. Olsen, aflagde Beretning om Virksomheden og forelagde Regnskaberne.

Begge Dele godkendtes enstemmigt.

Efter at have foretaget de Vedtægtsændringer, som var udarbejdet efter Samraad med Direktoratet, valgtes Kassens Ledelse for de kommende 4 Aar.

Valget faldt paa de samme Repræsentanter, som var valgt til at lede Forbundet.

Lønbevægelser og Konflikter.

Overenskomst mellem Arbejdsmænd (Kuske) og Kronborg Birks Vognmandsforening.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 10. April forhandledes om Oprettelse af en Overenskomst mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Kronborg Birks Vognmandsforening.

Paa Mødet oplystes det, at der lokalt var ført Forhandling om en Overenskomst, men der var en Del Punkter tilbage, som Forbundet forlangte indsatte i Overenskomsten forinden Forbundet kunde godkende denne.

Der opnaaedes Enighed om den endelige Affattelse af Overenskomsten, som træder i Kraft fra 1. April 1933 og gælder indtil den med 3 Maaneders Varsel opsiges af en af Parterne til Ophør en 1. April.

Arbejdsmænd hos Firmaet Binderup Hansen & Lauesen.

I Anledning af en Uoverensstemmelse mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Firmaet Binderup Hansen & Lauesen angaaende et paabegyndt Vej- og Kloakarbejde i Vejlby ved Aarhus afholdtes d. 25. April et Fællesmøde, hvor Uoverensstemmelsen henvistes til Forhandling mellem Firmaet og Forbundet. Da disse Forhandlinger heller ikke tilvejebragte Enighed, indgav Arbejdsgiverforeningen Klage til Den faste Voldgiftsret.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1724:

Murere hos Murermester Th. Skov, Favervraa.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. April 1933 i Sag Nr. 1724: Murerforbundet i Danmark mod Murermester Th. Skov af Favervraa.

Under nærværende Sag har Murerforbundet i Danmark indklaget Murermester Th. Skov af Favervraa for Brud paa Overenskomst og »Regler for Behandling af faglig Strid«.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Under 6. Oktober 1929 er der mellem den i Haderslev og Omegn værende Afdeling af Murerforbundet i Danmark og Indklagede indgaaet en saalydende Overenskomst:

»Undertegnede Murermester erklærer herved, at jeg, naar jeg beskæftiger Medlemmer af Murerforbundet i Danmark, vil betale efter og iøvrigt overholde den Overenskomst og Priskurant, som til enhver Tid er gældende mellem »Hovedorganisationen for Mesterforeningerne i Byggefagene paa Landet i Danmark« og »Murerforbundet i Danmark«.

Angaaende Reglerne for Behandling af faglig Strid er disse gældende, dog at undertegnede selv vælger sine Repræsentanter.

Denne Overenskomst er gældende, indtil den med 3 Maaneders Varsel opsiges af en af Parterne.

Samtidig attesteres, at min lovpligtige Ulykkesforsikring er tegnet i Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring.«

I den paagældende Overenskomst, hvortil der som nævnt henvises, og som Indklagede har forpligtet sig til at overholde, hedder det blandt andet i § 10:

»For at forhindre Smudskonkurrence, hvorved vi forstaar Anvendelse af billigere Arbejdskraft end anført, forpligter undertegnede Mester sig til fortrinsvis at antage organiserede Svende i Tilslutning til Murerforbundet i Danmark, og til fortrinsvis at antage saadanne Svende i Arbejde, som er hjemmehørende paa samme Forenings Omraade.«

Ifølge Klagernes videre Fremstilling har Indklagede, uanset denne Bestemmelse, ved en i September f. A. paabegyndt og derefter fortsat Nybygning i Haderslev kun beskæftiget uorganiserede Svende. Afdelingen henvendte sig i den Anledning til Indklagede og paatalte det foreliggende Forhold; men til Trods herfor og skønt Indklagede erkendte, at der forelaa en Fejl fra hans Side, og skønt Afdelingen tilbød at anvise tilstrækkelig Arbejdskraft af Murerforbundets Medlemmer, har det ikke været muligt at faa Indklagede til at ophøre med den paatalte Fremgangsmaade. For at faa Sagen bilagt ved Mægling efter »Regler for Behandling af faglig Strid«, har Afdelingen derefter — som af Klagerne videre udviklet — to Gange ved anbefalet Brev og med behørig Tidsfrist anmodet Indklagede om at deltage i et Mæglingsmøde med nærmere angivet Tid og Sted, ligesom han blev gjort opmærksom paa, at Undladelse af at deltage i det begærede Mæglingsmøde var Brud paa »Reglerne«, og at han i saa Fald for dette Brud samt for Brud paa Overenskomsten vilde blive indklaget for nærværende Ret. Indklagede undlod imidlertid at efterkomme Indkaldelserne til Mæglingsmøde, ligesom han overhovedet undlod at lade høre fra sig i den Anledning.

Under Henvisning til foranstaaende, har Klagerne paastaaet Indklagede kendt pligtig at overholde den indgaaede Overenskomst og for de begaaede Brud paa henholdsvis Overenskomsten og »Regler for Behandling af faglig Strid« ikendt en Bod efter Rettens Skøn.

Da Indklagede, skønt lovlig indstævnet, er udeblevet ved Sagens Foretagelse den 21. April d. A., vil der efter Klagernes Begæring være at afsige Kendelse efter disses Fremstilling af Sagen. Herefter vil de Indklagedes Paastand være at tage til Følge, saaledes at der ikendes Indklagede en Klagerne tilfaldende Bod, der passende findes at kunne bestemmes til 500 Kr., hvorhos han vil have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Indklagede Murermester Th. Skov kendes pligtig at overholde den ovennævnte af ham indgaaede Overenskomst.

I Bod til Klagerne Murerforbundet i Danmark betaler Indklagede 500 Kr.

Sagens Omkostninger betaler Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1727:

Arbejdsmænd hos A/S Det Fyenske Trælastkompagni.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 21. Februar 1933 i Sag Nr. 1727: De samv. Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdelinger: Chaufførernes, Kuskenes og Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforeninger i Odenses Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense og dennes Medlem: A/S Det Fyenske Trælastkompagnis Vegne.

Den 1. November 1932 meddelte Forvalteren hos A/S Det Fyenske Trælastkompagni de hos Firmaet beskæftigede Chauffører, Kuske og Lagerarbejdere, at Arbejdstiden fra næste Dag vilde blive nedsat fra 8 til 7 Timer, saaledes at der begyndtes Kl. 8 Fm. i Stedet for Kl. 7, idet det samtidig blev tilkendegivet, at man ellers snart vilde blive nødt til at foretage Afskedigelser. Arbejderne gjorde ikke for deres eget Vedkommende nogen Indsigelse herimod, men en af dem henviste til, at der vist maatte tales med Fagforeningerne derom, og Forvalteren henvendte sig da samme Dag til Formanden for Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening, der først tog Forbehold og nogle Dage senere — som det maa antages — stillede sig afvisende overfor Lovligheden af Firmaets Fremgangsmaade. Imidlertid blev den bebudede Nedsættelse af Arbejdstiden gennemført tillige med en forholdsmæssig Nedsættelse af den i de paagældende Overenskomster fastsatte Ugeløn. Alene for Lagerarbejdernes Vedkommende er der i Overenskomsten foruden Ugeløn fastsat en Timeløn, der ligger noget højere, hvad der foranledigede, at Fir-

maet, efter at der var rejst Klage over den foretagne Reduktion, d. 17. November meddelte Lagerarbejderne, at de fra næste Dag vilde blive sat paa Timeløn, og man har derefter afregnet Lønnen i Overensstemmelse hermed.

Under denne Sag har nu De samv. Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds og dettes Afdelinger: Chaufførernes, Kuskenes og Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforeninger i Odenses Vegne indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense og dennes Medlem: A/S Det Fyenske Trælastkompagnis Vegne for Brud paa de bestaaende Overenskomster.

Klagerne henviser til, at der i alle tre Overenskomster er fastsat en Arbejdstid af 8 Timer daglig, og da der ikke i Overenskomsterne er givet nogen Ret til at *forkorte* Arbejdstiden, men kun en Adgang til efter forudgaaende Forhandling at *omlægge og fordele* Arbejds- og Spisetid indenfor de fastsatte Klokkeslet, hævder Klagerne, at den stedfundne Indskrænkning af Arbejdstiden er et Brud paa Overenskomsternes herhenhørende Bestemmelser. Hertil kommer, at Firmaet i Forbindelse med Indskrænkningen af Arbejdstiden egenmægtig har nedsat den i Overenskomsten fastsatte Ugeløn forholdsmæssigt for de tre Grupper af Arbejdere, hvad der efter Klagernes Mening ligeledes er et oplagt Overenskomstbrud. Hvad særlig angaar den for Lagerarbejdernes Vedkommende anvendte Fremgangsmaade, nemlig at man — noget senere — uden Varsel har sat dem paa Timeløn, maa ogsaa dette efter Klagernes Mening betegnes som et Brud paa Overenskomsten og dens Forudsætninger, idet Timelønnen alene er beregnet at skulle gælde for løst antagne Arbejdere, som man kun har Brug for en kortere Tid, hvortil kommer, at en ugelønnet — altsaa fast — Arbejder efter Klagernes Mening maa have Krav paa mindst en Uges Opsigelse til en Lønningsdag, hvilket ikke er givet i dette Tilfælde.

Klagerne nedlægger herefter Paastand om,

a t den omhandlede Nedsættelse af Arbejdstiden og den i Forbindelse hermed foretagne egenmægtige Lønreduktion samt Overgang fra Uge- til Timeløn (Timeløn pro rata af Ugelønnen) kendes ulovlig,

a t det — forsaavidt Overenskomsten maatte tillade Overgang fra Uge- til Timeløn — kendes ulovligt at foretage saadan Overgang uden at give de ugelønnede mindst en Uges Varsel, samt

a t der paalægges de Indklagede en alvorlig Bod, der tillige kan tjene som Dækning for de Tab i Arbejdsfortjeneste, der er paaført Fagforeningernes Medlemmer ved Firmaets overenskomststridige Optræden.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet de henviser til, at Firmaet kun paa Grund af Arbejdsmangel og for saa vidt muligt at undgaa Afskedigelser, altsaa i sine Arbejderes Interesse og i Forstaaelse med disse har foretaget den omhandlede Nedsættelse af Arbejdstiden med tilsvarende Reduktion af Lønnen. Det er efter de Indklagedes Mening klart, at de Arbejdere, i hvis Overenskomst der ved Siden af Ugelønnen er fastsat en højere Timeløn, har Krav paa at aflønnes efter denne, naar Arbejdstiden nedsættes. Men dette Krav er ogsaa opfyldt, saa snart man blev gjort opmærksom derpaa. En Uges Opsigelse haves der derimod kun Krav paa, for saavidt det er fastsat i Overenskomsten, hvilket ikke er Tilfældet her.

Rent principielt vil de Indklagede iøvrigt hævde, at en Overenskomst om 8 Timers Arbejdsdag ikke kan være til Hinder for, at Arbejdsgiveren, naar særlige Forhold, navnlig Arbejdsmangel, gør det ønskeligt, indskrænker Arbejdstiden, idet 8 Timers Arbejdsdagen maa opfattes som en Maksimalarbejdsdag. Dette er da ogsaa noget, som faktisk finder Sted i ikke ringe Omfang, og de Indklagede henviser til en Række faglige Voldgiftskendelser, der ikke har anset det som overenskomststridigt.

Det vil ikke for den foreliggende Sags Skyld være nødvendigt at komme ind paa dette principielle Spørgsmaal. Det fremgaar nemlig klart af den af det indklagede Firmas Forvalter for Retten afgivne Forklaring, at naar den omtalte Indskrænkning i Arbejdstiden er gennemført den 1. November, skyldes det i første Række Hensynet til, at Tømrernes Arbejdstid fra denne Dag først begynder Kl. 8, og at det ligger i Firmaets Interesse, at de her omhandlede Arbejdere har samme Arbejdstid som Tømrerne. Det er da ogsaa oplyst, at den foretagne Indskrænkning »automatisk« vil bortfalde med Udløbet af den Periode, hvori Tømrernes Arbejdstid først begynder Kl. 8. Selv om man maaske tillige har haft for Øje at undgaa Afskedigelser saa længe som muligt — hvorved iøvrigt bemærkes, at Firmaet foruden den nævnte Indskrænkning i Arbejdstiden senere har delt Arbejderne i Hold, der kun arbejder hveranden Uge — maa der gaas ud fra, at det førnævnte Hensyn har været Hovedsagen for Firmaet, og en i dette Hensyn begrundet Forandring af Arbejdstiden bør efter Rettens Mening kun ske efter Overenskomst mellem Organisationerne.

Den omhandlede Indskrænkning af Arbejdstiden maa herefter kendes ulovlig, hvorhos A/S Det Fyenske Trælastkompagni findes at burde betale 200 Kr. i Bod til Klagerne. Sagens Omkostninger vil være at paalægge de Indklagede.

Kendelse.

Den ovennævnte af A/S Det Fyenske Trælastkompagni foretagne Indskrænkning af Arbejdstiden for Chauffører, Kuske og Lagerarbejdere har ikke været lovlig.

I Bod til Klagerne betaler A/S Det Fyenske Trælastkompagni 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1729.

Skovarbejdere i Bregentved og Vallø Stifts Skovdistrikter.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 6. April 1933 i Sag Nr. 1729: De samv. Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Skovbrugets Arbejdsgiverforening paa

dens Medlemmer, Bregentved Skovdistrikt og Vallø Stifts Skoves Vegne.

Under nærværende Sag har De samv. Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget Skovbrugets Arbejdsgiverforening paa dens Medlemmer Bregentved Skovdistrikt og Vallø Stifts Skoves Vegne for Brud paa det nedenfor nærmere angivne Forlig af 5. August 1932.

Det fremgaar af Sagen, at der under 10. December 1931 — som Afslutning paa en i Marts s. A. erklæret Lockout og en derpaa følgende altsaa ret langvarig Arbejdsstandsning — blev indgaaet en Skovbrugsoverenskomst mellem henholdsvis Skovbrugets Arbejdsgiverforening paa den ene Side og Dansk Arbejdsmandsforbund og Landarbejderforbundet i Danmark paa den anden Side, efter hvilken Overenskomst »Konflikten hæves, og Arbejdet genoptages den 14. December 1931, saa vidt muligt i samme Omfang som under normal Hugst«, hvorhos »Parterne er enige om, at der med og efter Konfliktens Afslutning ikke fra nogen af Parterne maa ske nogen Art af Chikane eller Forfølgelse«.

Efter Arbejdernes Opfattelse blev de nævnte Bestemmelser imidlertid ikke efterfulgt, idet — som man paastod — Medlemmer af Skovbrugets Arbejdsgiverforening efter Konfliktens Afslutning undlod at antage de ved dennes Begyndelse lockoutede Skovarbejdere og beholdt de frivillige, som man under Konflikten havde faaet til at arbejde i Skovene.

Dette Forhold gav Anledning til, at De samv. Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Landarbejderforbundet indklagede Skovbrugets Arbejdsgiverforening paa fire af dets Medlemmers Vegne, derunder Bregentved Skovdistrikt og Vallø Stifts Skove, for Brud paa den indgaaede Overenskomst, hvilken Sag der behandledes ved nærværende Ret under Nr. 1587, afsluttedes med et saalydende Forlig:

»De sædvanlige i Skovene beskæftigede Arbejdere skal for den kommende Vinter antages til Skovarbejde i det Omfang, Hugsten gør det muligt.

Vedkommendes Adgang til Arbejde bestemmes i første Række ved hans Kvalificationer og Anciennitet.

Det bemærkes udtrykkeligt, at de Arbejdere, der ikke kom i Arbejde sidste Vinter, ikke paa nogen Maade derved er diskvalificerede til at faa Arbejde i den kommende Sæson.«

Den af Klagerne under nærværende Sag givne Fremstilling gaar ud paa, at de indklagede to Medlemmer af Skovbrugets Arbejdsgiverforening, nemlig Bregentved Skovdistrikt og Vallø Stifts Skove, ikke har efterfulgt de i Forliget indeholdte Forskrifter. Der var — hævder Klagerne — Enighed om, at de lockoutede Arbejdere skulde i Arbejde i den kommende Sæson, ligesom det ikke var udelukket, at ogsaa de arbejdsvillige under Konflikten kunde komme i Arbejde. Ved det i Forliget brugte Udtryk »de sædvanlige i Skovene beskæftigede Arbejdere« er dog i særlig Grad taget Sigte paa dem, som gennem en lang Aarrække har været beskæftiget ved Skovarbejdet, og efter Forliget skal den gældende Regel for Antagelser af Arbejdere være disses Anciennitet ganske uanset, om de har været lockoutede eller ej. Forholdet er imidlertid efter Klagernes Fremstilling det, at en stor Del Arbejdere, som tidligere gennem en Aarrække har arbejdet i Skovene, er forbigaaede til Fordel for dem, som har arbejdet under Konflikten i 1931. Det drejer sig for Bregentveds Vedkommende om 4 Skovdistrikter, nemlig Hasle-Orne Skov, Rørsted Skov, Grevindeskoven-Skodsbjerg Skov samt Ganneskov Skov, hvor der beskæftiges henholdsvis 12—14, ca. 10, 30—35 og ca. 20 Mand, medens samtidig henholdsvis 3, 1, 4 og 11, ialt 19 Mand med nærmere angiven Anciennitet ikke er bleven antaget, og for Vallø Stifts Vedkommende om 3 Skovdistrikter, nemlig Kragskoven, Storskoven og Gunderup Skov, hvor henholdsvis 2, 1 og 1, ialt 4 Mand med nærmere angiven Anciennitet ikke er bleven antagne, idet dog den ene senere er taget i Arbejde. Under Henvisning til alt foranstaaende, og under Anbringende af, at Adgang til Arbejde efter Forliget i første Række bestemmes af Kvalificationer og Anciennitet, og at de Arbejdere, der ikke kom i Arbejde i Vinteren 1931—32, ikke paa nogen Maade diskvalificeres til at faa Arbejde i den kommende Sæson, gør Klagerne gældende, at de indklagede Medlemmer af Skovbrugets Arbejdsgiverforening har gjort sig skyldig i Brud paa Forliget af 5. August 1932, og Klagerne har derfor nedlagt Paastand paa, at Arbejdsgiverforeningen og Indehaverne af de nævnte Skovdistrikter idømmes en efter Rettens Skøn nærmere fastsat Bod, der er stor nok til at dække de 23 Mand for det disse tilføjede Tab ved ikke at være taget i Arbejde, hvilket Tab udgør ialt ca. 15,000 Kr.

Endelig har Klagerne i en Kontinuationsklage anbragt, at der i Marts 1932 mellem de fornævnte Medlemmer af Skovbrugets Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdelinger i Herfølge og Køge opstod en Strid om Betalingen for besværlig Skovning i Krageskov og Taagerød Skovparter, hvilken Strid behandledes efter »Norm for Regler for Behandling af faglig Strid« ved Mægling, uden at Enighed opnaaedes, hvorefter Parterne besluttede at forelægge Striden til Afgørelse for en faglig Voldgiftsret. Der opstod imidlertid Uoverensstemmelse om Valget af Opmand, idet Arbejdernes Voldgiftsmænd ikke vilde give deres Tilslutning til den af Arbejdsgivernes Voldgiftsmænd foreslaaede Opmand, og Parterne enedes derfor om at lade Opmanden udpege af Formanden for Den faste Voldgiftsret. Forbundet udarbejdede derefter en nærmere angiven Fælleshenvendelse, som Arbejdsgiverforeningen dog nægtede at medunderskrive, idet den i Henvendelsen krævede gjort opmærksom paa, at Forbundet ikke havde noget imod den foreslaaede Opmand, men at det var Forbundets foran nævnte Afdelinger, som modsatte sig dette Valg. Forbundet udarbejdede derefter en ny nærmere angiven Fælleshenvendelse, som Arbejdsgiverforeningen imidlertid ogsaa nægtede at underskrive, og Klagerne har herefter nedlagt Paastand paa, at Arbejdsgiverforeningen kendes pligtig at med-

underskrive Dansk Arbejdsmandsforbunds første Forslag til en Fælleshenvendelse og derhos idømmes en Bod for unødig Trætte.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De har til Støtte herfor anbragt, at de paa Landet i væsentlig ringere Omfang raadende Organisationsforhold maa resultere i, at en Arbejdsstandsning ikke faar den Effektivitet, som normalt ellers er Tilfældet. Medens en Arbejdsstandsning indenfor Industri og Haandværk som Regel medfører Arbejdets fuldstændige Ophør, er dette ikke Tilfældet med Hensyn til Landbruget og Skovbruget, idet der oftest er rigelig Arbejdskraft disponibel til Arbejdets Udførelse. De Indklagede har ingen Forpligtelse til kun at beskæftige organiserede Arbejdere, ligesom de uorganiserede Arbejdere er og har været frit stillede med Hensyn til at tage Arbejde. Skovarbejdet er praktisk set et fortløbende Arbejde, og de hertil antagne Arbejdere, hvis Forhold har været tilfredsstillende, har et Slags Tilsagn om vedblivende at komme i Arbejde. Dette har ogsaa været Tilfældet med Hensyn til de under Konflikten arbejdende, og det blev da ogsaa ved Indgaaelse af Overenskomsten af 10. December 1931 fra Arbejdsgivernes Side tydelig tilkendegivet, at man ikke vilde være i Stand til ved Udvidelse af de arbejdendes Antal at antage ret mange af de af Konflikten berørte Arbejdere, hvilket blev taget til Efterretning. Med Hensyn til Forliget af 5. August 1932 og de forud for dettes Indgaaelse i Retten førte Forhandlinger har de Indklagede anført, at Klagerne bragte i Forslag en Bestemmelse om, »at de Arbejdere, der ikke fik Arbejde i Skoven sidste Vinter, skulde have fortrinsvis Adgang til dette Arbejde«, men denne Bestemmelse vægrede Arbejdsgiverne sig netop ved at acceptere. De Indklagede har i Forbindelse hermed henvist til, at den fungerende Formand paa derom stillet Forespørgsel erklærede, at Udtrykket »de sædvanlige i Skovene beskæftigede Arbejdere« omfattede alle Skovarbejdere uden Hensyn til, hvor længe eller hvor de havde arbejdet. De Indklagede hævder, at der fra deres Side i ingen Henseende er handlet imod Forligets Ord eller Aand, hvilket allerede fremgaar deraf, at der indenfor Bregentved Skovdistrikt er antaget 28 Mand, som var i Konflikt, og for Vallø Stifts Vedkommende er antaget 57 Mand, som var i Konflikt. Forholdet er iøvrigt det, at Antallet af Skovarbejdere paa Grund af de vanskelige Tider er væsentlig ringere end tidligere; Bregentved beskæftiger under normale Forhold 150—200 Mand og nu kun ca. 100 Mand, Vallø Stift henholdsvis 125—150 Mand og 105 Mand. Der kan derfor ikke for Tiden antages Arbejdere i samme Udstrækning som tidligere, ligesom det maa være de Indklagedes Skøn, som er afgørende ved Bedømmelsen af den enkelte Arbejders Kvalificationer og hans Egnethed iøvrigt til Antagelse. Med Hensyn til det i Kontinuationsklagen anførte Forhold har de Indklagede anbragt, at Fælleshenvendelsen nægtedes underskrevet, fordi man ansaa en Nægtelse af at antage den foreslaaede Opmand for upassende under de foreliggende Omstændigheder, ligesom det iøvrigt ikke heller er foreskrevet, at en Begæring om Opmand skal ske i Form af en Fælleshenvendelse.

Efter de under Sagen tilvejebragte Oplysninger skønnes der ikke at foreligge Grundlag for at statuere, at der fra de Indklagedes Side har været udvist et Forhold, der indeholder en Krænkelse af det under 5. August 1932 indgaaede Forlig og de deri indeholdte almindelige Forskrifter.

Der var derhos ikke tillagt de Arbejdere, som var i Konflikt, nogen Adgang til fortrinsvis at komme i Arbejde, og der ses ikke at foreligge tilstrækkelig sikre Holdepunkter for den Antagelse, at der har paahvilet de Indklagede en Pligt til at skaffe disse Arbejde ved Afskedigelse eller Undladelse af sædvanlig Genantagelse af de under Konflikten arbejdende.

Der paahviler vel de Indklagede en Pligt til at afholde sig fra enhver Art af Chikane eller Forfølgelse, og selv om Forholdet med Hensyn til Ganneskoven, hvor der beskæftiges ca. 20 Mand og 11 Mand ikke er genantagne, kan give Anledning til nogen Tvivl, og paa hvilket Forhold Retten derfor henleder de Indklagedes Opmærksomhed, skønnes det samlede Billede af Arbejdsforholdene, som anført, ikke at give fornødent Grundlag for den Antagelse, at der ved Valget af Arbejdere fra de Indklagedes Side er fulgt Retningslinjer, som er i Strid med det indgaaede Forlig, hvorved bemærkes, at det er uomstridt, at der af de Arbejdere, som var i Konflikt, er antaget ialt 85 Arbejdere, og at der som Følge af Indskrænkning i Skovarbejdet ikke har været Anvendelse for Arbejdskraft i samme Omfang som tidligere. Hvad endelig det i Kontinuationsklagen ommeldte Forhold angaar, er det vel ifølge Normens § 6 en Pligt for »Parterne«, saafremt der ikke opnaas Enighed om Valget af Opmanden, at fremsætte Anmodning om Udnævnelse af en saadan, men der ses ikke at foreligge nogen Forskrift om, at Henvendelsen om Udnævnelse af en Opmand skal ske i Form af en af begge Parter underskreven Henvendelse, og de Indklagede har iøvrigt erklæret sig beredte til at fremsætte deres Anmodning i en særlig Skrivelse.

Som Følge af det anførte vil de Indklagede være at frifinde, medens Sagens Omkostninger efter Omstændighederne findes at burde udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

De Indklagede Skovbrugets Arbejdsgiverforening paa dens Medlemmer Bregentved Skovdistrikt og Vallø Stifts Skoves Vegne bør for Tiltale af Klagerne De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 22 * KØBENHAVN DEN 1. JUNI 1933 * 29. AARGANG

Fagbevægelsen kontra Kommunisme og Nazisme.

Af Oscar Hedberg.

Nazismens blodige og i alle Henseender brutale sociale Terror, med det officielle Formaal at »udrydde Marxismen«, har ogsaa ramt den tyske Fagforeningsbevægelse. Nazisterne siger at ville »befri Proletariatet fra Marxismen«. Fagforeningerne skal ikke forbydes, de hverken kan eller skal undværes, siger Nazisterne; men de skal være nazistiske, være Organer i den nazistiske Stat, ligesom de i Sovjetunionen er det for Diktaturet. Gøre sine Krav gældende i Kraft af Organisationens Magt, maa Fagforeningsmedlemmerne ikke; Hitler med Konsorter skal bestemme Betingelserne for deres Arbejde, ligesom Stalin med Konsorter gør det i Rusland. I Tyskland er der Diktatur for at »redde Folket fra Marxismen«, i Rusland for at »virkeliggøre Marxismen«.

Det er bl. a. Kommunismens vulgære Forvrængning af Marxismen, der i det tyske Borgerskab har skabt den Skræk, som muliggjorde Nazismens Erobring af Magten. Og hvad skæbnesvangei Fornægtelse af Marxismens egentlige Struktur angaar, er der ingen afgørende Forskel paa Kommunismens paastaaede Kamp for den og paa Nazismens Bekæmpelse af den. Det er meget betegnende for Sovjetdiktaturet, at det kun har Brug for Marxismen i den Revidering deraf, som kaldes »Leninismen« (der uafbrudt bliver prædiket paa forskellige Sprog i Radioudsendelserne fra Moskva, saa man kan kontrollere dens Tillempelse efter de russiske Forholds Krav), og ligesaa betegnende for Nazismen er det, at den siger at ville indføre »den virkelige Socialisme«, med en tilmed hidtil ukendt brutal Nationalisme mod Internationalismen i Marxismen. Lenin skrev før den russiske Revolution (medens han endnu var Socialdemokrat) meget fornuftigt om Marxismens Ideologi. Men han var i hele sit Liv, og naturligvis især efter Revolutionen, revolutionær paa Trods af denne marxistiske Ideologi, og i sine sidste Leveaar præsterede han ikke saa faa Forfalskninger af den. Hitler har efter alt at dømme aldrig studeret Marxismen i andet end borgerlige videnskabelige Forfalskninger. Det er disse Forfalskninger han nu vil udrydde. Vi oplever saaledes, hvordan to store Lande forsøger at komme uden om Marxismens historiske og sociale Sandhed, ved paa den ene Side at tillempe og paa den anden Side bekæmpe Forvrængningen deraf. Det er akkurat som med den sociale og historiske Ideologi, der laa til Grund for Kristendommen. Naar man nu i Rusland og Tyskland gør Fagforeningerne til Diktaturstatens Organer, hvis Opgave helt og holdent bestemmes af Regeringsmagten, saa kan der jo ikke være mere end e e t vitalt Formaal: Undertrykkelse af Arbejderens personlige Frihed og økonomiske Selvhævdelse. Og dermed har man yderligere dokumenteret Marxismens Sandhed vedrørende den sociale Udvikling; den siger nemlig, at før alle mulige Midler mod Arbejderklassens Frigørelse er blevet anvendt, kommer denne Frigørelse ikke, og naar den omsider kommer, er det, fordi det gamle System bryder sammen, og intet andet end Arbejderklassens Frigørelse kan føre Udviklingen videre.

Og Arbejderklassens Frigørelse betyder meget mere end økonomisk Selvhævdelse, hvad Betingelserne for udført Arbejde angaar. Den er et Spørgsmaal om en Løsning af hele Arbejdets Problem. Det er faktisk selve Arbejdets Betydning for hele Menneskeheden, det nu gælder. At Maskinen kan erstatte Arbejderen, hvad Fremstillelsen af en Vare angaar, er et Faktum. Arbejdsgiveren kan paa dette Omraade undvære Arbejderen; men kan han undvære Arbejderen som Køber? Kan i det hele taget Menneskeheden bestaa uden Arbejde? Saalænge Arbejdsløsheden kun er periodiske Virkninger af økonomiske Forviklinger og Kriser, er den en Fordel for Kapitalismen i Egenskab af Magt, og ikke helt ødelæggende for de øvrige Samfundsklasser; men naar Arbejdsløsheden bliver en grundlæggende Tilstand, begynder at præge hele Samfundsstrukturen, saa er der ikke længere kun Tale om Vanskeligheder, men om hele

Menneskehedens Fremtidsskæbne. Kapitalismen afskaffede engang Slaveriet, fordi det ikke længere betalte sig at opretholde det, og den afskaffede det ikke, før den havde forsøgt alle mulige Maader at fortsætte med det, f. Eks. ved hensynsløst at udsuge Slavens Arbejdskraft, samtidig med at udsulte ham; i Tyskland gør man nu et tilsvarende Forsøg: Arbejderen knægtes og udsuges i Henhold til Tidsforholdene.

I Sovjetrusland har man ikke noget imod denne tyske Tilstand. Den menes nemlig før eller senere at eksplodere i en Revolution, der formentlig medfører et Diktatur i Stil med det sovjetrussiske. Og ogsaa det er Marxisme, hævder Bolschevikerne. Men det er det ikke. Vedrørende Følgerne af den nazistiske Terror er den kommunistiske Opfattelse lige saa ulogisk som Nazisternes, og Grunden dertil er deres næsten fælles Opfattelse af Arbejdets Værdi og Betydning for Menneskeheden. I Sovjetrusland er man med hensynsløs Tvang ved at gennemføre en Industrialisme og skabe en Kapitalmagt, lignende dem, som i Vesterlandene og Amerika har dokumenteret deres Umulighed, hvad social Frihed, Retfærdighed og Fornuft angaar. Hvis det lykkes Bolschevikerne efter deres Planer at industrialisere og kapitalisere Rusland, vil der før eller senere ogsaa i dette Land opstaa Kriser som de i Vesteuropa, Amerika og Japan, hvor Industrialismen er Arbejdets Produktionsform og Kapitalmagten Forvaltningen af dets Værdier, og saa bliver først Marxismen et Skæbnespørgsmaal for Sovjetrusland, Spørgsmaalet om Værdiforholdet mellem Arbejderen og Arbejdet og Spørgsmaalet om Forholdet mellem de russiske Samfundsklasser, der til den Tid hver for sig er blevet saa faste i Udtrykket for deres Interesser, at de hævder sig over for hinanden. Denne Udvikling i Henhold til Marxismen kommer Rusland lige saa lidt som noget andet Land uden om. Det er ikke vanskeligt at fordele Arbejdets Frugter efter bestemte Principper (der jo ikke, som mange tror, indebærer lige Ret for alle) til alle arbejdende, saa længe der er Arbejde nok. Det kan lyde poetisk at lovprise Maskinernes Velsignelse, »Traktorens Fødsel«, »Hammerslagenes Musik« m. m., saa længe store Masser af det russiske Folk ikke engang har »opdaget Maskinen«, ikke aner noget om dens Betydning, ikke har Intelligens nok til at bruge den; men den Dag, Forstaaelsen og Brugen af Maskinerne er blevet til virkelig Industrialisme, melder sig Spørgsmaalet om Fordelingen af Industriprodukterne, Kravet om Løsningen af Arbejdets Problem.

I den Situation befinder Tyskland sig (og forøvrigt alle andre industrialiserede Lande, omend ikke i saa akut Grad) i Dag. Det er naaet til Ende i en Udvikling, som nylig er begyndt i Rusland. Det er slet ikke de samme Spørgsmaal, der skal løses i begge Lande. I Rusland skal Industrialismen skabes, Mennesket lære at arbejde; i Tyskland bevises, at dette slet ikke er nok, at der efter Opnaaelsen af dette melder sig Opgaver, der er meget vanskeligere at løse end at skabe. At Tilstanden nu er revolutionær i Tyskland og formodentlig udarter til et uhyggeligt saavel økonomisk som moralsk Sammenbrud kan der ikke være Tvivl om. De aktive Kræfter, der i Frygt for det, som i Marxismen betegnes »voldsom Omstyrtelse«, og i Mangel paa rent menneskelig Evne til at opfylde Marxismens historiske Krav, har bragt tysk Samfundsudvikling ind paa den blodige og fornuftstridige Skændigheds Territorium, er med disse deres Gerninger meget mere marxistiske end den tyske Arbejderklasse nogen Sinde har været; thi de berigtiger med pinlig Nøjagtighed Karl Marx' Forudsigelse af, hvad de vilde kunne præstere af social Terror, medens det derimod maa siges, at Arbejderklassen var i den Grad u m a r x i s t i s k, at den var ude af Stand til at værge sig. Marxismen som social Katastrofeteori gaar ikke ud paa, at netop en Behandling af Arbejderklassen som i Tyskland i Dag fremmer den sociale Frigørelse, fordi det — som et i alle Henseender undertrykt, mishandlet og udsuget Proletariat — en skønne Dag vil rejse sig og slaa det hele over Ende. Som den skarpt og logisk tænkende Socialfilosof, Karl Marx var, kunde han indse, at saadant kunde kun svække, forsimple, forraa Arbejderklassen, saa den, hvis den overhovedet vilde være i Stand til at rejse sig, daarligt evnede at opfylde sin historiske Opgave. Derfor tilskrev han faktisk Fagforeningsbevægelsen en endnu større Betydning end nogen politisk revolutionær Organisation. Karl Marx var ikke Fatalist; han troede ikke paa Muligheden for et Proletariat af sociale og aandelige Invalider at skabe et nyt, stærkt og retfærdigt Samfundssystem. Han var i det hele taget slet ikke Socialist eller Kommunist i den Betydning, at han mente det nødvendigt eller muligt at skitsere Strukturen i det Samfundssystem, der kommer til at afløse det privatkapitalistiske. Men han var urokkelig overbevist om, at Udviklingens Fremskridt har bestaaet i forskellige Klassehævdelser og derfor Klassekampe; at enhver Klasse har sin historiske Opgave; at Udviklingens kulturelle Blomstring vilde bestaa i, at den nederste Klasse, Proletariatet, rejste sig. Han var endnu mere overbevist om, at denne Rejsning ikke kan finde Sted, før Klassemodsætningerne overhovedet ikke mere er mulige i Udviklingen. Det er denne Tanke, Nazismen har stjaalet og gjort til sin; det har den for Resten gjort med mange marxistiske og socialistiske Tanker. Men hvad Nazisterne i deres grænseløse Enfoldighed og brutale Magtbegær ikke kan fatte, er den vigtigste Argumentering for Klassekampens Ophør, nemlig at den sidste Klassekamp mellem de i Kapitalismen indesluttede eller med den allierede Klasser paa den ene Side og et stort Proletariat paa den anden, vil blive af en for enhver større eller mindre Klasse uudholdelig Beskaffenhed, saa at Kulturfolkene kun kan reddes ud af den ved, at den sidste Klasse i Kulturudviklingen, Proletariatet, bliver i Stand til at frigøre sig, og at den Klassemagt, hvori Klassekampenes historiske Erfaring er opsamlet, nemlig Kapitalismen, bliver afskaffet. Proletariatet skal ikke afskaffe Kapitalismen, den ene Samfundsklasse kan ikke afskaffe den anden; Klassekampene i Historien har ikke bestaaet i, at Klasserne har slaaet hinanden ned, men deri, at den

ene Klasse efter den anden er opstaaet, har hævdet sig, dygtiggjort sig og afløst den foregaaende og dermed tilført Udviklingen sin nyskabende Kraft. Dette bliver ikke, som paastaaet fra kommunistisk Side, tilbagevist, men derimod bekræftet af følgende historiske Definition i »Det kommunistiske Manifest«, hvis Grundtræk Karl Marx som bekendt aldrig forlod: »Historien om ethvert Samfund indtil denne Dag er Historien om Klassekamp. Fri og Slave, Patricier og Plebejer, Baron og Livegen, Lavsmester og Svend, kort sagt Undertrykkere og Undertrykte, har stadig staaet i Modsætning til hinanden og har ført en uafbrudt Kamp, snart skjult, snart aaben, en Kamp, der hver Gang endte med en revolutionær Omdannelse af hele Samfundet eller med de kæmpende Klassers fælles Undergang«. Der er Anledning til i denne Forbindelse atter at paapege, at Marxismen ikke er Læren om det Samfundssystem, der skal afløse det nu ganske utvivlsomt dødsdømte System, men Læren om netop dette døende System og dets historiske Oprindelse, at der saaledes slet ikke — som Bolschevikerne hævder — kan blive Tale om at fremstille nogen særlig socialistisk Retning som mere marxistisk end en anden.

Fagforeningerne er Arbejdernes eneste konstante Sammenslutning, sagde Karl Marx. Politiske Partier tilfredsstiller kun en kort Tid Masserne, »Fagforeningerne derimod binder Arbejderne for bestandig, og kun de er i Stand til at repræsentere et virkeligt Arbejderparti, der kan være et Værn mod Kapitalmagten. Arbejdernes store Masse føler, at dens materielle Kaar maa forbedres, og den Opfattelse har Arbejderne, hvilket Parti de end tilhører.« »Det moderne borgerlige Samfund, der opstod af det feudale Samfunds Undergang, har ikke ophævet Klassemodsætningerne«, siger Marx i Forbindelse med Arbejderklassens historiske Karakter. »Det har kun sat nye Klasser, nye Betingelser for Undertrykkelse og nye Kampformer i de gamles Sted. — Vor Tidsalder, Bourgeoisiets Tidsalder, udmærker sig imidlertid ved at have forenklet Klassemodsætningerne. Hele Samfundet spalter sig mere og mere i to store, fjendtlige Lejre — i to store Klasser, der staar direkte over for hinanden«.

Grunden itl, at Historien nu maa begynde at forme sig efter en ny saakaldt Kultursyntese, er netop den, at Spørgsmaalet om Arbejdets fremtidige Værdi og Betydning for Kulturen som kollektivt Udtryk for den menneskelige Beskaffenhed i Folkementaliteten ikke længere kan forblive uløst. Ogsaa dette har Karl Marx forudsagt. Nazismen er et desperat Forsøg paa at forhindre denne Afgørelse. Efter alle Tegn at dømme vil det lykkes Nazismen at gøre Afgørelsen smertelig, særlig for Arbejderklassen; men der er ingen Anledning til at befrygte, at den vil kunne forhindre det dødsdømte Økonomisystems Sammenbrud. Det er et Folk i Hungersnød, der har gjort Hitler til sin Messias, d. v. s. den Del af dette hungrende Folk, som ikke tror at have noget at vinde paa den til Slut uundgaaelige Klasseophævelse, hvad Retten til Arbejdets Værdi angaar. »Brød og Skuespil« hed det i en forgangen Kulturs Tidsalder, der i mangt og meget lignede vor; Hitler har nok Skuespil at give, baade latterlige Komedier og blodige Dramaer, men af Brød har han endnu ikke engang kunnet skaffe nok til sin egen uhyggelige Person, og den Dag, hans Masser ikke kan leve længer af hans dramatiske Løfter om Brød, men forlanger at faa det at spise, styrter dette sidste gigantiske Forsøg paa at hindre den for fortsat Udvikling nødvendige Løsning af Arbejdets Problem ynkelig sammen. — Det er absolut kun et Tidsspørgsmaal, naar Historien kan notere sig yderligere en Farcefigur i stort Format og det tyske Folk en ny nationalistisk Blamage. Og Fagforeningerne vil atter frit kunne varetage Arbejdernes Interesser, for saa vidt ikke det nazistiske Diktatur bliver afløst af et kommunistisk. Denne Fare er, omend ikke aldeles udelukket saa dog ikke særlig stor. Den tyske Nazismes Sejr blev den vesterlandske Kammunismes Død, og den blev et mene tekel for Socialdemokratiet, maaske Stødet til, at det i nogen Grad maa skifte Karakter. Men den Arbejderklassens kollektive Selvhævdelse, der er saa genialt analyseret og dokumenteret i Marxismen som Læren om vor Tidsalder, kan ikke for al Fremtid holdes nede. Bevægelser som Fascisme og Nazisme er separate Forsøg paa at hindre den endelige Løsning af Arbejdets Problem, og ved at blive til Magt i visse Lande virker de som advarende og skræmmende Eksempler. Der er i Øjeblikket Diktatur i flere Lande; men kun dér, hvor der altid — omend under andre Former — har været det. Ikke et eneste demokratisk Land er endnu blevet diktatorisk og vil heller ikke blive det — efter Nazismens »Sejr« i Tyskland absolut ikke. Vi, som er saa lykkelige at tilhøre Nationer med en tilstrækkeligt dybtgribende demokratisk Kultur, er forpligtede til, paa Grundlag af de bitre Erfaringer i Diktaturlandene at grundfæste det sociale Fremskridt. Og det kan vi kun gøre ved ubønhørligt at holde vore Rækker fri fra Kommunisme og Nazisme, ved stadig at tilbagevise alle Tendenser til Desperation med Fornuft. Fagforeningsbevægelsen maa endnu mere end før neutraliseres i Forholdet til de politiske Partier. Socialisering hedder den eneste effektive Løsning af Arbejdets Problem, en Socialisering, der hellere langsomt og sikkert end forhastet og hasarderet udligner den økonomiske Klasseforskel saaledes, at ogsaa andre Samfundsklasser end Arbejderne ser en Fordel deri. Det bliver en i sine Virkninger nok saa »voldsom Omstyrtelse«, netop den Karl Marx efterstræbte. Vi kommer ikke uden om denne Socialisering. Den er ensbetydende med Løsningen af Arbejdets Problem, og dette er nu blevet ensbetydende med selve det menneskelige Liv.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos Murermester Molberg, Glostrup.

Ved et Fællesmøde den 27. April behandledes en Uoverensstemmelse mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Murermester Molberg, Glostrup, med følgende Resultat.

Arbejdet genoptages straks paa følgende Grundlag: Aftagning af Sten holdes udenfor Akkorden, idet Aftagningen foretages ved Mesterens Foranstaltning og saaledes, at Arbejdsmændene giver Afkald paa Tillægsbetaling jvf. Overenskomsten.

Arbejdsmænd hos Firmaet R. Rasmussen & Sønner, Aarhus.

I Anledning af, at Arbejdsmændene hos Firmaet R. Rasmussen & Sønner, Aarhus, havde nægtet at paabegynde Arbejdet ved Støbning af Jernbetonadskillelser ved Aarhus Kommunehospital, afholdtes den 25. April et Fællesmøde, hvor der ikke opnaaedes Enighed.

Arbejdsgiverne har nu indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i Køge ved Losningen af Damperen »Putten«.

Paa et Fællesmøde den 26. April d. A. behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over, at Havnearbejdere i Køge havde nægtet Udførelse af Overarbejde ved Losningen af Damperen »Putten«.

Der opnaaedes ikke paa Mødet nogen Enighed om Ordning af Sagen, og Arbejdsgiverne har saaledes forbeholdt sig en eventuel retslig Forfølgning.

Havnearbejdere hos D. F. D. S. i København.

Ved et Fællesmøde den 27. April behandledes en Uoverensstemmelse om Kontrollering af Kvantum ved Kulindgivning til D. F. D. S.s Skibe i København.

Paa Mødet enedes man om en Ordning gaaende ud paa, at der foretages en Undersøgelse af Aflønningsforholdene, og saaledes, at Arbejdernes i Forbindelse dermed staaende Ønsker imødekommes.

Arbejdsmænd hos Firmaet P. C. Jensen, Randers.

Paa et Fællesmøde den 4. Maj behandledes en Uoverensstemmelse mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling A., Randers, og Firmaet P. C. Jensen angaaende Betalingsmaaden for Aflæsning af Brosten paa Randers Gasværk.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed og begge Parter forbeholdt sig deres Stilling til Sagens videre Behandling.

Chauffører hos Vognmand O. Thurah.

I Anledning af en Klage fra Centralorganisationen af Vognmænd i København og Omegn over, at Chaufførernes Fagforening uden Varsel havde standset Arbejdet hos Vognmand O. Thurah, afholdtes den 10. Maj et Fællesmøde, og da Enighed ikke opnaaedes, har Arbejdsgiverforeningen indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i København ved Losning af M/S »Eva«.

Ved et Fællesmøde den 11. Maj behandledes en Uoverensstemmelse angaaende Mandskabsantallet ved Losning af løst Salt fra M/S »Eva«. Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig deres Stilling til Sagens videre Behandling.

Fabrikarbejdere hos Firmaet Petersen & Albeck.

I Anledning af en Klage fra Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen over, at Fabrikarbejderne hos ovennævnte Firma havde nægtet at udføre Overarbejde ved Lastningen af S/S »Nedjan« afholdtes den 11. Maj et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen. Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig sin Stilling med Hensyn til Sagens videre Behandling.

Havnearbejdere og Fabrikarbejdere ved Lastning af M/S »Java« og »Malaya« for Firmaet Petersen & Albeck.

Ved et Fællesmøde den 11. Maj behandledes en Klage fra Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn vedrørende Indladning af gl. Jern i M/S »Java« og »Malaya«, hvortil var søgt anvendt Medlemmer af Fabrikarbejderforbundet i Stedet for Havnearbejdere. Paa Mødet enedes man om at henvise Sagens videre Behandling til et Udvalg, hvortil Arbejdsgiverne vælger 2 Repræsentanter og Arbejderne 2 Repræsentanter.

Arbejdsmænd og Københavns Brolæggerlaug.

Paa Foranledning af Dansk Arbejdsmandsforbund afholdtes den 10. Maj et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor man behandlede en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund gaaende ud paa, at Brolæggerlauget havde nægtet voldgiftsretslig Afgørelse af en Strid om Betaling for et Brolægningsarbejde, idet Nægtelsen begrundes med, at Striden allerede var afgjort ved en tidligere Voldgiftsret.

Da der ikke kunde opnaas Enighed, forbeholdt De samvirkende Fagforbund sig for Den faste Voldgiftsret at klage over Laugets Brud paa Regler for Behandling af faglig Strid.

Chauffører hos Københavns Brødfabriker.

Paa et Fællesmøde den 17. Maj behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Københavns Brødfabriker i et enkelt Tilfælde har aflønnet efter Standardoverenskomsten uden det Tillæg, der er gældende for Fabrikens Chauffører.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed og Forbundet forbeholdt sig at føre Sagen videre.

Skibstømrere paa Odense Staalskibsværft.

I Anledning af en Uoverensstemmelse mellem Skibstømrerforbundet og Odense Staalskibsværft angaaende Antagelseslønnen afholdtes d. 27. April et Fællesmøde, hvor Enighed ikke opnaaedes.

Forbundet forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Smede og Maskinarbejdere hos Akts. Fisker & Nielsen.

Ved et Fællesmøde den 16. Maj behandledes en Klage fra Akts. Fisker & Nielsen, København, over

at Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund havde nægtet at anerkende en hos Aktieselskabet oprettet Prøvemesterstilling som en Funktionærstilling i Septemberforligets Forstand. Der opnaaedes ikke Enighed paa Mødet og Arbejdsgiverne forbeholdt sig deres Stilling til Sagens videre Behandling.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1732.

Havnearbejdere i Svendborg ved Losning af M/S »Käthe«.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 12. April 1933 i Sag Nr. 1732: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark paa Svendbrog Importørforenings Vegne og denne Forening paa dens Medlem, Svendborg Kulkompagnis Vegne mod De samv. Fagforbund i Danmark paa Dansk Arbejdsmandsforbunds og Forbundets Svendborg Afdelings Vegne.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark paa Svendborg Importørforenings Vegne og denne Forening paa dens Medlem, Svendborg Kulkompagnis Vegne indklaget De samv. Fagforbund i Danmark paa Dansk Arbejdsmandsforbunds og Forbundets Svendborg Afdelings Vegne for Brud paa Septemberforliget og den gældende Overenskomst.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Den 16. Januar d. A. indkom det tyske M/S »Käthe« til Svendborg med 60 Tons Cinders og 70 Tons Kul til Medlem af Svendborg Importørforening, Svendborg Kulkompagni. Ved Antagelse af Lossemandskab stillede Havnearbejderne med Støtte af Dansk Arbejdsmandsforbunds Svendborg Afdeling Krav om, at Modtageren foruden det antagne Mandskab skulde stille en Havnearbejder til Betjening af Skibets Spil, idet Arbejderne i modsat Fald nægtede at udføre det paagældende Lossearbejde. Svendborg Kulkompagni nægtede at imødekomme det fremsatte Krav, men dette blev opretholdt, og der var herefter for at faa Losningen i Gang ingen anden Udvej end at gaa ind paa Kravet om Antagelse af winchman fra Land, hvilket skete under Protest og medførte en Merudgift for Ladningsmodtageren paa 24 Kr. 45 Øre.

Det nævnte Krav fra Arbejdernes Side har — efter Klagernes Fremstilling — været ganske uberettiget. I den mellem Svendborg Importørforening og Dansk Arbejdsmandsforbunds Svendborg-Afdeling gældende Overenskomst findes en saalydende Bestemmelse:

»Naar Havnearbejderne udfører Arbejdet ombord i et Skib med mekanisk Spil, antages — naar Spillet benyttes — winchman fra Land og betales som en Mand af Holdet. Hvor et Skib vægrer sig ved at antage winchman fra Land, men kræver Spillet betjent af Besætningen, forhøjes Taksten for saavel Bord- som Landarbejde med 10 pCt. Ved alle Skibe af anden Nationalitet end dansk, norsk og svensk skal, naar Havnearbejderne udfører Arbejde ombord, winchman tages fra Land.«

Denne Bestemmelse blev — som af Klagerne videre udviklet — indført i Overenskomsten ved Forliget af 4. Juli 1930. Der opstod imidlertid umiddelbart efter Forligets Iværksættelse i forskellige Havne Uoverensstemmelse om Forligets Forstaaelse, forsaavidt angaar den citerede Bestemmelse, hvilken Uoverensstemmelse — tilligemed en Række andre Spørgsmaal vedrørende Forliget — blev indbragt til Afgørelse af et med Henblik herpaa nedsat Nævn, der i sin den 6. August 1930 afsagte Kendelse blandt andet statuerede, at winchman-Bestemmelserne i Mæglingsforslaget af 4. Juli s. A. vil »være at forstaa med de Begrænsninger, som maatte følge af lokale Overenskomster og Coutumer.« I Svendborg er der netop en saadan Coutume, idet der er mangeaarig Praksis for, at der ved Losning af Skibe med mekanisk Spil, være sig danske eller udenlandske, kun tages winchman fra Land eller ydes Tillægsbetaling til Lossemandskabet for Anvendelse af Skibets winchman, naar det drejer sig om Skibe paa 200 eller 190 Tons d. w. eller derover, til Oplysning om hvilket Forhold Klagerne har fremlagt (fem) Erklæringer fra de i det herhenhørende Forhold interesserede Medlemmer af Svendborg Importørforening. Det var derfor uberettiget fra Arbejdernes Side at kræve Antagelse af winchman fra Land ved Losning af M/S »Käthe«, der kun er ca. 130 Tons, og som selv ønskede at stille winchman, hvorhos det, efter at nærværende Sag er rejst, er oplyst, at Formanden for Dansk Arbejdsmandsforbunds Svendborg-Afdeling havde udstedt det Paabud til Havnearbejderne, at der fremtidig i alle Tilfælde ved Losning med mekanisk Spil skulde antages winchman fra Land. Under Henvisning til alt foranstaaende og under Anbringende af, at Fagforeningen ved sin Fremgangsmaade har handlet i Strid med Septemberforliget, har Klagerne nedlagt Paastand om, a t Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsmændenes Fagforening i Svendborg kendes uberettiget til at kræve antaget winchman fra Land ved Losning af Skibe med mekanisk Spil under 190—200 Tons d. w., a t Truslen om Arbejdsstandsning ved Losning af M/S »Käthe« kendes ulovlig, og a t de nævnte Organisationer in solidum tilpligtes at erstatte Svendborgs Importørforening paa Svendborg Kulkompagnis Vegne den Firmaet paaførte Merudgift 24 Kr. 75 Øre samt paalægges Bodansvar efter Rettens Skøn for det begaaede Brud paa den gældende Overenskomst og Septemberforliget.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De hævder, at Havnearbejdernes Krav om winchman fra Land har været berettiget i Henhold til den citerede Overenskomstbestemmelse, idet Havnearbejderne udførte Arbejdet om Bord, ligesom Skibet var tysk, saaledes at begge de i Bestemmelsen anførte Betingelser for at faa winchman fra Land var til Stede. De Indklagede har i denne Forbindelse fremhævet, at der bag ved winchman-Bestemmelsen vedrørende ikke-skandinaviske Skibe ligger væsentlige reale Hensyn, derunder navnlig, at der for Havnearbejderne er et meget stort

Faremoment tilstede, naar der ved Spillet staar en Mand, som den Havnearbejder, der er Lugemand, ikke kan tale med. De Indklagede vil ikke benægte den Mulighed, at der i en Havn kan have udviklet sig en Coutume, der maa tillægges Betydning overfor den paagældende Overenskomstbestemmelse. Men de Indklagede henviser paa den anden Side til Bestemmelsens klare Ordlyd, hvorefter »ved alle Skibe af anden Nationalitet end dansk, norsk og svensk Skib skal, naar Havnearbejderne udfører Arbejdet om Bord, winchman tages fra Land«, og de hævder, at der, hvor en Coutume skal paaberaabes som Hjemmel for Tilsidesættelse af en Overenskomstbestemmelse i den nævnte ubetingede Form, maa kræves en Dokumentation af særlig effektiv Styrke for Tilstedeværelen af en saadan Coutume. En Dokumentation som den nævnte er ikke tilvejebragt her under Sagen og er navnlig ikke heller tilvejebragt ved de af Klagerne fremlagte Erklæringer, hvis Rigtighed de Indklagede ganske bestrider. Spørgsmaalet om, hvorvidt der i Svendborg maatte foreligge en Coutume af en saadan Beskaffenhed, at Arbejdsgiverne har haft Ret i deres Krav, kan efter de Indklagedes Opfattelse kun afgøres af en faglig Voldgift og bør derfor ikke finde sin Løsning for Den faste Voldgiftsret, hvoraf Følgen maa være, at der, saalænge det nævnte Spørgsmaal henstaar uafgjort, ikke kan idømmes de Indklagede nogen Bod eller under anden Form paalægges dem noget Ansvar.

Der er Enighed mellem Parterne om, at ogsaa den i den citerede Overenskomstbestemmelse sidste Punktum indeholdte Forskrift skal forstaas med den Begrænsning, som maatte flyde af en eventuelt nu eksisterende lokal Sædvane. Retten finder imidlertid ikke paa Grundlag af de under Sagen foreliggende Oplysninger at kunne tage Stilling til Spørgsmaalet om Tilstedeværelsen af den af Klagerne paastaaede Coutume, og da dette Spørgsmaal maa antages at kunne yderligere særlig belyses ved de for en faglig Voldgiftsret førte Forhandlinger og iøvrigt ogsaa efter sin Art egner sig bedst til Afgørelse ad denne Vej, maa Retten mene, at en Prøvelse af det paagældende Spørgsmaal rettelig bør foregaa ved dets Indbringelse for en faglig Voldgift. Medens Retten saaledes ikke mener at kunne lægge Tilstedeværelsen af en Coutume som den paastaaede til Grund for sin Afgørelse, finder Retten paa den anden Side, at den af Klagerne paaberaabte Fremgangsmaade er bleven efterfulgt i ethvert Fald i et saa stort Omfang, at de Indklagede ikke har været berettigede til heroverfor som sket egenmægtig at sætte deres Opfattelse igennem. Under de foreliggende Omstændigheder maatte det, naar de Indklagede overfor den faktisk foreliggende Tilstand mente sig overenskomstmæssig berettigede til at kræve en anden Fremgangsmaade fulgt, paahvile disse at søge deres Synspunkt anerkendt ved at gaa frem ad sædvanlig organisationsmæssig Vej. Idet Arbejderne derfor —, ganske uanset, hvilket Udfald en Afgørelse ved den faglige Voldgift maatte faa, — har været uberettigede til som sket under Trusel om Arbejdsstandsning at gennemtvinge deres Krav, og idet Fagforeningen ogsaa har været uberettiget til som sket at udstede et Paabud af det ovenfor angivne almindelige Indhold, vil der være at paalægge den indklagede Fagforening en Ordensbod, der efter Omstændighederne passende vil kunne ansættes til en Klagerne tilfaldende Ordensbod af 100 Kr., hvorhos de Indklagede vil have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Dansk Arbejdsmandsforbunds Svendborg Afdeling bør til Klagerne betale en Ordensbod, stor 100 Kroner.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1734.

Kvindelige Arbejdere hos Produkthandler Chr. Løgstrup, Randers.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 23. Februar 1933 i Sag Nr. 1734: Produkthandler Chr. Løgstrup, Randers, mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Produkthandler Chr. Løgstrup, Randers, der ikke er Medlem af Arbejdsgiverforeningen, har i September 1932 indgaaet Overenskomst med Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark angaaende Løn- og Arbejdsforhold for de i hans Virksomhed (Sorteringsanstalt for Klude) beskæftigede kvindelige Arbejdere.

Overenskomsten indeholder bl. a. følgende Bestemmelser:

§ 4.

Kvinder, der har været beskæftiget i Virksomheden 1 Aar, erholder 6 Dages Ferie med Løn. Ferien skal falde mellem 1. Juni og 15. September.

§ 5.

Som Regler for Behandling af faglig Strid gælder den mellem Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm.

§ 6.

Den mellem Hovedorganisationerne gældende Tillidsmandsbestemmelse gælder ogsaa for denne Overenskomst.

I Løbet af November og December 1932 blev de paa Virksomheden beskæftigede Kvinder afskediget paa Grund af manglende Arbejde, de sidste 3, hvoriblandt Tillidsmanden, den 14. December. I Begyndelsen af Januar, da der igen var Brug for nogle kvindelige Arbejdere, blev der fra Virksomhedens Side averteret herom, og man antog de første, der meldte sig. Herved opstod en Strid med Kvindeligt Arbejderforbund, der forlangte, at først Tillidsmanden og derefter de andre i Virksomheden tidligere beskæftigede Arbejdere skulde genantages. Løgstrup vilde ikke bøje sig for dette Krav, og der blev da — med Forbundets Tilslutning — fra 20. Januar erklæret Blokade overfor Virksomheden.

Under denne Sag har Produkthandler Løgstrup nu indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark

med Paastand om, at Forbundet dømmes til at aflyse Blokaden og til at betale ham en Erstatning for tabt Fortjeneste, opgjort til 100 Kr. pr. spildt Arbejdsdag siden den 20. Januar 1933, samt i Erstatning for mistet Kundekreds ved ikke at være leveringsdygtig 2000 Kr.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse, idet de gør gældende, at det er Klageren selv, der ved overenskomststridig Adfærd har fremtvunget Blokaden. De Indklagede har nærmere anført, at det maa være en Forudsætning ved Overenskomstens Feriebestemmelse, at Klageren ikke gør denne illusorisk ved efter en Driftsstandsning at antage ny Arbejdskraft i Stedet for de hidtil beskæftigede Kvinder, samt at han ligeledes har været uberettiget til at benytte en saadan Anledning til at skaffe sig af med den af Arbejderne valgte Tillidsmand, hvad der maa betragtes som et Brud paa de almindeligt gældende Tillidsmandsregler. De Indklagede har i den Anledning rejst Kontraklage og paastaaet Klageren idømt Bod for Overenskomstbrud.

Klageren har heroverfor nedlagt Paastand om Frifindelse, idet han ikke kan erkende, at Overenskomsten paalægger ham nogensomhelst Pligt til efter en ved Driftsstandning foranlediget Afskedigelse at genantage de afskedigede Arbejdersker, heller ikke Tillidsmanden. At denne ikke er blevet genantaget, har han iøvrigt under Proceduren begrundet med, at man ved en efter Julen foretagen Undersøgelse havde fundet væsentlige Fejl ved hendes Arbejde. Iøvrigt har han anført, at det ogsaa før Overenskomstens Indgaaelse har været sædvanligt, at de paa Virksomheden beskæftigede Kvinder skiftede ret hyppigt, hvorfor han ikke har anset Bestemmelsen om Ferie for at have synderlig Betydning.

Saafremt det kunde antages, at Løgstrup havde disponeret som sket i den Hensigt at frigøre sig for Feriebestemmelsens Virkninger, maatte dette utvivlsomt anses stridende mod det overenskomstmæssige Forhold. Men dette findes efter Omstændighederne ikke godtgjort. Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet, om Løgstrup har været forpligtet til at genantage Tillidsmanden, finder Retten ikke paa det foreliggende Grundlag at kunne tage Stilling hertil, hvorfor dette Spørgsmaal vil være at henvise til Behandling ad sædvanlig faglig Vej, jfr. Overenskomstens § 5. Hvad endelig Blokaden angaar, har denne utvivlsomt været ulovlig, hvad Retten umiddelbart efter Sagens Forhandling ved foreløbig Kendelse har statueret med Tilføjende, at Arbejdet snarest vilde være at genoptage. Idet bemærkes, at den af Klageren fordrede Erstatning ikke kan anses tilstrækkelig dokumenteret, findes Forbundet i Anledning af den ulovlige Blokade at burde betale Klageren en Bod, der bestemmes til 300 Kr. Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse:

Det ovenanførte Spørgsmaal med Hensyn til Tillidsmanden henvises til Afgørelse i Henhold til Normen for Behandling af faglig Strid.

Den foran omhandlede Blokade har været ulovlig, og Kvindeligt Arbejderforbund bør i den Anledning i Bod til Klageren betale 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1733.

Arbejdsmænd i Aalborg.
(Aflæsning af Jern paa Byggepladser).

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. Marts 1933 i Sag Nr. 1733: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem, Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne paa Firmaet S. C. Sørensens Vegne mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne paa Firmaet S. C. Sørensens Vegne indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg i Anledning af følgende Forhold:

Den 27. Juli 1932 indkom S/S Svava til Firmaet S. C. Sørensen, Aalborg, med 41,660 kg Monierjern, der var solgt til Levering paa Byggeplads i Aalborg. Efter paabegyndt Losning meddelte Fagforeningens Formand, at Arbejderne ikke vilde udføre Aflæsningen af dette Parti Jern for den i den faglige Overenskomst mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne og Dansk Arbejdsmandsforbund, Afdeling A, Aalborg, fastsatte Timeløn, men kun for en Arbejdsløn af 3 Kr. pr. Ton, der ved Landsoverenskomsten mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund er fastsat som Akkordpris for Aflæsning m. v. af Jern. For at undgaa en Standsning af Aflæsningsarbejdet, imødekom Arbejdsgiveren under Protest Fagforeningens Krav.

Den 8. August 1932 indkom samme Damper med 81, 020 kg. Monierjærn til Firmaet S. C. Sørensen, hvoraf 51 Tons skulde aflæsses paa Byggeplads. Ogsaa denne Gang krævede Fagforeningsformanden under Trusel om Arbejdsstandsning Afregning efter Entreprenøroverenskomsten. For at faa Arbejdet udført maatte Arbejdsgiveren betale 146 Øre pr. Ton, en Pris, hvorom der tidligere havde været forhandlet, og yderligere deponere Differencen mellem denne Pris og Entreprenøroverenskomstens Pris af 3 Kr. pr. Ton.

Endelig har Fagforeningen den 21. December 1932 paa tilsvarende Maade tvunget Firmaet til at afregne efter Entreprenøroverenskomsten ved Aflæsning af Jern paa Byggeplads, denne Gang ved Levering fra Firmaet Lager.

Klagerne hævder, at Arbejdsgiveren i alle de nævnte 3 Tilfælde har været berettiget til at afregne Arbejdet efter den i Havneoverenskomsten fastsatte Timeløn paa 105 Øre, eventuelt med et Tillæg af 20% i Henhold til en Slutningsbestemmelse i Overenskomsten. Under de efter Konflik-

tens Opstaaen stedfundne Forhandlinger mellem Parterne krævede Arbejdsgiveren Sagen afgjort ved faglig Voldgift, men dette modsatte Fagforeningen sig og fastholdt dette Standpunkt senest ved det mellem Hovedorganisationerne afholdte Fællesmøde.

Klagerne har herefter under nærværende Sag nedlagt Paastand om, at Fagforeningen kendes uberettiget til ved Aflæsning af Jern paa Byggeplads at kræve Afregning efter den Firmaet S. C. Sørensen uvedkommende Entreprenøroverenskomst, at de fremsatte Trusler om Arbejdsstandsninger ved de forannævnte Trusler om Arbejdsstandsninger ved de forannævnte Aflæsninger kendes ulovlige, at Fagforeningen tilpligtes at betale den Firmaet S. C. Sørensen ved den ulovlige Fremgangsmaade paaførte Merudgift, der af Klagerne er opgjort til *Kr. 249,87, samt* at Fagforeningen idømmes en Bod for Brud paa den gældende Overenskomst og Septemberforliget samt for Vægring ved at lade Sagen afgøre efter de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

De Indklagede paastaar Frifindelse, idet de gør gældende, at Aflæsning af Jern paa Byggeplads, navnlig i større Partier, er et Arbejde, som er Havneoverenskomsten uvedkommende og altid udføres af de hos vedkommende Bygningsentreprenør beskæftigede Arbejdere og afregnes efter Entreprenøroverenskomstens Priser. Der foreligger efter de Indklagedes Formening et Forsøg fra Arbejdsgivernes Side paa at unddrage Arbejderne Betaling efter Entreprenøroverenskomstens for Arbejderne gunstigere Akkordsatser ved at skaffe sig Arbejdet udført efter Havneoverenskomstens ugunstigere Timelønssats.

Under Sagen er det heroverfor af Klagerne gjort gældende, at Aflæsning af Materialer paa Byggeplads i adskillige Tilfælde er blevet udført og afregnet efter Havneoverenskomsten.

Retten maa give Klagerne Medhold i, at Firmaet S. C. Sørensen, der ikke er Medlem af Entreprenørforeningen, ikke er bundet til at afregne Arbejdet efter Entreprenøroverenskomstens Priser.

Derimod mener Retten, som Sagen foreligger oplyst, ikke at burde tage Stilling til Spørgsmaalet om, hvorvidt det heromhandlede Aflæsningsarbejde omfattes af Havneoverenskomsten, og Retten kan derfor ikke paa det foreliggende Grundlag statuere, om Arbejderne har været berettiget eller uberettigede til at vægre sig ved at udføre Arbejdet.

Efter sin Beskaffenhed er det heromhandlede Spørgsmaal om Overenskomstens Rækkevidde et Spørgsmaal om Overenskomstens Forstaaelse, som Arbejdsgiveren med Rette kunde forlange afgjort ved faglig Voldgift.

Sagen vil herefter for saa vidt være at henvise til Afgørelse ved faglig Voldgift.

For sin Vægring ved at medvirke til den af Arbejdsgiveren begærede faglige Voldgift finder Fagforeningen at burde erlægge en Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne tilfaldende Ordensbod paa 100 Kr.

Sagens Omkostninger bør udredes af de Indklagede.

Kendelse:

Det ovennævnte Spørgsmaal om Rækkevidden af Overenskomsten mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne og Dansk Arbejdsmandsforbund Afdeling A, Aalborg, samt det dermed i Forbindelse staaende Betalingsspørgsmaal henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Til ovennævnte Arbejdsgiverforening betaler Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg en Ordensbod paa 100 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Arbejdsløsheden

blandt organiserede Arbejdere i forskellige Fag i Marts og April 1933 og 1932.

(Efter Statistiske Efterretninger)

Fag	Ant. Arbejd. pr. April 1933	Arbejdsløshedsprocent			
		1933		1932	
		April	Marts	April	Marts
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 706	38,9	40,5	28,5	29,5
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 529	17,7	23,0	16,6	25,8
Bryggeriarbejdere m. fl....	5 871	14,0	20,3	7,6	9,7
Slagteriarbejdere	8 178	13,7	19,4	11,3	11,2
Tobaksarbejdere	7 995	30,3	31,5	25,0	28,1
Tekstilarbejdere	11 086	7,2	8,8	9,4	7,2
Skræddere	10 437	7,4	15,8	12,5	14,7
Hatte- og Buntmagere	1 353	28,8	35,8	23,6	27,5
Skotøjsarbejdere	4 033	19,8	26,5	27,0	22,1
Murere	8 465	27,6	44,1	39,0	60,0
Hustømrere.....	7 330	33,6	49,9	37,6	52,3
Snedkere.....	8 876	39,0	44,7	34,8	37,8
Malere.....	6 522	14,5	44,6	9,6	37,3
Sadelmagere og Tapetserere	2 000	23,1	32,4	23,5	29,9
Træindustriarbejdere.....	4 229	27,6	34,3	25,2	29,2
Karetmagere.....	1 212	27,5	31,1	21,9	22,1
Keramikere.....	1 375	9,2	12,3	13,6	12,5
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.....	1 255	37,0	35,1	38,9	42,1
Blikkenslagere.....	2 055	31,5	37,2	31,2	37,6
Smede- og Maskinarb.....	30 530	36,3	39,6	34,5	37,7
Formere	1 941	42,2	44,5	49,3	49,7
Elektrikere	2 945	35,1	42,6	34,1	36,0
Papirindustriarbejdere.....	1 471	2,8	2,9	1,1	1,6
Bogbindere.....	3 787	21,6	24,8	23,1	25,2
Typografer	6 245	18,5	18,5	15,8	16,3
Handels- og Kontormedhj..	18 245	16,2	17,1	12,7	13,3
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	104 577	34,4	41,4	31,9	45,1
Murarbejdsmænd i Kbhvn..	1 590	43,5	54,2	51,5	49,5
Landarbejdere	20 175	45,1	56,5	48,2	69,2
Sømænd	3 872	35,1	37,2	31,5	35,9
Søfyrbødere	2 323	38,7	39,1	43,8	49,4
Kedel- og Maskinpassere .	2 293	10,8	13,0	10,5	14,2
Kvindeligt Arbejderforbund	11 347	25,0	29,4	21,7	28,0
Andre Fag	21 568	23,1	28,8	22,1	30,7
I alt...	331 413	28,9	35,4	27,7	35,8

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 23 * KØBENHAVN DEN 15. JUNI 1933 * 29. AARGANG

Den tyske Fagbevægelse under Nazisternes Styre.

Af *A. Kocik*, Paris.

Det var ikke uden dyb Bevægelse, men heller ikke uden en vis Skuffelse, at de fagorganiserede Arbejdere Verden over modtog Efterretningen om, at de tyske Fagforeninger uden Modstand, ja endog uden nogen Art af Protest havde kapituleret for Nationalsocialisterne, som paa Regeringens Ordre den 2. Maj besatte samtlige Fagforeningers Kontorer i hele Riget, beslaglagde deres Ejendom, arresterede de ledende Funktionærer og selv overtog Organisationernes Ledelse.

Naar den socialdemokratiske Arbejderbevægelses fuldstændige Sammenbrud og Fascismens Sejr i Tyskland berører os særlig stærkt, er Grunden den, at vi hidtil til en vis Grad var af den Overbevisning, at Fascisme og Diktatur kun kunde komme til Magten i de Lande, hvor Arbejderbevægelsen og ikke mindst Fagbevægelsen endnu var svag og derfor lidet modstandsdygtig. Vi udledte denne Opfattelse af den Kendsgerning, at det ved de Lande, hvor Reaktion og Diktatur først fejede Demokratiet til Side, drejede sig om Stater, hvis industrielle Udvikling var blevet tilbage og hvor der som Følge heraf heller ikke fandtes en godt organiseret Arbejderklasse, der var i Stand til at optage Kampen med de fascistisk-reaktionære Kræfter. Helt anderledes laa Tingene imidlertid i Tyskland. Den politiske og faglige Arbejderbevægelse i Tyskland, sammentømret og kampprøvet i Aartiers lange Kampe, var for Arbejderne i de fleste andre Lande et Mønstereksempel paa en organiseret maalbevidst Massebevægelse, og trods de i Tyskland særlig følelige Krisevirkninger, trods Kommunisternes Undermineringsarbejde og meningsløse Taktik, trods Fascisternes forløjede og hensynsløse Agitation og det nationalsocialistiske Partis voldsomme Vækst haabede Arbejderne i de andre Lande lige til det sidste, at det vilde lykkes den tyske Arbejderbevægelse at forhindre Indførelsen af det fascistiske Diktatur og at det med Magt vilde modsætte sig Demokratiets Afskaffelse. Det er heller ikke nogen Hemmelighed, at Arbejderbevægelsens ledende Instanser virkelig havde til Hensigt at lade det komme an paa en Magtprøve, men da dette under alle Omstændigheder vilde have betydet blodig Borgerkrig, udsatte man Gang paa Gang Afgørelsen, indtil det var for sent. Da Hitler kom til Magten i Slutningen af Januar, var det rigtige Tidspunkt for en Magtopgørelse allerede forpasset, Arbejderne var ikke mere stærke nok til at optage Kampen, thi nu havde Nationalsocialisterne ogsaa Politiet og Militæret paa deres Side, saaledes at al Modstand faktisk vilde have været haabløs.

De, der har haft Lejlighed til paa nært Hold at følge Begivenhedernes Gang i Tyskland, var forøvrigt allerede klar over, at Afgørelsen mellem Diktatur og Demokrati ikke faldt den 30. Januar eller den 5. Marts (Valgdagen), men den 20. Juni 1932, da Regeringen von Papen i Strid med Forfatningen afsatte den prøjsiske Regering Braun, de socialdemokratiske Politipræsidenter i Berlin og i en Del andre større Byer samt en Række højere republikanske Embedsmænd. Den Kendsgerning, at den overvejende socialdemokratiske Regering i Prøjsen uden den ringeste Modstand lod en saadan forfatningsstridig Handling finde Sted og lod sig jage bort af von Papens Mindretalsregering, og det tiltrods for, at den paa det Tidspunkt endnu havde saa godt som hele det prøjsiske Politi (ca. 80,000 Mand) bag sig, laa inde med Vaaben og Ammunition og Arbejderne den Gang var besjælet af virkeligt Kampmod, virkede dybt nedslaaende paa hele den tyske Arbejderbevægelse, gjorde Arbejderne modløse og mistroiske overfor Ledelsen. For at forstaa dette maa man vide, at den af Socialdemokratiet siden September 1930 førte Tolereringspolitik overfor Regeringen Brüning altid blev forsvaret med, at det frem for alt gjaldt om at holde den prøjsiske Regering Braun-Severing ved Magten. Saalænge denne Regering var ved Magten i Prøjsen med sine 40 Millioner Indbyggere, var der ingen Fare

for Forfatningsbrud og Statskup, denne Regering var en Borgen for Republikens og Demokratiets Bevarelse. Kom der en anden Regeringskoalition i Stand i Riget, vilde dette ogsaa medføre et Regeringsskifte i Prøjsen, og for at forhindre dette, var det nødvendigt at tolerere Regeringen Brüning, d. v. s. gaa med til de forskellige Nødforordninger, der dekreterede generelle Lønnedsættelser, Nedskæring af Socialforsikringen, navnlig Arbejdsløshedsunderstøttelsen, Skatteforhøjelser og andre højst upopulære Foranstaltninger, som Kommunister og Nazister gav Socialdemokratiet Skylden for. Det maatte altsaa virke nedtrykkende paa de socialdemokratiske Arbejdere og Fagforeningsfolk at se, at alle disse Ofre var bragt forgæves, navnlig naar der ses hen til, at Ministerpræsident Braun og andre Arbejderførere adskillige Gange havde udtalt, at man eventuelt med Magt vilde forhindre Hitler i at komme til Magten selv paa legal Maade.

Denne Fremstilling er kun en kort Skitsering af Begivenhedernes Udvikling i Tyskland og gør ikke Krav paa Fuldstændighed; thi der kan selvfølgelig siges meget om Grunden til den tyske Arbejderbevægelses Sammenbrud og om Aarsagerne til og Forudsætningerne for Nationalsocialisternes Sejr, men dette vilde kræve altfor megen Plads.

Da Hitler-Regeringen efter Branden i Rigsdagsbygningen gik over til at arrestere de kommunistiske Førere og forbyde den kommunistiske og socialdemokratiske Presse, forbyde begge Arbejderpartier Valgagitationen og Afholdelse af Vælgermøder, var al Tanke om Modstand i Virkeligheden allerede opgivet, og de nationalsocialistiske Bander kunde nu uhindret besætte Fagforeningsbygninger og Bladredaktioner i forskellige Byer, hvorved det dog drejede sig om spredte Særaktioner, thi det maa siges, at Fagforeningerne i det store Hele kunde fortsætte deres Virksomhed selv paa det Tidspunkt, hvor Nazisterne allerede havde bemægtiget sig Ledelsen i alle store Sammenslutninger i hele Riget og endog havde indsat deres Tillidsmænd i selve Arbejdsgiverforeningens øverste Ledelse. Indenfor Regeringen var man nemlig ikke enig om, hvilken Stilling man skulde indtage overfor Fagbevægelsen, og derfor blev den foreløbig forskaanet for ethvert Indgreb. Af denne Kendsgerning udledte Fagforeningsførerne Haabet om, at det dog maaske alligevel vilde være muligt, selvsagt med visse Begrænsninger, at bevare Fagforeningerne som selvstændige Arbejderorganisationer, selv indenfor Rammen af Hitler-Diktaturet, naar man blot udviste den fornødne Smidighed og Tilpasningsevne. I denne Opfattelse bestyrkedes de ogsaa gennem Brydningerne indenfor det nationalsocialistiske Parti. Dette bestaar for en ikke ringe Del af deklasserede Intellektuelle, forarmet Middelstand og misfornøjede og skuffede Arbejdere, som har tabt den sidste Rest af Tillid til de gamle politiske Partier og nu alle med en sand religiøs Entusiasme ser op til Hitler som den, der skal forløse det tyske Folk fra alt det Onde, der er det vederfaret i de sidste Aartier. De sociale Synspunkter bliver derfor stærkt betonede i Partiet, som ogsaa har maattet gøre denne Fløj visse, omend mange Gange kun tilsyneladende Indrømmelser.

For at tilpasse sig efter den foreliggende Situation løste Fagforeningsførerne Forbindelserne med det socialdemokratiske Parti, de politisk særlig fremtrædende Fagforeningsførere nedlagde deres Poster i Fagforbundene, og Landsorganisationens og de forskellige Fagforbunds Ledelser offentliggjorde Erklæringer, der gav Udtryk for Fagbevægelsens Uafhængighed af de politiske Partier og samtidig mere eller mindre utilsløret antydede Fagforeningernes Vilje til at samarbejde med Hitler-Regeringen, dog under Forudsætning af, at Fagforeningernes Frihed og Uafhængighed opretholdtes. Da den tyske Regering den 12. April ophøjede den 1. Maj som det nationale Arbejdets Festdag, hilste den tyske Landsorganisations Repræsentantskab den 19. April i en Resolution denne Beslutning og opfordrede Fagforeningsmedlemmerne til »i fuld Bevidsthed om deres Pionerarbejde for 1. Majtanken, for at hædre det skabende Arbejde og for den fuldberettigede Indlemmelse af Arbejderklassen i Staten, at deltage i de af Regeringen over hele Landet foranstaltede Majfester«. Med denne Beslutning, der opfordrede Medlemmerne til at deltage i de under Hagekorsets Tegn stedfindende Majfester, demonstrerede Landsorganisationens øverste Ledelse sin fuldstændige Underkastelse. Det kan i denne Forbindelse bemærkes, at denne Erklæring har givet Anledning til mange bitre Kommentarer i de forskellige Landes Arbejderpresse.

Som Tak for denne Tilslutning besatte Regeringen d. 2. Maj efter en velforberedt Plan samtlige Fagforeningsbygninger og -Kontorer i hele Landet og udnævnte Kommissærer, der overtog Ledelsen af alle faglige Organisationer, ikke blot de socialdemokratisk orienterede, men tillige de kristelige, liberale og neutrale Fagorganisationer. Nationalsocialisterne gik altsaa langt skarpere frem mod Fagforeningerne end mod Arbejdsgiverforeningerne, thi for disses Vedkommende lod man det bero ved Indsættelse af nazistiske Tillidsmænd i Ledelsen, men selve Foreningernes Virksomhed og Ejendom blev ikke berørt heraf. Dette er et nyt Bevis for Nazisternes Kapitalistvenlighed.

De nazistiske Agitatorer har altid hævdet, at deres Parti ikke vilde Fagforeningerne til Livs, at man anerkendte disses Betydning og Nødvendighed under det bestaaende Produktionssystem, og at man kun bekæmpede Fagforeningsførernes marxistiske Politik. De Arbejdere og Funktionærer, som tilsluttede sig til det nationalsocialistiske Parti, opfordredes derfor heller ikke til at udtræde af Fagforeningerne, men kun til at indmelde sig i den nationalsocialistiske Bedriftscelle-Organisation, som ogsaa efter Fagforeningernes Besættelse agtes bibeholdt som en særlig Partiorganisation ved Siden af de egentlige Fagforeninger. Som allerede meddelt i Dagspressen, har Nazisterne i hele Riget indsat deres Folk i Fagforeningernes Ledelse og hertil i Reglen udset Førerne for de nationalsocialistiske Bedriftscelle-Organisationer. Fagforeningernes underordnede Funktionærer og Kontormedhjælperne er i Reglen bleven opfordret til at

fortsætte deres vante Virksomhed. Selvfølgelig er ogsaa Fagforbundenes Redaktioner besat med paalidelige Nazister, som alle er undergivet den nationalsocialistiske Pressecentral. De forskellige Forbunds Fagblade udkommer som hidtil, og ved Siden heraf udgives et Centralorgan »Arbeitertum«. Hele den tyske Fagbevægelse af alle Retninger er saaledes centraliseret under nazistisk Styre. Sammen med Fagorganisationerne har Nazisterne ogsaa overtaget alle Arbejderforetagender saasom Arbejderbanken, de kooperative Byggeforetagender, Forsikringsselskaber o. s. v. Dette almindelige Rov og Tyveri af Arbejdernes Ejendom fejres nu overalt i Tyskland som Fagforeningsmedlemmernes Frigørelse for Fagforeningsførernes Tyranni. Man paastaar at have genindsat Medlemmerne i deres Rettigheder, at have skabt Betingelser for en virkelig Varetagelse af deres Interesser, men i Virkeligheden er Medlemmerne gjort umyndige, den tyske Fagbevægelse er nu en Bestanddel af det nationalsocialistiske Parti, og da Ledelsen og Redaktørerne ikke mere vælges af Medlemmerne, men udnævnes af Partiledelsen, er det ikke godt at indse, hvori Medlemmernes Rettigheder i Fremtiden skal bestaa.

For at dække over disse Skændselsgerninger og for at retfærdiggøre den skændige Optræden mod veltjente Fagforeningsfunktionærer, beskyldes de gamle Førere nu for Korruption, Svindel og Misbrug af Foreningernes Midler. De under nazistisk Redaktion udkommende Fagblade indeholder regelmæssigt Meddelelser om Korruptionstilfælde og lign. Som saadan regnes bl. a. alle af Fagforeningerne bevilgede Tilskud til det socialdemokratiske Parti og Jernfronten, Udgifter til Fester i Anledning af Kongresser og Konferencer, Kontingentet til internationale Fagorganisationer, Opførelse af de efter Nazisternes Mening altfor »kostbare Fagforeningsbygninger« og Betaling af »for høje Lønninger« til Funktionærerne etc. I mange Tilfælde har man fremsat saa overdrevne Paastande, at de nazistiske Fagforeningsledelser har været nødsaget til at offentliggøre et Dementi, hvori der henvises til, at Bøger og Bilag er befundet i bedste Orden.

Det synes, som om Nazisterne endnu ikke selv er klar over, hvorledes Fagforeningernes Opbygning og Virksomhed skal forme sig i Fremtiden. Foreløbig opfordres Arbejderne i kraftige Ord til at slutte op i Fagforeningerne, man paapeger Betydningen af Arbejdernes faste Sammenhold til Varetagelse af deres økonomiske Interesser, lover at fortsætte Understøttelsesvirksomheden og henstiller især til de gamle Medlemmer om at forblive i Organisationen. Der foreligger selvsagt intet om, hvorvidt de gamle Medlemmer fortsætter Kontingentbetalingen, hvorledes den finansielle Stilling er i Øjeblikket, fra hvilken Side der ydes Tilskud til de særlig nødstedte Fagforbund o. s. v., alt dette vil først den videre Udvikling give Besked om.

Af de den 2. Maj arresterede Fagforeningsførere er en Del løsladte, andre er flygtet til Udlandet, mens Resten fremdeles befinder sig i Fængsel og sikkert ikke løslades foreløbig. Mod en Del bekendte Fagforeningsførere, deriblandt Leipart og Grassmann, er der rejst Tiltale for Misbrug af Fagforeningens Midler. Da der i de officielle Meddelelser næsten aldrig nævnes Navne, er man henvist til de Meddelelser, man erholder underhaanden.

Følgerne af den tyske Fagbevægelses Sammenbrud mærkes selvfølgelig ogsaa udenfor Tysklands Grænser. Navnlig de internationale faglige Sammenslutninger er i høj Grad berørte heraf, baade talmæssigt og finansielt. I den nazistiske Fagforeningspresse henvises der nu til, at det var de tyske Fagforbund, der finansierede de internationale Fagorganisationer. Der anføres forskellige Fagforbund, der i Kontingent til deres internationale Fagsekretariat har erlagt et ligesaa stort Beløb som de øvrige 20—30 Lande tilsammen. Dette er ogsaa Tilfældet for en Del internationale Sammenslutninger saasom Bygningsarbejder-, Tobaksarbejder- og Næringsmiddelarbejder-Internationalen, den internationale Føderation for Personalet i offentlige Tjenester og andre, men for de internationale Sammenslutninger, ogsaa for den internationale Hovedorganisation: Den internationale faglige Central, kan det siges, at de tyske Medlemmer i Gennemsnit udgjorde en Tredjedel af det samlede Medlemsantal. Alle disse Internationaler vil være tvungen til at gennemføre visse Indskrænkninger for at udligne det lidte Tab.

Da Hitler kom til Magten og begyndte at skride ind mod Organisationerne, var de internationale Fagorganisationer, som havde deres Sæde i Tyskland, straks klar over, at deres Dage i Tyskland var talt, og de traf alle nødvendige Forholdsregler for at kunne forlade Landet med kort Varsel, dersom Faren skulde blive for stor. Saavidt vides er det da ogsaa lykkedes saa godt som alle Internationaler at bringe Inventar og Materiale i Sikkerhed i Udlandet. Det samme kan desværre ikke siges om Formuen, som det grundet paa Valutarestriktioner, Bankforskrifter eller af anden Grund ikke altid var muligt at udtage af Banken rettidig. En Del internationale Fagsekretariaters Bankkontoer er blevet spærret eller beslaglagte, og der vil derfor nu blive indledet Skridt for at faa disse Midler frigivet. Af de internationale faglige Organisationer, som havde deres Sæde i Tyskland, er Den internationale faglige Central, Internationalt Hattemagerforbund og International Føderation for Personalet i offentlige Virksomheder flyttet til Paris, Keramikarbejderne til Prag, Landarbejderne, Træarbejderne, Bygningsarbejderne og Malerne til Amsterdam, Tobaksarbejderne, Kedel- og Maskinpasserne samt Frisørerne til København og Skotøjs- og Læderarbejderne til London. Hvorledes det er gaaet Hotel- og Restaurationspersonalets Internationale er endnu ikke bekendt. Den endelige Afgørelse om, hvor vedkommende Internationaler skal have deres Sæde i Fremtiden, vil dog først blive taget ved de i Sommerens Løb stedfindende Kongresser. Den internationale faglige Central har henstillet til disse Internationaler at flytte Sædet til Paris, for paa denne Maade at muliggøre en mere praktisk Tilrettelæggelse og Sammenfatning af Arbejdet (der tænker her navnlig paa et fælles Oversættelsesbureau, en fælles

Pressecentral og lign.), saaledes at Virksomheden trods de ringere Indtægter kan opretholdes i sit nuværende Omfang. Det maa haabes, at i hvert Fald en Del Internationaler efterkommer denne Henstilling, omend det maaske kan siges, at Paris i saa Henseende frembyder visse Vanskeligheder grundet paa de franske Fagforbunds ringe Styrke. Et andet Spørgsmaal, der atter er blevet højst aktuelt, er Sammenslutningen af beslægtede internationale Fagsekretariater, som allerede er drøftet i Aarevis. Erfaringerne viser dog, at det er yderst vanskeligt at naa en Forstaaelse paa dette Punkt.

Hvorledes Fremtiden vil forme sig for den tyske Fagbevægelse, er det for Tiden svært at udtale sig om. Foreløbig synes der ikke at bestaa Udsigt til, at den vil kunne frigøre sig for Nazisternes Formynderskab, de, der, som Eksemplet Italien viser, godt kan vare i Aarevis, dersom der da ikke indtræder uforudsete Begivenheder. I saa Henseende er det af overordentlig stor Betydning, hvorledes Hitler-Regeringen formaar at overvinde de uhyre økonomiske Vanskeligheder, Tyskland er stedt i. Det tyske Folk forventer en hurtig Bedring af de økonomiske Forhold. Lykkes det ikke for Hitler, eller indtræder der, hvad der aldeles ikke er udelukket, en yderligere Forværring af Landets økonomiske Situation, eventuelt en Inflation, er det ikke godt at vide, hvilke Følger dette vil faa for Hitler-Styret. Hvad angaar den internationale Fagbevægelse kan det siges, at dennes Indflydelse og Styrke unægtelig er blevet svækket, men den vil selv i værste Tilfælde kunne fortsætte sin Virksomhed i omtrent samme Udstrækning som hidtil, indtil den Tid kommer, hvor de undertrykte Arbejdere i de diktatorisk regerede Lande har tilbageerobret Retten til selv at bestemme om deres egne Forhold.

Internationalerne og Stillingen i Tyskland.

Paa det første Møde, som Den internationale faglige Centrals Bestyrelse afholdt i det ny Hovedsæde i Paris, behandledes i første Række en Del organisatoriske Spørgsmaal, som var nødvendiggjort af Tildragelserne i Tyskland, og man drøftede meget indgaaende de socialdemokratiske Fagforeningers Stilling i Danzig og Saaromraadet, og traf Foranstaltninger til at yde dem effektiv Støtte i deres Kamp mod Nazismen. Man drøftede ligeledes Spørgsmaalet om Hjælpen til den tyske Arbejderklasse og traf Dispositioner, der kan sikre Solidaritetsaktionens Gennemførelse.

Protest mod Retskrænkelserne om Massefængslingerne.

Mødet, der lededes af Formanden, Walter Citrine, vedtog følgende Udtalelse:

»Det den 17. og 18. Maj i Paris stedfindende Bestyrelsesmøde i Den internationale faglige Central betragter det som sin Pligt straks ved Mødets Aabning af al Kraft at protestere mod Hitler-Regeringens Gentagelser af den italienske Fascismes Voldsgerninger og mod den i Strid med de tyske Arbejderes Vilje paafulgte Undertrykkelse af de frie Fagforeninger, Besættelse af Kontorerne samt mod Beslaglæggelse af deres finansielle Midler og Biblioteker, hvormed man har berøvet dem enhver Arbejdsmulighed.

Bestyrelsen for I. F. C. giver Udtryk for sin fulde Sympati med de forfulgte, fængslede og indespærrede tyske Arbejderførere og for sin oprigtige Sorg over de af Hitlers Bander myrdede Kammerater.

Bortset fra disse Krænkelser af bestaaende Rettigheder og de mod talrige Personer forøvede Voldsgerninger har Hitler-Regeringen overfor hele den civiliserede Verden lagt det fulde Maal af sin Nedrighed for Dagen, idet den har angrebet Aands- og Tankefriheden gennem Ødelæggelse af kulturelle Værdier, Ødelæggelse af ansete Videnskabsmænds Bøger og Værker, der betragtes som den tyske Aands Fjender.

Med Henblik paa alle disse Kendsgerninger kan den faglige Internationale ikke indskrænke sin Aktion til en simpel Protest. I fuld Erkendelse af Nødvendigheden af en Kamp mod saadanne Voldsgerninger, der tilhører en anden Tidsalder, erklærer I. F. C.s Bestyrelse, at der i det fælles Møde med Bestyrelsen for den socialistiske Arbejder-Internationale skal tages Beslutning om, hvilke Aktionsmidler der heroverfor skal bringes i Anvendelse.«

I. F. C.s og S. A. I.s Fællesmøde.

Den 18. og 19. Maj afholdtes et Fællesmøde om Situationen i Tyskland. Nazismens Fremfærd rummer en saadan international Fare for den socialdemokratiske Arbejderbevægelse, at denne ikke kan forholde sig neutral.

Man vedtog følgende

Beslutning om moralsk og materiel Boycot.

»Det den 19. Maj 1933 i Paris afholdte Fællesmøde af Bestyrelserne for Den internationale faglige Central (I. F. C.) og Socialist- og Arbejder-internationale (S. A. I.) betragter det med Henblik paa de nye Beviser for Hitler-Regeringens Terror og eksempelløse Barbari for sin Pligt at nedlægge sin skarpeste Protest mod denne uhørte Fremgangsmaade.

Det giver Udtryk for sin Sympati og Solidaritet med de forfulgte tyske Arbejdere og alle andre Ofre for det fascistiske Diktatur og slaar fast, at alle civiliserede Folk paa spontan Maade har vendt sig mod de utrolige Voldsgerninger, der kendetegner Fascismens Opkomst, ikke blot gennem en simpel Protest, men gennem en direkte moralsk og materiel Boycot og andre positive Midler paa det politiske, finansielle og økonomiske Omraade.

Bestyrelsen for I. F. C. og S. A. I. opfordrer de tilsluttede Organisationer til, alt efter de bestaaende Nødvendigheder og Muligheder, at fortsætte denne Aktion til Forsvar af Arbejderklassens Friheder og Rettigheder.

Ligesaa energisk maa Kampen føres mod Fascismen i alle dens Former, naar den med alle Midler forsøger at propagere og indføre sit politiske

System i andre Lande, for under demagogisk Dække at genoprette et forlængst forældet socialreaktionært Styre.

Bestyrelserne for de to Internationaler opfordrer Arbejderne, men tillige hele Offentligheden i alle Lande til at være sig den store Fare for den internationale Arbejderlovgivning, for Friheden og Kulturen, bevidst, som denne skrankeløse Nationalisme, denne sociale og politiske Reaktion samt den paa Arbejdstjenestepligt og social Uretfærdighed begrundede Smudskonkurrence, som af den italienske og tyske Fascisme anmassende betegnes som en ny Samfundsorden, betyder for hele Verden. Bestyrelserne for de to Internationaler opfordrer derfor Arbejderne og hele Offentligheden til utrætteligt at fortsætte sin ubønhørlige Kamp mod Fredens, Demokratiets og det sociale Fremskridts Fjender.«

I. F. C.s og S. A. I.s Stilling til den økonomiske Verdenskonference.

I Anledning af den internationale økonomiske Verdenskonference, som i Juni Maaned afholdes i London, drøftede de to ovennævnte Internationalers fælles økonomiske Kommission Stillingen til denne Konference, og vedtog følgende Resolution.

Slettelse af Krigsgæld og Sløjfning af Skrankerne for Landenes frie Samkvem.

»Den internationale faglige Central har forelagt Socialist- og Arbejder-Internationale det Memorandum, der er udarbejdet med Henblik paa den forestaaende økonomiske Verdenskonference i London.

Socialist- og Arbejder-Internationale er fuldstændig enig med I. F. C. om, at alt bør gøres for, at den økonomiske Verdenskonference i sit Program optager Spørgsmaalet om Slettelse af Krigsgælden, international Stabilisering af Valutaerne, Sløjfning af alle Hindringer for Kapital- og Vareudvekslingen, Bevarelse af Lønniveauet og Forbedring af Arbejdernes Levestandard, Indførelse af 40 Timers Ugen samt et omfattende Program vedrørende Igangsættelse af internationale offentlige Arbejder.

De to Internationaler er enige i, at Styrkelsen og Opretholdelsen af de for Tiden bestaaende Selvforsynings-Bestræbelser maa betragtes som en Selvmordspolitik. Den af Kapitalismen foraarsagede Forvirring og økonomiske Afmægtighed kan kun overvindes gennem et energisk Fremstød i Retning af en fornuftig Organisering af Produktionen, Forbruget og Vareomsætningen med Socialismen som Endemaal.«

Internationalerne og Afrustningssagen.

Derefter samledes I. F. C.s og S. A. I.s fælles Afrustningskommission den 20. Maj til et Møde, der skulde tage Stilling til Arbejdet paa Afrustningskonferencen i Genève, og navnlig til Præsident Roosevelts Forslag og Hitler-Regeringens Holdning i Spørgsmaalet.

Mødet besluttede følgende:

Diktaturerne er en Fare for Freden.

»Den internationale faglige Centrals og Socialist- og Arbejder-Internationales fælles Afrustningskommission slaar fast, at de diktatoriske Regeringssystemer, som stadig bliver talrigere i Europa, indeholder store Farer for Freden og danner en yderst alvorlig Hindring for en Virkeliggørelse af Afrustningen.

Trods denne Hindring, ja, netop af den Grund, er det nødvendigt energisk at fortsætte Kampen for Nedrustning og understøtte ethvert virksomt Forsøg paa en vidtgaaende Nedrustning. De socialdemokratiske Arbejderorganisationer understøtter alle oprigtige Bestræbelser for at forhindre, at Afrustningskonferencen mislykkes. Den engelske Afrustningsplan kan derfor, omend den ikke er helt tilfredsstillende, vælges som Grundlag for en Diskussion, der vil tillade:

1) at naa en Forstaaelse angaaende Afskaffelse af de saakaldte Offensivvaaben;
2) at indføre en permanent og effektiv international Kontrol;
3) at afslutte Ikke-Angrebspagter, der navnlig bør indeholde den Forpligtelse under ingen Omstændigheder at gaa over til et Angreb, til Anvendelse af Magt, til en Invasion.

Afrustningskonventionen bør endvidere indeholde Bestemmelser, hvorefter Friheden til Fremstilling af Krigsvaaben og Ammunition ophæves. Den tilladte Vaabenfabrikation ligesom den internationale Vaabenhandel, uanset om denne er statlig eller privat, maa være undergivet en staaende Afrustningskommissions Kontrol.

Det Licenssystem, der bør indføres for Fabrikation og Eksport af Vaaben, maa kræve Licenser, der indeholder Tal og Kendetegn for de Vaaben, der kan fabrikeres og eksporteres. De skal meddeles Afrustningskommissionen, for at denne kan gribe ind paa formaalstjenlig Maade, saafremt denne Konvention krænkes.

Den fælles Afrustningskommission betragter det som sin Pligt at advare Arbejderne mod at lade sig føre bag Lyset af Diktator Hitlers frasefyldte Taler, der er i Strid med Nazisternes og Nazistførernes tidligere Holdning og Aktioner. Den Kendsgerning bør aldrig glemmes, at Hitler-Regeringens Bestræbelser tager Sigte paa at tilvejebringe Tysklands Genoprustning.

Selv om vi ogsaa fastholder den Overbevisning, vi altid har forfægtet, at alle Nationer har Krav paa Ligeberettigelse, vil vi som hidtil erklære, at denne Ligeberettigelse kun kan virkeliggøres gennem en trinvis, samtidig og kontrolleret Afrustning. Vi er absolutte Modstandere af, at et Diktatur, som er grundlagt paa Vold og paa Fornægtelse af de elementære Menneskerettigheder og ikke har andet Maal end at forberede Ungdommens militære Opdragelse, indføre en militær Arbejdstjenestepligt, bevæbne sin social-reaktionære Partimilits, kan støtte sig til en ubestemt international Traktat, der stiltiende byder det denne Mulighed.«

Privatbanefunktionærernes Delegeretmøde.

Søndag den 30. April afholdt Privatbanefunktionærernes Forbund sit ordinære Delegeretmøde i »Den ny Forsamlingsbygning«, Odense.

Mødets Aabning og Konstituering.

Formanden, Togfører J. M. Herlak, aabnede Mødet og bød Forsamlingen Velkommen, hvorefter den foreslaaede Forretningsorden forelagdes og vedtoges. Til Dirigenter valgtes Hovedbestyrelsesmedlemmerne Jørgensen, Svendborg, og Frederiksen, Kolding, og til Sekretærer valgtes Overportør Andersen, Amagerbanen, og Baneformand Madsen, Røgelhede.

Herefter talte Mødets Gæster: Sekretær Chr. Brun, D. s. F., Vognopsynsmand Foged, Dansk Jernbaneforbund, Th. Brix, Dansk Lokomotivmandsforbund.

Formandens Beretning.

Formanden aflagde derefter Beretning om Virksomheden og udtalte:

Der er i den Tid, der er gaaet siden sidste Delegeretmøde, ført et Utal af Forhandlinger, der næsten alle er gaaet ud paa at forringe Vilkaarene for vore Medlemmer. I alt har Forbundet været repræsenteret ved 89 Møder. — Vi har ikke altid været saa glade for disse Forhandlinger, idet ikke saa ganske faa Baner har benyttet sig af Forligets Bestemmelser angaaende Optagelse af Særforhandlinger; men dette, at denne Bestemmelse fandtes i Forliget, betød selvfølgelig ikke, at Banerne skulde bruge den baade i Tide og Utide, hvad de har gjort.

Siden den trykte Beretnings Udsendelse er der afsluttet Overenskomst om Deltagelse i Underskudsdækning for endnu to Baner, Randers—Hadsund og Ryomgaard—Gerrild. — Aaret, der er gaaet, har først og fremmest været præget af Pensionssagen. Vi har ikke været Herrer over, at denne Sag er trukket saa længe ud; men det, der er sket, er, at Sagen for § 34-Pensionisterne, det vil sige de ved Standsningen afskedigede, er appelleret til Højesteret. Pensionisterne efter §§ 12 og 31 appellerer selvsagt ikke, men jeg kunde dog tænke mig, at Pensionskassens Bestyrelse kunde finde paa at appellere for disses Vedkommende. Taleren omtalte de Rygter om Forligsbestræbelser, der havde været fremme, og sagde videre: Jeg tror at være i Overensstemmelse med Størsteparten af Forsamlingen, naar jeg udtaler, at jeg vilde betragte det som højst uheldigt, om der sluttedes noget Forlig paa det nuværende Tidspunkt; thi saa fik man jo ingen Klaring af de svævende Spørgsmaal og kunde maaske senere blive nødt til at begynde forfra, og det at slutte Forlig med en Banes Likvidationsbo kunde ikke altid være hensigtsmæssigt; Taleren kendte i det mindste een Bane, hvis Likvidationsbo ikke vilde være en rød Øre værd. Ved Landsretsdommen har vi vundet ikke saa ganske lidt, idet den har tilkendt Personalet en Pensionsret i Tilfælde af en Banes Standsning. Vor Modpart procederede endda paa, at i Tilfælde af en Banes Lukning maatte Pensionsretten bortfalde. Landsretten tog intet Hensyn hertil, men fastslog i Domspræmisserne, at Pensionsretten stadig er til Stede, selv om Banen holder op at køre; at man har lagt denne Pensionspligt hos Banen i Stedet for hos Pensionskassen, er et Forhold, der maaske bliver ændret ved Højesteret og vil have afgørende Betydning for de Baner, der er tilsluttet Pensionskassen af 1898, men som er uden Betydning for f. Eks. Sydfyn- og Aalborg-Banerne, hvor det alene er den ved Landsretsdommen fastslaaede Pensionspligt det drejer sig om. Der er dem, der siger, at det vilde være en Ulykke, hvis Højesetret flyttede den tilkendte Pensionspligt fra Banens Likvidationsbo til Pensionskassen; men jeg ser ingen Fare heri, thi der kunde jo altid optages en Forhandling om, hvorledes Forholdene senere kunde ordnes, saa ikke de Baner, der først blev tvunget til at lukke, opaad Pensionskassens Beholdning, saa der intet blev til de Baners Funktionærer, der blev ved at køre og en Gang afskedigedes paa Grund af Alder eller Svagelighed. Der maa selvfølgelig træffes en Ordning, saa alle stilles lige.

Taleren omtalte derefter Landsindsamlingen til Baneformand Olsen, Kolding, og opfordrede de Afdelinger, der ikke havde sendt Afregning, til snarest at fremsende en saadan.

Omtalte sluttelig Afskedigelsessagen fra Ringkøbing—Holstebro Banen, hvor man havde afskediget ganske unge Mennesker med det Resultat, at Pensionskassen maaske i indtil 40 Aar kan komme til at svare en saadan afskediget Funktionær ca. 1200 Kr. om Aaret. Pensionskassens Bestyrelse vilde faa tilstillet en Skrivelse, der henledte Opmærksomheden paa dette meningsløse Forhold, der kunde medføre, at Pensionskassens Penge, der rettelig kunde betegnes som Funktionærernes Penge, spistes op, saa der intet var tilbage til dem, der efter et Livs Arbejde gik af paa Grund af Svagelighed.

Her sluttede Formandens Beretning, som Dirigenten derefter satte under Debat.

Diskussionen.

I Diskussionen deltog en lang Række Talere, bl. a. Baneformand Petersen, Tømmerby, Larsen, Kolding, Pudser L. C. Larsen, Aalborg, Pudser V. Petersen, Aalborg, Togbetjent Brix, Randers, Togbetjent Hans Hansen, Horsens, Laursen, Ø. Vraa, Portør Jensen, Amagerbanen, Nielson, Svendborg, Bourgund, Langeland, Togbetjent Møller, Holstebro, Andersen, Amagerbanen, og Ledvogter Petersen, Svendborg.

Diskussionen drejede sig særligt om de forskellige Pensionssager, der havde været fremme til Afgørelse ved Domstolene, samt forskellige Baners Udnyttelse af de for disse utvivlsomt vanskelige Forhold til at frigøre sig for de indgaaede Forpligtelser, og alle var enige om at ændre Forbundets Organisationsform og forlade Forhandlings- og Tjenestetidsreglerne, saafremt dette skulde vise sig at være nødvendigt.

Efter at Formanden havde repliceret til de forskellige Talere, godkendtes Beretningen enstemmigt.

Regnskabet.

Hovedkasserer, Pudser L. C. Larsen forelagde det reviderede Regnskab, der — efter at enkelte Forespørgsler var besvaret — godkendtes enstemmigt.

Valg af Ledelse.

Til Formand valgtes Togfører Herlak med Akklamation. Redaktionssekretæren, Togbetjent L. C. Larsen, valgtes ligeledes med Akklamation. — Til Revisor valgtes Larsen, Kolding, med Vestergrave, Aalborg, som Suppleant.

Det vedtoges at afholde næste Delegeretmøde i Aalborg.

Derefter talte Sekretær Chr. Brun, D. s. F. og takkede for Samværet paa samtlige Gæsters Vegne, og Herlak, der takkede Mødets Deltagere for den Maade, hvorpaa man havde diskuteret de foreliggende Problemer, hvorefter Mødet sluttede med et kraftigt besvaret Leve for Privatbanefunktionærernes Forbund.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1736.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 12. April 1933 i Sag Nr. 1736: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Købmændenes Arbejdsgiverforening i Faaborg mod De samv. Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundet for dets Afdeling Arbejdsmændenes Fagforening i Faaborg.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Købmændenes Arbejdsgiverforening i Faaborg indklaget De samv. Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundet for dets Afdeling Arbejdsmændenes Fagforening i Faaborg for Brud paa Overenskomst under de nedenfor nærmere angivne Omstændigheder.

Den af Klagerne givne Fremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Torsdag den 17. November 1932 Kl. ca. 9 Formiddag indkom til Faaborg S/S »Ribersborg« med en Ladning paa 1650 Tons Kul til Medlem af Købmændenes Arbejdsgiverforening i Faaborg A/S Faaborg Kulkompagni. Ifølge Certepartiet skulde Ladningen være udlosset Tirsdag Middag den 22. s. M., men da det for at overholde Fragtaftale andetsteds var paatrængende nødvendigt for Damperen at blive færdig Mandag Aften den 21. November, indgik Modtageren paa — mod at blive holdt skadesløs — at søge Losningen fremskyndet saaledes, at denne kunde være tilendebragt til det ønskede Tidspunkt, og der blev derfor etableret een Times Overarbejde Fredag og Lørdag. Det var imidlertid for at Damperen kunde blive færdig Mandag Aften, nødvendigt, at der denne Dag arbejdedes over indtil Kl. 7, hvorfor Mandskabet, ca. 50 Mand, rettidigt varsledes til Udførelse af dette Overarbejde, men paa Arbejdernes Vegne nægtede deres Losseformand at udføre nogetsomhelst Arbejde den paagældende Aften. Som Følge heraf maatte man vente med Skibets Udlosning til den paafølgende Dag (Tirsdag) Formiddag, skønt der om Mandagen ved normal Arbejdstids Ophør Kl. 5 Eftermiddag kun resterede 1 Times Arbejde i Forskibet og 1½ Times Arbejde i Agterskibet. Den nævnte Overarbejdsvægring er — hævder Klagerne — i Strid med § 9 a i den mellem Købmændenes Arbejdsgiverforening i Faaborg og Arbejdsmændenes Fagforening afsluttede Overenskomst, hvori det blandt andet hedder:

»Det forudsættes, at et Akkordarbejde skal tilendebringes indenfor Skibets Liggedages Antal.

Lossetiden bestemmes af Modtageren, som har Ret til at forlange Losning i Tiden før og efter normal Arbejdstids Ophør.«

Den paaklagede Arbejdsvægring er efter Klagernes videre Fremstilling særlig grel, idet Arbejderne har tilbudt Kaptajnen at gøre Damperen færdig Mandag Aften mod en Ducør paa 200 Kr. Det var altsaa for Arbejderne ikke et principielt, men et pekuniært Spørgsmaal, hvorhos Klagerne i denne Forbindelse har henvist til Bestemmelsen i Overenskomstens § 11, hvorefter »Fagforeningens Medlemmer forpligter sig til ikke at akkordere om Skibets Arbejde, før Modtageren har frasagt sig dette« og herved altsaa fraskriver sig Ret til at akkordere med Skibet om særlig Betaling. Lossearbejdet blev ved den paagældende Lejlighed ikke ledet af Modtagerens egen Pladsformand, men af den af Fagforeningen valgte Pladsformand, om hvem det i Overenskomstens § 10 hedder:

»Hvis en Modtager ønsker at benytte andre end hans Pladsformand til at forestaa Losningen, benyttes den af Fagforeningen valgte og betales af Modtageren.

Det er Formandens Ret sammen med Modtageren at arrangere Losningen efter bedste Skøn, og det er enhver Arbejders Pligt at rette sig efter Formandens Ordre.

— — —«

Arbejdsvægringen blev — hævder Klagerne videre — paatalt overfor denne Pladsformand. Det er ganske sædvanlig Fremgangsmaade at rette Henvendelse til denne af Fagforeningen valgte Mand, og Modtageren har været berettiget til at gaa ud fra, at en Meddelelse til ham ogsaa er kommet til Fagforeningens Kundskab, og er dette ikke sket, er Fejlen i ethvert Fald ikke Klagernes. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand paa, at den omhandlede Overarbejdsvægring kendes ulovlig, og at Arbejdsmændenes Fagforening i Faaborg paalægges en efter Rettens Skøn fastsat Bod.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De har henvist til, at Damperen ifølge de i Certepartiet indeholdte Bestemmelser var rettidig udlosset, naar dette Arbejde var tilendebragt om Tirsdagen den 22. November f. A. efter Middag, og at Skibet, — der allerede var udlosset om Formiddagen Kl. 9½ — intet Krav havde paa hurtigere eller tidligere

Udlosning, hvorved de Indklagede har bemærket, at naar de gik med til Overarbejde Fredag og Lørdag, var Grunden den, at de da ansaa dette nødvendigt for Losningens Tilendebringelse Tirsdag. Det er rigtigt, at Modtageren ifølge den citerede § 9 har en Ret til i et vist Omfang at kræve Overarbejde, men denne Bestemmelse maa ikke anvendes paa en saadan Maade, at den forringer Overenskomstens Hovedbestemmelse om Arbejdstidens Længde, der er 8 Timer. Det er derfor kun, hvor der foreligger ekstraordinære Tilfælde, at Overarbejde kan kræves, og § 9 hjemler derfor kun Adgang til at kræve Overarbejde, forsaavidt et Skib ikke kan udlosses indenfor de stipulerede Liggedage. Havnearbejderne i Faaborg nægter ikke og har ikke heller tidligere nægtet indenfor Rimelighedens Grænse at udføre nødvendigt Overarbejde, altsaa at arbejde over for at faa et Skib rettidig udlosset, men naar de i nærværende Tilfælde har nægtet at udføre Overarbejde, er Grunden den, at det drejede sig om et Overarbejde, der var unødvendigt, idet dette ikke var paakrævet for at faa Skibet udlosset i Liggedagene. Det fremgaar — hævder de Indklagede — af § 9 ved at sammenholde dens første og andet Stykke, at det er Forudsætningen, at et Skib skal udlosses indenfor sine Liggedage, og at Modtageren, saafremt dette ikke kan ske indenfor normal Arbejdstid, har Ret til at kræve Overarbejde, men Konsekvensen heraf maa være, at der, naar Skibet bevislig i normal Arbejdstid kan blive udlosset indenfor sine Liggedage, ikke kan kræves Overarbejde udført, medmindre der med Arbejderne er opnaaet Enighed derom. Der har da ogsaa tidligere foreligget Tilfælde, hvor et Skib ønskede at blive udlosset før Liggedagenes Udløb, og i saadanne Tilfælde er der altid truffet Aftale enten direkte mellem Skibets Kaptajn og Arbejderne eller efter Forhandling mellem Kaptajnen, Rederiet og Modtageren paa den ene Side og Fagforeningen paa den anden Side. Det var iøvrigt i det her foreliggende Tilfælde Kaptajnen, som henvendte sig til Arbejderne og tilbød 100 Kr. for Udlosning Mandag, hvilket Tilbud blev afslaaet af Arbejderne, der krævede 200 Kr. De Indklagede har endelig gjort gældende, at der — ganske uanset, hvorledes man vil bedømme det paaklagede Forhold — i ethvert Fald ikke kan paahvile Fagforeningen som saadan noget Ansvar for det passerede. Modtageren henvendte sig nemlig, da Arbejderne nægtede at gøre Skibet færdigt Mandag Aften, ikke til Fagforeningen, men afleverede i Stedet herfor en Protestskrivelse til den nævnte Pladsformand. Denne Skrivelse har Fagforeningens Formand først modtaget den paafølgende Dag, efter at Losningen var tilendebragt, indtil hvilket Tidspunkt han var fuldstændig uvidende om, hvad der var foregaaet. De Indklagede har protesteret imod, at en Meddelelse til Pladsformanden skulde kunne sidestilles med en Meddelelse til Fagforeningen som saadan eller dennes Formand; Losseformanden er paa ingen Maade i den Forstand en for Fagforeningen udpeget Repræsentant; han er i Virkeligheden Arbejdsgiverens Repræsentant, der leder og fordeler Arbejdet, og det vilde virke ganske urimeligt, hvis hans Forhold i dette eller andre Tilfælde skulde kunne paadrage Foreningen et økonomisk Ansvar.

Ved de i Overenskomstens § 9a første og andet Stykke indeholdte Bestemmelser maa der — saavel efter disse Bestemmelsers Formulering som efter Arten af de til Grund liggende Arbejdsforhold — antages at være indrømmet Arbejdsgiveren en Adgang til at kræve Overarbejde, naar denne efter et Skøn over Forholdene maatte anse dette for paakrævet af Hensyn til Losningens Tilendebringelse, medens paa den anden Side Arbejderne, forsaavidt det fremsatte Krav enten maatte anses urimeligt eller at ligge udenfor Bestemmelsens naturlige Forudsætninger, kan gøre dette Forhold til Genstand for Paatale ad sædvanlig organisationsmæssig Vej. Herefter og da der ikke i det foreliggende Tilfælde er oplyst Omstændigheder, der godtgør eller sandsynliggør, at Modtageren ved som sket at imødekomme Skibets Interesse i af Hensyn til Opfyldelse af anden Fragtforpligtelse at forlade Havnen allerede Mandag Aften har forfulgt Formaal, der enten var overenskomstmæssig illegitime eller det bestaaende Overenskomstforhold og Parternes dertil knyttede økonomiske Interesser uvedkommende, maa det antages, at den paaklagede Nægtelse fra Arbejdernes Side af Overarbejde har været ulovlig. Retten maa derimod med de Indklagede være enig i, at der under de foreliggende Omstændigheder ikke ses at foreligge et tilstrækkeligt sikkert Grundlag for at gøre Fagforeningen ansvarlig for det passerede. Det er uomstridt, at Fagforeningens Formand først efter Losningens Tilendebringelse har faaet Oplysning om Arbejdsvægringen. Retten maa derhos efter Indholdet af Overenskomstens § 10 og Pladsformandens deri angivne Stilling anse det for overvejende betænkeligt at statuere, at en Meddelelse til Pladsformanden skulde have samme retslige Betydning som en Meddelelse til Fagforeningen som saadan eller dennes Formand, saaledes altsaa, at Pladsformandens Forsømmelse af at videremeddele det passerede skulde have samme retslige Følger som Fagforeningens Passivitet overfor et overenskomststridigt Forhold, hvorom den var sat i Kundskab.

Sagens Omkostninger findes de Indklagede efter Omstændighederne at burde betale med 300 Kr.

Kendelse.

Den ovenomhandlede Nægtelse af Overarbejde har været ulovlig.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

STØT ARBEJDERNES KOOPERATIVE FORETAGENDER

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, Strandboulevard 94.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 24 * KØBENHAVN DEN 1. JULI 1933 * 29. AARGANG

De nationalsocialistiske Fagforeninger i Tyskland.

Den første Kongres i »det store Arbejdskonvent«.

De nazistiske Blade meddeler:

»Den tyske Arbejdsfront«s store »Arbejdskonvent« samledes til sit første Møde Tirsdag den 30. Maj, Kl. 11, i de tyske Bogtrykkeres Forbundshus i Berlin-Tempelhof.

Salen var smykket med den nationalsocialistiske Revolutions Faner samt med frisk Grangrønt. Endvidere med det nationalsocialistiske Sejrstegn.

Ved et stort Bord i Hesteskoform var der givet Plads til de indtil nu udnævnte 60 Medlemmer af det Store Konvent. Hertil skal i den allernærmeste Tid komme 20 Arbejdsgiver-Repræsentanter.

For første Gang var ogsaa Rammen bevidst ny og revolutionær og gjorde ikke Brug af de hidtil almindelige parlamentarisk-liberalistiske Forhandlingsregler.

I Stedet for Præsidiet er der traadt en Speaker og en Sekretær. Speakeren overvaager, at Forhandlingerne føres paa værdig og ordentlig Maade og hindrer, at Taleren gaar udenfor Emnet eller at der drøftes Ting, som ikke hører til det Store Arbejdskonvents Opgaver.

Kort efter Kl. 11 betraadte Føreren for den tyske Arbejdsfront Dr. *R. Ley*, Salen. Han erklærede Konventet for aabnet og udnævnte Arbejderen Rudolf Schmeer til Speaker og Arbejderen Reinhold Muchow til Sekretær.

Speakeren Schmeer meddelte Grundtrækkene for den nye Forhandlingsform og gav Føreren for den tyske Arbejdsfront Ordet til en principiel Udredning.

Dr. Ley betonede, at man i sagligt Arbejde og Ansvar paabegyndte et Værk, der for Aarhundreder skulde danne Fundament for det tyske Folk og den tyske Stat.

Hvad der hidtil var sket, kunde kun betragtes som et Forarbejde til dette store Værk. Den Tyske Arbejdsfront skulde sammen med de andre Stænder opbygge den tyske Erhvervsforfatning.

Den nationalsocialistiske Revolution havde fundet en ny Form, der svarede til det tyske Folks Væsen og havde megen Lighed med de af vore Forfædre anvendte Former.

Det Store Konvent skulde ikke være Tumleplads for personlige Interesser, Gruppeinteresser eller Prestigepolitik, men derimod et Sted, hvor alene Princippet om den Enkeltes Ansvar overfor Samfundet havde Gyldighed. Smaa Dagsproblemer stod ikke paa Dagsordenen. Kun de store Maal og Retningslinier. Hele det tyske Folk havde nu Blikket rettet mod de forsamlede 60 Delegerede, og disse vilde ikke skuffe Folkets Tillid.

Dr. Ley skildrede endvidere de hidtidige Fagforeningers fejlagtige Maal. De organiserede det slette i Mennesket, Profitbegæret i Stedet for at hæmme disse Egenskaber, saaledes at Samfundets Vel ikke blev truet. Ved ikke at tage Hensyn til dette Princip var baade Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer efterhaanden stivnet i Former, som nu i alle Arbejdendes Interesse skulde ophæves gennem den nationalsocialistiske Revolution.

Dr. Ley gav derefter Meddelelse om »Arbejdsloven«, der var under Udarbejdelse. Man maatte finde Syntesen mellem Nødvendigheden af ogsaa i Praksis at overvinde Klassekampen og samtidig at yde den tyske Arbejder, det skabende Menneske, den højest mulige Beskyttelse.

»Arbejdsloven« skulde kun indeholde nogle faa Fundamentalsætninger. Det vilde være fejlagtigt at skrive Detailler eller aktuelle Problemer i denne Lov, da den skulde have Evighedsværdi og for bestandig være en Rettesnor for de af Tiden nødvendiggjorte Reguleringer. Hvis en saadan Regulering blev gjort til Fundament for den fremtidige Udvikling, var det indlysende, at en saadan Regulering ikke kunde bestaa.

Dette Fundament skulde være Sokkel for de evig gyldige Principper, Klassekampens Besejring, det højeste Værn for det arbejdende Menneske, for Fører- og Ansvarsprincippet.

Dr. Ley berettede om de hos Føreren stedfundne Drøftelser vedrørende det opbyggende Arbejde.

Idet Taleren nu gik over til at omtale Arbejdsfrontens Opgaver, betonede han, at den tyske Arbejdsfront var Forudsætningen for det opbyggende Arbejde. Opdragelsen til Samfundsfølelse og Skoling skulde være de væsentligste Opgaver. Man vilde ikke nøjes med de nuværende Skolingsmuligheder, men selv skabe nye. Det tyske Menneskes Skoling skulde — det maatte fastslaas en Gang for alle — være det tyske nationalsocialistiske Partis Opgave, dette Parti, som var Bærer af den nationalsocialistiske Revolution og dermed af den nationalsocialistiske Stat. Skolingen af Partiets Elite og Arbejdsfrontens Elite skulde gennemføres i Fællesskab. I de tyske Fagforbunds (ADGB)s tidligere Forbundsskole i Bernau skulde man uddanne Distriktsledere m. fl. i den tyske Arbejdsfront og det nationalsocialistiske Parti. Yderligere Skoler forefandtes allerede i Vest- og Mellemtyskland.

De sociale Institutioner skulde ogsaa udbygges stærkt, alt uden Statens Indgriben, gennem den som offentlig-retlig Korporation anerkendte »Arbejdets Organisation«. Maalet var navnlig at skabe en Stand, der var sig sin Kraft, sin Ære og sit Ansvar bevidst. Det af Marxismen kunstigt fremkaldte Mindreværdskompleks maatte forsvinde. En storstilet faglig Uddannelse skulde give enhver dygtig Arbejder Mulighed for at naa op til det Trin, han efter sin Kunnen havde Krav paa. Den videnskabelige Udforskning af Arbejdsprocesser m. m. skulde foregaa paa særlige Læreanstalter for derved at anerkende Arbejdsbegrebet og nyttiggøre dette for Samfundet.

Tarifspørgsmaalet kunde ikke ordnes paa den Maade, som visse Kredse gerne vilde have. Nationalsocialismen afviste principielt saakaldte »Værkforeninger« og »Værktarifer«. For »gule« Anliggender havde man ingen Forstaaelse. Der skulde skabes en Minimalløn, der ikke afhang af Timelønnen, men af Ugelønnen. Som Grundlag for Beregningen skulde tjene en Familie paa 5 Personer. Det arbejdende Menneske skulde have den Løn, der sikrede ham en tryg Tilværelse. — Profit, som skyldtes Udbytning, skulde ikke forekomme i den nationalsocialistiske Stat. Enhver Tysker var et værdifuldt og agtet Medlem af Samfundet, men ikke Objekt for nogensomhelst Spekulanter.

Sluttelig kom Dr. Ley ind paa Forholdet mellem Fagforbundene og de nationalsocialistiske Bedriftscelle-Organisationer (NSBO). Disse skulde bevares som en særlig Elite og organiseres og skoles endnu bedre end hidtil. NSBO skulde være Reservoir for Den tyske Arbejdsfronts Officerer og Underofficerer.

NSBO's frygtelig haarde og resignerede Kamp i Virksomhederne skulde gennemføres uden at gaa de andre Fagforbunds Rettigheder for nær, men paa en saadan Maade, at Medlemmer af NSBO fik de samme Goder som andre Fagforeningsmedlemmer. Arbejdere og Funktionærer skulde staa sammen i NSBO, saa disse kunde blive den Smeltedigel, hvoraf tilsidst Begrebet den tyske Arbejder skulde fremgaa.

De mægtige Opgaver, den tyske Arbejdsfront havde at løse, vilde blive grebet an med en fast Vilje til at medvirke ved Statens Opbygning, ved Rigets Opbygning, — et Rige, hvis Medlemmer anerkendte deres Samhørighed, hvis Medlemmer var besjælet af Bevidstheden om, at den ene ikke kan leve uden den anden, at alles Kamp mod alle ikke var i Samfundets Interesse, men derimod gensidig Forstaaelse og fast Vilje til at underordne Sær- og Enkeltinteresser under Helhedens Interesse, og at der kun fandtes een Rettesnor: Tyskland.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos A/S William Boas.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 29. Maj behandledes en Uoverensstemmelse mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og A/S William Boas angaaende Betalingen for Losning af Cement.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed og Forbundet forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Firmaet Eriksen og Christensen, Esbjerg.

Ved et Fællesmøde den 7. Juni behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Firmaet Eriksen og Christensen, Esbjerg, nægtede at respektere en faglig Voldgiftskendelse angaaende Spørgsmaalet »første« eller »sidste« Losning. Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling med Hensyn til Sagens videre Behandling.

Arbejdsmænd hos Speditør Dujardin, Esbjerg.

I Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Statens Markeds- og Eksportstalde, Speditør Dujardin, Esbjerg, havde antaget 3 faste Arbejdere som Formænd med Pligt til at udmelde sig af Fagforeningen, afholdtes den 7. Juni et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Forbundet, da Enighed ikke opnaaedes, forbeholdt sig sin Stilling med Hensyn til Sagens videre Behandling.

Arbejdsmænd i Horsens.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 1. Juni behandledes dels to Klager fra Arbejdsgiverforeningen over Arbejdsvægring ved Losning af Rutebaaden »Marie Clausen« og M/S »Ruth« og dels Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over en Formandsstilling hos A/S Horsens Trælasthandel.

Der opnaaedes ikke Enighed med Hensyn til de to førstnævnte Sager, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at føre dem videre til Den faste Voldgiftsret. Med Hensyn til Formandsspørgsmaalet vilde Arbejdsgiverne indhente nærmere Oplysninger om Arbejderne paa Virksomheden og Mødet sluttede med, at De samv. Fagforbund har forbeholdt sig at føre Sagen videre, saafremt Arbejdsgiverne ikke frafalder deres Krav om Formandsstillingen.

Arbejdsmænd og Firmaet S. Poulsens Soigneringsforretning, Ny Kongensgade 9, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 12. Juni behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over Firmaet S. Poulsens Soigneringsforretning, Ny Kongensgade 9, København.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om følgende:

Parterne er enige om, at Overenskomsten mellem S. Poulsens Soigneringsforretning og Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund, dateret 15. Februar 1932, skal overholdes.

Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund er indforstaaet med, at Firmaet udenfor Overenskomstens Rammer kan beskæftige eet Bud under 18 Aar til Ekspedition af Ekspresordrer.

Til fuld Afgørelse for den forløbne Tid betaler Firmaet til Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund 750 Kr.

Dansk Arbejdsmandsforbund og Firmaet Chr. Hansen, Frederikssundsvej, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 12. Juni forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at Vognmandsforeningen i København havde modsat sig, at Vognmand Chr. Hansen udbetalte et Beløb, som Arbejderne og Vognmanden var enedes om som Akkordafsavnstillæg efter et resultatløst Mæglingsmøde.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed og Forbundet meddelte, at det vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Elektrikere hos A/S Scandia og Firmaet E. D. Christensen, Randers.

Ved et Fællesmøde den 30. Maj behandledes to Uoverensstemmelser mellem Elektrikerforbundet og A/S Scandia og Firmaet E. D. Christensen, Randers, med følgende Resultat:

A/S »Scandia« udtaler, at man ikke ved den trufne Disposition har tilsigtet at gøre nogen Ændring i den hidtil praktiserede Fordeling af Arbejdet.

Om Uoverensstemmelsen hos Firmaet E. D. Christensen bemærkede Forbundet, at Firmaet uhindret vil kunne rekvirere den Arbejdskraft, det maatte have Brug for. Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig sit Standpunkt med Hensyn til Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i Aarhus.

Den 7. Juni afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage over, at Arbejderne ved Indladning i M/S »Tilly« havde iværksat en Arbejdsstandsning, fordi der i Strid med den gældende Overenskomst fandt delvis »Bordarbejde« Sted.

Arbejdsstandsningen varede en Dag og foranledigede, at Skibet skulde have Liggedagsbetaling, Kr. 110,00, og Arbejdsgiverne fik en ekstra Udgift paa Kr. 18,54 til Arbejdsløn.

Disse Beløb krævede Arbejdsgiverne som Betingelse for en fredelig Løsning af Sagen, men da Enighed herom ikke kunde opnaas, endte Fællesmødet uden Resultat, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1735.

Havnearbejdere i Aalborg og Nørresundby ved Losning af M/S »Ajax«.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 4. Maj 1933 i Sag Nr. 1735: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark paa Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havnes Vegne og denne Forening for dens Medlem Firmaet Mammen og Drescher, Aalborg, og tillige for dens Medlem A/S De danske Oliemøller og Sæbefabriker, sammesteds, mod De samv. Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundets Afdeling, Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark paa Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havnes Vegne og denne Forening for dens Medlem Firmaet Mammen og Drescher, Aalborg, indklaget De samv. Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundets Afdeling, Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg for Brud paa gældende Overenskomst og Septemberforligets Punkt 2.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Den 1. December 1932, Kl. 1½ Eftermiddag, paabegyndtes i Aalborg Losning af Sojabønner fra M/S »Aiax«, hvilken Losning var overdraget til Firmaet Mammen og Drescher, der til Udførelse af Arbejdet i Land havde paamønstret det fornødne Mandskab, medens Sejleren, der er paa 260 Tons, selv ønskede at udføre det indenbords Arbejde. Det til Arbejdet i Land paamønstrede Mandskab havde herefter Krav paa et Tillæg af 15 pCt. af den for Bord- og Landarbejdet fastsatte Takst i Henhold til Overenskomstens almindelige Bestemmelsers Punkt 5, der er saalydende:

»Det er en Forudsætning for de fastsatte Akkordsatser, at Havnearbejderne udfører Arbejdet om Bord i alle Fartøjer paa over 200 Tons d. w. Skulde et Fartøj bestemt vægre sig ved at lade Havnearbejderne udføre det i indenbords Arbejde, forhøjes Betalingen for Arbejdet i Land med 15 pCt. af den for Bord- og Landarbejdet fastsatte Takst.

Delvist Bordarbejde kan ikke finde Sted.

Fra nærværende Bestemmelse er undtaget Trælastskibe.«

Arbejdsgiverne var — efter Klagernes videre Fremstilling — naturligvis klar over, at Arbejderne havde Krav paa det angivne Løntillæg, og dette Tillæg var derfor ogsaa tilbudt Arbejderne. Efter at Losningsarbejdet havde været i Gang i ca. 2 Timer, fremsatte imidlertid Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg Krav om, at der til Losningen skulde mønstres Havnearbejdere ogsaa til Arbejdet om Bord. Skibet ønskede dog ikke at tage Havnearbejdere til det indenbords Arbejde, som det var i Stand til at udføre med egen Besætning,

og da man fra Arbejdsgiverside som nævnt var rede til at yde den stipulerede Tillægsbetaling, modsatte man sig Fagforeningens Krav, hvilket havde til Følge, at Fagforeningen etablerede Arbejdsstandsning Kl. 3½ Eftermiddag. Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne satte sig derefter i telegrafisk Forbindelse med Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark, som straks rettede Henvendelse til Dansk Arbejdsmandsforbund om at foranledige Arbejdet genoptaget. Arbejdet blev ogsaa genoptaget den paafølgende Dag Kl. 1½ Eftermiddag, men ikke før Firmaet under Protest var indgaaet paa at mønstre Havnearbejdere ogsaa til det indenbords Arbejde, hvorved der er paaført Firmaet en Merudgift paa 142 Kr. 41 Øre. Sagen har derefter været behandlet paa et Fællesmøde under Hovedorganisationernes Medvirkning den 7. December 1932, uden at Enighed dog blev opnaaet. Under Henvisning til foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om, a t det statueres, at der ved den af Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg udviste Optræden er begaaet Overenskomstbrud og Brud paa Septemberforligets Punkt 2, a t der i den Anledning paalægges Fagforeningen en efter Rettens Skøn fastsat Bod, og a t Fagforeningen tilpligtes at betale Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne paa Firmaet Mammen og Dreschers Vegne den Firmaet paaførte Merudgift 142 Kr. 41 Øre.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De har til Støtte herfor anbragt, at den ovenfor citerede Overenskomstbestemmelse i 1924 for første Gang blev indført i Overenskomsten, idet det i Forligsmandsforslaget af 24. Maj 1924 Stk. A, 3 hedder:

»Forsaavidt angaar det indenbords Arbejde i Dampere, Lægtere og de Sejlere, der ifølge Overenskomst losses som Dampere, er det en Forudsætning for de fastsatte Akkordsatser, at ogsaa Bordarbejdet udføres af Havnearbejderne.

Skulde et Skib bestemt vægre sig ved at lade Havnearbejdere udføre det indenbords Arbejde, forhøjes Betalingen for Arbejdet i Land med 15 pCt. af den for Bord- og Landarbejdet fastsatte samlede Takst. Delvis Bordarbejde kan ikke finde Sted. Fra denne Bestemmelse er undtaget Trælast-Skibe og andre Skibe, som overenskomstmæssigt eller coutumemæssigt selv har udført Bordarbejdet.«

De Indklagede har i Tilslutning hertil anført, at det før Krigens Afslutning ved Losning i dansk Havn var Regelen, at alt Arbejde om Bord udførtes af Havnearbejderne og kun undtagelsesvis af Besætningen paa mindre Skibe. I dette Forhold skete der imidlertid efter Krigens Afslutning en Ændring, idet Skibe fra Lande med lav Valuta mønstrede en i Forhold til den sædvanlige dobbelt stor Besætning, som man saa lod udføre Arbejdet om Bord i de Landes Havne, hvor Valutaen stod højt. Dette Forhold ansaa man baade fra Arbejdsgiver- og Arbejderside for urimeligt, hvorfor det under Forhandlingerne i 1924 blev drøftet at indsætte en Bestemmelse, der hjemlede Havnearbejderne en Ret til at udføre alt indenbords Arbejde i lossende eller lastende Skibe. Herom kunde dog ikke opnaas Enighed, da der efter Arbejdsgivernes Anbringende kunde tænkes Tilfælde, hvor Modtageren intet havde med Befragtningen at gøre og derfor ikke paa Forhaand kunde garantere Havnearbejderne en Ret til Udførelse af indenbords Arbejde. Det blev imidlertid efter de Indklagedes Fremstilling samtidig udtalt, at Arbejdsgiverne ikke blot vilde, men ogsaa var pligtige til at gøre alt, hvad gøres kunde, for at sikre Havnearbejderne Arbejdet om Bord, og kun i saadanne Tilfælde, hvor Ladningsmodtageren absolut ingen Indflydelse havde paa Befragtningen, kunde Skibet udføre Bordarbejdet ved eget Mandskab, og Havnearbejderne skulde i saa Fald have et Tillæg, og man enedes derfor om den ovenfor citerede Bestemmelse. Det angivne Forhold har — hævder de Indklagede videre — ogsaa fundet Udtryk i Bestemmelsens Formulering; der er saaledes med Hensyn til Befragtningen ikke fuld Dispositionsfrihed for Arbejdsgiveren; denne maa have Bevisbyrden for, at et Fartøj i givet Tilfælde bestemt har vægret sig ved at lade Havnearbejderne udføre det indenbords Arbejde, og at Arbejdsgiveren har været uden Indflydelse paa Befragtningen. Hvad særligt det her under Sagen foreliggende Tilfælde angaar rettede man, efter at Arbejdet var kommen i Gang, en Forespørgsel til Kaptajnen om, hvem der var Befragter, hvorefter A/S De danske Oliemøller og Sæbefabriker blev opgivet, og da dette Selskab, der som Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne er underkastet den gældende Overenskomst og dermed har haft Pligt til at fragte Skibet saaledes, at Havnearbejderne kom til at udføre Bordarbejdet, herefter maatte antages at have brudt Overenskomstens Forudsætninger, blev Arbejdet standset. Det er nu vel af Klagerne i deres Tilsvar angivet, at M/S »Aiax« er befragtet af A/S Det østasiatiske Kompagni, — en Oplysning, hvis sene Fremkomst de Indklagede bebrejder Klagerne, — men de Indklagede hævder, at Modtagerne alligevel kunde have øvet Indflydelse paa Befragtningen, og at de i ethvert Tilfælde maa bevise, at dette ikke har været Tilfældet. Under Henvisning til alt foranstaaende gør de Indklagede gældende, at de har været materielt berettigede til at kræve det indenbords Arbejde udført af Havnearbejderne, hvorfor deres Paastand om Frifindelse maa tages til Følge, og de Indklagede har derhos under en Kontrasag nedlagt Paastand om, at A/S De danske Oliemøller og Sæbefabrikker, som maa antages at have haft Adgang til at foranledige M/S »Aiax« fragtet saaledes, at Overenskomstens Forudsætninger opfyldtes, og som derfor ved at undlade dette har gjort sig skyldig i Brud paa Overenskomsten og dens Forudsætninger, idømmes en efter Rettens Skøn fastsat Bod.

I Kontrasagen paastaas det indklagede Aktieselskab frifundet. Det er efter den til Støtte herfor givne nærmere Fremstilling rigtigt, at den citerede Bestemmelses Tilblivelse skyldes navnlig den tyske Valutas unormalt lave Leje i Forhold til den danske Valuta og tyske Skipperes deraf flydende Tilbøjelighed til at lade det indenbords Arbejde udføre af Skibets Besætning. Det er dernæst rig-

tigt, at man under Forhandlingerne i 1924 behandlede Spørgsmaalet om at gøre det til et Led i Befragtningen, at det indenbords Arbejde skulde overdrages Havnearbejderne, og det hed da ogsaa i et af Forslagene blandt andet »Arbejdsgiverne og Arbejderne har Pligt til at søge dette gennemført under en eller anden Form, f. Eks. ved Befragtning eller paa anden Maade«. Denne Tanke blev imidlertid netop opgivet, og man har ikke fra Arbejdsgiverside ved Forhandlingerne i 1924 paataget sig nogen Forpligtelse til i alle Tilfælde, hvor Ladningsmodtagere er Herre over Befragtningen, at sørge for Overdragelse af det indenbords Arbejde til Havnearbejderne. Ved at fastsætte en betydelig Tillægsbetaling for Arbejdet i Land i de Tilfælde, hvor Skibet med egen Besætning udfører det indenbords Arbejde, har man derimod gjort Modtageren interesseret i at søge at faa Skibet til at tage Havnearbejdere om Bord, men herudover rækker Modtagerens Pligt ikke. Det under Kontrasagen indklagede Selskab har iøvrigt som angivet slet ikke fragtet Skibet, — med hvilket Forhold Klagerne først er bleven bekendt efter det den 7. December 1932 afholdte Fællesmøde, — og Selskabet har i det foreliggende Tilfælde overhovedet ikke haft nogen Indflydelse paa Befragtningen. Forholdet er endelig ogsaa det, at der nu siden Bestemmelsens Tilblivelse i snart 9 Aar har været arbejdet efter denne Bestemmelse, uden at Dansk Arbejdsmandsforbund eller nogen herunder hørende Organisation har gjort det her under Sagen hævdede Standpunkt gældende.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at M/S »Aiax« ved Certeparti af 11. November 1932 er befragtet af Aktieselskabet Det østasiatiske Kompagni til at indtage sin Ladning i København paa Siden af M/S »Malaya« og herefter transportere Ladningen og udlosse den i Aalborg. Det er saaledes ikke A/S De danske Oliemøller og Sæbefabriker, som har fragtet Skibet, og der foreligger ikke under Sagen oplyst nogen Omstændighed, der enten godtgør eller sandsynliggør, at Selskabet har været Herre over Befragtningen eller har haft Adgang til at øve nogen Indflydelse paa denne. Herefter maa Retten ved sin Bedømmelse af Sagen gaa ud fra, at dette ikke har været Tilfældet, og da Havnearbejderne under denne Forudsætning efter de Indklagedes eget Standpunkt ikke har haft noget Krav paa det indenbords Arbejde, finder Retten allerede af den Grund ikke Anledning til at tage Stilling til det under Sagen rejste almindelige Spørgsmaal, hvorvidt den paaberaabte Forligsbestemmelse maatte paalægge Ladningsmodtageren en Pligt til, hvor der maatte være Mulighed herfor, at foranledige det indenbords Arbejde overdraget til Havnearbejderne. Overensstemmende hermed vil det under Kontrasagen indklagede Selskab være at frifinde. Det er dernæst uomstridt, at Fagforeningen under de ovenfor nærmere beskrevne Omstændigheder har etableret Arbejdsstandsning i det angivne Omfang, og da Fagforeningen ved sin anvendte Fremgangsmaade har begaaet Brud paa Septemberforligets Punkt 2, og da det maatte paahvile Fagforeningen, hvis den ansaa en den tilkommende overenskomstmæssig Ret tilsidesat eller krænket, at paatale Forholdet ad sædvanlig organisationsmæssig Vej, vil der være at paalægge Fagforeningen en Klagerne tilfaldende Bod, der findes passende at kunne bestemmes til 300 Kr. og som tillige vil kunne tjene til Dækning af den Firmaet Mammen og Drescher paaførte Merudgift 142 Kr. 41 Øre. De Indklagede vil derhos have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg bør betale en Klagerne tilfaldende Bod, stor 300 Kr.

A/S De danske Oliemøller og Sæbefabriker bør for Tiltale i Kontrasagen fri at være.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundets Afdeling, Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg med 300 Kroner.

Arbejdslønnen i Industrien.

Oktober Kvartal 1932 og Aaret 1932.

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der ligesom for tidligere Kvartaler for Oktober Kvartal 1932 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester. Efter de for Oktober Kvartal 1932 foreliggende Lønoplysninger er Gennemsnitsfor-

Tabel 1. Gennemsnitlig Timefortjeneste, beregnet paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Antal Arbejdere pr. 31/12 1932	Gennemsnitlig Timefortjeneste (med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal)				
		Okt. Kv. 1932	Juli Kv. 1932	April Kv. 1932	Jan Kv. 1932	Okt. Kv. 1931
		Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.
København						
Faglærte Arbejdere.....	17490	172	170	170	173	181
Ufaglærte —	16699	141	139	139	139	145
Ialt Mænd...	34189	157	155	155	156	164
Kvindl. Arbejdere.....	14355	89	89	89	89	89
Samtl. Arbejdere.	48544	137	136	137	137	144
Provinsen						
Faglærte Arbejdere.....	13448	140	139	139	139	142
Ufaglærte —	22082	124	121	121	120	123
Ialt Mænd...	35530	130	128	128	128	131
Kvindl. Arbejdere.....	8408	82	82	81	81	81
Samtl. Arbejdere.	43938	121	119	120	119	123
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere.....	30938	158	156	156	158	164
Ufaglærte —	38781	132	129	129	129	133
Ialt Mænd...	69719	143	141	141	143	147
Kvindl. Arbejdere.....	22763	86	86	86	86	86
Samtl. Arbejdere.	92482	130	128	129	129	134

tjenesten pr. Time for de fleste Fags Vedkommende beregnet efter den samlede Udbetaling i Kvartalet, fordelt paa det Antal Timer, der er arbejdet, uanset om der er arbejdet i Timeløn eller i Akkord. For nogle Fags Vedkommende er Fortjenesten dog kun beregnet paa denne Maade for Arbejdet paa Akkord, medens Fortjenesten iøvrigt er beregnet paa Grundlag af den i Kvartalet gældende Ugeløn; dette er Tilfældet for Bagersvende i København, Barbersvende, Arbejdere i Avis- og Bogtryk-, Stentryk- og Reproduktionsindustrien, Arbejdere paa Bryggerier, Skræddersvende og Syersker samt de under »Fastlønnede Arbejdere« anførte ugelønnede Fag. For Arbejdere i Tekstilindustrien er den gennemsnitlige Timefortjeneste i Kvartalet endelig beregnet paa Grundlag af Udbetalingen i en enkelt Maaned i Kvartalet.

Tabel 2. Gennemsnitlig Timefortjeneste ved Akkord og i Timeløn i Aarene 1932 og 1931.

	1932			1931		
	Akkord	Timeløn	Tilsammen	Akkord	Timeløn	Tilsammen
København	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Faglærte Arbejdere...	188	159	171	193	159	176
Ufaglærte — ...	181	126	139	182	125	141
Ialt Mænd...	185	140	156	190	140	159
Kvindl. Arbejdere....	99	76	89	100	76	90
Samtl. Arbejdere...	152	126	137	160	127	142
Provinsen						
Faglærte Arbejdere...	151	130	139	154	130	141
Ufaglærte — ...	145	111	122	142	110	122
Ialt Mand...	148	118	129	148	117	130
Kvindl. Arbejdere....	93	67	81	91	67	81
Samtl. Arbejdere...	133	110	120	136	111	122
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere...	172	146	157	176	146	160
Ufaglærte — ...	160	118	130	159	117	131
Ialt Mænd...	167	129	142	169	129	145
Kvindl. Arbejdere....	97	73	86	97	73	87
Samtl. Arbejdere...	143	119	129	149	119	132

En Oversigt over Lønningerne for faglærte og ufaglærte mandlige og for kvindelige Arbejdere (Formænd ikke medregnede) henholdsvis i København, Provinsen og hele Landet meddeles i Tabel I. Ved Sammenligning mellem de for de forskellige Tidspunkter anførte Lønninger maa det haves i Erindring, at det ikke er et lige stort Antal Arbejdere og ikke ganske den samme Fordeling af Arbejderne mellem Fagene indbyrdes, der ligger til Grund for de beregnede Gennemsnitstal. Der bliver derved nogen Ulighed mellem disse Gennemsnitstal, men den vil kun være af forholdsvis ringe Betydning, da hvert enkelt af Oversigtens Tal er fremgaaet af store Arbejdertal fra mange forskellige Fag.

Af Tabel I fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under et i Oktober Kvartal 1932 var 130 Øre. For faglærte mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 158 Øre, for Arbejdsmænd 132 Øre og for Kvinder 86 Øre. Det skal bemærkes, at den Mellemkategori af Arbejdere, der kan betegnes som »tillærte«, hovedsagelig indgaar under Gruppen ufaglærte. Som det vil ses af Tabellen var der for saavel faglærte som ufaglærte mandlige Arbejdere en mindre Stigning i Fortjenesten fra Juli til Oktober Kvartal, hvilket bl. a. skyldes Byggefagene, hvor Fortjenesten sædvanlig ligger forholdsvis højt i Oktober Kvartal som Følge af de forholdsvis store Overskud paa Akkorderne, der udbetales i dette Kvartal.

I Tabel 2 er angivet den gennemsnitlige Timefortjeneste for Hovedgrupper af Arbejdere i Aarene 1932 og 1931 med Adskillelse mellem Fortjenesten ved Arbejde paa Akkord og i Timeløn. Fra 1931 til 1932 var der en Nedgang i Fortjenesten for de fleste af Hovedgrupperne, og for samtlige Arbejdere som Helhed udgjorde Nedgangen 3 Øre, hvilken Nedgang udelukkende skyldes Nedgang i Fortjenesten ved Akkordarbejde. Grunden til denne Nedgang i Fortjenesten ligger hovedsagelig i den Formindskelse af det beskæftigede Arbejderantal, der har fundet Sted, og som har været mindst for Kvinder og størst for faglærte Arbejdere, og som endvidere fortrinsvis har ramt Fag med forholdsvis høj Fortjeneste (Byggefagene).

Som omtalt i Oversigten over Arbejdslønnen i Oktober Kvartal 1931 (Stat. Efterr. Nr. 14, 1932) var Timefortjenesten i dette Kvartal af meget nær samme Størrelse som i Oktober Kvartal 1930 til Trods for, at der ved Overenskomstfornyelserne i Foraaret 1931 fandt ikke ubetydelige Lønnedsættelser Sted for adskillige Fag. At disse Lønnedsættelser først fandt Sted noget ind i Aaret 1931, kan derfor kun have haft ringe Indflydelse paa Gennemsnitsfortjenesten i dette Aar, saaledes at kun en lille Del af Nedgangen i Fortjenesten fra 1931 til 1932 kan forklares derved.

For de fleste større Fag var Fortjenesten i 1932 og 1931 derfor ogsaa i det store og hele ret uforandret, hvilket ogsaa fremgaar af Tabel 3, hvori for de enkelte Fag er anført den gennemsnitlige Timefortjeneste for hele Aaret 1932 sammenlignet med de tilsvarende Tal for 1931. Ved en saadan Beregning for Aarene som Helhed foretages en Udjævning af de Forskydninger i de enkelte Fags Fortjeneste, som har en mere tilfældig eller sæsonmæssig Karakter (særlig Byggefagene). Dog kan der i de Fag, for hvilke Arbejde paa Akkord spiller en større Rolle, være nogen tilfældig Bevægelse i de Tal, der angiver den gennemsnitlige Timefortjeneste, ligesom der for alle Fag, hvor Arbejde saavel paa Akkord som i Timeløn anvendes, kan være nogen Forskydning i Forholdet mellem Mængden af Akkord- og Timelønsarbejde, hvad der ligeledes paavirker den gennemsnitlige Timefortjeneste.

Som foran anført, er Betaling for Sommerferie ikke inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester, ligesom disse ikke inkluderer Tillæg for Overarbejde og ej heller Tillæg for Arbejde i skiftende Hold, hvor det er muligt at udskille saadant Tillæg fra Fortjenesten. For Aaret 1932 er imidlertid foretaget en Opgørelse over Fortjenesten herved, og for Hovedgrupperne af Arbej-

Tabel 3. Arbejdslønnen i forskellige Industrier m. v. i 1932 og 1931.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arbejd. pr. 31/12 1932	Gnsntl. Timeftj. Aaret 1932	Gnsntl. Timeftj. Aaret 1931	Ant. Arbejd. pr. 31 12 1932	Gnsntl. Timeftj. Aaret 1932	Gnsntl. Timeftj. Aaret 1931
		Øre	Øre		Øre	Øre
Tilvirkn. af Nærings-og Nydelsesmidler:						
Bagerier, Svende	736	151	151	1	123	123
Bryggerier, ufagl. Arb.	1800	142	142	431	132	132
— Kvinder	690	103	103	305	86	85
Chokoladefab., faglærte Arb	49	142	145	23	132	134
— ufagl. Arb.	135	116	115	14	113	111
— Kvinder	631	72	71	119	62	61
Cikoriefabrikker, ufagl. Arb.	37	142	142	11	113	109
— Kvinder	46	89	89	16	68	71
Konservesfabrikker, ufagl. Arb.	53	146	146	27	105	102
— Kvinder	190	85	84	103	63	63
Mælkekondens.fabr., ufagl. Arb.	—	—	—	100	118	118
— Kvinder	—	—	—	258	83	82
Møller, Svende	56	140	140	156	122	122
— ufagl. Arb.	33	131	131	104	110	110
Spritfabrikker, ufagl. Arb.	53	137	137	207	133	133
— Kvinder	50	111	112	10	109	109
Sukkerfabrikker, ufagl. Arb.	340	141	141	3367	122	118
— Kvinder	163	84	84	187	61	60
Tobaksindustri:						
Cigarfabr., Mænd, faglærte	956	152	153	690	145	146
— — ufaglærte	48	130	130	34	128	128
— Kvinder, faglærte	708	127	128	167	129	124
— — ufaglærte	908	106	104	1325	102	91
Cigaretfabr., Mænd, ufaglærte	31	206	208	—	124	118
— Kvinder	140	125	122	18	80	79
Røgtobaksfabr.: Mænd, ufagl.	31	180	177	68	133	132
— Kvinder	103	117	115	144	95	96
Skraatobaksfabr.: Mænd, fagl.	17	214	218	64	183	185
— — ufagl.	18	130	129	26	128	128
— Kvinder	99	82	82	193	81	82
Tekstilindustri:						
Possementfaget, Svende	18	128	135	2	166	157
— Kvinder	16	76	78	2	77	78
Rebslagerier, Svende	6	118	118	20	117	117
— ufagl. Arb.	56	123	119	31	102	101
— Kvinder	133	74	73	100	60	60
Sejlmagersvende	6	174	179	15	124	120
Sækkefabrikker, Arbm.	6	115	118	12	101	102
— Kvinder	80	77	76	98	71	70
Tekstilfabr., Mænd	648	125	125	1749	116	115
— Kvinder	1913	88	87	3382	78	78
Beklædningsindustri m. v.:						
Hattemagere	32	182	177	—	—	187
Hattearbejdersker	169	87	89	—	—	90
Skomagersvende	14	141	143	—	—	—
Skotøjsarbejdere, Mænd	762	148	153	87	122	125
— Kvinder	848	88	90	77	72	72
Skræddersvende i bestilt Skrædderi	93	154	154	9	133	139
Skræddersvende i Industrien	127	157	159	4	146	152
Syersker	1807	77	77	183	71	72
Tilskærere i Industrien	144	189	192	1	151	—
Jordarbejde og Bygningsindustri:						
Blikkenslagersvende	288	183	187	220	129	133
Brolæggersvende	42	244	252	28	167	172
Bygningssnedkersvende[1]	606	187	185	416	132	131
Glarmestersvende	118	142	146	105	118	118
Jord- og Betonarbejdere	1631	173	173	1336	126	124
Linoleumspaalæggere	53	184	184	—	—	—
Malersvende	604	188	193	131	141	139
Murersvende	1012	244	257	1254	147	155
Murarbejdsmænd	711	189	200	1128	127	131
Stukkatørsvende	41	187	199	15	146	158
Terrazzoarbejdere	47	160	161	9	120	121
Tømmersvende	504	215	213	1003	140	141
Arbm. hos Tømrere	13	121	121	15	115	116
Trævareindustrien:						
Billedskærersvende	8	154	160	17	136	136
Bødkersvende	84	164	166	81	145	142
Børsteindustrien, Svende	54	145	152	18	121	121
— ufagl.	21	142	139	5	103	107
— Kvinder	66	86	85	11	70	70
Drejersvende	26	135	136	24	136	132
Kurvemagersvende	7	108	105	1	106	125
Møbelsnedkersvende	389	158	156	352	131	132
Maskinsnedkere	272	149	149	652	119	120
Pianoarbejdere	83	173	173	16	129	124
Rammearbejdere	34	162	165	28	124	124
Saddelmager- og Tapetserersv.	146	164	167	66	133	136
Træindustriarbejdere, ufagl.	168	121	119	256	103	104
Læder- og Lædervare-industri:						
Garverier, Svende	134	166	162	54	142	152
— ufagl. Arb.	197	160	158	145	135	137
— Kvinder	44	86	92	5	72	—
Lædervare- og Rejsetøjsarb.	59	157	154	3	125	—
Sten-, Ler-, og Glasindustri:						
Cementfabr., Arbm.	—	—	—	696	134	130
Cementstøberier, Arbm.	38	190	187	46	118	120
Glasslibere	14	168	169	43	144	152
Glasmagere	—	—	—	40	162	152
Grus- og Skærvefabr., Arbm.	8	131	131	149	107	109
Kalk- og Teglværker, Arbm.	42	126	132	1214	112	114
— Kvinder	—	—	—	31	66	68
Keram. Industri, fagl. Arb.	116	170	171	41	128	131
— ufagl. —	251	131	130	80	111	110
— Kvinder	218	98	100	32	73	73
Stenhuggerier, Svende	62	178	181	153	115	113
— ufagl. Arb.	47	132	134	63	110	108
Metalindustri:						
Blikkenslagersvende	136	173	174	89	141	144
Elektrikere	577	164	163	561	136	137
Formere	236	176	179	339	145	150
Guld-, Sølv- og Elektropletarb.	201	142	144	92	128	129
Gørtlere	141	148	148	48	131	134
Karetmagersvende	30	168	167	37	144	140
Kobbersmede	51	192	193	44	164	174
Malersvende	72	178	205	156	155	162
Metalslibere	120	161	164	62	131	135
Metaltrykkere	27	168	172	18	138	142
Skibstømrere	62	179	183	173	151	149
Smede og Maskinarbejdere	4788	164	166	4134	137	139

[1]) Herunder for Provinsen tillige andre Snedkersvende.

Tabel 3 (fortsat). Arbejdslønnen i forskellige Industrier m. v. 1932 og 1931.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arbejd. pr. 31/12 1932	Gnstl. Timeftj. Aaret 1932	Gnstl. Timeftj. Aaret 1931	Ant. Arbejd. pr. 31/12 1932	Gnstl. Timeftj. Aaret 1932	Gnstl. Timeftj. Aaret 1931
		Øre	Øre		Øre	Øre
Træarbejdere	235	157	158	444	136	139
Div. fagl. Arbejdere	93	171	174	48	142	142
Arbejdsmænd	3006	128	130	2758	117	118
Kvinder	1743	87	89	420	73	75
Kemisk Industri o. lign.:						
Elektricitets-, Gas- og Vandv., ufagl. Arb.	3	112	108	60	122	122
Farve- og Lakfabr., ufagl. Arb.	226	117	117	20	96	98
— Kvinder	25	68	68	7	63	68
Farverier, Svende	31	141	142	3	139	139
— ufagl. Arb.	77	115	115	10	110	118
— Kvinder	272	80	80	15	68	69
Fjerfabrikker, ufagl. Arb.	40	131	127	—	—	—
— Kvinder	45	66	65	—	—	—
Foderstoffabrikker, ufagl. Arb.	22	124	126	33	110	113
Gummifabrikker, ufagl. Arb.	104	134	136	215	141	135
— Kvinder	86	77	77	137	82	78
Imprægnsanst, ufagl. Arb.	—	—	—	69	144	149
Isoleringsmontører	72	195	212	31	161	161
Jern-, Metal- og Kludebranchen, ufagl. Arb.	66	139	137	—	—	—
— Kvinder	37	81	82	—	—	—
Kemikalieindustr., ufagl. Arb.	80	118	117	13	111	111
— Kvinder	66	66	66	5	64	63
Oliemøller, ufagl. Arb.	542	143	140	751	137	137
— Kvinder	28	78	79	38	69	71
Olieraffinaderier, ufagl. Arb.	32	132	131	—	—	—
— Kvinder	7	76	73	—	—	—
Svovlsyrefabr., ufagl. Arb.	37	134	134	218	132	132
Sæbefabrikker, ufagl. Arb.	31	129	128	46	107	107
— Kvinder	43	96	89	58	65	65
Tagpapfabr. m. m., ufagl. Arb.	78	144	148	13	118	125
Tændstikfabr., ufagl. Arb.	45	140	138	—	—	—
— Kvinder	124	87	85	—	—	—
Forsk. Industrier, ufagl. Arb.	155	134	133	50	125	130
— Kvinder	106	79	79	9	61	60
Papirindustri:						
Papirfabrikker, Arbmd.	195	121	122	816	115	115
Papirfabrikker, Kvinder	32	93	95	287	81	80
Papirvareindustri, ufagl. Arb.	70	122	122	—	—	—
— Kvinder	300	81	82	72	75	71
Æskefabrikker, ufagl. Arb.	48	122	119	—	135	133
— Kvinder	393	88	90	45	80	82
Fremstilling af Bøger, Billeder og Blade:						
Bogbinderier, Svende	406	173	177	57	132	134
— Kvinder	614	94	95	63	72	73
Bogtrykkerier m. v.:						
Typografer	1974	173	172	1126	161	160
Stentrykkere	190	181	180	109	147	147
Kemigrafer	198	183	181	22	156	158
Ufagl. Arb.	203	133	133	82	124	124
Kvinder	358	87	88	109	71	71
Litografiske Etabl., ufagl. Arb.	57	130	130	24	114	112
— Kvinder	76	87	87	27	70	71
Handel og Transport:						
Havnearbejdere	—	169	172	—	163	159
Lager- og Pakhusarbejdere	672	116	118	2066	114	114
Konduktører og Vognstyrere	80	146	149	28	154	147
Arbm. ved Jernbaner og Sporveje	3	123	117	25	106	107
Forskelligt:						
Badeanstalter, Kvinder	37	82	81	3	66	—
Barbersvende	83	114	117	14	111	110
Damefrisørinder	32	91	98	1	79	88
Kvinder paa Vaskerier	507	72	71	101	65	63
Kvinder ved Rengøring	173	81	84	41	63	61
Operatører og Kontrolører	153	159	154	—	—	—
		Kr.pr.Uge			Kr.pr.Uge	
Fastlønnede Arbejdere:						
Formænd	537	95,60	97,24	502	72,47	73,89
Kuske	579	59,17	58,44	468	52,83	52,34
Chauffører	1525	60,35	58,29	639	54,46	54,37
Fyrbødere	304	61,74	62,15	625	58,00	58,66
Bude	167	50,48	50,32	18	49,80	51,13
Natvægtere	127	58,64	57,87	126	57,17	58,02

dere meddeles i nedenstaaende Tabel 4 Resultaterne af denne Opgørelse.

Tabel 4. Gennemsnitligt Tillæg pr. Time for

	Overarbejde			Holdskifte			Sommerferie		
	København	Provinsen	Hele Landet	København	Provinsen	Hele Landet	København	Provinsen	Hele Landet
	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Fagl. Arb.	0,9	1,0	0,9	0,1	0,2	0,2	2,1	1,7	1,9
Ufag. Arb.	1,6	1,2	1,4	0.2	0,2	0,2	1,6	0,8	1,2
Ialt Mænd.	1,2	1,1	1,1	0,2	0,2	0,2	1,8	1,2	1,5
Kv. Arb.	0,3	0,3	0,3	0,1	0,5	0,3	1,4	1,0	1,3
Samtl. Arb.	0,9	0,9	0,9	0,2	0,3	0,2	1,7	1,1	1,4

Det maa dog erindres, at det kun er en Del af de i Statistikken indbefattede Arbejdere, der har de her omhandlede Tillæg, idet f. Eks. Sommerferie ikke forekommer i adskillige Fag (f. Eks. Byggefagene), saaledes at de gennemsnitlige Tillæg pr. Time for de Arbejdere, der faar saadanne Tillæg, er større end ovenstaaende.

Med Hensyn til Overarbejdets Omfang skal anføres, at for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, udgjorde Antallet af Overarbejdstimer i Aaret 1932 2,0 pCt. af samtlige Arbejdstimer. For faglærte Mænd var Procenten 1,6; for ufaglærte Mænd 2,9 og for Kvinder 1,2, og for København og Provinsen var den henholdsvis 2,1 og 1,9.

STØT ARBEJDERNES KOOPERATIVE FORETAGENDER

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, Strandboulevard 94.